Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

តខោ ពស្ស ភកចតោ អទហតោ ឥម្មាឥម្ពុទ្ធស្ស

យន្តិបតិកាទេឃ

យន្តិបបណ្ណាឥ-អដ្ឋកថា

១៉ កហបពិចគ្គោ

១៉ កន្ទកបុត្តចណ្ណនា

១៉ឲចំទេយ បុពត្តិ កន្ទកបុត្តំ៉ ពត្ថ ចយ្យាឃត្តិ ឲចំតាយគេ តកទេ៉ ពស្ស ហិ តកទស្ស អារាយបេក្ខទហិអាឌិបុ ទេពបុ ទេពបុ ផាទេតបុ ចយ្យកទុក្ខាច ក្រុស្សត្តា អទេហមុំ, ពស្មា ចយ្យាពិ ឥជ្ជបកយាឥិ៉ កក្កទាឃ បេក្ខទហិឃា ពិទេពិ ពស្ស ចយ្យាតកទស្ស អថិក្ខុទេ កក្កទាឃ តាយ

ទាឌបតេហឥិឃា ឍហិពត្វា កក្កទាពិ លគ្គទចាហាទា បេក្ខទហិ អត្ថិ៉ ពស្សា ពិទេ ឥបត្តទតា តិលិឌិបត្វាចណ្ណក្កុបុយបឌិយល្លិពំ យហត្តិ

ចយ្យកចតំ៉ ពស្ថិ ភកចា ក្កបុយកត្តបុកទេត្ត ចយ្យកចទេត ចិហទពិ៉ ពំ ឥត្ថាឃ “កក្កទាឃ បេក្ខទហិឃា ពិទេ”ពិ ទុត្តំ៉ យហពា កិក្កុឥត្ថេត

ឥទ្ធិត្តិ អឥយ្យិពបទិច្ឆេឥត យហទេត្តត កិក្កុឥត្ថេត ឥទ្ធិ៉ បេបយ្យាពិ ពស្ស តាយំ៉ ហត្ថាទេទាហបុទត្តាពិ ហត្ថាចទិឃស្ស បុទត្តា៉ កន្ទកទេកាច

បទិត្តាឌទេកាពិ កន្ទកទេកាពិ ឲចំតាទេយា លត្ថបទិត្តាឌទេកា៉ អកិចាទេឥត្វាពិ លត្តណ្ណាតំ ឈតព្វុទ្ធទឃ្ពិតំ អត្តុទំ បចិឥិត្វា បឥត្តលិពាទទេឥ

តិយុជ្ជយាទេតា ចិឃ, ឥិក្ខិបុចណ្ណចណ្ណំ ក្ខុស្សចទំ បឥាទេត្វា ឥឃិឥំ បិទុបយាទេតា ចិឃ, ចណ្ណកត្តឥយ្យត្តចយ្យកបុបឫាតិ ឥិទឥា ឥយ្យជិត្តទេត្តា

ចិឃ, ឥិទេតទុបិឌំ ក្របកត្តទេត្តា បុណ្ណចទេត្ថ ចិឃ ភកចតោ ចក្កលក្ខណបឌិយល្លិទេព អលត្តកចណ្ណហុលបទុយឥឃ្ជិទិគេ បិទេឌ ចត្តិត្វាពិ

អទេត្វា៉ ឲកយត្ត តិឥិឌិពិ លតិឥជ្ជទោឥចិទហិទេព ឲកឃ្ពិ ខ្ចកាទេឥ តិឥិឌ៉

ពុលិក្កពំ ពុលិក្កពត្តិ ឃទេពា ឃទេពា អត្ថចិទេលិទេកពិ, ពទេពា ពទេពា ពុលិក្កពទេយចាពិ អទេត្វា៉ ពត្ថ ហិ ឲកកិក្កុស្សាបិ ហត្ថក្កក្កត្តិ ចា

បិឌក្កក្កត្តិ ចា តត្ថិ, ឥទេត្ត ភកចតោ ទេចច កាទេទេចត អត្តទេតា ច ឥិក្ខិពឥិក្ខពាឃ អត្តាយត្តា ចិកពឥល្លាបិ អត្តយទោ ក្រុក្កាឥិពឥជ្ជយ្យិ

អកទោត្តា បុតិពាទ័ពត្ថពិលិ ចិឃ តិចាពជ្ជាទេត ឥត្តិឥិត្តិ យហាឥយុទ្ធ័ាឌគំ ចិឃ កាទេឃតបិ តិត្តលិ យតឥាបិ អចិក្ខិត្វា ទត្តចលិហកា

ចិឃ ឥិទេតទុក្ខឌំ ភកចត្ត បទិចាទេត្វា តិឥិឌិបុ៉ បទិត្តាឌកស្ស ឲចំ ឥត្តិឥិត្ត បទិឥំ ឌិស្វា យហត្ត បិពិទោឃតស្ស ក្របជ្ជិ៉ ក្របត្តិ បត

អទេត្តាហឥឃ្ពិឃេច ឥត្តិឥហិពំ អឥទក្កាទេត្តា បិឃឥយុឥាហាទំ ឥយជ្ជាទេបឥិ៉ ពស្មា អត្ថទិឃំ ទេកាពិអាឌិយាហ៉

ពត្ថ អត្តស្ស បត្តពាទេទាហតំ ចិឃ តិត្វិ ត ទេហាពិពិ អត្ថទិឃំ៉ អឃំ ពាច ឥត្តតទេយា៉ អឃំ បត អដ្ឋកថាតទេយា , អត្ថទាទេយាក្កត្តិ អត្ថទិឃំ៉

អត្ថទំ បហទិពំ ឃុត្តត្តិ អទេត្វា៉ អក្កពបុត្តា ក្កពត្តិ អត្តក្កពំ៉ ក្រកឃទេយ្យពំ ចិឃបុឥយ្យចាឌិចចតំ៉ ពំ បតេពំ កទហអត្ថទិឃំ, បឥំឥាអត្ថទិឃត្តិ

ទុចិណ្ណំ ហោតិ។ តត្ថ អច្ឆរិយំ យោគ្គល្លាត អព្ភុតំ យោគ្គល្លាត, ឃាច ឆាហាកហណាបិ ភាយ នេសា យោឈបុរិនេសា អាកយេយ្យតីតិ (ទុព្វអច។ ១បឲ; អ។ តិ។ ប។ ១០), ឋានំ ការហអច្ឆរិយំ ភាយ។ “អច្ឆរិយំ ភត្តុយាតេ អព្ភុតំ ភត្តុយាតេ, ឃព្រ ហិ ភាយ ចិត្តប្បាទេយ្យ បរិនេសានេយ្យឹតិ (អ។ តិ។ លិ។ ៥៩) ឋានំ បរិសាអច្ឆរិយំ ភាយ។ ឋានាបិ ឋានេយេច អណិបេ្យតិ” អយតោ្យតំ បរិសេត្តា ឲចយាហ។

ឃាចត្ថិនត្តិ ឲត្ត ឋានត្តិ តិបិតយត្តំ។ ឃាចាតិ បយាណបរិច្ឆេទោ, ឃាច សម្ភា បដិបិឌីតោ, ឃត្តកោត បយាណោត សម្ភា បដិបិឌីតោ, ត សក្កា តស្ស ចណ្ណា ចត្តុំ, អច ភោ អច្ឆរិយយេចតំ អព្ភុតយេចតត្ថិ ទុត្តំ ហោតិ។ ឲតបទមំយេចាតិ ឲចំ សម្ភា បដិបិឌីតោ ឲនេសា កិក្ខុសង្ឃោ តស្សាបិ កិក្ខុសង្ឃស្ស បទទេយាតិ ឲតបទទេយា, តំ ឲតបទយំ ឃថា អយំ បដិបិឌីតោ, ឲចំ បដិបិឌីតំ កត្វា បដិបិទេសុំ, ត ឋានោ កិនេយ្យាតិ អត្ថោ។ ទុតិយតយេ ឲចំ បដិបិទេស្សត្តិ, ត ឋានោ កិនេយ្យាតិ នេយានេតត្ថា។ តត្ថ បដិបិឌីតោតិ អាកិសយាចារិកចត្តំ អាឌី កត្វា សម្ភា អបច្ចតីកបដិបត្តិយំ នេយាឌីតោ។ អច កស្វា អយំ បរិត្តានេកោ អតីតានាកតេ ពុទ្ធេ ឥនេយ្យតិ, កិយស្ស តិឃត្ថានាតតោណំ អត្ថីតិ។ តត្ថិ, តយក្កានេហ បត ឥត្វា “នេយតាកានេត អយំ កិក្ខុសង្ឃោ សត្តិសិនេត្ត ឥនេត្តា ចិតីតោ ក្ខុបសេត្តា, អតីតពុទ្ធាបិ ឲតបទមំយេច កត្វា បដិបត្តានេសុំ, អតាកតពុទ្ធាបិ បដិបត្តានេស្សត្តិ, តត្ថិ ឋានោ ក្ខត្តុរិ បដិបិតកា”តិ យត្តាយានតោ អត្ថពុទ្ធិយា ឲចយាហ។

១។ ឲចនេយតំ កត្តុកាតិ បាឌិឲណ្ណា អត្ថសត្តិ។ ភកចា កិរ តំ សុត្វា “កត្តុក ត្វំ កិក្ខុសង្ឃំ ក្ខុបសេត្តាតិ ចតសិ, ឋាយស្ស បត កិក្ខុសង្ឃស្ស ក្ខុបសត្តការណំ ពុយ្ហាអបិកតំ, ត ហិ ត្វំ សយតិស បិទេយិយា ឬនេត្វា កុសលយុលំ បរិបិនេចត្វា នោឌីបល្លង្កេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ បដិចិឌ្ឍិ យឃា បត បិទេយិយោ ឬនេត្វា កោតត្វចរិយំ លោកត្វចរិយំ ពុទ្ធត្វចរិយត្ថា កោដិំ បិទេបត្វា នោឌីបល្លង្កេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ បដិចិឌ្ឍំ, យយ្យា ឲតេសំ ក្ខុបសត្តការណំ បិកតំ”ត្តិ ឥនេយ្យតំ ឋាយំ នេសតំ អានកិ។

សត្តិ ហិ កត្តុកាតិ អយមេ្យិ បាឌិឲណ្ណា អត្ថសត្តិ។ ភកចនេតា កិរ ឲតឥនេហាសិ – “អយំ បរិត្តានេកោ ឋាយំ កិក្ខុសង្ឃំ ក្ខុបសេត្តាតិ ចតតិ, អយត្ថា កិក្ខុសង្ឃោ កនេបត្វា បកនេបត្វា កុហកកានេចត ឋាទិយាបចំ សណ្ឌេបសេត្តា ចិនេត្តត អត្ថុបសេត្តា ត ក្ខុបសត្តការ ឥនេយ្យតិ។ ឲត្ត បត កិក្ខុសង្ឃេ បដិបត់ ឬនេឃយាតាបិ បដិបត់ ឬនេត្វា យត្តកំ បត្វា ចិតកិក្ខុបិ អត្ថិ, តត្ថ បដិបត់ ឬនេត្វា យត្តកំ បត្តា អត្តតា បដិចិទ្ធក្លោភោហេច ក្ខុបសត្តា, បដិបត់ ឬនេឃយាតា ក្ខុបរិយក្កស្ស ចិបស្សតាឃ ក្ខុបសត្តា, ឋានោ យត្តា បត អចនេសា ចត្វាហិ សតិបដ្ឋានេតហិ ក្ខុបសត្តា។ តំ តេសំ ក្ខុបសត្តការណំ ឥនេយ្យស្សាមី”តិ “ឋាយិតា ច ឋាយិតា ច ការនោត អយំ កិក្ខុសង្ឃោ ក្ខុបសេត្តា”តិ ឥនេយ្យតំ “សត្តិ ហិ កត្តុកា”តិអាឌិយាហ។

តត្ថ អនេហនេត្តា សីលាសចាតិអាឌីសុ ឃំ ចត្តព្វំ, តំ យុលបរិយាឃសុត្តចណ្ណតាឃយេច ទុត្តំ។ នេសបដិបឥយ្យិ តនេត្តច ចិត្តារិតំ។ សត្តតសីលាតិ សតតសីលា តិនេត្តរសីលា។ សត្តតទុត្តិនោតិ តនេស្សច នេចចតំ, សត្តតឌីចិកា ចាតិបិ អត្ថោ។ តស្មិំ សត្តតសីលេ ឋត្វាច ឌីចិកំ កនេប្បត្តិ, ត ទុស្សីល្យំ យនេណំ បិបុណត្តីតិ អត្ថោ។

តិបកាតិ នេតបណ្ណេត សយត្តាកតា បញ្ញាចនេត្តា។ តិបកទុត្តិនោតិ បញ្ញាឃ ទុត្តិនោ, បញ្ញាឃ ឥត្វា ឌីចិកំ កនេប្បត្តិ។ ឃថា ឲកនេច្ឆា

ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᨠᩣᩁᨱᩣ ᨿᩔ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮ ᨧᩁᨲᩥ, ᩅᩮᩈᩥᨿᩣᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨵᩅᩣᨳᩪᩃ᩠ᩃᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨠᨷᨱ᩠ᨯᨠᨷᩣᨶᩣᨣᩣᩁᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩁᩣᨩᩪᩉᩥ ᩁᩣᨩᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩉᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩉᩥ ᩋᨶᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩥᨠᩮᨶ ᨣᩥᩉᩥᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮᨶ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪕᪑᪓), ᩅᩮᨩ᩠ᨩᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩪᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩉᩥᨱᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨣᨱ᩠ᨯᩴ ᨹᩣᩃᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩩᨾᨠ᩠ᨡᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩅᩥᩁᩮᨧᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᩋᨵᩮᩣᩅᩥᩁᩮᨧᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨶᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩃᩴ ᨷᨧᨲᩥ, ᨷᩥᩅᨶᨲᩮᩃᩴ ᨷᨧᨲᩥ, ᩅᩮᩊᩩᨴᩣᨶᩴ, ᨷᨲ᩠ᨲᨴᩣᨶᩴ, ᨷᩩᨷ᩠ᨹᨴᩣᨶᩴ, ᨹᩃᨴᩣᨶᩴ, ᩈᩥᨶᩣᨶᨴᩣᨶᩴ, ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨴᩣᨶᩴ, ᨾᩩᨡᩮᩣᨴᨠᨴᩣᨶᩴ, ᨧᩩᨱ᩠ᨱᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨧᩣᨭᩩᨠᨾ᩠ᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩈᩪᨷᩥᨿᩴ, ᨷᩣᩁᩥᨽᨭ᩠ᨿᩴ, ᨩᨦ᩠ᨥᨷᩮᩈᨶᩥᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩥᨵᩣᨿ ᩋᨶᩮᩈᨶᩣᨿ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩥᨷᨠᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᨠᩣᩃᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᨿᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᨲᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨷᩥ ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩃᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨾᩉᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴᩅᩥᨵᩣ ᩋᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩉᩮᨲᩩᨷᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᨲᩩᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᨳᩣᨻᩃᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨳᩅᩥᨶᩦᨲᨷᨭᩥᨷᨴᩴ, ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩈᩥᨦ᩠ᨣᨷᨭᩥᨷᨴᩴ, ᨾᩉᩣᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨷᨭᩥᨷᨴᩴ, ᩋᨶᨦ᩠ᨣᨱᨷᨭᩥᨷᨴᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩣᨿᩣᨴᨷᨭᩥᨷᨴᩴ, ᨶᩣᩃᨠᨷᨭᩥᨷᨴᩴ, ᨲᩩᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷᨭᩥᨷᨴᩴ, ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣᨷᨾᨷᨭᩥᨷᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩋᩁᩥᨿᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨶᩥ ᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨷᨧ᩠ᨧᨿ-ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈ-ᨽᩣᩅᨶᩣᩁᩣᨾ-ᩋᩁᩥᨿᩅᩴᩈᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩦᨠᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩅᩥᨿ ᨿᩪᨳᩣ ᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩈᩦᩉᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨷ᩠ᨻᩣᨷᨴ᩠ᨵᨾᩉᩣᨶᩣᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨣᨾᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩑᨠᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣᩔᩣᩉᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨮᨷᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᨳᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩣᩅ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᩥᩔᨠᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨳᩩᨲᩥᨷᩈᨲ᩠ᨳᨠᩣᩁᨱᩴ ᨠᨳᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩑ᪨ ᨿᩣᩅ ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩈᩩᨴᩮᩈᩥᨲᩣ᪨ ᨾᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩑᩈ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᩁᨠᨽᩣᩅᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ, ᨾᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨣᩥᩉᩦ...ᨷᩮ... ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨷᨶ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨠᩈᩥ ᨧ ᨻᩦᨩᨬ᩠ᨧ ᨿᩩᨣᨶᨦ᩠ᨣᩃᨬ᩠ᨧ ᨹᩣᩃᨷᩣᨧᨶᨬ᩠ᨧ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩣ, ᨾᨿᩴ ᨷᨶ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᩒᨠᩣᩈᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾ, ᨾᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩣᩁᨠᩣ, ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩣ ᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨾᨶᩩᩔᨣᩉᨶᩮᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᨣᩉᨶᩮᨶ ᨣᩉᨶᨲᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩔᩣᨷᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᨣᩉᨶᩮᨶ ᨣᩉᨶᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᩈᨭᩈᩣᨮᩮᨿ᩠ᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᩈᨭᨲᩣ, ᨠᩮᩁᩣᨭᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩣᨮᩮᨿ᩠ᨿᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᩉᩥᨲᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨣᩉᨶᨠᩈᨭᨠᩮᩁᩣᨭᩥᨿᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᩉᩥᨲᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨿᩣᩅ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨽᨣᩅᩣ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨷᩈᩅᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨷᩥ ᨧᨲᩩᨷ᩠ᨷᨴᨩᩣᨲᩥ ᨷᩈᩅᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣ᪨ ᨷᩉᩮᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ᪨ ᨿᩣᩅᨲᨠᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨡᨱᩮᨶ᪨ ᨧᨾ᩠ᨷᩴ ᨣᨲᩣᨣᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᩔᨾᨱ᩠ᨯᩃᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨧᨾ᩠ᨷᩣᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣ ᨣᨾᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨣᨾᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᩁᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᨮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨠᩪᨭᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᨠᩪᨭᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩅᨦ᩠ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᨦ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨩᩥᨾ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᨩᩥᨾ᩠ᩉᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨷᩣᨲᩩᨠᩁᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᩮᩔᨲᩥ ᨴᩔᩮᩔᨲᩥ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨲᩮᨶ ᨲᩣᨶᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩔ ᨠᩥᨾ᩠ᨷᩥᨬ᩠ᨧᩥᨶᩮᩅ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩔ ᩈᨲᩮᩣ ᨿᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨲ᩠ᨲᩔᩣᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᨿᩴ, ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨲᩩᨠᩣᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᨶᩥᨡᩣᨲᨳᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᩣᨴᩮ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩈᩮᨵᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨿᩔ ᨷᨶ ᨠᩥᨾ᩠ᨷᩥᨬ᩠ᨧᩥᨶᩮᩅ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᩅᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᨣᨲᩴ ᨷᩣᨲᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩔ ᩈᨲᩮᩣ ᨿᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨲ᩠ᨲᩔᩣᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᨿᩴ, ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩣᨲᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ

អចន្តិត្វា បរិវត្តតិ, អយំ ក្មុនៃ តាយ· ឃប្ស កិម្ពិដ្ឋិងេច ផារេត យក្កា ស្ក្រុយ្ន តិចត្តិត្វា បដិយក្ក អារេរាហិត្យកាយប្ស សរេតា ឃំ ផាត់ យត្យប្សាត់ សបជ្ជិកឃំ, ប្ុរេតា គត្តា ចេញ្ហាត្វា ឲ្ចំ ករិប្ស្សាយឹតិ ត ហេាតិ, តេតួច យក្កា ស្ក្រុយ្ន តិចត្តិត្វា បដិយក្ក អារេរាហតិ, អយំ ចេន្ក្កា តាយ· ឃប្ស បត ការលេត ចាយតា ការលេត ឥក្លិហតា ការលេត ស្កុយក្កេតេច គត្តកាយប្ស សរេតា ឃំ ផាត់ យត្យប្សាត់ សបជ្ជិកឃំ, ប្ុរេតា គត្តា ចេញ្ហាត្វា ឲ្ចំ ករិប្ស្សាយឹតិ ត ហេាតិ, តេតួច ការលេត ចាយតា ការលេត ឥក្លិហតា ការលេត ស្កុយក្ក គត្តិ, តធា លហុំ ចា បប្សាចំ ចា ចិប្សេន្តត្យកាយប្ស សរេតា ព្ពាឌំ ផាត់ ប្ុសយ្ជ្ជុំ អាកិល្លយត្យប្សំ រយហឹឃំ, ព្វយម្ពិ ផារេត ឲ្ចេទ្ធបំ កាត្យំ ត ឃុត្តំ, ប្ុរេតា គត្តា បដិច្ចត្តផារេត ករិប្ស្សាយឹតិ ត ហេាតិ, តេតួច ករេាតិ, អយំ ឌិរេយាតាយ· ព្ពាតិ ព្ពាយំ ចត្យព្ទាិឆយ្យិ កិរិយំ សត្តារេយតំ ចុត្តំ· សព្ពាតិ តាតិ សារេយព្យាតិ ក្មុនៃព្យាតិ ចេន្ក្កព្យាតិ ឌិរេយព្យាតិ បិត្យករិប្សតីតិ ឲ្ចំ ករេាត្តាបិ តេ សផាឥរេយា តាតិ សារេយព្យាឌីតិ បិត្យករោត្តិ តាយ·

ឲ្ចំ បស្ុត់ ស្តូាតកាចំ ឥប្សេត្វា ព្ពឥាតិ យត្យប្សាត់ គហតកាចំ ឥប្សេត្តា អយព្វាក់ បត, កទេត្តតិអាឌិយាហ· តត្ថ ឥាសាតិ អន្តាឌាតកា ចា ឆតក្កិតា ចា ករយរាតិតា ចា សឃំ ចា ឥាសព្វ ស្ុបកតា· បេយប្សាតិ បេសតការេកា· កយ្ជុករាតិ កត្តចេតកតា· អន្តាឆាច ការេយតាតិ អន្តាគេចាការេត ការេយត សយុឥាចេត្តិ, អន្តាគេចាការេត ចាចាយ, អន្តាត ច តេសំ អាការេត ឌិត្តំ ឌិតំ ហេាតីតិ ឥប្សេតិ· តត្ថ រេយ សយ្ុតា សាយិកេ ឌិម្ពា បច្ចក្កយត់ ករេាត្តិ, ហត្តូតា កល្ហក់ គលព្ហត្តិ, ព្ពាយំ ចិប្សេន្តត្វា ព្ពាយំ គលព្ហា រេយសាតិបិ អាសត-បក្កាបត-តាលចហ្ជពីឌត-បិឥេធាចតាឌីតិ សព្ពាតិ កិច្ចាតិ ករេាត្តិ, បទេយ្ុតការេល បត តេលយ្យិ ស្តូាទេត្តិ ត ឌ្ហលេិកេត្តិ, សតក្កូតកេបិ សហប្ស្សក្កូតកេបិ ករេយ្ុ បទិហាយេត្តេ តិចត្តិត្វា ឌ្ហលេិកេតុយ្យិ ត ព្ពាច្ចត្តិ, ព្ពាយ អន្តាឆា ការេយត សយុឥាចេត្តិ តាយ· រេយ បត សយ្ុតា "អយព្វាក់ សាយិ អយព្វាក់ អយ្យា"តិអាឌីតិ ចត្វា បសំសត្តិ, បទេយ្ុតា អចត្តត្វា តាយ តត្វិ, ឃំ ព្ពាច្ចត្តិ, តំ ចេឥត្តិ, ព្ពាយ អន្តាឆា ចាចាយ សយុឥាចេត្តិ តាយ·

៖·ចត្តារេរាយ បេយប្សប្ុក្កលិតិ អយយ្យិ បិឌិឲ្កេន្ត្តា អត្យុសត្តិ អយព្ពាសបេយប្សា "ឃាចក្ខុំ, កេត្ត, កកចា ឲ្ចំ យត្យប្សាគហលេ ឲ្ចំ យត្យប្សាគហេ ឲ្ចំ យត្យប្សាសារេយព្យ ចត្តាយារេត សត្តាត់ ហិតាហិតំ ឌាតាតី"តិ អាហ· ប្ុរិយេ ច តេយា ប្ុក្កលិ អហិតបឌិបតំ បឌិបត្តា, ស្ុបរិ ចត្យត្វេ ហិតបឌិបតំ, ឲ្ចយហំ សត្តាត់ ហិតាហិតំ ឌាតាយឹតិ ឥប្សេត្យំ ព្ពាយំ តេសត់ អារេកិ· ហេដ្ឋា កត្តុកប្ស ករេចាយ សន្តិ យេារេឌត្យយ្យិ ចក្កតិ· តេត ចុត្តំ "ឃាចក្ខុំ កេតា កោតរេយត សយ្ខា កិក្លុសេន្តា បឌិបិឌិតា"តិ· អធប្ស កកចា "ប្ុរិយេ តេយា ប្ុក្កលេ បហាយ ស្ុបរិ ចត្យត្វប្ុក្កលប្ស ហិតបឌិបត្តិឃំរេយច បឌិបិឌេយី"តិ ឥប្សេត្តាបិ ព្ពាយំ តេសត់ អារេកិ· សត្តោតិ ព្ពាឌំ សំចិន្តយាតាតិ បឥរេយ្យច តេចចតំ· "សត្តា ហេាត្តិ សយិតា ចុបសត្តា"តិ (ចិក· ៥/៣១) ឲ្ចត្វ ហិ តិរុទ្ធា សត្តាតិ ចុត្តា· "សត្តា ឲ្តេ ចិហារា អរិយប្ស ចិតយេ ចុច្ចត្តី"តិ ឲ្ចត្វ (យ· តិ· ០·ប៉ា១) តិព្ពុតា· "សត្តា ហចេ សក្កិ បចេតយត្តី"តិ ឲ្ចត្វ (ឌា· ១·១០·៣០១) បណ្ឌិតា· ព្ពាធ បត ចិត្តយាតា ស្ុបលព្ពុយាតាតិ អត្វោ·

អត្តត្តបិឌិប្ុ អត្តាត់ តបតិ ឥក្លារេបតីតិ អត្តត្តបេរា· អត្តតេា បរិតាបតាត្យុយោកំ អត្តបរិតាបតាត្យុយោក· បរំ តបតិ ឥក្លារេបតីតិ បរត្តបេរា· បរេសំ បរិតាបតាត្យុយោកំ បរបរិតាបតាត្យុយោក· ឌិដ្ឋេច ឥរយ្ុតិ ព្ពាយម្ពិ រេយច អត្តកាចេ· តិច្ចាតាតិ ឈាតំ ចុច្ចតិ តល្ហា,

សា អស្ស នត្ថីតិ និច្ឆាតោ។ សព្ពកិលេសានំ និព្ពុតត្តា និព្ពុតោ។ អន្តោ តាបនកិលេសានំ អភាវា សីតលោ ជាតោតិ សីតិភូតោ។ ឈានមគ្គផលនិព្ពានសុខានិ បដិសំវេទេតីតិ សុខបដិសំវេទី។ ព្រហ្មភូតេន អត្តនាតិ សេដ្ឋភូតេន អត្តនា។ ចិត្តំ អារាធេតីតិ ចិត្តំ សម្បាទេតិ, បរិបូរេតិ គណ្ហាតិ បសាទេតីតិ អត្ថោ។

៣. ទុក្ខបដិក្កូលន្តិ ទុក្ខស្ស បដិកូលំ, បច្ចនីកសណ្ឋិតំ ទុក្ខំ អបត្ថយមានន្តិ អត្ថោ។

៤. បណ្ឌិតោតិ ឥធ ចតូហិ ការណេហិ បណ្ឌិតោតិ ន វត្តព្ពោ, សតិបដ្ឋានេសុ បន កម្មំ ករោតីតិ បណ្ឌិតោតិ វុត្តំ វដ្ដតិ។ មហាបញ្ញោតិ ឥទម្បិ មហន្តេ អត្ថេ បរិគ្គណ្ហាតីតិអាទិនា មហាបញ្ញាលក្ខណេន ន វត្តព្ពំ, សតិបដ្ឋានបរិគ្គាហិកាយ បន បញ្ញាយ សមន្នាគតត្តា មហាបញ្ញោតិ វុត្តំ វដ្ដតិ។ មហតា អត្ថេន សំយុត្តោ អគមិស្សាតិ មហតា អត្ថេន សំយុត្តោ ហុត្វា គតោ ភវេយ្យ, សោតាបត្តិផលំ បាបុណេយ្យាតិ អត្ថោ។ កិំ បន យេសំ មគ្គផលានំ ឧបនិស្សយោ អត្ថិ, ពុទ្ធានំ សម្មុខីភាវេ ឋិតេបិ តេសំ អន្តរាយោ ហោតីតិ។ អាម ហោតិ, ន បន ពុទ្ធេ បដិច្ច, អថ ខោ កិរិយបរិហានិយា វា បាបមិត្តតាយ វា ហោតិ។ តត្ថ កិរិយបរិហានិយា ហោតិ នាម – សចេ ហិ ធម្មសេនាបតិ ធនញ្ជានិស្ស ព្រាហ្មណស្ស អាសយំ ញត្វា ធម្មំ អទេសយិស្សា, សោ ព្រាហ្មណោ សោតាបន្នោ អភវិស្សា, ឯវំ តាវ កិរិយបរិហានិយា ហោតិ។ បាបមិត្តតាយ ហោតិ នាម – សចេ ហិ អជាតសត្តុ ទេវទត្តស្ស វចនំ គហេត្វា បិតុឃាតកម្មំ នាករិស្សា, សាមញ្ញផលសុត្តកថិតទិវសេ សោតាបន្នោ អភវិស្សា, តស្ស វចនំ គហេត្វា បិតុឃាតកម្មស្ស កតត្តា បន ន ហោតិ, ឯវំ បាបមិត្តតាយ ហោតិ។ ឥមស្សាបិ ឧបាសកស្ស កិរិយបរិហានិ ជាតា, អបរិនិដ្ឋិតាយ ទេសនាយ ឧដ្ឋហិត្វា បក្កន្តោ។ អបិច, ខោបនេវ, ឯត្តាវតាបិ បេស្សោហត្ថារោហបុត្តោ មហតា អត្ថេន សំយុត្តោតិ កតរេន មហន្តេន អត្ថេន? ទ្វីហិ អានិសំសេហិ។ សោ កិរ ឧបាសកោ សទ្ធញ្ច បសាទំ បដិលភិ, សតិបដ្ឋានបរិគ្គហណត្ថាយ ចស្ស អភិនវោ នយោ ឧទបាទិ។ តេន វុត្តំ “មហតា អត្ថេន សំយុត្តោ”តិ។ កន្ទរកោ បន សទ្ធាបសាទមេវ បដិលភិ។ ឯតស្ស ភគវា កាលោតិ ឯតស្ស ធម្មក្ខានស្ស, ចតុន្នំ វា បុគ្គលានំ វិភជនស្ស កាលោ។

៥. ឱរព្ភិកាទីសុ ឧរព្ភា វុច្ចន្តិ ឯឡកា, ឧរព្ភេ ហនតីតិ ឱរព្ភិកោ។ សូករិកាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ លុទ្ទោតិ ទារុណោ កក្ខឡោ។ មច្ឆឃាតកោតិ មច្ឆពន្ធកេវដ្ដោ។ ពន្ធនាគារិកោតិ ពន្ធនាគារគោបកោ។ កុរូរកម្មន្តាតិ ទារុណកម្មន្តា។

៦. មុទ្ធាវសិត្តោតិ ខត្តិយាភិសេកេន មុទ្ធនិ អភិសិត្តោ។ បុរត្ថិមេន នគរស្សាតិ នគរតោ បុរត្ថិមទិសាយ។ សន្ថាគារន្តិ យញ្ញសាលំ។ ខរាជិនំ និវាសេត្វាតិ សខុរំ អជិនចម្មំ និវាសេត្វា។ សប្បិតេលេនាតិ សប្បិនា ច តេលេន ច។ ឋបេត្វា ហិ សប្បិំ អវសេសោ យោ កោចិ ស្នេហោ តេលន្តិ វុច្ចតិ។ កណ្ឌុវមានោតិ នខានំ ឆិន្នត្តា កណ្ឌុវិតព្ពកាលេ តេន កណ្ឌុវមានោ។ អនន្តរហិតាយាតិ អសន្ថតាយ។ សរូបវច្ឆាយាតិ សទិសវច្ឆាយ។ សចេ គាវី សេតា ហោតិ, វច្ឆោបិ សេតកោវ។ សចេ គាវី កពរា វា រត្តា វា, វច្ឆោបិ តាទិសោវាតិ ឯវំ សរូបវច្ឆាយ។ សោ ឯវមាហាតិ សោ រាជា ឯវំ វទេតិ។ វច្ឆតរាតិ តរុណវច្ឆកភាវំ អតិក្កន្តា ពលវច្ឆា។ វច្ឆតរីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ពរិហិសត្ថាយាតិ បរិក្ខេបករណត្ថាយ ចេវ យញ្ញភូមិយំ អត្ថរណត្ថាយ ច។ សេសំ ហេដ្ឋា តត្ថ តត្ថ វិត្ថារិតត្តា ឧត្តានមេវាតិ។

ᨸᨸᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᨠᨶ᩠ᨴᩁᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪂᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨶᩣᨣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪇᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨶᩣᨣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᩮᩃᩩᩅᨣᩣᨾᨠᩮᨲᩥ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨸᩈ᩠ᩈᩮ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᨻᩮᩃᩩᩅᨣᩣᨾᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨣᩣᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨴᩈᨾᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨩᩣᨲᩥᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᩈᩣᩁᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩩᩃᨣᨱᨶᩣᨿ ᨧ ᨴᩈᨾᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨣᨱᩦᨿᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩈ᩠ᩈ ᨴᩈᨾᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨶᩣᨾᩴ ᨩᩣᨲᩴ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨶᩣᨣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨶᨣᩁᩅᩣᩈᩦ᪨ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩣᩁᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨶᩣ ᨠᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ᪨

᪁᪈᪨ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨾᨲᩥᩴᩈ ᨸᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨽᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᨿᩣᨶᩩᩈᨿᩴ ᨩᩣᨶᨲᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩃᩮ ᨮᨸᩥᨲᩋᩣᨾᩃᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩣ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩣᨴᩦᩉᩥ ᨩᩣᨶᨲᩣ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩣ, ᨲᩦᩉᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩉᩥ ᨨᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨶ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᨩᩣᨶᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩉᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᨩᩣᨶᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨩᩣᨶᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᩈᨿᩣᨲᩦᨲᩣᨶᩥ ᨲᩥᩁᩮᩣᨠᩩᨭ᩠ᨭᩣᨴᩥᨣᨲᩣᨶᩥ ᩅᩣᨸᩥ ᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᩋᨲᩥᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨾᩴᩈᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩈᩣᨵᩥᨠᩣᨿ ᩈᨾᩣᨵᩥᨸᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨿ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨩᩣᨶᨲᩣ, ᨸᩁᩉᩥᨲᩈᩣᨵᩥᨠᩣᨿ ᨠᩁᩩᨱᩣᨸᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨿ ᨴᩮᩈᨶᩣᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩣ, ᩋᩁᩦᨶᩴ ᩉᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨴᩦᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩅᩣ ᨩᩣᨶᨲᩣ, ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩣ, ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᩁᩦᨶᩴ ᩉᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ, ᩈᩣᨾᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᨲᩩᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨳᩮᩣᨾᩥᨲᩮᨶ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣᨲᩥ᪨

᪁᪉᪨ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᩴ᪨ ᩋᨽᩥᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨿᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᨲᨿᩥᨲᩴ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᨶᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨣᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᨶᨶ᩠ᨴᩥᨿᩣᨲᩥ ᨸᨴᨴ᩠ᩅᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᨶᩣᩈᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᨶᩣᩈᩩ ᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᨶᩣᩈᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩈ᩠ᩈ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩣᩈᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨶᨠᨳᩣ᪨

ᩅᩥᨲᨱ᩠ᨯᩅᩣᨴᩦ ᨸᨶᩣᩉ “ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨣᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩣᩈᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣ “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩉᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨸᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩋᩣᩉᩁᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ “ᨠᩥᩴ ᨸᨶᩥᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩦᨲᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩦᨲᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨶ ᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᨶᩣᩈᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᩮ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ “ᨾᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩮ ᩃᨴ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩅᩣ ᨴᩦᨸᩮᩉᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩈᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᩉᩥ

សគ្គេ, កុសលេន វា អបាយេ បដិសន្ធិ នាម នត្ថិ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“ន, ភិក្ខវេ, លោភជេន កម្មេន ទោសជេន កម្មេន មោហជេន កម្មេន ទេវា បញ្ញាយន្តិ, មនុស្សា បញ្ញាយន្តិ, យា វា បនញ្ញាបិ កាចិ សុគតិយោ, អថ ខោ, ភិក្ខវេ, លោភជេន កម្មេន ទោសជេន កម្មេន មោហជេន កម្មេន និរយោ បញ្ញាយតិ, តិរច្ឆានយោនិ បញ្ញាយតិ, បេត្តិវិសយោ បញ្ញាយតិ, យា វា បនញ្ញាបិ កាចិ ទុគ្គតិយោ”តិ –

ឯវំ បញ្ញាបេតព្វោ។ សចេ សញ្ជានាតិ សញ្ជានាតុ, នោ ចេ សញ្ជានាតិ, “គច្ឆ បាតោវ វិហារំ បវិសិត្វា យាគុំ បិវាហី”តិ ឧយ្យោជេតព្វោ។

យថា ច បន ឥមស្មិំ សុត្តេ, ឯវំ មហាមាលុក្យោវាទេបិ មហាសតិបដ្ឋានេបិ កាយគតាសតិសុត្តេបិ សមថវិបស្សនា កថិតា។ តត្ថ ឥមស្មិំ សុត្តេ សមថវសេន គន្តោបិ វិបស្សនាវសេន គន្តោបិ សមថធុរមេវ ធុរំ, មហាមាលុក្យោវាទេ វិបស្សនាវ ធុរំ, មហាសតិបដ្ឋានំ បន វិបស្សនុត្តរំ នាម កថិតំ, កាយគតាសតិសុត្តំ សមថុត្តរំ។

អយំ ខោ គហបតិ...បេ... ឯកធម្មោ អក្ខាតោតិ ឯកធម្មំ បុច្ឆិតេន អយម្បិ ឯកធម្មោតិ ឯវំ បុច្ឆាវសេន កថិតត្តា ឯកាទសបិ ធម្មា ឯកធម្មោ នាម ជាតោ។ មហាសកុលុទាយិសុត្តស្មិំ វិយ ឯកូនវីសតិ បព្វានិ បដិបទាវសេន ឯកធម្មោ នាម ជាតានិ, ឥធ ឯកាទស បុច្ឆាវសេន ឯកធម្មោតិ អាគតានិ។ អមតុប្បត្តិយដ្ឋេន វា សព្វានិបិ ឯកធម្មោតិ វត្តុំ វដ្ដតិ។

១០។ និធិមុខំ គវេសន្តោតិ និធិំ បរិយេសន្តោ។ សកិទេវាតិ ឯកបយោគេន។ កថំ បន ឯកបយោគេនេវ ឯកាទសន្នំ និធីនំ អធិគមោ ហោតីតិ។ ឥធេកច្ចោ អរញ្ញេ និធិំ គវេសមានោ ចរតិ, តមេនំ អញ្ញតរោ អត្ថចរកោ ទិស្វា “កិំ ភោ ចរសី”តិ បុច្ឆតិ។ សោ “ជីវិតវុត្តិំ បរិយេសាមី”តិ អាហ។ ឥតរោ “តេន ហិ សម្ម អាគច្ឆ, ឯតំ បាសាណំ បវត្តេហី”តិ អាហ។ សោ តំ បវត្តេត្វា ឧបរូបរិ ឋបិតា វា កុច្ឆិយា កុច្ឆិំ អាហច្ច ឋិតា វា ឯកាទស កុម្ភិយោ បស្សេយ្យ, ឯវំ ឯកបយោគេន ឯកាទសន្នំ និធីនំ អធិគមោ ហោតិ។

អាចរិយធនំ បរិយេសិស្សន្តីតិ អញ្ញតិត្ថិយា ហិ យស្ស សន្តិកេ សិប្បំ ឧគ្គណ្ហន្តិ, តស្ស សិប្បុគ្គហណតោ បុព្វេ វា បច្ឆា វា អន្តរន្តរេ វា គេហតោ នីហរិត្វា ធនំ ទេន្តិ។ យេសំ គេហេ នត្ថិ, តេ ញាតិសភាគតោ បរិយេសន្តិ, តថា អលភមានា ភិក្ខម្បិ ចរិត្វា ទេន្តិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។

កិមង្គំ បនាហន្តិ ពាហិរកា តាវ អនិយ្យានិកេបិ សាសនេ សិប្បមត្តទាយកស្ស ធនំ បរិយេសន្តិ; អហំ បន ឯវំវិធេ និយ្យានិកសាសនេ ឯកាទសវិធំ អមតុប្បត្តិបដិបទំ ទេសេន្តស្ស អាចរិយស្ស បូជំ កិំ ន ករិស្សាមិ, ករិស្សាមិយេវាតិ វទតិ។ បច្ចេកទុស្សយុគេន អច្ឆាទេសីតិ ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឯកេកំ ទុស្សយុគមទាសីតិ អត្ថោ។ សមុទាចារវចនំ បនេត្ថ ឯវរូបំ ហោតិ, តស្មា អច្ឆាទេសីតិ វុត្តំ។

បញ្ចសតចិហារត្ថិ បញ្ចសតល្លិត្តិកំ បណ្ណសាល់ ការេរសិតិ អរេត្វា ៈ រេសនំ សន្តាត្វ ត្តាតរេយចាតិ ៈ

បបញ្ចស្ទុតតិយា យន្តិ្យតិកាឃដ្ឋកឆាឃ

អដ្ឋកតាការសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា ៈ

៧ ៈ រេសលសុត្តចណ្ណតា

១១ ៈ ៩ចំរេយ សុតត្ថិ រេសលសុត្តំ ៈ តត្វ តចំ សត្វាការត្ថិ អស្វតា ការិតំ សត្វាការំ, ៩កា យហាសាលិតិ អរេត្វា ៈ ដ្ឋរេឃ្យាកកាលិឌឹសុ ហិ

រាឌារេតា តត្វ ផត្វា "៩ត្តកា បុររេតា កន្ធត្តុ, ៩ត្តកា បន្ធា, ៩ត្តកា ដ្ឋរេកាហិ បរេស្សហិ, ៩ត្តកា ហត្ថិសុ អភិរុហត្តុ, ៩ត្តកា អរេស្សសុ,

៩ត្តកា ររេឆសុ តិដ្ឋត្វុ"តិ ៩ចំ សត្វំ ករេរាត្តិ, យរិឃាគំ ចាតត្តិ, តស្មា តំ ផាតំ សត្វាការត្ថិ ចុច្ចតិ ៈ ដ្ឋរេឃ្យាកដ្ឋាតរេតា ច អាកត្វា ឃាច

រេករេហសុ អល្លរេកាយឃបរិកល្លាឌឹតិ ករេរាត្តិ, តាច រេឆ្វ តីលិ ឌិចសាតិ រេត រាឌារេតា តត្វ សត្វយត្តិតិបិ សត្វាការំ ៈ រេតរនំ រាឌ្ទុតំ សហ

អត្វាត្យសាយសតំ អការត្ថិបិ សត្វាការំ កលរាឌារេតា ហិ រេត , តស្មា ដ្ឋប្បត្តកិច្ចំ ៩កស្ស ចរេសត ត លិទ្ធតិ, សរេត្តូនំ លរេត្កា លត្តិ ចដ្ឋតិ, តស្មា

សរេត្ត តត្វ សត្តិបតិត្វា អត្យសាយសត្ថិ ៈ រេតត ចុត្តំ "សហ អត្វាត្យសាយសតំ អការត្ថិបិ សត្វាការ"ត្ថិ ៈ ឃស្មា បរេតរេត តត្វ សត្តិបតិត្វា "ត្តុយស្មិំ

ការេល កសិតំ្យ ចដ្ឋតិ, ត្តុយស្មិំ ការេល ចបិត្យ"ត្តិ ៩ចយាឌិតា តរេឃត ឈរាចាយកិច្ចាតិ សយុត្តឃត្ថិ, តស្មា លិត្កាចលិត្តិ ឈរាចាយំ តត្វ

សត្វរត្ថិតិបិ សត្វាការំ ៈ អចិរការិតំ រេហាតីតិ កដ្ឋកយុ-សិលិកយុ-ចិត្តកយុាឌិចរេសត សុសន្និតំ រេផចចិយាតំ ចិឃ អស្វតា តិដ្ឋាបិតំ ៈ សយរេលាត

ចាតិ ៩ត្វ ឃស្មា ឈរចត្វបរិក្កហការេលរេឃច រេផចតា អត្តរេតា ចសតដ្ឋាតំ កលត្តិ, តស្មា "រេផរេចត ចា"តិ អចត្វា "សយរេលាត ចា

ព្រាហ្មរេលាត ចា រេកតចិ ចា យត្យស្សក្ខរេតតា"តិ ចុត្តំ ៈ

រេឃត កកចា រេតត្យបសក្កយិស្វតិ សត្វាការំ តិដ្ឋិតត្ថិ សុត្វា "កន្ធាយ, តំ បស្សិស្សាយា"តិ កត្តា ក្លាររេកាដ្ឋករេតា បដ្ឋាឃ សត្តាំ ត្ថុរេលិរេកត្វា

"ត្តុគំ សត្វាការំ រេផចចិយាតសឌិសំ អតិចិឃ យរេតារយំ សស្សិរិកំ រេកត បចយំ បរិក្យត្តំ អយ្យាកំ ឌឹឈរត្តំ ហិតាឃ សុលាឃ អស្ស្យា"តិ ចិរេត្តត្វា

"អយ្យាកំ ចាតិរេសដ្ឋស្ស បចយំ ឌិឃ្យយារេតបិ សត្វរេតាច អត្យន្ធចិកំ, ឥក្លិរេលឃ្យចរេសត ឌិឃ្យយារេតបិ សត្វរេតាច អត្យន្ធចិកំ, តស្មា បចយំ

សត្វារំ បរិក្យន្ធារេបស្សាយ, ភិក្ខុសដ្ឍស្ស អាកយតំ ករិស្សាយ, ភិក្ខុសឌ្ឍ អាករេត រេតបិដកំ ត្យន្ធចចតំ អាកតរេយច កចិស្សតិ, សត្វារំ

តិឃាយរត្តំ អយ្យាកំ ឥយុកធំ កឆារេបស្សាយ, ត្តុតិ តីហិ ររេតរេតហិ បរិក្យត្តំ យឃំ បន្ធា បរិក្យន្ធិស្សាយ , ៩ចំ រេតា ឌឹឈរត្តំ ហិតាឃ សុលាឃ

កចិស្សតី"តិ សត្តិដ្ឋាតំ កត្វា ដ្ឋបសក្កយិសុ ៈ

រេឃត សត្វាការំ រេតត្យបសក្កយិស្វតិ តំ ឌិចសំ កិរ សត្វាការំ កិច្ចាបិ រាឌក្យលិតំ ឥស្សតត្វាឃ រេផចចិយាតំ ចិឃ សុសន្និតំ រេហាតិ

សុបដិឌក្កិតំ, ត្យន្ធារហំ បត កត្វា អប្បន្ធាតំ ៈ ត្យន្ធា ហិ តាយ អរេន្ធាន្ធាសឃា អរេន្ធារាយា អរេត្តាការេយ ចរេសឃ្យំ ចា រេតា ចា, តស្មា

កកចរេតា យតំ ឌាតិត្វាច បន្ធារេបស្សាយាតិ ចិរេត្តត្វា រេត កកចត្តំ ដ្ឋបសក្កយិសុ ៈ ត្តុឌាតិ បត យតំ លភិត្វា បន្ធារេបត្យកាយា រេឃត

សត្ថាការំ ទេតុបសន្តយិស្ុ៍

សព្ពសត្តិំ សត្ថាការំ សត្តិំត្វាតិ ឃឆា សព្ពេយច សត្តំ ទេហាតិ, ៦ុចំ ធំ សត្តរាទេបត្វា៍ សព្ពបចយំ ពាច “ទេកាយឃំ តាយ សព្ពយក្ខទេលស្ុ ចដ្ខតី”តិ ស្ុឆាបរិកយុ៍កតយ្បិ ក្ុយិ អល្លទេកាយទេឃត ឞ្លបុឡ្ហារទេបត្វា បរិស្ុក្ខកាចំ ឆាត្វា ឃឆា អក្កត្តដ្ឋាទេត បគំ ត បញ្ញាឃតិ, ៦ុចំ ចត្យុឌ្ឍាតិឃកទេត្ថហិ លិយ្យារទេបត្វា ៤ុបរិ តាតាចទេល្លា កដសារទេក សត្តិំត្វា ទេតសំ ៤ុបរិ យហាបិដ្ឋិកទេកាឌចទេក អាគិំ កត្វា ហត្ថត្ថទេក-អស្សត្ថទេក-សីហត្ថទេក-ព្យគ្ឃត្ថទេក-ចន្ទត្ថទេក-ស្ុរិឃត្ថទេក-ចិត្តត្ថទេកាឌីហិ តាតាចទេល្លហិ អត្ថទេលាហិ សត្តិំតព្ពកឃុត្តំ សទេព្ពាការំ សត្តរាទេបស្ុំ៍ ទេពត ចុត្តំ “សព្ពសត្តិំ សត្ថាការំ សត្តិំត្វា”តិ៍

អាសតាតិ បញ្ញារទេបត្វាតិ យព្ឈដ្ឋាទេត ពាច យក្ខលត្វយុំ តិស្សាឃ យហារទេហំ ព្យគ្ឃសតំ បញ្ញារទេបត្វា ពត្វ ឃំ ឃំ យុក្កាច្ចា យទេតារយច្ចា បច្ចត្វទេលំ, ធំ ធំ បច្ចត្វិំត្វា កកចទេតា ទេលិហិតកំ យត្យព្ឈាតស្សតំ ៤ុបឆាតំ ៤ុបគហិត្វា ៤ុបរិ ស្ុចល្លាទេដតតារកចិចិត្តំ ចិតាតំ ឆាត្ថិត្វា កត្ថភាយបុប្បភាយបត្តភាយាឌីហិ បច្ចត្វទេលាហិ អលក្ខរិត្វា សយត្តា ក្វាគសហត្ថដ្ឋាទេត បុប្បខាលំ កវិត្វា តិសហត្វយត្តំ ផាតំ បដសាលិឃា បរិក្ខិបិទេបត្វា បត្ថិយកិត្តិ តិស្សាឃ កិក្ខុសឃ្ឃស្ស បល្លក្ខបីឆ-អបស្សឃបីឆ-យុល្ថបីឆាតិ បញ្ញារទេបត្វា ៤ុបរិ ទេសតបច្ចត្វទេលាហិ បច្ចត្វរាទេបត្វា បរិចិតកិត្តិ តិស្សាឃ អត្តទេតា អត្តទេតា យហាបិដ្ឋិកទេកាឌចទេក បញ្ញារទេបត្វា ហំសទេលិយាឌីបុរិតាតិ ៤ុបឆាតាតិ ផបិទេបស្ុំ “៦ុចំ អកិលយយាតា សព្ពរត្តិ ឆយុំ ស្ុលិស្សាយា”តិ៍ ព្ពាគំ សត្ថាឃ ចុត្តំ “អាសតាតិ បញ្ញារទេបត្វា”តិ៍

៤ុគកយលិកត្តិ យហាក្យត្ថិកំ ៤ុគកចាដិ៍ ៤ុបដ្ឋទេបត្វាតិ ៦ុចំ ភកចា ច កិក្ខុសឃ្ឃោ ច ឃឆារុចិឃា ហទេត្វ ចា ទេឆាចិស្សត្តិ បិទេគ ចា, យុធំ ចា ចិក្ខាទេលស្សត្តិតិ ទេតស្ុ ទេតស្ុ ផាទេតស្ុ យលិចល្លស្ស ៤ុគកស្ស ប្ុរាទេបត្វា ចាសត្វាឃ តាតាបុប្បាតិ ទេចច ៤ុគកចាសក្យល្លាតិ ច បក្ខិបិត្វា កគលិបទេល្លហិ បិគហិត្វា បតិដ្ឋាទេបស្ុំ៍ ព្ពាគំ សត្ថាឃ ចុត្តំ “៤ុបដ្ឋទេបត្វា”តិ៍

ទេតលប្បឌីបំ អាទេរាទេបត្វាតិ រដេតស្ុចល្លាឌិយឃគល្ថាស្ុ ឌីបិកាស្ុ ទេឃាតកក្ុបកិរាតក្ុបកាឌីតំ ហទេត្វ ផបិតស្ុចល្លារដេតាឌិយឃកបល្លកាឌីស្ុ ច ទេតលប្បឌីបំ ឌលឃិត្វាតិ អទេត្វា៍ ទេឃត ភកចា ទេតស្ុបសក្ខយិស្ុតិ ៦ុត្វ បត ទេត សព្យរាខាទេតា ត ទេកចលំ សត្ថាការទេយច, អឆ ទេលា ទេឃាឌតាចទេដ្ខ កបិលចត្ថុស្មិំ តកាចិចិទេឃាបិ សយុឌ្ឍារទេបត្វា ឆទេឌ ៤ស្សារទេបត្វា ទេកហក្វាទេរស្ុ បុល្លឃទេដ ច កគលិទេឃា ច ផបិទេបត្វា សកលតការំ ឌីបយាលិឌីហិ ចិប្បកិល្លតារកំ ចិឃ កត្វា “លិរបិឃទេក គាទេរក លិរំ បិទេឃច, គហទេរ ក្យូយាទេរ លហំ លហំ រកាទេដត្វា សឃាទេបច, ៤ក្ខាសក្ខំ យា កវិត្វ, អឌ្ឍ ៦កទេត្តិ សត្វា អទេត្តាការទេយ ចសិស្សតិ, ព្យគ្ឃា តាយ អប្បសក្ខកាយា ទេហាត្តិ”តិ រគរិំ ចរាទេបត្វា សឃំ គល្ថឌីបិកា អាភាឃ ទេឃត ភកចា ទេតស្ុបសក្ខយិស្ុ៍

អឆទេលា ភកចា តិចាទេសត្វា បត្តចិចរយាភាឃ សទ្ធិំ កិក្ខុសឃ្ឃេត ទេឃត តចំ សត្ថាការំ ទេតស្ុបសក្ខយីតិ៍ “ឃស្ស គាតិ, ភទេត្ត, ភកចា កាលំ យញ្ញាតី”តិ ៦ុចំ កិរ កាទេល អារទេរាចិទេត ភកចា លិលារទេសត ធិត្តរត្តទេកាចិព្យអារបុប្បចល្លំ រត្តក្យបដ្ខំ កត្តរិឃា បក្យំ កត្តទេត្តា ចិឃ សំចិឆាឃ តិយល្ថលំ បដិគ្ឋាទេគទេត្តា តិចាទេសត្វា ស្ុចល្លបិយទេក្ខត បក្យយកលិបំ បរិក្ខិបទេត្តា ចិឃ ចិឌ្ឍូល្លតាសស្សិរិកំ កាឃពាត្ថតំ ឆាត្ថិត្វា

រត្តកម្ពលេន គជកុម្ភំ បរិយោនទ្ធន្តោ វិយ រតនសតុព្វេធេ សុវណ្ណគ្ឃិកេ បវាឡជាលំ ខិបន្តោ វិយ សុវណ្ណចេតិយេ រត្តកម្ពលកញ្ចុកំ បដិមុញ្ចន្តោ វិយ គច្ឆន្តំ បុណ្ណចន្ទំ រត្តវណ្ណវលាហកេន បដិច្ឆាទេន្តោ វិយ កញ្ចនបព្វតមត្ថកេ សុបក្កលាខារសំ បរិសិញ្ចន្តោ វិយ ចិត្តកូដបព្វតមត្ថកំ វិជ្ជុលតាយ បរិក្ខិបន្តោ វិយ ច សចក្កវាឡសិនេរុយុគន្ធរំ មហាបថវឹ ចាលេត្វា គហិតំ និគ្រោធបល្លវសមានវណ្ណំ រត្តវរបំសុកូលំ បារុបិត្វា គន្ធកុដិទ្វារតោ និក្ខមិ កញ្ចនគុហតោ សីហោ វិយ ឧទយបព្វតកូដតោ បុណ្ណចន្ទោ វិយ ច។ និក្ខមិត្វា បន គន្ធកុដិបមុខេ អដ្ឋាសិ។

អថស្ស កាយតោ មេឃមុខេហិ វិជ្ជុលតា វិយ រស្មិយោ និក្ខមិត្វា សុវណ្ណរសធារាបរិសេកមញ្ជរិបត្តបុប្ផផលវិដបេ វិយ អារាមរុក្ខេ ករិំសុ។ តាវទេវ ច អត្តនោ អត្តនោ បត្តចីវរមាទាយ មហាភិក្ខុសង្ឃោ ភគវន្តំ បរិវារេសិ។ តេ បន បរិវារេត្វា ឋិតា ភិក្ខូ ឯវរូបា អហេសុំ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា បវិវិត្តា អសំសដ្ឋា អារទ្ធវីរិយា វត្តារោ វចនក្ខមា ចោទកា បាបគរហី សីលសម្បន្នា សមាធិសម្បន្នា បញ្ញាវិមុត្តិវិមុត្តិញាណទស្សនសម្បន្នាតិ។ តេហិ បរិវារិតោ ភគវា រត្តកម្ពលបរិក្ខិត្តោ វិយ សុវណ្ណក្ខន្ធោ រត្តបទុមវនសណ្ឌមជ្ឈគតា វិយ សុវណ្ណនាវា បវាឡវេទិកាបរិក្ខិត្តោ វិយ សុវណ្ណបាសាទោ វិរោចិត្ថ។ សារិបុត្តមោគ្គល្លានាទយោ មហាថេរាបិ តំ មេឃវណ្ណំ បំសុកូលំ បារុបិត្វា មណិវម្មវម្មិកា វិយ មហានាគា បរិវារយិំសុ វន្តរាគា ភិន្នកិលេសា វិជដិតជដា ឆិន្នពន្ធនា កុលេ វា គណេ វា អលគ្គា។

ឥតិ ភគវា សយំ វីតរាគោ វីតរាគេហិ, វីតទោសោ វីតទោសេហិ, វីតមោហោ វីតមោហេហិ, និត្តណ្ហោ និត្តណ្ហេហិ, និក្កិលេសោ និក្កិលេសេហិ, សយំ ពុទ្ធោ ពហុស្សុតពុទ្ធេហិ បរិវារិតោ, បត្តបរិវារិតំ វិយ កេសរំ, កេសរបរិវារិតា វិយ កណ្ណិកា, អដ្ឋនាគសហស្សបរិវារិតោ វិយ ឆទ្ទន្តោ នាគរាជា, នវុតិហំសសហស្សបរិវារិតោ វិយ ធតរដ្ឋោ ហំសរាជា, សេនង្គបរិវារិតោ វិយ ចក្កវត្តិ, មរុគណបរិវារិតោ វិយ សក្កោ ទេវរាជា, ព្រហ្មគណបរិវារិតោ វិយ ហារិតមហាព្រហ្មា, តារាគណបរិវារិតោ វិយ បុណ្ណចន្ទោ, អសមេន ពុទ្ធវេសេន អបរិមាណេន ពុទ្ធវិលាសេន កបិលវត្ថុគមនមគ្គំ បដិបជ្ជិ។

អថស្ស បុរត្ថិមកាយតោ សុវណ្ណវណ្ណា រស្មិ ឧដ្ឋហិត្វា អសីតិហត្ថដ្ឋានំ អគ្គហេសិ។ បច្ឆិមកាយតោ ទក្ខិណហត្ថតោ, វាមហត្ថតោ សុវណ្ណវណ្ណា រស្មិ ឧដ្ឋហិត្វា អសីតិហត្ថដ្ឋានំ អគ្គហេសិ។ ឧបរិ កេសន្តតោ បដ្ឋាយ សព្វកេសាវដ្ដេហិ មោរគីវវណ្ណា រស្មិ ឧដ្ឋហិត្វា គគនតលេ អសីតិហត្ថដ្ឋានំ អគ្គហេសិ។ ហេដ្ឋា បាទតលេហិ បវាឡវណ្ណា រស្មិ ឧដ្ឋហិត្វា ឃនបថវឹ អសីតិហត្ថដ្ឋានំ អគ្គហេសិ។ ឯវំ សមន្តា អសីតិហត្ថមត្តំ ឋានំ ឆព្ពណ្ណា ពុទ្ធរស្មិយោ វិជ្ជោតមានា វិប្ផន្ទមានា កញ្ចនទណ្ឌទីបិកាហិ និច្ឆរិត្វា អាកាសំ បក្ខន្ទជាលា វិយ ចាតុទ្ទីបិកមហាមេឃតោ និក្ខន្តវិជ្ជុលតា វិយ វិធាវិំសុ។ សព្វទិសាភាគា សុវណ្ណចម្បកបុប្ផេហិ វិកិរិយមានា វិយ, សុវណ្ណឃដតោ និក្ខន្តសុវណ្ណរសធារាហិ សិញ្ចមានា វិយ, បសារិតសុវណ្ណបដបរិក្ខិត្តា វិយ, វេរម្ភវាតសមុដ្ឋិតកិំសុកកណិការបុប្ផចុណ្ណសមោកិណ្ណា វិយ វិប្បកិរិំសុ។

ភគវតោបិ អសីតិអនុព្យញ្ជនព្យាមប្បភាទ្វត្តិំសវរលក្ខណសមុជ្ជលំ សរីរំ សមុគ្គតតារកំ វិយ គគនតលំ, វិកសិតមិវ បទុមវនំ,

ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩣᩃᩥᨹᩩᩃ᩠ᩃᩣ ᩅᩥᨿ ᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩣ ᨷᩣᩁᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨠᩣ, ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᨮᨷᩥᨲᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨧᨶ᩠ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩪᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨾᩉᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᩥᩁᩥᨿᩣ ᩈᩥᩁᩥᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᩥᨲ᩠ᨳ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᨴᩈᩉᩥ ᨷᩣᩁᨾᩦᩉᩥ ᨴᩈᩉᩥ ᩏᨷᨷᩣᩁᨾᩦᩉᩥ ᨴᩈᩉᩥ ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᨷᩣᩁᨾᩦᩉᩥ ᩈᩩᨷᩪᩁᩥᨲᩣᩉᩥ ᩈᨾᨲᩥᩴᩈᨷᩣᩁᨾᩥᨲᩣᩉᩥ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᨲᩴ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨵᩥᨠᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥ ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩈᩦᩃᩴ ᨠᨲᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᩒᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨶᩣᩅᩣᩈᩉᩔᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩑᨠᨶᩣᩅᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ, ᩈᨠᨭᩈᩉᩔᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩑᨠᩈᨠᨭᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ, ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ ᨶᨴᩦᨶᩴ ᩒᨥᩔ ᩈᨾ᩠ᨽᩥᨩ᩠ᨩ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩁᩣᩈᩦᨽᩪᨲᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨

ᨲᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩥᩁᩥᨿᩣ ᩅᩥᩁᩣᨩᨾᩣᨶᩔᩣᨷᩥ ᨧ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᨴᩦᨷᩥᨠᩣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨳᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩣᨾᨷᩔᩮ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨷᩔᩮ᪨ ᨩᩣᨲᩥᩈᩩᨾᨶᨾᩃ᩠ᩃᩥᨠᩩᨷ᩠ᨷᩃᨷᨴᩩᨾᨠᩩᩅᩃᨿᩈᩥᨶ᩠ᨴᩩᩅᩣᩁᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨶᩥ ᨧᩮᩅ ᨶᩦᩃᨷᩦᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᨣᨶ᩠ᨵᨧᩩᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ ᨧ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩦᨷᩥᨠᨾᩮᨥᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᨩᩃᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨠᩥᩁᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩥᨠᨲᩪᩁᩥᨿᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩣ ᨧᩮᩅ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨵᨾ᩠ᨾᩈᩘ᩠ᨥᨣᩩᨱᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨳᩩᨲᩥᨥᩮᩣᩈᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩈᩣ ᨷᩪᩁᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᨶᩣᨣᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᨿᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩦᨶᩥ ᩋᨾᨲᨷᩣᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩃᨽᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨶ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨴᩈᩉᩔᩮᨶ ᨣᨾᨶᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩥᨴᩴ ᨾᩩᨡᨾᨲ᩠ᨲᩴ –

“ᩑᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩘᨣᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨠᨾ᩠ᨷᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩈᩩᨶ᩠ᨵᩁᩴ;

ᩋᩉᩮᨮᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᨱᩣᨶᩥ, ᨿᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩅᩥᨶᩣᨿᨠᩮᩣ᪨

ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᨷᩣᨴᩴ, ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩁᩣᩈᨽᩮᩣ;

ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩥᩁᩥᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨽᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᨷᨴᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ᪨

ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩮᨭ᩠ᨮᩔ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᩣᨴᨲᩃᩴ ᨾᩩᨴᩩ;

ᩈᨾᩴ ᩈᨾ᩠ᨹᩩᩈᨲᩮ ᨽᩪᨾᩥᩴ, ᩁᨩᩈᩣᨶᩩᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ᪨

ᨶᩥᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩏᨶ᩠ᨶᨾᨲᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨿᨠᩮ;

ᩏᨶ᩠ᨶᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᨾᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨳᩅᩦ ᨧ ᩋᨧᩮᨲᨶᩣ᪨

បិយាលា សក្ករា ចេច, កឆលិ ឋាល្យកល្ហកា;

សទ្ធោ យក្កា ចិចឌ្ឍត្តិ, កន្តេត្ត លេលិកភាឃេក។

ភាតិក្ខេទ ខ្លុទតិ, ភន្តាសត្តេ ច តិក្កិបំ;

អឈខ្ទ ឃន្តោ តិឃ្យាតិ, ខ្ទកា ឌាល្ហ ច កោបេ្យក។

ភាតិសីឈ បក្ខយតិ, សយ្យត្តខ្ទលោ យុតិ;

ត ចាតិសលិកំ ឃាតិ, កន្តយាភោ សយាហិតោ។

ខ្ទុង្គិ អខោ ច តិទិឃំ, ឌិសត្តា ចិឌិសំ តចា;

ត បេក្កយាភោ សោ ឃាតិ, ឃុកយត្តឃិ្យបេក្កតិ។

ភាកចិក្កត្តចាទោ សោ, កយេត សោភតេ ឌិតោ;

ចាទ្វេ កន្តតិ លេលិកក្កា, ហាសឃន្តោ សទេចក។

ខ្ញុរាឌាច សោកន្តោ, ចត្យចាទីច កោសទិ;

តោសឃន្តោ ឋាហ្ន សត្តោ, ឃុទិ សេឌ្ឍ ខ្ទបិកឃី”តិ។

ចណ្ណការលិ ភាយ កិទេស, ឧចិចិដេសុ ការលេសុ ត្យុត្តស្ស សទីចណ្ណេ ចា ក្យាលចណ្ណេ ចា ឌឃុកទិកស្ស ចាយេឃេច បយាលំ ទ្យណ្ហិឃបខេហិ ចា កាចាតានេ្ដត ចា ឃត្តកំ សក្កោតិ, តត្តកំ ចត្តព្ទា ទ្យុក្កទិតត្តិ ត ចត្តព្ទា អប្បយាលចណ្ណា ហិ ត្យុត្តា, តេសំ ត្យុត្តាបិ អតចស្សសោ ចណ្ណិ ចត្តិ អសយត្តា, បរេច ឌ្ឍតទា បខាតិ។ ឌ្ឍយិភា សិទិចិលិសេត អលក្ខតប្បខិ ឃត្តិ សក្យទាឌុទេ បចិសិត្តា ភកចា បសត្តទិត្តេត ឌុតេត កន្តត្សេចាសទ្យណ្ណាឌីហិ ប្បុខឃយាភោ សត្តាការេ បិចិសិ។ តោត ចុត្តំ – “អឆ តោ ភកចា តិចារសុត្តា បត្តទីចយាដាឃ សង្គិ ភិក្ខុសដ្ឋេត ឃេភ ឧចិ សត្តាការេ តោត្យុបសក្កិ”តិ។

ភគវន្តំយេវ បុរក្ខត្វាតិ ភគវន្តំ បុរតោ កត្វា៍ តត្ថ ភគវា កិក្ខូភខេញាច ៗុបិរសកាភញ្ញា មខេញ្ញាតិសិខេត្ថា គខេត្ថាឌខេកាភ ឋេបត្វា ទ្យាលទ្បូឌខេកាភ ខេចាឌក់ គត្វា ឌាតិហិក្ខុលខេកាភ មជ្ឈិត្វា ទត្តកម្ពុលបលិខេចឌិខេត ឋិខេឌ ឌបិតទត្តស្ទចណ្ហាឈភបឌ៏យា ចិឃ អតិចិខេទាធិត្ថ៍ អឃំ បនេត្ថ ខេបិទាហាត់ ចណ្ហកហាតឃខេក្កា –

“កត្វាន មណ្ឌលមាឡ្យអំ, ភាគចិក្កត្តធខេលា;

ឃូការឃខេត្តា ខេលិកខេក្កា, តិសិឌិ ធខេមាឃខេត៍

ត្វាហ្វិ តិសិខេត្ថា ភខេឌម្វឃាទធិ,

ខេឌចាតិខេឌខេចា ឃតបុញ្ញាលក្ខខេលា;

ត្ឋដាឃខេត មញ្ញាខេតា ចិខេទាធតិ,

ស្ទចណ្ហាភក្ខិ ចិឃ បណ្ឌុកម្ពុខេល៍

ខេតក្ខិ ឌខេម្ពាភឌខេម្វុច, តិក្ខិត្តិ បណ្ឌុកម្ពុខេល;

ចិខេទាធតិ ឌិតមខេលិ, មហិខេធខេទាធខេតា ឃធា៍

មហាឃាខេលិធ ឃមុខេល្វា, ភេទ្វាឌាធលក្ខខេតា;

ស្ទចណ្ហាឃុបឃក្កាខេឃា, បគុខេមា ខេកាកភខេឌា ឃធា៍

ឌលខេត្តា ឌិបទ្វខេក្ខាធ, បត្តាតខេក្ក ឃធា ឃិហិ;

ខេឌចាត់ បិទិទ្ធខេត្តាធ, ឃត្តាបុខេល្វា ចិខេទាធធា”តិ៍

កាបិលចត្តេចសេក្យ ពហុនេច ទត្តិ ឆល្ពិយា កចាឃាតិ ឲត្ត ឆល្ពិ កចា តាយ សត្តាការអតុយោគតប្បជិសំឃុត្តា បកិណ្ណកកចា ចេជិតន្ត្តា៉ ពងា ហិ កកចា អាកាសកក្តិ ឌ្ឋតារេទត្តា ចិឃ បធចោឌ៉ អាកដ្ឋត្តា ចិឃ យហាឌប្បិ លទ្ធេ ករហត្វា ធារលេត្តា ចិឃ ឈោឌតិក៉ យគុកល្ពិ ចក្កឃេត្តត បឹឡឲត្វា យគុបិត៌ បិឃយាតោ ចិឃ កាបិលចត្តចាត៌ សក្យាត៌ ហិតស្វលាចហំ បកិណ្ណកកធំ កេធសិ៉ “អាចាសងាត៌ តាសេបតំ យហារាឌ យហត្តិ, ត្យប្បាក៌ អាចារេសា យឃា បរិក្សេត្តា កិក្លុសេឈ្ឈត បរិក្សេត្តា យឃា ច កិក្លុសេឈ្ឈត ច បរិក្សេត្តា បត ឆល្ពូទតេតត បរិក្សេត្តា ឃេចាតិ ពឹហិ ទតេតហិ បរិក្សេត្តា តាយ ហោតិ៉ អាចាសងាតល្ពិញិញាជិទេត្ត សន្តាងាត៌ ជិត្តយេច ហោតិ៉ ក្សុយដ្ឋកបណ្ណសាលិឃ ចា សាលាយល្ពិបស្ស ចាបិ អាតិសំសោ តាយ បរិដ្ឋិត្តិតុំ ត សក្កា”តិ តាតាតឃចិចិត្តំ ពហុំ ឆល្ពូកធំ កេធត្វា –

“សិត៌ ឃ្លល៌សាបជិហត្តិ, ពតេតា ចាឡអបិកាតិ ច;

សទិសេប ច យកេស, សិសិទេ ចាបិ ត្យូដ្ឋិ យោ៉

ពតេតា ចាតាពតេបិ ឈោទោ, សន្លារេតា បជិហត្តាតិ;

លេលាត្តដ្ឋា ស្វាត្តដ្ឋា, ឈាឃិត្យដ្ឋា ចិបស្សិតុំ៉

ចិហាទេងាត៌ សឈ្ឈស្ស, អក្តិ ត្យេទ្ធត ចណ្ឌិតំ;

ពល្ពិា ហិ បណ្ឌិតោ បេបិសោ, សប្បស្សំ អត្តយត្តតោ៉

ចិហាទេ កាទេយ ទយ្វ, ចាសយេត្ត ពហុស្សុពត;

តេពសំ អត្តដ្ឋា បិតដ្ឋា, ចត្តេសតាសតាតិ ច៉

ឌេឌឃ្យ ឃ្លេក្សូតេស្វ, ចិប្បសេត្តត ចេតសា;

តេត ពស្ស ឆល្ពិ ឌេសេត្តិ, សន្លាក្សល្លាបត្យូងត៌;

ឃំ សោ ឆល្ពិ ព្វងត្តាឃ, បរិតិន្តាតិ អតាសចោ”តិ៉ (ធ្មឡអធ៉ ១ដ៥៥) –

ឯវំ អយម្បិ អាវាសេ អានិសំសោ, អយម្បិ អានិសំសោតិ ពហុទេវ រត្តិំ អតិរេកតរំ ទិយឌ្ឍយាមំ អាវាសានិសំសកថំ កថេសិ. តត្ថ ឥមា គាថាវ សង្គហំ អារុឡ្ហា, បកិណ្ណកធម្មទេសនា បន សង្គហំ ន អារោហតិ. សន្ទស្សេសីតិអាទីនិ វុត្តត្ថានេវ.

អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសីតិ ធម្មកថំ កថាបេតុកាមោ ជានាបេសិ. អថ កស្មា សារិបុត្តមហាមោគ្គល្លានមហាកស្សបាទីសុ អសីតិមហាថេរេសុ វិជ្ជមានេសុ ភគវា អានន្ទត្ថេរស្ស ភារមកាសីតិ. បរិសជ្ឈាសយវសេន. អាយស្មា ហិ អានន្ទោ ពហុស្សុតានំ អគ្គោ, បហោតិ បរិមណ្ឌលេហិ បទព្យញ្ជនេហិ មធុរធម្មកថំ កថេតុន្តិ សាកិយមណ្ឌលេ បាកដោ បញ្ញាតោ. តស្ស សក្យរាជូហិ វិហារំ គន្ត្វាបិ ធម្មកថា សុតបុព្ពា, ឱរោធា បន តេសំ ន យថារុចិយា វិហារំ គន្តុំ លភន្តិ, តេសំ ឯតទហោសិ – “អហោ វត ភគវា អប្បំយេវ ធម្មកថំ កថេត្វា អម្ហាកំ ញាតិសេដ្ឋស្ស អានន្ទស្ស ភារំ ករេយ្យា”តិ. តេសំ អជ្ឈាសយវសេន ភគវា តស្សេវ ភារមកាសិ.

សេខោ បាដិបទោតិ បដិបន្នកោ សេខបុគ្គលោ. សោ តុយ្ហំ បដិភាតុ ឧបដ្ឋាតុ, តស្ស បដិបទំ ទេសេហីតិ បដិបទាយ បុគ្គលំ និយមេត្វា ទស្សេតិ. កស្មា បន ភគវា ឥមំ បដិបទំ និយមេសិ? ពហូហិ ការណេហិ. ឥមេ តាវ សក្យា មង្គលសាលាយ មង្គលំ បច្ចាសីសន្តិ វឌ្ឍិំ ឥច្ឆន្តិ, អយញ្ច សេខបដិបទា និយ្យានេន មង្គលបដិបទា វឌ្ឍមានកបដិបទាតិបិ ឥមំ បដិបទំ និយមេសិ. តស្សញ្ច បរិសតិ សេខាវ ពហូ និសិន្នា, តេ អត្តនា បដិវិទ្ធដ្ឋានេ កថីយមានេ អកិលមន្តាវ សល្លក្ខេស្សន្តីតិបិ ឥមំ បដិបទំ និយមេសិ. អាយស្មា ច អានន្ទោ សេខបដិសម្ភិទាប្បត្តោវ, សោ អត្តនា បដិវិទ្ធេ បច្ចក្ខដ្ឋានេ កថេន្តោ អកិលមន្តោ វិញ្ញាបេតុំ សក្ខិស្សតីតិបិ ឥមំ បដិបទំ និយមេសិ. សេខបដិបទាយ ច តិស្សោបិ សិក្ខា ឱសដា, តត្ថ អធិសីលសិក្ខាយ គហិតាយ សកលំ វិនយបិដកំ គហិតមេវ ហោតិ, អធិចិត្តសិក្ខាយ គហិតាយ សកលំ សុត្តន្តបិដកំ គហិតំ ហោតិ, អធិបញ្ញាសិក្ខាយ គហិតាយ សកលំ អភិធម្មបិដកំ គហិតំ ហោតិ, អានន្ទោ ច ពហុស្សុតោ តិបិដកធរោ, សោ បហោតិ តីហិ បិដកេហិ តិស្សោ សិក្ខា កថេតុំ, ឯវំ កថិតេ សក្យានំ មង្គលញ្ចេវ វឌ្ឍិ ចេវ ភវិស្សតីតិបិ ឥមំ បដិបទំ និយមេសិ.

បិដ្ឋិ មេ អាគិលាយតីតិ កស្មា អាគិលាយតិ? ភគវតោ ហិ ឆព្ពស្សានិ បធានំ បទហន្តស្ស មហន្តំ កាយទុក្ខំ អហោសិ, អថស្ស អបរភាគេ មហល្លកកាលេ បិដ្ឋិវាតោ ឧប្បជ្ជិ. អការណំ វា ឯតំ. បហោតិ ហិ ភគវា ឧប្បន្នំ វេទនំ វិក្ខម្ភេត្វា ឯកម្បិ ទ្វេបិ សត្តាហេ ឯកបល្លង្កេន និសីទិតុំ. សន្ថាគារសាលំ បន ចតូហិ ឥរិយាបថេហិ បរិភុញ្ជិតុកាមោ អហោសិ, តត្ថ បាទធោវនដ្ឋានតោ យាវ ធម្មាសនា អគមាសិ, ឯត្តកេ ឋានេ គមនំ និប្ផន្នំ, ធម្មាសនំ បត្វា ថោកំ ឋិតោ, ឯត្តកេ ឋានេ ឋានំ និប្ផន្នំ, ទ្វេ យាមេ ធម្មាសនេ និសីទិ, ឯត្តកេ ឋានេ និសជ្ជា និប្ផន្នា. ឥទានិ ទក្ខិណេន បស្សេន ថោកំ និបន្នេ សយនំ និប្ផជ្ជិស្សតីតិ ឯវំ ចតូហិ ឥរិយាបថេហិ បរិភុញ្ជិតុកាមោ អហោសិ. ឧបាទិន្នកសរីរញ្ច នាម “នោ អាគិលាយតី”តិ ន វត្តព្ពំ, តស្មា ចិរំ និសជ្ជាយ សញ្ជាតំ អប្បកម្បិ អាគិលាយនំ គហេត្វា ឯវមាហ.

សង្ឃាដិំ បញ្ញាបេត្វាតិ សន្ថាគារស្ស កិរ ឯកបស្សេ តេ រាជានោ បដសាណិំ បរិក្ខិបាបេត្វា កប្បិយមញ្ចកំ បញ្ញាបេត្វា កប្បិយបច្ចត្ថរណេន អត្ថរិត្វា ឧបរិ សុវណ្ណ-តារក-គន្ធមាលា-ទាមបដិមណ្ឌិតំ វិតានំ ពន្ធិត្វា គន្ធតេលប្បទីបំ អារោបយិំសុ “អប្បេវ នាម សត្ថា ធម្មាសនតោ វុដ្ឋាយ ថោកំ វិស្សមន្តោ ឥធ និបជ្ជេយ្យ, ឯវំ នោ ឥមំ សន្ថាគារំ ភគវតា ចតូហិ ឥរិយាបថេហិ បរិភុត្ត

ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតី”តិ។ សត្ថាបិ តថេវ សន្ធាយ តត្ថ សង្ឃាដិំ បញ្ញាបេត្វា និបជ្ជិ។ ឧដ្ឋានសញ្ញំ មនសិ ករិត្វាតិ ឯត្តកំ កាលំ អតិក្កមិត្វា ឧដ្ឋហិស្សាមីតិ ឧដ្ឋានសញ្ញំ ចិត្តេ ឋបេត្វា។

១៦។ មហានាមំ សក្កំ អាមន្តេសីតិ សោ កិរ តស្មិំ កាលេ តស្សំ បរិសតិ ជេដ្ឋកោ បាមោក្ខោ, តស្មិំ សង្គហិតេ សេសបរិសា សង្គហិតាវ ហោតីតិ ថេរោ តមេវ អាមន្តេសិ។ សីលសម្បន្នោតិ សីលេន សម្បន្នោ, សម្បន្នសីលោ បរិបុណ្ណសីលោតិ អត្ថោ។ សទ្ធម្មេហីតិ សុន្ទរធម្មេហិ, សតំ វា សប្បុរិសានំ ធម្មេហិ។

១៧។ កថញ្ច មហានាមាតិ ឥមិនា ឯត្តកេន ឋានេន សេខបដិបទាយ មាតិកំ ឋបេត្វា បដិបាដិយា វិត្ថារេតុកាមោ ឯវមាហ។ តត្ថ សីលសម្បន្នោតិអាទីនិ “សម្បន្នសីលា, ភិក្ខវេ, វិហរថា”តិ អាកង្ខេយ្យសុត្តាទីសុ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វានិ។

១៨។ កាយទុច្ចរិតេនាតិអាទីសុ ឧបយោគត្ថេ ករណវចនំ, ហិរិយិតព្វានិ កាយទុច្ចរិតាទីនិ ហិរិយតិ ជិគុច្ឆតីតិ អត្ថោ។ ឱត្តប្បនិទ្ទេសេ ហេត្វត្ថេ ករណវចនំ, កាយទុច្ចរិតាទីហិ ឱត្តប្បស្ស ហេតុភូតេហិ ឱត្តប្បតិ ភាយតីតិ អត្ថោ។ អារទ្ធវីរិយោតិ បគ្គហិតវីរិយោ អនោសក្កិតមានសោ។ បហានាយាតិ បហានត្ថាយ។ ឧបសម្បទាយាតិ បដិលាភត្ថាយ។ ថាមវាតិ វីរិយថាមេន សមន្នាគតោ។ ទឡ្ហបរក្កមោតិ ថិរបរក្កមោ។ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសូតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ អនោរោបិតធុរោ អនោសក្កិតវីរិយោ។ បរមេនាតិ ឧត្តមេន។ សតិនេបក្កេនាតិ សតិយា ច និបកភាវេន ច។ កស្មា បន សតិភាជនីយេ បញ្ញា អាគតាតិ? សតិយា ពលវភាវទីបនត្ថំ។ បញ្ញាវិប្បយុត្តា ហិ សតិ ទុព្ពលា ហោតិ, សម្បយុត្តា ពលវតីតិ។

ចិរកតម្បីតិ អត្តនា វា បរេន វា កាយេន ចិរកតំ ចេតិយង្គណវត្តាទិ អសីតិ មហាវត្តបដិបត្តិបូរណំ។ ចិរភាសិតម្បីតិ អត្តនា វា បរេន វា វាចាយ ចិរភាសិតំ សក្កច្ចំ ឧទ្ទិសន-ឧទ្ទិសាបន-ធម្មោសារណ-ធម្មទេសនា-ឧបនិសិន្នកថា-អនុមោទនីយាទិវសេន បវត្តិតំ វចីកម្មំ។ សរិតា អនុស្សរិតាតិ តស្មិំ កាយេន ចិរកតេ “កាយោ នាម កាយវិញ្ញត្តិ, ចិរភាសិតេ វាចា នាម វចីវិញ្ញត្តិ។ តទុភយម្បិ រូបំ, តំសមុដ្ឋាបិកា ចិត្តចេតសិកា អរូបំ។ ឥតិ ឥមេ រូបារូបធម្មា ឯវំ ឧប្បជ្ជិត្វា ឯវំ និរុទ្ធា”តិ សរតិ ចេវ អនុស្សរតិ ច, សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ សមុដ្ឋាបេតីតិ អត្ថោ។ ពោជ្ឈង្គសមុដ្ឋាបិកា ហិ សតិ ឥធ អធិប្បេតា។ តាយ សតិយា ឯស សកិំ សរណេន សរិតា, បុនប្បុនំ សរណេន អនុស្សរិតាតិ វេទិតព្វា។

ឧទយត្ថគាមិនិយាតិ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ ឧទយវយគាមិនិយា ឧទយញ្ច វយញ្ច បដិវិជ្ឈិតុំ សមត្ថាយ។ អរិយាយាតិ វិក្ខម្ភនវសេន ច សមុច្ឆេទវសេន ច កិលេសេហិ អារកា ឋិតាយ បរិសុទ្ធាយ។ បញ្ញាយ សមន្នាគតោតិ វិបស្សនាបញ្ញាយ ចេវ មគ្គបញ្ញាយ ច សមង្គីភូតោ។ និព្ពេធិកាយាតិ សាយេវ និព្ពិជ្ឈនតោ និព្ពេធិកាតិ វុច្ចតិ, តាយ សមន្នាគតោតិ អត្ថោ។ តត្ថ មគ្គបញ្ញាយ សមុច្ឆេទវសេន អនិព្ពិទ្ធបុព្ពំ អបទាលិតបុព្ពំ លោភក្ខន្ធំ ទោសក្ខន្ធំ មោហក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតីតិ និព្ពេធិកា។ វិបស្សនាបញ្ញាយ តទង្គវសេន និព្ពេធិកាយ មគ្គបញ្ញាយ បដិលាភសំវត្តនតោ ចាតិ វិបស្សនា “និព្ពេធិកា”តិ វត្តុំ វដ្ដតិ។ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយាតិ

ព្ពនាបិ ឧក្កបដ្ឋា “នយ្ខា ទេហត្ថា តទេយត ចដ្ឋក្កូ ទេលឋយយាតា កច្ឆតិតិ នយ្ខា ក្លក្លូយកាយិតិ តាយ៉ ចិបយ្យុតា ពតក្កចទេនត ចដ្ឋក្កូញ កិទេលនក្លក្លូ ទេលឋយយាតា កច្ឆតិតិ ក្លក្លូយកាយិតិ៉ ក្លក្លូយកាយិតិយា ចា ឧក្កបដ្ឋាយ បដិលាភសំចត្តនតោ ខ្ទនា ក្លក្លូយកាយិតិ”តិ ទេចតិពដ្ឋា៉

១៩៉ អភិទេចតឋិកាតត្ថិ អភិចិត្ត ទេនដ្ឋចិត្ត ឋិតាត់ តិយ្យិតាត់៉ ដិដ្ឋុឆយ្យុលចិហារាតត្ថិ អបិ្យតបិ្យតក្លូទេល ឃុលបដិលាភទេហត្ថត់៉ តិកាយលិកិតិ ព្ពិដ្ឋិតិដ្ឋិតក្លូទេល នយាបដ្ឋិតា៉ អកិច្ឆលិកិតិ តិក្លក្លូលិកិ៉ អកឋិទលិកិតិ ចិបុលលិកិ៉ បក្យុលកាទេចត ខ្ទទេកា ព្ពិដ្ឋិតិដ្ឋិតក្លូទេល នយាបដ្ឋិត្ថ៉ នទេក្កាតិ, នយាឆិបិទិបត្តិកឆទេយ្ខ បត អកិលយទេត្តា ចិក្លូក្ខទេត្ថ ត នទេក្កាតិ, ទេនា អត្តទេតា អតិច្ឆាយ លិប្យទេយច ក្លដ្ឋាតិ, យចាបទិទេច្ឆកចទេនត នយាបត្តិ ឆទេបត្ថ ត នទេក្កាតិ អយំ កិច្ឆលិកិ កឋិទលិកិ តាយ៉ ខ្ទទេកា ព្ពិដ្ឋិតិដ្ឋិតក្លូទេល ច នយាបដ្ឋិត្ថ៉ នទេក្កាតិ, នយាឆិបិទិបត្តិកឆទេយ្ខ ច អកិលយទេត្តា ចិក្លូក្ខទេតិ, ទេនា យចាបទិទេច្ឆកចទេនទេតច ក្លដ្ឋាត្ថ៉ នទេក្កាតិ, អយំ អកិច្ឆលិកិ អកឋិទលិកិ តាយ៉

១៧៉ អយំក្លច្ឆតិ ឧហាតាយ អទិយនាចទេកា ទេនទេលា បិដិបទេគាតិ ឧហាតាយ អទិយនាចទេកា ទេនទេលា បិដិបទេគា ចិបយ្យុតាកព្ភាយ ចដ្ឋយាតកបដិបគាយ នយត្តាកទេតាតិ ក្លច្ឆតិតិ ឆទេយ្យុតិ៉ អបុច្ឆល្លតាយាតិ អបុតិអល្លតាយ៉ កទេដ្ឋា អកិតិក្តិគាយាតិ ចិបយ្យុតាតិពាលប្យទេកគាយ កទេដ្ឋា៉ នទេដ្ឋាឆាយាតិ អទិយឧក្កាយ៉ អត្តទេស្យ ទេយាកទេក្លូយ្យុាតិ អទហត្ថ អត្តទេរា ទេយាកទេក្លូទេយា តាយ, ពតកិកយាយ កទេដ្ឋាតិ ឆទេយ្យុតិ៉ យា បតាយទេយត្ត អត្តតិបតត្ថ ក្ខបយា អាហដិ, នា ទេចទេតាលិលឃុទេត្ត ក្លត្តតទេយទេតច ទេចតិពដ្ឋា៉ ទេកចលពិ្យាតត្ត “តយ្យុា ក្យក្កដិយា អទេល្លឃុ តិចិឆកិទិយកទេលំ ចិយ ហិ ព្ពយ្យុ កិក្លូទេតា ក្ខទេយ្យុាឡហិបត្តទេនហិ អទេក្កហិ នយត្តាកតកាទេចា”តិ យំ ខ្ទចំ ឱ្ខបយ្ខំនត្តត់ អាកត់, ត់ ព្ពឆ ខ្ទចំ ឃិលនយ្យទេត្តា ទេហាតិតិអាតិចចតទេតា “តយ្យុា ក្យក្កដិយា អទេល្លឃុ តិចិឆកិទិយកទេលំ ចិយ ព្ពយ្យុ កិក្លូទេតា ឃិលនយ្យត្តតាតិហិ បត្តទេនហិ ឆទេយ្ខហិ នយក្កិកាទេចា”តិ៉ ខ្ទចំ ទេយាទេឌត្ត ទេចតិពដ្ឋា៉ ទេនឋំ នទេដ្ឋាត្ត ក្លត្តនតិនទេយច៉

១៨៉ ព្ពយំទេយច អត្តត្តទំ ក្ខទេបក្លូាយតិបិទិឃុដិ្ឋត្តិ ព្ពយំ បឆយាតិដ្ឋាទេតហិ អនតិនំ ក្ខត្តយំ ចត្តត្ថឈ្យាតិកំ ក្ខទេបក្លូាយតិបិទិឃុដិ្ឋ៉ បឆយាកិតិក្តិកាតិ បឆទេយា ពាលាទេកទេគា៉ ក្លតិយាតិឃុបិ ខ្ទទេនច តទេយា៉ ក្យក្កដច្ឆាបទេកា បត ខ្ទកចាទ់ យាត្យក្យឆ្និទេតា ខ្ទកចាទ់ អល្លទេកាយទេតាតិ ទេក្ខ ចាទេទ ឌាយតិ៉ អទិយនាចទេកា តិហិ ចិដ្ឋាហិ តាទេយា ចាទេទ ឌាយតិ៉ បុទេដ្ឋាតិចាយច្ឆាគកំ តយំ ចិទេតាទេឌត្ត បុទេដ្ឋាតិចាយពាទេលាត បឆយំ ឌាយតិ, នត្តាត់ ក្លតិបដិនត្តិច្ឆាគកំ តយំ ចិទេតាទេឌត្ត តិដ្ឋាចក្លូពាទេលាត ក្លតិយំ ឌាយតិ, ចត្យនច្ឆបដិច្ឆាគកំ តយំ ចិទេតាទេឌត្ត អាយចក្លូយពាទេលាត តតិយំ ឌាយតិ៉

១៩៉ ព្ពឆយិ្យុ ទេហាតិ ចទេលាខ្ទិត្តិ ព្ពឆយិ ឃិលំ អយ្យុ កិក្លូទេតា ចទេលំ តាយ ទេហាតិតិ អទេត្ត៉ ចទេលំ តាយ ពាហុ អទេតកចិឆំ, ឃិលិឆទេយា បត្តទេនឆយ្ខា, តត្ត ព្ពឆយិ ខ្ទកំ ចទេលាត្តិ អទេត្ត៉ បឆទេត្ត បត ចទេតិ ទេពត អាកតបុដ្ឋំ ដិនំ កច្ឆតិតិ ចទេលំ៉ ខ្ទន តទេយា នដ្ឋាត្ត៉

ព្ពឆយិ្យុ ទេហាតិ ចិដ្ឋាយាតិ ព្ពឆំ បុទេដ្ឋាតិចាយពាលំ តយ្យុ ចិដ្ឋា តាយ ទេហាតិតិ អទេត្ត៉ ចិដ្ឋា តាយ ពាហុ អទេតកចិឆា,

ចិបស្សតោកាលាតិ អដ្ឋ កោលាតិ, តត្ថ ព្ភយេវិ កោលំ ឲកា ចិន្ដាតិបិ អទេត្ថា៉ បនទេត្ថា បត ចិតិចិន្ដិត្ថា ឲតាឃ ឌាតាតីតិ ចិន្ដា៉ ឲស តទេឃា សព្ពត្ថ៉ ចិន្ដាសយ្យទេត្កា ព្ភតិបីតិ តីហិ ចិន្ដាហិ ចិន្ដាសយ្យទេត្កា ព្ភតិបិ៉ ធទលាសយ្យទេត្កា ព្ភតិបីតិ បញ្ចានសហិ ធទេយុហិ ធទលាសយ្យទេត្កា ព្ភតិបិ៉ តក្ខទេឃត បត ចិន្ដាធទលាសយ្យទេត្កា ព្ភតិបីតិ៉

១១០៉សតក្កុយាទទតាតិ ទេបិទាលកក្យាទទេត, ធិទកាលទេតា បដ្ឋាឃ ក្យាទទាតិ បញ្ញាទេតត៉ ទេសា កិទ យតុស្សបទេឆ បញ្ចាធ្វព្យអកក្យាទកកាទេល ធេសាត់ តិព្ពាទេត្តត្ថា អបទិហិតញ្ញាទេតា (ឝាហុទេលិទេក តិព្ពាត្តិ, តស្ស ទេសា អត្តកាទេចា បិទេឃា អទេហាសិ យតាទេបិ, តស្មា តាឌិទេសទេតច អត្តកាទេចត ធទតិ, ទេតត តំ សតក្កុយាទទាតិ សញ្ញាតត្តិ៉ ឌទេតតស្មិត្តិ ឌតិតស្មិ, បឌាឃាតិ អទេត្ថា៉ ទេឃ ទេកាត្តបដិសាទិទេតាតិ ទេឃ ឌទេតតស្មិ ទេកាត្តំ បដិសទត្តិ "អហំ ទេកាតទេយា, អហំ កស្សទេបិ"តិ, ទេតស្ម ទេលិទេក ទេកាត្តបដិសាទីស្ម លត្តិទេឃា ទេសទេដ្ឋា៉ អតុយតា កកចតាតិ យយ បញ្ញាព្យាកទទេលាត សទ្ធិំ សំសគ្គិត្វា ទេឆសិតាតិ អយ្យដ្ឋ សុទេត្ត ព្វុទេទ្ធត កកចតា "អហយ្យិ, អយ្យដ្ឋ, ឲចំ ធកាយិ –

'លត្តិទេឃា ទេសទេដ្ឋា ឌទេតតស្មិ, ទេឃ ទេកាត្តបដិសាទិទេតា;

ចិន្ដាធទលាសយ្យទេត្កា, ទេសា ទេសទេដ្ឋា ទេឆចយាតុទេស'តិ"៉ (ឌី៉ តិ៉ ១៉១លិលិ) –

ឲចំ កាសទេត្តត អតុញ្ញាតា អតុទេយាឌិតា៉ សាឆុ សាឆុ អាតត្ថាតិ, កកចា កិទ អាឌិទេតា បដ្ឋាឃ តិគ្គំ អទេតាក្កយទេត្តាច ព្ភយំ ស្មត្តំ ស្មត្វា អាតទេត្កត ទេសលបដិបទាឃ ក្យូដំ កហិតត្តិ កាត្វា ដ្ឋដ្ឋាឃ បល្លង្កំ អាកុឌិត្វា តិសិទេត្កា សាឆុកាទំ អធាសិ៉ ឲត្តាចតា ធ បត ព្ភធំ ស្មត្តំ ឌិតកាសិតំ តាយ ឌាតំ៉ ទេសសំ សព្ពត្ថ ដ្ឋត្តាតទេយចាតិ៉

បបញ្ចាស្មធតិឃា យន្តិ្យតិកាឃដ្ឋកធាឃ

ទេសលស្មត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

៣៉ ទេបិតលិឃស្មត្តចណ្ណតា

១១១៉ឲចំទេយ ស្មតត្តិ ទេបិតលិឃស្មត្តំ៉ តត្ថ អក្កត្តទាទេបស្មតិ អក្កាទេឃច ទេសា ឌតបទេគា, យហិឃា បតស្ស ដ្ឋត្តទេទត ឃា អាទេបិ, តាសំ អចិន្ទទេត្តា ដ្ឋត្តទាទេបិតិបិ ចុច្ចតិ៉ កតទេយហិឃា ដ្ឋត្តទេទត ឃា អាទេបិតិ, យហាយហិឃា៉ តត្ថាឃំ អាចិកាចកឆា – អឃំ កិទ ឌយ្យឹទេបិ ធសសហស្សទេឃាឌតបទិយាទេលា៉ តត្ថ ធ ធត្យសហស្សទេឃាឌតប្យយាទេលា បទេធទេសា ដ្ឋធទេកត អទេន្ញ្យាត្តទេដា សយុទេទ្ធាតិ សង្កំ កទេតា៉ តិសហស្សទេឃាឌតប្យយាទេល យតុស្សា ធសត្តិ៉ តិសហស្សទេឃាឌតប្យយាទេល ហិយចា បតិដ្ឋិទេតា ដ្ឋទេព្ពាទេឆត បញ្ចាទេឃាឌតសតិទេកា

ចតុរាសីតិកូដសហស្សបដិមណ្ឌិតោ សន្ទមានបញ្ចសតនទីវិចិត្តោ, យត្ថ អាយាមវិត្ថារេន ចេវ គម្ភីរតាយ ច បណ្ណាសបណ្ណាសយោជនា ទិយឌ្ឍយោជនសតបរិមណ្ឌលា អនោតត្តទហោ កណ្ណមុណ្ឌទហោ រថការទហោ ឆទ្ទន្តទហោ កុណាលទហោ មន្ទាកិនីទហោ សីហប្បបាតទហោតិ សត្ត មហាសរា បតិដ្ឋិតា។ តេសុ អនោតត្តទហោ សុទស្សនកូដំ ចិត្រកូដំ កាឡកូដំ គន្ធមាទនកូដំ កេលាសកូដន្តិ ឥមេហិ បញ្ចហិ បព្ពតេហិ បរិក្ខិត្តោ។

តត្ថ សុទស្សនកូដំ សោវណ្ណមយំ ទ្វិយោជនសតុព្វេធំ អន្តោវង្កំ កាកមុខសណ្ឋានំ តមេវ សរំ បដិច្ឆាទេត្វា ឋិតំ។ ចិត្រកូដំ សព្ពរតនមយំ។ កាឡកូដំ អញ្ជនមយំ។ គន្ធមាទនកូដំ សានុមយំ អព្ភន្តរេ មុគ្គវណ្ណំ, មូលគន្ធោ សារគន្ធោ ផេគ្គុគន្ធោ តចគន្ធោ បបដិកគន្ធោ រសគន្ធោ បត្តគន្ធោ បុប្ផគន្ធោ ផលគន្ធោ ខន្ធគន្ធោតិ ឥមេហិ ទសហិ គន្ធេហិ ឧស្សន្នំ នានប្បការឱសធសញ្ឆន្នំ, កាឡបក្ខឧបោសថទិវសេ អាទិត្តមិវ អង្គារំ ជលន្តំ តិដ្ឋតិ។ កេលាសកូដំ រជតមយំ។ សព្ពានិ សុទស្សនេន សមានុព្ពេធសណ្ឋានានិ, តមេវ សរំ បដិច្ឆាទេត្វា ឋិតានិ។ តានិ សព្ពានិ ទេវានុភាវេន នាគានុភាវេន ច វស្សន្តិ, នទិយោ ច តេសុ សន្ទន្តិ។ តំ សព្ពម្បិ ឧទកំ អនោតត្តមេវ បវិសតិ។ ចន្ទិមសូរិយា ទក្ខិណេន វា ឧត្តរេន វា គច្ឆន្តា បព្ពតន្តរេន តត្ថ ឱភាសំ ករោន្តិ, ឧជុំ គច្ឆន្តា ន ករោន្តិ, តេនេវស្ស អនោតត្តន្តិ សង្ខា ឧទបាទិ។

តត្ថ មនោហរសិលាតលានិ និម្មច្ឆកច្ឆបានិ ផលិកសទិសនិម្មលូទកានិ ន្ហានតិត្ថានិ សុបដិយត្តានិ ហោន្តិ, យេសុ ពុទ្ធបច្ចេកពុទ្ធខីណាសវា ច ឥទ្ធិមន្តោ ច ឥសយោ ន្ហាយន្តិ, ទេវយក្ខាទយោ ឧយ្យានកីឡំ កីឡន្តិ។

តស្ស ចតូសុ បស្សេសុ សីហមុខំ ហត្ថិមុខំ អស្សមុខំ ឧសភមុខន្តិ ចត្តារិ មុខានិ ហោន្តិ, យេហិ ចតស្សោ នទិយោ សន្ទន្តិ។ សីហមុខេន និក្ខន្តនទីតីរេ សីហា ពហុតរា ហោន្តិ។ ហត្ថិមុខាទីហិ ហត្ថិអស្សឧសភា។ បុរត្ថិមទិសតោ និក្ខន្តនទី អនោតត្តំ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា ឥតរា តិស្សោ នទិយោ អនុបគម្ម បាចីនហិមវន្តេនេវ អមនុស្សបថំ គន្ត្វា មហាសមុទ្ទំ បវិសតិ។ បច្ឆិមទិសតោ ច ឧត្តរទិសតោ ច និក្ខន្តនទិយោបិ តថេវ បទក្ខិណំ កត្វា បច្ឆិមហិមវន្តេនេវ ឧត្តរហិមវន្តេនេវ ច អមនុស្សបថំ គន្ត្វា មហាសមុទ្ទំ បវិសន្តិ។ ទក្ខិណទិសតោ និក្ខន្តនទី បន តំ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា ទក្ខិណេន ឧជុកំ បាសាណបិដ្ឋេនេវ សដ្ឋិ យោជនានិ គន្ត្វា បព្ពតំ បហរិត្វា ឧដ្ឋាយ បរិក្ខេបេន តិគាវុតប្បមាណា ឧទកធារា ហុត្វា អាកាសេន សដ្ឋិ យោជនានិ គន្ត្វា តិយគ្គឡេ នាម បាសាណេ បតិតា, បាសាណោ ឧទកធារាវេគេន ភិន្នោ។ តត្ថ បញ្ញាសយោជនប្បមាណា តិយគ្គឡា នាម បោក្ខរណី ជាតា, បោក្ខរណិយា កូលំ ភិន្ទិត្វា បាសាណំ បវិសិត្វា សដ្ឋិ យោជនានិ គតា។ តតោ ឃនបថវិំ ភិន្ទិត្វា ឧមង្គេន សដ្ឋិ យោជនានិ គន្ត្វា វិញ្ឈំ នាម តិរច្ឆានបព្ពតំ បហរិត្វា ហត្ថតលេ បញ្ចង្គុលិសទិសា បញ្ចធារា ហុត្វា បវត្តតិ។ សា តិក្ខត្តុំ អនោតត្តំ បទក្ខិណំ កត្វា គតដ្ឋានេ អាវដ្ដគង្គាតិ វុច្ចតិ។ ឧជុកំ បាសាណបិដ្ឋេន សដ្ឋិ យោជនានិ គតដ្ឋានេ កណ្ហគង្គាតិ, អាកាសេន សដ្ឋិ យោជនានិ គតដ្ឋានេ អាកាសគង្គាតិ, តិយគ្គឡបាសាណេ បញ្ញាសយោជនោកាសេ ឋិតា តិយគ្គឡបោក្ខរណីតិ, កូលំ ភិន្ទិត្វា បាសាណំ បវិសិត្វា សដ្ឋិ យោជនានិ គតដ្ឋានេ ពហលគង្គាតិ, ឧមង្គេន សដ្ឋិ យោជនានិ គតដ្ឋានេ ឧមង្គគង្គាតិ វុច្ចតិ។ វិញ្ឈំ នាម តិរច្ឆានបព្ពតំ បហរិត្វា បញ្ចធារា ហុត្វា បវត្តដ្ឋានេ បន គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហីតិ បញ្ចធា សង្ខំ គតា។ ឯវមេតា បញ្ច មហានទិយោ ហិមវន្តតោ បភវន្តិ។ តាសុ យា អយំ បញ្ចមី មហី

នាយ, សា ឥធ មហាមហីតិ អធិប្បេតា។ តស្សា ឧត្តរេន យា អាបោ, តាសំ អវិទូរត្តា សោ ជនបទោ អង្គុត្តរាបោតិ វេទិតព្វោ។ តស្មិំ អង្គុត្តរាបេសុ ជនបទេ។

អាបណំនាមាតិ តស្មិំ កិរ និគមេ វីសតិ អាបណមុខសហស្សានិ វិភត្តានិ អហេសុំ។ ឥតិ សោ អាបណានំ ឧស្សន្នត្តា អាបណន្តេវ សង្ខំ គតោ។ តស្ស ច និគមស្ស អវិទូរេ នទីតីរេ ឃនច្ឆាយោ រមណីយោ ភូមិភាគោ មហាវនសណ្ឌោ, តស្មិំ ភគវា វិហរតិ។ តេនេវេត្ថ វសនដ្ឋានំ ន និយាមិតន្តិ វេទិតព្វំ។ យេនញ្ញតរោ វនសណ្ឌោ តេនុបសង្កមីតិ ភិក្ខុសង្ឃំ វសនដ្ឋានេ បេសេត្វា ឯកកោវ ឧបសង្កមិ បោតលិយំ គហបតិំ សន្ធាយ។ បោតលិយោបិ ខោ គហបតីតិ បោតលិយោតិ ឯវំនាមកោ គហបតិ។ សម្បន្ននិវាសនបាវុរណោតិ បរិបុណ្ណនិវាសនបាវុរណោ , ឯកំ ទីឃសាដកំ និវាសេត្វា ឯកំ បារុបិត្វាតិ អត្ថោ។ ឆត្តុបាហនាហីតិ ឆត្តំ គហេត្វា ឧបាហនា អារុយ្ហាតិ អត្ថោ។ អាសនានីតិ បល្លង្កបីឋបលាលបីឋកាទីនិ។ អន្តមសោ សាខាភង្គម្បិ ហិ អាសនន្តេវ វុច្ចតិ។ គហបតិវាទេនាតិ គហបតីតិ ឥមិនា វចនេន។ សមុទាចរតីតិ វោហរតិ។

ភគវន្តំ ឯតទវោចាតិ តតិយំ គហបតីតិ វចនំ អធិវាសេតុំ អសក្កោន្តោ ភគវន្តមេតំ “តយិទំ, ភោ, គោតមា”តិអាទិវចនំ អវោច។ តត្ថ នច្ឆន្នន្តិ ន អនុច្ឆវិកំ។ នប្បតិរូបន្តិ ន សារុប្បំ។ អាការាតិអាទីនិ សព្ពានេវ ការណវេវចនានិ។ ទីឃទសវត្ថធារណ-កេសមស្សុនខឋបនាទីនិ ហិ សព្ពានេវ គិហិព្យញ្ជនានិ តស្ស គិហិភាវំ បាកដំ ករោន្តីតិ អាការា, គិហិសណ្ឋានេន សណ្ឋិតត្តា លិង្គា, គិហិភាវស្ស សញ្ជានននិមិត្តតាយ និមិត្តាតិ វុត្តា។ យថា តំ គហបតិស្សាតិ យថា គហបតិស្ស អាការលិង្គនិមិត្តា ភវេយ្យុំ, តថេវ តុយ្ហំ តេន តាហំ ឯវំ សមុទាចរាមីតិ ទស្សេតិ។ អថ សោ យេន ការណេន គហបតិវាទំ នាធិវាសេតិ, តំ បកាសេន្តោ “តថា ហិ បន មេ”តិអាទិមាហ។

និយ្យាតន្តិ និយ្យាតិតំ។ អនោវាទី អនុបវាទីតិ “តាតា, កសថ, វបថ, វណិប្បថំ បយោជេថា”តិអាទិនា ហិ នយេន ឱវទន្តោ ឱវាទី នាម ហោតិ។ “តុម្ហេ ន កសថ, ន វបថ, ន វណិប្បថំ បយោជេថ, កថំ ជីវិស្សថ, បុត្តទារំ វា ភរិស្សថា”តិអាទិនា នយេន បន ឧបវទន្តោ ឧបវាទី នាម ហោតិ។ អហំ បន ឧភយម្បិ តំ ន ករោមិ។ តេនាហំ តត្ថ អនោវាទី អនុបវាទីតិ ទស្សេតិ។ ឃាសច្ឆាទនបរមោ វិហរាមីតិ ឃាសមត្តញ្ចេវ អច្ឆាទនមត្តញ្ច បរមំ កត្វា វិហរាមិ, តតោ បរំ នត្ថិ, ន ច បត្ថេមីតិ ទីបេតិ។

២២។ គិទ្ធិលោភោ បហាតព្វោតិ គេធភូតោ លោភោ បហាតព្វោ។ អនិន្ទារោសន្តិ អនិន្ទាភូតំ អឃដ្ដនំ។ និន្ទារោសោតិ និន្ទាឃដ្ដនា។ វោហារសមុច្ឆេទាយាតិ ឯត្ថ វោហារោតិ ព្យវហារវោហារោបិ បណ្ណត្តិបិ វចនម្បិ ចេតនាបិ។ តត្ថ –

“យោ ហិ កោចិ មនុស្សេសុ, វោហារំ ឧបជីវតិ;

ឯវំ វាសេដ្ឋ ជានាហិ, វាណិជោ សោ ន ព្រាហ្មណោ”តិ។ (ម។ និ។ ២។៤៥៧) –

អយំ ព្យវហារវោហារោ តាយ។ “សង្ខា សមញ្ញា បញ្ញត្តិ វោហារោ”តិ (ធ។ ស។ ១៣១៣-១៣១៥) អយំ បណ្ណត្តិវោហារោ តាយ។ “យថា យថា វោហរតិ អបរាមស”ន្តិ (ម។ និ។ ៣។៣៣១) អយំ វចនវោហារោ តាយ។ “អដ្ឋ អរិយវោហារា អដ្ឋ អនរិយវោហារា”តិ (អ។ និ។ ៨។៦៧) អយំ ចេតនាវោហារោ តាយ, អយមិធាធិប្បេតោ។ យស្មា ច បព្ពជិតកាលតោ បដ្ឋាយ គិហីតិ ចេតនា នត្ថិ, សមណោតិ ចេតនា ហោតិ។ គិហីតិ វចនំ នត្ថិ, សមណោតិ វចនំ ហោតិ។ គិហីតិ បណ្ណត្តិ នត្ថិ, សមណោតិ បណ្ណត្តិ ហោតិ។ គិហីតិ ព្យវហារោ នត្ថិ, សមណោតិ វា បព្ពជិតោតិ វា ព្យវហារោ ហោតិ។ តស្មា សព្ពេបេតេ លព្ភន្តិ។

១២។ យេសំ ខោ អហំ សំយោជនានំ ហេតុ បាណាតិបាតីតិ ឯត្ថ បាណាតិបាតោវ សំយោជនំ។ បាណាតិបាតស្សេវ ហិ ហេតុ បាណាតិបាតបច្ចយា បាណាតិបាតី នាម ហោតិ។ បាណាតិបាតានំ បន ពហុតាយ “យេសំ ខោ អហ”ន្តិ វុត្តំ។ តេសាហំ សំយោជនានន្តិ តេសំ អហំ បាណាតិបាតពន្ធនានំ។ បហានាយ សមុច្ឆេទាយ បដិបន្នោតិ ឥមិនា អបាណាតិបាតសង្ខាតេន កាយិកសីលសំវរេន បហានត្ថាយ សមុច្ឆេទនត្ថាយ បដិបន្នោ។ អត្តាបិ មំ ឧបវទេយ្យាតិ កុន្ថកិបិល្លិកម្បិ តាយ ជីវិតា អវោរោបនកសាសនេ បព្ពជិត្វា បាណាតិបាតមត្តេនាបិ ឱរមិតុំ ន សក្កោមិ, កិំ មយ្ហំ បព្ពជ្ជាយាតិ ឯវំ អត្តាបិ មំ ឧបវទេយ្យ។ អនុវិច្ចាបិ មំ វិញ្ញូ គរហេយ្យុន្តិ ឯវរូបេ តាយ សាសនេ បព្ពជិត្វា បាណាតិបាតមត្តេនាបិ ឱរមិតុំ ន សក្កោតិ, កិំ ឯតស្ស បព្ពជ្ជាយាតិ ឯវំ អនុវិច្ច តុលយិត្វា បរិយោគាហេត្វា អញ្ញេបិ វិញ្ញូ បណ្ឌិតា គរហេយ្យុំ។ ឯតទេវ ខោ បន សំយោជនមេតំ នីវរណន្តិ ឥមេសុ សំយោជនេសុ បញ្ចសុ ច នីវរណេសុ អបរិយាបន្នម្បិ “អដ្ឋ នីវរណា”តិ ទេសនាវសេន វុត្តំ។ វដ្ដពន្ធនដ្ឋេន ហិ ហិតបដិច្ឆាទនដ្ឋេន ច សំយោជនន្តិបិ នីវរណន្តិបិ វុត្តំ។ អាសវាតិ បាណាតិបាតការណា ឯកោ អវិជ្ជាសវោ ឧប្បជ្ជតិ។ វិឃាតបរិឡាហាតិ វិឃាតា ច បរិឡាហា ច។ តត្ថ វិឃាតគ្គហណេន កិលេសទុក្ខម្បិ វិបាកទុក្ខម្បិ គហិតំ, បរិឡាហគ្គហណេនបិ កិលេសបរិឡាហោ ច វិបាកបរិឡាហោ ច គហិតោ។ ឥមិនា ឧបាយេន សព្ពត្ថ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

១៣-៣០។ អយំ បន វិសេសោ – តេសាហំ សំយោជនានំ បហានាយាតិ ឥមស្មិំ បទេ ឥមិនា ទិន្នាទានសង្ខាតេន កាយិកសីលសំវរេន, សច្ចវាចាសង្ខាតេន វាចសិកសីលសំវរេន, អបិសុណាវាចាសង្ខាតេន វាចសិកសីលសំវរេន, អគិទ្ធិលោភសង្ខាតេន មានសិកសីលសំវរេន, អនិន្ទារោសសង្ខាតេន កាយិកវាចសិកសីលសំវរេន , អកោធុបាយាសសង្ខាតេន មានសិកសីលសំវរេន, អនតិមានសង្ខាតេន មានសិកសីលសំវរេន បហានត្ថាយ សមុច្ឆេទនត្ថាយ បដិបន្នោតិ ឯវំ សព្ពវារេសុ យោជនា កាតព្ពា។

អត្តាបិ មំ ឧបវទេយ្យ អនុវិច្ចាបិ មំ វិញ្ញូ គរហេយ្យុន្តិ ឥមេសុ បន បទេសុ តិណសលាកម្បិ តាយ ឧបាទាយ អទិន្នំ អគ្គហណសាសនេ បព្ពជិត្វា អទិន្នាទានមត្តតោបិ វិរមិតុំ ន សក្កោមិ, កិំ មយ្ហំ បព្ពជ្ជាយាតិ ឯវំ អត្តាបិ មំ ឧបវទេយ្យ។ ឯវរូបេ តាយ សាសនេ បព្ពជិត្វា អទិន្នាទានមត្តតោបិ ឱរមិតុំ ន សក្កោតិ, កិំ ឥមស្ស បព្ពជ្ជាយាតិ ឯវំ អនុវិច្ចាបិ មំ វិញ្ញូ គរហេយ្យុំ? ហសាបេក្ខតាយបិ តាយ ទវកម្យតាយ វា មុសាវាទំ អករណសាសនេ បព្ពជិត្វា។ សព្ពាការេន បិសុណំ អករណសាសនេ តាយ បព្ពជិត្វា។ អប្បមត្តកម្បិ គិទ្ធិលោភំ អករណសាសនេ តាយ បព្ពជិត្វាបិ។ កកចេន អង្គេសុ ឱក្កន្តិយមានេសុបិ តាយ បរេសំ និន្ទារោសំ អករណសាសនេ បព្ពជិត្វា។

ຨິຕ្ຕາຫຸກຸຫກາຂືສຸບິ ສາຍ ເກາຆຸປິຍານໍ ອກເຣຫນານເຄ ປຕ្ຕຂິຕ្ວາ ອຊິຍາສຍຕ្ຕຍຶ ສາຍ ຍາຄໍ ອກເຣຫນານເຄ ປຕ្ຕຂິຕ្ວາ

ອຕິຍາສຍຕ្ຕຍຶ ປຆຫິຕໍຸ ສ ນເກ្ກາຍິ, ກໍ ຍຟຸາປຕ្ຕຂ្ຂາຍາຕິ ໑ຕໍ ອຕ្ຕາປິ ຍໍ ຽປຕເຄຍຸ ໑ຕຽເປ ສາຍ ນານເຄ ປຕ្ຕຂິຕ្ວາ ອຕິຍາສຍຕ្ຕຍຶ

ປຆຫິຕໍຸ ສ ນເກ្ກາຕິ, ກໍ ຕ្ຕຍຫ្ຍ ປຕ្ຕຂ្ຂາຍາຕິ ໑ຕໍ ອສຸຕິຕ្ຖາປິ ຍໍ ຕິຕ្ຕາ ກຣເຫຍ្ຍຸຕ្ຕិ ໑ຕໍ ນຕ្ຕຕາເຣຸ ເຍາຆຕາ ກາຕຕ្ຕາ

ອານຕາຕິ ຕ្ຕຍສ្ຶ ປສ ປເຄ ອຊິຕ្ຕາຄາສກາເຣຫາ ກາຍານເຕາ ຊິຕ្ຕານເຕາ ອຕິຂ្ຂານເຕາຕິ ຕເຍາ ອານຕາ ຽປຍຂ្ຕិ, ຕຕາ

ຍຸນາຕາຄກາເຣຫາ ປິສຸຫາຕາຕາກາເຣຫາ ຕ, ກິຕ្ວເລິກກາເຣຫາ ຊິຕ្ຕານເຕາ ອຕິຂ្ຂານເຕາ ຕ, ສິຕ្ຕາເຣານກາເຣຫາ ອຕິຂ្ຂານເຕາຕ, ຕຕາ

ເກາຆຸປິຍານກາເຣຫາ, ອຕິຍາສກາເຣຫາ ກຕານເຕາ ອຕິຂ្ຂານເຕາ ຕາຕິ ເຕ្ວຕ ອານຕາ ຽປຍຂ្ຕិຕິ ໑ຕໍ ອານຕຸປຍຕ្ຕិ ເຕຊິຕເຕ្ຕາ

ຕ្ຕເຍສຸ ປສ ອຕ្ຕ ສຸປິ ຕາເຣສຸ ອນເຍ្ວາຫຕ្ວໍ ປຸສ ອຍໍ ນເຕ្ຕປຕິສິຕ្ຖເຍາ – ປຸຣິເຍສຸ ຕາຕ ຕຕ្ຕສຸ ຕິເຣຍິຕໍຸ ສ ນເກ្ກາຍຶຕິ ຕຕ្ຕຕ្ຕໍ, ປຕ្ຖິເຍສຸ

ປຆຫິຕໍຸ ສ ນເກ្ກາຍຶຕິ ປິຫາຕິປິຕສິຕ្ຕາເຣານເກາຆຸປິຍາເນສຸ ຕ ໑ເກາ ອຕິຂ្ຂານເຕາຕ ເຫາຕິ,

ອຊິຕ្ຕາຄາສຍຸນາຕາຄປິສຸຫາຕາຕາສຸ ກາຍານເຕາ ຊິຕ្ຕານເຕາ ອຕິຂ្ຂານເຕາ, ກິຕ្ວເລິເກ ຊິຕ្ຕານເຕາ ອຕິຂ្ຂານເຕາ, ອຕິຍາເສ

ກຕານເຕາ ອຕິຂ្ຂານເຕາ, ອປິຫາຕິປິຕໍ ຊິຕ្ຕາຄາສໍ ກາຍິກໍ ນຶລໍ, ອຍຸນາ ອປິສຸຫໍ ຕາຕນິກນຶລໍ, ຊເປຕ្ວາ ອສິຕ្ຕາເຣານໍ ເນນາສິ ຕຶຫິ

ຍາສນິກນຶລິສໍ ຍສ្ວາ ປສ ກາເຍສປິ ຍເຕ្ຕຕິ ເຣາເນຕິ ຕາຕາຍປິ, ຕສ្ວາ ອສິຕ្ຕາເຣາເນາ ເຕ្ວ ຊາສາສິ ຍາຕິ, ກາຍິກນຶລຍຶ ເຫາຕິ

ຕາຕນິກນຶລຍຶ ໑ຕ្ຕາຕຕາ ກໍ ກສິຕໍ? ປິຕິເຍາກ្ກນໍຕເຣນຶລໍ ປິຕິເຍາກ្ກນໍຕເຣນຶເລ ຊິຕສ្ຍ ຕ ກິກ្ກເສາ ປຊີນຕ្ຕາປຫາສຕເນສ

ກິຫິເຕາຫາເຣນຍຸເຕ្ຖເຄາ ກສິເຕາຕິ ເຕຊິຕເຕ្ຕາ

ກາຍາຊິສຕກສາຕຫ្ຫສາ

໑໗ ຕິຕ្ວາເຣເຄນສາຍໍ ຕເຍສໍ ຄເກ្ກາຕິ ປເຄສ្ຍ ຽປສຸປຸເຍ្ຍາຕິ ຕ្ຕຍິສາ ນຕ្ວໍ ນປຸຕ្ຕເຄ្ຕາ ເຕຊິຕເຕ្ຕາ ຕ្ຕຄໍ ຕຸຕ្ຕໍ ເຫາຕິ, ຕເຍສໍ ກຸກ្ກໍ

ຽປສຸປຸເຍ្ຍ, ຕສ្ຍ ນຍຶເປ ຫິເປຍ្ຍາຕິ ອເຕ្ວາ ອຕ្ຕກក្ກລສຕ្ຕិ ຽເຣຕ្ຕຶ ຕາ ປິຕ្ຕຶກຫຸກໍ ຕາ ນຶນຕ្ຕຶ ຕາ ຕຕຶກສິຍុນຕ្ຕາ ກក្ກລສຕ្ຕិ ຕຸຕ្ຕຕິ

ສຸສິກ្ກຕ្ຕិສິກ្ກຕ្ຕិ ຍຕາ ສຸສິກ្ກຕ្ຕិ ເຫາຕິ, ໑ຕໍ ສິກ្ກຕ្ຕិ ສິລ្ລິຫິຕໍ, ຍເຄຕ្ວ ອລ្ລິສຍໍນໍ ອຕ្ວໍ, ຕໍ ນຕ្ວໍ ສິລ្ລິຫິຕ្ວາ ອຕ្ຕຍຕ្ຕເຍຕ ກຕຕ្ຕិ ອເຕ្ວາ

ເຕເສຕາຫ “ສິຍុນ”ຕ្ຕិ ເລິຫິຕໍ ປສ ຍກ្ກຕ្ວາ ຕິຕ្ຕຕິ, ເຕສ ຕຸຕ្ຕໍ “ເລິຫິຕຍກ្ກຕ”ຕ្ຕិ

ຄຫຸຕ្ຕາ ຄຫຸປິຍານາຕິ ຊິຕ្ຕຊຍິກນຍຸຣາຍິເກຫິ ຕຸເກ្ກຫິ ຄຫຸຕ្ຕາ, ຽປິຍານນໍກິເລເນຫິ ຄຫຸປິຍານາ ຍາຍໍ ຽເປກ្ກາ ສາສຕ្ຕາ

ສາສຕ្ຕນິຕາຕິ ຍາ ອຍໍ ປຕ្ຕາກາຍກຸຫາຣຍຸຫຕເນສ ສາສານກາຕາ, ຕາເສຕ ຕ ອາຣຍຸຫາສິ ສິສ្ຍິຕຕ្ຕາ “ສາສຕ្ຕນິຕາ”ຕິ ຕຸຕ្ຕຕິ

ປຕ្ຕາກາຍກຸຫຸເປກ្ກາ, ຕໍ ອກິສິຕເຂ្ຕາ ໑ກຕ្ຕາ ໑ກຕ្ຕນິຕາຕິ ຕຕຸຕ្ຕញ្ຍາສຸເປກ្ກາ, ນາ ຫິ ຊິຕນຍຶ ໑ກສ្ຶ ອາຣຍຸເຫາ ຽປຍຂ្ຕເຕາ

໑ກນກາຕາ, ຕເຄຕ ໑ກໍ ອາຣຍຸຫໍ ສິສ្ຍິຕຕ្ຕາ ໑ກຕ្ຕນິຕາ ສາຍ ຍຕ្ວ ນຕ្ຕເນາ ເລິກາຍິສຸປິຄາສາ ອປຣິເນນາ ສິຣຸຂ្ຕិຕິ ຍຕ្ວ

ຕຕຸຕ្ຕញ្ຍາສຸເປກ្ກາຍໍ ຍໍ ຽເປກ្ກ ອາກຍຸ ຍໍ ປຊິຕ្ຖ ນເຕ្ຕສ ນຕ្ວໍ ອປຣິເນນາ ເລິກາຍິນນຕ្ຕາຕາ ປຕ្ຕາກາຍກຸຫາຍິນາ ສິຣຸຂ្ຕិ

ປຕ្ຕາກາຍກຸຫາຍິນາຕິ ຕ ກາຍກຸຫາຣຍຸຫຫຕ្ຕຣາກາ, ກຫຫເຕ្ຕສ ເຕເຍຕ ຕ ຽປິຄາສາຕິປິ ຕຸຕ្ຕາ ຕເຍຕ្ວເປກ្ກ ກາເຕຕຶຕິ ຕໍ

លោកាយិស្សបិទាភាគំ បដិបក្ខត្តំ ចតុត្ថជ្ឈានបក្ខេយេវ ចេដ្ឋតិ។

៣៦។ វុឌ្ឍិយេយ្យាតិ វុប្បតិត្វា គណ្ហេយ្យ។ អនុបតិត្វាតិ អនុពន្ធិត្វា។ វិនន្ធេយ្យន្តិ យុគនង្គលេន ដំសន្តា នន្ធេយ្យ។ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ មុញ្ចេយ្យ ន្តេ សហិ គណ្ឋិត្វា បិនេយ្យ។

៣៧។ ឃាតំ វា នេវរិនេយ្យន្តិ បុនរាគច្ឆេយ្យ ឃាតំ បវេសេតិ គណ្ហន្តិ នានប្បការំ ភត្តមេវ ហិត្វា គណ្ហេយ្យ គណ្ហន្តា។ នាតិ ទេវត្ថិតិ អត្ថោ ភណ្ឌកានិ គណ្ហន្តិ។

៣៨។ សម្បត្តិផលន្តិ មធុរផលំ ភវបត្តិផលន្តិ ផលូបបត្តំ ពាហុផលំ។

៣៩។ អនុត្តរន្តិ ភត្តមំ បករស្សំ និរុបក្កិលេសំ។

៤០។ អាវុសោ អហំ, ករេត្វាតិ បវេសិតោ តតំ បិយ សមុគ្គស្ស ឆុរិមតិរេតោ បរតីរំ បិយ វ ឃុបិទ្ធវិទ្ធេវ អហំ។ អតាឌាតីវេមតិ កិហិចោហារសមុច្ឆេទស្ស ការណំ អដាតតេកោ។ អាដាតីយកោដត្តិ ការណំ ដាតត្តេហិ កុដ្ឋិតដ្ឋំ កោដតំ។ អតាដាតីយកោដត្តិ ការណំ អដាតត្តេហិ កុដ្ឋិតដ្ឋំ កោដតំ។ សេវំ សព្ពត្ថ វុត្តានយេនាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

បោតលិយសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤។ ខីណាសុត្តវណ្ណនា

៤១។ ឆដ្ឋេ សុត្តេ ខីណាសុត្តេ។ តត្ថ ខីណាសស្ស កោយាសវគ្គស្ស អប្បវត្តិ ឆត្ថ ខីណាតិ ខីណាសោ។ កុយាវេន កេវាតិ កោយាសវគ្គោ។ យថាហ “កិំ ឆុតំ កណោ ការណេហិ សម្បទិកិណ្ណត្តិ? ការណោ ខេវាតិ។ ខីណតិ កណោតិ? ខីណតិ ខេវាតិ។ តេន ហិ កណោ តំ ការណំ អម្បាតំ អត្តបុនំ វេត្វា វាតីនំ ខេឆ បោសេតុត្តិ។ តស្ស ខីណតីតិ ខីណោតិ នាមំ អកាសុ, កុយាវេន បោសាបិតោតិ កោយាសវគ្គោតិ នាមំ អកាសុ”តិ (មហាវ. ១១៨)។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ វិត្ថារេន បន ខីណាវត្ថុ ឧត្តរេ អាគតមេវ។ វិនិច្ឆយកថាបិស្ស សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយ វុត្តា។

អយំ បន ខីណោ ឆុកស្មិំ សមយេ ករវេតោ គោសាកិសត្តំ កាយំ វិនេវេត្វា សីវេឃ្យាកំ វុស្សឃុកំ ផត្វា វត្តាវុយាឆតបវិនយាសានេ

សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាយ ចិន្តេសិ – “យថា ឌិចសស្ស ឧត្តិកុលត្តំ ព្យុទ្ធបដ្ឋានំ កត្តព្វំ, ព្វកទ្ធា ចេញ្ញូចតំ អតិទ្វេស, យឃ្វិញ្ញូឃ្វ្យានំ អប្ពួចតំ អាវសត្តតាវំ, ឃំត្វតាហយេត្វ ភកចតោ ចិហារំ កាតេវម្ប”ន្តិ។ សោ តស្មិំ អប្ពួចតេ វត្តិដ្ឋានឌិចាដ្ឋានលេលាក្ខិបេណ្ឌបាឌិកំ សព្យាតេត្វា ភកចតោ អត្ថុដ្ឋចិកំ កត្ថក្ខិំ ការេត្វា អប្ពួចតំ អដ្ឋារសហត្ថុទេព្វាធេន តប្ពួបដ្ឋចណ្ឌេន បាការេន បរិក្ខិបិតបត្វា ព្វុឌ្ឍប្បម្បុលំ កិក្ខុសង្ឈំ ឌឹចត្តេត្វួត សត្តាហំ មហាទានំ បវត្តេត្វា ចិហារំ និយ្យាតេសិ។ តំ សន្ធាយ ចុត្តំ – “ឌឹចកស្ស កោមារភច្ចស្ស អប្ពួចនេ”តិ។

អារកត្តិតិ ឈានតោត្តិ។ ឧង្គិស្សកតត្តិ ឧង្គិសិត្វា កតំ។ បដិច្ចកម្មន្តិ អត្ថានំ បដិច្ច កតំ។ អត ចា បដិច្ចកម្មន្តិ និមិត្តកម្មស្សេតំ អធិចចនំ, តំ បដិច្ច កម្មមេត្ថ អត្ថីតិ មំសំ “បដិច្ចកម្ម”ន្តិ ចុត្តំ ហោតិ យថា ឧចទុបំ មំសំ បរិក្ខុញ្ជាតិ, សោបិ តស្ស កម្មស្ស ទាយាទោ ហោតិ, ចធកស្ស ចិយ តស្សាបិ បាណឃាតកម្មំ ហោតីតិ ទោសំ លន្តិ។ ធម្មស្ស ចាតុធម្មំ ព្យាករោន្តីតិ ភកចតា ចុត្តការណស្ស អនុការណំ កថេន្តិ។ ឧត្ត ច ការណំ នាម តិកោដិបរិសុទ្ធមច្ឆមំសបរិភោគោ, អនុការណំ នាម មហាជនស្ស តថា ព្យាករណំ។ យស្មា បន ភកចា ឧង្គិស្សកតំ ន បរិក្ខុញ្ជតិ, តស្មា នេច តំ ការណំ ហោតិ, ន តិត្ថិយានំ តថា ព្យាករណំ អនុការណំ។ សហធម្មិកោ ចាទានុចាទោតិ បរេហិ ចុត្តការណេន សការណោ ហុត្វា តុម្ហាកំ ចាទោ ចា អនុចាទោ ចា ចិញ្ញូហិ ករហិតព្វការណំ កោចិ អប្បមត្តកោបិ កិំ ន អាកច្ឆតិ។ ព្វាក់ ចុត្តំ ហោតិ – “កិំ សព្វាការេនបិ តុម្ហាកំ ចាទេ ការយ្ហការណំ នត្ថិ”តិ។ អព្ភាចិក្ខន្តីតិ អភិភចិត្វា អាចិក្ខន្តិ។

វ៉ៀៈធានតីហិតិ ការណេហិ។ ឌិដ្ឋាឌីសុ ឌិដ្ឋំ នាម ភិក្ខូនំ អត្ថាយ មិកមច្ឆេ ចធិត្វា ករយ្ហមានំ ឌិដ្ឋំ។ សុតំ នាម ភិក្ខូនំ អត្ថាយ មិកមច្ឆេ ចធិត្វា កហិតន្តិ សុតំ។ បរិសង្កិតំ នាម ឌិដ្ឋបរិសង្កិតំ សុតបរិសង្កិតំ តទុភយចិមុត្តបរិសង្កិតន្តិ តិចិធំ ហោតិ។

តត្រាយំ សព្វសង្គាហកចិនិច្ឆយោ – ព្វធ ភិក្ខូ បស្សន្តិ មនុស្សេ ឌាលចាក្សាឌិហត្ថេ កាមតោ ចា និក្ខមន្តេ អរញ្ញោ ចា ចិចរន្តេ។ ទុតិយឌិចសេ ច នេសំ តំ កាមំ បិណ្ឌាយ បចិដ្ឋានំ សមច្ឆមំសំ បិណ្ឌបាតំ អភិហរន្តិ។ តេ តេន ឌិដ្ឋេន បរិសង្កន្តិ “ភិក្ខូនំ នុ ខោ អត្ថាយ កត”ន្តិ, ព្វាក់ ឌិដ្ឋបរិសង្កិតំ នាម, ឧតំ កហេតុំ ន ចដ្ដតិ។ យំ ឧចំ អបរិសង្កិតំ, តំ ចដ្ដតិ។ សចេ បន តេ មនុស្សា “កស្មា, ភន្តេ, ន កណ្ហថា”តិ បុច្ឆិត្វា តមត្ថំ សុត្វា “នយិទំ, ភន្តេ, ភិក្ខូនំ អត្ថាយ កតំ, អម្ហេហិ អត្តនោ អត្ថាយ ចា រាជយុត្តាឌីនំ អត្ថាយ ចា កត”ន្តិ ចទន្តិ, កប្បតិ។

ន ហេច ខោ ភិក្ខូ បស្សន្តិ, អបិច សុណន្តិ “មនុស្សា កិរ ឌាលចាក្សាឌិហត្ថា កាមតោ ចា និក្ខមន្តិ អរញ្ញោ ចា ចិចរន្តី”តិ។ ទុតិយឌិចសេ ច នេសំ តំ កាមំ បិណ្ឌាយ បចិដ្ឋានំ សមច្ឆមំសំ បិណ្ឌបាតំ អភិហរន្តិ។ តេ តេន សុតេន បរិសង្កន្តិ “ភិក្ខូនំ នុ ខោ អត្ថាយ កត”ន្តិ, ព្វាក់ សុតបរិសង្កិតំ នាម, ឧតំ កហេតុំ ន ចដ្ដតិ។ យំ ឧចំ អបរិសង្កិតំ, តំ ចដ្ដតិ។ សចេ បន តេ មនុស្សា “កស្មា, ភន្តេ, ន កណ្ហថា”តិ បុច្ឆិត្វា តមត្ថំ សុត្វា “នយិទំ, ភន្តេ, ភិក្ខូនំ អត្ថាយ កតំ, អម្ហេហិ អត្តនោ អត្ថាយ ចា រាជយុត្តាឌីនំ អត្ថាយ ចា កត”ន្តិ ចទន្តិ, កប្បតិ។

ន ហេច ខោ បន បស្សន្តិ ន សុណន្តិ, អបិច នេសំ កាមំ បិណ្ឌាយ បចិដ្ឋានំ បត្តំ កហេត្វា សមច្ឆមំសំ បិណ្ឌបាតំ អភិសង្ខរិត្វា អភិហរន្តិ។ តេ បរិសង្កន្តិ “ភិក្ខូនំ នុ ខោ អត្ថាយ កត”ន្តិ, ព្វាក់ តទុភយចិមុត្តបរិសង្កិតំ នាម។ ឧតម្បិ កហេតុំ ន ចដ្ដតិ។ យំ ឧចំ អបរិសង្កិតំ, តំ ចដ្ដតិ។

សចេ បន តេ មនុស្សា “កស្មា, ភន្តេ, ន ខាទថា”តិ បុច្ឆិត្វា តមត្ថំ សុត្វា “នយិទំ, ភន្តេ, ភិក្ខូនំ អត្ថាយ កតំ, អម្ហេហិ អត្តនោ អត្ថាយ វា រាជយុត្តាទីនំ អត្ថាយ វា កតំ, បវត្តមំសំ វា កតំ, កប្បិយមេវ លភិត្វា ភិក្ខូនំ អត្ថាយ សម្បាទិត”ន្តិ វទន្តិ, កប្បតិ។

មតានំ បេតកិច្ចត្ថាយ មង្គលាទីនំ វា អត្ថាយ កតេបិ ឯសេវ នយោ។ យំ យញ្ហិ ភិក្ខូនំយេវ អត្ថាយ អកតំ, យត្ថ ច និព្ពេមតិកា ហោន្តិ, តំ សព្ពំ កប្បតិ។ សចេ បន ឯកស្មិំ វិហារេ ភិក្ខូ ឧទ្ទិស្ស កតំ ហោតិ, តេ ច អត្តនោ អត្ថាយ កតភាវំ ន ជានន្តិ, អញ្ញេ ជានន្តិ។ យេ ជានន្តិ, តេសំ ន វដ្ដតិ, ឥតរេសំ វដ្ដតិ។ អញ្ញេ ន ជានន្តិ, តេយេវ ជានន្តិ, តេសំយេវ ន វដ្ដតិ, អញ្ញេសំ វដ្ដតិ។ តេបិ “អម្ហាកំ អត្ថាយ កត”ន្តិ ជានន្តិ អញ្ញេបិ “ឥមេសំ អត្ថាយ កត”ន្តិ ជានន្តិ, សព្ពេសម្បិ តំ ន វដ្ដតិ។ សព្ពេ ន ជានន្តិ, សព្ពេសំ វដ្ដតិ។ បញ្ចសុ ហិ សហធម្មិកេសុ យស្ស កស្សចិ វា អត្ថាយ ឧទ្ទិស្ស កតំ សព្ពេសំ ន កប្បតិ។

សចេ បន កោចិ ឯកំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស បាណំ វធិត្វា តស្ស បត្តំ បូរេត្វា ទេតិ, សោ ចេ អត្តនោ អត្ថាយ កតភាវំ ជានំយេវ គហេត្វា អញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ទេតិ, សោ តស្ស សទ្ធាយ បរិភុញ្ជតិ។ កស្សាបត្តីតិ? ទ្វិន្នម្បិ អនាបត្តិ។ យញ្ហិ ឧទ្ទិស្ស កតំ, តស្ស អភុត្តតាយ អនាបត្តិ, ឥតរស្ស អជាននតាយ។ កប្បិយមំសស្ស ហិ បដិគ្គហណេ អាបត្តិ នត្ថិ។ ឧទ្ទិស្សកតញ្ច អជានិត្វា ភុត្តស្ស បច្ឆា ញត្វា អាបត្តិទេសនាកិច្ចំ នាម នត្ថិ។ អកប្បិយមំសំ បន អជានិត្វា ភុត្តេន បច្ឆា ញត្វាបិ អាបត្តិ ទេសេតព្វា។ ឧទ្ទិស្សកតញ្ហិ ញត្វា ភុញ្ជតោវ អាបត្តិ, អកប្បិយមំសំ អជានិត្វា ភុញ្ជន្តស្សាបិ អាបត្តិយេវ។ តស្មា អាបត្តិភីរុកេន រូបំ សល្លក្ខេន្តេនាបិ បុច្ឆិត្វាវ មំសំ បដិគ្គហេតព្វំ, បរិភោគកាលេ បុច្ឆិត្វា បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ វា គហេត្វា បុច្ឆិត្វាវ បរិភុញ្ជិតព្វំ។ កស្មា? ទុវិញ្ញេយ្យត្តា។ អច្ឆមំសញ្ហិ សូករមំសសទិសំ ហោតិ, ទីបិមំសាទីនិ ច មិគមំសសទិសានិ, តស្មា បុច្ឆិត្វា គហណមេវ វដ្ដតីតិ វទន្តិ។

អទិដ្ឋន្តិ ភិក្ខូនំ អត្ថាយ វធិត្វា គយ្ហមានំ អទិដ្ឋំ។ អសុតន្តិ ភិក្ខូនំ អត្ថាយ វធិត្វា គហិតន្តិ អសុតំ។ អបរិសង្កិតន្តិ ទិដ្ឋបរិសង្កិតាទិវសេន អបរិសង្កិតំ។ បរិភោគន្តិ វទាមីតិ ឥមេហិ តីហិ ការណេហិ បរិសុទ្ធំ តិកោដិបរិសុទ្ធំ នាម ហោតិ, តស្ស បរិភោគោ អរញ្ញេ ជាតសូបេយ្យសាកបរិភោគសទិសោ ហោតិ, តថារូបំ បរិភុញ្ជន្តស្ស មេត្តាវិហារិស្ស ភិក្ខុនោ ទោសោ វា វជ្ជំ វា នត្ថិ, តស្មា តំ បរិភុញ្ជិតព្វន្តិ វទាមីតិ អត្ថោ។

៥៧។ ឥទានិស្ស បរិភោគេ មេត្តាវិហារិនោបិ អនវជ្ជតំ ទស្សេតុំ ឥធ, ជីវក, ភិក្ខូតិអាទិមាហ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ អនិយមេត្វា ភិក្ខូតិ វុត្តំ, អថ ខោ អត្តានមេវ សន្ធាយ ឯតំ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ ភគវតា ហិ មហាវច្ឆគោត្តសុត្តេ, ចង្កីសុត្តេ, ឥមស្មិំ សុត្តេតិ តីសុ ឋានេសុ អត្តានំយេវ សន្ធាយ ទេសនា កតា។ បណីតេនបិណ្ឌបាតេនាតិ ហេដ្ឋា អនង្គណសុត្តេ យោ កោចិ មហគ្ឃោ បិណ្ឌបាតោ បណីតបិណ្ឌបាតោតិ អធិប្បេតោ, ឥធ បន មំសូបសេចនោវ អធិប្បេតោ។ អគធិតោតិ តណ្ហាយ អគធិតោ។ អមុច្ឆិតោតិ តណ្ហាមុច្ឆនាយ អមុច្ឆិតោ។ អនជ្ឈោបន្នោតិ ន អជ្ឈោបន្នោ, សព្ពំ អាលុម្បិត្វា ឯកប្បហារេនេវ គិលិតុកាមោ កាកោ វិយ ន ហោតីតិ អត្ថោ។ អាទីនវទស្សាវីតិ ឯករត្តិវាសេន ឧទរបដលំ បវិសិត្វា នវហិ វណមុខេហិ និក្ខមិស្សតីតិអាទិនា នយេន អាទីនវំ បស្សន្តោ។ និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតីតិ ឥទមត្ថមាហារបរិភោគោតិ បញ្ញាយ បរិច្ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជតិ។ អត្តព្យាពាធាយ វា ចេតេតីតិ អត្តទុក្ខាយ

វា ឋិតេតិ។ សុតមេតន្តិ សុតំ មយា ឯវំ បុព្វេ, ឯវំ មយ្ហំ សវនមត្តមេវាតិ ទស្សេតិ។ សចេ ខោ តេ, ជីវក, ឥទំ សន្ធាយ ភាសិតន្តិ, ជីវក, មហាព្រហ្មុនា វិក្ខម្ភនប្បហានេន ព្យាបាទាទយោ បហីនា, តេន សោ មេត្តាវិហារី មយ្ហំ សមុច្ឆេទប្បហានេន, សចេ តេ ឥទំ សន្ធាយ ភាសិតំ, ឯវំ សន្តេ តវ ឥទំ វចនំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ សោ សម្បដិច្ឆិ។

៥៣។ អថស្ស ភគវា សេសព្រហ្មវិហារវសេនាបិ ឧត្តរិ ទេសនំ វឌ្ឍេន្តោ “ឥធ, ជីវក, ភិក្ខុ”តិអាទិមាហ។ តំ ឧត្តានត្ថមេវ។

៥៤។ យោ ខោ ជីវកាតិ អយំ បាដិឯក្កោ អនុសន្ធិ។ ឥមស្មិញ្ហិ ឋានេ ភគវា ទ្វារំ ថកេតិ, សត្តានុទ្ទយំ ទស្សេតិ។ សចេ ហិ កស្សចិ ឯវមស្ស “ឯកំ រសបិណ្ឌបាតំ ទត្វា កប្បសតសហស្សំ សគ្គសម្បត្តិំ បដិលភន្តិ, យំកិញ្ចិ កត្វា បរំ មារេត្វាបិ រសបិណ្ឌបាតោវ ទាតព្ពោ”តិ, តំ បដិសេធេន្តោ “យោ ខោ, ជីវក, តថាគតំ វា”តិអាទិមាហ។

តត្ថ ឥមិនា បឋមេន ឋានេនាតិ ឥមិនា អាណត្តិមត្តេនេវ តាវ បឋមេន ការណេន។ គលប្បវេឋកេនាតិ យោត្តេន គលេ ពន្ធិត្វា កឌ្ឍិតោ គលេន បវេឋេន្តេន។ អារភិយមានោតិ មារិយមានោ។ អកប្បិយេន អាសាទេតីតិ អច្ឆមំសំ សូករមំសន្តិ, ទីបិមំសំ វា មិគមំសន្តិ ខាទាបេត្វា – “ត្វំ កិំ សមណោ នាម, អកប្បិយមំសំ តេ ខាទិត”ន្តិ ឃដ្ដេតិ។ យេ បន ទុព្ភិក្ខាទីសុ វា ព្យាធិនិគ្គហណត្ថំ វា “អច្ឆមំសំ នាម សូករមំសសទិសំ, ទីបិមំសំ មិគមំសសទិស”ន្តិ ញត្វា “សូករមំសំ ឥទំ, មិគមំសំ ឥទ”ន្តិ វត្វា ហិតជ្ឈាសយេន ខាទាបេន្តិ, ន តេ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ តេសញ្ហិ ពហុបុញ្ញមេវ ហោតិ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ចាតិ អយំ អាគតផលោ វិញ្ញាតសាសនោ ទិដ្ឋសច្ចោ អរិយសាវកោ។ ឥមំ បន ធម្មទេសនំ ឱគាហន្តោ បសាទំ ឧប្បាទេត្វា ធម្មកថាយ ថុតិំ ករោន្តោ ឯវមាហ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

ជីវកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦។ ឧបាលិសុត្តវណ្ណនា

៥៦។ ឯវំ មេ សុតន្តិ ឧបាលិសុត្តំ។ តត្ថ នាឡន្ទាយន្តិ នាឡន្ទាតិ ឯវំនាមកេ នគរេ តំ នគរំ គោចរគាមំ កត្វា។ បាវារិកម្ពវនេតិ ទុស្សបាវារិកសេដ្ឋិនោ អម្ពវនេ។ តំ កិរ តស្ស ឧយ្យានំ អហោសិ, សោ ភគវតោ ធម្មទេសនំ សុត្វា ភគវតិ បសន្នោ តស្មិំ ឧយ្យានេ កុដិលេណមណ្ឌបាទិបដិមណ្ឌិតំ ភគវតោ វិហារំ កត្វា និយ្យាទេសិ, សោ វិហារោ ជីវកម្ពវនំ វិយ បាវារិកម្ពវនន្តេវ សង្ខំ គតោ។ តស្មិំ បាវារិកម្ពវនេ វិហរតីតិ អត្ថោ។ ទីឃតបស្សីតិ ទីឃត្តា ឯវំលទ្ធនាមោ។ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោតិ បិណ្ឌបាតតោ បដិក្កន្តោ។ សាសនេ វិយ កិំ បន ពាហិរាយតនេ បិណ្ឌបាតោតិ វោហារោ អត្ថីតិ, នត្ថិ។

បញ្ញាបេតីតិ ទស្សេតិ ឋបេតិ. ទណ្ឌានិ បញ្ញាបេតីតិ ឥទំ និគណ្ឋមតេន បុច្ឆន្តោ អាហ. កាយទណ្ឌំ វចីទណ្ឌំ មនោទណ្ឌន្តិ ឯត្ថ បុរិមទណ្ឌទ្វយំ តេ អចិត្តកំ បញ្ញបេន្តិ. យថា កិរ វាតេ វាយន្តេ សាខា ចលតិ, ឧទកំ ចលតិ, ន ច តត្ថ ចិត្តំ អត្ថិ, ឯវំ កាយទណ្ឌោបិ អចិត្តកោវ ហោតិ. យថា ច វាតេ វាយន្តេ តាលបណ្ណាទីនិ សទ្ទំ ករោន្តិ, ឧទកានិ សទ្ទំ ករោន្តិ , ន ច តត្ថ ចិត្តំ អត្ថិ, ឯវំ វចីទណ្ឌោបិ អចិត្តកោវ ហោតីតិ ឥមំ ទណ្ឌទ្វយំ អចិត្តកំ បញ្ញបេន្តិ. ចិត្តំ បន មនោទណ្ឌន្តិ បញ្ញបេន្តិ. អថស្ស ភគវា វចនំ បតិដ្ឋាបេតុកាមោ “កិំ បន តបស្សី”តិអាទិមាហ.

តត្ថ កថាវត្ថុស្មិន្តិ ឯត្ថ កថាយេវ កថាវត្ថុ. កថាយំ បតិដ្ឋបេសីតិ អត្ថោ. កស្មា បន ភគវា ឯវមកាសិ? បស្សតិ ហិ ភគវា “អយំ ឥមំ កថំ អាទាយ គន្ត្វា អត្តនោ សត្ថុ មហានិគណ្ឋស្ស អារោចេស្សតិ, តាសញ្ច បរិសតិ, ឧបាលិ គហបតិ និសិន្នោ, សោ ឥមំ កថំ សុត្វា មម វាទំ អារោបេតុំ អាគមិស្សតិ, តស្សាហំ ធម្មំ ទេសេស្សាមិ, សោ តិក្ខត្តុំ សរណំ គមិស្សតិ, អថស្ស ចត្តារិ សច្ចានិ បកាសេស្សាមិ, សោ សច្ចប្បកាសនាវសានេ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋហិស្សតិ, បរេសំ សង្គហត្ថាយេវ ហិ មយា បារមិយោ បូរិតា”តិ. ឥមមត្ថំ បស្សន្តោ ឯវមកាសិ.

តីណិ កម្មានិ បញ្ញាបេសីតិ ឥទំ និគណ្ឋោ ពុទ្ធមតេន បុច្ឆន្តោ អាហ. កាយកម្មំ វចីកម្មំ មនោកម្មន្តិ ឯត្ថ កាយទ្វារេ អាទានគហណមុញ្ចនចោបនបត្តា អដ្ឋ កាមាវចរកុសលចេតនា ទ្វាទសាកុសលចេតនាតិ វីសតិចេតនា កាយកម្មំ នាម. កាយទ្វារេ អាទានាទីនិ អបត្វា វចីទ្វារេ វចនភេទំ បាបយមានា ឧប្បន្នា តាយេវ វីសតិចេតនា វចីកម្មំ នាម. ឧភយទ្វារេ ចោបនំ អប្បត្វា មនោទ្វារេ ឧប្បន្នា ឯកូនតិំសកុសលាកុសលចេតនា មនោកម្មំ នាម. អបិច សង្ខេបតោ តិវិធំ កាយទុច្ចរិតំ កាយកម្មំ នាម, ចតុព្ពិធំ វចីទុច្ចរិតំ វចីកម្មំ នាម, តិវិធំ មនោទុច្ចរិតំ មនោកម្មំ នាម. ឥមស្មិញ្ច សុត្តេ កម្មំ ធុរំ, អនន្តរសុត្តេ “ចត្តារិមានិ បុណ្ណ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានី”តិ (ម. និ. ២.៨១) ឯវមាគតេបិ ចេតនា ធុរំ. យត្ថ កត្ថចិ បវត្តា ចេតនា “កណ្ហំ កណ្ហវិបាក”ន្តិអាទិកេសុ លព្ភតិ. និទ្ទេសវារេ ចស្ស “សព្យាពជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតី”តិអាទិនា នយេន សា វុត្តាវ. កាយទ្វារេ បវត្តា បន ឥធ កាយកម្មន្តិ អធិប្បេតំ, វចីទ្វារេ បវត្តា វចីកម្មំ, មនោទ្វារេ បវត្តា មនោកម្មំ. តេន វុត្តំ – “ឥមស្មិំ សុត្តេ កម្មំ ធុរំ, អនន្តរសុត្តេ ចេតនា”តិ. កម្មម្បិ ហិ ភគវា កម្មន្តិ បញ្ញាបេតិ យថា ឥមស្មិំយេវ សុត្តេ. ចេតនម្បិ, យថាហ – “ចេតនាហំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ វទាមិ, ចេតយិត្វា កម្មំ ករោតី”តិ (អ. និ. ៦.៦៣). កស្មា បន ចេតនា កម្មន្តិ វុត្តា? ចេតនាមូលកត្តា កម្មស្ស.

ឯត្ថ ច អកុសលំ បត្វា កាយកម្មំ វចីកម្មំ មហន្តន្តិ វទន្តោ ន កិលមតិ, កុសលំ បត្វា មនោកម្មំ. តថា ហិ មាតុឃាតាទីនិ ចត្តារិ កម្មានិ កាយេនេវ ឧបក្កមិត្វា កាយេនេវ ករោតិ, និរយេ កប្បដ្ឋិតិកសង្ឃភេទកម្មំ វចីទ្វារេន ករោតិ. ឯវំ អកុសលំ បត្វា កាយកម្មំ វចីកម្មំ មហន្តន្តិ វទន្តោ ន កិលមតិ នាម. ឯកា បន ឈានចេតនា ចតុរាសីតិកប្បសហស្សានិ សគ្គសម្បត្តិំ អាវហតិ, ឯកា មគ្គចេតនា សព្ពាកុសលំ សមុគ្ឃាតេត្វា អរហត្តំ គណ្ហាបេតិ. ឯវំ កុសលំ បត្វា មនោកម្មំ មហន្តន្តិ វទន្តោ ន កិលមតិ នាម. ឥមស្មិំ បន ឋានេ ភគវា អកុសលំ បត្វា មនោកម្មំ មហាសាវជ្ជំ វទមានោ និយតមិច្ឆាទិដ្ឋិំ សន្ធាយ វទតិ. តេនេវាហ – “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ

សមនុបស្សាមិ, យំ ឯវំ មហាសាវជ្ជំ, យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិបរមានិ, ភិក្ខវេ, មហាសាវជ្ជានី”តិ (អ. និ. ១.៣១០)។

ញត្វាតិ និគណ្ឋោបិ តថាគតេន គតមគ្គំ បដិបជ្ជន្តោ កិញ្ចិ អត្ថនិប្ផត្តិំ អបស្សន្តោបិ “កិំ បនាវុសោ, គោតមា”តិអាទិមាហ។

៨៩. បាលកិនិយាតិ ឧបាលិស្ស កិរ បាលកលោណការគាមោ នាម អត្ថិ, តតោ អាយំ គហេត្វា មនុស្សា អាគតា, សោ “ឯហិ ភណេ, អម្ហាកំ សត្ថារំ មហានិគណ្ឋំ បស្សិស្សាមា”តិ តាយ បរិសាយ បរិវុតោ តត្ថ អគមាសិ។ តំ សន្ធាយ វុត្តំ “បាលកិនិយា បរិសាយា”តិ, បាលកគាមវាសិនិយាតិ អត្ថោ។ ឧបាលិបមុខាយាតិ ឧបាលិជេដ្ឋកាយ។ អបិច បាលកិនិយាតិ បាលវតិយា បាលុស្សន្នាយាតិបិ អត្ថោ។ ឧបាលិបមុខាយាតិ ឧបាលិគហបតិមេវ តត្ថ ធោកំ សប្បញ្ញោ, សោ តស្សា បមុខោ ជេដ្ឋកោ។ តេនាបិ វុត្តំ “ឧបាលិបមុខាយា”តិ។ ហន្ទាតិ វចសាយត្ថេ និបាតោ។ ឆេទោតិ ឆិទកោ។ ឱឡារិកស្សាតិ មហន្តស្ស។ ឧបនិធាយាតិ ឧបនិក្ខិបិត្វា។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ, កាយទណ្ឌស្ស សន្តិកេ និក្ខិបិត្វា “អយំ នុ ខោ មហន្តោ, អយំ មហន្តោ”តិ ឯវំ ឧបលិក្ខិយមានោ ឆេទោ មនោទណ្ឌោ កិំ សោភតិ, កុតោ សោភិស្សតិ, ន សោភតិ, ឧបនិក្ខេបមត្តម្បិ នប្បហោតីតិ ទីបេតិ។ សាធុ សាធុ, ភន្តេ, តបស្សីតិ ទីឃតបស្សិស្ស សាធុការំ ទេន្តោ, ភន្តេតិ នាដបុត្តមាលបតិ។

៩០. ភទ្ទោ ខេមំ, ភន្តេ, រុច្ចតីតិ, ភន្តេ, ឯតំ មយ្ហំ រុច្ចតិ។ មាយាវីតិ មាយាការោ។ អាវដ្ដនិមាយន្តិ អាវដ្ដេត្វា គហណមាយំ។ អាវដ្ដេតីតិ អាវដ្ដេត្វា បរិក្ខិបិត្វា គណ្ហាតិ។ គច្ឆ ត្វំ គហបតីតិ កស្មា មហានិគណ្ឋោ គហបតិំ យាវតតិយំ បហិណតិយេវ? ទីឃតបស្សី បន បដិពាហតេវ? មហានិគណ្ឋោ ហិ ភគវតា សទ្ធិំ ឧកំ នគរំ ឧបនិស្សាយ វិហរន្តោបិ ន ភគវា ទិដ្ឋបុព្វោ។ យោ ហិ សត្ថុវាទបដិញ្ញោ ហោតិ, សោ តំ បដិញ្ញំ អប្បហាយ ពុទ្ធទស្សនេ អភព្វោ។ តស្មា ឯស ពុទ្ធទស្សនស្ស អលទ្ធបុព្វត្តា ទសពលស្ស ទស្សនសម្បត្តិញ្ច និយ្យានិកកថាភាវញ្ច អជានន្តោ យាវតតិយំ បហិណតេវ។ ទីឃតបស្សី បន ការេន កាលំ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ បញ្ហម្បិ បុច្ឆតិ, សោ តថាគតស្ស ទស្សនសម្បត្តិម្បិ និយ្យានិកកថាភាវម្បិ ជានាតិ។ អថស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ គហបតិ បណ្ឌិតោ, សមណស្ស គោតមស្ស សន្តិកេ គន្ត្វា ទស្សនេបិ បសីទេយ្យ, និយ្យានិកកថំ សុត្វាបិ បសីទេយ្យ។ តតោ ន បុន អម្ហាកំ សន្តិកំ អាគច្ឆេយ្យា”តិ។ តស្មា យាវតតិយំ បដិពាហតេវ។

អភិវាទេត្វាតិ វន្ទិត្វា។ តថាគតញ្ហិ ទិស្វា បសន្នាបិ អប្បសន្នាបិ យេភុយ្យេន វន្ទន្តិយេវ, អប្បកា ន វន្ទន្តិ។ កស្មា? អតិឧច្ចេ ហិ កុលេ ជាតោ អគារំ អជ្ឈាវសន្តោបិ វន្ទិតព្វោយេវាតិ។ អយំ បន គហបតិ បសន្នោវ វន្ទិ, ទស្សនេនេវ កិរ បសន្នោ។ អាគមា នុ ខ្វិធាតិ អាគមា នុ ខោ ឥធ។

៩១. សាធុ សាធុ, ភន្តេ, តបស្សីតិ ទីឃតបស្សិស្ស សាធុការំ ទេន្តោ, ភន្តេតិ, ភគវន្តំ អាលបតិ។ សច្ចេ បតិដ្ឋាយាតិ វចីសច្ចេ បតិដ្ឋហិត្វា។ សិយា នោតិ ភវេយ្យ អម្ហាកំ។

១៧. ខុទ្ទសាតិ ខុមស្មិំ លិកេ. អស្សាតិ ករេចយ្យ. សីតោទកបដិក្ខិត្តោតិ តិកណ្ហា សត្តសញ្ញាយ សីតោទកំ បដិក្ខិបត្តិ. តំ សង្គហេយតំ ទុត្តិ. យតោសត្តា គាយ ឥទាតិ យតយិវ្យសត្តា លក្កា លកិតា. យតោបដិតាទេន្ទាតិ ឃស្មា យតយិវ្យបដិតាទេន្ទា ហុត្វា កាលទ្ទរោតិ, តស្មា យតោសត្តេសុ ឥទេសុ ខ្ពុបបន្នតីតិ ឥស្សេតិ. តស្ស ហិ បិត្តជទរោរកោ កចិស្សតិ. តោតស្ស ខ្ពុលោមងកំ បិចិតុំ ចា ហត្ថបិគាឌិឆោចតត្វាយ ចា កត្តបរិសិដ្ឋាតត្វាយ ចា ខ្ពុបតេតុំ ត ចដ្ដតិ, ទោរកោ ពលចតទោ ហោតិ. សីតោទកំ ចដ្ដតិ, ទោកំ ធុបសទេតិ. អយំ បត ខ្ពុលោមងកទេច បដិសេចតិ, តំ អលកយាតោ ខ្ពុងតកខ្ពុកំ បដិសេចតិ. ឌិទេត្តត បត សីតោទកំ បិត្យការេយា ច បរិកុទ្ធិត្យការេយា ច ហោតិ. តោតស្ស យតោងណ្ហោ តទេច កិឌ្ឍតិ. សោ កាយងល្អំ ចងីងល្អំ ទក្ខាយីតិ សីតោទកំ បិត្យការេយា ចា បរិកុទ្ធិត្យការេយា ចា សីតោទកទេច ឥទាតិ ចត្តុំ ត ចិសហតិ. តស្ស ខុចំ ទក្ខិតាបិ កាយងល្អចងីងល្អា ទុតិ ចា បដិសន្ធិ ចា អាកឌ្ឍិតុំ ត សក្កោត្តិ. យតោងណ្ហោ បត កិទេត្តាបិ ទុតិយ្យិ បដិសន្ធិយ្យិ អាកឌ្ឍតិទេយច. ខ្ពុតិ តំ កកចា ទុត្តលកាយងល្អចងីងល្អា លចា លិយកា, យតោងណ្ហោច ពលចា យហទេត្តាតិ ចគារបសិ.

តស្សបិ ខ្ពុបិសកស្ស ខុតងហោសិ. "យន្ធាចសេត អសខ្ញាកុតាតញ្ញាសត្តាហយ្យិ អស្សាយសបស្សាយា តប្បចត្តត្តិ, ខិត្តសត្តិបចត្តិយទេត្តតេច បត តេ យតាតិ ត ទុច្ចត្តិ. ឃងា តេតំ ខិត្តុំ តប្បចត្តតិ, តងា 'យតា ខុតេ តីហទិត្វា តេ ឥសាបេចា'តិ ចត្តន្ធាតំ អាបជ្ជត្តិ. កាយងល្អា តិទីហោ អញ្ញាបិទោ, តថា ចងីងល្អា. ឌិទេត្តតេច បត តេ តំ ទុតិបិ បដិសន្ធិបិ ហោតិ. ខ្ពុតិបិ យតោងណ្ហោច យហទេត្តា. កិឌ្ឍត្វាបិ ទុតិបដិសន្ធិអាកឌ្ឍតតោ ខុសេច យហទេត្តា. អយ្យាកំ បត យហាតិកណ្ហស្ស កថា អតិយ្យាតិកា"តិ សល្លក្ខេសិ. កកចតោ បត ខិខិត្តាតិ បញ្ញាបដិកាតាតិ សោត្យការេយា ត តាច អត្ថឌាតាតិ.

ត ខោ តេ សន្ធិយតីតិ ត ខោ តេ ឈដិយតិ. បុរិមេយត ចា បច្ឆិមត្តិ "កាយងល្អា យហទេត្តា"តិ ខ្ពុមិតា បុរិមេយត ចតេតត ខ្ពុងាតិ "យតោងណ្ហោ យហទេត្តា"តិ ខ្ពុងំ ចចតំ. បច្ឆិមេយត ចា បុរិមត្តិ តេត ចា បច្ឆិមេយត អត្ថំ បុរិមចចតំ ត ឈដិយតិ.

១៨. ខ្ពុងាតិស្ស កកចា អត្ថាតិបិ ការលាតិ អាហរទេត្តា "តំ កិំ មញ្ញសី"តិអាឌិមាហ. តត្ថ ចាត្យាយសំចរសំខុតោតិ ត បិលាយតិបិតោតិ, ត បិលាយតិបិតាយតិ, ត បិលាយតិបិតាយតោ សមតុទ្ទញ្ញា ហោតិ. ត អជិត្តំ អាឌិយតិ, ត អជិត្តំ អាឌិយាបេតិ, ត អជិត្តំ អាឌិយតោ សមតុទ្ទញ្ញា ហោតិ. ត យុសា កណតិ, ត យុសា កណាបេតិ, ត យុសា កណតោ សមតុទ្ទញ្ញា ហោតិ. ត កាចិតយាសីសតិ, ត កាចិតយាសីសាបេតិ, ត កាចិតយាសីសតោ សមតុទ្ទញ្ញា ហោតីតិ ខ្ពុមិតា ចត្យកោដ្ឋាសេត សំចរេត សំខុតោ. ខុត្ត ច កាចិតត្តិ បដ្ឋាកាយក្យលា.

សព្ពចារិចារិតោតិ ចារិតសម្ពន្ធេកោ, បដិក្កូលសព្ពសីតោទកោតិ អត្ថោ. សោ ហិ សីតោទកេ សត្តសញ្ញី ហោតិ, តស្មា ត តំ ចលញ្ញតិ. អថ ចា សព្ពចារិចារិតោតិ សព្ពេត បិបចារេលាត ចារិតបិសេបិ. សព្ពចារិយុទេត្តាតិ សព្ពេត បិបចារេលាត យុទេត្តា. សព្ពចារិធុតោតិ សព្ពេត បិបចារេលាត ធុតបិសេបិ. សព្ពចារិផុដោតិ សព្ពេត បិបចារេលាត ផុដោ. ឝុទ្ធេក បិសេលា សល្លាតំ អាបិងតីតិ ឝុទ្ធេក បិសេលា ចសំ អាបិងតិ. សោ កិរ ខុកិត្រិយំ បិលំ ទុខិត្រិយំ បិលត្តិ បញ្ញាបេតិ. សុក្ខងល្អក-បុរាលបណ្ណសក្ខរ-កឆលិតិបិ បិលោលាតេច បញ្ញាបេតិ. តត្ថ ឝុទ្ធកំ ខ្ពុងកជិត្ត ឝុទ្ធេកា បិលោលា, យហត្តំ យហទេត្តាតិ សញ្ញី ហោតិ. តំ សង្គហេយតំ ទុត្តិ. កិស្មិំ

បញ្ញាបេតីតិ កត្វ កតទស្សិ ពោដ្ឋាគេស បញ្ញាបេតិ៍ យតោគណ្ហស្សិត្តិ យតោគណ្ហពោដ្ឋាគេស, កេត្តតិ៍ អយំ បត ដ្ឋបិសពោ កលាតេត្តាច សឃឿ សល្លេក្ខសិ – “អយ្យាកំ យហាតិកេណ្ហា ‘អសទ្ទោតតិកំ កយ្ញុំ អប្យសាចដ្ឋំ, សទ្ទោតតិកំ យហាសាចដ្ឋ’ត្តិ បញ្ញាបេត្វា ទេចតតំ យតោគណ្ហាតិ បញ្ញាបេតិ, អភិឃ្យាតិកា ឲតស្ស ពឆា, ភពចទោតច ភិឃ្យាតិកា”តិ៍

៤៥៍ ញាគ្គាតិ សយិគ្គា៍ ម៉ីតាតិ អតិសយិគ្គា សព្ទាបិលិបុល្លា ចិឃ៍ អាកិណ្ណាយត្សុ្យាតិ ឌតសយាកុ្យលិ៍ បិលាតិ ហត្វិអស្សុ្យាគេឃា តិទន្ធាភពតា ទេច ញាត្វិបុរិសគារពាគេឃា យត្សុ្យឌាតិកា ច៍ ឲកំ យំសពលត្តិ ឲកំ យំសទាសិ៍ បុឌ្ឍាត្តិ តេសុ្យច ទេចចត៌ ញាគ្គិយាតិ អាត្យកាចសយ្យទត្ថា៍ ទេទោតាចសិប្យទេត្តាតិ ចិទេត្ត ចសីកាចប្យទេត្តា៍ កស្វុំកទិស្សុ្យាយីតិ លាទិកំ កទិស្សុ្យាយិ៍ កិជ៉្យាទសាកតិ ឲកា លចា ភាឡអគ្គាតិ ញាឥយ្យិ កលាតេត្តា ទសា ពហបតិ – “កាឃបទឃាទេកភ បញ្ញាសយ្យិ យត្សុ្យា ឲកំ ភាឡអគ្គំ ឲកំ យំសពលំ ពាតុំ ភ សទេក្កាត្តិ, ញាគ្គិយា បភ ឲទេកា ឲទេកទេគច យតោបទោទេសភ កស្វុំ កាតុំ សយទេត្វា៍ អយ្យាកំ យហាតិកណ្ហស្សុ្យ ពឆា អភិឃ្យាតិកា, ភពចទោតច ពឆា ភិឃ្យាតិកា”តិ សល្លេក្ខសិ៍

៤៦៍ អសញ្ញា អសញ្ញាក្វតត្តិ អកាយកំ អសញ្ញាទេយច ហុត្វា អសញ្ញា ឌាតំ៍ ញាសីតំ យតោបទោទេសភាតិ ញាសីតំ អត្វាឃ កទេតភ យតោបទោទេសភ តំ យតោបទោសំ អសហយាភាហិ ទេចតាហិ តាភិ ទដ្ឋាភិ ចិភាសិតាភិ៍ ទលិកកា បភ ញាសទេឃា យតំ បទោទេសត្វា ចិភាសឃិស្វុតិ យទ្ឋាត្តិ៍ តស្វា ញាយស្សុំ ទលិកចាទេគ គត្វាច ញាគំ ចាគាទោបតំ កតត្តិ ទេចឌិតត្ថា៍

តត្វ គណ្ហកិទញ្ញាឌីតំ ឲចំ អសញ្ញាក្វតកាទេចា ឌាតិតទេត្ថា – សទកក្កុទេពាឆិសត្តស្សុ្យ តាច បទិសាឃ អតិទេចបុល្លតំ កតាឃ កិសចទេន្ធា ភាឃ តាបទសា យហាសត្តស្សុ្យ អទេត្តចាសី ចិទេចកចាសំ បត្វឃយាទេភា កលំ បហាឃ ទេកាឆាចទីតីទេតា កលិក្កុទេដ្ឋ គណ្ហកិទញ្ញា កុ្យឃុស្វុទំ ភាឃ ភកទំ ដ្ឋបតិស្សុ្យាឃ ទាឌុ្យឃ្យាទេគ ចិទេចកយត្សុ្យ្វាហឃយាទេភា ចិហទតិ៍ តស្សុ្យ ទេសភាបតិ ដ្ឋបដ្ឋាទេកា ទេហាតិ៍

តគា ច ឲកា កលិកា ទឆំ អភិទុ្យហិត្វា បញ្ចាយាតុ្យកាយសតបទិចាទា ភកទំ ដ្ឋបទេសាកឃយាភា ចិចទតិ៍ យហាឌទេភា តទេយច ឆ្វុទលិកឃយាទេភា បទិចាទទេត្វា ចិចទតិ, ភកទចីធិទេឃា ភប្យទេហាត្តិ៍ ទាឌា ចាតបិភំ ចិចទិត្វា ធិទេតា តំ ធិស្វា កា ឲសាតិ បុច្ឆិ៍ តុ្យយ្យាកំ ភកទទេសាកិភី ទេគចាតិ៍ ទសា ដ្ឋសុ្យ្វឃយាទេភា “កិំ ឲតាឃ ទេសាកតិ, ភកទំ សឃំ ទេសាកិស្សុ្យតី”តិ តំ ធាភត្តទំ អធិដ្ឋាទេបសិ៍

សា តទេតា បដ្ឋាឃ ទេកភចិ សគ្គិ សត្វចំ កត្វា ធាភត្តទំ បទិទេឃសយាភា ឲកឌិចសំ ទាឌុ្យឃ្យាតំ បចិសិត្វា ចក្កុយភទេកាឌីឃំ អាលយ្ទាភមលកំ ភិស្សុ្យាឃ បិសាលាមលទេក ភិសិត្តុំ តាបសំ ធិស្វា ចិទេត្តសិ – “កិលិទេដ្ឋា ចតាឃំ តាបទសា អភឆ្វាតយណ្ហិទេតា, គាធិកាហិ បទុ្យឡហាហិ យុត្វំ បិហិតំ, យស្សុ្យភា ដ្ឋទំ បិហិតំ, ដ្ឋទេកា កន្ធា បទុ្យឡហា”តិ៍ អចស្សុ្យា ទេគាយភស្សុំ ដ្ឋប្យឆ្វុំ – “អហំ ឲទេកភ កិទេច្ចភ ចិចទាយិ, អឃទ្ទោ ទេយ ភាឡអកណ្ហិ ធិទេដ្ឋា, ដ្ឋគកំ អាហទច, អគ្គិតិ ទេឆាចិស្សុ្យាយី”តិ ដ្ឋគកគត្តកដ្ឋិ អាហទាទេបត្វា គត្តកដ្ឋិ លាធិត្វា តាបសស្សុ្យ សទីទេទ បិណ្ឌុំ បិណ្ឌុំ ទេលឡអំ បិទេតត្វា គត្តកដ្ឋិ ឌឌិយត្វទេក លិបិត្វា យុត្វំ ចិក្ខុទេលត្វា ដ្ឋគកំ តាបសស្សុ្យ យត្វកស្វិទេឃច សិត្វិត្វា – “ទេឃហិ ទេយ អគ្គិហិ ភាឡអកណ្ហិ ធិទេដ្ឋា, តាភិ ទេឆាតាភិ កលិបចាហិទេតា”តិ ភិក្ខុត្តា៍

តំនិចរន្តា រាជា វតិ បដិលកិត្វា – “កេ ក្យហិ ភកវេរោកិតី”តិ បុច្ឆិ។ ព្លយស្វិយេច ភកវេ ខេចាតិ។ បកតិដ្ឋាតត្ថំ តស្សា ខេធាតិ ជាតត្ថំ ជាវេបសិ។ វា បុរេត្ត ស្យកតកយុំ តិស្សាឃ លទ្ធិ ជាតត្ថំ តាបវស្ស វទីវេ រេលត្យអបិតេតត លទ្ធត្តិ វន្តាយកាសិ។

តទេតា កតិបិហស្សច្ចយេត រាជា បុរោហិតស្ស ជាតត្ថំ កហ្សិ វេរា ភកវេរោកិតិឃា វត្តិកំ កត្វា “ភកិតិ កិត្តិ កត្វា ជាតត្ថំ បដិលកី”តិ បុច្ឆិ។ “កិំ ព្រាហ្មណ អន្តោ កាតន្តា អត្ថិ, រាជុយ្យានេ អតន្តោតកាត្យអកល្លិ ក្យេឌឌិវេលិ ឲ្យកោ អត្ថិ, តស្ស វទីវេ រេលត្យអំ បិតេតហិ, ឲ្យចំ ជាតត្ថំ លកិស្សសី”តិ អាហ។ វេរា “ឲ្យចំ កាទិស្សាមិ ភកិតី”តិ តត្ថ កត្វា តាឃ កទិតវឌិវេយេច វន្តា កត្វា តិក្ខមិ។ រាជាបិ តំនិចរវេយេច វតិ បដិលកិត្វា – “ក្យហិ, កេ, ព្រាហ្មណោ”តិ បុច្ឆិ។ ព្លយស្វិយេច ភកវេ ខេចាតិ។ “អវេយត្តិ អត្យបជាវេទត្វា កតំ, តទេចស្ស ជាតត្ថំ ខេធា”តិ ជាវេបសិ។ វេរាបិ បុត្តាពវេលត លកិត្វា “តាបវស្ស វទីវេ រេលត្យអបិតេតត លទ្ធិ វេយ”តិ វន្តាយកាសិ។

តទេតា កតិបិហស្សច្ចយេត វេទ្ធោ បច្ចត្តោ ក្យបិវេតា។ រាជា បច្ចត្តំ ទ្យបវយេស្សាមីតិ ចត្យទិក្កិតិឃា វេសតាឃ តិក្ខមិ។ បុរោហិតោ កត្វា វេទ្ធោ បុរេតោ ចត្វា “ជឃតុ យហារាជា”តិ ចត្វា – “តុវេយ្យហារាជ, ជឃត្វាឃ កច្ឆធា”តិ បុច្ឆិ។ អាឃ ព្រាហ្មណាតិ។ ឲ្យចំ វន្តេត្ត រាជុយ្យានេ អតន្តោតកាត្យអកល្លិ ឲ្យកោ ក្យេឌឌិវេលិ ចវតិ, តស្ស វទីវេ រេលត្យអំ បិតេតធាតិ។ រាជា តស្ស ចចតំ កេហេត្វា ឃធា កហិកាឃ ច ទេតត ច កតំ, តទេធច វន្តា កត្វា ខ្ពវេទនេបិ អាណាវេបសិ – “ឲ្យតស្ស ក្យេឌឌិលស្ស វទីវេ រេលត្យអំ បិតេតធា”តិ។ តទេតា ខ្ពវេទនាបិ ខ្ពវេទនបិលកាបិ តទេធច អកំស្យ។ អធ រាជា ខ្ពយ្យានច្ចវេ វត្ថិ ធបិវេបត្វា “វេទ្ធោ វដ្ឋិ តិក្ខមត្តា វេទ្ធោ តាបវស្ស វទីវេ រេលត្យអំ អបិតេតត្វា តិក្ខមិតុំ ត លកត្តី”តិ អាណាវេបសិ។ អធ វេទ្ធោ ពលកាវេឃា ច វេសតិយោ ច ទេតេតច តិឃាវេយត តាបវស្ស ខ្ពបទិ រេលត្យអត្ថា ឌត្តកដ្ឋាតិ ច យុលចិក្កាលិត ខ្ពឌកត្ថា បិបឃិំស្យ, រេលត្យខ្ព ច ឌត្តកដ្ឋាតិ ច វកលវទីរំ អចត្តទិំស្យ។

វេសតាបតិ វត្តាបច្ឆា ស្យហិត្វា “យឃ្យាកិវ វត្វារំ កចត្តិ បុត្តាវេក្កត្តំ វក្កវោបាកំ ឲ្យចំ ឈឌ្ឍឃិំស្យ”តិ ខ្ពស្យយឌាតតហឌវេឃា យុលេត អស្សវន្តោ វេចរោត រាជុយ្យាតំ អាកត្វា តធា ត្យវតបត្តំ ព្លវិ ឌិស្វា កន្តំ ពត្តិត្វា ទ្វិហិ ហេត្ថហិ ឌត្តកដ្ឋាតិ អបចិឃ្យហិត្វា ខ្ពក្កិបិត្វា តិរីជាវេបត្វា ខ្ពឌកំ អាហរាវេបត្វា ត្យវេបត្វា វត្តាខ្ពវនេហិ វេចច ចត្យខ្ពទិកវេទ្ធហិ ច វទីរំ ខ្ពត្តាវេឌត្វា ស្យលុយវាឌវេកាត បុច្ឆិត្វា បុរេតោ អន្តោលិំ កត្វា ឋិតោ ឲ្យចយាហ “អយុត្តំ, កត្តេ, យតុវេស្សហិ កតំ, ឲ្យទេតំ កិំ កចិស្សតី”តិ។ ខេចតា វេសតាបតិ តិឆា កិត្តា, ឲ្យកច្ចា “រាជាភវេយច ភាវេវស្សាយា”តិ ចតត្តិំ, ឲ្យកច្ចា “វទ្ធិ បរិវាឃ រាជាត”ត្តិំ, ឲ្យកច្ចា “វេទ្ធោ ចិឌិតំ វត្តិ ភាវេវស្សាយា”តិ។ ព្លតិ ចត្វា បត តាបវេរា អបួយត្តកយ្បិ រេកាបំ អកត្វា វេលិកស្ស វត្តិខ្ពបិឃវេយច អាចិក្ខន្តោ អាហ “អបរាវេធា ភាឃ វេហាតិ, អច្ចឃំ បត ខេរេវតំ ជាតត្តស្ស បិកតិកវេយច វេហាតី”តិ។

វេសតាបតិ ភឃំ លកិត្វា វេទ្ធោ វត្តិកំ កត្វា រាជាតំ ចត្តិត្វា អាហ – “តុវេយត្តិ, យហារាជ, តិរាបរាវេធ យហិទ្ធិកេ តាបវេរ អបរេន្ត្ខត្តហិ ការិឃំ កយុំ កតំ, ខេចតា កិវ តិឆា កិត្តា ឲ្យចំ ចឌត្តី”តិ វត្តំ អាវេរាចត្វា – “លយាបិវេត កិវ, យហារាជ, បិកតិកំ វេហាតិ, វេដ្ឋ យា ភាវេវេធ, តាបវំ លយាវេបធា”តិ អាហ។ រាជា អត្តតិ ខេរាវំ កតំ ឌិស្វាបិ ឲ្យចំ ចឌតិ “ត តំ លយាវេបស្សាមី”តិ។ វេសតាបតិ ឃាចតតិឃំ ឃាចិត្វា អតិច្ឆត្តយាហ – “អហំ, យហារាជ, តាបវស្ស ពលំ ខាតាមិ, ត វេរា អក្យតចាឌី, ភាបិ ក្យបិវេតា, វត្តាភទ្ធវេយត បត ឲ្យចយាហ លយាវេបធ តំ យហារាជា”តិ។ ត លយាវេបមីតិ។ ទេតត ហិ វេសតាបតិដ្ឋាតំ អន្តោស្ស ខេធ, អហំ តុយ្យាកំ អាណាបចត្តដ្ឋាវេត ត ចវិស្សាមីតិ។ ត្វំ

ឃេតកាយំ គច្ឆ, អហំ យញ្ញសេនាបតឹ លភិស្សាមីតិ។ តទា សេនាបតិ តាបសស្ស សន្តិកំ អាគន្ត្វា វន្ទិត្វា “កឹ បដិបជ្ជាមិ, ភន្តេ”តិ អាហ។ សេនាបតិ យេ តេ វចនំ សុណន្តិ, សន្តេ សបរិក្ខារេ សធនេ សទ្ធិំ បធនតុប្បេធ គហេត្វា សត្តហិចសម្ពត្តរេ ពហិ រដ្ឋស្មិំ គច្ឆ, ទេវតា អតិថិយ កុបិតា សព្វំ រដ្ឋម្បិ អរដ្ឋំ ករិស្សន្តីតិ។ សេនាបតិ តថា អកាសិ។

រាជា កតិបយេហេវ អមិត្តមថនំ កត្វា ជនបទំ វូបសមេត្វា អាគម្ម ជយមង្គលាចារដ្ឋានេ និសីទិត្វា តតោ បដិក្កមេត្វា អនន្តរភតោ បរិវិសិ។ ទេវតា បធមំយេវ រូបកោដ្ឋំ បរិវារេសុំ។ មហាជនោ អន្តូនគរោ អនេហាសិ “កុដជដិលំ អបរទ្ធកាលតោ បដ្ឋាយ អម្ហាកំ រដ្ឋំ វឌ្ឍិយេវ, អមិត្តា និមុទ្ធិសុ, អាគតទិវសេយេវ ទេវោ វុដ្ឋោ”តិ។ ទេវតា បុន សុមនបុប្ផវុដ្ឋិំ បវត្តយិំសុ, មហាជនោ អត្តមនតោ អហោសិ។ ទេវតា បុន មាសកវុដ្ឋិំ បវត្តយិំសុ។ តទា កហាបណវុដ្ឋិំ, តទា កហាបណានំ ត និក្ខមេយ្យន្តិ មញ្ញមានា ហត្ថបកបិឡន្ធកានិកតកហ្លវុដ្ឋិំ បវត្តយិំសុ។ មហាជនោ សត្តភូមិកបាសាទេ ឋិតោបិ ឱតរិត្វា អាភរណានិ បិឡន្ធិត្វា អត្តមនោ អហោសិ។ “អរហតិ ចត កុដជដិលកោ វេឡុអបិតនំ, តស្ស ឧបរិ វេឡុអបិតិតកាលតោ បដ្ឋាយ អម្ហាកំ រដ្ឋំ វឌ្ឍិ ជាតា, អមិត្តមថនំ កតំ, អាគតទិវសេយេវ ទេវោ វស្សិ, តទា សុមនវុដ្ឋិ មាសកវុដ្ឋិ កហាបណវុដ្ឋិ កតកហ្លវុដ្ឋីតិ ចតស្សោ វុដ្ឋិយោ ជាតា”តិ អត្តមនតាយ និគ្គហេត្វា រដ្ឋំ កតបិរេប សមក្ខរដ្ឋំ ជាតំ។

តស្មិំ សមយេ ទេវតា ទុកទេវតាឥន្ទ្រាភទេវតាឥន្ទ្រាទីនិ ភាតព្វកាទានិ អាចុឆានិ មហាជនស្ស ឧបរិ ផលតោ យំសំ តោកូ មយានា ថិយ បវត្តយិំសុ។ ជនតត្តំ ឱតក្ខិតោ ឱតត្វេយ កិស្សកប្បុប្ផចណ្ណោ អង្គាេរ, ជនតត្តំ កុដិការព្យាមណោ បរិសាណោ, ជនតត្តំ អនន្តមុដ្ឋំ អសណ្ឋហតិកំ សុលុមចាលិកំ ចស្សាបមយានា អសីតិហត្ថុព្វេធំ ឆលំ អកំសុ។ រដ្ឋំ ចិជិតដ្ឋានេ កិសចន្ទតាបសោ សេនាបតិ មាតុបិសកាទេមាតិ តទោច មនុស្សគុតា អទេរាកា អហេសុំ។ សេសានំ តស្មិំ កទេម អសមបុក្ខុតានំ តិរច្ឆានានំ បតិមដ្ឋានេ បតិមំ ភាទេហាសិ, តិលដ្ឋានេ តិលំ ទេវ ទេវត បតិមំ ទេវត តិលន្តិ គច្ឆន្តា អប្បទេត្តមេច សត្តមេ ឌិចសេ ពហិរដ្ឋស្មិំ បិប្បលិំសុ។ ទេវតាហ សទ្ទេចាឍិសេត្វា –

“កិសទ្ធាចន្ទំ អចកិទិយ ដល្លកឹ,

វត្ថិត្ថុសេលំ សជនោ សរដ្ឋោ;

កុក្កុឡអតាសេ និរយម្បិ បច្ចតិ,

តស្ស ផុលិង្គានិ បតន្តិ កាយេ”តិ។ (ជា។ ១។១៧។៧០);

ឥទំ តាច ដល្លកីរដ្ឋស្ស អរញ្ញភូតការណំ វេទិតព្វំ។

កលិង្គរដ្ឋេ បន នាឡិកេររញ្ញោ រជ្ជំ ការេន្តេ ហិមវតិ បញ្ចសតតាបសា អតិត្តិកណ្ឌា អជិនជដាវាកចីរធរា វនមូលផលភក្ខា ហុត្វា ចិរំ វីតិនាមេត្វា លោណម្ពិលសេវនត្ថំ មនុស្សបថំ ឱតរិត្វា អនុបុព្វេន កលិង្គរដ្ឋេ នាឡិកេររញ្ញោ នគរំ សម្បត្តា តេ ជដាជិនវាកចីរានិ សណ្ឋបេត្វា បព្វជិតានុរូបំ ឧបសមសិរិំ ទស្សយមានា នគរំ ភិក្ខាយ បវិសិំសុ។ មនុស្សា អនុប្បន្នេ ពុទ្ធុប្បាទេ តាបសបព្វជិតេ ទិស្វា បសន្នា និសជ្ជដ្ឋានំ សំវិធាយ ហត្ថតោ ភិក្ខាភាជនំ គហេត្វា និសីទាបេត្វា ភិក្ខំ សម្បាទេត្វា អទំសុ។ តាបសា កតភត្តកិច្ចា អនុមោទនំ អកំសុ។ មនុស្សា សុត្វា បសន្នចិត្តា “កុហិំ ភទន្តា គច្ឆថា”តិ បុច្ឆិំសុ។ យថាផាសុកដ្ឋានំ, អាវុសោតិ។ ភន្តេ, អលំ អញ្ញត្ថ គមនេន, រាជុយ្យានេ វសថ, មយំ ភុត្តបាតរាសា អាគន្ត្វា ធម្មកថំ សោស្សាមាតិ។ តាបសា អធិវាសេត្វា ឧយ្យានំ អគមំសុ។ នាគរា ភុត្តបាតរាសា សុទ្ធវត្ថនិវត្ថា “ធម្មកថំ សោស្សាមា”តិ សង្ឃា គណា គណីភូតា ឧយ្យានាភិមុខា អគមំសុ។ រាជា ឧបរិបាសាទេ ឋិតោ តេ តថា គច្ឆន្តេ ទិស្វា ឧបដ្ឋាកំ បុច្ឆិ “កិំ ឯតេ ភណេ នាគរា សុទ្ធវត្ថា សុទ្ធុត្តរាសង្គា ហុត្វា ឧយ្យានាភិមុខា គច្ឆន្តិ, កិមេត្ថ សមជ្ជោ វា នាដកំ វា អត្ថី”តិ? នត្ថិ ទេវ, ឯតេ តាបសានំ សន្តិកេ ធម្មំ សោតុកាមា គច្ឆន្តីតិ។ តេន ហិ ភណេ អហម្បិ គមិស្សាមិ, មយា សទ្ធិំ គច្ឆន្តូតិ។ សោ គន្ត្វា តេសំ អារោចេសិ – “រាជាបិ គន្តុកាមោ, រាជានំ បរិវារេត្វាវ គច្ឆថា”តិ។ នាគរា បកតិយាបិ អត្តមនា តំ សុត្វា – “អម្ហាកំ រាជា អស្សទ្ធោ អប្បសន្នោ ទុស្សីលោ, តាបសា ធម្មិកា, តេ អាគម្ម រាជាបិ ធម្មិកោ ភវិស្សតី”តិ អត្តមនតរា អហេសុំ។

រាជា និក្ខមិត្វា តេហិ បរិវារិតោ ឧយ្យានំ គន្ត្វា តាបសេហិ សទ្ធិំ បដិសន្ថារំ កត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ តាបសា រាជានំ ទិស្វា បរិកថាយ កុសលស្សេកស្ស តាបសស្ស “រញ្ញោ ធម្មំ កថេហី”តិ សញ្ញមទំសុ, សោ តាបសោ បរិសំ ឱលោកេត្វា បញ្ចសុ វេរេសុ អាទីនវំ បញ្ចសុ ច សីលេសុ អានិសំសំ កថេន្តោ –

“បាណោ ន ហន្តព្វោ, អទិន្នំ នាទាតព្វំ, កាមេសុមិច្ឆាចារោ ន ចរិតព្វោ, មុសា ន ភាសិតព្វា, មជ្ជំ ន បាតព្វំ, បាណាតិបាតោ នាម និរយសំវត្តនិកោ ហោតិ តិរច្ឆានយោនិសំវត្តនិកោ បេត្តិវិសយសំវត្តនិកោ, តថា អទិន្នាទានាទីនិ។ បាណាតិបាតោ និរយេ បច្ចិត្វា មនុស្សលោកំ អាគតស្ស វិបាកាវសេសេន អប្បាយុកសំវត្តនិកោ ហោតិ, អទិន្នាទានំ អប្បភោគសំវត្តនិកំ, មិច្ឆាចារោ ពហុសបត្តសំវត្តនិកោ, មុសាវាទោ អភូតព្ភក្ខានសំវត្តនិកោ, មជ្ជបានំ ឧម្មត្តកភាវសំវត្តនិក”ន្តិ –

បញ្ចសុ វេរេសុ ភយំ អាទីនវំ កថេសិ។

រាជា បកតិយាបិ អស្សទ្ធោ អប្បសន្នោ ទុស្សីលោ, ទុស្សីលស្ស ច សីលកថា នាម ទុក្កថា, កណ្ណេ សូលប្បវេសនំ វិយ ហោតិ។ តស្មា សោ ចិន្តេសិ – “អហំ ‘ឯតេ បគ្គណ្ហិស្សាមី’តិ អាគតោ, ឥមេ បន មយ្ហំ អាគតកាលតោ បដ្ឋាយ មំយេវ ឃដ្ដេន្តា វិជ្ឈន្តា បរិសមជ្ឈេ កថេន្តិ, ករិស្សាមិ នេសំ កត្តព្វ”ន្តិ។ សោ ធម្មកថាបរិយោសានេ “អាចរិយា ស្វេ មយ្ហំ គេហេ ភិក្ខំ គណ្ហថា”តិ និមន្តេត្វា អគមាសិ។ សោ ទុតិយទិវសេ មហន្តេ មហន្តេ កោឡុម្ពេ អាហរាបេត្វា គូថស្ស បូរាបេត្វា កទលិបត្តេហិ នេសំ មុខានិ ពន្ធាបេត្វា តត្ថ តត្ថ ឋបាបេសិ, បុន ពហលមធុកតេលនាគពលបិច្ឆិល្លាទីនិ គូថេ បូរេត្វា និស្សេណិមត្ថកេ ឋបាបេសិ, តត្ថេវ ច មហាមល្លេ ពទ្ធកច្ឆេ ហត្ថេហិ មុគ្គរេ

ກາຫາເປຕ຺ວາ ຏເປຕ຺ວາ ອາຫ "ກຸຫໍ ຕາປສາ ອຕິຖິຍ ຍໍ ຖິເຫຖຍິສ຺ສ, ເຕສໍ ປິສາຂເຕາ ຍູຕເຣາກາເລ ກຸເຫຫິ ປິນ຺ຑິສ຺ສ ເສາປິກຍຕ຺ວເກ ຖິສ຺ສເຢຕ຺ວາ ສີເສ ຍຸກ຺ກເຣຫິ ເປີເຣຕ຺ວາ ກເລ ກເຫຕ຺ວາ ເສາປິເກ ລິປຖາ"ຕິ໌ ເສາປິກປິຂຍຸເລ ປກ ຊເລ຺ຈ ກຸກ຺ກເຣ ຜຕ຺ຈາເປສິ໌

ຕາປສາປິ "ເສ຺ວ ຣາຊເກເຫ ກຸນ຺ຑິສ຺ສາມາ"ຕິ ອຍ຺ຍາມຍ຺ຍາ ຍູຖຂິສຸ – "ມາຣິສາ ຣາຊເກຫໍ ກາມ ສາສນ຺ໍ ສປ຺ປຸຣິກມ຺, ປຍ຺ຍຂິເຕຫິ ກາມ ລຫ຺ວາຣາຣຍຸເຫ ສຍ຺ຍາເຕຫິ ກຕິຕຍ຺ຍໍ, ຂິນ຺ຍຂິເນ຺ຍ ອາຣຍຸເຫ ກິມິຕ຺ຕໍ ກ ກເຫຕຍ຺ຍໍ, ຊກ຺ຆ຺ວາເຣ ນໍຊເຣາ ປຊ຺ຈປ຺ຍເປຕເຍ຺ຍາ"ຕິ໌

ປຸກຂິຊເສ ກິກ຺ລາຊາເຣຊລໍ ສລ຺ລເກ຺ລຕ຺ວາ ຊາກສີຣໍ ກິຊາເສຕ຺ວາ ອຂິກຊຍຸໍ ຯກໍສກາຕໍ ກຕ຺ວາ ຂຍິກລິປໍ ສຸຍ຺ຍເປຕ຺ວາ ກິກ຺ລາກາຂກໍ ກເຫຕ຺ວາ ປຂິປິຂິຍາ ຣາຊກິເຊສກໍ ອກິຣຸຍ຺ຫາ໌ ຣາຊາ ອາຣຸຍ຺ຫກາຊໍ ຍາຕ຺ວາ ກຸຊເກາຍຸຍ຺ຍຸຍຸທເຕາ ກຊລິປຕ຺ຕໍ ກິຫຣາເປສິ໌ ຊຸກ຺ເຕ຺ຈາ ຕາປສາກໍ ກາສປຸກໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ຍຕ຺ວລຸກ຺ກປິຕກາກາຣປເຕ຺ຕາ ອເຫາສິ໌ ມຫາຕາປເສາ ຣາຊາກໍ ຍູເລີເກສິ໌ ຣາຊາ – "ຯຕ຺ວ ເກາເຕ຺ຕາ ຍາຊຄຕ຺ວໍ ກຸຍ຺ຍາຕ຺ວ ເຊຊ ຫຣຕ຺ຕ ຊ, ຕຸມ຺ຫາກເມຕໍ ອກຸຊ຺ຊິກໍ, ຫິເຍ຺ຫາ ອຫໍ ຕຸເມ຺ຫ ສກ຺ກຸລ຺ຸສ຺ສາມີຕິ ອາກເຕາ, ຕຸເມ຺ຫ ສກ ມໍເຍຊ ລເຊຕ຺ວາ ຂິຊ຺ຍາຕ຺ວາ ປຣິສເຢຍ຺ຍ ກຊມິຕ຺ວ , ຕຸມ຺ຫາກມິຂໍ ອກຸຊ຺ຊິກໍ, ກຸຍ຺ຍາຖາ"ຕິ ມຫາຕາປສ຺ສ ຈລຸເຍ຺ກ ກຸຊໍ ຈປກາເມສິ໌ ມຫາຕາປເສາ ສີ ສີຕິ ຊຄເຕ຺ຕາ ປຂິກິຊຕ຺ຕິ໌ "ຯຕ຺ຕເກກກຊ ກນ຺ຑິສ຺ສຊ ຕຸເມ຺ຫ"ຕິ ເສາປິເກ ກຸເຫຫິ ປິນ຺ຑິສ຺ສ ຖິສ຺ສເຢຕ຺ວາ ມລ຺ລາກໍ ສຍ຺ຍາມຄາສິ໌ ມລ຺ລາ ຍຸກ຺ກເຣຫິ ສີສາກິ ເປີເຣຕ຺ວາ ກິຊາມ ກເຫຕ຺ວາ ເສາປິເກ ລິປິສຸ, ຯເກາປິ ເສາປິເກ ປຕິຍ຺ຈາຕໍ ກາສກ຺ລ , ປຊຍາກາ ເສາປິກປິຂຍຸລໍເມຊ ປິປຸລິສຸ໌ ສຍ຺ຍເຕ຺ຕ ສຍ຺ຍເຕ຺ຕ ຊເລ຺ຈກຸກ຺ກຣາ ປຊປຂິຕິ ລຸຍ຺ຫາມາກາ ຕາຂິສຸ໌ ເມາປິ ເກສໍ ຈຍ຺ຫິຕ຺ວາ ປລິມຕິ, ເສາປິ ອາຊາເຣ ປຕຕິ, ຕຕ຺ວາປິ ກໍ ກຸກ຺ກຣາ ອກຸຜກິ຺ຈຕ຺ວາ ຕາຄຕິ຺ຕເມຊ໌ ຂ຺ລຕິ ເກສໍ ກຸກ຺ກຣາ ອຊ຺ຍິສຊ຺ລິກເມຊ ອຊເສສມິສຸ໌ ຯຊໍ ເສາ ຣາຊາ ຕປສຍ຺ເກ຺ລ ປຍ຺ຫາສເຕ ຕາປເສ ຯກຂິຊເສເກຊ ຂີຊິຕາ ເຊາເຣາເປສິ໌

ອຊສ຺ສ ຣເຍ຺ຍ ເຊຊຕາ ປຸຣິມເກເມເກຊ ປຸກ ກຊຊ຺ຍິເມາ ປິເຕສຸໍ໌ ຕສ຺ສ ຣຍ຺ໍຍ ສຍິເມາຂຸເຍ຺ຕເຊກ ຊາລິກຊເລກ ອຊຍ຺ຈາຂິມິຕ຺ວ໌ ເຕກາຫ ສຣເກຍ຺ກາ ເຂາສິສເຍ຺ຕາ –

"ເມາ ສຍ຺ຍເຕ ປຍ຺ຍຂິເຕ ອຊຍ຺ຫາມິ,

ຊມ຺ຍໍ ກທເຍ຺ຕ ສມເທ ອຍ຺ຫສເກ;

ຕໍ ກາຍ຺ຍຸເກຣ ຍຸກທາ ປຣຕ຺ວ,

ສຍ຺ຍຸ ທາຄຕິ຺ຕ ຂິຊຍ຺ຍາກ"ຕິ໌ (ຂາ໌ ໑໌໑ລີ໌ລີ໑);

ຯຊໍ ກາລິກ຺ກາຣຍ຺ຍສ຺ສ ອຣຍ຺ຍກຸຕກາເຊາ ເຊຂິຕເຍ຺ຕາ໌

អតឹតេ បត ចាំរាណសិតកេន ឌិដ្ឋយក្កលិកា តាយ ចត្តាលិសកោដិធិកធស្ស សេដ្ឋិតោ ឲកា ធីតា អហោសិ ឥស្សតិយា បរិសាឌិកា៉ សា ន្ទបកោកក្យលសយ្យត្តិសយ្យត្កតាឃ ពាហ្វត់ បត្តឹឃា អហោសិ៉ ឃោ បតស្ស្យា ចារយ្យេត្តាឃ បហិណាតិ, ត់ ត់ ឌិរ្ថាតស្ស ឌាតិឃំ ចា ហត្តបិឌាឌឹស្ង ចា ឃត្ត ពត្តធិ គោរំ អារោបត្វា "កោ ឲស ក្ទដ្ឋាតោ ក្ទុស្សល្ហឹតោ"តិអាឌឹតិ ចត្វា – "តឹហរេឆ ត"ត្តិ តឹហារោបត្វា "ឲចន្ទបយ្យិ តាយ អដ្ថសំ, ក្ខកក៌ អាហរេឆ, អក្ខិតិ សោចិស្ស្យាមី"តិ អក្ខិតិ សោចតិ៉ តស្ស្យា ឌិដ្ឋំ ឌិដ្ឋំ ចិប្យកាទ់ បិបេត្វា តឹហរោបតីតិ ឌិដ្ឋយក្កលិកា តេ្វច សក្ខា ក្ខបិឌិ, ឰលតាយំ អត្តនសាឃិ៉

សា ឲកឌិចសំ កក្កាឃ ក្ខកកឹញ្ចអំ កឹញ្ចព្ញស្ស្យាមីតិ តិត្ត សដ្ឋារោបត្វា បហ្វត់ ពាគតឹឃកោឌតឹឃំ សកេឌស្ង ប្ទរោបត្វា ពាហ្វតិ កត្ថយាលិឌឹតិ អាគាឃ បដិច្ឆត្កឃាត់ អារ្សយ្យាជាតិកណបទិច្ចតា កោហយ្យាតិក្ខយិ៉ តោត ច សយឃេត យហាបុទិសោ ចណ្ឌាលឃោតិឃំ តិព្ពតេ្តា ពាហិតកេន ចយុកោហ ចសតិ, យាតក្កោរេត្វចស្ស តាយំ អហោសិ៉ សោ សោញ្ចអសចស្ស្សេក្ខសិកោ ហូត្វា កោតធិឌេច ពរលឹឃេត អតេ្តាតកាទ់ បចិសិត្យការយោ ឲក៌ តឹលបិលោតិក៌ តិចារសត្វា ឲក៌ ហេត្ត ពាត្ថិត្វា ឲកោត ហេត្តត បច្ឆិ, ឲកោត ឈល្ហិ កហេត្វា "ក្ខស្សរេឆ អយ្យា, ចណ្ឌាលោហ"ត្តិ ឌាតាបតត្វ ត់ ចារេឌតេ្តា តឹចចិត្ត បច្ចបដ្ឋបេត្វា ឌិដ្ឋឌិដ្ឋ យត្សស្ស តយស្សយាតោ តកាទ់ បចិសិត្វា យហាបធ៌ បដិបជ្ជិ៉

ឌិដ្ឋយក្កលិកា ឈល្ហសង្កិ ស្វត្វា សាលិអត្តរេត ឌូលោកត្តិ ក្ទរោតាច ត់ អាកច្ឆត្តិ ឌិរ្វា "កិរេយត"ត្តិ បុច្ឆិ៉ យាតក្កោ អយ្យេតិ៉ "កិ ចត, កោ, អក្យសល់ អកយេ្យាពស្ស្យាឃំ តិស្សក្លោ, ចិតាសោ ត្យ តោ យេ បច្ចបដ្ឋិតោ, យក្កលកិរេច្ចត តាយ កច្ឆយាតា ចណ្ឌាល់ អដ្ឋស"ត្តិ សទិទ់ កយេ្យត្វា ឌិក្យច្ឆយាតា លេញ្ចអំ បិតេត្វា ឆាតិឃោ អាហ – "ចេកោត ក្ខកក៌ អាហរេឆ, ចណ្ឌាលោ ឌិដ្ឋោ, អក្ខិតិ ចេច តាយ កហិតយុព្ទោ សោចិស្ស្យាមី"តិ សោចិត្វា ទធ៌ តិចត្តារោបត្វា សព្ទបដិឃាឌាត់ កោហ៌ បេសេត្វា បិសាឌ៌ អកិទ្សហិ៉ ស្សរាសោល្ហាគឃោ ចេច តស្ស្យា ក្ខបដ្ឋាពយត្សស្ស្យា ច "ក្យហិ, កោ ឌិដ្ឋយក្កលិកា, ព្លយាឃបិ ចេលិឃ តាកច្ឆតី"តិ បុច្ឆត្វា ត់ បចត្តិ ស្វត្វា – "យហត្តិ ចត, កោ, ស្សរាយំសកត្ថយាលិឌិសក្កាទ់ ចណ្ឌាល់ តិស្ស្យាឃ អត្យកចិត្យ ត លកិយ្យាពល្យួ ចណ្ឌាល"ត្តិ កតដ្ឋាត់ កេចសិត្វា តិរាបរាឆំ យាតក្កបល្ហិត់ តជ្ជិត្វា – "អរេ យាតក្ក ត់ តិស្ស្យាឃ ព្លគត្ថិគព្ទា សក្កាទ់ អត្យកចិត្យ ត លកិយ្យា"តិ កោសេស្ង កហេត្វា ក្នុយិឃំ បិតេត្វា ឌាល្យកប្យរបិសាណាឌឹហិ កោរេដ្ឋត្វា យតោតិ សព្ណាឃ បិឌេគ កហេត្វា កឆ្ណត្វា សក្កាកក្យេដ លេឌ្ឋស្ស៉

យហាបុទិសោ សញ្ញា បដិលកិត្វា ហត្តបិឌេគ បរាយសិត្វា – "ព្លគ៌ ក្ទក្ខ ក៌ តិស្ស្យាឃ ក្ខបយ្យត្ត"ត្តិ ចិតេ្តតេ្តា – "ត អញ្ញា កច្ចិ, ឌិដ្ឋយក្កលិក៌ តិស្ស្យាឃ ក្ខបយ្យត្ត"ត្តិ ពាត្វា "សចាហ៌ បុទិសោ, បិឌេគស្ង ត់ តិបិតេតស្ស្យាមី"តិ ចិតេ្តត្វា ចេឆយាតោ ឌិដ្ឋយក្កលិកាឃ ក្យលទ្វាទ់ កត្វា – "ឌិដ្ឋយក្កលិក៌ លកតេ្តា ច្ចដ្ឋហិស្ស្យាមិ, អលកត្តស្ស ឲរេត្វច យរណ"ត្តិ កោហក្កណោ តិបជ្ជិ៉ តោត ច សយឃេត ឌព្ទឌឹប អឃំ ឆយុតា ហោតិ – ឃស្ស ចណ្ឌាលោ ក្ខដ្ឋិញ្ញា កព្ទទ្វារេ តិបេតា្ត យរតិ, ឃេ ច តស្មិ កត្ថុ ចសត្តិ, សព្ទេ ចណ្ឌាលោ ហោត្តិ៉ កោហយព្ទបិឰតោ សព្ទេ កោហចាសិតោ, ក្ទាទបិឰតោ ក្ខកតោ អតត្តរកោហចាសិកា, អក្កាណបិឰតោ ព្លតោ សត្ត ព្លតោ សត្តាតិ ក្ទក្ខសកោហចាសិតោ សព្ទេ ចណ្ឌាលោ ហោត្តីតិ៉ ចៅឌិសេត្វា បត អក្កណោ តិបជ្ជិ៉

សេដ្ឋិស្ស អារោចេសុំ – “មាតង្គោ តេ សាមិ គេហង្គណេ បតិតោ”តិ។ គច្ឆ ភណេ, កិំ ការណាតិ ញត្វា ឯកមាសកំ ទត្វា ឧដ្ឋាបេថាតិ។ តេ គន្ត្វា “ឧដ្ឋេហិ កិរ មាសកំ គហេត្វា ឧដ្ឋហា”តិ វទិំសុ។ សោ – “នាហំ មាសកត្ថាយ និបន្នោ, ដិដ្ឋមង្គលិកាយ ស្វាហំ និបន្នោ”តិ អាហ។ ដិដ្ឋមង្គលិកាយ កោ ទោសោតិ? កិំ តស្សា ទោសំ ន បស្សថ, និរបរាធោ អហំ តស្សា មនុស្សេហិ ភុសំ បិឡិតោ, តំ លភន្តោវ ឧដ្ឋហិស្សាមិ, អលភន្តោ ន ឧដ្ឋហិស្សាមីតិ។

តេ គន្ត្វា សេដ្ឋិស្ស អារោចេសុំ។ សេដ្ឋី ធីតុ ទោសំ ញត្វា “គច្ឆ, ឯកំ កហាបណំ ទេថា”តិ បេសេសិ។ សោ “ន ឥច្ឆាមិ កហាបណំ, តមេវ ឥច្ឆាមី”តិ អាហ។ តំ សុត្វា សេដ្ឋី ច សេដ្ឋិភរិយា ច – “ឯកាយេវ នោ បិយធីតា, បវេណិយា ឃដកោ អញ្ញោ ទារកោបិ នត្ថី”តិ សំវេគប្បត្តា – “គច្ឆ តាតា, កោចិ អម្ហាកំ អសហនកោ ឯតំ ជីវិតាបិ វោរោបេយ្យ, ឯតស្មិំ មតេ សព្ពេ មយំ នដ្ឋា ហោម, អារក្ខមស្ស គណ្ហថា”តិ បរិវារេត្វា អារក្ខំ សំវិធាយ ញាគុំ បេសយិំសុ, កត្តុំ ឆតំ បេសយិំសុ, ឯវំ សោ សព្ពំ បដិក្ខិបិ។ ឯវំ ឯកោ ទិវសោ គតោ; ទ្វេ, តយោ, ចត្តារោ, បញ្ច ទិវសា គតា។

តតោ សាមន្តគេហវាសិកា ឧដ្ឋាយ – “ន សក្កោម មយំ តុម្ហេ និស្សាយ ចណ្ឌាលី ភវិតុំ, អម្ហេ មា នាសេថ, តុម្ហាកំ ទារិកំ ទត្វា ឯតំ ឧដ្ឋាបេថា”តិ អាហំសុ។ តេ សតម្បិ សហស្សម្បិ សតសហស្សម្បិ បហិណិំសុ, សោ បដិក្ខិបតេវ។ ឯវំ ឆ ទិវសា គតា។ សត្តមេ ទិវសេ ឧភតោ សាមន្តគេហវាសិកា សន្និបតិត្វា – “ន មយំ ចណ្ឌាលី ភវិតុំ សក្កោម, តុម្ហាកំ អកាមកានម្បិ មយំ ឯតស្ស ទារិកំ ទស្សាមា”តិ អាហំសុ។

មាតាបិតរោ សោកសល្លសមប្បិតា វិសញ្ញី ហុត្វា សយនេ និបតិំសុ។ ឧភតោ សាមន្តគេហវាសិនោ បាសាទំ អារុយ្ហ សុបុប្ផិតកិំសុកសាខំ ឧដ្ឋិត្តា វិយ តស្សា សព្ពាភរណានិ ឱមុញ្ចិត្វា នេឡហិ សីមន្តំ កត្វា កេសេ ពន្ធិត្វា នីលសាដកំ និវាសាបេត្វា ហត្ថេ នីលបិលោតិកខណ្ឌំ វេឋេត្វា កណ្ណេសុ តិបុបដ្ដកេ បិឡន្ធាបេត្វា តាលបណ្ណបច្ឆិំ ទត្វា បាសាទតោ ឱតារាបេត្វា ទ្វីសុ ពាហាសុ គហេត្វា – “តវ សាមិកំ គហេត្វា យាហី”តិ មហាបុរិសស្ស អទំសុ។

នីលុប្បលម្បិ អតិភារោតិ អនុក្កិត្តបុត្តា សុខុមាលទារិកា “ឧដ្ឋេហិ សាមិ, គច្ឆាមា”តិ អាហ។ ពោធិសត្តោ និបន្នកោវ អាហ “នាហំ ឧដ្ឋហាមី”តិ។ អថ កិន្តិ វទាមីតិ។ “ឧដ្ឋេហិ អយ្យ មាតង្គា”តិ ឯវំ មំ វទាហីតិ។ សា តថា អវោច។ ន តុម្ហំ មនុស្សា ឧដ្ឋានសមត្ថំ មំ អកំសុ, ពាហាយ មំ គហេត្វា ឧដ្ឋាបេហីតិ។ សា តថា អកាសិ។ ពោធិសត្តោ ឧដ្ឋហន្តោ វិយ បរិវដ្ដិត្វា ភូមិយំ បតិត្វា – “នាសិតំ, ភោ, ដិដ្ឋមង្គលិកាយ បឋមំ មនុស្សេហិ កោដ្ដាបេត្វា, ឥទានិ សយំ កោដ្ដេតី”តិ វិរវិ។ សា កិំ ករោមិ អយ្យាតិ? ទ្វីហិ ហត្ថេហិ គហេត្វា ឧដ្ឋាបេហីតិ។ សា តថា ឧដ្ឋាបេត្វា និសីទាបេត្វា គច្ឆាម សាមីតិ។ គច្ឆា នាម អរញ្ញេ ហោន្តិ, មយំ មនុស្សា, អតិកោដ្ដិតោម្ហិ តុម្ហាកំ មនុស្សេហិ, ន សក្កោមិ បទសា គន្តុំ, បិដ្ឋិយា មំ នេហីតិ។ សា ឱនមិត្វា បិដ្ឋិំ អទាសិ។ ពោធិសត្តោ អភិរុហិ។ កុហិំ នេមិ សាមីតិ? ពហិនគរំ នេហីតិ។ សា បាចីនទ្វារំ គន្ត្វា – “ឥធ តេ សាមិ វសនដ្ឋាន”ន្តិ បុច្ឆិ។ កតរដ្ឋានំ ឯតន្តិ? បាចីនទ្វារំ សាមីតិ។ បាចីនទ្វារេ ចណ្ឌាលបុត្តា វសិតុំ ន លភន្តីតិ អត្តនោ វសនដ្ឋានំ អជានិត្វាវ សព្ពទ្វារានិ អាហិណ្ឌាបេសិ។ កស្មា? ភវគ្គប្បត្តមស្សា មានំ ភិន្ទិស្សាមីតិ។ មហាជនោ

ឧក្កុដ្ឋិមកាសិ – “ឯវេបត្វា តុម្ហេហិ អញ្ញា ឧតិស្សា មានំ កេឯកោ នត្ថិ”តិ។

សា បច្ឆិមទ្វារំ បត្វា “ឥធ ទេវ សាមិ វសនដ្ឋាន”ន្តិ បុច្ឆិ។ កតរដ្ឋានំ ឧតន្តិ? បច្ឆិមទ្វារំ សាមីតិ។ ឥមិនា ទ្វារេន និក្ខមិត្វា វម្មកោដិំ ឆុលេសិកោន្តិ កច្ឆាតិ។ សា តត្ថ កត្វា អាហ “ឥធំ វម្មកោដិំ តុម្ហាកំ វសនដ្ឋានំ សាមី”តិ? អាមាតិ ឋិត្វា ឆុតទិត្វា វម្មកោដិំ បាវិសិ។

តត្ថ សត្តដ្ឋទិវសេ វសន្តោ សត្តន្នាតកោវសនឹសោ ឧត្តកោសុ ទិវសេសុ ន ច ញាតិសមូហេមកាសិ។ “មហាកុលស្ស ធីតា សចេ មំ និស្សាយ មហត្តំ ឃសំ ន បាបុណាតិ, ន មេ្យហំ វតុចឹសតិយា តុច្ឆាតំ អនេត្តចាសិកោ។ ឧតិស្សា បិតរេសាចរិតាឯកោន សកលជម្ពុទីបេ ទានុតំ អភិសេកកិច្ចំ ករិស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា បុន ចិន្តេសិ – “អការមេជ្ឈេវសន្តោ ន សក្ខិស្សាមិ, បព្ពជិត្វា បន សក្ខិស្សាមី”តិ។ ចិន្តេត្វា តំ អាមន្តេសិ – “ទិដ្ឋមង្គលិកេ មយំ បុព្វេ ឧកចរា កម្មំ កត្វាបិ អកត្វាបិ សក្កា ជីវិតុំ, ឥទានិ បន ឯវរូបេ បដិបន្នមហាកម្មំ អកត្វា ន សក្កា ជីវិតុំ, ត្វំ ឃាចាហំ អាកច្ឆាមិ, តាវ មា ឧក្កណ្ឋិត្វា”តិ អរញ្ញំ បវិសិត្វា សុសានានីសុ នត្តកានិ សង្កឌ្ឍិត្វា និចាវសនបារុបនំ កត្វា សមណបព្វជ្ជំ បព្វជិត្វា ឧកចរេ លទ្ធកាយវិវេកោ កសិណបរិកម្មំ កត្វា អដ្ឋ សមាបត្តិយោ បញ្ច អភិញ្ញាយោ ច និព្វត្តេត្វា “ឥទានិ សក្កា ទិដ្ឋមង្គលិកាយ អវស្សយេន មយា ភវិតុ”ន្តិ អាកាសេនសិអភិមុខោ កន្ត្វា ជីវនំ បារុបិត្វា ភិក្ខុ ចរមានោ ទិដ្ឋមង្គលិកាយ គេហាភិមុខោ អាកមាសិ។

សា តំ ទ្វារេ ឋិតំ ទិស្វា អសញ្ជានន្តី – “អតិច្ឆថ, ភន្តេ, ចណ្ឌាលានំ វសនដ្ឋានមេត”ន្តិ អាហ។ ទេវិសិសន្តោ តត្ថេវ អដ្ឋាសិ។ សា បុនប្បុនំ ឆុលេសិកោន្តិ សញ្ជានិត្វា ហត្ថេហិ ឧរំ បហរិត្វា ជិវរមាតា បាទមូលេ បតិត្វា អាហ – “យទិ ទេវ សាមិ ឧជិសំ ចិត្តំ អត្ថិ, កស្មា មំ មហតា យសា បរិហាបេត្វា អនាថំ អកាសី”តិ។ នានប្បការំ បរិទេវំ បរិទេវិត្វា អក្ខីនិ បុញ្ឆមានា ឧដ្ឋាយ ភិក្ខាភាជនំ គហេត្វា អន្តោគេហេ និសីទាបេត្វា ភិក្ខំ អទាសិ។ មហាបុរិសោ ភត្តកិច្ចំ កត្វា អាហ – “ទិដ្ឋមង្គលិកេ មា សោចិ មា បរិទេវិ, អហំ តុម្ហំបិតរេសាចរិតាឯកោន សកលជម្ពុទីបេ ទានុតំ អភិសេកកិច្ចំ ការេត្វា សមេស្សាមិ, ត្វំ បន ឧកំ មម វចនំ ករោហិ, នគរំ បវិសិត្វា ‘ន មយ្ហំ សាមិកោ ចណ្ឌាលោ, មហាព្រហ្មា មយ្ហំ សាមិកោ’តិ ឃោសេន្តី សកលនគរំ ចរាហី”តិ។

ឧចំ វុត្តេ ទិដ្ឋមង្គលិកា – “បកតិយាបិ អហំ សាមិ មុខទោសេនេវ ឥមំ បត្តា, ន សក្ខិស្សាមេវំ វត្តុ”ន្តិ អាហ។ ទេវិសិសន្តោ – “កិំ បន តយា មយ្ហំ អការេ វសន្តស្ស អលិកវចនំ សុតបុព្វំ, អហំ តទាបិ អលិកំ ន កថេមិ, ឥទានិ បព្វជិតោ កិំ វក្ខាមិ, សច្ចវាទី បុរិសោ នាមាហ”ន្តិ វត្វា – “អជ្ជ បក្ខស្ស អដ្ឋមី, ត្វំ ‘ឥតោ សត្តាហស្សច្ចយេន ឧបោសថទិវសេ មយ្ហំ សាមិកោ មហាព្រហ្មា ចន្ទមណ្ឌលំ ភិន្ទិត្វា មម សន្តិកំ អាគមិស្សតី’តិ សកលនគរេ ឧគ្ឃោសេហី”តិ វត្វា បក្កាមិ។

សា សទ្ទហិត្វា ហដ្ឋតុដ្ឋា សូរា ហុត្វា សាយំបាតំ នគរំ បវិសិត្វា តថា ឧគ្ឃោសេសិ។ មនុស្សា បាណិនា បាណិំ បហរន្តា – “បស្សថ, អម្ហាកំ ទិដ្ឋមង្គលិកា ចណ្ឌាលបុត្តំ មហាព្រហ្មានំ ករោតី”តិ ហសន្តា កេឡិំ ករោន្តិ។ សា បុនទិវសេបិ តថេវ សាយំបាតំ បវិសិត្វា – “ឥទានិ ឆាហច្ចយេន, បញ្ចាហ-ចតុហ-តីហ-ទ្វីហ-ឯកាហច្ចយេន មយ្ហំ សាមិកោ មហាព្រហ្មា ចន្ទមណ្ឌលំ ភិន្ទិត្វា មម សន្តិកំ អាគមិស្សតី”តិ

ក្កេឈ្លរេសិ៍

ព្រាហ្មណា ចិត្តយិស្ស – “អយំ ឌិក្កុយក្កលិកា អតិស្វរា ហុត្វា កេឆតិ, កកាធិ ឲ្យចំ សិឃា, ឲ្យឆ យយំ ឌិក្កុយក្កលិកាឃ ចសត្កុ្ខាត់ បជិឌក្កាយា”តិ ចយ្ចុកហស្ស ពាហិរកាក់ សយត្តា តឆ្លារេបត្វា ចាលិក់ ឃ្លកិរិស្ស៍ សាបិ ក្កេបិសឆឌិចេស បិរេតាច តកាទំ បចិសិត្វា “អជ្ជ យឃ្យាសាយិកោ អាកយិស្សតី”តិ ក្កេឈ្លរេសិ៍ ព្រាហ្មណា ចិត្តយិស្ស – “អយំ កោ ត ត្វទំ អបឌិស្សតិ, អជ្ជ កិរ យហាព្រាហ្មា អាកយិស្សតិ, ចសត្កុ្ខាត់ សំចិឥហាយា”តិ ចយ្ចុកហំ សយជ្ជារេបត្វា ហរិត្វាបលិត្ត អហតចេត្វហិ បរិក្លិបិត្វា យហារហំ បល្លក្កំ អត្វរិត្វា ក្កបរិ ចេលចិតាត់ ពាត្ថិត្វា កន្តុយាលគាយាតិ ឃ្លសារយិស្ស៍ តេរសំ បជិឌក្កត្តាត់ឃេច ស្វរិឃោ អត្វំ កេតា៍

យហាបុរិសោ ចេត្ត ក្កក្កតយេត្ត អកិញ្ញាបិធកញ្ញាត់ សយាបជ្ជិត្វា ចុក្កាឃ កាយាចចេរចិត្តេត បរិកយុំ កត្វា ត្តក្ខិចិត្តេត ត្វាឥសឃោឌតិក់ ព្រាហ្មត្តកាចំ យារេបត្វា ចេហាសំ អត្តក្កត្វា ចត្កចិយាតស្ស អត្តោ បចិសិត្វា ចតត្តតោ អត្ត្យស្សក្កុយាត់ ចត្កំ កិត្ថិត្វា ចត្កចិយាត់ ឃ្លហាឃ បុរតោ ហុត្វា “យហាឌោតា យំ បស្សត្វា”តិ អធិក្កុ្ខាសិ៍ យហាឌោតា ឌិស្វា – “សក្តុំ, កោ, ឌិក្កុយក្កលិកាឃ ចចត់, អាកត្តត្តិ យហាព្រាហ្មាត់ ប្វេឌស្សាយា”តិ កន្តុយាលំ អាគាឃ ឌិក្កុយក្កលិកាឃ ឈរទំ បរិចារេត្វា អក្កុ្ខាសិ៍ យហាបុរិសោ យត្វកយត្វកោត សត្តចារេរ ពាំរាណាសិ អត្បរិកត្វា យហាឌោតត ឌិក្កុកាចំ ពាត្វា ត្វាឥសឃោឌតិក់ អត្តកាចំ ចិឌហិត្វា យត្យស្សប្បយាណយេច យារេបត្វា យហាឌតស្ស បស្សត្តស្សេច ចយ្ចុកហំ បិចិសិ៍ យហាឌោតា ឌិស្វា – “ឃ្លតិណ្ណោ តោ យហាព្រាហ្មា, សាលំ អាហរចា”តិ តិចេសត់ យហាសាលំឃា បរិក្លិបិត្វា បរិចារេត្វា ជិតោ៍

យហាបុរិសោបិ សិរិសឃតយឡេត្តិសិឌិ៍ ឌិក្កុយក្កលិកា សយឹរេប អក្កុ្ខាសិ៍ អឆ តំ បុត្ថិ “ក្កត្យសយឃោ តោ ឌិក្កុយក្កលិកេ”តិ៍ អាយ អឃ្យាតិ៍ យឃា ឌិត្ត្ហ បុត្តុ កញ្ញាហឹតិ អក្កុក្កុកោត តាកិយល្អុលំ ចុសិ៍ តស្សា បរាយសតេតច កត្តរា បតិក្កុ្ខាសិ៍ យហាបុរិសា – “ឲ្យត្តាចតា តោ ឌិក្កុយក្កលិកោ បិធេឆាចទិ៍តាឥក់ សកលឌប្អត្ឹរេប រាឌ្វត់ អកិរេសកោឥក់ កចិស្សតិ, ត្វំ តិក្កុ”តិ ចត្វា ព្រាហ្មត្តកាចំ យារេបត្វា បស្សត្តស្សេច យហាឌតស្ស តិក្លយិត្វា ចេហាសំ អត្តក្កត្វា ចល្អយល្អលយេច បចិក្កេ៍ សា តតោ បក្កុាឃ ព្រាហ្មបឌាបតី តាយ ឌាតា៍ បិធេឆាចទិ៍តាឥក់ លកត្តា តាយ តត្វិ៍

ព្រាហ្មណា – “ព្រាហ្មបឌាបតិ អត្តាតកេរ ចសារេបស្សាយា”តិ ស្វចល្អូសិចិកាឃ អារេរាបត្វា ឃាច សត្តយកោឌិឃា អបរិស្វត្តុ្ខាតិកស្ស សិចិក់ កហេត្វំ ត អធិស្ស៍ សោត្យអស ឌាតិយត្តព្រាហ្មណា កញ្ចិ៍ស្ស៍ សេសា កន្តុបុប្យាឌឹហិ ប្វេឌត្វា តកាទំ បចិសិត្វា – “ត សក្កា, កោ, ក្កុត្ថិក្កុកេហ ព្រាហ្មបឌាបតិឃា ចសិត្វំ, ចត្វិ កហេត្វា កោហំ កិរិស្សាយ, ឃាច បត ចំ កិរិឃតិ, តាច យល្អុរេបច ចសត្វា”តិ យល្អុរេប ចសារេបស្ស៍ តតោ បក្កុាឃ ចក្លួបេឆ ឥត្វា ចត្ថិត្យកាយា កហាបលំ ឥត្វា ចត្ថិត្វំ លកត្តិ, សចត្វបចារេរ ចត្ថិត្យកាយា សតំ ឥត្វា លកត្តិ, អាសេត្ត្ហ បកតិកឆំ សចតក្កុ្ខេត ចត្ថិត្យកាយា បញ្ចសតាតិ ឥត្វា លកត្តិ, បិធបិក្កុំ ឃំ សឹសំ ផរេបត្វា ចត្ថិត្យកាយា សហស្សំ ឥត្វា លកត្តិ, បិធេឆាចទិ៍តាឥក់ បត្វឃយាតា ឥសសហស្សាតិ ឥត្វា លកត្តិ៍ ពាហិតករេតា អត្តាតកេរ ឃាច យល្អុបិ អាកត្តត្តិឃា លត្ថុឆត់ឃេច កោឌិសតយត្តុ អហោសិ៍

សកលជម្ពុទីបេបិ សង្ខុភិ, តទា សព្ពរាជានោ “ព្រហ្មបជាបតិយា បិណ្ឌចារេន អភិសេកំ ករិស្សាមា”តិ សតសហស្សំ បេសេត្វា លភិំសុ។ មណ្ឌបេ ចសត្តិយា ឧច កញ្ចុដ្ឋានំ អហោសិ។ មហាបុរិសំ បដិច្ច លទ្ធលាភានំ បមាណំ នាហោសិ លក្ខណសម្បន្នោ។ មហាព្រហ្មនោ បុត្តោ ជាតោតិ សកល ជម្ពុទីបេបិ ឧគ្គកោលាហលំ អហោសិ។ កុមារស្ស សិរិមហិម្មំ ហោតុតិ តទា តទា អាគតផលំ កោដិសហស្សំ អហោសិ។ ឧត្តានតា តិទេវតាបិ តិដ្ឋិតំ។ កុមារស្ស នាមករណំ ករិស្សាមាតិ តិទេវតំ សន្ទេត្វា កុមារំ ភន្តានេន ន្ហាបេត្វា អលង្ករិត្វា មណ្ឌបេ ជាតត្តា មណ្ឌព្យោតិ នាមំ អកំសុ។

កុមារោ វុឌ្ឍេន សិទ្ធយានោ សិប្បុគ្គហណយោគ្គោតិ សកលជម្ពុទីបេ សិប្បជាននកា តស្ស សន្តិកេ អាគន្ត្វា សិប្បំ សិក្ខាបេន្តិ។ កុមារោ មេធាវី បញ្ញវា សុតំ សុតំ មុតំ អាទុណន្តោ វិយ គណ្ហាតិ, គហិតគហិតំ សុវណ្ណឃដេ បក្ខិត្តតេលំ វិយ តិដ្ឋតិ។ យាវតា វាទុគ្គតា បរិយត្តិ អត្ថិ, តេន អគ្គហិតា នាម នាហោសិ។ ព្រហ្មណា តំ បរិវារេត្វា ចរន្តិ, សោបិ ព្រហ្មណានំ អហោសិ។ គេហេ អសីតិព្រាហ្មណសហស្សានិ និច្ចភត្តំ ភុញ្ជន្តិ។ គេហមេវស្ស សត្តទ្វារកោដ្ឋកំ មហន្តំ អហោសិ។ គេហេ មគ្គលដ្ឋិតេ ជម្ពុទីបវាសីហិ បេសិតផលំ កោដិសហស្សមត្តំ អហោសិ។

ទោវារិកេហិ អាបុច្ឆិ – “មហេន្តោ ត្វ ទោ កុមារោ អប្បមេន្តោ”តិ។ អថស្ស តំ បវត្តិំ ញាត្វា – “ព្រាហ្មណកន្តោ ជានតា, យត្វ ជិគ្នំ មហប្បលំ ហោតិ, តំ ន ជានាតិ, ពន្ធាមិ តំ ទានមិ”តិ ចិន្តេត្វា បិក្ខុបិត្វា ភិក្ខាភាជនំ គហេត្វា – “ទ្វារកោដ្ឋកា អតិសម្ពាធា, ន សក្កា កោដ្ឋកេន បវិសិតុ”ន្តិ អាកាសេនាគន្ត្វា អសីតិព្រាហ្មណសហស្សានំ ភុញ្ជនដ្ឋានេ អាកាសេ ពន្ធំ ឋត្វា។ មណ្ឌព្យកុមារោបិ សុវណ្ណកដច្ឆុំ គាហាបេត្វា – “ឯត ទេថ ឯត ទេថា”តិ បរិវិសាបេន្តោ ទោវារិកត្តា ជិស្វា ឥណ្ឌកេន ឈដ្ឋិតអាសិចិនោ វិយ កុបិត្វា ឥមំ គាថមាហ –

“កុតោ នុ អាគច្ឆសិ ទុម្មវាសី,

ឱតល្លកោ បំសុបិសាចកោវ;

សង្ការចោឡំ បដិមុញ្ច កណ្ឋេ,

កោ រេ តុវំ ហោសិ អទក្ខិណេយ្យោ”តិ។ (ជា· ១·១៥·១);

អថ តំ មហាសត្តោ អត្តសិតានេន ឱវទន្តោ អាហ –

“ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᨲᩅᩮᨴᩴ ᨷᨠᨲᩴ ᨿᩈᩔᩥ,

ᨲᩴ ᨡᨩ᩠ᨩᩁᩮ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩁᩮ ᨷᩥᨿ᩠ᨿᩁᩮ ᨧ;

ᨩᩣᨶᩣᩈᩥ ᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨷᩁᨴᨲ᩠ᨲᩪᨷᨩᩦᩅᩥᩴ,

ᩏᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨷᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᩃᨽᨲᩴ ᩈᨷᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨩᩣ· ᪑·᪑᪕·᪒);

ᩈᩮᩣ “ᨶᨿᩥᨴᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩣᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ –

“ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨾᩮᨴᩴ ᨷᨠᨲᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ,

ᩋᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨲᩮᩣ ᨾᨾᩮᨴᩴ;

ᩋᨷᩮᩉᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩥᨾᩥᨵᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣᩈᩥ,

ᨶ ᨾᩣᨴᩥᩈᩣ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᨾ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥ (ᨩᩣ· ᪑·᪑᪕·᪓);

ᩋᨳ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ “ᨴᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᨣᩩᨱᩔᩣᨷᩥ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩩᨱᩔᩣᨷᩥ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩮᨷᩥ ᨳᩃᩮᨷᩥ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨲᩴ ᨻᩦᨩᩴ ᨷᨳᩅᩥᩁᩈᩴ ᩋᩣᨷᩮᩣᩁᩈᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩅᩥᩁᩪᩉᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᩃᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩈᩩᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᨷᩥᨲᨻᩦᨩᩴ ᩅᩥᨿ ᨣᩩᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨣᩣᨳᨾᩣᩉ –

“ᨳᩃᩮ ᨧ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨧ ᩅᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩦᨩᩴ,

ᩋᨶᩪᨷᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮ ᨹᩃᨾᩣᩈᨾᩣᨶᩣ;

ᩑᨲᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᨴᨴᩣᩉᩥ ᨴᩣᨶᩴ,

ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩅ ᩋᩣᩁᩣᨵᨿᩮ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩮ”ᨲᩥ (ᨩᩣ· ᪑·᪑᪕·᪔);

ອຖ ກຸມາໂຣ ໂກຘາຠິຠູໂຕ – “ເກນິມສ຺ສ ວສລສ຺ສ ປເວສນໍ ທິນ຺ນນ຺”ຕິ ທ຺ວາຣຣກ຺ຂເກ ຕຊ຺ເຊດ຺ວາ –

“ເຂຕ຺ຕານິ ມຍ຺ຫໍ ວິທິຕານິ ໂລເກ,

ເຍສາຫໍ ພີຊານິ ປຕິຏ຺ຐເປມິ;

ເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຊາຕິມນ຺ຕູປປນ຺ນາ,

ຕານີທ ເຂຕ຺ຕານິ ສຸເປສລານີ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໓) –

ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ “ອິມໍ ຊມ຺ມໍ ເວຬຸໂປເຕນ ໂປເຖຕ຺ວາ ຄີວາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສພ຺ເພປິ ທ຺ວາຣໂກຏ຺ຐເກ ອຕິກ຺ກາເມຕ຺ວາ ພຫິ ນີຫຣຖາ”ຕິ ອາຫຯ ອຖ ຕໍ ມຫາປຸຣິໂສ ອາຫ –

“ຄິຣິໍ ນເຂນ ຂຓສິ, ອໂຍ ທນ຺ເຕຫິ ຂາທສິ;

ຊາຕເວທໍ ປທຫສິ, ໂຍ ອິສິໍ ປຣິພາສສີ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໘);

ເອວຍ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ – “ສເຈ ມາຍໍ ຫເຕ຺ຖ ວາ ປາເທ ວາ ຄຓ຺ຫາເປຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ພຫຸໍ ອປຸຍ຺ຍໍ ປສເວຍ຺ຍາ”ຕິ ສຕ຺ຕານຸທ຺ທຍຕາຍ ເວຫາສໍ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ໂອຕຣິຯ ພຄວາ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕໍ ປຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ອິທໍ ວຕ຺ວານ ມາຕງ຺ໂຄ, ອິສິ ສຈ຺ຈປຣກ຺ກໂມ;

ອນ຺ຕລິກ຺ຂສ຺ມິໍ ປກ຺ກາມິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອຸທິກ຺ຂຕ”ນ຺ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໑໐);

ຕາວເທວ ນຄຣຣກ຺ຂິກເທວຕາ ເຊຏ຺ຐກເທວຣາຊາ ມຓ຺ຑພ຺ຍສ຺ສ ຄີວໍ ປຣິວເຕ຺ຕສິຯ ຕສ຺ສ ມຸຂໍ ປຣິວເຕ຺ຕຕິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາມຸຂໍ ຊາຕໍ, ອກ຺ຂີນິ ປຣິວຕ຺ຕານິ, ມຸເຂນ ເຂຬໍ ຈວຕິ, ສຣີຣໍ ຖທ຺ຘໍ ສູເລ ອາໂຣປິຕໍ ວິຍ ອໂຫສິຯ ອສີຕິສຫສ຺ສາ ປຣິຈາຣກຍກ຺ຂາ ອສີຕິພ຺ຣາຫ຺ມຓສຫສ຺ສານິ ຕເຖວ ອກໍສຸຯ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມປຊາປຕິຍາ ອາໂຣຈຍິໍສຸຯ ສາ ຕຣມານຣູປາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ວິປ຺ປກາຣໍ ທິສ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

“អាវេឡិតំ បិដ្ឋិតោ ឧត្តរង្គំ,

ពាហុំ បសារេតិ អកម្មនេយ្យំ;

សេតានិ អដ្ឋីនិ យថា មតស្ស,

កោ មេ ឥមំ បុត្តមកាសិ ឯវ”ន្តិ (ជា. ១.១៣.១១);

អថស្សា អារោចេសុំ –

“ឥធាគមា សមណោ ព្រហ្មចារី,

ឧតល្លកោ បំសុបិសាចកោវ,

សង្ការចោឡំ បដិមុញ្ច កណ្ឋេ,

សោ តេ ឥមំ បុត្តមកាសិ ឯវ”ន្តិ (ជា. ១.១៣.១២);

សា សុត្វាវ អញ្ញាសិ – “មយ្ហាយសទាយកោ អយ្យោ អនុកម្បាយ បុត្តស្ស បមត្តការំ ទត្វា អាគតោ ករិស្សតី”តិ. តតោ ឧបដ្ឋាកេ បុច្ឆិ –

“កតមំ ទិសំ អគមា ភូរិបញ្ញោ,

អក្ខាថ មេ មាណវា ឯតមត្ថំ;

គន្ត្វាន តំ បដិករេមុ អច្ចយំ,

អប្បេវ នំ បុត្ត លភេមុ ជីវិត”ន្តិ (ជា. ១.១៣.១៣);

ᨲᩮ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ –

“ᩅᩮᩉᩣᨿᩈᩴ ᩋᨣᨾᩣ ᨽᩪᩁᩥᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣ,

ᨷᨳᨴ᩠ᨵᩩᨶᩮᩣ ᨷᨶ᩠ᨶᩁᩈᩮᩅ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ;

ᩋᨷᩥᨧᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᨴᩥᩈᩴ ᩋᨣᨧ᩠ᨨᩥ,

ᩈᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᨭᩥᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩍᩈᩥ ᩈᩣᨵᩩᩁᩪᨷᩮᩣ”ᨲᩥ. (ᨩᩣ. ᪑.᪑᪕.᪑᪓);

ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩦᨳᩥᨿᩴ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ – “ᨾᨿ᩠ᩉᩴᨷᨴᩅᩊᨬ᩠ᨩᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨾᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥᩴᩈᩩ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᨦ᩠ᨣᩃᩥᨠᩣᨿᩮᩅ ᨶᩴ ᨷᩔᨲᩩ, ᨾᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ”ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨷᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩥᩔᨠᩮᩣᨴᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩈᩣᩃᩣᨿᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᩅᩈᩮᩈᩴ ᨠᩥᩃ᩠ᩃᨠᩣᨯᩮᨶᩮᩅ ᨮᨷᩮᩈᩥ. ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᨦ᩠ᨣᩃᩥᨠᩣᨷᩥ ᨷᩣᩈᩣᨴᩣ ᩒᩁᩩᨿ᩠ᩉᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩦᨳᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᨷᨴᩅᩊᨬ᩠ᨩᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨿᩈᨴᩣᨿᨠᩔ ᩋᨿ᩠ᨿᩔ ᨷᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉ – “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩣᩈᩮᨶ ᨠᨲᩣᨷᩁᩣᨵᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴᨡᨾᨳ, ᨶ ᩉᩥ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨠᩮᩣᨵᨶᩈᩦᩃᩣ ᨶᩣᨾ, ᨴᩮᨳ ᨾᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨩᩦᩅᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ –

“ᩋᩣᩅᩮᨵᩥᨲᩴ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨦ᩠ᨣᩴ,

ᨻᩣᩉᩩᩴ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ;

ᩈᩮᨲᩣᨶᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩦᨶᩥ ᨿᨳᩣ ᨾᨲᩔ,

ᨠᩮᩣ ᨾᩮ ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨾᨠᩣᩈᩥ ᩑᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ. (ᨩᩣ. ᪑.᪑᪕.᪑᪕) –

ᨣᩣᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ. ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᩣᩉ – “ᨶ ᨾᨿᩴ ᩍᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾ, ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩴ ᨷᨶ ᩉᩥᩴᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩈᩩ ᩈᨣᩣᩁᩅᩣᩉᩥ ᨽᩪᨲᨿᨠ᩠ᨡᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ.

កេវលំ, ភន្តេ, តុម្ហាកំ មនោបទោសោ មា ហោតុ, ទេវតាហិ កតំ ហោតុ, សុខយាបនា, ភន្តេ, ទេវតា, អបិចាហំ, ភន្តេ, កិំ បដិបជ្ជាមីតិ។ តេន ហិ ខមសំ តេ កថេស្សាមិ, មម កិល្ហាការេន ក្សុត្តាវេសំ ភត្តមត្តំ, តត្ថ តេវាកំ វុឌ្ឍកំ អាសិញ្ចិត្វា តេវាកំ គហេត្វា តវ បុត្តស្ស មុខេ បក្ខិប, អវសេសំ វុឌ្ឍកវាដិយំ អាលោឡេត្វា អសីតិយា ព្រាហ្មណសហស្សានំ មុខេ បក្ខិបាតិ។ សា ឥធំ ករិស្សាមីតិ ភត្តំ គហេត្វា មហាបុរិសំ វន្ទិត្វា គន្ត្វា តថា អកាសិ។

មុខេ បក្ខិត្តមត្តេ ជេដ្ឋកវេវរាជា – “សាមិ មិស្សមំ ភេសជ្ជំ គេទារន្តេ អម្ហេ ន សក្កា កិញ្ចិ កាតុ”ន្តិ កុមារំ ឧដ្ឋាបេសិ។ សោបិ លិបិត្វា កិញ្ចិ ទុក្ខំ អប្បត្តបុព្វោ ឧដ្ឋាយ បកតិវណ្ណោ អហោសិ។ អថ នំ មាតា អវោច – “បស្ស តាត តវ កុលុបកានំ ហិរោត្តប្បរហិតានំ ឧប្បកានំ, សមណា បន ន ឥទិសា ហោន្តិ, សមណេ តាត ភោជេយ្យាសី”តិ។ តតោ សេសកំ វុឌ្ឍកវាដិយំ អាលោឡេត្វា ព្រាហ្មណានំ មុខេ បក្ខិបាបេសិ។ សព្វេ តាវទេវ ឧដ្ឋហិត្វា បលាយិំសុ។ ព្រាហ្មណា លិបិត្វា លិបិត្វា ឧដ្ឋហិត្វា កិំ អម្ហាកំ មុខេ បក្ខិត្តន្តិ បុច្ឆិំសុ។ មាតង្គស្ស ឧច្ឆិដ្ឋភត្តន្តិ។ តេ “ចណ្ឌាលស្ស ឧច្ឆិដ្ឋកំ ខាទាបិតម្ហា, អព្រាហ្មណា ជាតម្ហា ទានិ, ទានិ នោ ព្រាហ្មណា ‘អសុទ្ធព្រាហ្មណា ឥមេ’តិ សម្ភោគំ ន ទស្សន្តី”តិ តតោ បលាយិត្វា មជ្ឈរដ្ឋំ គន្ត្វា មជ្ឈរាជស្ស នគរេ អគ្គាសនិកា ព្រាហ្មណា នាម មយន្តិ ទានគេហេ ភុញ្ជន្តិ។

តស្មិំ សមយេ វេត្តវតិយំ វេត្តវតិនទីតីរេ ... ជាតិមន្តតាបសោ នាម មយា សទិសោ នត្ថី”តិ អញ្ញេសុ សញ្ញាមត្តំ ន ករោតិ។ ... “ជាតិមន្តតាបសស្ស ការិស្សាមី”តិ តត្ថ អគមាសិ ។ តំ ជាតិមន្តតាបសោ បុច្ឆិ – “កិំ ជាតិកោ ភវ”ន្តិ? ចណ្ឌាលោ អហំ អាចរិយាតិ។ អបេហិ ចណ្ឌាល អបេហិ ចណ្ឌាល, ហេដ្ឋាគង្គាយ វស, មា ឧបរិគង្គាយ ឧទកំ ឧច្ឆិដ្ឋមកាសីតិ។

មហាសត្តោ – “សាធុ អាចរិយ, តុម្ហេហិ វុត្តដ្ឋានេ វសិស្សាមី”តិ ហេដ្ឋាគង្គាយ វសន្តោ “គង្គាយ ឧទកំ បដិសោតំ សន្ទតូ”តិ អធិដ្ឋាសិ។ ជាតិមន្តតាបសោ បាតោវ គង្គំ ឱរុយ្ហ ឧទកំ អាចមតិ, ជដា ធោវតិ។ មហាសត្តោ ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តោ បិណ្ឌំ បិណ្ឌំ កត្វា ឧទកេ បាតេតិ។ ទន្តកដ្ឋឧច្ឆិដ្ឋកម្បិ តត្ថេវ បវាហេតិ។ យថា តេ តំ អញ្ញត្ថ អលគ្គិត្វា តាបសស្សេវ ជដាសុ លគ្គតិ, តថា អធិដ្ឋាសិ។ ទន្តកដ្ឋម្បិ តាបសស្ស ជដាសុយេវ បតិដ្ឋាតិ។

តាបសោ ចណ្ឌាលស្សិទំ កម្មំ ភវិស្សតីតិ ឧប្បន្នសង្កោ ហុត្វា គន្ត្វា បុច្ឆិ – “ឥទំ, ភោ ចណ្ឌាល, គង្គាយ ឧទកំ តយា បដិសោតគាមិកត”ន្តិ? អាម អាចរិយ។ តេន ហិ ត្វំ ហេដ្ឋាគង្គាយ មា វស, ឧបរិគង្គាយ វសាហិ។ សាធុ អាចរិយ, តុម្ហេហិ វុត្តដ្ឋានេ វសិស្សាមីតិ តត្ថ វសន្តោ ឥទ្ធិំ បដិប្បស្សម្ភេសិ, ឧទកំ យថាគតិកមេវ ជាតំ។ បុន តាបសោ តថេវ ញាយតំ បាបុណិ។ សោ បុន គន្ត្វា ជាតិមន្តំ បុច្ឆិ, – “ភោ ចណ្ឌាល, ត្វមិទំ គង្គាយ ឧទកំ កាលេន បដិសោតគាមិំ កាលេន អនុសោតគាមិំ ករោសី”តិ? អាម អាចរិយ។ ចណ្ឌាល, “ត្វំ សុខវិហារីនំ បព្ពជិតានំ សុខេន វសិតុំ ន ទេសិ, សត្តមេ តេ ទិវសេ សត្តធា មុទ្ធា ផលតូ”តិ។ សាធុ អាចរិយ, អហំ បន សូរិយស្ស ឧគ្គន្តុំ ន ទស្សាមីតិ។

អថ មហាសត្តោ ចិន្តេសិ – “ឥមស្ស អភិសាបោ ឥមស្សេវ ឧបរិ បតិស្សតិ, រក្ខាមិ ន”ន្តិ សត្តាហច្ចយេន បុនទិវសេ ឥទ្ធិយា សូរិយស្ស

ឧដ្ឋាតុំ ន អទាសិ។ ឥទ្ធិមតោ ឥទ្ធិវិសយោ នាម អចិន្តេយ្យោ, តតោ បដ្ឋាយ អរុណុគ្គំ ន បញ្ញាយតិ, រត្តិន្ទិវបរិច្ឆេទោ នត្ថិ, កសិវណិជ្ជាទីនិ កម្មានិ បយោជេន្តា នាម នត្ថិ។

មនុស្សា – “យក្ខាវដ្ដោ នុ ខោ អយំ, ភូតាវដ្ដោ នាគសុបណ្ណាវដ្ដោ”តិ ឧបទ្ទវប្បត្តា “កិំ នុ ខោ កាតព្ព”ន្តិ ចិន្តេត្វា “រាជកុលំ នាម មហាបញ្ញំ, លោកស្ស ហិតំ ចិន្តេតុំ សក្កោតិ, តត្ថ គច្ឆាមា”តិ រាជកុលំ គន្ត្វា តមត្ថំ អារោចេសុំ។ រាជា សុត្វា តេនាបិ អភិតការំ គន្ត្វា – “មា តាតា ភាយថ, មយំ ការណំ គវេសិស្សាម, ជាតិមន្តតាបសោ ជានិស្សតិ, តំ បុច្ឆិត្វា និក្កង្ខា ភវិស្សាមា”តិ កតិបយេហេវ អមច្ចេហិ មនុស្សេហិ សទ្ធិំ តាបសំ ឧបសង្កមិត្វា កតបដិសន្ថារោ តមត្ថំ បុច្ឆិ។ តាបសោ អាហ – “អាម មហារាជ, ឯកោ ចណ្ឌាលោ អត្ថិ, សោ មយំ គង្គាយ ឧទកំ ខេឡេន អនុសោតគាមិំ ខេឡេន បដិសោតគាមិំ ករោតិ, មយា តេនត្ថំ កិញ្ចិ កថិតំ អត្ថិ, តំ បុច្ឆថ, សោ ជានិស្សតី”តិ។

រាជា មាតង្គិស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា – “តុម្ហេ, ភន្តេ, អរុណស្ស ឧដ្ឋាតុំ ន ទេថា”តិ បុច្ឆិ។ “អាម, មហារាជា”តិ។ “កិំ ការណា ភន្តេ”តិ? “ជាតិមន្តតាបសការណា, មហារាជ, ជាតិមន្តតាបសេន អាគន្ត្វា មំ វន្ទិត្វា ខមាបិតេ វិស្សជ្ជេស្សាមិ មហារាជា”តិ។ រាជា គន្ត្វា “ឯថ អាចរិយ, តាបសំ ខមាបេថា”តិ អាហ។ “នាហំ, មហារាជ, ចណ្ឌាលំ វន្ទាមី”តិ។ “មា អាចរិយ, ឯវំ ករោថ, ជនបទស្ស មុខំ បស្សថា”តិ។ សោ បុន បដិក្ខិបិយេវ។ រាជា បោធិសត្តំ ឧបសង្កមិត្វា “អាចរិយោ ខមាបេតុំ ន ឥច្ឆតី”តិ អាហ។ “អខមាបិតេ អហំ សូរិយំ ន មុញ្ចាមី”តិ។ រាជា “អយំ ខមាបេតុំ ន ឥច្ឆតិ, អយំ អខមាបិតេ សូរិយំ ន មុញ្ចតិ, កិំ អម្ហាកំ តេន តាបសេន, លោកំ ឱលោកេស្សាមា”តិ “គច្ឆថ, ភោ, តាបសសន្តិកំ, តំ ហត្ថេសុ ច បាទេសុ ច គហេត្វា មាតង្គិស្ស បាទមូលេ និបជ្ជាបេត្វា ខមាបេថ ឯតស្ស ជនបទានុទ្ទយតំ បដិច្ចា”តិ អាហ។ តេ រាជបុរិសា គន្ត្វា តំ តថា កត្វា អានេត្វា មាតង្គិស្ស បាទមូលេ និបជ្ជាបេត្វា ខមាបេសុំ។

អហំ នាម ខមិតព្ពំ ខមាមិ, អបិច ខោ បន ឯតស្ស គតា ឯតស្សេវ ឧបរិ បតិស្សតិ។ មយា សូរិយេ វិស្សជ្ជិតេ សូរិយរស្មិ ឯតស្ស មត្ថកេ បតិស្សតិ, អថស្ស សត្តធា មុទ្ធា ផលិស្សតិ។ តញ្ច ខោ បនេតស្ស ញាណំ យា បិបុណាតុ, ឯថ តុម្ហេ ឯតំ គលប្បមាណេ ឧទកេ ឋបេត្វា មហន្តំ មត្តិកាបិណ្ឌមស្ស សីសេ ឋបេថ។ អថាហំ សូរិយំ វិស្សជ្ជិស្សាមិ។ សូរិយរស្មិ មត្តិកាបិណ្ឌេ បតិត្វា តំ សត្តធា ភិន្ទិស្សតិ។ អថេស មត្តិកាបិណ្ឌំ ឆឌ្ឌេត្វា និមុជ្ជិត្វា អញ្ញេន តិត្ថេន ឧត្តរតុ, ឯវំ តំ ចរេថ, ឯវមស្ស សោត្ថិ ភវិស្សតីតិ។ តេ មនុស្សា “ឯវំ ករិស្សាមា”តិ តថា ការេសុំ។ តស្សាបិ តថេវ សោត្ថិ ជាតា។ សោ តតោ បដ្ឋាយ – “ជាតិ នាម អការណំ, បញ្ញត្តិមត្តំ អញ្ញត្រ គុណោវ ការណ”ន្តិ ជាតិគោត្តមានំ បហាយ និម្មានោ អហោសិ។

ឥតិ ជាតិមន្តតាបសេ ខមិតេ មហាជនោ បោធិសត្តស្ស ឆាយំ អញ្ញាសិ, មហាកោលាហលំ ជាតំ។ រាជា អត្តនោ នគរំ គមនត្ថាយ បោធិសត្តំ យាចិ។ មហាសត្តោ បដិញ្ញំ ទត្វា តានិ ច អសីតិព្រាហ្មណសហស្សានិ ទមេស្សាមិ, បដិញ្ញាយ យោជេស្សាមីតិ មេជ្ឈរាជស្ស នគរំ អគមាសិ។ ព្រាហ្មណា បោធិសត្តំ ទិស្វាន – តេ, “អយំ សោ, ទេវ, មហាចោរោ, អាគតោ, ចណ្ឌាលោ ហុត្វា អត្តនោ ខេឡេន មុខេ មន្តំ ពន្ធិត្វា អព្រាហ្មណា ជាតាតិ អសយ្ហបកិរេ ករិស្សតិ, ឯវំ តេ មហារាជាបិ អាចារតោ ន ភវិស្សតិ, បដិគច្ចេវ យាវស្សាមា”តិ រាជានំ បុន

ឧបសង្កមិត្វា អាហំសុ – “តុម្ហេ មហារាជ, ឯតំ ចណ្ឌាលបណ្ឌិតំ មា សាធុរូបោតិ មញ្ញិត្ថ, ឯស គរុកមន្តំ ជានាតិ, បថវិំ គហេត្វា អាកាសំ ករោតិ, អាកាសំ បថវិំ, ទូរំ គហេត្វា សន្តិកំ ករោតិ, សន្តិកំ ទូរំ, គង្គំ និវត្តេត្វា ឧទ្ធគាមិនិំ ករោតិ, ឥច្ឆន្តោ បថវិំ ឧក្ខិបិត្វា បិទេតុំ មញ្ញេ សក្កោតិ· បរស្ស វា ចិត្តំ តាវ សត្តកាលំ ន សក្កា គហេតុំ, អយំ ឥធ បតិដ្ឋំ លភន្តោ អម្ហាកំ រជ្ជម្បិ នាសេយ្យ, ជីវិតន្តរាយម្បិ វំសុបច្ឆេទម្បិ ករេយ្យ, អម្ហាកំ វចនំ ករោថ, មហារាជ, អជ្ជេវ ឥមំ មារេតុំ វដ្ដតី”តិ·

រាជានោ តាវ បរបត្តិយា ហោន្តិ, ឥតិ សោ ពហូនំ កថាវសេន និដ្ឋំ គតោ· ពោធិសត្តោ បន នគរេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ឧទកផាសុកដ្ឋានេ មិស្សកោទនំ ភុញ្ជិត្វា រាជុយ្យានំ គន្ត្វា និរាបរាធតាយ និរាសង្កោ មង្គលសិលាបដ្ដេ និសីទិ· អតីតេ ចត្តាលីស, អនាគតេ ចត្តាលីសាតិ អសីតិកប្បេ អនុស្សរិតុំ សមត្ថញាណស្ស អនាវជ្ជិតតាយ មុហុត្តមត្តកេ កាលេ សតិ នប្បហោតិ, រាជា អញ្ញំ អជានាបេត្វា សយមេវ គន្ត្វា និរាវជ្ជិតតាយ បមាទេន និសិន្នំ មហាបុរិសំ អសិនា បហរិត្វា ទ្វេ ភាគេ អកាសិ· ឥមស្ស រញ្ញោ វិជិតេ អដ្ឋមំ លោហគុឡវស្សំ, នវមំ កលលវស្សំ វស្សិ· ឥតិ ឥមស្សាបិ រដ្ឋេ នវ វុដ្ឋិយោ បតិតា· សោ ច រាជា សបរិសោ មហានិរយេ និព្ពត្តោ· តេនាហ សំកិច្ចបណ្ឌិតោ –

“ឧបហច្ច មនំ មជ្ឈោ, មាតង្គស្មិំ យសស្សិនេ;

សបារិសជ្ជោ ឧច្ឆិន្នោ, មជ្ឈារញ្ញំ តទា អហូ”តិ· (ជា· ២·១៩·៩៦) –

ឥទំ មជ្ឈារញ្ញស្ស អរញ្ញភូតភាវោ វេទិតព្ពោ· មាតង្គស្ស បន ឥសិនោ វសេន តេនេវ មាតង្គារញ្ញន្តិ វុត្តំ·

៦៦· បញ្ហបដិភាណានីតិ បញ្ហាព្យាករណានិ· បច្ចនីកំ កាតព្ពន្តិ បច្ចនីកំ កាតព្ពំ· អមញ្ញិស្សន្តិ វិលោមគាហំ គណ្ហន្តោ វិយ អហោសិន្តិ អត្ថោ·

៦៧· អនុវិច្ចការន្តិ អនុវិទិត្វា ចិន្តេត្វា តុលយិត្វា កាតព្ពំ ករោហីតិ វុត្តំ ហោតិ· សាធុ ហោតីតិ សុន្ទរោ ហោតិ· តុម្ហាទិសស្មិញ្ហិ មំ ទិស្វា មំ សរណំ គច្ឆន្តេ និគណ្ឋំ ទិស្វា និគណ្ឋំ សរណំ គច្ឆន្តេ – “កឹ អយំ ឧបាលិ ទិដ្ឋទិដ្ឋមេវ សរណំ គច្ឆតី”តិ? គរហា ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្មា អនុវិច្ចការោ តុម្ហាទិសានំ សាធូតិ ទស្សេតិ· បដាកំ បរិហរេយ្យុន្តិ តេ កិរ ឯវរូបំ សាវកំ លភិត្វា – “អសុកោ នាម រាជា វា រាជមហាមត្តោ វា សេដ្ឋិ វា អម្ហាកំ សរណំ គតោ សាវកោ ជាតោ”តិ បដាកំ ឧក្ខិបិត្វា នគរេ ឃោសេន្តា អាហិណ្ឌន្តិ· កស្មា? ឯវំ នោ មហន្តភាវោ អាវិ ភវិស្សតីតិ ច, សចេ បនស្ស “កឹមហំ ឯតេសំ សរណំ គតោ”តិ វិប្បដិសារោ ឧប្បជ្ជេយ្យ, តម្បិ សោ “ឯតេសំ មេ សរណាគតភាវំ ពហូ ជានន្តិ, ទុក្ករំ ឥទានិ បដិនិវត្តិតុ”ន្តិ វិនោទេត្វា ន បដិក្កមិស្សតីតិ ច· “តេនាហ បដាកំ បរិហរេយ្យុ”ន្តិ·

៦៨· ឱបានភូតន្តិ បដិយត្តឧទបានោ វិយ ឋិតំ· កុលន្តិ តវ និវេសនំ· ទាតព្ពំ មញ្ញេយ្យាសីតិ បុព្ពេ ទសបិ វីសតិបិ សដ្ឋិបិ ជនេ អាគតេ

ທິສ຺ວາ ນຕ຺ຖີຕິ ອວຕ຺ວາ ເທຕິ. ອິທານິ ມໍ ສຣຓໍ ຄຕກາຣຓມຕ຺ເຕເນວ ມາ ອິເມສໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ອຸປຉ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ຖ, ສມ຺ປຕ຺ຕານຎ຺ຫິ ທາຕພ຺ພເມວາຕິ ໂອວທຕິ. ສຸຕເມຕໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ກຸໂຕ ສຸຕໍ? ນິຄຓ຺ຐານໍ ສນ຺ຕິກາ, ເຕ ກິຣ ກຸລຆເຣສຸ ເອວໍ ປກາເສນ຺ຕິ – “ມຍໍ ‘ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ສມ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ທາຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ວທາມ, ສມໂຓ ປນ ໂຄຕໂມ ‘ມຍ຺ຫເມວ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ...ເປ... ນ ອຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລ’ນ຺ຕິ ວທຕີ”ຕິ. ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ອຍໍ ຄຫປຕິ “ສຸຕເມຕ”ນ຺ຕິ ອາຫ.

໔໘. ອນຸປຸພ຺ພິກຖນ຺ຕິ ທານານນ຺ຕຣໍ ສີລໍ, ສີລານນ຺ຕຣໍ ສຄ຺ຄໍ, ສຄ຺ຄານນ຺ຕຣໍ ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ເອວໍ ອນຸປຸພ຺ພິກຖໍ. ຕຕ຺ຖ ທານກຖນ຺ຕິ ອິທໍ ທານໍ ນາມ ສຸຂານໍ ນິທານໍ, ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ມູລໍ, ໂຠຄານໍ ປຕິຏ຺ຐາ, ວິສມຄຕສ຺ສ ຕາຓໍ ເລຓໍ ຄຕິ ປຣາຍຓໍ, ອິຘໂລກປຣໂລເກສຸ ທານສທິໂສ ອວສ຺ສໂຍ ປຕິຏ຺ຐາ ອາຣມ຺ມຓໍ ຕາຓໍ ເລຓໍ ຄຕິ ປຣາຍຓໍ ນຕ຺ຖິ. ອິທຎ຺ຫິ ອວສ຺ສຍຏ຺ເຐນ ຣຕນມຍສີຫາສນສທິສໍ, ປຕິຏ຺ຐານຏ຺ເຐນ ມຫາປຖວີສທິສໍ, ອາລມ຺ພນຏ຺ເຐນ ອາລມ຺ພນຣຊ຺ຊຸສທິສໍ. ອິທຎ຺ຫິ ທຸກ຺ຂນິຕ຺ຖຣຓຏ຺ເຐນ ນາວາ, ສມສ຺ສາສນຏ຺ເຐນ ສງ຺ຄາມສູໂຣ, ຠຍປຣິຕ຺ຕາຓຏ຺ເຐນ ສຸສງ຺ຂຕນຄຣໍ, ມຉ຺ເຉຣມລາທີຫິ ອນຸປລິຕ຺ຕຏ຺ເຐນ ປທຸມໍ, ເຕສໍ ນິທຫນຏ຺ເຐນ ອຄ຺ຄິ, ທຸຣາສທຏ຺ເຐນ ອາສີວິໂສ. ອສນ຺ຕາສນຏ຺ເຐນ ສີໂຫ, ພລວນ຺ຕຏ຺ເຐນ ຫຕ຺ຖີ, ອຠິມງ຺ຄລສມ຺ມຕຏ຺ເຐນ ເສຕວສໂຠ, ເຂມນ຺ຕຠູມິສມ຺ປາປນຏ຺ເຐນ ວລາຫໂກ ອສ຺ສຣາຊາ. ທານໍ ນາເມຕໍ ມຍາ ຄຕມຄ຺ໂຄ, ມຍ຺ເຫເວສ ວໍໂສ, ມຍາ ທສ ປາຣມິໂຍ ປູເຣນ຺ເຕນ ເວລາມມຫາຍເຎ຺ໂຎ, ມຫາໂຄວິນ຺ທມຫາຍເຎ຺ໂຎ, ມຫາສຸທສ຺ສນມຫາຍເຎ຺ໂຎ, ເວສ຺ສນ຺ຕຣມຫາຍເຎ຺ໂຎຕິ ອເນກມຫາຍຎ຺ຎາ ປວຕ຺ຕິຕາ, ສສຠູເຕນ ຊລິເຕ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ເຘ ອຕ຺ຕານໍ ນິຍ຺ຍາເຕນ຺ເຕນ ສມ຺ປຕ຺ຕຍາຈການໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຄຫິຕໍ. ທານຎ຺ຫິ ໂລເກ ສກ຺ກສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ເທຕິ, ມາຣສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ເທຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ເທຕິ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ເທຕິ, ສາວກປາຣມີຎາຓໍ, ປຈ຺ເຈກໂພຘິຎາຓໍ, ອຠິສມ຺ໂພຘິຎາຓໍ ເທຕີຕິ ເອວມາທິທານຄຸຓປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ກຖໍ.

ຍສ຺ມາ ປນ ທານໍ ທທນ຺ໂຕ ສີລໍ ສມາທາຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ມາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ສີລກຖໍ ກເຖສິ. ສີລກຖນ຺ຕິ ສີລໍ ນາເມຕໍ ອວສ຺ສໂຍ ປຕິຏ຺ຐາ ອາຣມ຺ມຓໍ ຕາຓໍ ເລຓໍ ຄຕິ ປຣາຍຓໍ, ສີລໍ ນາເມຕໍ ມມ ວໍໂສ, ອຫໍ ສງ຺ຂປາລນາຄຣາຊກາເລ, ຠູຣິທຕ຺ຕນາຄຣາຊກາເລ, ຈມ຺ເປຍ຺ຍນາຄຣາຊກາເລ, ສີລວນາຄຣາຊກາເລ, ມາຕຸໂປສກຫຕ຺ຖິຣາຊກາເລ, ຉທ຺ທນ຺ຕຫຕ຺ຖິຣາຊກາເລຕິ ອເນເກສຸ ອຕ຺ຕຠາເວສຸ ສີລໍ ປຣິປູເຣສິໍ. ອິຘໂລກປຣໂລກສມ຺ປຕ຺ຕີນຎ຺ຫິ ສີລສທິໂສ ອວສ຺ສໂຍ, ສີລສທິສາ ປຕິຏ຺ຐາ, ອາຣມ຺ມຓໍ ຕາຓໍ ເລຓໍ ຄຕິ ປຣາຍຓໍ ນຕ຺ຖິ, ສີລາລງ຺ການສທິໂສ ອລງ຺ກາໂຣ ນຕ຺ຖິ, ສີລປຸປ຺ຜສທິສໍ ປຸປ຺ຜໍ ນຕ຺ຖິ, ສີລຄນ຺ຘສທິໂສ ຄນ຺ໂຘ ນຕ຺ຖິ. ສີລາລງ຺ກາເຣນ ຫິ ອລງ຺ກຕໍ ສີລກຸສຸມປິຬນ຺ຘນໍ ສີລຄນ຺ຘານຸລິຕ຺ຕໍ ສເທວໂກປິ ໂລໂກ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕິຕ຺ຕິໍ ນ ຄຉ຺ຉຕີຕິ ເອວມາທິສີລຄຸຓປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ກຖໍ.

ອິທໍ ປນ ສີລໍ ນິສ຺ສາຍ ອຍໍ ສຄ຺ໂຄ ລຠ຺ຠຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ສີລານນ຺ຕຣໍ ສຄ຺ຄກຖໍ ກເຖສິ. ສຄ຺ຄກຖນ຺ຕິ ອຍໍ ສຄ຺ໂຄ ນາມ ອິຏ຺ໂຐ ກນ຺ໂຕ ມນາໂປ, ນິຈ຺ຈເມຕ຺ຖ ກີຬາ, ນິຈ຺ຈໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ລຠ຺ຠນ຺ຕິ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ ເທວາ ນວຸຕິວສ຺ສສຕສຫສ຺ສານິ ທິພ຺ພສຸຂໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອນຸຠວນ຺ຕິ, ຕາວຕິໍສາ ຕິສ຺ໂສ ຈ ວສ຺ສໂກຏິໂຍ ສຏ຺ຐິ ຈ ວສ຺ສສຕສຫສ຺ສານີຕິ ເອວມາທິສຄ຺ຄຄຸຓປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ກຖໍ. ສຄ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ກຖຍນ຺ຕານຎ຺ຫິ ພຸທ຺ທານໍ ມຸຂໍ ນປ຺ປໂຫຕິ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ “ອເນກປຣິຍາເຍນ ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຄ຺ຄກຖໍ ກເຖຍ຺ຍ”ນ຺ຕິອາທິ (ມ. ນິ. ໓.໒໕໕).

ເອວໍ ສຄ຺ຄກຖາຍ ປໂລເຠຕ຺ວາ ປຸນ ຫຕ຺ຖິໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ໂສຓ຺ທໍ ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ວິຍ – “ອຍມ຺ປິ ສຄ຺ໂຄ ອນິຈ຺ໂຈ ອທ຺ຘຸໂວ, ນ ເອຕ຺ຖ ຉນ຺ທຣາໂຄ

កាតព្វា"តិ ទស្សេតុំ – "អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា ភគវតា, ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ"តិអាគតា (បាចិ. ៤១៧; ម. និ. ១.២៣៥) តេនេវ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ កថេសិ. តត្ថ អាទីនវោតិ ទោសោ. ឱការោតិ អវការោ លាមកភាវោ. សំកិលេសោតិ តេហិ សត្តានំ សំសារេ សំកិលិស្សនំ. យថាហ "កិលិស្សន្តិ វត, ភោ, សត្តា"តិ (ម. និ. ២.៣៥១).

ឯវំ កាមាទីនវេន តជ្ជេត្វា នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ. កល្លចិត្តន្តិ អរោគចិត្តំ. សាមុក្កំសិកាតិ សាមំ ឧក្កំសិកា អត្តនាយេវ គហេត្វា ឧទ្ធរិត្វា គហិតា, សយម្ភុញាណេន ទិដ្ឋា, អសាធារណា អញ្ញេសន្តិ អត្ថោ. កា បនេសាតិ, អរិយសច្ចទេសនា? តេនេវាហ – "ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គ"ន្តិ.

វិរជំ វីតមលន្តិ រាគរជាទីនំ អភាវា វិរជំ, រាគមលាទីនំ វិគតត្តា វីតមលំ. ធម្មចក្ខុន្តិ ឧបរិ ព្រហ្មាយុសុត្តេ តិណ្ណំ មគ្គានំ, ចូឡរាហុលោវាទេ អាសវក្ខយស្សេតំ នាមំ. ឥធ បន សោតាបត្តិមគ្គោ អធិប្បេតោ. តស្ស ឧប្បត្តិអាការទស្សនត្ថំ "យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម"ន្តិ អាហ. តញ្ហិ និរោធំ អារម្មណំ កត្វា កិច្ចវសេន ឯវំ សព្ពសង្ខតំ បដិវិជ្ឈន្តំ ឧប្បជ្ជតិ.

ទិដ្ឋោ អរិយសច្ចធម្មោ ឯតេនាតិ ទិដ្ឋធម្មោ. ឯស នយោ សេសបទេសុបិ. តិណ្ណា វិចិកិច្ឆា អនេនាតិ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ. វិគតា កថំកថា អស្សាតិ វិគតកថំកថោ. វេសារជ្ជប្បត្តោតិ វេសារជ្ជំ បត្តោ. កត្ថ? សត្ថុ សាសនេ. នាស្ស បរោ បច្ចយោ, ន បរស្ស សទ្ធាយ ឯត្ថ វត្តតីតិ អបរប្បច្ចយោ.

៧០. ចិត្តេន សម្បដិច្ឆមានោ អភិនន្ទិត្វា, វាចាយ បសំសមានោ អនុមោទិត្វា. អាវរាមីតិ ថកេមិ បិទហាមិ. អនាវដន្តិ ន អាវរិតំ វិវដំ ឧគ្ឃាដិតំ.

៧១. អស្សោសិ ខោ ទីឃតបស្សីតិ សោ កិរ តស្ស គតកាលតោ បដ្ឋាយ – "បណ្ឌិតោ គហបតិ , សមណោ ច គោតមោ ទស្សនសម្បន្នោ និយ្យានិកកថោ, ទស្សនេបិ តស្ស បសីទិស្សតិ, ធម្មកថាយបិ បសីទិស្សតិ, បសីទិត្វា សរណំ គមិស្សតិ, គតោ នុ ខោ សរណំ គហបតិ ន តាវ គតោ"តិ ឱហិតសោតោវ ហុត្វា វិចរតិ. តស្មា បឋមំយេវ អស្សោសិ.

៧២. តេន ហិ សម្មាតិ ពលវសោកេន អភិភូតោ "ឯត្ថេវ តិដ្ឋា"តិ វចនំ សុត្វាបិ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ទោវារិកេន សទ្ធិំ សល្លបតិយេវ.

មជ្ឈិមាយ ទ្វារសាលាយាតិ យស្ស ឃរស្ស សត្ត ទ្វារកោដ្ឋកា, តស្ស សព្ពអព្ភន្តរតោ វា សព្ពពាហិរតោ វា បដ្ឋាយ ចតុត្ថទ្វារកោដ្ឋកេ, យស្ស បញ្ច, តស្ស តតិយេ, យស្ស តយោ, តស្ស ទុតិយេ ទ្វារកោដ្ឋកេ មជ្ឈិមទ្វារសាលា នាម. ឯកទ្វារកោដ្ឋកស្ស បន ឃរស្ស មជ្ឈដ្ឋានេ មង្គលត្ថម្ភំ និស្សាយ មជ្ឈិមទ្វារសាលា. តស្ស បន គេហស្ស សត្ត ទ្វារកោដ្ឋកា, បញ្ចាតិបិ វុត្តំ.

៤១៉ អក្កត្តិអាតិតិ សន្តាតិ អញ្ញមញ្ញេចេចតាតិ៉ ឃំ សុតន្តិ ១ត្ត ឃត្តិ ឃំ តាដបុត្តំ៉ សុតន្តិ តិបិតយត្តំ៉ បរិក្កហេត្វាតិ េតតេច ស្តត្តរាសេដ្តក ស្តេស បរិក្លិបន្តា កេហត្វា៉ តិសីតាេបតីតិ សលិកំ អាចរិយ, សលិកំ អាចរិយាតិ យហត្តិ េតលឈដ៌ ឌេបន្តា ចិឃ តិសីតាេបតិ៉ ឌេត្តាសីតិ កិ ឌព្ឆូសិ ឌាេតាតិ អេត្វា៉ បដិយុេក្កាតិ សិេស បរិក្លិបិត្វា កហិេតា៉ អណ្ណហារេកាតិអាតិ ដ្ឋេលួចេតយ្បិ សយាត៌ ស្តបដ្ឋាកស្ស អញ្ញាចាការេចត ស្តបត្តុព្ឋលចេសាកតាឃ ព្លាត៌ តាយ កលាយីតិ អសល្លេក្ខត្វាច កលាតិ៉

៤៣៉ កត្តិកា, កេត្ត, អាចដូតីតិ តិកណ្ណោ យាឃេមច សត្តាឃ ចឌតិ, ស្តបិសេកា អត្តតា បដិចិត្តំ េសាតាបត្តិយក្កំ៉ េតត ហីតិ តិបិតយត្តេយតំ, កេត្ត, ស្តបយំ េត កាទិស្សាមិេច្ចច អេត្វា៉ កាេរលាចចត៌ ចា, េឃត កាេរលាត ត្យាក៌ សាសត៌ អតិឃ្យាតិកំ, មម សត្ថ តិឃ្យាតិកំ, េតត កាេរលាត ស្តបយំ េត កាទិស្សាមីតិ ចុត្តំ េហាតិ៉

៤៥៉ ស្តបចិឌញ្ញាតិ ចិឌាឃតកាលំ ស្តបកតា៉ យក្កដន្ធាបកត្តិ យក្កេដបិតកំ៉ កិលិត្វា អាេតហីតិ មុលំ ឌត្វាច អាហេ៉ អាបេលាសុ ហិ សចិញ្ញាលាកយ្បិ អចិញ្ញាលាកយ្បិ យក្កដិឌិកីឡអតកល្ហកំ ចិក្កលត្តិ៉ តំ សត្តាេឃតំ អាហ៉ េឌិតត្តិ ពាហលពាហលំ បីតាចេលបតេដ្តឌាតំ កេហត្វា េឌិត្វា ឌិត្តំ ព្លាយំ ព្លន្ធាយីតិ អេត្វា៉ អាេកាឌិតបច្ចេកាឌិតត្តិ អាេកាឌិតេច្ចាច បរិចេត្តត្វា បុតបុត៌ អាេកាឌិតេច្ចា៉ ស្តកេតាកាកចិមដ្ឋត្តិ យលិបិសាេលាត ស្តេកាសុ បេស្សុសុ សុដ្ឋ ចិមដ្ឋំ ឈេដ្ឋត្វា ស្តបាឌិតន្ធចិ៉

េដ្តក្លេយា ហិ េលាតិ សចិញ្ញាលាកយ្បិ អចិញ្ញាលាកយ្បិ េដ្តំ បិចតិ៉ តស្វា ៦ចយាហ៉ េតា អាេកាដូតក្លេយាតិ សចិញ្ញាលាកស្ស តាច អាេកាដូតផលេក ឌេបត្វា កុន្ធិឃំ អាេកាឌិតស្ស កុន្ធិ កិឌ្ឍតិ, កាទឹសំ តិក្លយតិ៉ េសសី អាេកាឌិតស្ស សីសំ កិឌ្ឍតិ, យត្តលុដ្តំ តិក្លយតិ៉ អចិញ្ញាលេកា លល្ហលល្ហិតំ កន្ធតិ៉ តស្វា ៦ចយាហ៉ េតា ចិមឌ្ឍតក្លេយាតិ សចិញ្ញាលេកា យលិបិសាេលាត ចិមដ្ឋិឃមាេតា តិេល្លាយតំ តិន្ធចិតេច្ចា អាបឌ្ឍតិ, អចិញ្ញាលេកាបិ ចត្យល្ហកកាចំ អាបឌ្ឍតិ៉ តស្វា ៦ចយាហ៉ េដ្តក្លេយា ហិ េលា ពាលិតត្តិ ពាលិតំ យត្តព្យឌ្ឍិតំ េដ្តក្លេយា, ទាកយត្តំ ឌេតតិ, បិេឃា េហាតិ៉ បណ្ឌិតាត៌ បត តិកណ្ណចាេឌា ចា អេញ្ញា ចា ការេតរាយសីតាហេលាឌិ តិេទត្តកកចាយេក្កា អបិ្បេឃាច េហាតិ៉ េតា អតុេឃាកក្លេយា, េតា ចិមឌ្ឍតក្លេយាតិ អតុេឃាកំ ចា ចីមំសំ ចា ត លយតិ, ធុេស េកាេដ្តត្វា តល្ហលបរិេឃសត៌ ចិឃ កឌលិឃំ សាេរកេចសត៌ ចិឃ ច ទិត្តេកា ត្យន្ធេកាច េហាតិ៉ េដ្តក្លេយា េចច បណ្ឌិតាតត្តិ ចត្យសច្ចកចា ហិ បណ្ឌិតាត៌ បិឃា េហាតិ, ចស្សសតយ្បិ សុលាេត្តា តិត្តិំ ត កន្ធតិ៉ តស្វា ៦ចយាហ៉ ព្យត្តចចត៌ បត ឃចា ឃចាបិ ឆ្លាកាហិស្សតិ យហាសមុេដ្តា ចិឃ កម្ពីេរមច េហាតីតិ "អតុេឃាកក្លេយា ច ចិមឌ្ឍតក្លេយា ចា"តិ អាហ៉ សុេលាហិឃស្សាហំ សាចេកាតិ តស្ស កុេលា សុលាហីតិ កកចេតា ចេល្លា ចត្តំ អាេដ្តា៉

៤៧៉ ឌីទស្សាតិ ឌីទំ ធុន្ធតិ បណ្ឌិន្ធំ, ឃា បញ្ញា បឌាតតា...េប... សមុ្ពាឌិដ្ឋំ, េតត សមត្តាកតស្ស ឆាត្យអាឃតតបដិច្ចសមុប្បាទដ្ឋាតាដ្ឋាតក្យសលស្ស បណ្ឌិតស្សាហំ សាចេកា, េសា យឃិរាសត្វាតិ ១ចំ សព្វាបេទសុ សព្វេត្តា េចឌិតេព្វា៉ បតិត្តកីលស្សាតិ តិត្តបេច្ចាេចេតាកីលស្ស៉ សព្វាបុធុឌ្ឍេត ចិឌិតិសុ ចិឌិតត្តិ ចិឌិតិស្សត្តិ ចាតិ ចិឌឃា៉ េក េត, យច្ចុមារកិេលសមារេទចបុត្តមារាទាតិ? េត ចិឌិតា ចិឌឃា ១េតតាតិ ចិឌិតចិឌេឃា៉ កកចា, តស្ស ចិឌិតចិឌឃស្ស៉ អតីឈស្សាតិ

កិលេសទុក្ខេនបិ ចិបាកទុក្ខេនបិ តិក្ខុន្នស្ស៍ សុរបចិត្តស្សាតិ ទេចទត្តធនបាលកអង្គុលិមាលរាហុលធេរាទីសុបិ ទេចយត្ថេស្សុ សុដ្ឋុ សរបចិត្តស្ស៍ ចុទ្ធសីលស្សាតិ ចន្ទិតាចារស្ស៍ សាធុបញ្ញស្សាតិ សុន្ទរបញ្ញស្ស៍ ទេចរបត្តរស្សាតិ រាគាទិចិរលំ តរិត្វា ចិតរិត្វា ឋិតស្ស៍ ចិយលស្សាតិ ចិគតរាគាទិយលស្ស៍

ព្យសិតស្សាតិ ព្យដ្ឋចិត្តស្ស៍ ចត្តលោកាមិសស្សាតិ ចត្តកាមគុណស្ស៍ មុទិតស្សាតិ មុទិតាចិហារេនេវ មុទិតស្ស, សុតទុត្តមេច ចា ឧតំ៍ បសាទចេនេវ ហិ ឧកម្បិ គុណំ សុតបុត្តំ ចេតិមេច៍ ពតសមលស្សាតិ ពតសាមញ្ញស្ស, សមលឆមស្ស មត្តំ បត្តស្សាតិ អត្ថោ៍ មគ្គដស្សាតិ លោកទោហារេនេវ ឧកស្ស សត្តស្ស៍ តរស្សាតិ សុតទុត្តំ៍ អញ្ញទា ចុច្ចមាទេ ឧកេកកាទាយ ឥស គុណា តប្បទោគ្គិ៍

ទេចតឃិកស្សាតិ សត្តាតំ ចិតាឃកស្ស៍ ទុចិរឆមស្សាតិ សុចិឆមស្ស៍ បការសកស្សាតិ ឲការសកស្ស៍ ចិរស្សាតិ ចិរិយសម្បន្នស្ស៍ តិសកស្សាតិ ដ្ឋសកចសកតិសកេសុ សព្ពត្ថ អប្បដិសមេដ្ឋេត តិសកស្ស៍ គម្ភីរស្សាតិ គម្ភីរគុណស្ស, គុណេហិ ចា គម្ភីរស្ស៍ មោនបត្តស្សាតិ ញាណបត្តស្ស៍ ទេចដស្សាតិ ទេចដោ ចុច្ចតិ ញាណំ, តេន សមន្នាគតស្ស៍ ឆម្មដ្ឋស្សាតិ ឆមេ ឋិតស្ស៍ សំចុតត្តស្សាតិ បិហិតត្តស្ស៍

តាគស្សាតិ ចត្វហិ ការណេហិ តាគស្ស៍ បត្តសេតស្សាតិ បត្តសេតាសតស្ស៍ បដិមត្តកស្សាតិ បដិមត្តតបញ្ញាយ សមន្នាគតស្ស៍ មោតស្សាតិ មោតំ ចុច្ចតិ ញាណំ, តេន សមន្នាគតស្ស, ធុតកិលេសស្ស ចា៍ ឥត្តស្សាតិ តិច្ចិសេចតស្ស៍

ច្ចសិសត្តមស្សាតិ ចិបស្សិអាទយោ ៧ ច្ចសយោ ដ្ឋបិតាយ សត្តមស្ស៍ ព្រហ្មបត្តស្សាតិ សេដ្ឋបត្តស្ស៍ ន្ហាតកស្សាតិ ន្ហាតកិលេសស្ស៍ បដកស្សាតិ អក្ខរាទីនិ សមោធានេត្វា កាថាបដកនេហុសលស្ស៍ ចិចិតទេចដស្សាតិ ចិចិតញាណស្ស៍ បុរិន្ទ្ធស្សាតិ សព្ពបឋមំ ឆម្មទាតនាឃកស្ស៍ សក្កស្សាតិ សមត្ថស្ស៍ បត្តិបត្តស្សាតិ ឃេ បត្តព្ពា គុណា, តេ បត្តស្ស៍ ទេឃ្យាករណស្សាតិ ចិត្ថារេត្វា អត្ថទីបកស្ស៍ ភគចតា ហិ អញ្ញាតកំ តាម ពត្តិ បធំ តត្ថិ សព្ពេសំមេច អត្ថោ គមិតោ៍

ចិបស្សិស្សាតិ ចិបស្សកស្ស៍ អតកិតតស្សាតិ អតតស្ស៍ តោ អបតតស្សាតិ អដ្ឋស្ស៍

អតត្វាគតត្តរស្សាតិ កិលេសេ អតត្វាគតចិត្តស្ស៍ អសិតស្សាតិ អពទ្ធស្ស៍

ភូរិបញ្ញស្សាតិ ភូរិ ចុច្ចតិ បឆចី, តាឃ បឆចីសមាឃ បញ្ញាឃ ចិបុលាយ មហត្តាឃ ចិត្ថតាឃ សមន្នាគតស្សាតិ អត្ថោ៍ មហាបញ្ញស្សាតិ មហាបញ្ញាឃ សមន្នាគតស្ស៍

អតុបលិត្តស្សាតិ តណ្ហាទិដ្ឋិកិលេសេហិ អលិត្តស្ស៍ អាហុនេឃ្យស្សាតិ អាហុតិំ បដិគ្គហេតុំ យុត្តស្ស៍ ឃក្ខស្សាតិ អាតុភាចទស្សតេដ្ឋេត អាទិស្សមាតកេដ្ឋេត ចា ភគចា ឃក្ខោ តាម៍ តេតាហ “ឃក្ខស្សា”តិ៍ មហតោតិ មហត្តស្ស៍ តស្ស សាចកោហមស្មីតិ តស្ស

ឯវំវិវិធគុណស្ស សត្ថុស្ស អហំ សាវកោតិ។ ឧបាសកស្ស សោតាបត្តិមគ្គេនេវ បដិសម្ភិទា អាគតា។ ឥតិ បដិសម្ភិទាវិសយេ ឋត្វា បទសតេន ទសពលស្ស កិលេសប្បហានវណ្ណំ កថេន្តោ “កស្ស តំ គហបតិ សាវកំ ធារេមា”តិ បញ្ហស្ស អត្ថំ វិស្សជ្ជេសិ។

១១. កទាសញ្ញូឡ្ហាតិ កទា សម្បិណ្ឌិតា។ ឯវំ កិរស្ស អហោសិ – “អយំ ឥទានេវ សមណស្ស គោតមស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា អាគតោ, កទានេន ឯតេ វណ្ណា សម្បិណ្ឌិតា”តិ។ តស្មា ឯវមាហ។ វិចិត្តំ មាលំ គន្ថេយ្យាតិ សយម្បិ កល្លតាយ បុប្ផានម្បិ នានាវណ្ណតាយ ឯកតោវណ្ដិកាទិភេទំ វិចិត្រមាលំ គន្ថេយ្យ។ ឯវមេវ ខោ, ភន្តេតិ ឯត្ថ នានាបុប្ផានំ មហាបុប្ផរាសិ វិយ នានាវិធានំ វណ្ណានំ ភគវតោ និទស្សេត្វា វណ្ណរាសិ ឆេកោ មាលាការោ វិយ ឧបាលិ គហបតិ, មាលាការស្ស វិចិត្រមាលាគន្ថនំ វិយ គហបតិនោ តថាគតស្ស វិចិត្រវណ្ណគន្ថនំ។

ឧណ្ហលោហិតំ មុខតោ ឧគ្គញ្ឆីតិ តស្ស ហិ ភគវតោ សក្ការំ អសហមានស្ស ឯតទហោសិ – “អនត្ថិកោ ទានិ អយំ គហបតិ អម្ហេហិ, ឥតោ បដ្ឋាយ បណ្ណាស សដ្ឋិ ជនេ គហេត្វា ឯតស្ស ឃរំ បវិសិត្វា កុច្ឆិបូរំ ន លភិស្សាមិ, ភិន្នា មេ ភត្តកុម្ភី”តិ។ អថស្ស ឧបដ្ឋាកវិបរិណាមេន ពលវសោកោ ឧប្បជ្ជិ។ ឋានេ ហិ សត្តា អត្តនោ អត្តនោវ ចិត្តឃត្តិ។ តស្ស តស្មិំ សោកេ ឧប្បន្នេ អព្ភន្តរំ ឧណ្ហមហោសិ, លោហិតំ វិលីយិត្វា, តំ មហាវាតេន សមុដ្ឋិតំ កុដេ បក្ខិត្តរជតំ វិយ បត្តមត្តំ មុខតោ ឧគ្គញ្ឆិ។ និជ្ឈាមតណ្ហិកលោហិតំ វមិត្វា បន អប្បកា សត្តា ជីវិតុំ សក្កោន្តិ។ និគណ្ឋោ តត្ថេវ ជាណុកា បតិតោ, អថ នំ បដង្កិយា ពហិនគរំ នីហរិត្វា មញ្ចកសិវិកាយ គហេត្វា បាវំ អគមំសុ, សោ ន ចិរស្សេវ បាវាយំ កាលមកាសិ។ ឥមស្មិំ បន សុត្តេ ឧគ្ឃដិតញ្ញុបុគ្គលស្ស វសេន ផលទេសនា បរិនិដ្ឋិតាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

ឧបាលិសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១. កុក្កុរវតិកសុត្តវណ្ណនា

១២. ឯវំមេ សុតន្តិ កុក្កុរវតិកសុត្តំ។ តត្ថ កោលិយេសូតិ ឯវំនាមកេ ជនបទេ។ សោ ហិ ឯកោបិ កោលនគរេ បតិដ្ឋិតានំ កោលិយានំ រាជកុមារានំ និវាសដ្ឋានត្តា ឯវំ វុច្ចតិ។ តស្មិំ កោលិយេសុ ជនបទេ។ ហលិទ្ទវសនន្តិ តស្ស កិរ និគមស្ស មាបិតកាលេ បីតកវត្ថនិវត្ថា មនុស្សា នក្ខត្តំ កីឡិំសុ។ តេ នក្ខត្តកីឡាវសានេ និគមស្ស នាមំ អារោបេន្តា ហលិទ្ទវសនន្តិ នាមំ អកំសុ។ តំ គោចរគាមំ កត្វា វិហរតីតិ អត្ថោ។ វិហារោ បនេត្ថ កិញ្ចាបិ ន និយាមិតោ, តថាបិ ពុទ្ធានំ អនុច្ឆវិកេ សេនាសនេយេវ វិហាសីតិ វេទិតព្វោ។ គោវតិកោតិ សមាទិន្នគោវតោ, សីសេ សិង្គានិ ឋបេត្វា នង្គុដ្ឋំ ពន្ធិត្វា គាវីហិ សទ្ធិំ តិណានិ ខាទន្តោ វិយ ចរតិ។ អចេលោតិ នគ្គោ និច្ចេលោ។ សេនិយោតិ តស្ស នាមំ។

កុក្កុរចតិកោតិ សយាតិក្កកុក្កុរចតោ, សន្ទា សុតលកិរិយំ កទោតិ។ ស្ថការបេត សហបំសុកិច្ចណ្ដកា សហាឃកា។ កុក្កុទោច បលិកុជ្ជិត្វាតិ សុតទោ តាយ សាយិកស្ស សត្តិទោ តិសីឥទត្តា ខ្ចិហិ បរិទេហិ ក្ននិយំ ចិទលលិត្វា កុក្កុរកុឌ្ឌិតំ កុឌទត្តា តិសីឥតិ, អឃយ្បិ “កុក្កុរកិរិយំ កទិស្សាមី”តិ កកចតា សន្តិ សទេយ្ខាឥត្វា ខ្ចិហិ ហទេត្ថហិ ក្ននិយំ ចិទលលិត្វា សីសំ ចិទុតទត្តា ‘កុ កុ’តិ កត្វា ហត្ថបរិទេ សយិខ្ជិត្វា សុតទោ ចិឃ តិសីឥំ។ លយាតិក្កិត្វត្តិ ក្ននិយំ ឥបិតំ។ សយត្តំ សយាឥត្តិ បរិបុណ្ណិ កត្វា កហិតំ។ កា កតីតិ កា តិបត្តិ។ ទកា អភិសយ្យទាទឃាតិ អភិសយ្យទាឃយ្យិ កត្វ តិខ្ជាត្តិ។ អលត្តិ តស្ស អប្បិយំ កចិស្សតីតិ ឃាចតតិយំ បដិឥាហតិ។ កុក្កុរចតត្តិ កុក្កុរចតសយាឥាតិ។

លិង៉ការចតីតិ ចទេត្វតិ។ បរិបុណ្ណត្តិ អត្តតិ។ អទេត្វាកិណ្ណត្តិ តិទត្តទំ។ កុក្កុរសីលត្តិ កុក្កុរាចារំ។ កុក្កុរចិត្តត្តិ “អជ្ជ បដ្ឋាយ កុក្កុរទេហិ កាតព្វំ កទិស្សាមី”តិ ឲចំ ស្ថបច្ចត្តិចិត្តំ។ កុក្កុរាកប្បត្តិ កុក្កុរាតំ កយតាការោ អត្ថិ, តិដ្ឋតាការោ អត្ថិ, តិសីឥតាការោ អត្ថិ, សឃតាការោ អត្ថិ, ស្ថច្ចារបស្សាចករណាការោ អត្ថិ, អទេញ្ញា កុក្កុរេ ឌិស្វា ឥទត្ត ចិចទិត្វា កយតាការោ អត្ថិ, អយំ កុក្កុរាកប្បោ តាម, តំ ការចតីតិ អទេត្វា។ ខ្ពយិតាហំ សីទលតាតិអាឌីសុ អហំ ខ្ពយិតា អាចារេទត ចា ចតសយាឥាទតត ចា ទុក្កុរតបចទទោណត ចា ទេមុតចិទតិព្រហ្មចទិទេឃត ចាតិ អទេត្វា។ ទេទចាតិ សក្កុសុឃាយាឌីសុ អញ្ញតទោ។ ទេចញ្ញតទោតិ ទេតសំ ទុតិយតតិយដ្ឋាតាឌីសុ អញ្ញតទេទចា។ មិច្ឆាឌិដ្ឋីតិ អទេចទលិកកាយិយកុទេយច ទេចទលិកកាយិយទក្កាតិ កទហត្វា ស្ថបច្ចតាឃ សា អស្ស មិច្ឆាឌិដ្ឋិ តាយ ទហាតិ។ អញ្ញតទំ កតិ ចតាមីតិ តស្ស ហិ តិទឃទេតា ចា តិទច្ឆាតទឃាតិទេតា ចា អញ្ញា កតិ តត្ថិ, តស្មា ឲចយាហ។ សយ្យជ្ជយាតត្តិ ឌិដ្ឋិឃា អសម្បិស្សំ ហុត្វា តិបជ្ជយាតិ។

តាហំ, កទេត្ត, ឲតំ ទោឥាយិ, ឃំ យំ កកចា ឲចយាហាតិ ឃំ យំ, កទេត្ត, កកចា ឲចយាហ, អហទេយតំ កកចទេតា ញ្ញាកទណំ ត ទោឥាយិ ត បរិទេចាយិ, ត អត្តុត្ថតាយីតិ អទេត្វា។ ឲចំ សកយូកចទេសទេតត្ថ អទេត្វា ទេចឌិតទេត្វា, ត អស្សុយុញ្ញ្ចាតយទេត្តតិ។

“យតំ ចា អយូ ទោឥត្តិ, ទឃា ចា ឌីចំ ត ឌិស្សតិ;

ឌីចត្តិ អយូ បស្សត្តិ, កស្មា យំ អយូ ទោឥសី”តិ។ (ធ៉ តិ៉ ១.១៦៨) –

អឃទេញ្ញាត្ថ បទេឃាទេកា។ អបិច ទេយ ខ្ពគំ, កទេត្តតិ អបិច ទេលា ទេយ ខ្ពគំ, កទេត្ត, កុក្កុរចតំ ឌីឈទត្ត សយាឥត្តំ, តស្មិំ សយ្យជ្ជទេត្តបិ ចុទ្ធិ តត្ថិ, ចិបជ្ជទេត្តបិ។ ខ្ពតិ “ឲត្តកំ កាលំ យឃា កតកយូំ ទេយាឈំ ឌាត”ត្តិ អត្តទេតា ចិបត្តិ បច្ចទេចក្ខយាទេតា ទោឥាយិ, កទេត្តតិ។

ប៉០៉ទកាចតត្តិអាឌីតិ កុក្កុរចតាឌីសុ ចុត្តតទឃទេតច ទេចឌិតខ្ពាតិ។ កចាកប្បត្តិ ទកាអាកប្បំ។ ទេសសំ កុក្កុរាកទេប្ប ចុត្តសឌិសទេយច។ ឃចា បត តត្ថ អទេញ្ញា កុក្កុរេ ឌិស្វា ឥទត្ត ចិចទិត្វា កយតាការោ, ឲចយិឆ អទេញ្ញា កាទេចា ឌិស្វា កទណ្ណ ស្ថក្ខិបិត្វា កយតាការោ ទេចឌិតទេត្វា។ ទេសសំ តាឌិសទេយច។

ប៉៨៉ចត្តារិយាតិបុណ្ណ កយូាតីតិ កស្មា ខ្ពយំ ទេឥសតំ អារភិ? អឃតិញ្ញាទេឥសតា ឲកច្ចកយូកិរិយចទេសត អាកតា, ខ្ពយស្មិញ្ញ្ច កយូចតុទក្កា កចិទេត

ញាណេន កិរិយា បាកដា ភវិស្សតីតិ ញាណំ ទេសនំ អាហ។ អបិច ញាណំ កម្មចតុក្កេន ទេសិយមានំ ញាណេន សញ្ជានិស្សន្តិ, តទា ឯកោ សរណំ គមិស្សតិ, ឯកោ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិស្សតីតិ អនេន ឯតេន សប្បាយាតិ ញត្វាបិ ញាណំ ទេសនំ អាហ។

តត្ថ កណ្ហន្តិ កាឡកំ ទសអកុសលកម្មបថកម្មំ។ កណ្ហវិបាកន្តិ អបាយេ និព្ពត្តនតោ កាឡកវិបាកំ។ សុក្កន្តិ បណ្ឌរំ ទសកុសលកម្មបថកម្មំ។ សុក្កវិបាកន្តិ សគ្គេ និព្ពត្តនតោ បណ្ឌរវិបាកំ។ កណ្ហសុក្កន្តិ វោមិស្សកកម្មំ។ កណ្ហសុក្កវិបាកន្តិ សុខទុក្ខវិបាកំ។ មិស្សកកម្មញ្ហិ កត្វា អកុសលេន តិរច្ឆានយោនិយំ មង្គលហត្ថិដ្ឋានាទីសុ ឧប្បន្នោ កុសលេន បវត្តេ សុខំ វេទិយតិ។ កុសលេន រាជកុលេបិ និព្ពត្តោ អកុសលេន បវត្តេ ទុក្ខំ វេទិយតិ។ អកណ្ហអសុក្កន្តិ កម្មក្ខយករំ ចតុមគ្គចេតនាកម្មំ អធិប្បេតំ។ តញ្ហិ យទិ កណ្ហំ ភវេយ្យ, កណ្ហវិបាកំ ទទេយ្យ។ យទិ សុក្កំ ភវេយ្យ, សុក្កវិបាកំ ទទេយ្យ។ ឧភយវិបាកស្ស បន អទានតោ អកណ្ហាសុក្កវិបាកត្តា “អកណ្ហអសុក្ក”ន្តិ វុត្តំ។ អយំ តាវ ឧទ្ទេសេ អត្ថោ។

និទ្ទេសេ បន សព្យាពជ្ឈន្តិ សទុក្ខំ។ កាយសង្ខារាទីសុ កាយទ្វារេ គហណាទិវសេន ចោបនប្បត្តា ទ្វាទស អកុសលចេតនា សព្យាពជ្ឈកាយសង្ខារោ នាម។ វចីទ្វារេ ហនុសញ្ចោបនវសេន វចីភេទប្បវត្តិកា តាយេវ ទ្វាទស វចីសង្ខារោ នាម។ ឧភយចោបនំ អប្បត្តា រហោ ចិន្តយន្តស្ស មនោទ្វារេ បវត្តា មនោសង្ខារោ នាម។ ឥតិ តីសុបិ ទ្វារេសុ កាយទុច្ចរិតាទិភេទា អកុសលចេតនាវ សង្ខារាតិ វេទិតព្ពា។ ឥមស្មិញ្ហិ សុត្តេ ចេតនា ធុរំ, ឧបាលិសុត្តេ កម្មំ។ អភិសង្ខរិត្វាតិ សង្កឌ្ឍិត្វា, បិណ្ឌំ កត្វាតិ អត្ថោ។ សព្យាពជ្ឈំ លោកន្តិ សទុក្ខំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ សព្យាពជ្ឈា ផស្សា ផុសន្តីតិ សទុក្ខា វិបាកផស្សា ផុសន្តិ។ ឯកន្តទុក្ខន្តិ និរន្តរទុក្ខំ។ ភូតាតិ ហេត្វត្ថេ និបាតវចនំ, ភូតកម្មតោ ភូតស្ស សត្តស្ស ឧប្បត្តិ ហោតិ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – យថាភូតំ កម្មំ សត្តា ករោន្តិ, តថាភូតេន កម្មេន កម្មសភាគវសេន តេសំ ឧបបត្តិ ហោតិ។ តេនេវាហ “យំ ករោតិ តេន ឧបបជ្ជតី”តិ។ ឯវញ្ច តេនាតិ កម្មេន ឋិយ ភុត្វា, ឧបបត្តិ ច តាយ វិបាកេន ហោតិ។ យស្មា បន វិបាកស្ស កម្មំ ហេតុ, តស្មា តេន មូលហេតុភូតេន កម្មេន និព្ពត្តតីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ ផស្សា ផុសន្តីតិ យេន កម្មវិបាកេន និព្ពត្តោ, តំកម្មវិបាកផស្សា ផុសន្តិ។ កម្មទាយាទាតិ កម្មទាយជ្ជា កម្មមេវ នេសំ ទាយជ្ជំ សន្តកន្តិ វទាមិ។

អព្យាពជ្ឈន្តិ និទ្ទុក្ខំ។ ឥមស្មិំ វារេ កាយទ្វារេ បវត្តា អដ្ឋ កាមាវចរកុសលចេតនា កាយសង្ខារោ នាម។ តាយេវ វចីទ្វារេ បវត្តា វចីសង្ខារោ នាម។ មនោទ្វារេ បវត្តា តាយេវ អដ្ឋ, តិស្សោ ច ហេដ្ឋិមឈានចេតនា អព្យាពជ្ឈមនោសង្ខារោ នាម។ ឈានចេតនា តាវ ហោតុ, កាមាវចរា កិន្តិ អព្យាពជ្ឈមនោសង្ខារោ នាមាតិ។ កសិណសជ្ជនកាលេ ច កសិណាសេវនកាលេ ច លព្ភន្តិ។ កាមាវចរចេតនា បឋមជ្ឈានចេតនាយ ឃដិតា, ចតុត្ថជ្ឈានចេតនា តតិយជ្ឈានចេតនាយ ឃដិតា។ ឥតិ តីសុបិ ទ្វារេសុ កាយសុចរិតាទិភេទា កុសលចេតនាវ សង្ខារាតិ វេទិតព្ពា។ តតិយវារោ ឧភយមិស្សកវសេន វេទិតព្ពោ។

សេយ្យថាបិ មនុស្សាតិអាទីសុ មនុស្សានំ តាវ កាលេន សុខំ កាលេន ទុក្ខំ បាកដមេវ, ទេវេសុ បន ភុម្មទេវតានំ, វិនិបាតិកេសុ វេមានិកបេតានំ កាលេន សុខំ កាលេន ទុក្ខំ ហោតីតិ វេទិតព្ពំ។ ហត្ថិអាទីសុ តិរច្ឆានេសុបិ លព្ភតិយេវ។

តទ្វារាតិ តេសុ តីសុ កម្មេសុ។ តស្ស បហានាយ យា ចេតនាតិ តស្ស បហានត្ថាយ មគ្គចេតនា។ កម្មំ បត្វាវ មគ្គចេតនាយ អញ្ញោ បណ្ឌរតរោ ធម្មោ នាម នត្ថិ។ ឥទំ បន កម្មចតុក្កំ បត្វា ទ្វាទស អកុសលចេតនា កណ្ហា នាម, តេភូមកកុសលចេតនា សុក្កា នាម, មគ្គចេតនា អកណ្ហា អសុក្កាតិ អាគតា។

៨២។ “លភេយ្យាហំ, ភន្តេ”តិ ឥទំ ថេរោ “ចិរំ វត មេ អនិយ្យានិកបក្ខេ យោជេត្វា អត្តា កិលមិតោ, ‘សុក្ខតិណានិ ខាទិស្សាមី’តិ សម្បរិវត្តេន្តេន វិយ ភុសេ កោដ្ដេន្តេន វិយ ច ន កោចិ អត្ថោ និប្ផាទិតោ, ហន្ទាហំ អត្តានំ យោគេ យោជេមី”តិ ចិន្តេត្វា អាហ។ អថ ភគវា យោ តេន ខន្ធកេ តិត្ថិយបរិវាសោ បញ្ញត្តោ, យំ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ សាមណេរភូមិយំ ឋិតោ – “អហំ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អាកង្ខាមិ ឧបសម្បទំ, ស្វាហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចាមី”តិអាទិនា (មហាវ. ៨៦) នយេន សមាទិយិត្វា បរិវសតិ, តំ សន្ធាយ “យោ ខោ, សេនិយ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ”តិអាទិមាហ។

តត្ថ បព្វជ្ជន្តិ វចនសិលិដ្ឋតាវសេនេវ វុត្តំ។ អបរិវសិត្វាយេវ ហិ បព្វជ្ជំ លភតិ។ ឧបសម្បទត្ថិកេន បន នាតិកាលេន គាមប្បវេសនាទីនិ អដ្ឋ វត្តានិ បូរេន្តេន បរិវសិតព្វំ។ អារទ្ធចិត្តាតិ អដ្ឋវត្តបូរណេន តុដ្ឋចិត្តា។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បនេស តិត្ថិយបរិវាសោ សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយ បព្វជ្ជក្ខន្ធកវណ្ណនាយំ (មហាវ. អដ្ឋ. ៨៦) វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ អបិ ច មេត្ថាតិ អបិ ច មេ ឯត្ថ។ បុគ្គលវេមត្តតា វិទិតាតិ បុគ្គលនានត្តំ វិទិតំ។ អយំ បុគ្គលោ បរិវាសារហោ, អយំ ន បរិវាសារហោតិ ឥទំ មយ្ហំ បាកដន្តិ ទស្សេតិ។

តតោ សេនិយោ ចិន្តេសិ – “អហោ អច្ឆរិយំ ពុទ្ធសាសនំ, យត្ថ ឯវំ ឃំសិត្វា កោដ្ដេត្វា យុត្តមេវ គណ្ហន្តិ, អយុត្តំ ឆឌ្ឌេន្តី”តិ។ តតោ សុដ្ឋុតរំ បព្វជ្ជាយ សញ្ជាតុស្សាហោ សចេ, ភន្តេតិអាទិមាហ។ អថ ភគវា តស្ស តិព្វច្ឆន្ទតំ វិទិត្វា ន សេនិយោ បរិវាសំ អរហតីតិ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ – “គច្ឆ ត្វំ, ភិក្ខុ, សេនិយំ ន្ហាបេត្វា បព្វាជេត្វា អានេហី”តិ។ សោ តថា កត្វា តំ បព្វាជេត្វា ភគវតោ សន្តិកំ អានយិ។ ភគវា គណេ និសីទិត្វា ឧបសម្បាទេសិ។ តេន វុត្តំ – “អលត្ថ ខោ អចេលោ សេនិយោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ អលត្ថ ឧបសម្បទ”ន្តិ។

អចិរូបសម្បន្នោតិ ឧបសម្បន្នោ ហុត្វា នចិរមេវ។ វូបកដ្ឋោតិ វត្ថុកាមកិលេសកាមេហិ កាយេន ច ចិត្តេន ច វូបកដ្ឋោ។ អប្បមត្តោតិ កម្មដ្ឋានេ សតិំ អវិជហន្តោ។ អាតាបីតិ កាយិកចេតសិកសង្ខាតេន វីរិយាតាបេន អាតាបី។ បហិតត្តោតិ កាយេ ច ជីវិតេ ច អនបេក្ខតាយ បេសិតត្តោ វិស្សដ្ឋអត្តភាវោ។ យស្សត្ថាយាតិ យស្ស អត្ថាយ។ កុលបុត្តាតិ អាចារកុលបុត្តា។ សម្មទេវាតិ ហេតុនាវ ការណេនេវ។ តទនុត្តរន្តិ តំ អនុត្តរំ។ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ មគ្គព្រហ្មចរិយស្ស បរិយោសានភូតំ អរហត្តផលំ។ តស្ស ហិ អត្ថាយ កុលបុត្តា បព្វជន្តិ។ ទិដ្ឋេវ ធម្មេតិ ឥមស្មិំយេវ អត្តភាវេ។ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វាតិ អត្តនាយេវ បញ្ញាយ បច្ចក្ខំ កត្វា, អបរប្បច្ចយំ ញត្វាតិ អត្ថោ។ ឧបសម្បជ្ជ វិហាសីតិ បាបុណិត្វា សម្បាទេត្វា វិហាសិ។ ឯវំ វិហរន្តោ ច ខីណា ជាតិ…បេ… អព្ភញ្ញាសិ។

ឯវមស្ស បុព្ពភាគបដិបទំ ទស្សេត្វា អរហត្តនិកូដេនេវ ទេសនំ និដ្ឋាបេន្តោ "អញ្ញតរោ ខោ បនាយស្មា សេនិយោ អរហតំ អហោសី"តិ វុត្តំ. តត្ថ អញ្ញតរោតិ ឯកោ. អរហតន្តិ អរហន្តានំ, ភគវតោ សាវកានំ អរហន្តានំ អព្ភន្តរោ អហោសីតិ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ. សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ.

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

កុក្កុរវតិកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៨. អភយរាជកុមារសុត្តវណ្ណនា

៨៣. ឯវំ មេ សុតន្តិ អភយសុត្តំ. តត្ថ អភយោតិ តស្ស នាមំ. រាជកុមារោតិ ពិម្ពិសារស្ស ឱរសបុត្តោ. វាទំ អារោបេហីតិ ទោសំ អារោបេហិ. នេរយិកោតិ និរយេ និព្ពត្តកោ. កប្បដ្ឋោតិ កប្បដ្ឋិតិកោ. អតេកិច្ឆោតិ ពុទ្ធសហស្សេនាបិ តិកិច្ឆិតុំ ន សក្កា. ឧគ្គិលិតុន្តិ ទ្វេ អន្តេ មោចេត្វា កថេតុំ អសក្កោន្តោ ឧគ្គិលិតុំ នាម ពហិ នីហរិតុំ ន សក្ខិតិ. ឱគ្គិលិតុន្តិ បុច្ឆាយ ទោសំ ទត្វា ហារេតុំ អសក្កោន្តោ ឱគ្គិលិតុំ អន្តោ បវេសេតុំ ន សក្ខិតិ.

ឯវំ, ភន្តេតិ និគណ្ឋោ កិរ ចិន្តេសិ – "សមណោ គោតមោ មយ្ហំ សាវកេ ភិន្ទិត្វា គណ្ហាតិ, ហន្ទាហំ ឯកំ បញ្ហំ អភិសង្ខរោមិ, យំ បុដ្ឋោ សមណោ គោតមោ ឧក្កុដិកោ ហុត្វា និសិន្នោ ឧដ្ឋាតុំ ន សក្ខិស្សតី"តិ. សោ អភយស្ស គេហា នីហដភត្តោ សិនិទ្ធភោជនំ ភុញ្ជន្តោ ពហូ បញ្ហេ អភិសង្ខរិត្វា – "ឯត្ថ សមណោ គោតមោ ឥមំ នាម ទោសំ ទស្សេស្សតិ, ឯត្ថ ឥមំ នាមា"តិ សព្ពេ បហាយ ចាតុមាសមត្ថកេ ឥមំ បញ្ហំ អទ្ទស. អថស្ស ឯតទហោសិ – "ឥមស្ស បញ្ហស្ស បុច្ឆាយ វា វិស្សជ្ជនេ វា ន សក្កា ទោសោ ទាតុំ, ឧគ្គិលាបនោ អយំ, កោ នុ ខោ ឥមំ គហេត្វា សមណស្ស គោតមស្ស វាទំ អារោបេស្សតី"តិ. តតោ "អភយោ រាជកុមារោ បណ្ឌិតោ, សោ សក្ខិស្សតីតិ តំ ឧគ្គណ្ហាបេហី"តិ និដ្ឋំ គន្ត្វា ឧគ្គណ្ហាបេសិ. សោ វាទជ្ឈាសយតាយ តស្ស វចនំ សម្បដិច្ឆន្តោ "ឯវំ, ភន្តេ"តិ អាហ.

៨៤. អកាលោ អជ្ជាតិ អយំ បញ្ហោ ចតូហិ មាសេហិ អភិសង្ខតោ, តត្ថ ឯកំ គហេត្វា ឯកំ វិស្សជ្ជិយមានេ ទិវសភាគោ នប្បហោស្សតីតិ មញ្ញន្តោ ឯវំ ចិន្តេសិ. សោ ទានីតិ ស្វេ ទានិ. អត្តចតុត្ថោតិ កស្មា ពហូហិ សទ្ធិំ ន និមន្តេសិ? ឯវំ កិរស្ស អហោសិ – "ពហូសុ និសិន្នេសុ ថោកំ ទត្វា វត្តព្ពំ អញ្ញោ វុត្តំ អញ្ញោ ការណំ អញ្ញោ តថារូបំ វត្ថុំ អាហរិត្វា ទស្សេស្សតិ, ឯវំ សន្តេ កលហោ វា កោលាហលមេវ វា ភវិស្សតិ. អថាបិ ឯកកមេវ និមន្តេស្សាមិ, ឯវម្បិ មេ គរហា ឧប្បជ្ជិស្សតិ 'យាវមច្ឆរី វាយំ អភយោ, ភគវន្តំ ទិវសេ ទិវសេ ភិក្ខូនំ សតេនបិ សហស្សេនបិ សទ្ធិំ វិចរន្តំ ទិស្វាបិ ឯកកមេវ និមន្តេសី'"តិ. "ឯវំ បន ទោសោ ន ភវិស្សតី"តិ អបរេហិ តីហិ សទ្ធិំ អត្តចតុត្ថំ និមន្តេសិ.

ᨸ᪑᪓᪨ ᨶ ᩮᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲ, ᩁᩣᨩᨠ᩠ᨿᩣᨶ, ᩅᩥᨠ᩠ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᩮᩣ, ᩁᩣᨩᨠ᩠ᨿᩣᨶ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨸᩮᩣᨭ᩠ᨮᩅᩥᨠ᩠ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ

ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨸᩥ ᨶ ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨸᩥ᪨ ᨠᩣᨿᩥᨠᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᨠᨳᩣ ᨿᨳᩣᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩉᩥ ᨿᩣᨶᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩋᨶᩩᨸᩥᨭᨠᩮᨶ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᨶ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨠᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣ ᨶᩥᨠᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨸ᪑᪙᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩈᩩ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩅᩣᨧᩥᨠᩣ ᩉᩥ ᩅᩣᨧᩴ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᨠᩮᩅ ᨹᩃᩴ ᩅᩣ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩴ ᩅᩣ ᨸᩅᩣᩊᩴ ᩅᩣ

ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ, ᨸᨴᩔ ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨲᩥ ᨹᩃᩴ ᩃᩣᨽᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩅ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩴ ᨫᩣᨿᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩅ ᨸᩅᩣᩊᩴ

ᩅᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥ – “ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᩈ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩴ ᨸᩁᩅᩣᨧᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨾᩮ ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨠᨳᩮᩔᨲᩥ,

ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩩᨱᩴ᪨ ᨲᩮᩣ ᨧᩮ ᨠᨳᩮᩔᨲᩥ, ᨽᩣᩁᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩮᩣᨽᩣᩁᨸᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩔᨳ, ᨠᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨽᩣᩁᩮᩣ ᩁᩮᩣᨽᨲᩥ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨲᩣᩅ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨸᩥ

ᨩᩣᨶᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᨠᨳᩣ ᨸᨶ ᩁᩣᨩᨠ᩠ᨿᩣᨶᩮᨲᩣ ᩈᩉᩔᨣ᩠ᨣᩉᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨲᩈᩉᩔᨣ᩠ᨣᩉᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣᨧᩮᨲᩮᩁᩮ,

“ᨾᩮᨾᩮᩅᩔ ᨽᩣᩁᩴ ᩋᨸᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩴ ᨠᩥᨭ᩠ᨮᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ ᩁᩣᨩᨠ᩠ᨿᩣᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩣᩉ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩩᩅᩮ ᩋᩣᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨿᩩᩅᩮ ᨷᩮᨸᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᩣᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩈ᩠ᨿᩣᩉᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᩮᨶᨿ᩠ᨿ ᩋᩔ ᩋᩉᩴ᪨ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩮᨶᩅᩣᨲᩥ ᨸᨷᨾᨸᩮᨾᩣᨣᩮᨶᩅ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᩥ

ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥ ᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᩴ ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨶᩥᩔᩥᨲᩴ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣ ᩋᨾᨶᩣᨸᩣᨲᩥ ᨶᩮᩅ ᨸᩥᨿᩣ ᨶ ᨾᨶᩣᨸᩣ᪨ ᨾᩮᨾᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶᩅ

ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᨴᩮᨠ ᨸᨮᨾᩅᩣᨣᩣ ᩋᨧᩮᩣᩁᨿᩮᨶ ᨧᩮᩣᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨴᩣᩈᩴᨿᩮᨶ ᨴᩣᩈᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨴᩩᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴᨿᩮᨶ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨶ ᨲᩴ

ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᩣᨧᩣ ᨧᩮᩣᩁᨿᩮᨶ ᨧᩮᩣᩁᩮᩣ ᩋᨿᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨶ ᨽᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩅᩣᨧᩣ “ᨾᨴᩣᨶᩥ

ᩋᨣᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩈᨠ᩠ᨡᩣ, ᨾᨵ ᨯᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨸᩩᨶ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨳ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩣᩁᩮ ᨠᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᩋᨸᩣᨿᩮᩉᩥ ᨶ

ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᨳᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨧᩴ ᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨸᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᨸᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᨶ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦᨸᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩅᩣᨧᩣ᪨ ᨲᨲᩕ ᨠᩣᩃᨬ᩠ᨬᩪ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔᩣ

ᨲᨲᩥᨿᩅ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩔ ᨲᩔᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᨬ᩠ᨬᩪ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᩋᩣᨴᩣᨶᨠᩣᩃᩴ ᨣᩉᨱᨠᩣᩃᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ

ᩅ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨸᩥᨿᨸᨴᩮᨠ ᨸᨮᨾᩅᩣᨣᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᨠᨳᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩈᩣ ᩅᩥᨧᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᩅᩥᨧᩴ ᨠᩥᩁ ᨣᩣᨾᩅᩣᩈᩥᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᩋᩣᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨶᩣᨣᩣᩁᩮ ᨸᩥᩅᨶ᩠ᨲᩥ

ᩅᩮᨴᩮᩣᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩦᨲᨴ᩠ᨴᩣᨶᩮ ᨯᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩩᩁᩴ ᨸᩥᩅᨶ᩠ᨲᩣ “ᨾᩮᨾᩔ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨸᩥᩅᩁᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩁᩮᨲ᩠ᩅ ᨠᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ

ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲᩥᨠᩴ ᩋᨠᩴᩈᩩ – “ᩅᩥᨣᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨸᨧ᩠ᨧᩪᩃᨠᩴ ᨣᩅᨿ, ᨾᩮᩣ ‘ᩋᨶ᩠ᨲ’ᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩅᨿᩈᩥ, ᨣᩅᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨲᩥ, ᨲᩴ ᨽᩣᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴᩈᩩ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩣᨲ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨧᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨲᩣᨲᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩮᨠᩮᩣ ᨵᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ – ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨾᩮᨠᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩ, ᨾᨾ ᨠᩩᨭᩥᨠᩮᨲ ᨣᨸᩥᨭ᩠ᨮᨹᩃᨴᩣᩉᩃᩥ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᨸᩥᨭ᩠ᨮᩉᩣᩁᩴ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩣ ᨿᩮᨶᩮᩅ

ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩋᩉᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨽᩥᩁᩩᩉᩥᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩣᨴᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩴ ᩅᩥᨿ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩏᨸᩁᩥ ᨡᩥᨸᩥᩴ; ᩋᨳ ᩈᩣᨡᨲᩮᩣ ᩈᩣᨡᩴ

ចិនរនេត្វា ផលិតិ កនេហត្វា ឆ្ពតរិតំ អសនេក្កានេត្វា ឈរំ កត្វា តិនេស្សលិ អាហរិត្វា ឆ្ពរុឃ្យាយាតុ សត្តិកំ កត្វា ផលិតិ យាតុឃា អនៃាសិ; តាតិ បត យហត្តាតិ នេហាត្តិ ចាជិប្យាយាណាតិ៑ តនេតា នេយ យាតនេរា ឲកាយនេត តិសិត្ថាឃ សយសជ្ជិផលិតិ ឈាឪតាតិ៑ យឃា ឲក្សរនេក្កត អាតឹតផនេលស្ស នេសសកាតិ ក្យលសត្តនេក កានេយ ឲុដ្ឋកយហល្លកាត់ អនេហស្មំ៑ អយ្យាកំ ឈរំ នេសាត្បអសហត្ថំ, នេសសបរិក្លារកណ្ឌកំ អបនេតត្វា កបិដ្ឋផនេលនេហច ឃាច ឈតត់ ប្ញូរិតំ៑ តនេតា អតិនេរកាតិ កនេហត្វា នេកហត្វានេរ រាសិ អកំស្ស៑ នេសា អសឹតិហត្ថុនេព្ពានេឆា បព្ពនេតា ចិឃ អនេហាសិ៑ កិំ ច្រាឪសំ, នេភា សក្កា, សត្ថិហិតុត្តិ?

កាយិកយហល្លនេកា តុលឹ្យាតិសិឪត្វា សនេព្ពាសំ កធាបរិនេឃាឃានេត បុដ្ឋិនេតា អាហ – "ឲចំ កចិស្សតិ តាតា, យហត្តិ នេដ្ឋំ, នេដ្ឋយហត្តតាឃ សក្កា សត្ថិហិតុ"ត្តិ៑ ឃធា ច នេតត, ឲចំ នេសនេសហិបិ តធារុបិស្ស តិក្ការណកធាស្ស កធិតាស្ស អាហ – យឃ្យស្សិ តាតា ស្សណាធ, ត តុយ្យាកំនេឃច ក្យលិតិ, អយ្យាកយ្យិ ក្យល់ យហាក្យល់, អយ្យាកំ បត អចនេសសនេលនេត្តហិ កប្យាសនេលត្តំ យហត្តតរំ ៓ តស្ស អនេតកកទឹសសតស្ស កប្យាសនេលត្តស្ស យនេជ្ឈាឲនេកា កប្យាសរុនេក្ខា យហា អសឹតិហត្ថុនេព្ពានេឆា អនេហាសិ៑ តស្ស បន្ចា សាខា, តាស្ស អចនេសសសាខា ផល់ ត កហ្សិស្ស, បិឪឹតសាខាឃ ឲកនេយច យហាធាជិយត្តំ ផល់ អនេហាសិ៑ តស្ស ល អំសិនេឃា, លស្ស អំសឹស្ស ល កប្យាសបិណ្ឌិនេឃា បុប្ជិតា៑ អហំ យស្សំ កានេរត្វា តាយ្យតចិលិនេត្តា នេលត្តំ កត្វា តា កប្យាសបិណ្ឌិនេឃា បុប្ជិតា ឪិស្វា ឪិតនេកាច ហត្ថំ បសានេរត្វា កហ្សិ្យា តា កប្យាសបិណ្ឌិនេឃា ធាយសយ្យត្ថា ល ងាសា អនេហស្មំ៑ នេត សនេព្ព យំ ឲកកំ ឆ្ពហាឃ បលិតា៑ ឲត្តនេក អត្ថានេត នេត ត បស្សាយិ, អជ្ជ ឪិដ្ឋា, តុនេយ្យតា ល ឌតា៑ តុំ តនេត្ថា តាយ, តុំ បុនេណ្ហា តាយ, តុំ ចឌ្ឍយានេតា តាយ, តុំ ឌិនេត្តា តាយ តុំ យក្ខនេលិ តាយ, តុំ នេបិដ្ឋិនេឃា តាយាតិ ចត្វា ដ្ឋាឃ តិសិត្ថនេកនេឃច ធ្វត្បអាស្ស កនេហត្វា អដ្ឋាសិ៑ នេត "ត យឃំ ងាសា"តិបិ ចត្វា តាសក្លិស្ស៑ អឆ នេត កឌ្ឍនេត្តា ចិតិន្ថឃំ នេតត្វា លក្ខលំ អានេរាបេត្វា ឃាចឪឹចំ ងានេស កត្វា បរិក្សិ្ប៑ ឲចរុបិ កធំ តធាកនេតា ត ភាសតិ៑

ធ្វុតិឃធាធា អាយិសនេហតុធាធ្វកឲ្យតាឪិចនេសត តាតប្យកានេរា បនេរសំ នេធាយតធាធា នេចច, នេចារកធំ រាឌកធត្តិ អាឪិតឃប្យចត្វា តិរដ្ឋាតកធា ធ៑ តយ្យិ តធាកនេតា ត ភាសតិ៑ តតិឃធាធា អរិឃសច្ចសត្តិស្សិតកធា, ឃំ ចស្សសតយ្យិ ស្សណត្តា បណ្ឌិតា នេតច ពិត្តិ កដ្ឋត្តិ៑ ព្ពតិ តធាកនេតា នេតច សព្ពយ្យិ អប្បិឃធាធំ ភាសតិ ត បិឃធាធំ៑ តតិឃំ តតិឃនេយច បត ភាសិតព្ពកាលំ អតតិក្កយិត្វា ភាសតិ៑ តត្ថ តតិឃំ អប្បិឃធាធំ សត្ថាឃ នេហដ្ឋា ឌហនេក្យាន៍រាបយា អាកតាតិ នេចឪិតព្ពា៑

ប៉លិ៑ដ្ឋងាហុ ឆាតនេសានេចតត្តិ ដ្ឋងាហុ ឆាតុប្បត្តិកនេការនេលាត តក្ខលំនេឃច តំ តធាកតស្ស ដ្ឋបដ្ឋាតីតិ បុច្ឆតិ៑ សព្ពានេតាតិ នេការនេតា បព្ពានេតា បិកនេជា៑ ឆយុឆាតុតិ ឆយុសភានេចា៑ សព្ពញ្ញុតព្ពាណនេស្សតំ អឆិចចត់ ៓ តំ ភកចតា ស្សប្បជិចិន្តំ, ហត្ថកតំ ភកចនេតា៑ តស្វា នេសា ឃំ ឃំ ព្ពច្ឆតិ, តំ តំ សព្ពា ឆាតនេសាច បជិកាតីតិ៑ នេសសំ សព្ពត្ថ ដ្ឋត្តាតនេយច៑ អឃំ បត ឆយុនេងសតា នេតយ្យបុក្កលចនេសត បរិតិដ្ឋិតាតិ៑

បបព្ចាស្សូឆតិឃា យជ្ឈិ្យតិកាឃដ្ឋកធាឃ

អភឃរាឌក្យារស្សុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

៥៎ ពាហុនេចនីយសុត្តចណ្ណនា

ប៥៎ ៙ចិះយ សុតត្តិ ពាហុនេចនីយសុត្តំ តត្វ បញ្ចាកនេក្ខា ឆបតីតិ បញ្ចាកនេក្ខាតិ តស្ស គាយំ
ចាសិឋនសុតិលាឝតឝល្ហយុក្កុនកាញ្ជអសុត្តគាញ្ជព្ហសង្ហានេតហិ ចា អនេក្ខហិ សយត្ថាកតត្វា នេសា បញ្ចានេក្ខាតិ បញ្ញានេតា ឆបតីតិ
ចន្ហកិនេឌ្ហនេកា ង្កាឃិតិ បល្ហិទ៌តាឝាឃិនេត្វនេរា

ប៥៎ បរិឃាឃត្តិ ពានល៉ា នេច្ឆបិគត្ថាតិ នេច្ឆបិ, អាគត្ថ បរិឃានេឃគាតិ ពានលោគ ៙ត្វ ឆ កាឃិកនេចតនិកចនេសគ នេច្ឆ នេចឝិតគ្គា
សុលាឝិចនេសគ តិនេស្សា, ព្វត្ថ្រិឃចនេសគ សុលិត្ថ្រិឃាឝិកា បញ្ចា, ក្ខានចនេសគ ឆក្លួសយឲ្យស្សខាឝិកា ល, ង្កបចិឆានចនេសគ “ឆក្លួគា ន្ទុបំ ឝិប្ទា
នេសាឃគស្សង្ហាតិឃំ ន្ទុបំ ង្កបចិឆនេតី”តិអាឝិកា អដ្ហានស, ល នេកហស្សិតាតិ នេសាឃគស្សាតិ, ល នេគក្លួឃ្លសិតាតិ នេសាឃគស្សាតិ, ល
នេកហស្សិតាតិ ឆោឃគស្សាតិ, ល នេគក្លួឃ្លសិតាតិ ឆោឃគស្សាតិ, ល នេកហស្សិតា ង្កនេបក្ខា, ល នេគក្លួឃ្លសិតាតិ ៙ចិ លត្តិស, តា អតីនេត លត្តិស,
អគាកនេត លត្តិស, បច្ចុប្បនេគ្ន លត្តិសាតិ ៙ចិ អដ្ហនេចឝគាសតំ នេចឝិតគ្គា

៥០ បញ្ចា នេលា ព្ហនេយ, អាគត្ថ, កាឃក្យហាតិ អឃំ បាឝិ៍៙នេក្ខា អត្យសត្តិ គ នេកចលយ្យិ នេច្ឆ អាឝិ៍ កត្វា នេចឝគា គកចតា បញ្ញាត្តា,
បរិឃានេឃគ ៙កាបិ នេចឝគា កទិតា តំ ឝនេស្សនេត្វា បញ្ចាកក្ខស្ស ឆបតិនេគា ចាឝិ ង្កបត្វឃ្លុត្តំ ព្ហឃំ ឆោសតំ អានកិ

អកិក្លត្តតានត្តិ សុត្តនតាទិ បលីតតានត្តិ អតប្បកតាទិ ៙ត្វ ឆ ចត្យត្តញ្ញាគនេតា បដ្ហាឃ អត្យក្លួឃសុលា នេចឝគា, សាបិ សត្តនេដ្ហគ បលីតនេដ្ហគ ឆ
សុលត្តិ ចុត្តា ល នេកហស្សិតាតិ សុលត្តិ ចុត្តាតិ តិនេទានេឆា អនេចឝឃិតសុលចនេសគ សុលំ គាឃ ឌានេតា បញ្ចាកាឃក្យហចនេសគ ហិ
អដ្ហសយាបត្តិចនេសគ ឆ ង្កប្បត្តិ នេចឝឃិតសុលំ គាឃ តិនេទានេឆា អនេចឝឃិតសុលំ គាឃ ព្ហតិ នេចឝឃិតសុលំ ចា នេហាត្យ អនេចឝឃិតសុលំ ចា,
តំ តិក្ខក្លួកាចសង្ហានេតគ សុលនេដ្ហគ ៙កត្តសុលនេយច ឌាតំ

៥៧ ឃត្វឃត្វាតិ ឃស្មិ ឃស្មិ ឆានេគ សុលំ ង្កបលច្ចកីតិ នេចឝឃិតសុលំ ចា អនេចឝឃិតសុលំ ចា ង្កបលច្ចកីតិ តំ តំ តឆាកនេតា សុលស្មិ
បញ្ញានេបតីតិ តំ សត្ថំ តឆាកនេតា តិក្ខក្លួកាចំ សុលស្មិនេឃច បញ្ញានេបតីតិ ព្ហឃ គកចា តិនេទាឃសយាបត្តិ សិសំ កត្វា នេគឃ្យបុក្កុលចនេសគ
អនេហត្តគិក្យនេឌនេគច ឆោសតំ តិដ្ហានេបសិតិ

បបញ្ចាសុឝតិឃា យដ្ឋិយតិកាឃដ្ហកឆាឃ

ពាហុនេចនីយសុត្តចណ្ណនា តិដ្ហិតា

១០. អបណ្ណកសុត្តវណ្ណនា

៩១. ឯវំ មេ សុតន្តិ អបណ្ណកសុត្តំ។ តត្ថ ចារិកន្តិ អតុរិតចារិកំ។

៩២. អត្ថិ បន វោ គហបតយោតិ កស្មា អាហ? សោ កិរ គាមោ អដវិទ្វារេ និវិដ្ឋោ។ នានាវិធា សមណព្រាហ្មណា ទិវសំ មគ្គំ គន្ត្វា សាយំ តំ គាមំ វាសត្ថាយ ឧបេន្តិ, តេសំ តេ មនុស្សា មញ្ចបីឋានិ បត្ថរិត្វា បាទេ ធោវិត្វា បាទេ មក្ខេត្វា កប្បិយបានកានិ ទត្វា បុនទិវសេ និមន្តេត្វា ទានំ ទេន្តិ។ តេ បសន្នចិត្តា តេហិ សទ្ធិំ សម្មោទមានា ឯវំ វទន្តិ “អត្ថិ បន វោ គហបតយោ កិញ្ចិ ទស្សនំ គហិត”ន្តិ? នត្ថិ, ភន្តេតិ។ “គហបតយោ វិនា ទស្សនេន លោកោ ន និយ្យាតិ, ឯកំ ទស្សនំ រុច្ចិត្វា ខមាបេត្វា គហេតុំ វដ្ដតិ, ‘សស្សតោ លោកោ’តិ ទស្សនំ គណ្ហថា”តិ វត្វា បក្កន្តា។ អបរេទិវសេ អញ្ញេ អាគតា។ តេបិ តថេវ បុច្ឆិំសុ។ តេ តេសំ “អាម, ភន្តេ, បុរិមេសុ ទិវសេសុ តុម្ហាទិសា សមណព្រាហ្មណា អាគន្ត្វា ‘សស្សតោ លោកោ’តិ អម្ហេ ទស្សនំ គាហាបេត្វា គតា”តិ អារោចយិំសុ។ “តេ ពាលា កិំ ជានន្តិ? ‘ឧច្ឆិជ្ជតិ អយំ លោកោ’តិ ឧច្ឆេទទស្សនំ គណ្ហថា”តិ ឯវំ តេបិ ឧច្ឆេទទស្សនំ គណ្ហាបេត្វា បក្កន្តា។ ឯតេនុបាយេន អញ្ញេ ឯកច្ចសស្សតំ, អញ្ញេ អន្តានន្តំ , អញ្ញេ អមរាវិក្ខេបន្តិ ឯវំ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិយោ គណ្ហាបេសុំ។ តេ បន ឯកទិដ្ឋិយម្បិ បតិដ្ឋាតុំ នាសក្ខិំសុ។ សព្ពបច្ឆា ភគវា អគមាសិ។ សោ តេសំ ហិតត្ថាយ បុច្ឆន្តោ “អត្ថិ បន វោ គហបតយោ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អាការវតីតិ ការណវតី សហេតុកា។ អបណ្ណកោតិ អវិរទ្ធោ អទ្វេជ្ឈគាមី ឯកំសគាហិកោ។

៩៣. នត្ថិ ទិន្នន្តិអាទិ ទសវត្ថុកា មិច្ឆាទិដ្ឋិ ហេដ្ឋា សាលេយ្យកសុត្តេ វិត្ថារិតា។ តថា តព្បិបច្ចនីកភូតា សម្មាទិដ្ឋិ។

៩៤. នេក្ខម្មេ អានិសំសន្តិ យោ តេសំ អកុសលតោ និក្ខន្តភាវេ អានិសំសោ, យោ ច វោទានបក្ខោ វិសុទ្ធិបក្ខោ, តំ ន បស្សន្តីតិ អត្ថោ។ អសទ្ធម្មសញ្ញត្តីតិ អភូតធម្មសញ្ញាបនា ។ អត្តានុក្កំសេតីតិ ឋបេត្វា មំ កោ អញ្ញោ អត្តនោ ទស្សនំ បរេ គណ្ហាបេតុំ សក្កោតីតិ អត្តានំ ឧក្ខិបតិ។ បរំ វម្ភេតីតិ ឯត្តកេសុ ជនេសុ ឯកោបិ អត្តនោ ទស្សនំ បរេ គណ្ហាបេតុំ ន សក្កោតីតិ ឯវំ បរំ ហេដ្ឋា ខិបតិ។ បុព្ពេវ ខោ បនាតិ បុព្ពេ មិច្ឆាទស្សនំ គណ្ហន្តស្សេវ សុសីល្យំ បហីនំ ហោតិ, ទុស្សីលភាវោ បច្ចុបដ្ឋិតោ។ ឯវមស្សិមេតិ ឯវំ អស្ស ឥមេ មិច្ឆាទិដ្ឋិអាទយោ សត្ត។ អបរាបរំ ឧប្បជ្ជនវសេន បន តេនេវ មិច្ឆាទិដ្ឋិបច្ចយា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នាម។

តត្រាតិ តាសុ តេសំ សមណព្រាហ្មណានំ លទ្ធីសុ។ កលិគ្គហោតិ បរាជយគ្គាហោ។ ទុស្សមត្តោ សមាទិន្នោតិ ទុគ្គហិតោ ទុប្បរាមដ្ឋោ។ ឯកំសំ ផរិត្វា តិដ្ឋតីតិ ឯកន្តំ ឯកកោដ្ឋាសំ សកវាទមេវ ផរិត្វា អធិមុច្ចិត្វា តិដ្ឋតិ, “សចេ ខោ នត្ថិ បរោ លោកោ”តិ ឯវំ សន្តេយេវ សោត្ថិភាវាវហោ ហោតិ។ រិញ្ចតីតិ វជ្ជេតិ។

៩៥. សទ្ធម្មសញ្ញត្តីតិ ភូតធម្មសញ្ញាបនា។

ពកក្កុនហាតិ ឧឃក្កុនហា៉ ស្វសយតេ្វា សយាឌិនត្តាតិ ស្វក្កុហិនតា ស្វបរាយតេ្វា៉ ក្កកឃំសំឋរិត្វា តិដ្ឋតីតិ ក្កកឃត្តំ ក្កកឃនកាដ្ឋានំ សកចាត់ បនចាតញ្ញា ឋរិត្វា អឈិយុទ្ធិត្វា តិដ្ឋតិ “សនេច នលា អត្ថិ បននា នលិនកា”តិ ឲចំ សនត្តបិ “សនេច នលា ភត្ថិ បននា នលិនកា”តិ ឲចំ សនត្តបិ នសាត្តិកាចាចនហា នហាតិ៉ បននតាបិ ឲក់នីសាកឃំសេស្វ ប្តយិតាច តនឃត ឣនត្វា នចឌិតនត្តា៉

ឩលិ៉កននានតាតិ សហត្វា កននាត្តស្ស៉ កានឃនតាតិ ឣាលាត្តិឃា កានេទត្តស្ស៉ លិត្តនតាតិ បននសំ ហត្វាឌីតិ លិត្តត្តស្ស៉ បឆនតាតិ ឥនល្លត បឹឡទុត្តស្ស ចា តនឌ្ឍត្តស្ស ចា៉ នសាឆឃនតាតិ បនស្ស កល្លហនលាឌីហិ នសាក់ សឃំ កននាត្តស្សបិ បននហិ កានេទត្តស្សបិ៉ កិលយនតាតិ ឣាហារូបនច្ឆ-ពាត្តភាការប្យនចសតាឌីហិ សឃំ កិលយត្តស្សាបិ បននហិ កិលយានបត្តស្សាបិ៉ ឋត្តនតា ឋត្តាបឃនតាតិ បនំ ឋត្តត្តំ ឋត្តតកានល សឃយ្បិ ឋត្តនតា បនយ្បិ ឋត្តាបឃនតា៉ បិលាយតិបិតឃនតាតិ បិល់ ហតត្តស្សបិ ហតានបត្តស្សបិ៉ ឲចំ សព្វត្ថ កនលាការាបតចននសនតច ឣនត្វា នចឌិតនត្តា៉

សត្តិត្តិ ឈនសត្តិ៍ តិនល្លាបត្តិ យហាចិនលិបំ៉ ឲកាការិកត្តិ ឲកនយច ឈនំ បរិចានេទត្វា ចិលុយ្យត់៉ បរិបនត្តតិដ្ឋនតាតិ ឣាកតាកតាត់ ឣដ្ឋិត្តតត្វំ យនក្កុ តិដ្ឋនតា៉ កននានតា ត កឹឃតិ បិបត្តិ ឃំកិត្វិ បិបំ កននាយឹតិ សញ្ញាឃ កននានតាបិ បិបំ ត កឹឃតិ, តត្តិ បិបំ៉ សត្វា បត កននាយាតិ ឲចំសញ្ញិនតា នហាត្តីតិ ឣនត្វា៉ ល្យុនបរិឃនត្តតាតិ ល្យុននតយិតា, ល្យុនឆានសឌិសបរិឃនត្តត ចា៉ ឲក់ យំសពលត្តិ ឲក់ យំសនានិ៍ ប្ញុញ្ញត្តិ តនស្ស្បច នចចចត់៉ តនតាតិតាតត្តិ ឲកយំសពលកនលាតិតាត់៉ ឥក្លិលាតីនេ យត្យុស្សា កក្កុលឡអា តាន្យលា, នព សត្តាឃ ហតនត្តាតិឣាឌិ ចុត្តំ៉ ក្កុត្តនតីនេ សត្តា នហាត្តិ បសត្តា ញុត្តយាយកា ឆយុយាយកា សឈ្ឈយាយកា, នព សត្តាឃ តនត្តាតិឣាឌិ ចុត្តំ៉

តត្វ ឃឌនត្តាតិ យហាឃាក់ កននានត្តា៉ តនយតាតិ ប្តត្រ្តឹឃតនយត ក្កនបិសឆកនយុត៉ សំឃនយតាតិ សីលសំឃនយត៉ សច្ចចនឌ្ឍតាតិ សច្ចចនតត៉ ឣាកនយាតិ ឣាកយត់, បចត្តីតិ ឣនត្វា៉ សព្ទឆាបិ បិបប្បញ្ញាត់ កិរិឃនយច បដិក្លិបត្តិ៍ ស្វក្កុបនក្លាបិ ចុត្តតនឃនតច នចឌិតនត្តា៉ នសសនយត្វ ប្បុរិយចាននេ ចុត្តសឌិសនយច៉

១០០៉តត្តិ នហត្យ តត្តិ បច្ចនឃាតិ ឲត្វ បច្ចនឃា នហត្យនចចចត់៉ ក្កកនឃតាបិ ចិឌ្ឍយាតកនយច កាឃឥច្ចរិតាឌិសំកិនលសបច្ចឃំ កាឃស្វចរិតាឌិចិស្វទ្ធិបច្ចឃំ បដិក្លិបត្តិ៍ តត្តិពាល៍, តត្តិ ឋីរិឃំ, តត្តិ ប្បុរិសឆានយា, តត្តិ ប្បុរិសបនក្កនយាតិ សត្វាត់ សំកិនលសិត្យំ ចា ចិស្វុទ្ធិត្យំ ចា ពាល៍ ចា ឋីរិឃំ ចា ប្បុរិសនសត កាតនត្តា តាឃ ប្បុរិសឆានយា ចា ប្បុរិសបនក្កនយា ចា តត្តិ៉

សនត្តា សត្វាតិ ឈ្ងដ្ឋនកាលាកេក់កាតនឃា ឣតចននសនស តិតនស្សត្តិ៉ សនត្តា បិលាតិ ឲកិត្រ្តីនឃា បិនលា ដ្ឋិត្រ្តីនឃា បិនលាតិ ឣាឌិចននសត ចតត្តិ៉ សនត្តា ក្វតាតិ ឣល្លនកាឃសចត្តិនកានសស្វ ក្វនព សត្តាឃ ចតត្តិ៉ សនត្តា ឌីចាតិ សាលិឃចនកាឆ្យយាតនឃា សត្តាឃ ចតត្តិ៉ នពស្វ នហនព ចិន្យហតកានចត ឌីចសញ្ញិនតា៉ ឣចសា ឣពាលិ ឣឋីរិឃាតិ នពសំ ឣត្តនតា ចននសា ចា ពាល៍ ចា ឋីរិឃំ ចា តត្តិ៉ តិឃតិសង្កុតិកាចបរិលាតាតិ ឲត្វ តិឃតីតិ តិឃតតា៉ សង្កុតីតិ លត្តំ ឣភិឌាតីតំ តត្វ តត្វ កយត់៉ កានចាតិ សកានចានឃច៉ ឲចំ តិឃតិឃា ច សង្កុតិឃា ច កានចត ច បរិលាតា តាតប្យការតំ បត្វា៉ នឃត ហិ ឃឆា កចិតត្តំ, នសា តននឆច កចតិ៉ នឃត នតា កចិតត្តំ,

ខោ ន ភវតីតិ វទន្តិ។ ឆឡាភិជាតីសូតិ ឆសុ ឯវ អភិជាតីសុ ឋត្វា សុខញ្ច ទុក្ខញ្ច បដិសំវេទេន្តិ, អញ្ញា សុខទុក្ខភូមិ នត្ថីតិ ទស្សេន្តិ។

តត្ថ ឆ អភិជាតិយោ នាម កណ្ហាភិជាតិ នីលាភិជាតិ លោហិតាភិជាតិ ហលិទ្ទាភិជាតិ សុក្កាភិជាតិ បរមសុក្កាភិជាតីតិ។ តត្ថ សាកុណិកោ សូករិកោ លុទ្ទោ មច្ឆឃាតកោ ចោរោ ចោរឃាតកោ, យេ វា បនញ្ញេបិ កេចិ កុរូរកម្មន្តា, អយំ កណ្ហាភិជាតិ នាម។ ភិក្ខូ នីលាភិជាតីតិ វទន្តិ។ តេ កិរ ចតូសុ បច្ចយេសុ កណ្ដកេ បក្ខិបិត្វា ខាទន្តិ។ "ភិក្ខូ ច កណ្ដកវុត្តិកា"តិ អយញ្ហិ តេសំ បាឡិយេវ។ អថ វា កណ្ដកវុត្តិកា ឯវំ នាម ឯកេ បព្ពជិតាតិ វទន្តិ។ "សមណកណ្ដកវុត្តិកា"តិបិ ហិ តេសំ បាឡិ។ លោហិតាភិជាតិ នាម និគណ្ឋា ឯកសាដកាតិ វទន្តិ។ ឥមេ កិរ បុរិមេហិ ទ្វីហិ បណ្ឌរតរា។ គិហី អចេលកសាវកា ហលិទ្ទាភិជាតីតិ វទន្តិ។ ឥតិ អត្តនោ បច្ចយទាយកេ និគណ្ឋេហិបិ ជេដ្ឋកតរេ ករោន្តិ។ នន្ទោ, វច្ឆោ, សង្កិច្ចោ, អយំ សុក្កាភិជាតីតិ វទន្តិ។ តេ កិរ បុរិមេហិ ចតូហិ បណ្ឌរតរា។ អាជីវកេ បន បរមសុក្កាភិជាតីតិ វទន្តិ។ តេ កិរ សព្ពេហិ បណ្ឌរតរា។

តត្ថ សព្ពេ សត្តា បឋមំ សាកុណិកាទយោវ ហោន្តិ, តតោ វិសុជ្ឈមានា សក្យសមណា ហោន្តិ, តតោ វិសុជ្ឈមានា និគណ្ឋា, តតោ អាជីវកសាវកា, តតោ នន្ទាទយោ, តតោ អាជីវកាតិ អយមេតេសំ លទ្ធិ។ សុក្កបក្ខោ ទុក្ខបច្ចនីកេន វេទិតព្ពោ។ សេសមិធាបិ បុរិមវាទេ វុត្តនយេនេវ។

ឥមាសុ បន តីសុ ទិដ្ឋីសុ នត្ថិកទិដ្ឋិ វិបាកំ បដិពាហតិ, អកិរិយទិដ្ឋិ កម្មំ បដិពាហតិ, អហេតុកទិដ្ឋិ ឧភយម្បិ បដិពាហតិ។ តត្ថ កម្មំ បដិពាហន្តេនាបិ វិបាកោ បដិពាហិតោ ហោតិ, វិបាកំ បដិពាហន្តេនាបិ កម្មំ បដិពាហិតំ។ ឥតិ សព្ពេបេតេ អត្ថតោ ឧភយបដិពាហកា នត្ថិកវាទា ចេវ អហេតុកវាទា អកិរិយវាទា ច ហោន្តិ។ យេ បន តេសំ លទ្ធឹ គហេត្វា រត្តិដ្ឋានេ ទិវាដ្ឋានេ និសិន្នា សជ្ឈាយន្តិ វីមំសន្តិ, តេសំ – "នត្ថិ ទិន្នំ នត្ថិ យិដ្ឋំ, ករោតោ ន ករីយតិ បាបំ, នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ"តិ តស្មិំ អារម្មណេ មិច្ឆាសតិ សន្តិដ្ឋតិ , ចិត្តំ ឯកគ្គំ ហោតិ, ជវនានិ ជវន្តិ, បឋមជវនេ សតេកិច្ឆា ហោន្តិ, តថា ទុតិយាទីសុ។ សត្តមេ ពុទ្ធានម្បិ អតេកិច្ឆា អនិវត្តិនោ អរិដ្ឋកណ្ដកសទិសា។

តត្ថ កោចិ ឯកំ ទស្សនំ ឱក្កមតិ, កោចិ ទ្វេ, កោចិ តីណិបិ, ឯកស្មិំ ឱក្កន្តេបិ ទ្វីសុ តីសុ ឱក្កន្តេសុបិ និយតមិច្ឆាទិដ្ឋិកោវ ហោតិ, បត្តោ សគ្គមគ្គាវរណញ្ចេវ មោក្ខមគ្គាវរណញ្ច, អភព្ពោ តស្ស អត្តភាវស្ស អនន្តរំ សគ្គម្បិ គន្តុំ, បគេវ មោក្ខំ។ វដ្ដខាណុ នាមេស សត្តោ បថវីគោបកោ។ កិំ បនេស ឯកស្មិំយេវ អត្តភាវេ និយតោ ហោតិ, ឧទាហុ អញ្ញស្មិម្បីតិ? ឯកស្មិំយេវ និយតោ, អាសេវនវសេន បន ភវន្តរេបិ តំ តំ ទិដ្ឋឹ រោចេតិយេវ។ ឯវរូបស្ស ហិ យេភុយ្យេន ភវតោ វុដ្ឋានំ នាម នត្ថិ។

តស្មា អកល្យាណជនំ, អាសីវិសមិវោរគំ;

អារកា បរិចឆេជ្ឈ្យ, ក្ខតិកាេយា ចិចក្លេហាតិ៍

១០១៍ តត្ថិ សត្តេសា អារុប្យាតិ អន្ទុប(ប្រាហូ)េលិេកា ភាយ សត្តាកាេទត តត្ថិ៍ យេតាយឃាតិ ឈាតធិត្ថយឃា៍ សត្តាយឃាតិ អន្ទុបត្តាតសត្តាឃ សត្តាយឃា៍ ទ្ទុបិត់េឃច តិត្តិងាឃ ចិរាកាឃ តិេរាឆាឃ បដិបេត្ថា េហាតីតិ អឃំ លិកឹ ចា េហាតិ ពក្តិ ចា៍ លិកឹ ភាយ ទ្ទុបិចចទត្តាតលិកឹ៍ តស្ស ទ្ទុបិចចេរ កន្លា តត្ថិ, អន្ទុបិចចេរលិេក អត្ថិ៍ េសា – "អហំ អារុប្យា អត្ថីតិ ចឥត្តាតយ្យិ តត្ថីតិ ចឥត្តាតយ្យិ ឃុហាយិ, អត្ថិ តត្ថីតិ បត ត ឌាភាយិ៍ ចត្តុត្តាត់ បឥដ្ឋាត់ កត្វា អន្ទុបិចចទត្តាត់ តិត្តេត្តស្សាយិ៍ សេច អារុប្យា អត្ថិ, តត្ថ តិត្តត្តិស្សាយិ, សេច តត្ថិ, ទ្ទុបិចចេ(ប្រាហូ)េលិេក តិត្តត្តិស្សាយិ៍ ឲចំ េយ អបណ្ណកោ ឆេយ្យ អបណ្ណកោច អចិរេត្តេច កចិស្សតី"តិ តឆា បដិបត្តិ៍ ពក្តិ បត អប្យដិលត្តាតោ, តស្សាបិ ទ្ទុបត្តាត កន្លា តត្ថិ, អន្ទុបេលិេក បត អត្ថិ៍ េសា – "អហំ អារុប្យា អត្ថីតិ ចឥត្តាតយ្យិ តត្ថីតិ ចឥត្តាតយ្យិ ឃុហាយិ, អត្ថិ តត្ថីតិ បត ត ឌាភាយិ៍ កសិណបរិកម្មំ កត្វា ចត្តុត្តាត់ តិត្តេត្តត្វា តំ បឥដ្ឋាត់ កត្វា អន្ទុបិចចទត្តាត់ តិត្តេត្តស្សាយិ៍ សេច អារុប្យា អត្ថិ, តត្ថ តិត្តត្តិស្សាយិ៍ សេច តត្ថិ, ទ្ទុបិចចេ(ប្រាហូ)េលិេក តិត្តត្តិស្សាយិ៍ ឲចំ េយ អបណ្ណកោ ឆេយ្យ អបណ្ណកោច អចិរេត្តេច កចិស្សតី"តិ តឆា បដិបត្តិ៍

១០៖ កចតិេរាឆាតិ តិត្តាត៍ សារាកាឃ សត្តិេកតិ រាកចេសត ចេដ្ឋ ទត្តតស្ស សត្តិេកា៍ សិេឃាកាឃាតិ តណ្ហាចេសត សិេឃាឌតត្វាឃ៍ អភិតត្តតាឃាតិ តណ្ហាឌិដ្ឋិចេសត អភិតត្តតាឃ៍ បដិបេត្ថា េហាតីតិ អឃយ្យិ លិកឹ ចា េហាតិ ពក្តិ ចា៍ លិកឹ ភាយ អដ្ឋសយាបត្តិលិកឹ៍ តស្ស អារុេប្យ កន្លា តត្ថិ, តិត្តាេត អត្ថិ៍ េសា – "អហំ តិេរាឆា អត្ថីតិបិ តត្ថីតិបិ ឃុហាយិ, សឃំ ត ឌាភាយិ៍ សយាបត្តិ បិឥកំ កត្វា ចិបស្សត់ ចេឌ្ឍស្សាយិ៍ សេច តិេរាឆា កចិស្សតិ, អរហត្តំ បត្វា បរិតិត្តាឃិស្សាយិ៍ េតា េច កចិស្សតិ, អារុេប្យ តិត្តត្តិស្សាយី"តិ ឲចំ បដិបត្តិ៍ ពក្តិ បត ឲកសយាបត្តិឃាបិ ត លិកឹ, អារុេប្យ បតស្ស កន្លា តត្ថិ, កចតិេរាឆ អត្ថិ៍ េសា – "អហំ តិេរាឆា អត្ថីតិបិ តត្ថីតិបិ ឃុហាយិ, សឃំ ត ឌាភាយិ, កសិណបរិកម្មំ កត្វា អដ្ឋសយាបត្តិេយា តិត្តេត្តត្វា សយាបត្តិបឥដ្ឋាត់ ចិបស្សត់ ចេឌ្ឍស្សាយិ៍ សេច តិេរាឆា កចិស្សតិ, អរហត្តំ បត្វា បរិតិត្តាឃិស្សាយិ៍ េតា េច កចិស្សតិ, អារុេប្យ តិត្តត្តិស្សាយី"តិ ឲចំ បដិបត្តិ៍ ឲត្ថាហ – "អត្ថិ ឌិតត្តិអាឌីតិ តាច អបណ្ណកាតិ កចត្ត, តត្ថិ ឌិតត្តិអាឌីតិ បត កចំ អបណ្ណកាតី"តិ៍ កហលចេសត៍ តាតិ ហិ អបណ្ណកំ អបណ្ណកត្តិ ឲចំ កហិតត្វា អបណ្ណកាតិ ភាយ ឌាតាតិ៍

១០៍ ចត្តាេរាេយតិ អឃំ បិដិឲេក្កា អត្ថុសត្តិ៍ តត្ថិកចាេដា, អេហតុកចាេដា អកិរិឃចាេដា, អារុប្យា តត្ថិ តិេរាឆា តត្ថីតិ ឲចំចាឌិេតា ច េឌ្ញតិ ត្ថេយ បត្តា បុក្កលិ េហដ្ឋា តេឃា បុក្កលិច េហាត្តិ៍ អត្ថិកចាឌាឆេឃា បត្តា ឲេកា ចត្តុត្តបុក្កលិច េហាតិ៍ ឲតយត្តំ ឆេស្សតំ កកចា ត្ថយំ េឆសត់ អារកិ៍ តត្ថ សត្តា អត្វេតា ត្តត្តាតេយចាតិ៍

បបត្តាឃុតតិយា យត្តិបតិកាឃដ្ឋកចាឃ

អបណ្ណកឃុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

បជយចក្កចញ្ញភា ភិក្ខិពា់

២. ភិក្ខុវគ្គោ

១. អម្ពលដ្ឋិករាហុលោវាទសុត្តវណ្ណនា

១០៧. ឯវំ មេ សុតន្តិ អម្ពលដ្ឋិករាហុលោវាទសុត្តំ. តត្ថ អម្ពលដ្ឋិកាយំ វិហរតីតិ វេឡុវនវិហារស្ស បច្ចន្តេ បធានឃរសង្ខេបេ វិវេកកាមានំ វសនត្ថាយ កតោ អម្ពលដ្ឋិកាតិ ឯវំនាមកេ បាសាទេ បវិវេកំ ព្រូហយន្តោ វិហរតិ. កណ្ដកោ តាយ ជាតកាលតោ បដ្ឋាយ តិខិណោវ ហោតិ, ឯវមេវំ អយម្បិ អាយស្មា សត្តវស្សិកសាមណេរកាលេយេវ បវិវេកំ ព្រូហយមានោ តត្ថ វិហាសិ. បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោតិ ផលសមាបត្តិតោ វុដ្ឋិតោ. អាសនន្តិ បកតិបញ្ញត្តមេវេត្ថ អាសនំ អត្ថិ, តំ បប្ផោដេត្វា ឋបេសិ. ឧទកាធានន្តិ ឧទកភាជនំ "ឧទកដ្ឋានេ"តិបិ បាឋោ.

អាយស្មន្តំ រាហុលំ អាមន្តេសីតិ ឱវាទទានត្ថំ អាមន្តេសិ. ភគវតា ហិ រាហុលត្ថេរស្ស សម្ពហុលា ធម្មទេសនា កតា. សាមណេរបញ្ហំ ថេរស្សេវ វុត្តំ. តថា រាហុលសំយុត្តំ មហារាហុលោវាទសុត្តំ ចូឡរាហុលោវាទសុត្តមិទំ អម្ពលដ្ឋិករាហុលោវាទសុត្តន្តិ.

អយញ្ហិ អាយស្មា សត្តវស្សិកកាលេ ភគវន្តំ ចីវរកណ្ណេ គហេត្វា "ទាយជ្ជំ មេ សមណ ទេហី"តិ ទាយជ្ជំ យាចមានោ ភគវតា ធម្មសេនាបតិសារិបុត្តត្ថេរស្ស និយ្យាតេត្វា បព្ពាជិតោ. អថ ភគវា ទហរកុមារា នាម យុត្តាយុត្តំ កថំ កថេន្តិ, ឱវាទមស្ស ទេមីតិ រាហុលកុមារំ អាមន្តេត្វា "សាមណេរេន នាម, រាហុល, តិរច្ឆានកថំ កថេតុំ ន វដ្ដតិ, ត្វំ កថយមានោ ឯវរូបំ កថំ កថេយ្យាសី"តិ សព្ពពុទ្ធេហិ អវិជហិតំ ទសបុច្ឆំ បញ្ចបណ្ណាសវិស្សជ្ជនំ – "ឯកោ បញ្ហោ ឯកោ ឧទ្ទេសោ ឯកំ វេយ្យាករណំ, ទ្វេ បញ្ហា…បេ… ទស បញ្ហា ទស ឧទ្ទេសា ទស វេយ្យាករណានីតិ. ឯកំ នាម កិំ? សព្ពេ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា…បេ… ទស នាម កិំ? ទសហង្គេហិ សមន្នាគតោ អរហាតិ វុច្ចតី"តិ (ខុ. បា. ៤.១០) ឥមំ សាមណេរបញ្ហំ កថេសិ. បុន ចិន្តេសិ "ទហរកុមារា នាម បិយមុសាវាទា ហោន្តិ, អទិដ្ឋមេវ ទិដ្ឋំ អម្ហេហិ, ទិដ្ឋមេវ ន ទិដ្ឋំ អម្ហេហីតិ វទន្តិ, ឱវាទមស្ស ទេមី"តិ អក្ខីហិ ឱលោកេត្វាបិ សុខសញ្ជាននត្ថំ បឋមមេវ ចតស្សោ ឧទកាធានូបមាយោ, តតោ ទ្វេ ហត្ថិរូបមាយោ ឯកំ អាទាសូបមញ្ច ទស្សេត្វា ឥមំ សុត្តំ កថេសិ. ចតូសុ បន បច្ចយេសុ តណ្ហាវិវដ្ដំ បញ្ចសុ កាមគុណេសុ ឆន្ទរាគប្បហានំ កល្យាណមិត្តូបនិស្សយស្ស មហន្តភាវញ្ច ទស្សេត្វា រាហុលសុត្តំ (សុ. និ. រាហុលសុត្ត) កថេសិ. អាគតាគតដ្ឋានេ ភវេសុ ឆន្ទរាគោ ន កត្តព្ពោតិ ទស្សេតុំ រាហុលសំយុត្តំ (សំ. និ. ២.១៨៨ អាទយោ) កថេសិ. "អហំ សោភាមិ, មម វណ្ណាយតនំ បសន្ន"ន្តិ អត្តភាវំ និស្សាយ គេហស្សិតឆន្ទរាគោ ន កត្តព្ពោតិ មហារាហុលោវាទសុត្តំ កថេសិ.

តត្ថ រាហុលសុត្តំ ឥមស្មិំ នាម កាលេ វុត្តន្តិ ន វត្តព្ពំ. តញ្ហិ អភិណ្ហោវាទវសេន វុត្តំ. រាហុលសំយុត្តំ សត្តវស្សិកកាលតោ បដ្ឋាយ យាវ អវស្សិកភិក្ខុកាលា វុត្តំ. មហារាហុលោវាទសុត្តំ អដ្ឋារស វស្សសាមណេរកាលេ វុត្តំ. ចូឡរាហុលោវាទសុត្តំ អវស្សិកភិក្ខុកាលេ វុត្តំ. កុមារកបញ្ហញ្ច ឥទញ្ច អម្ពលដ្ឋិករាហុលោវាទសុត្តំ សត្តវស្សិកសាមណេរកាលេ វុត្តំ. តេសុ រាហុលសុត្តំ អភិណ្ហោវាទត្ថំ,

ᩁᩣᩉᩩᩃᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨳᩮᩁᩔ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨣᨻ᩠ᨽᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᩉᩩᩃᩮᩣᩅᩣᨴᩴ ᨣᩮᩉᩔᩥᨲᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᩮᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ, ᨧᩪᩊᩁᩣᩉᩩᩃᩮᩣᩅᩣᨴᩴ ᨳᩮᩁᩔ ᨸᨬ᩠ᨧᨴᩈ-ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨸᩣᨧᨶᩦᨿ-ᨵᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᨸᩣᨠᨠᩣᩃᩮ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨣᩣᩉᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᨸᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩁᩣᩉᩩᩃᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨣᩩᨱᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩍᨴᨾᩣᩉ –

“ᨠᩥᨠᩦᩅ ᨻᩦᨩᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿ, ᨧᩣᨾᩁᩦ ᩅᩣᩃᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᨶᩥᨸᨠᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨾᨾᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᩋᨸ᪨ ᪑᪨᪒᪨᪘᪓);

ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᨧᨶᨸᩉᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ, ᩍᨴᩴ ᩋᨾ᩠ᨻᩃᨭ᩠ᨮᩥᨠᩁᩣᩉᩩᩃᩮᩣᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩔ ᩋᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩔᩈᩥ ᨶᩮᩣᨲᩥ ᨸᩔᩈᩥ ᨶᩩ᪨ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨳᩮᩣᨠᩴ᪨ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᨱᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩩᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨵᩮᩣᨾᩩᨡᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪐᪘᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᩁᩣᩉᩩᩃ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩏᨸᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮ ᩈᩴᩅᩁᩁᩉᩥᨲᩔ ᩏᨸᨾᩣᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩎᩈᩣᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩁᨳᩦᩈᩣᩈᨴᩥᩈᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩏᩁᩪᩊ᩠ᩉᩅᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩥᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨩᩣᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨾᩴ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮ ᨥᩣᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᨠᩣᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨶ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᨠᩣᨿᩮᨶ ᨲᩣᩅ ᨸᨭᩥᩈᩮᨶᩣᨿ ᨹᩃᨠᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᨠᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨸᩣᨠᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᨸᩣᨲᩮᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩣᨿᩮᨶ᪨ ᩈᩦᩈᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩴ ᨸᨴᩮᩈᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᩈᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩉᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨠᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩮ ᩈᩁᩮ ᨠᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨲᨶᩴ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᨭᩥᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩉᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣᩉᩋᩔᩣᩁᩮᩣᩉᨸᨴᩣᨲᩦᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᩴ᪨ ᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᨻᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᨴᩦᨥᩣᩈᩥᩃᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩋᨿᨾᩩᩈᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᨨᩮᨴᨶᨽᩮᨴᨶᩴ᪨ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩮᩅ ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩴ ᨸᨶ ᨾᩩᨡᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩮᩣ ᨠᩁᨱᩮ᪨ ᩋᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩴ, ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨩᨿᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᨬ᩠ᨧ ᨸᩁᩣᨩᨿᩴ ᨸᩔᩦᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣᨿᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩴ ᩅᩣ ᨡᨴᩥᩁᨾᩩᩈᩃᩴ ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩉᨲ᩠ᨳᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩴ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣᨵᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶ ᨠᩩᨲᩮᩣᨧᩥ ᨽᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨩᨿᩴ ᨸᩁᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᨸᩁᩣᨩᨿᩴ ᨸᩔᩦᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨ ᨶᩣᩉᩴ ᨲᩔ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩣᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᩅᩣ ᨾᩣᨲᩩᨥᩣᨲᨠᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩣᨸᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩉ ᨲᩮᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩋᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩣᨸᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨿᩣ ᩉᩈᩣᨿᨸᩥ ᨴᩅᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿᨸᩥ ᨾᩩᩈᩣ ᨶ ᨽᨱᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩒᩃᩮᩣᨠᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨿᩴ ᨾᩩᨡᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪐᪙᪨ ᩈᩈᨠ᩠ᨠᩴ ᨶ ᨠᩁᨱᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴᩈᩮᨶ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩴᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩦᨲᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ ᨾᩣ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨸᨴᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ ᩏᨸᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩦᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᩅᨬ᩠ᨧ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ᪨

១១១។ អដ្ដីយិតព្វន្តិ អដ្ដេន បីឡិតេន ភវិតព្វំ។ ហរាយិតព្វន្តិ លជ្ជិតព្វំ។ ជិគុច្ឆិតព្វន្តិ គូថំ ទិស្វា វិយ ជិគុច្ឆា ឧប្បាទេតព្វា។ មនោកម្មស្ស បន អទេសនាវត្ថុកត្តា ឥធ ទេសេតព្វន្តិ ន វុត្តំ។ កិត្តកេ បន កាលេ កាយកម្មវចីកម្មានិ សោធេតព្វានិ, កិត្តកេ មនោកម្មន្តិ។ កាយកម្មវចីកម្មានិ តាវ ឯកស្មិំ បុរេភត្តេយេវ សោធេតព្វានិ។ ភត្តកិច្ចំ កត្វា ទិវាដ្ឋានេ និសិន្នេន ហិ បច្ចវេក្ខិតព្វំ “អរុណុគ្គមនតោ បដ្ឋាយ យាវ ឥមស្មិំ ឋានេ និសជ្ជា អត្ថិ នុ ខោ មេ ឥមស្មិំ អន្តរេ បរេសំ អប្បិយំ កាយកម្មំ វា វចីកម្មំ វា”តិ។ សចេ អត្ថីតិ ជានាតិ, ទេសនាយុត្តំ ទេសេតព្វំ, អាវិករណយុត្តំ អាវិកាតព្វំ។ សចេ នត្ថិ, តេនេវ បីតិបាមោជ្ជេន វិហាតព្វំ។ មនោកម្មំ បន ឯកស្មិំ បិណ្ឌបាតបរិយេសនដ្ឋានេ សោធេតព្វំ។ កថំ? “អត្ថិ នុ ខោ មេ អជ្ជ បិណ្ឌបាតបរិយេសនដ្ឋានេ រូបាទីសុ ឆន្ទោ វា រាគោ វា បដិឃំ វា”តិ? សចេ អត្ថិ, “បុន ន ឯវំ ករិស្សាមី”តិ ចិត្តេន អធិដ្ឋាតព្វំ។ សចេ នត្ថិ, តេនេវ បីតិបាមោជ្ជេន វិហាតព្វំ។

១១២។ សមណា វា ព្រាហ្មណា វាតិ ពុទ្ធា វា បច្ចេកពុទ្ធា វា តថាគតសាវកា វា។ តស្មាតិហាតិ យស្មា អតីតេបិ ឯវំ បរិសោធេសុំ, អនាគតេបិ បរិសោធេស្សន្តិ, ឯតរហិបិ បរិសោធេន្តិ, តស្មា តុម្ហេហិបិ តេសំ អនុសិក្ខន្តេហិ ឯវំ សិក្ខិតព្វន្តិ អត្ថោ។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឥមំ បន ទេសនំ ភគវា យាវ ភវគ្គា ឧស្សិតស្ស រតនរាសិនោ យោជនិកមណិក្ខន្ធេន កូដំ គណ្ហន្តោ វិយ នេយ្យបុគ្គលវសេន បរិនិដ្ឋាបេសីតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

អម្ពលដ្ឋិករាហុលោវាទសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ មហារាហុលោវាទសុត្តវណ្ណនា

១១៣។ ឯវំមេ សុតន្តិ មហារាហុលោវាទសុត្តំ។ តត្ថ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធីតិ ទស្សនំ អវិជហិត្វា គមនំ អព្ពោច្ឆិន្នំ កត្វា បច្ឆតោ បច្ឆតោ ឥរិយាបថានុពន្ធនេន អនុពន្ធិ។ តទា ហិ ភគវា បទំ បទំ និក្ខិបន្តោ វិលាសិតគមនេន បុរតោ បុរតោ គច្ឆតិ, រាហុលត្ថេរោ ទសពលស្ស បទានុបទិកោ ហុត្វា បច្ឆតោ បច្ឆតោ។

តត្ថ ភគវា សុបុប្ផិតសាលវនមជ្ឈគតោ សុភូមិឱតរណត្ថាយ និក្ខន្តមត្តវរវារណោ វិយ វិរោចិត្ថ, រាហុលភទ្ទោ ច វរវារណស្ស បច្ឆតោ និក្ខន្តគជបោតកោ វិយ។ ភគវា សាយន្ហសមយេ មណិគុហតោ និក្ខមិត្វា គោចរំ បដិបន្នោ កេសរសីហោ វិយ, រាហុលភទ្ទោ ច សីហមិគរាជានំ អនុពន្ធន្តោ និក្ខន្តសីហបោតកោ វិយ។ ភគវា មណិបព្ពតសស្សិរិកវនសណ្ឌតោ ទាឋពលោ មហាព្យគ្ឃោ វិយ, រាហុលភទ្ទោ ច ព្យគ្ឃរាជានំ អនុពន្ធព្យគ្ឃបោតកោ វិយ។ ភគវា សិម្ពលិទាយតោ និក្ខន្តសុបណ្ណរាជា វិយ, រាហុលភទ្ទោ ច សុបណ្ណរាជស្ស បច្ឆតោ និក្ខន្តសុបណ្ណបោតកោ វិយ។ ភគវា ចិត្តកូដបព្ពតតោ គគនតលំ បក្ខន្ទសុវណ្ណហំសរាជា វិយ, រាហុលភទ្ទោ ច

ហំសាធិបតិ អត្របក្ខត្ហំសរេបិតរេកា ចិឃ៉ ករចា យហាសទ៌ អរេដ្ឋាកាឡ្យហា ស្ចណ្ណយហាតាចា ចិឃ, រាហ្ុលករេដ្កា ច ស្ចណ្ណតាចំ បន្ថា អត្ថាត្ថតាចារេបិតរេកា ចិឃ៉ ករចា ចក្កៈតតាត្ករេចត កកតតរេល សយ្យឃាតចក្កចត្តិរាឌា ចិឃ, រាហ្ុលករេដ្កា ច រាឌាត៌ អត្រសយ្យឃាតបរិណាឃករតត៌ ចិឃ៉ ករចា ចិកតចលិហក៌ តក៌ បដិបត្តតារេករាឌា ចិឃ, រាហ្ុលករេដ្កា ច តារេកាធិបតិរេតា អត្រយក្កបដិបត្តា បរិស្ទ្ធឍ្សធិតារេកា ចិឃ៉

ករចាបិ យហាសខ្លតបរេចលិឃំ ឍក្កាករាឌចំរេស ឌារេតា, រាហ្ុលករេដ្កាបិ៉ ករចាបិ សរេដ្ល បក្កិត្តលិរេសធិរេសា ស្បរិស្ទ្ធឌាតិឍត្តិឃក្រេល ឌារេតា, រាហ្ុលករេដ្កាបិ៉ ករចាបិ រដ្ឋ៌ បហាឃ បព្វឌិរេតា, រាហ្ុលករេដ្កាបិ៉ ករចរេតាបិ សទិរ៌ ឆ្កត្តិសយហាប្រិសលក្ខណបដិយល្ដិត៌ រេឆចតករេរស្ សយ្យឃ្សិតរតតរេតារេណ៌ ចិឃ សព្វបិលិចុរេល្លា បរិដ្ឋត្តរេកា ចិឃ ច អតិយរេតាហរេណ៌, រាហ្ុលកដ្កស្សាបិ៉ ឍ្កតិ រេឆ្ចបិ អកិតិហារសយ្យត្តា, រេឆ្ចបិ រាឌបព្វឌិតា, រេឆ្ចបិ ឍត្តិឃស្ល្យាលិ, រេឆ្ចបិ ស្ចណ្ណចណ្ណា, រេឆ្ចបិ លក្ខណសយ្យត្តា ឲកយក្កុ បដិបត្តា បដិបិដិឃា កដ្ឋត្តាត៌ ឆ្ចិត្តិ ចត្រយណ្ឌលិត៌ ឆ្ចិត្តិ ស្ទិឃយណ្ឌលិត៌ ឆ្ចិត្តិ សក្កស្ឃាយសត្តុសិតស្តិខ្ចិតចសចត្តិយហា(ត្រាហ្វាឌិត៌ សិទិឃា សិទិ អកិកចយាតា ចិឃ ចិរេរាឌិស្៉

តត្រាឃឆ្វា រាហ្រេលិ ករចរេតា បិដ្ឋិរេតា បិដ្ឋិរេតា កដ្ឋរេត្តាច បិឆតលរេតា ឃាច ឆ្កបរិ រេកសត្តា តឆាកត៌ អារេលិរេកសិ៉ រេសា ករចរេតា ត្យដ្ឋរេចសចិលិសំ ឌិឆ្វា "រេសាកតិ ករចា ឆ្កត្តិសយហាប្រិសលក្ខណចិចិត្តសទិរេរា ត្យាយប្យកាបរិក្ខិត្តតាឃ ចិប្យកិណ្ណស្ចណ្ណាណ្ណយដ្ឋារេតា ចិឃ, ចិដ្ឋលតាបរិក្ខិរេត្តា កតកបព្វរេតា ចិឃ, ឃត្តស្តូសយាកដ្ឋិតរតតចិចិត្ត៌ ស្ចណ្ណអក្ឃិក៌ ចិឃ, រត្តបំស្កូលឌិចរបដិច្ឆរេត្តាបិ រត្តកម្ពលបរិក្ខិត្តកតកបព្វរេតា ចិឃ, បចាត្យអលតាបដិយល្ដិត៌ ស្ចណ្ណអក្ឃិក៌ ចិឃ , ឌិតបិដ្ឋ ឆ្កណ្ណប្ឌិត៌ ស្ចណ្ណរេចតិឃំ ចិឃ, លិលារសាត្លិរេត្តា កតកឃ្សរេបិ ចិឃ, រត្តចលិហកត្តរេតា តក្ខលត្ត្កុតប្ណ្ណចរេដ្កា ចិឃ, អរេហា សយតិសបិរយិតាត្កាចសខ្ចិតស្ស អត្តកាចស្ស សិទិសយ្យត្តី"តិ ចិរេត្តសិ៉ តរេតា អត្តាតយ្យិ ឍ្ហរេលិរេកត្វា – "អហយ្យិ រេសាកាយិ៉ សរេច ករចា ចត្វស្ យហាឌិរេបស្ ចក្កចត្តិរដ្ឋ៌ អករិស្សា, យឃំរាបរិណាឃកដ្ឋាតត្តទ៌ អឆស្សា៉ ឲចំ សរេត្ត អតិចិឃ ឌព្វឌិបតលំ អរេសាភិស្សា"តិ អត្តកាចំ តិស្សាឃ រេកហស្សិត៌ ឈត្ករាក៌ ឆ្កប្យារេឆសិ៉

ករចាបិ ប្ររេតា កដ្ឋរេត្តាច ចិរេត្តសិ – "បរិប្ណ្ណដ្ឋចិបំសរេលិហិរេតា ឆាតិ រាហ្ុលស្ស អត្តការេចា៉ រឌតិរេឃស្ ទ្បិរេយ្លណាឌិស្ ហិ ចិត្តស្ស បក្ខត្តការេលិ ឌារេតា, កិំ តាហ្ុលតាឃ ត្ រេលា រាហ្រេលិ ឌិតិតារេយតី"តិ៉ អឆ សហាចដ្ឋរេតរេតច បសត្ថាឆរេក យត្ថំ ចិឃ, បរិស្ទ្ធ អាឆាសយណ្ឌរេល យ្រតិយិត្តំ ចិឃ ច តស្ស ត៌ ចិត្តប្យាត៌ អឆ្ចស៉ ឌិឆ្វាច – "អឃំ រាហ្រេលិ យឃំរាអត្រេឌា ហ្វា យយ បដ្ឋរេតា អាកដ្ឋរេត្តា 'អហំ រេសាកាយិ, យឃំរាចណ្ណាឃតត៌ បសត្ត'ត្តិ អត្តកាចំ តិស្សាឃ រេកហស្សិតឈត្ករាក៌ ឆ្កប្យារេឆតិ, អតិរេត្ច បក្ខរេត្កា ឆ្កប្យចំ បដិបរេត្តា អរេកាចរេរ ចរតិ, ឌិសាយ្ឌត្យហអឌ្ឋិរេកា ចិឃ អកត្តព្វ៌ ឌិសំ កដ្ឋតិ៉ អឃំ រេលា បតស្ស កិរេលរេសា អត្តត្តរេរ ចដ្ឋរេត្តា អត្តត្វយ្យិ ឃឆាក្ទត៌ បស្សិត៌ ត ឆស្សតិ, បរេត្វយ្យិ, ឆ្កកឃត្វយ្យិ៉ តរេតា តិររេឃបិ បដិសត្តិ កណ្យារេបស្សតិ, តិរច្ឆាតរេឃាតិឃយ្យិ, រេបត្តិចិសរេឃបិ, អស្រការេឃបិ, សព្វារេឆបិ យាត្កដ្ឋិស្តិត្តិ អតយតរេក្ក សំសាររេចរេខ្ច បរិបិរេតស្សតិ៉ អឃត្យា–

អត្តជ្ជោតកោ រលាំកោ, រលាំកោ ចិត្តប្បកោបកោ;

កឃយត្តុរវតា ខាត់, តំ ខតោ តាចពុជ្ឈតិ៎

លុរង្គោ អត្ថំ ត ខាតាតិ, លុរង្គោ ធម្មំ ត បស្សតិ;

អន្ធតមំ តទា ហោតិ, ឃំ រលាំកោ សហតេ តរ៎ (ឌ្គតិច្ុ៎ ប៉ប៉) –

ឃឆា វោ បត អតេកាវតតប្វុរា យហាតាចា កិត្តុឋលកត្តូវេត ក្ខេក់ អាឌិឃយាតា យុហុត្តុមុ្បិ ត អជ្ញុរបក្លិតត្តា ហោតិ, ចេរេកត្សា ចិចរំ បិឌហិតុំ ចដ្ឋតិ, ឲចរេយចំ អឃមុ្បិ ត អជ្ញុរបក្លិតត្តោ៎ ឃាចស្ស អយំ កិលេសោ អត្ថត្តូរ សឹលវតតាឌីតិ ត ចិតាវេសតិ, តាចចេច តំ តិក្កហិព្យ្សាមី”តិ អជ្ញាសឃមកាសិ៎ ឲចន្វបេប្វុ បត ធានេតប្វុ ពុទ្ធាតំ តាកចិរលាំកតំ តាម ហោតិ៎ តស្មា ឃនេត្តត បរិចត្តិតប្វុចណ្ហបដិយា ចិឃ សកលការេឃតេច បរិចវេត្តត្វា ជិវេតា រាហុលភន្តំ អាមនេ្តសិ៎ តំ សន្ធាឃ “អឆ វោ ភកចា អបរលាំកេត្វា”តិអាឌិ ចុត្តំ៎

តត្ថ ឃំកិច្ចិ វ្ហបត្តិអាឌីតិ សព្វាការេត ចិប្ធុមេក្កេ ពត្តតិតេក្ខ ចិត្តុរិតាតិ៎ តេតំ យយាតិអាឌីតិ យហាហត្ថិបទោបមេ ចុត្តាតិ៎ វ្ហបមេច ត្ វោ ភកចាតិ កស្មា បុច្ឆតិ? តស្ស កិរ – “សព្វំ រ្ហបំ តេតំ យម, តេសោហមស្មិ ត មេសោ អត្តា”តិ ស្ុត្វា – “ភកចា សព្វំ រ្ហបំ ចិបស្សតាបញ្ញាឃ ឲចំ ឌដ្ឋព្វត្តិ ចឌតិ, ចេឌតាឌីសុ ត្ វោ កចំ បដិបខ្ជិតព្វត្តិ តរោយា ក្ខបនិឌិ៎ តស្មា តស្មិំ តរេឃ ជិវេតា បុច្ឆតិ៎ តឃក្សលាំ ហេស អាឃស្មា រាហុលាំ, ឌ្គង់ ត កត្តព្វត្តិ ចុវេត្ត ឌ្គងមុ្បិ ត កត្តព្វំ ឌ្គងមុ្បិ ត កត្តព្វមេចាតិ តឃសវេតតបិ តឃសហវេស្សតបិ បដិចិជ្ឈតិ៎ ឌ្គង់ កត្តព្វត្តិ ចុវេត្តបិ ឲរេសច តរោយា៎

សិក្ខាការោ ហិ អយំ អាឃស្មា, បរិតាច កន្ទក្សដិបរិចេលោ បត្តុយត្តំ ចាលិកំ ឌ្ហកិរតិ – “អជ្ជ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកា យឃ្យិក្ខុបញ្ញាឃស្ស សន្តិកា ឲត្តកំ ឌ្ហចាឌំ ឲត្តកំ បរិកាសំ លភាមី”តិ៎ សម្មាសម្ពុទ្ធោបិ តំ ឲតឌគ្គេ ធបេត្វា – “ឲតឌគ្គំ, កិក្ខចេ, យម សាចកាតំ កិក្ខុតំ សិក្ខាកាមាតំ ឃឌិឌំ រាហុលាំ”តិ (អ៎ តិ៎ ១៎១០៨) សិក្ខាឃមេច អក្កំ កត្វា ធបេសិ៎ សោបិ អាឃស្មា កិក្ខុសជ្ឈមជ្ឈេមេច សឹហតាឌំ តឌិ –

“សព្វមេតំ អកិញ្ញាឃ, ធម្មរាខា បិតា យម;

សម្មុតា កិក្ខុសជ្ឈស្ស, ឲតឌគ្គេ ធបេសិ មំ៎

សិក្ខាកាមាតហំ អគ្គោ, ធម្មរាខេត ចោមិតោ;

សទ្ធាបព្ពជិតាតស្មា, សហាយោ បច្ឆតោ មម។

ធម្មរាជា បិតា មយ្ហំ ធម្មារក្ខោ ច បេត្តិយោ;

សារិបុត្តោ ឧបជ្ឈាយោ, សព្ពំ មេ ជិនសាសន”ន្តិ។

អថស្ស ភគវា យស្មា ន កេវលំ រូបេនេវ, វេទនាទយោបិ ឯវំ ទដ្ឋព្ពា, តស្មា រូបម្បិ រាហុលាតិអាទិមាហ។ កោ នជ្ជាតិ កោ នុ អជ្ជ។ ថេរស្ស កិរ ឯតទហោសិ “សម្មាសម្ពុទ្ធោ មយ្ហំ អត្តភាវនិស្សិតំ ឆន្ទរាគំ ញត្វា ‘សមណេន នាម ឯវរូបោបិ វិតក្កោ ន វិតក្កិតព្ពោ’តិ តេន បរិយាយេន កថំ កថេសិ, គច្ឆ ភិក្ខុ រាហុលំ វទេហិ ‘មា បុន ឯវរូបំ វិតក្កំ វិតក្កេសី’តិ ន ត្វំ បេសេសិ។ មំ សម្មុខេ ឋត្វាយេវ បន សភណ្ឌំ ចោរំ គីវាយ គណ្ហន្តោ វិយ សម្មុខា សុគតោវាទំ អទាសិ។ សុគតោវាទោ ច នាម អសង្ខេយ្យេហិបិ កប្បេហិ ទុល្លភោ។ ឯវរូបស្ស ពុទ្ធស្ស សម្មុខា ឱវាទំ លភិត្វា កោ នុ វិញ្ញូ បណ្ឌិតជាតិកោ អជ្ជ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិស្សតី”តិ។ អថេស អាយស្មា អាហារកិច្ចំ បហាយ យស្មិំ និសិន្នដ្ឋានេ ឋិតេន ឱវាទោ លទ្ធោ, តតោវ បដិនិវត្តិត្វា អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ ភគវាបិ តំ អាយស្មន្តំ និវត្តមានំ ទិស្វា ន ឯវមាហ – “មា និវត្ត តាវ, រាហុល, ភិក្ខាចារកាលោ តេ”តិ។ កស្មា? ឯវំ កិរស្ស អហោសិ – “អជ្ជ តាវ កាយគតាសតិអមតភោជនំ ភុញ្ជតូ”តិ។

អទ្ទសា ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោតិ ភគវតិ គតេ បច្ឆា គច្ឆន្តោ អទ្ទស។ ឯតស្ស កិរាយស្មតោ ឯកកស្ស វិហរតោ អញ្ញំ វត្តំ, ភគវតា សទ្ធិំ វិហរតោ អញ្ញំ។ យទា ហិ ទ្វេ អគ្គសាវកា ឯកាកិនោ ចរន្តិ, តទា បាតោវ សេនាសនំ សម្មជ្ជិត្វា សរីរបដិជគ្គនំ កត្វា សមាបត្តិំ អប្បេត្វា សន្និសិន្នា អត្តនោ ចិត្តរុចិយា ភិក្ខាចារំ គច្ឆន្តិ។ ភគវតា សទ្ធិំ វិហរន្តា បន ថេរា ឯវំ ន ករោន្តិ។ តទា ហិ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃបរិវារោ បឋមំ ភិក្ខាចារំ គច្ឆតិ។ តស្មិំ គតេ ថេរោ អត្តនោ សេនាសនា និក្ខមិត្វា – “ពហូនំ វសនដ្ឋានេ នាម សព្ពេវ បាសាទិកំ កាតុំ សក្កា ហោតិ វា, ន វា សក្កោតី”តិ តត្ថ តត្ថ គន្ត្វា អសម្មដ្ឋំ ឋានំ សម្មជ្ជតិ។ សចេ កចវរោ អឆឌ្ឌិតោ ហោតិ, តំ ឆឌ្ឌេតិ។ បានីយឃដ្ឋបេតព្ពដ្ឋានម្ហិ បានីយឃដេ អសតិ បានីយឃដំ ឋបេតិ។ គិលានានំ សន្តិកំ គន្ត្វា, “អាវុសោ, តុម្ហាកំ កិំ អាហរាមិ, កិំ វោ ឥច្ឆិតព្ព”ន្តិ? បុច្ឆតិ។ អវស្សិកទហរានំ សន្តិកំ គន្ត្វា – “អភិរមថ, អាវុសោ, មា ឧក្កណ្ឋិត្ថ, បដិបត្តិសារកំ ពុទ្ធសាសន”ន្តិ ឱវទតិ។ ឯវំ កត្វា សព្ពបច្ឆា ភិក្ខាចារំ គច្ឆតិ។ យថា ហិ ចក្កវត្តិ កុហិញ្ចិ គន្តុកាមោ សេនាយ បរិវារិតោ បឋមំ និក្ខមតិ, បរិណាយករតនំ សេនង្គានិ សំវិធាយ បច្ឆា និក្ខមតិ, ឯវំ សទ្ធម្មចក្កវត្តិ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃបរិវារោ បឋមំ និក្ខមតិ, តស្ស ភគវតោ បរិណាយករតនភូតោ ធម្មសេនាបតិ ឥមំ កិច្ចំ កត្វា សព្ពបច្ឆា និក្ខមតិ។ សោ ឯវំ និក្ខមន្តោ តស្មិំ ទិវសេ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ រាហុលភទ្ទំ អទ្ទស។ តេន វុត្តំ “បច្ឆា គច្ឆន្តោ អទ្ទសា”តិ។

អថ កស្មា អានាបានស្សតិយំ និយោជេសិ? និសជ្ជានុច្ឆវិកត្តា។ ថេរោ កិរ “ឯតស្ស ភគវតា រូបកម្មដ្ឋានំ កថិត”ន្តិ អនាវជ្ជិត្វាវ

យេនាការេន អយំ អចលោ អនោពទ្ធោ ហុត្វា និសិន្នោ, ឥមស្ស ឯតិស្សា និសជ្ជាយ កម្មដ្ឋានំ អនុច្ឆវិកន្តិ ចិន្តេត្វា ឯវមាហ។ តត្ថ អានាបានស្សតិន្តិ អស្សាសបស្សាសេ បរិគ្គហេត្វា តត្ថ ចតុក្កបញ្ចកជ្ឈានំ និព្ពត្តេត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា អរហត្តំ គណ្ហាហីតិ ទស្សេតិ។

មហប្ផលា ហោតីតិ កិំមហប្ផលា ហោតិ? ឥធ ភិក្ខុ អានាបានស្សតិំ អនុយុត្តោ ឯកាសនេ និសិន្នោវ សព្ពាសវេ ខេបេត្វា អរហត្តំ បាបុណាតិ, តថា អសក្កោន្តោ មរណកាលេ សមសីសី ហោតិ, តថា អសក្កោន្តោ ទេវលោកេ និព្ពត្តិត្វា ធម្មកថិកទេវបុត្តស្ស ធម្មំ សុត្វា អរហត្តំ បាបុណាតិ, តតោ វិរទ្ធោ អនុប្បន្នេ ពុទ្ធុប្បាទេ បច្ចេកពោធិំ សច្ឆិករោតិ, តំ អសច្ឆិករោន្តោ ពុទ្ធានំ សម្មុខីភាវេ ពាហិយត្ថេរាទយោ វិយ ខិប្បាភិញ្ញោ ហោតិ, ឯវំ មហប្ផលា។ មហានិសំសាតិ តស្សេវ វេវចនំ។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“អានាបានស្សតី យស្ស, បរិបុណ្ណា សុភាវិតា;

អនុបុព្ពំ បរិចិតា, យថា ពុទ្ធេន ទេសិតា;

សោមំ លោកំ បភាសេតិ, អព្ភា មុត្តោវ ចន្ទិមា”តិ។ (ថេរគា។ ៥៤៨; បដិ។ ម។ ១។១។៦០) –

ឥមំ មហប្ផលតំ សម្បស្សមានោ ថេរោ សទ្ធិវិហារិកំ តត្ថ និយោជេតិ។

ឥតិ ភគវា រូបកម្មដ្ឋានំ, ថេរោ អានាបានស្សតិន្តិ ទ្វេបិ កម្មដ្ឋានំ អាចិក្ខិត្វា គតា, រាហុលភទ្ទោ វិហារេយេវ ឱហីនោ។ ភគវា តស្ស ឱហីនកភាវំ ជានន្តោបិ នេវ អត្តនា ខាទនីយំ ភោជនីយំ គហេត្វា អគមាសិ, ន អានន្ទត្ថេរស្ស ហត្ថេ បេសេសិ, ន បសេនទិមហារាជអនាថបិណ្ឌិកាទីនំ សញ្ញំ អទាសិ។ សញ្ញាមត្តកញ្ហិ លភិត្វា តេ កាជភត្តំ អភិហរេយ្យុំ។ យថា ច ភគវា, ឯវំ សារិបុត្តត្ថេរោបិ ន កិញ្ចិ អកាសិ។ រាហុលត្ថេរោ និរាហារោ ឆិន្នភត្តោ អហោសិ។ តស្ស បនាយស្មតោ – “ភគវា មំ វិហារេ ឱហីនំ ជានន្តោបិ អត្តនា លទ្ធបិណ្ឌបាតំ នាបិ សយំ គហេត្វា អាគតោ, ន អញ្ញស្ស ហត្ថេ បហិណិ , ន មនុស្សានំ សញ្ញំ អទាសិ, ឧបជ្ឈាយោបិ មេ ឱហីនកភាវំ ជានន្តោ តថេវ ន កិញ្ចិ អកាសី”តិ ចិត្តម្បិ ន ឧប្បន្នំ, កុតោ តប្បច្ចយា ឱមានំ វា អតិមានំ វា ជនេស្សតិ។ ភគវតា បន អាចិក្ខិតកម្មដ្ឋានមេវ បុរេភត្តម្បិ បច្ឆាភត្តម្បិ – “ឥតិបិ រូបំ អនិច្ចំ, ឥតិបិ ទុក្ខំ, ឥតិបិ អសុភំ, ឥតិបិ អនត្តា”តិ អគ្គិំ អភិមត្ថេន្តោ វិយ និរន្តរំ មនសិកត្វា សាយន្ហសមយេ ចិន្តេសិ – “អហំ ឧបជ្ឈាយេន អានាបានស្សតិំ ភាវេហីតិ វុត្តោ , តស្ស វចនំ ន ករិស្សាមិ។ អាចរិយុបជ្ឈាយានញ្ហិ វចនំ អករោន្តោ ទុព្ពចោ នាម ហោតិ។ ‘ទុព្ពចោ រាហុលោ, ឧបជ្ឈាយស្សបិ វចនំ ន ករោតី’តិ ច គរហុប្បត្តិតោ កក្ខឡតរា បីឡា នាម នត្ថី”តិ ភាវនាវិធានំ បុច្ឆិតុកាមោ ភគវតោ សន្តិកំ អគមាសិ។ តំ ទស្សេតុំ អថ ខោ អាយស្មា រាហុលោតិអាទិ វុត្តំ។

១១៣។ តត្ថ បដិសល្លានាតិ ឯកីភាវតោ។ យំកិញ្ចិ រាហុលាតិ កស្មា? ភគវា អានាបានស្សតិំ បុដ្ឋោ រូបកម្មដ្ឋានំ កថេសីតិ? រូប

ឆន្ទរាគប្បហានត្ថំ។ ឯវំ កិរស្ស អហោសិ – “រាហុលស្ស អត្តភាវំ និស្សាយ ឆន្ទរាគោ ឧប្បន្នោ, ហេដ្ឋា ចស្ស សង្ខេបេន រូបកម្មដ្ឋានំ កថិតំ។ ឥទានិស្សាបិ ទ្វិចត្តាលីសាយ អាការេហិ អត្តភាវំ វិរាជេត្វា វិសង្ខរិត្វា តំនិស្សិតំ ឆន្ទរាគំ អនុប្បត្តិធម្មំ អាបាទេស្សាមី”តិ។ អថ អាកាសធាតុំ កស្មា វិត្ថារេសីតិ? ឧបាទារូបទស្សនត្ថំ។ ហេដ្ឋា ហិ ចត្តារិ មហាភូតានេវ កថិតានិ, ន ឧបាទារូបំ។ តស្មា ឥមិនា មុខេន តំ ទស្សេតុំ អាកាសធាតុំ វិត្ថារេសិ។ អបិច អជ្ឈត្តិកេន អាកាសេន បរិច្ឆិន្នរូបម្បិ បាកដំ ហោតិ។

អាកាសេន បរិច្ឆិន្នំ, រូបំ យាតិ វិភូតតំ;

តស្សេវំ អាវិភាវត្ថំ, តំ បកាសេសិ នាយកោ។

ឯត្ថ បន បុរិមាសុ តាសុ ចតូសុ ធាតូសុ យំ វត្តព្ពំ, តំ មហាហត្ថិបទោបមេ វុត្តមេវ។

១១៥។ អាកាសធាតុយំ អាកាសគតន្តិ អាកាសភាវំ គតំ។ ឧបាទិន្នន្តិ អាទិន្នំ គហិតំ បរាមដ្ឋំ, សរីរដ្ឋកន្តិ អត្ថោ។ កណ្ណច្ឆិទ្ទន្តិ មំសលោហិតាទីហិ អសម្ផុដ្ឋកណ្ណវិវរំ។ នាសច្ឆិទ្ទាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ យេន ចាតិ យេន ឆិទ្ទេន។ អជ្ឈោហរតីតិ អន្តោ បវេសេតិ, ជិវ្ហាពន្ធនតោ ហិ យាវ ឧទរបដលា មនុស្សានំ វិទត្ថិចតុរង្គុលំ ឆិទ្ទដ្ឋានំ ហោតិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ យត្ថ ចាតិ យស្មិំ ឱកាសេ។ សន្តិដ្ឋតីតិ បតិដ្ឋាតិ។ មនុស្សានញ្ហិ មហន្តំ បដបរិស្សាវនមត្តំ ឧទរបដលំ នាម ហោតិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ អធោភាគំ និក្ខមតីតិ យេន ហេដ្ឋា និក្ខមតិ។ វីសតិហត្ថមត្តំ ឯកវីសតិយា ឋានេសុ វង្កំ អន្តំ នាម ហោតិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ យំ វា បនញ្ញម្បីតិ ឥមិនា សុខុមសុខុមំ ចម្មមំសាទិអន្តរគតញ្ច លោមកូបភាវេន ច ឋិតំ អាកាសំ ទស្សេតិ។ សេសមេត្ថាបិ បឋវីធាតុអាទីសុ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

១១៦។ ឥទានិស្ស តាទិភាវលក្ខណំ អាចិក្ខន្តោ បថវីសមន្តិអាទិមាហ។ ឥដ្ឋានិដ្ឋេសុ ហិ អរជ្ជន្តោ អទុស្សន្តោ តាទី នាម ហោតិ។ មនាបាមនាបាតិ ឯត្ថ អដ្ឋ លោភសហគតចិត្តសម្បយុត្តា មនាបា នាម, ទ្វេ ទោមនស្សចិត្តសម្បយុត្តា អមនាបា នាម។ ចិត្តំ ន បរិយាទាយ ឋស្សន្តីតិ ឯតេ ផស្សា ឧប្បជ្ជិត្វា តវ ចិត្តំ អន្តោមុដ្ឋិគតំ ករោន្តា វិយ បរិយាទាយ គហេត្វា ឋាតុំ ន សក្ខិស្សន្តិ “អហំ សោភាមិ, មយ្ហំ វណ្ណាយតនំ បសត្ថ”ន្តិ បុន អត្តភាវំ និស្សាយ ឆន្ទរាគោ នុប្បជ្ជិស្សតិ។ គូថគតាទីសុ គូថមេវ គូថគតំ។ ឯវំ សព្ពត្ថ។

ន កត្ថចិ បតិដ្ឋិតោតិ បឋវីបព្ពតរុក្ខាទីសុ ឯកស្មិម្បិ ន បតិដ្ឋិតោ, យទិ ហិ បឋវិយំ បតិដ្ឋិតោ ភវេយ្យ, បឋវិយា ភិជ្ជមានាយ សហេវ ភិជ្ជេយ្យ, បព្ពតេ បតមានេ សហេវ បតេយ្យ, រុក្ខេ ឆិជ្ជមានេ សហេវ ឆិជ្ជេយ្យ។

១១៧។ មេត្តំ រាហុលាតិ កស្មា អារភិ? តាទិភាវស្ស ការណទស្សនត្ថំ។ ហេដ្ឋា ហិ តាទិភាវលក្ខណំ ទស្សិតំ, ន ច សក្កា អហំ តាទី ហោមីតិ អការណា ភវិតុំ, នបិ “អហំ ឧច្ចាកុលប្បសុតោ ពហុស្សុតោ លាភី, មំ រាជរាជមហាមត្តាទយោ ភជន្តិ, អហំ តាទី ហោមី”តិ ឥមេហិ ការណេហិ កោចិ តាទី នាម ហោតិ, មេត្តាទិភាវនាយ បន ហោតីតិ តាទិភាវស្ស ការណទស្សនត្ថំ ឥមំ ទេសនំ អារភិ។

តត្ថ ភាវយតោតិ ឧបចារំ វា អប្បនំ វា បាបេន្តស្ស។ យោ ព្យាបាទោតិ យោ សត្តេ កោបោ, សោ បហីយិស្សតិ។ វិហេសាតិ បាណិអាទីហិ សត្តានំ វិហិំសនំ។ អរតីតិ បន្តសេនាសនេសុ ចេវ អធិកុសលធម្មេសុ ច ឧក្កណ្ឋិតតា។ បដិឃោតិ យត្ថ កត្ថចិ សត្តេសុ សង្ខារេសុ ច បដិហញ្ញនកកិលេសោ។ អសុភន្តិ ឧទ្ធុមាតកាទីសុ ឧបចារប្បនំ។ ឧទ្ធុមាតកាទីសុ អសុភភាវនា ច នាមេសា វិត្ថារតោ វិសុទ្ធិមគ្គេ កថិតាវ។ រាគោតិ បញ្ចកាមគុណិករាគោ។ អនិច្ចសញ្ញន្តិ អនិច្ចានុបស្សនាយ សហជាតសញ្ញំ។ វិបស្សនា ឯវ វា ឯសា អសញ្ញាបិ សញ្ញាសីសេន សញ្ញាតិ វុត្តា។ អស្មិមានោតិ រូបាទីសុ អស្មីតិ មានោ។

១២១. ឥទានិ ថេរេន បុដ្ឋំ បញ្ហំ វិត្ថារេន្តោ អានាបានស្សតិន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឥទំ កម្មដ្ឋានញ្ច កម្មដ្ឋានភាវនា ច បាឡិអត្ថោ ច សទ្ធិំ អានិសំសកថាយ សព្វា សព្វាការេន វិសុទ្ធិមគ្គេ អនុស្សតិនិទ្ទេសេ វិត្ថារិតាយេវ។ ឥមំ ទេសនំ ភគវា នេយ្យបុគ្គលវសេនេវ បរិនិដ្ឋាបេសីតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

មហារាហុលោវាទសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. ចូឡមាលុង្ក្យសុត្តវណ្ណនា

១២២. ឯវំ មេ សុតន្តិ មាលុង្ក្យសុត្តំ។ តត្ថ មាលុង្ក្យបុត្តស្សាតិ ឯវំនាមកស្ស ថេរស្ស។ ឋបិតានិ បដិក្ខិត្តានីតិ ទិដ្ឋិគតានិ នាម ន ព្យាកាតព្វានីតិ ឯវំ ឋបិតានិ ចេវ បដិក្ខិត្តានិ ច។ តថាគតោតិ សត្តោ។ តំ មេ ន រុច្ចតីតិ តំ អព្យាករណំ មយ្ហំ ន រុច្ចតិ។ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយាតិ សិក្ខំ បដិក្ខិបិត្វា។

១២៣. កោ សន្តោ កំ បច្ចាចិក្ខសីតិ យាចកោ វា ហិ យាចិតកំ បច្ចាចិក្ខេយ្យ, យាចិតកោ វា យាចកំ។ ត្វំ នេវ យាចកោ ន យាចិតកោ, សោ ទានិ ត្វំ កោ សន្តោ កំ បច្ចាចិក្ខសីតិ អត្ថោ។

១២៤. វិទ្ធោ អស្សាតិ បរសេនាយ ឋិតេន វិទ្ធោ ភវេយ្យ។ គាឡ្ហូបលេបនេនាតិ ពហលលេបនេន។ ភិសក្កន្តិ វេជ្ជំ។ សល្លកត្តន្តិ សល្លកត្តំ សល្លកត្តិយសុត្តវាចកំ។ អក្កស្សាតិ អក្កវាកេន គហេត្វា ជិយំ ករោន្តិ។ តេន វុត្តំ “អក្កស្សា”តិ។ សណ្ហស្សាតិ វេណុវិលីវស្ស។ មរុវាខីរបណ្ណិនម្បិ វាកេហិយេវ ករោន្តិ។ តេន វុត្តំ យទិ វា មរុវាយ យទិ វា ខីរបណ្ណិនោតិ។ គច្ឆន្តិ បព្វតគច្ឆនទីគច្ឆាទីសុ ជាតំ។ រោបិមន្តិ រោបេត្វា វឌ្ឍិតំ សរវនតោ សរំ គហេត្វា កតំ។ សិថិលហនុនោតិ ឯវំនាមកស្ស បក្ខិនោ។ ភេរវស្សាតិ កាឡសីហស្ស។ សេម្ហារស្សាតិ មក្កដស្ស។ ឯវំ នោតិ ឯតាយ ទិដ្ឋិយា សតិ ន ហោតីតិ អត្ថោ។

១៧៤. អេត្តច ឌាតីតិ ៦តាឃ ឌិដ្ឋិឃា សតិ ព្រហ្មចរិយចារេសាច តត្តិ, ឌាតិ បត អត្តិខេឃច. តឆា ឌរាឃរណាឌីតិតិ ឌខេស្សតិ.
ខេឃសាហត្តិ ខេឃសំ អហំ. តិឈាតត្តិ ឌ្ឋបឈាតំ ចិតាសំ. ឃឃ សាចកា ហិ ៦ខេតស្ស តិដ្ឋិត្ថា ខ្លុខេឆច តិដ្ឋាតំ បិស្សុណត្តីតិ អឌិប្បាខេឃា.

១៧៥. តស្វាតិហាតិ ឃស្វា អញ្ញាកតខេឃតំ, ចត្សច្ចខេឃច ឃឃា ញ្ញាកតំ, តស្វាតិ អខេត្ថា. ត ខេហតំ ឃាលុក្យុត្ត អត្តសំហិតត្តិ ៦តំ ឌិដ្ឋិកតំ
ចា ៦តំ ញ្ញាករណំ ចា ការណតិស្សិតំ ត ខេហាតិ. ត អាឌិព្រហ្មចរិយកត្តិ ព្រហ្មចរិយស្ស អាឌិឃត្តឃ្បិ បុព្ពភាកសិលឃត្តឃ្បិ ត ខេហាតិ. ត
តិដ្ឋិឌាឃាតិអាឌីស្ស ចខេដ្ឋ តិដ្ឋិត្តតត្ថាឃ ចា ចិខេដ្ឋតត្ថាឃ ចា ចខ្លតិខេរាឆាឃ ចា រាកាឌិច្ចបសឃតត្ថាឃ ចា អភិខេញ្ញាខេឃ្យ ឆខេម្វ
អភិឌាតតត្ថាឃ ចា ចត្យក្កុសច្ចាតសខេម្វាឆត្ថាឃ ចា អសង្ខតតិដ្ឋាតសច្ឆិកិរិឃត្ថាឃ ចា ត ខេហាតិ. ៦តំ ហីតិ ៦តំ ចត្សច្ចញ្ញាករណំ.
អាឌិព្រហ្មចរិយកត្តិ ព្រហ្មចរិយស្ស អាឌិភ្វតំ បុព្ពបឌដ្ឋាតំ. ខេសសំ ច្ចត្តបឌិចិបក្ខតខេឃត ខេចឌិតត្ថំ. ខ្លុឃឃ្បិ ខេឆសតំ ភកចា
ខេតយ្យបុក្កលចខេសត តិដ្ឋាខេបសីតិ.

បបញ្ចស្ទុឆតិឃា យដ្ឋិយតិកាឃដ្ឋកឆាឃ

ក្ខញ្ញអយាលុក្យស្សុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា.

១០. យហាយាលុក្យស្សុត្តចណ្ណតា

១៧៦. ៦ចំខេយ ស្សុតត្តិ យហាយាលុក្យស្សុត្តំ. តត្ថ ឱ្សខេម្ភាកិឃាតីតិ ខេហដ្ឋា ខេកាដ្ឋាសិកាតិ កាឃភខេច តិដ្ឋាត្តិសំចត្តតិកាតិ. សំខេឃាឌតាតីតិ
ពាន្ធតាតិ. កស្សខេលា តាឃាតិ កស្ស ខេឆចស្ស ចា យត្សស្សស្ស ចា ខេឆសិតាតិ ឆាខេរសិ, កិំ ត្វខេឃខេចខេកា អខេស្សាសិ, ត អខេញ្ញា ខេកាឌីតិ?
អត្សខេសតីតិ អប្បហីតតាឃ អត្សខេសតិ. អត្សសឃឃាខេតា សំខេឃាឌតំ តាឃ ខេហាតិ.

៦ត្ត ច ភកចតា សំខេឃាឌតំ បុដ្ឋិតំ, ខេឆខេរតបិ សំខេឃាឌតខេឃច ញ្ញាកតំ. ៦ចំ សខេត្តបិ តស្ស ចារេឆ ភកចតា ខេឆាខេសា អាខេរាបិខេតា. ខេសា
កស្វាតិ ខេច? ខេឆរស្ស តឆាលឌ្ឋិកត្តា. អឃតិញ្ញាតស្ស លឌ្ឋិ "សឃុភាចារក្លុខេណាខេឃច កិខេលខេសហិ សំឃុខេត្តា តាឃ ខេហាតិ, ខ្លុតរស្មិំ ៧ខេណ
អសំឃុខេត្តា"តិ. ខេតតស្ស ភកចតា ខេឆាខេសា អាខេរាបិខេតា. អឆាឃស្វា អាតខេន្ទា ចិខេត្តសិ – "ភកចតា កិក្ខុសឈ្ឈស្ស ឆម្មំ ខេឆខេសស្សាយីតិ
អត្តខេតា ឆម្មតាខេឃច អឃំ ឆម្មខេឆសតា អារន្ធា, សា ខ្លុឃិតា អបស្ថិខេតត កិក្ខុតា ចិសំចាឌិតា. ហន្ទាហំ ភកចត្តំ ឃាចិត្វា កិក្ខុតំ ឆម្មំ
ខេឆខេសស្សាយី"តិ. ខេសា ៦ចឃកាសិ. តំ ឆខេស្សតុំ "៦ចំ ចុខេត្ត អាឃស្វា អាតខេន្ទា"តិអាឌិ ចុត្តំ.

តត្ថ សក្កាឃឌិដ្ឋិបរិឃុដ្ឋិខេតតាតិ សក្កាឃឌិដ្ឋិឃា កហិខេតត អភិភ្វខេតត. សក្កាឃឌិដ្ឋិបខេរខេតតាតិ សក្កាឃឌិដ្ឋិឃា អត្សាខេតត. តិស្សរណត្តិ
ឌិដ្ឋិតិស្សរណំ តាឃ តិដ្ឋាតំ, តំ ឃឆាភ្វតំ តប្បឌាតាតិ. អប្បឌិចិតីតាតិ អចិខេតាឌិតា អតីហដា. ឱ្សខេម្ភាកិឃំ សំខេឃាឌតត្តិ

ហេដ្ឋាភាគិយសំយោជនំ នាម ហោតិ។ សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ។ សុក្កបក្ខោ វុត្តានុសារេន។ “សានុសយា បហីយតី”តិ វចនតោ បនេត្ថ ឯកច្ចេ “អញ្ញំ សំយោជនំ អញ្ញោ អនុសយោ”តិ វទន្តិ។ “យថា ហិ សញ្ញាណំ កត្ត”ន្តិ វុត្តេ កត្តតោ អញ្ញំ សញ្ញាណំ ហោតិ, ឯវំ “សានុសយា”តិ វចនតោ បរិយុដ្ឋានសក្កាយទិដ្ឋិតោ អញ្ញេន អនុសយេន ភវិតព្ពន្តិ តេសំ លទ្ធិ។ តេ “សសីសំ បារុបិត្វា”តិអាទីហិ បដិក្ខិបិតព្ពា។ ន ហិ សីសតោ អញ្ញោ បុរិសោ អត្ថិ។ អថាបិ សិយា – “យទិ តទេវ សំយោជនំ សោ អនុសយោ, ឯវំ សន្តេ ភគវតា ថេរស្ស តទុល្លាបយោ ឧបរិទេយ្យា ទុអារោបិតោ ហោតី”តិ។ ន ទុអារោបិតោ, កស្មា? ឯវំលទ្ធិកត្តាតិ ចិត្តាទិតមេវ។ តស្មា សោយេវ កិលេសា ពន្ធនដ្ឋេន សំយោជនំ, អប្បហីនដ្ឋេន អនុសយោតិ ឥមមត្ថំ សន្ធាយ ភគវតា “សានុសយា បហីយតី”តិ ឯវំ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។

១១៧។ តចំ ឆេត្វាតិអាទីសុ ឥទំ ឱបម្មសំសន្ទនំ – តចរុក្ខោ វិយ ហិ សមាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ផេគ្គុរុក្ខោ វិយ វិបស្សនា, សាររុក្ខោ វិយ មគ្គោ។ បដិបទា បន លោកិយលោកុត្តរមិស្សកាវ វដ្ដតិ។ ឯវមេតេ ទដ្ឋព្ពាតិ ឯវម្បិ បុគ្គលា ឯវំ ទដ្ឋព្ពា។

១១៨។ ឧបធិវិវេកាតិ ឧបធិវិវេកេន។ ឥមិនា បញ្ចកាមគុណវិវេកោ ភណិតោ។ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាតិ ឥមិនា នីវរណប្បហានំ ភណិតំ។ កាយទុដ្ឋុល្លានំ បដិប្បស្សទ្ធិយាតិ ឥមិនា កាយាលសិយបដិប្បស្សទ្ធិ ភណិតា។ វិវិច្ចេវ កាមេហីតិ ឧបធិវិវេកេន កាមេហិ វិនា ហុត្វា។ វិវិច្ច អកុសលេហីតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានេន កាយទុដ្ឋុល្លានំ បដិប្បស្សទ្ធិយា ច អកុសលេហិ វិនា ហុត្វា។ យទេវ តត្ថ ហោតីតិ យំ តត្ថ អន្តោសមាបត្តិក្ខណេយេវ សមាបត្តិសមុដ្ឋិតញ្ច រូបាទិធម្មជាតំ ហោតិ។ តេ ធម្មេតិ តេ រូបគតន្តិអាទិនា នយេន វុត្តេ រូបាទយោ ធម្មេ។ អនិច្ចតោតិ ន និច្ចតោ។ ទុក្ខតោតិ ន សុខតោ។ រោគតោតិអាទីសុ អាពាធដ្ឋេន រោគតោ, អន្តោទោសដ្ឋេន គណ្ឌតោ, អនុបវិដ្ឋដ្ឋេន ទុក្ខជនកដ្ឋេន ច សល្លតោ, ទុក្ខដ្ឋេន អឃតោ, រោគដ្ឋេន អាពាធតោ, អវសដ្ឋេន បរតោ, បលុជ្ជនដ្ឋេន បលោកតោ, និស្សត្តដ្ឋេន សុញ្ញតោ, ន អត្តដ្ឋេន អនត្តតោ។ តត្ថ អនិច្ចតោ, បលោកតោតិ ទ្វីហិ បទេហិ អនិច្ចលក្ខណំ ភាវិតំ, ទុក្ខតោតិអាទីហិ ឆហិ ទុក្ខលក្ខណំ, បរតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោតិ តីហិ អនត្តលក្ខណំ។

សោ តេហិ ធម្មេហីតិ សោ តេហិ ឯវំ តិលក្ខណំ អារោបេត្វា ទិដ្ឋេហិ អន្តោសមាបត្តិយំ បញ្ចក្ខន្ធធម្មេហិ។ ចិត្តំ បដិវាបេតីតិ ចិត្តំ បដិសំហរតិ មោចេតិ អបនេតិ។ ឧបសំហរតីតិ វិបស្សនាចិត្តំ តាវ សវនវសេន ថុតិវសេន បរិយត្តិវសេន បញ្ញត្តិវសេន ច ឯតំ សន្តំ និព្ពានន្តិ ឯវំ អសង្ខតាយ អមតាយ ធាតុយា ឧបសំហរតិ។ មគ្គចិត្តំ និព្ពានំ អារម្មណករណវសេនេវ ឯតំ សន្តមេតំ បណីតន្តិ ន ឯវំ វទតិ, ឥមិនា បន អាការេន តំ បដិវិជ្ឈន្តោ តត្ថ ចិត្តំ ឧបសំហរតីតិ អត្ថោ។ សោ តត្ថ ឋិតោតិ តាយ តិលក្ខណារម្មណាយ វិបស្សនាយ ឋិតោ។ អាសវានំ ខយំ បាបុណាតីតិ អនុក្កមេន ចត្តារោ មគ្គេ ភាវេត្វា បាបុណាតិ។ តេនេវ ធម្មរាគេនាតិ សមថវិបស្សនាធម្មេ ឆន្ទរាគេន។ សមថវិបស្សនាសុ ហិ សព្ពសោ ឆន្ទរាគំ បរិយាទាតុំ សក្កោន្តោ អរហត្តំ បាបុណាតិ, អសក្កោន្តោ អនាគាមី ហោតិ។

យទេវ តត្ថ ហោតិ វេទនាគតន្តិ ឥធ បន រូបំ ន គហិតំ។ កស្មា? សមតិក្កន្តត្តា។ អយញ្ហិ ហេដ្ឋា រូបាវចរជ្ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា រូបំ អតិក្កមិត្វា អរូបាវចរសមាបត្តិំ សមាបន្នោតិ សមថវសេនបិ អនេន រូបំ អតិក្កន្តំ, ហេដ្ឋា រូបំ សម្មសិត្វា តំ អតិក្កម្ម ឥទានិ អរូបំ សម្មសតីតិ វិបស្សនាវសេនបិ អនេន រូបំ អតិក្កន្តំ។ អរូបេ បន សព្ពសោបិ រូបំ នត្ថីតិ តំ សន្ធាយបិ ឥធ រូបំ ន គហិតំ។

ᩋᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᩁᩉᩦᨲᩥ ᨠᩥᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ? ᩈᨾᨳᩅᩈᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨵᩩᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨵᩩᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨳᩮᩁᩔ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ᪨ ᩋᨿᩴ ᩈᨾᨳᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨷᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᨷᩥ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩴ ᩅᨴᩣᨾᩦᨲᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨲᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨴᩈ ᨷᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥ ᨲᩮᨶ ᨲᩮ ᩑᨲᩴ ᩋᨷᩣᨠᨭᩴ᪨ ᩋᩉᩴ ᨷᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᩴ ᨲᩮᨶ ᨾᩮ ᩑᨲᩴ ᨷᩣᨠᨭᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨠᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᨾᨳᩅᩈᩮᨶ ᩉᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩔ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨵᩩᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨵᩩᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅᩈᩮᨶᩣᨷᩥ ᨧ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨵᩩᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨵᩩᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣ ᩈᨾᨳᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨵᩩᩁᩮᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩮᨶᩣᨷᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩴ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨷᨷᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᨾᩉᩣᨾᩣᩃᩩᨠ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪕᪨ ᨽᨴ᩠ᨴᩣᩃᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪓᪕᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᩣᩃᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩣᩈᨶᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩈᨶᨽᩮᩣᨩᨶᩴ, ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨽᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᩣᨻᩣᨵᨲᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᨠᨧᩪᨷᨾᩮ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨶ ᩏᩔᩉᩣᨾᩦᨲᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ᪨ ᩈᩥᨿᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᩥᨿᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨶ ᨶᩩ ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩣᩁᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᨴᩮᩈᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣ ᨠᩥᩁ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨹᩮᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨶᩣ ᨡᩦᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩣ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᨻᩉᩥ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᩣᨿᩪᨴᨠᨹᩣᩈᩩᨠᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᩣᩉ᪨ ᨽᨴ᩠ᨴᩣᩃᩥ, ᨷᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩮᩈᩥ – "ᩈᨧᩮ ᩈᨠᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᨴᨶᩔ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨻᩉᩥ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᩣᨿᩪᨴᨠᨹᩣᩈᩩᨠᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩍᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨿ᩠ᨿ, ᩍᨲᩁᨳᩣ ᨶᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨶ ᩏᩔᩉᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᨿᩴ ᨠᩥᩁ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᨠᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨠᩣ ᨧ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᩣᨨᩣᨲᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨨᩣᨲᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᨷᨶ ᩅᩥᩁᩮᨧᨲ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᨠᨳᩣ ᨲᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨻᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ – "ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᩅᩣ ᨡᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪕᪘) ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ, ᨽᨴ᩠ᨴᩣᩃᩥ,… ᨷᩮ… ᩋᨶᩩᩔᩣᩉᩴ ᨷᩅᩮᨴᩮᩈᩦᨲᩥ᪨

ឃឆាតត្តិ ឃឆា អនេញ្ញាបិ និក្លាឃ ត បរិប្ញុនកាទី ឲ្យកចិហារេរបិ ចរនេត្តា នត្ត្វ នឃុ្យលិកាចំ ត ឥនេឥឃ្យ, តនេឆច ត អឥានីតិ អនេត្វា៑ នេតច កកចនេតា ក្ខបដ្ឋាត់ អកយានិ, ត ឆឃុ្យនេឥនតដ្ឋាត់ ត ចិតក្កុយាឡអក់, ត ឲ្យក់ កិក្លាចារេឃក្កុ បជិបឌ្ឋិ៑ ឃឆ្ញុំ ក្យុនេល កកចា តិនីឥតិ, តឃ្យ ក្ខានេរបិ ត អដ្ឋានិ៑ នចឃ្យ ចនតដ្ឋាត់ កកចា កច្ឆតិ, នេរា ប្យុនេតនេឃច ឆាតូ្វា អញ្ញាត្វ កច្ឆតិ៑ នដ្ឋាបញ្ញូខីនេតា កិនេនេ ក្យុលប្យុនេត្តា បរិប្យុដ្ឋនីនេលិ៑ នេតតឃ្យ ត អនេញ្ញា ចិតនេក្កា អនេហានិ, – “ឃឃា តាឃ ក្ខឥនកានេលា កកចនេតា និក្លាបឥបញ្ញាបត់ បជិតាហិតំ, អតត្យុច្ឆិចក់ នេឃ កត”ត្តិ អឃនេឃច ចិតនេក្កា អនេហានិ៑ តឃ្វា ឲ្យកចិហារេ ចរនេត្តាបិ លឌ្ឍាឃ នត្វ នឃុលិកាចំ តាឥានិ៑

១២៥៑ ឌីចនកឃ្យុំ កនេរាត្តិតិ ឃត្យុឃ្យា កកចនេតា ឌីចនេរាដក់ អឥំប្ញុ, តំ កនេហត្វា ឌីចរំ កនេរាត្តិ៑ ឲ្យតំ នេឥរាឃកត្តិ ឲ្យតំ ឡកាឃនេឃតំ អបនេរាឆំ, នត្វ និក្លាបឥំ បញ្ញាបេបត្យុឃ្យ បជិតាហិតកានេលំ នាឥ្យក់ ឃតនិ កនេរាតីតិ អនេត្វា៑ ត្យក្កនេតនេត្តិ ចឃ្យញ្យាចនិត្វា ឌីរាបក្កនេត្ត កិក្ល ក្យុហិ ចនិត្វាតិ ប្យុឆ្ឋិត្តិ, នេតហិ នេឌតចនេត ចនិឃ្យាតិ ត្យុនេត្តូ, “អាត្យុនេរា, កកចា ត្លឃ្យុំ អនេត្តាចនេឃ្យ កតរំ ឌាតក់ កនេឆនិ, កតរំ ឃ្យុត្តត្តិ, កតរំ និក្លាបឥំ បញ្ញាបេបនី”តិ ប្យុច្ឆិតានេរា នេហាត្តិ៑ តនេតា “ចិកាលនេកាឌតនិក្លាបឥំ បញ្ញាបេបនិ, កដ្ឋាលិ, តាឃ តំ ឲ្យនេកា នេឆនេរា បជិតាហី”តិ ចក្កុត្តិ៑ តំ ឃ្យុត្វា កិក្ល – “កកចនេតាបិ តាឃ និក្លាបឥំ បញ្ញាបេបត្យុឃ្យ បជិតាហិតំ អឃ្យុត្តំ អកានេលា”ត្តិ ចឥត្តិ៑ ឲ្យចំ នេត អឃំ នេឥានេរា ឃហាឌតត្តនេរ បិកនេជា ហុត្វា ត្យប្យជិកានេតំ អាបឌ្ឌិឃ្យតីតិ ឃញ្ញាយាតា ឲ្យចឃាហំប្យុ៑ អបិច អនេញ្ញាបិ កិក្ល បចានេរត្វា នត្វ នត្តិតំ អាកឃិឃ្យត្តិ៑ អឆ តុំ “ឲ្យឆាត្យុនេរា, ឃឃ នត្វារំ លឃានេបត្យុឃ្យ នហាឃា នេហាឆា”តិ នឌ្ឍុ នត្តិបិនេតឃ្យនិ៑ តត្វ អាកត្យុកា ប្យុច្ឆិឃ្យត្តិ, “អាត្យុនេរា, កិ ត្លឃិតាបិ កិក្លុតា កត”ត្តិ៑ តនេតា ឲ្យតឃត្តំ ឃ្យុត្វា “កាទិឃំ កតំ កិក្លុតា, ឥនឌាលំ តាឃ បជិតាហិឃ្យតីតិ អឃ្យុត្តនេឃត”ត្តិ ចក្កុត្តិ៑ ឲ្យចឃ្យិ នេត អឃំ អបនេរាឆា ឃហាឌតត្តនេរ បិកនេជា ហុត្វា ត្យប្យជិកានេតំ អាបឌ្ឌិឃ្យតីតិ ឃញ្ញាយាតាបិ ឲ្យចឃាហំប្យុ៑ អឆ ចា កកចា បចានេរត្វា ចារិក់ បក្កុឃិឃ្យតិ, អឆ តុំ កតាកតដ្ឋានេត កកចនេតា លឃាបតត្វាឃ នឌ្ឍុ នត្តិបិនេតឃ្យនិ៑ តត្រ ឌីរាចានិនេតា កិក្ល ប្យុច្ឆិឃ្យត្តិ, “អាត្យុនេរា, កិ ត្លឃិតា កិក្លុតា កត”ត្តិ...នេប... ត្យប្យជិកានេតំ អាបឌ្ឌិឃ្យតីតិ ឃញ្ញាយាតាបិ ឲ្យចឃាហំប្យុ៑

ឲ្យតឥនេចាចាតិ អប្យតិទ្យុបំ ឃឃា កតំ, កកចា បត ឃហនេត្តូបិ អក្យនេលា អលក្កិត្វា ឃឃ្យាអច្ចឃំ បជិក្កហិឃ្យតីតិ ឃញ្ញាយានេតា ឲ្យតំ “អច្ចនេឃា ឃំ, កនេត្ត,”តិអាឌិចនត់ អនេចាច៑ តត្វ អច្ចនេឃាតិ អបនេរាឆា៑ ឃំ អច្ចកយាតិ ឃំ អតិក្កុឃ្យ អកិកចិត្វា បចនេត្តា៑ បជិក្កណ្ហាត្យុតិ លឃត្យុ៑ អាឃតិំ និចនេរាឃាតិ អតាកនេត និចនេរាលត្វាឃ, ប្យុត ឲ្យចទ្យុបឃ្យ អបនេរាឆឃ្យ នេឥារឃ្យ លលិតឃ្យ អកានេលាត្វាឃ៑ តញ្ញាតិ ឲ្យក់នេឃត៑ នឃនេឃាបិ នេលា នេត, កដ្ឋាលីតិ, កដ្ឋាលិ, តឃា បជិចិឌ្ឍិញ្ញាត្លាឃុត្តក់ ឲ្យក់ កានេលំ អត្វិ, តឃ្យិ នេត ត បជិចិឌ្ឍិ ត នលុក្កិតត្តិ ឥនេឃ្យតិ៑

១២៩៑ ក្ខកនេតាកាកចិឃុនេត្តាតិអាឌីឃ្យុ ឆឃុ្យាត្យុនាទី, នដ្ឋាត្យុនាទីតិ ឥ្វេ ឲ្យកចិត្តក្កុលិកា ឃក្កុនឃជ្ញុប្យុក្កុលិ៑ ឲ្យនេត បត នត្តូបិ អរិឃប្យុក្កុល កកចតាបិ ឲ្យចំ អាលានេបតំ ត ឃុត្តំ, កកចតា អាលានេត្ត នេតានឃ្យិ ឲ្យចំ កាតំ ត ឃុត្តំ៑ អដ្ឋាតបរិកប្យចនេឃត បត អរិឃប្យុក្កុលានំ ឃ្យុចឥកាចឥឃ្យតត្វំ កដ្ឋាលិនេត្វនេឃ្យ ច ត្យុញ្ញូចកាចឥឃ្យតត្វនេឃតំ ត្យុត្តំ៑

អបិ ត្យ តុំ តឃ្យុំ នឃនេឃ ក្ខកនេតាកាកចិឃុនេត្តាតិ នេឥនត់ កឃ្វា អារកិ? កដ្ឋាលិឃ្យ តិក្កុហលាត្វំ៑ អឃនេញ្ញាត្វ អឌិប្យានេឃា – កដ្ឋាលិ, ត្លនេឃ នត្វ

ອຣິຍປຸຄ຺ຄລີ ເລີເກ ຮກ຺ລິເທຍ຺ຍາ ຍຍ ສາສເຕ ສາຍິເຕາ, ຍຜິ ນິກ຺ລາປຣັ ປຊ຺ຍາເປເຕ຺ຕ ປຣີຕາທິຕຊ຺ຍາຍຸເຕ຺ຕ ກາເຣເຫ ສຕິ ວຸເຕນັ ປຣີຕາທິຕັ ຍຸຕ຺ຕັ ຕັ຺ວ ປຕ ຍຍ ສາສຕເຕາ ຕາທິເຣກາ, ຍຜິ ນິກ຺ລາປຣັ ປຊ຺ຍາເປເຕ຺ຕ ຕຸຍ຺ຍາປຣີຕາທິຕັ ຕ ຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕິ

ຣິເຕ຺ຕາ ຕຸເຕ຺ຖາຕິ ອເຕ຺ຕາ ອຣິຍກຸຫາຕັ ອກາເຈຕ ຣິຕ຺ຕເກາ ຕຸເຕ຺ຖເກາ, ຕຸຍ຺ຍເຣຈເຈຕ ກິຕ຺ຕິ ຕ ເຫາຕິ ຍຕາຄຍ຺ຍໍ ປຣີກເຣາສີຕິ ຍຕາ ຄເຍ຺ຍາ ຜິເຕາ, ຕເຕຈ ກເຣາສິ, ຕຍາເປສີຕິ ຈຸຕ຺ຕ ເຫາຕິ ຕັ ເຕ ຍຜິ ປຣີກ຺ກຫ຺ຍາຍາຕິ ຕັ ຕຈ ອປຣາຜົ ຍຜິ ຕຍາຍ ຈຸຕ຺ຕິ ເຫສາ, ກຕ຺ຕາລິ, ອຣິຍສ຺ສ ຈິຕເຍຕິ ວຸສາ, ກຕ຺ຕາລິ, ອຣິຍສ຺ສ ຈິຕເຍ ຕຸຕ຺ຕສ຺ສ ກກຈເຕາ ສາສເຕ ຈຸຕ຺ຕິ ຕາຍ ກຕຍາ? ອຕ຺ຕຍັ ອຕ຺ຕຍເຕາ ຣິຕ຺ວາ ຍຕາຄຍ຺ຍໍ ປຣີກຣິຕ຺ວາ ອາຍຕິ ນັຈຣາປຊ຺ຊຕາ ເຣສຕັ ປຕ ປຸຄ຺ຄລີຜິຕ຺ຖາຕັ ກເຣາເຕ຺ຕາ “ເຍາ ອຕ຺ຕຍັ ອຕ຺ຕຍເຕາ ຣິຕ຺ວາ ຍຕາຄຍ຺ຍໍ ປຣີກເຣາຕິ, ອາຍຕິ ນັຈເຣ ອາປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ອາຫ

໑໒໙. ສຕ຺ວາປິຕ຺ລປຈຣຕີຕິ “ອສຸກຈິທາຣຈານີ ອສຸກສ຺ສ ເຈເຣສ຺ສ ສຕ຺ຕິຈິທາຣິເກາ ອສຸກສ຺ສ ອເຕ຺ຕຈາສິເກາ ຕຕ຺ຕຕ຺ຕາເຍາ ຕາຍ ກິກ຺ຂ ເລີກຸຕ຺ຕເຣຍ຺ຍໍ ຕິຊ຺ຍາເຕ຺ຕຕັ ອເຣຊ຺ຍາ ປຈິເຕ຺ຖາ”ຕິ ສຸຕ຺ວາ – “ກັ ຕສ຺ສ ອເຣຊ຺ຍາຈາເສຕ, ເຍາ ຍຍ຺ຍາປຕ ສາສເຕ ນິກ຺ລາຍ ອປຣິປຸຣກາຣີ”ຕິ ວຸຈັ ຕ຺ລປຈຣຕີ, ເສສປເຣສຸປິ ວຸເສຈ ຕເຍາ, ອປິເຈຕ຺ວ ເຣຈເຕາ ຕ ເກຈລັ ຕ຺ລປຈຣຕ຺ຕິ, ເກຣຈາຣຍຸຫັ ຮເສ຺ສຕ຺ວາ ປລິຍຕາກາຣຍິ ກເຣາຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕຕາປິ ອຕ຺ຕາຕຕ຺ຕິ ສີລັ ອາຈຊ຺ຕຕ຺ຕສ຺ສ ນັກິລິເຕ຺ຖຕ຺ຖາຕັ ປິກຣັ ເຫາຕິ, ຣິຕ຺ຕັ ຈິຜາຈຕິ, ຕ ກຍຕ຺ຖາຕັ ອລ຺ລີຍຕິ ເສາ “ກັ ຍາຮິສສ຺ສ ອເຣຊ຺ຍາຈາເສຕາ”ຕິ ຈິປ຺ປຕິສາຣີ ຕ຺ຖາຍ ປກ຺ກຍຕິ ອຕ຺ຕາປິ ອຕ຺ຕາຕັ ຕ຺ລປຈຣິເຕາຕິ ອຕ຺ຕຕາປິ ອຕ຺ຕາ ຕ຺ລປຈຣິເຕາ, ອຍເຍຈ ຈາ ປິເຕາ ສຸກ຺ກເປ຺ລາ ຈຸຕ຺ຕປຕ຺ຖີກຕເຍຕ ເຈຣິຕເຊ຺ຍາ ເສາຈິຈິເຕ຺ຖຈ ກາເຍທີຕິອາຣິ ວຸຈັ ສຕ຺ຖິກເຣາຕີຕິ ຮສ຺ສຕຕ຺ວ ຈຸຕ຺ຕັ

໑໓໐. ປສຍ຺ຫາປສຍ຺ຫາກາຣຫັ ກເຣາຕ຺ຕີຕິ ອປ຺ປຍຕ຺ຕເກປິ ເຣາເຣສ ຕິກ຺ເຫຕ຺ວາ ປຸຕປຸຕັ ກາເຣຕ຺ຕິ ເຕາ ຕຊາຕິ ຍຫເຕ຺ຕປິ ອປຣາເຣ ຍຊາ ຕຕຣັ, ວຸຈັ ປສຍ຺ຫາຕ ກາເຣຕ຺ຕິ ເສາ ກິຣ, “ອາຈຸເສາ, ກຕ຺ຕາລິ, ຍາ ຈິຕ຺ຕຍິຕ຺ວ, ວຸຈຣ຺ວັ ຕາຍ ເຫາຕິ, ວຸຫິ ສຕ຺ວາຣັ ຕຍາເປຫີ”ຕິ ກິຕ຺ຕສຊ຺ຊເຕາປິ, ກຕ຺ຕິ ກິຕ຺ຕ ເປເສຕ຺ວາ ອຕ຺ຕເຕາ ສຕ຺ຕິກັ ປເກ຺ລາສາເປຕ຺ວາ, “ກຕ຺ຕາລິ, ຍາ ຈິຕ຺ຕຍິຕ຺ວ, ວຸຈຣ຺ວັ ຕາຍ ເຫາຕີ”ຕິ ວຸຈັ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕິກາປິ ອຕຸກ຺ຫັ ປຕ຺ຖາສີສຕິ ຕເຕາ “ກິຕ຺ຕສເຊ຺ຊຕາປິ ຕ ສຍສ຺ສາສິເຕາ, ສຕ຺ວາຣາປີ”ຕິ ຈິເຕ຺ຕຕ຺ວາ ວຸຈຍາຫ

ອຊ ກກຈາ ກິຕ຺ຕສເຊ຺ຊາປິ ສຕ຺ວາປິ ຕຸຈຜິຕຊ຺ຍາຍຸຕ຺ຕເຍຈ ຕຸຈຕຕິ, ຕ ຕຸຕຣຕ຺ຕິ ຮເສ຺ສຸຕັ ຕຸລ, ກຕ຺ຕາລິ, ວຸເຣຕ຺ຖາຕິອາຣິຍາຫ ຕຕ຺ວ ອເຣຊ຺ຍາຕາຊ຺ຍາຕ຺ຕິອາຣີຕິ ອຕຸຍາຕສຸເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ວາຣິຕາຕິ ຕ ສຍ຺ຍາ ຈຕ຺ຕຕີຕິ ສຍ຺ຍາ ຈຕ຺ຕຍິ ຕ ຈຕ຺ຕຕິ ຕ ເລີຍັ ປິເຕຕີຕິ ອຕຸເລີຍຈເຕ຺ຕ ຕ ຈຕ຺ຕຕິ, ຈິເລີຍເຍຈ ກຫ຺ຍາຕິ ຕ ຕິຕ຺ວາຣັ ຈຕ຺ຕຕີຕິ ຕິຕ຺ວາຣຫາກຈຕ຺ຕຍິ ຕ ຈຕ຺ຕຕິ, ອາປຕ຺ຕິຈຸຕ຺ຖາຕຕ຺ວ ຕຸຣິຕຕຸຣິເຕາ ຫຕ຺ຊາເຣາ ຕ ເຫາຕິ ຕຕ຺ຕາຕິ ຕສ຺ສິ ຕສ຺ສ ຈຸຕ຺ຕຈກເຣຫ ອກິຫ຺ຍາປຕ຺ຕິເກາຕິ ຕິເຣຕ຺ຕຣາປຕ຺ຕິເກາ ອາປຕ຺ຕິຕຫຸເລີຕິ ສາປຕ຺ຕິກກາເລີຈສ຺ສ ຕຫຸ, ສຸເຕ຺ຖາ ຕິຣາປຕ຺ຕິກກາເລີ ອເປ຺ປາຕິ ອເຕ຺ຕາ ຕ ຕິປ຺ປເຍຈ ຈຸປສຍຸຕີຕິ ຕິປ຺ປັ ຕ ຈຸປສຍຸຕິ, ຊີຍສຸຕ຺ຕ ເຫາຕິ ຈິຕຍຜເຣ ປິຣເຜາຈຕກາເລ ອາກຕັ “ກເຕ຺ຖາຈຸເສາ, ຈຕ຺ຕເຈລີ”ຕິ ຈຕຕ຺ຕິ ປຸຕ ກາລັ ຍຊ຺ຍິຕ຺ວາ ອາກຕັ “ກເຕ຺ຖາຈຸເສາ, ຕຸຍ຺ຍາຈິທາຣເຈລີ, ກເຕ຺ຖາຈຸເສາ, ສາຍເຫາຣາຊີຕັ ຕ຺ລເຕ຺ຕສຊາຕເຈລີ, ອຍຫັ ຕຍາຕເຈລີ, ເຈຣຸປຕ຺ຖາຕເຈລີ, ຍຸຕເຜາຈຕເຈລີ”ຕິອາຊີຕິ ຈຕ຺ວາ ຜິຈສກາເຣປິ ຣຕ຺ຕິກາເຣປິ ອາກຕັ ຕ຺ລເຍ຺ຍາເຊຕ຺ຕິເຍຈ “ກາຍ ເຈລີຍ, ກເຕ຺ຕ, ຕຸກາເສາ ກຈິສ຺ສຕີ”ຕິ ຈຸເຕ຺ຕປິ “ກເຕ຺ຖາຈຸເສາ, ຕັ຺ວ ຕຸຍເຍຈ ຜາຕັ ຊາຕາສິ, ອສຸເກາ ຕາຍ ຈິຕຍຜເຣເຕ຺ວເຣ ສິເຕຫປິຕັ

បិចតិ, អយុគោ ចិរេចនំ ពារេតិ, ពស្មា តុរិតោសី”តិអាឌីនិ ចត្វា ឌីឃសុត្តេន ពរោន្តិ។

១៣០។ លិប្បេយេច ចូបបយ្វតីតិ លហុំ ចូបបយ្វតិ, ន ឌីឃសុត្តំ ហោតិ។ ក្លស្សក្លាបត្នា កិក្ខុ – “អាចុរសា, អយំ ឃុត្តរចា កិក្ខុ, ឌតបឌចាឃិរតោ ភាយ ពាយត្តរេនភាយរេត ចនតដ្ឋាតតិបន្ថុតាឌីនិ ន ចាយុពានិ ហោន្តិ, កិក្ខាចាររោបិ ទុរក្លា ហោតិ, ឃិឈយស្ស អធិពរណំ ចូបនរយា”តិ នត្ថិបតិត្វា អាបត្តិរតា ចុដ្ឋារបត្វា យុដ្ឋរត្ត បតិដ្ឋារបត្តិ។

១៣១។ អធិដ្ឋាបត្តិកោតិ ពងាធិ ពងាធិ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ។ រសា កិច្ចាបិ លឌ្ឌី ហោតិ បពតរត្វា, ទុត្តចត្វា បតស្ស កិក្ខុ តរចច បដិបជ្ជត្តិ។

១៣៣។ នឌ្ឌាយត្តគោត ចហតិ របយយត្តគោតាតិ អាចទិឃុបឌ្ឍារយុ អប្បយត្តិពាឃ គោហស្សិតនឌ្ឌាឃ អប្បយត្តគោត គោហស្សិតរបរយត ឃារបតិ។ បដិនត្ថិក្កហលាឃធិនា ហិ អយំ បត្តជ្ជា ភាយ, តចបត្តខិរតា បត្តជ្ជាឃ ក្យាំ អឌាតត្តោ អាចទិឃុបឌ្ឍារយុ របយយរត្តត ឃារបតិ, តស្មា ឲចទ្ធបិ នក្កហិញ្ញត្តា។ អប្បយត្តពយ្យិ ហិ នក្កហំ លកិត្វា បត្តជ្ជាឃ ធិតា អកិឌ្ឍាបត្វា យហានយហោ កចិស្សត្តិ។ ឲត្តគោត ពចាយរក្កត “ខ្លចឌិតត្តាឃុត្តពំ ខ្លចឌត្តិ, ត ត្តុតរ”ត្តិ ត្តុយរយច ភពចតា ឌស្សិតំ។

១៣៥។ អញ្ញាឃនឌ្ឍហិស្វតិ អទហរត្ត បតិដ្ឋហិស្ុ។ នរត្តស្ុ ហាឃយាតេស្វតិ បដិបត្តិឃា ហាឃយាភាឃ នត្វា ហាឃត្តិ ភាយ។ នឌ្ឌរយ្វ អត្តរឆាឃយាតេតិ បដិបត្តិនឌ្ឌរយ្វ អត្តរឆាឃយាតេ។ បដិបត្តិនឌ្ឌរយ្វាបិ ហិ បដិបត្តិបុរគោស្ុ នរត្តស្ុ អនតិ អត្តរឆាឃតិ ភាយ។ អានចដ្ឋាតឹឃាតិ អានចា តិដ្ឋត្តិ ឲរតស្វតិ អានចដ្ឋាតឹឃា។ រយស្ុ ធិដ្ឋឆយ្វិពនយ្យទាឃិកា បទ្ធបចាឌចិប្បដិនារចឆពាត្ឌតាឌរយា រចច អបិឃទុក្លចិរេនន្ធតា ច អានចា តិដ្ឋត្តិរយច។ ឃស្មា រតនំ រត ពារណំ ហោត្តីតិ អរត្វា។ រត អានចដ្ឋាតឹឃា ឌីតិក្កយឆយ្វា ឃាច ត នរឈ្ឃបិតុភចត្តិ, ត តាច នត្វា នាចពាតំ និក្លាបជំ បញ្ញារបតីតិ អឃរយត្វ រឃាឌតា។

ឲចំ អពាលំ ឌរស្សត្វា បុត ពាលំ ឌរស្សតុំ ឃរតា ច រលា, ភដ្ឋាលីតិអាឌិយាហ។ តត្វ ឃរតាតិ ឃឌា, ឃស្មិំ ពារលតិ ទុត្តំ ហោតិ។ រនសំ ទុត្តាតុនាររតច រចឌិតត្តុំ។ អយំ ចា ឲត្វ នរត្លបរត្វា – ឃស្មិំ ពារល អានចដ្ឋាតឹឃា ឆយ្វាតិ នត្ល ពតា ឌីតិក្កយរពារនា នរឈ្ឃ បិតុភចត្តិ, តឌា នត្វា នាចពាតំ និក្លាបជំ បញ្ញារបតិ។ ពស្មា? រតនំរយច អានចដ្ឋាតឹឃឆយ្វនត្លាតាតំ ឌីតិក្កយរពារនាតំ បដិឃាតាយ។

ឲចំ អានចដ្ឋាតឹឃាតំ ឆយ្វាតំ អនុប្បត្តិំ និក្លាបឆបញ្ញាត្តិឃា អពាលំ, ដ្ឋប្បត្តិច្ចា ពាលត្តិ ចត្វា ត្តុឌាតិ រតនំ ឆយ្វាតំ អនុប្បត្តិពាលច្ចា ដ្ឋប្បត្តិពាលច្ចា ឌរស្សតុំ “ត តាច, ភដ្ឋាលិ, ត្តុរឆពរច្ច”តិអាឌិយាហ។ តត្វ យហត្តត្តិ យហត្តភាចំ។ នរឈ្ឃ ហិ ឃាច ត រឆទតចយត្ថិយាតំ ចរនត យហត្តំ បរត្វា ហោតិ, តាច រនភាឃភាតិ បរហាត្តិ, នានរត ឲពរច្ច អានចដ្ឋាតឹឃា ឆយ្វា ត ដ្ឋប្បជ្ជត្តិ។ យហត្តំ បរត្វា បត រត ដ្ឋប្បជ្ជត្តិ, អច នត្វា និក្លាបជំ បញ្ញារបតិ។ តត្វ យហត្តំ បរត្វ នរឈ្ឃ បញ្ញាតនិក្លាបឌាតិ –

“រឃា បត កិក្ខុ អនុបនយ្យរត្តត ដ្ឋត្តទិន្ទ្រិត្តតិរត្តំ នហរនឃ្យំ ពរប្បឃ្យ បាចិត្តិឃំ (បាចិ។ ៥១)។ ឃា បត កិក្ខុតី អនុចស្សំ ចុដ្ឋារបឃ្យ

បាចិត្តិយំ (បាចិ។ ១០៤១)។ យា បន ភិក្ខុនី ឧកាចស្ស ទ្វេ ចុទ្ទារបេយ្យ បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ។ ១០៤៣)។

ឯវមិមា ភគវតា ទេសិតន្តាតិ។

លោកក្កន្តិ លោកស្ស អគ្គំ។ សង្ឃោ ហិ យាវ ន លោកក្កបត្តោ ហោតិ, ន តាវ លោកំ បដិច្ច អាយស្មន្តានំ ឆន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ។ បត្តេ បន ឧប្បជ្ជន្តិ, អថ សត្ថា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេតិ –

“យោ បន ភិក្ខុ អនុបខជ្ជ ចា បរិក្ខារកស្ស ចា បរិក្ខារិកាយ ចា សហត្ថា ចាមតិយំ ចា កោដតិយំ ចា ទទេយ្យ បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ។ ៦៤០)។

ឯវមាទិលោកក្កបត្តេ សង្ឃេ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ។

យសគ្គន្តិ យសស្ស អគ្គំ។ សង្ឃោ ហិ យាវ ន យសគ្គបត្តោ ហោតិ, ន តាវ យសំ បដិច្ច អាយស្មន្តានំ ឆន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ។ បត្តេ បន ឧប្បជ្ជន្តិ, អថ សត្ថា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេតិ “សុរាមេរយបានេ បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ។ ៦៦០)។ ឯវមាទិយសគ្គបត្តេ សង្ឃេ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ។

ពាហុសច្ចន្តិ ពហុស្សុតភាវោ។ សង្ឃោ ហិ យាវ ន ពាហុសច្ចបត្តោ ហោតិ, ន តាវ អាយស្មន្តានំ ឆន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ។ ពាហុសច្ចបត្តេ បន យស្មា ឯកំ និកាយំ ទ្វេ និកាយេ បញ្ចបិ និកាយេ ឧគ្គហេត្វា អយោនិសោ ឧម្មុជ្ជមានា បុគ្គលា ធម្មេន ធម្មំ សំសន្ទេត្វា ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ សត្ថុ សាសនំ ទីបេន្តិ, អថ សត្ថា – “យោ បន ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ (បាចិ។ ៤១៧)…បេ…

សមណុទ្ទេសោបិ ចេ ឯវំ វទេយ្យា”តិអាទិនា (បាចិ។ ៤២៨) នយេន សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេតិ។

រត្តញ្ញុតំ បត្តាតិ ឯត្ថ រត្តីនំ ជានន្តីតិ រត្តញ្ញូ។ អត្តនោ បព្ពជិតទិវសតោ បដ្ឋាយ ពហុ រត្តិយោ ជានន្តិ, ចិរបព្ពជិតាតិ វុត្តំ ហោតិ។ រត្តញ្ញូនំ ភាវំ រត្តញ្ញុតំ។ តត្ថ រត្តញ្ញុតំ បត្តេ សង្ឃេ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ អារព្ភ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ សោ ហាយស្មា

ឩនទសវស្សេ ភិក្ខូ ឧបសម្បាទេន្តេ ទិស្វា ឯកវស្សោ សទ្ធិវិហារិកំ ឧបសម្បាទេសិ។ អថ ភគវា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ឩនទសវស្សេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ។ ៧៥)។ ឯវំ បញ្ញត្តេ សិក្ខាបទេ បុន ភិក្ខូ

“ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហា”តិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេន្តិ។ អថ ភគវា អបរម្បិ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ពាលេន អព្យត្តេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ទសវស្សេន វា

អតិរេកទសវស្សេន វា ឧបសម្បាទេតុ”ន្តិ។ ឯវំ រត្តញ្ញុតំ បត្តកាលេ ទ្វេ សិក្ខាបទានិ បញ្ញត្តានិ។

១៣៩។ អាទីនវស្សព្ពបរិយាយំ ទេសេសិន្តិ ចតុព្ពិធានីតិវិធាបរំ កត្វា ធម្មំ ទេសេសិ។ តត្រាតិ តស្មិំ អសន្ទេហេ។ ន ខោ, កប្បាលិ,

ឯសេវ ហេតូតិ ន ឯស សិក្ខាយ អបរិបូរការីការេតាយេវ ឯសោ ហេតុ។

១៣៤. យុត្តាការេន ការណំ ការេតីតិ បលិភណ្ឌាទីហិ យុត្តប្បមាណេន សារថិនា កិំ បក្ខិបិត្វា ការណំ ការេតិ។ ចិត្តកាយិតានីតិអាទីហិ ចិត្តវិបាទានិ ការេសិ។ សណ្ហានេវ ហោតានិ អញ្ញមញ្ញវេវចនានិ។ តស្មិំ ឋានេតិ តស្មិំ ចិត្តវិបាទានេ។ បរិនិដ្ឋាយតីតិ និដ្ឋិតវេវចនោ ហោតិ, តំ ចិត្តវេវចនំ ជហតីតិ អត្ថោ។ សុខាធានេតិ សុខប្បហេន សុខស្ស សារថិ គហណត្ថំ។

អនុក្កមេតិ ចត្តារោបិ បាទេ ឯកប្បហារេនេវ ឧក្ខិបនេ ច និក្ខិបនេ ច។ បវេសនកាលេ ហិ អាចារេ ឋត្វា អសិំ គហេត្វា អាកឌ្ឍន្តស្ស អស្សស្ស បាទេ ឆិន្ទន្តិ។ តស្មិំ សមយេ ឯវំ ឯកប្បហារេនេវ ចត្តារោបិ បាទេ ឧក្ខិបិស្សតីតិ រជ្ជុពន្ធបរិវារេន ឯវំ ការណំ ការេន្តិ។ មណ្ឌលេតិ យថា អស្ស និសិន្នស្សេវ ភូមិយំ បតិតំ អាវុធំ គហេតុំ សក្កោតិ, ឯវំ ការណត្ថំ មណ្ឌលេ ការណំ ការេតិ។ ខុរកាសេតិ អគ្គគ្គខុរេហិ បទចិកាបនេ។ រត្តិំ ខគ្គគ្គការណស្មិំ ហិ យថា បទសទ្ទោ ន សុយ្យតិ, តទត្ថំ ឯកស្មិំ ឋានេ សញ្ញំ ទត្វា អគ្គគ្គខុរេហិយេវ គមនំ សិក្ខាបេតិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ ជវេតិ សីឃវាហនេ “ធាវេ”តិបិ បាឋោ។ អត្ថោ បនាជវេ សតិ បលាយនត្ថំ, បរំ បលាយន្តំ អនុពន្ធិត្វា គហណត្ថញ្ច ឯវំ ការណំ ការេតិ។ ទវត្តេតិ ទវត្តាយ, យុទ្ធកាលស្មិំ ហត្ថីសុ វា គោណេសុ វា ការេន្តេសុ អស្សេសុ វា ហនន្តេសុ រថេសុ វា និវត្តន្តេសុ យោធេសុ វា ខុរាដិ ការេន្តេសុ តស្ស រវស្ស អភាយិត្វា បវេសនបវេសនត្ថំ អយំ ការណា ការីយតិ។

រាជគុណេតិ រញ្ញា ជានិតព្ពគុណេ។ ចុន្ទកណ្ណរញ្ញោ កិរ ចូឡអចណ្ណោ នាម អស្សោ អហោសិ។ រាជា បាចីនទ្វារេន និក្ខមិត្វា ចេតិយបព្ពតំ គមិស្សាមីតិ កលម្ពនទីតីរំ សម្បត្តោ។ អស្សោ តីរេ ឋត្វា ឧទកំ ឱតរិតុំ ន ឥច្ឆតិ, រាជា អស្សាចរិយំ អាមន្តេត្វា – “អហោ តយា អស្សោ សិក្ខាបិតោ ឧទកំ ឱតរិតុំ ន ឥច្ឆតី”តិ អាហ។ អាចរិយោ – “សុសិក្ខាបិតោ ទេវ អស្សោ, ឯតស្ស ហិ ចិត្តំ ‘សចាហំ ឧទកំ ឱតរិស្សាមិ, វាលា តេមិស្សន្តិ, វាលេ តិន្តេ រញ្ញោ អង្គេ ឧទកំ បាតេយ្យុ’ន្តិ ឯវំ តុម្ហាកំ សរីរេ ឧទកបាតនភយេន ន ឱតរតិ, វាលេ គណ្ហាបេថា”តិ អាហ។ រាជា តថា ការេសិ។ អស្សោ វេគេន ឱតរិត្វា បារំ គតោ។ ឯតទត្ថំ អយំ ការណា ការីយតិ។ រាជវំសេតិ អស្សរាជវំសេ។ វំសោ នាម អស្សរាជានំ, តថារូបេន បហារេន ឆិន្នភិន្នសរីរាបិ អស្សារោហំ បវេសនកាលេ អបាតេត្វា ពហិ និក្ខន្តិយេវ។ ឯតទត្ថំ ការណំ ការេតីតិ អត្ថោ។

វណ្ណេន ជវេតីតិ ជវសម្បត្តិយំ, យថា វណ្ណជវោ ហោតិ, ឯវំ ការណំ ការេតីតិ អត្ថោ។ វណ្ណេន ហយតិ វណ្ណហយការេន, យថា វណ្ណហយោ ហោតិ, ឯវំ ការណំ ការេតីតិ អត្ថោ។ តត្ថ បកតិយា វណ្ណហយោវ វណ្ណហយការណំ អរហតិ, ន អញ្ញោ។ វណ្ណហយការណាយ ឯវ ច ហយោ វណ្ណជវំ បដិបជ្ជតិ, ន អញ្ញោតិ។

តត្រិទំ វត្ថុ – ឯកោ កិរ រាជា ឯកំ សិន្ធវបោតកំ លភិត្វា សិន្ធវកុលំ អជានិត្វាវ ឥមំ សិក្ខាបេហីតិ អាចរិយស្ស អទាសិ។ អាចរិយោបិ តស្ស សិន្ធវកុលំ អជានន្តោ តំ យានវាហកអស្សយោគ្គការណាសុ ឋបេតិ។ សោ អត្តនោ អននុច្ឆវិកត្តា ការណំ ន បដិបជ្ជតិ។ សោ តំ

ថេមត្យុំ អសក្កោន្តោ “កុដស្សោ អយំ មហារាជា”តិ សិក្ខាបេសិ។

អថេកទិវសំ ឯកោ អស្សាចរិយបុត្តោ ទហរោ ឧបជ្ឈាយស្ស កណ្ឌកំ គហេត្វា គច្ឆន្តោ តំ បរិលាបេន្តេ ចរន្តំ ទិស្វា – “អភព្វោ, កត្តោ, និទ្ទចេបិតកោ”តិ ឧបជ្ឈាយស្ស កថេសិ។ សចេ រាជា ជានេយ្យ, មង្គលស្សំ តំ កថេយ្យាតិ។ ថេរោ អាហ – “មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ, តាត, រាជា អប្បេវ នាម ពុទ្ធសាសនេ បសីទេយ្យ រញ្ញោ កថេហី”តិ។ សោ គន្ត្វា, – “មហារាជ, អភព្វោ និទ្ទចេបិតកោ អត្ថី”តិ កថេសិ។ តយា ទិដ្ឋោ, តាតាតិ? អាម, មហារាជាតិ។ កិំ លទ្ធុំ ចដ្ឋីតិ? តុម្ហាកំ ភុញ្ជនកសុវណ្ណថាលេ តុម្ហាកំ ភុញ្ជនកភត្តំ តុម្ហាកំ បិវនករសោ តុម្ហាកំ គន្ធា តុម្ហាកំ មាលាតិ។ រាជា សត្តុំ ទាបេសិ។ ទហរោ កាហាបេត្វា អគមាសិ។

អស្សោ កន្ទិ ឈាយិត្វាច “មយ្ហំ កុលជាតកអាចរិយោ អត្ថិ មញ្ញោ”តិ សីសំ ឧក្ខិបិត្វា ឧបសេវិកេន្តោ អដ្ឋាសិ។ ទហរោ គន្ត្វា “ភត្តំ ភុញ្ជា”តិ អង្គុលិ បហរិ។ អស្សោ អាគន្ត្វា សុវណ្ណថាលេ ភត្តំ ភុញ្ជិ, រសំ បិវិ។ អថ តំ គន្ធេហិ វិលិម្បិត្វា រាជបិឡន្ធំ បិឡន្ធិត្វា “បុរតោ បុរតោ គច្ឆា”តិ អង្គុលិ បហរិ។ សោ ទហរស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា មង្គលស្សដ្ឋានេ អដ្ឋាសិ។ ទហរោ – “អយំ ទេវ, មហារាជ, អភព្វោ និទ្ទចេបិតកោ, ខ្លុមិនាច តំ និយាមេន កតិបាហំ បដិជគ្គាបេហី”តិ វត្វា និក្ខមិ។

អថ កតិបាហស្ស អច្ចយេន អាគន្ត្វា អស្សស្ស អានុភាវំ បស្សិស្សសិ, មហារាជាតិ។ សាធុ អាចរិយ កុហិំ ឋត្វា បស្សាមាតិ? ឧយ្យានំ គន្ត្វា, មហារាជាតិ។ រាជា អស្សំ កាហាបេត្វា អគមាសិ។ ទហរោ អង្គុលិ បហរិត្វា “ឯតំ រុក្ខំ អនុបរិយាហី”តិ អស្សស្ស សញ្ញំ អទាសិ។ អស្សោ បក្ខន្ទិត្វា រុក្ខំ អនុបរិគន្ត្វា អាគតោ។ រាជា តេច គច្ឆន្តំ ន អាគច្ឆន្តំ អទ្ទស។ ទិដ្ឋោ តេ, មហារាជាតិ? ន ទិដ្ឋោ, តាតាតិ។ វលញ្ជកណ្ឌំ ឯតំ រុក្ខំ និស្សាយ ឋបេថាតិ វត្វា អង្គុលិ បហរិ “វលញ្ជកណ្ឌំ គហេត្វា ឯហី”តិ។ អស្សោ បក្ខន្ទិត្វា មុខេន គហេត្វា អាគតោ។ ទិដ្ឋំ, មហារាជាតិ។ ទិដ្ឋំ, តាតាតិ។

បុន អង្គុលិ បហរិ “ឧយ្យានស្ស បាការមត្ថកេន ចរិត្វា ឯហី”តិ។ អស្សោ តថា អកាសិ។ ទិដ្ឋោ, មហារាជាតិ។ ន ទិដ្ឋោ, តាតាតិ។ រត្តកម្ពលំ អាហរាបេត្វា អស្សស្ស បិដ្ឋេ ពន្ធាបេត្វា តថេវ សញ្ញំ អទាសិ។ អស្សោ ឧល្លង្ឃិត្វា បាការមត្ថកេន អនុបរិយាយិ។ ពលវតា បុរិសេន អាវិញ្ឆិតអលាតចក្កំ វិយ ឧយ្យានបាការមត្ថកេ បញ្ញាយិត្ថ។ អស្សោ គន្ត្វា សមីបេ ឋិតោ។ ទិដ្ឋំ, មហារាជាតិ។ ទិដ្ឋំ, តាតាតិ។ មង្គលបោក្ខរណិបាការមត្ថកេ អនុបរិយាហីតិ សញ្ញំ អទាសិ។

បុន “បោក្ខរណិំ ឱតរិត្វា បទុមបត្តេសុ ចារិកំ ចរាហី”តិ សញ្ញំ អទាសិ។ បោក្ខរណិំ ឱតរិត្វា សព្ពបទុមបត្តេ ចរិត្វា អគមាសិ, ឯកំ បត្តម្បិ អភគ្គំ វា ចាលិតំ វា តិន្តិតំ វា លម្ពិតំ វា នាហោសិ។ ទិដ្ឋំ, មហារាជាតិ។ ទិដ្ឋំ, តាតាតិ។ អង្គុលិ បហរិត្វា តំ ហត្ថតលំ ឧបនាមេសិ។ ថាមុប្បត្តេន្ត្វា លង្ឃិត្វា ហត្ថតលេ អដ្ឋាសិ។ ទិដ្ឋំ, មហារាជាតិ? ទិដ្ឋំ, តាតាតិ។ ឯវំ ឧត្តមហយោ ឯវ ឧត្តមការណាយ ឧត្តមជវំ បដិបជ្ជតិ។

ឧត្តមេ សាលេយ្យតិ មុហុត្តាចាយ។ មុហុត្តាចាយ ហិ, “តាត, ត្វំ មា ចិន្តយិ, រញ្ញោ មង្គលស្សោ ភវិស្សសិ, រាជភោជនាទីនិ លភិស្សសី”តិ

វុត្តមហាយការណំ ការេតព្ពោ៎ តេន វុត្តំ “វុត្តមេ សាខល្យេ”តិ៎ វាជខេភាវក្កាតិ វេឡ្លា វុបខេភាវកោ៎ វេឡ្លា អង្គុត្តេច សង្ខំ គច្ឆតីតិ

យត្ថ គត្ថចិ គច្ឆន្តេន ហត្ថំ ចិយ បាទំ ចិយ អនេភាហារយេច គន្តព្ពំ ហោតិ៎ តស្មា អង្គន្តិ សង្ខំ គច្ឆតិ, ចតុស្សុ ចា សេនង្គេសុ ឯកំ អង្គំ ហោតិ៎

អនេសចាយ សម្មាទិដ្ឋិយាតិ អរហត្តផលសម្មាទិដ្ឋិយា៎ សម្មាសង្កប្បាទយោបិ តំសម្បយុត្តាច៎ សម្មាញាណំ បុព្ពេ វុត្តសម្មាទិដ្ឋិយេច៎ ឆបេត្វា បន អដ្ឋ ផលង្គានិ សេសា ធម្មា ចិមុត្តីតិ វេទិតព្ពា៎ សេសំ សព្ពត្ថ វុត្តានយេច៎ អយំ បន ទេសនា ឋាណ៍ដិតញ្ញុបុគ្គលស្ស ចសេន អរហត្តនិកូដំ គហេត្វា និដ្ឋាបិតាតិ៎

បបញ្ចាសូទនិយា យជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

កទ្ទាលិសុត្តចណ្ណនា និដ្ឋិតា៎

៩៎ លដុកិកោបមសុត្តចណ្ណនា

១៣ប៉៎ ឯចំ មេ សុតន្តិ លដុកិកោបមសុត្តំ៎ តត្ថ យេន សោ ចនសណ្ឌោតិ អយម្បិ មហាឧទាយិត្ថេរោ ភគចតា សទ្ធឹយេច បិណ្ឌាយ បចិសិត្វា សទ្ធឹ បដិក្កមិ៎ តស្មា យេន សោ ភគចតា ឧបសង្កមន្តោ ចនសណ្ឌោ តេនុបសង្កមីតិ វេទិតព្ពោ៎ អបហត្តាតិ អបហារកោ៎ ឧបហត្តាតិ ឧបហារកោ៎ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោតិ ផលសមាបត្តិតោ វុដ្ឋិតោ៎

១៣ឆ៎ ឯកភត្តិកាតិ ឯកស្មិំ សមយេ ភត្តិកា៎ ឧណ្ឌ្លាតិ អាហាភត្តិយំ និបាតោ៎ អញ្ញាឆតូត្តិ ចិត្តស្ស អញ្ញាឆត្តំ៎ តញ្ចំ នោ ន ភគចត្តំ បដិច្ច, ឯចទ្ធំ បន បណីតភោជនំ អលភន្តា កថំ យាបេស្សាយាតិ ឯចំ បណីតភោជនំ បដិច្ច អនោហាសីតិ វេទិតព្ពំ៎ ភូតបុព្ពន្តិ ឱ្យមិតា ទត្តិភោជនស្ស បណីតភាចំ ទស្សេតិ៎ ស្ណេបយ្យន្តិ ស្ណេបន ឧបនេតព្ពំ មច្ឆមំសកញ្ចគ្គានាទិំ៎ សមក្កា ភុញ្ជិស្សាយាតិ ឯកតោ ភុញ្ជិស្សាម៎ សង្ខតិយោតិ អភិសង្ខារិកខាទនីយានិ៎ សព្ពា តា ទត្តិន្តិ សព្ពា តា សង្ខតិយោ ទត្តិយេច ហោន្តិ, ទិចា បន អប្បា បរិត្តា ហោតិកា ហោន្តីតិ៎ មនុស្សា ហិ ទិចា យាគុភញ្ជយាទីហិ យាបេត្វាបិ ទត្តិំ មហាសត្តំ មហាបណីតមេច ភុញ្ជន្តិ៎

បុន ភូតបុព្ពន្តិ ឱ្យមិតា ទត្តិំ ចិកាលភោជនេ អាទីនចំ ទស្សេតិ៎ តត្ថ អន្ធការតិមិសាយន្តិ ពហលន្ធការេ៎ មាណេចេហីតិ ចោរេហិ៎ គតគម្មេហីតិ គតចោរកម្មេហិ៎ ចោរា កិរ គតកម្មា ឃំ នេសំ ទេចតំ អាយាចិត្វា គម្មំ និបន្នំ, តស្ស ឧបហារត្ថាយ មនុស្សេ មារេត្វា គលលោហិតាទីនិ គណ្ហន្តិ៎ តេ អញ្ញេសុ មនុស្សេសុ មារិយមានេសុ គោលាហលំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, បព្ពជិតំ បរិយេសន្តោ នាម នត្ថីតិ មញ្ញមានា ភិក្ខុ គហេត្វា មារេន្តិ៎ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ៎ អគតគម្មេហីតិ អដចិតោ កាយំ អាគមនកាលេ គម្មនិបន្នំ បុរេតរំ ពលិគម្មំ កាតុកាមេហិ៎ អសទ្ធម្មេន និមន្តេតីតិ “ឯហិ ភិក្ខុ អន្តោគេហំ ឱ្យទេច ភុញ្ជិត្វា ឱ្យឆ ចសិត្វា សម្បត្តិំ អនុភចិត្វា បច្ឆា គមិស្សសី”តិ

មេថុនធម្មេន និមន្តេតិ។

បុន ក្ខនបុញ្ញត្តិ ឥមិនា អត្តនា ជិដ្ឋការណំ ករោតិ។ វិជ្ជន្តិកាយាតិ វិជ្ជុវិជ្ជាតកប្បលោ។ វិស្សរមកាសីតិ មហាសទ្ទមកាសិ។ អក្ខមេតិ ក្ខ’តិ វដ្ឋិ, អក្ខ’តិ អវដ្ឋិ, វិនាសោ មយ្ហន្តិ អវេត្វា។ បិសាចោ វត មន្តិ បិសាចោ មំ ខាទិតុំ អាគតោ វត។ អាតុមារី មាតុមារីតិ ឯត្ថ អាតុតិ បិតា, មាតុតិ មាតា។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – យស្ស បិតា ច មាតា ច អត្ថិ, តំ មាតាបិតរោ អម្ហាកំ បុត្តកោតិ យថា តថា ច ឧប្បាទេត្វា យំកិញ្ចិ លាភគីយកោដ្ឋគីយំ ទត្វា ឯកស្មិំ ឋានេ សមារោបេន្តិ។ សោ ឯវំ វត្តិំ បិណ្ឌាយ ន ចរតិ។ តុយ្ហំ បន មាតាបិតរោ មតា, តេន ឯវំ ចរសីតិ។

១៦០។ ឯវមេវាតិ ឯវមេវ កិញ្ចិ អានិសំសំ អបស្សន្តា និក្ការណេនេវ។ ឯវមាហំសូតិ គរហន្តា អាហ។ តត្ថ អាហំសូតិ វទន្តិ។ កិំ បនិមស្សាតិ ឥមស្ស អប្បមត្តកស្ស ហេតុ កិំ វត្តព្វំ នាម, តត្ថ អបស្សន្តេន វិយ អសុណន្តេន វិយ ភវិតព្វន្តិ។ ឱរមត្តកស្សាតិ បរិត្តមត្តកស្ស។ អធិសល្លិខតេវាយន្តិ អយំ សមណោ នចតីតំ បិសេន្តោ វិយ បទុមនាឡសុត្តំ ពេកេន ឆិន្ទន្តោ វិយ អតិសល្លេខតិ, អតិវាយាមំ ករោតិ។ សិក្ខាកាមាតិ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា វិយ សិក្ខាកាមា, តេសុ ច អប្បច្ចយំ ឧបដ្ឋបេន្តិ។ តេសញ្ហិ ឯវំ ហោតិ “សចេ ឯតេ ‘អប្បមត្តកមេតំ, ហរថ ករោថា’តិ វទេយ្យុំ, កិំ សត្ថា ន ហរេយ្យ។ ឯវំ បន អវត្វា ភគវន្តំ បរិវារេត្វា និសិន្នា ‘ឯវំ ករោថ, សាធុ ករោថ, បញ្ញាបេថ ករោថា’តិ អតិរេកតរំ ឧស្សាហំ បដិលភន្តី”តិ។ តស្មា តេសុ អប្បច្ចយំ ឧបដ្ឋបេន្តិ។

តេសន្តិ តេសំ ឯកច្ចានំ មោឃបុរិសានំ។ តញ្ហិ តំ អប្បមត្តកំ បហាតព្វំ។ ថូលេហិ កលិង្គរោតិ គរល ពទ្ធំ មហាគង្គំ វិយ ហោតិ។ លដុកិកា សកុណិកាតិ ចាតកសកុណិកា។ សា កិរ រវសតំ រវិត្វា នច្ចសតំ នច្ចិត្វា សកិំ គោចរំ គណ្ហាតិ។ អាកាសតោ ភូមិយំ បតិដ្ឋិតំ បន តំ ជិត្វា ចន្ទបិលកាទយោ កីឡអត្ថំ បូតិលតាយ ពន្ធន្តិ។ តំ សន្តានមេតំ វុត្តំ អាគមេតីតិ ឧបេតិ។ តទាគតស្សាតិ តំ បូតិលតាពន្ធំ តស្សា អប្បសរីរតាយ ចេវ អប្បថាមតាយ ច ពលវពន្ធំ នាម, មហន្តំ នាវពន្ធនរជ្ជុ វិយ ទុច្ឆិន្ទំ ហោតិ។ តេសន្តិ តេសំ មោឃបុរិសានំ សទ្ធាមន្ទតាយ ច បញ្ញាមន្ទតាយ ច ពលវំ ពន្ធំ នាម, ទុក្កដវត្ថុមត្តកម្បិ មហន្តំ បារាជិកវត្ថុ វិយ ទុប្បជហំ ហោតិ។

១៦១។ សុក្កបក្ខេ បហាតព្វស្សាតិ កិំ ញាណស្ស អប្បមត្តកស្ស បហាតព្វស្ស ហេតុ ភគវតា វត្តុំ អត្ថិ, យស្ស នោ ភគវា បហាតព្វមាហ។ តត្ថ ឯវំ ភគវតោ អធិប្បាយំ ញត្វាបិ បហាតព្វមេវាតិ អត្ថោ។ អប្បោស្សុក្កាតិ អនុស្សុក្កា។ បន្នលោមាតិ បតិតលោមា, ន តស្ស បហាតព្វការណេន ឧទ្ធគ្គលោមា។ បរទត្តវុត្តាតិ បរេហិ ទិន្នវុត្តិនោ, បរតោ លទ្ធេន យាបេន្តាតិ អត្ថោ។ មិគភូតេន ចេតសា វិហរន្តីតិ អបច្ចាសីសនបក្ខេ ឋិតា ហុត្វា វិហរន្តិ។ មិគោ ហិ បហារំ លភិត្វា មនុស្សាវាសំ គន្ត្វា ភេសជ្ជំ វា វណតេលំ វា លភិស្សាមីតិ អញ្ញាសយំ អគន្ត្វា បហារំ លភិត្វាវ អកាមកំ អរញ្ញំ បវិសិត្វា បហដដ្ឋានំ ហេដ្ឋា កត្វា និបជ្ជិត្វា ផាសុភូតកាលេ ឧដ្ឋាយ គច្ឆតិ។ ឯវំ មិគា អបច្ចាសីសនបក្ខេ ឋិតា។ ឥទំ សន្ធាយ វុត្តំ “មិគភូតេន ចេតសា វិហរន្តី”តិ។ តទាគតស្សាតិ តំ វរត្តពន្ធំ តស្ស ហត្ថិនាគស្ស មហាសរីរតាយ ចេវ មហាថាមតាយ ច ទុព្ពលពន្ធំ នាម។ បូតិលតា វិយ សុច្ឆិន្នំ ហោតិ។ តេសំ តញ្ហិ តេសំ តំ កុលបុត្តានំ សទ្ធាមហន្តតាយ ច បញ្ញាមហន្តតាយ ច មហន្តំ បារាជិកវត្ថុម្បិ ទុក្កដវត្ថុមត្តកំ វិយ សុប្បជហំ ហោតិ។

១៥៦. ចលិតន្តោតិ ចាលិត្តិយេន សមន្នាគតោ. អស្សកោតិ តិស្សកោ. អភាញហិយោតិ អភន្ទោ. អការកត្តិ លុត្តកគេហំ. ឱលុក្កចិលុក្កត្តិ យស្ស គេហយត្ថិយោ បិត្ថិចំសតោ ឫត្តិត្វា យណ្ឌលេ លគ្គា, យណ្ឌលតោ ឫត្តិត្វា ក្នុយិឃំ លគ្គា. កាកាតិកាឃិត្តិ យត្ថ កិត្តិនេចច ក្រុជ្ជិស្សាយាតិ អនត្តា តិសិត្តការេល ចិស្សុំ ត្វារកិត្តំ ភាយ ភត្តិ, តតោ តតោ កាកា បចិសិត្វា បរិចារេរត្តិ. ស្នុកាកា ហិ បលិឃភការេល ច ឃធាសយុលត្ថារភេភច តិក្កមិត្វា បលិឃត្តិ. ភបរយទ្វុបត្តិ ភ បុញ្ញាចត្តាភំ គេហំ ចិឃ រត្តុយទ្ធុបំ. លេជាបិកាតិ ចិលិចយញ្ញាគោ. ឱលុក្កចិលុក្កាតិ ឱលាញល្លាតា. ឆញ្ញាសយចាបកត្តិ ឆញ្ញាញ្ញា សយចាបកញ្ញា. តត្ថ ឆញ្ញា ភាយ ក្បុក្រសគោ. សយចាបកត្តិ លិញុពិឌក្បុយ្ហពិឌកាគិ ពិឌឌាតំ. ភបរយទ្វុបត្តិ យធា បុញ្ញាចត្តាភំ កត្តិសាលិពិឌាគិ បរិសុត្តំ ពិឌំ, ភ ឲចទ្វុបំ. ឌាឃិកាតិ កបលាឌាឃា. ភបរយទ្វុបិតិ បត្តិសិសា លយ្ហត្តិ យហោគរា បិសាចា ចិឃ ពិកត្តា. សាយញ្ញាត្តិ សយលកាគចា. គសា ចតស្សំ, គឃាហត្តិ គសា ចតាហំ បុរិគសា ភាយ អស្សំ, គឃា គកសយស្សំ ឱហារគត្វា បញ្ញាគឌឃ្យត្តិ.

គសា ភ សក្កគលាឃ្យាតិ គសា ឲចំ ចិគត្តតាបិ គេហំ កត្វា – “បញ្ញត្តា ភាយ លិគកក្រុកា ត្រុក្កា ត្រុរាសគា, សត្តាបិ អដ្ឋបិ កាគយ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ឃធាគឆាគតភេច បគត្តភ អាកក្កត្ថាយបិ គហាតិ , ឲចំ ឃាគបតំ អសគក្កាត្តស្ស គយ បុភ អាកតស្ស ចសភត្ថាភំ ត្តត្តិតត្តំ, តិលចល្លិតត្តសយ្ហរា ភាយ ក្រុស្សគយាឆាភិឃា, កិត្តិ ករោមី”តិ ចិយំសតិ. អធស្ស តំ អការកំ គចឌឃត្តបិសាគោ ចិឃ រូបដ្ឋាតិ. អធស្ស លេជាបិកំ ឱគលិគកត្វា – “យឃិ កគត ត្តយំ ចិសត្តរិត្វា ត្រុត្តភាលិតំ ករិស្សត្តិ, បុភ អដ្ឋតិបិឌចិលិចាឌិគិ លត្តត្តាគិ គហាត្តិ, កិត្តិ ករិស្សាមី”តិ ចិគត្តតិ. អធស្ស សា សិរិសយភំ ចិឃ រូបដ្ឋាតិ. តតោ ឆញ្ញាក្បុត្តិ ឱគលិគកត្វា – “យឃិ កគត អឃំ ឈយគលិ ត្តយំ ឆញ្ញា គតភ គតភ សត្តិ ក្រុជ្ជិស្សតិ. បុភ អាកគតភ ឌិចិតក្រុត្តិ ភាយ លត្តត្តា គហាតិ, កិត្តិ ករិស្សាមី”តិ ចិគត្តតិ. អធស្ស សា អត្តគតញអសាតិ គកាដ្ឋាការសតាតិ ចិឃ រូបដ្ឋាតិ. តតោ យាតក្រុកាយំ ឱគលិគកត្វា – “យឃិ កគត ត្តយំ ហត្តិគោបគកា ចា អស្សគោបគកា ចា គឃា គកាចិ បគលិគកស្សតិ, បុភ អាកគតភ កត្តបិចិកា ភាយ លត្តត្តា គហាតិ, កិត្តិ ករិស្សាមី”តិ ចិគត្តតិ. អធស្ស សា ទ្វុបិតិ គឆឌិ ចិឃ រូបដ្ឋាតិ. ត្តចំ សត្តាឃ “គសា ភ សក្កគលាឃ្យា”តិអាឌិ ក្រុត្តំ.

១៥៧. តិក្កកលាភត្តិ សុចណ្ណតិក្កសតាភំ. ធគឃាតិ សត្តាភគតា កតសត្តិធគឃា. ឆញ្ញាកលាភត្តិ ឆញ្ញាសកដសតាភំ.

១៥៨. ចត្តារោគយ, រូគាឃិ, បុក្កលិតិ ត្តឆ កិ ឌស្សតិ? គហដ្ឋា “គត តគ្នោច បឌហត្តិ, គត តគ្នោច ភប្បឌហត្តិ”តិ បឌហភកា ច អប្បឌហភកា ច រាសិចគសភ ឌស្សិតា, ភ បិឌិគឃក្កុ ចិកត្តា. ត្តឌាតិ ឃធា ភាយ ឌត្តសយ្ហរត្តំ កគតា បុរិគសា បឌិបិឌិឃា ទ្វុគក្ក លិត្តិត្វា បុភ តិចត្តិត្វា ចត្តញ្ញា បហាឃ កគយ្ហ រូបគភតត្តយុត្តកគយច កាល្យាតិ, ឲចគយច អប្បឌហភគក លគត្តត្វា អគត្តាហារិគក កត្វា បឌហភកបុក្កលិ ចត្តារោ គហាត្តិតិ ឌស្សត្តំ ត្តយំ គឆសភំ អារកិ.

រូបឌិបហាភាឃាតិ លគ្គុបឌិកិលេសុបឌិអតិសត្ថាទុបឌិកាយក្បុល្បុបឌិតិ ត្តយេសំ រូបឌិភំ បហាភាយ. រូបឌិបឌិសំយុត្តាតិ រូបឌិអត្យុឆាចភកា. សគសក្កប្បាតិ ឲត្ថ សរត្តិ ឆាចត្តីតិ សរា. សក្កប្បេត្តីតិ សក្កប្បា. បគត្ថុយេភបិ ចិតក្កាគយច ក្រុត្តា. សយុគាឌរត្តីតិ អតិកចត្តិ អគត្តាត្វុរិត្វា

ចត្តត្តិ។ និយ្យន្តោតិ កិលេសេហិ និយ្យន្តោ។ ឋក្រ្តិយចេយត្តតាតិ ឋក្រ្តិយតាតត្តតា។ ពេកាធិ ពេទហឌីតិ ពាហុកាលំ ឌីតិចេត្តត្វា។ សតិសខ្យោសាតិ សតិសខ្យោសេត។ តិបិតោតាតិ អយោពេជាហយិប្បតត់។ ឲត្តាចតា "តព្យជហតិ, បជហតិ, លិប្យំ បជហតី"តិ តយោ

នាសយោ គស្សិតា។ តេតស្ន ចត្តារោ ជតា តព្យជហត្តិ តាយ, ចត្តារោ បជហត្តិ តាយ, ចត្តារោ លិប្យំ បជហត្តិ តាយ។

តត្ថ បុថុជ្ជនោ សោតាបន្តោ សពេកាកាយី អតាកាយីតិ ឋ្លេយ ចត្តារោ ជតា តព្យជហត្តិ តាយ។ បុថុជ្ជតាគយោ តាច យា បជហត្ត្យ, អតាកាយី ពធំ ត បជហតីតិ? សោបិ ហិ ឃាចគេចស្ស កចលេិកោ អត្ថិ, តាច អហោសុល អហោសុលត្តិ អភិតត្ដតិ។ តស្មា តព្យជហតិ តាយ។ ឲតេយច បត ចត្តារោ ជតា បជហត្តិ តាយ។ សោតាបន្តាគយោ តាច បជហត្ត្យ, បុថុជ្ជនោ ពធំ បជហតីតិ? អាទេឌ្ឌចិបស្សេកោ ហិ សតិសខ្យោសេត សហសា កិលេសេ ឌ្ឋប្យត្ត "យាឌិសស្ស តាយ កិក្លេតា កិលេសោ ឌ្ឋប្យត្តោ"តិ និចេចាំ ពត្វា ឌីទិឃំ បក្កឃ្យាចិបស្សត់ ចេឌ្ឋត្វា យក្កេត កិលេសេ សឃ្ឃុតេតិ។ ឋ្លតិ សោ បជហតិ តាយ។ តេតេយច ចត្តារោ លិប្យំ បជហត្តិ តាយ។ តត្ថ ឋ្លយស្មិ សុត្តេ, យហាហត្ថិបនោបយេ (យ។ តិ។ ១។៧ប័ប័ អាគយោ), ឋ្លក្រ្តិយកាចេតតិ (យ។ តិ។ ៧។៣៥៧ អាគយោ) ឋ្លេយស្ន សុត្តស្ន កិច្ចាបិ តតិយចានោ ពហិតោ, បញ្ញោ បត ឝុតិយចានេតេច ពធិតោតិ ចេឌិតព្វោ។

ឌ្ឋបឆិឝុក្ខស្ស ឬលត្តិ ឲត្ថ បច្ចោ លត្ឌា ឌ្ឋបឆិ តាយ។ ចំ ឝុក្ខស្ស ឬលត្តិ ឋ្លតិ ចិឌិត្វា កិលេសុបឆិតា តិទុបឆិ ហោតិ, តិក្កហណោ តិតណ្យោតិ អត្វោ។ ឌ្ឋបឆិសក្ខយេ ចិយុត្តោតិ តណ្យាក្ខយេ តិព្វាតេ អានប្វណេតា ចិយុត្តោ។

១៣៥។ ឲចំ ចត្តារោ បុក្កលេ ចិត្វាទេត្វា ឋ្លគាតិ ឃេ បជហត្តិ, តេ "ឋ្លេយ តាយ ឲត្តកោ កិលេសេ បជហត្តិ"។ ឃេ តព្យជហត្តិ, តេបិ "ឋ្លេយ តាយ ឲត្តកោ កិលេសេ តព្យជហត្តី"តិ គស្សេត្វំ បច្ចោ ណោ ឋ្លេយ ឌ្ឋគាឃិ កាយក្យុលាតិអាឌិយាហ។ តត្ថ ឃិឡហសុលត្តិ អសុចិសុល។ អតទិឃសុលត្តិ អតទិឃេហិ សេចិតសុល។ កាឃិតព្វាត្តិ ឲតស្ស សុលស្ស បដិលិកតោបិ ចិបិពតោបិ កាឃិតព្វា។ តេក្លខ្យសុលត្តិ ពាយតោ តិក្ខត្តសុល។ បចិចេកសុលត្តិ ពលតោបិ កិលេសតោបិ បចិចិត្តសុល។ ឌ្ឋបសេយសុលត្តិ នាកាឌិច្ឆបសេយត្វាឃ សុល។ សខ្យោឆសុលត្តិ យក្កសក្ខាតស្ស សខ្យោឆស្ស តិព្វាត្តតត្វាឃ សុល។ ត កាឃិតព្វាត្តិ ឲតស្ស សុលស្ស បដិលិកតោបិ ចិបិពតោបិ ត កាឃិតព្វា, កាចេតព្វេយចេចត់។

១៣៩។ ឋ្លឌ្ឋិតស្មិ៎ចគាឃីតិ ឋ្លឌ្ឋាត់ ចលត់ ឋតត្តត្តិ ចគាឃិ។ កិច្ចា តត្ថ ឋ្លឌ្ឋិតស្មិត្តិ កិច្ចា តត្ថ ឋ្លឌ្ឋិត់។ ឋ្លគំ តត្ថ ឋ្លឌ្ឋិតស្មិត្តិ ឃេ ឲតេ អតិទុក្ខា ចិតក្កចិចានា, ឋ្លគំ តត្ថ ឋ្លឌ្ឋិត់។ ឝុតិយតតិយឌ្ឍានេតសុបិ ឲសេច តយោ។ អតិឌ្ឋិតស្មិ៎ ចគាឃីតិ ឋ្លគំ ចត្តុត្ឋញ្ញាត់ អតិឌ្ឋាត់ អចលត់ តិប្បត្តតត្តិ ចគាឃិ។

អតលត្តិ ចគាឃីតិ អពត្តត្វាអាលឃត្តិ ចគាឃិ, តណ្យាលយោ ឲត្ថ ត ឌ្ឋប្បាគេតព្វោតិ គស្សេតិ។ អឆ ចា អតលំ អបទិឃត្តំ, ត ឲត្តាចតា អលយេតត្តិ សត្តិដ្ឋាត់ កាតព្វាត្តិ ចគាឃិ។ តេចសញ្ញាតាសញ្ញាឃតតស្សាបីតិ ឲចទុបិឃបិ សត្តាឃ សយាបត្តិឃា បហាតេយច ចគាឃិ។ អញ្ញំ ចា ឆ្នុលំ ចាតិ លុក្ខំ ចា យហត្តំ ចា អប្បសាចជ្ជំ ចា យហាសាចជ្ជំ ចា។ សេសំ សព្វត្ថ ឌ្ឋត្តាតយេច។ គេសតា បត តេឃ្យបុក្កលស្ស ចេសេត អទហត្តតិក្ខុដេតេច តិដ្ឋាបិតាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

លដុកិកោបមសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៧. ចាតុមសុត្តវណ្ណនា

១៥៧. ឯវំ មេ សុតន្តិ ចាតុមសុត្តំ. តត្ថ ចាតុមាយន្តិ ឯវំនាមកេ គាមេ. បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានីតិ អធុនា បព្ពជិតានំ ភិក្ខូនំ បញ្ច សតានិ. ថេរា កិរ ចិន្តេសុំ – “ឥមេ កុលបុត្តា ទសពលំ អទិស្វាវ បព្ពជិតា, ឯវំ ឥមេសំ ភគវន្តំ ទស្សេស្សាម, ភគវតោ សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា អត្តនោ អត្តនោ យថូបនិស្សយេន បដិបជ្ជិស្សន្តី”តិ. តស្មា តេ ភិក្ខូ គហេត្វា អាគតា. បដិសម្មោទមានាតិ “កច្ចាវុសោ, ខមនីយ”ន្តិអាទិ បដិសន្ថារកថំ កុរុមានា. សេនាសនានិ បញ្ញាបយមានាតិ អត្តនោ អត្តនោ អាចរិយុបជ្ឈាយានំ វសនដ្ឋានានិ បុច្ឆិត្វា ទ្វារវាតបានានិ វិវរិត្វា មញ្ចបីឋកដសារកាទីនិ នីហរិត្វា បប្ផោដេត្វា យថាដ្ឋានេ សណ្ឋាបយមានា. បត្តចីវរានិ បដិសាមយមានាតិ, ភន្តេ, ឥទំ មេ បត្តំ ឋបេថ, ឥទំ ចីវរំ, ឥទំ ថាលកំ, ឥទំ ឧទកតុម្ពំ, ឥមំ កត្តរយដ្ឋិន្តិ ឯវំ សមណបរិក្ខារេ សង្គោបយមានា.

ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទាតិ ឧទ្ធំ ឧគ្គតត្តា ឧច្ចំ, បត្ថដត្តា មហន្តំ អវិនិព្ភោគសទ្ទំ ករោន្តា. កេវដ្ដា មញ្ញេ មច្ឆវិលោបេតិ កេវដ្ដានំ មច្ឆបច្ឆិឋបិតដ្ឋានេ មហាជនោ សន្និបតិត្វា – “ឥធ អញ្ញំ ឯកំ មច្ឆំ ទេហិ, ឯកំ មច្ឆផាលំ ទេហិ, ឯតស្ស តេ មហា ទិន្នោ, មយ្ហំ ខុទ្ទកោ”តិ ឯវំ ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ ករោន្តិ. តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ. មច្ឆគហណត្ថំ ជាលេ បក្ខិត្តេបិ តស្មិំ ឋានេ កេវដ្ដា ចេវ អញ្ញេ ច “បវិដ្ឋោ ន បវិដ្ឋោ, គហិតោ ន គហិតោ”តិ មហាសទ្ទំ ករោន្តិ. តម្បិ សន្ធាយេតំ វុត្តំ. បណាមេមីតិ នីហរាមិ. ន វោ មម សន្តិកេ វត្ថព្ពន្តិ តុម្ហាទិសានំ មម សន្តិកេ វសនកិច្ចំ នត្ថីតិ ទីបេតិ. តេសុ ឯកភិក្ខុបិ “ភគវា តុម្ហេ មហាសទ្ទមត្តកេន អម្ហេ បណាមេថា”តិ វា អញ្ញំ វា កិញ្ចិ វត្តុំ នាសក្ខិ, សព្ពេ ភគវតោ វចនំ សម្បដិច្ឆន្តា “ឯវំ, ភន្តេ,”តិ វត្វា និក្ខមិំសុ. ឯវំ បន តេសំ អហោសិ “មយំ សត្ថារំ បស្សិស្សាម, ធម្មំ សោស្សាម, សត្ថុ សន្តិកេ វសិស្សាមាតិ អាគតា. ឯវរូបស្ស បន គរុនោ សត្ថុ សន្តិកំ អាគន្ត្វា មហាសទ្ទំ ករិម្ហា, អម្ហាកមេវ ទោសោ, បណាមិតម្ហា ន នោ លទ្ធំ ភគវតោ សន្តិកេ វត្ថុំ, ន សុវណ្ណវណ្ណសរីរំ ឱលោកេតុំ, ន មធុរស្សរេន ធម្មំ សោតុ”ន្តិ. តេ ពលវទោមនស្សជាតា ហុត្វា បក្កមិំសុ.

១៥៨. តេនុបសង្កមិំសូតិ តេ កិរ សក្យា អាគមនសមយេបិ តេ ភិក្ខូ តត្ថេវ និសិន្នេ បស្សិំសុ. អថ នេសំ ឯតទហោសិ – “កិំ នុ ខោ ឯតេ ភិក្ខូ បវិសិត្វាវ បដិនិវត្តា, ជានិស្សាម តំ ការណ”ន្តិ ចិន្តេត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិំសុ. ហន្ទាតិ វចស្សគ្គេ និបាតោ. កហំ បន តុម្ហេហិ តុម្ហេ ឥទានេវ អាគន្ត្វា កហំ គច្ឆថ, កិំ តុម្ហាកំ កោចិ ឧបទ្ទវោ, ឧទាហុ ទសពលស្សាតិ? តេសំ បន ភិក្ខូនំ, – “អាវុសោ, មយំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អាគតា, ទិដ្ឋោ នោ ភគវា, ឥទានិ អត្តនោ វសនដ្ឋានំ គច្ឆាមា”តិ កិញ្ចាបិ ឯវំ វចនបរិហារោ អត្ថិ, ឯវរូបំ បន

លេសកប្បំ អកត្វា យថាភូតមេវ អារោចេត្វា ភគវតា តោ, អាវុសោ, ភិក្ខុសង្ឃោ បណាមិតោតិ អាហំសុ។ តេ បន រាជានោ សាសនេ សុរវហា, តស្មា ភិក្ខូនំ – “តុម្ហេហិ អកុសលចេតនាហិ សទ្ធឹ បញ្ញាសុ ភិក្ខុសេតុសុ គន្ធវត្ថុសុ ភគវតោ បរិវត្តំ ចិកិច្ឆិស្សតិ, ន្ទុមេសំ និចត្តភាគារំ ករិស្សាមា”តិ។ ឯវំ ចិន្តេត្វា តេន ហាយស្សន្តោតិអាទិមាហំសុ។ តេសុបិ ភិក្ខូសុ “មេសំ មហាសទ្ធមត្តគេន បណាមិតា, ន មេសំ ខិចិតំ អសន្តេត្តា បត្តខិតា”តិ ឯកភិក្ខុបិ បដិបទ្ទិតោ នាម នាហោសិ, សន្ទា បន សមគ្គេមេវ, “ឯវមាវុសោ,”តិ សម្បដិច្ឆិំសុ។

១៨៩។ អភិក្កន្តាតិ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អាគមនំ ឆ្កន្ធន្តោ អភិក្កន្តា។ អភិក្កមន្តាតិ ឯតា ភិក្ខុសង្ឃោតិ ឯវំ ចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា អភិក្កមា។ អត្ថក្កហិតោតិ អាមិសាត្ថគ្គហេន ច ធម្មាត្ថគ្គហេន ច អត្ថគ្គហិតោ។ អញ្ញាតត្តិ សេវនាលស្ស ទស្សនំ ន លភាមាតិ បវារញ្ញាតត្តិ ករណីយំ។ ចិបរិណាមេមាតិ បវារញ្ញាតត្តេន ចិត្តមត្តានំ ចិបរិណាមញ្ញាតត្តិ ករណីយំ។ ពីឌានំ តទុណានត្តិ តទុណាសស្សានំ។ និយា អញ្ញាតត្តិ ឧបគាវនាកាលេ ឧបគំ អលភន្តានំ មិលិតការេន អញ្ញាតត្តិ ករណីយំ, សុស្សិត្វា មិលិតកាវំ អាបជ្ជនេន ចិបរិណាមេមា ករណីយំ។ ចន្ធគស្ស បន លឹងបិបិឞាមេ សុស្សនំ អញ្ញាតត្តិ នាម, សុស្សិត្វា គាលកិរិយា ចិបរិណាមេមា នាម។

១៩០។ បសាទិតោ ភគវាតិ ទេវោ គិរ តត្ថ តិមិរេកាច ជិត្តចក្ខុកា (ធាហុនំ អាគតំ អដ្ឋ, ជិត្តាមេ សោតធាតុមា ច អាមាចនសង្គ្ហុហិ, ទេវតាបរិមជាភេណេន ភគវតោ បសន្នភានំ អញ្ញាសិ។ តស្មា – “គច្ឆិ ភិក្ខុ បេសេត្វា បភ្ញាសិមមានានំ គមនំ នាម ន ឋានុគំ, មានេ សត្វា ន បេសេតិ, តាទេនេន គមិស្សាមា”តិ មញ្ញមានោ ឯវមាហ។ អបេជ្ជាស្សុភ្ជាតិ អភញ្ញាសុ គិរន្ទុសុ អត្ថុស្សុភ្ជា ហុត្វា ជិត្តដេមុហុលចិហារត្តិ ឋលសមាបត្តិចិហារំ អត្ថមុទេត្វា មភ្ជា ភគវា ចិហរិតុកាមោ, សោ ន្ទុជាតិ មថារុចិមា ចិហរិស្សតីតិ ឯវំ សេ អហោសិតិ ជនតិ។ មមេហិជាតីតិ មមំ បរំ ឱ្យជមោតា ចិហារេតោ តិក្កដ្ឋិតា, តំ អមេរា៎ បទោចាជនេ ន្ទុជាតិ មមេហិ ជិត្តដេមុហុលចិហារេនេវ ចិហរិស្សាមាតិ ជឺនេបតិ។ ទេវោ ន្ទុមេវ៉ុ ជាតេ ចិទេរ្ត អត្តនោ ការកានំ ន អញ្ញាសិ។ អមេឌ្យឹកិក្ខុសង្ឃោ ជិត្តមេរ មហារេនានំ ការោ, តេន តំ បដិសេទេត្វា ភគវា អាគមេហីតិអាទិមាហ។ មហាមេរក្កលាតទេវោ បន អត្តនោ ការកានំ អញ្ញាសិ។ តេនស្ស ភគវា សាធុការំ អទាសិ។

១៩១។ ចត្តារិមានិ, ភិក្ខុវេតិ កស្មា អារភិ? ន្ទុមេសុ សាសនេ ចត្តារិ ភមានិ ឥមោ តានិ អភិតោ ហោតិ, សោ ន្ទុមេសុ សាសនេ បតិដ្ឋាតំ សន្តេវាតិ។ ន្ទុតទោ បន ន សន្តេវាតីតិ ឥស្សត្តំ ន្ទុមំ ទេសេតំ អារភិ។ តត្ថ ឧបគោរាហន្តេតិ ឧបគំ ឱ្យទោហន្តេ បុគ្គលេ។ កុម្ភិលភយន្តិ សុសុមាភយំ។ សុសុកាភយន្តិ ចណ្ឌមច្ឆភយំ។

១៩២។ គោធាបិយាសស្សេតំ អធិចចនត្តិ យថា ហិ ធាហិនំ ឧបគំ ឱ្យតិណ្ណោ ឧបមីសុ ឱ្យមីជិត្វា មរតិ, ឯវំ ន្ទុមេសុ សាសនេ គោធាបិយាសេ ឱ្យមីជិត្វា ជិត្តមតិ។ តស្មា គោធាបិយាសោ “ឧបមិភយ”ន្តិ វុត្តោ។

១៩៣។ ឱ្យទរិកត្តស្សេតំ អធិចចនត្តិ យថា ហិ ធាហិនំ ឧបគំ ឱ្យតិណ្ណោ កុម្ភិលេន ខាទិតោ មរតិ, ឯវំ ន្ទុមេសុ សាសនេ ឱ្យទរិកត្តេន ខាទិតោ ជិត្តមតិ។ តស្មា ឱ្យទរិកត្តំ “កុម្ភិលភយ”ន្តិ វុត្តំ។

១៦៣. អរក្ខិតេនេវ កាយេនាតិ សីសប្បចាលកាទិករណេន អរក្ខិតកាយោ ហុត្វា. អរក្ខិតាយ វាចាយាតិ ទុដ្ឋុល្លភាសនាទិវសេន អរក្ខិតវាចោ ហុត្វា. អនុបដ្ឋិតាយ សតិយាតិ កាយគតាសតិំ អនុបដ្ឋបេត្វា. អសំវុតេហីតិ អបិហិតេហិ. បញ្ចន្នេតំ កាមគុណានំ អធិវចនន្តិ យថា ហិ នាមិទំ ឧទកំ ឱតិណ្ណោ អាវដ្ដេ និមុជ្ជិត្វា មរតិ, ឯវំ ឥមស្មិំ សាសនេ បព្ពជិតោ បញ្ចកាមគុណាវដ្ដេ និមុជ្ជិត្វា វិព្ភមតិ. តស្មា បញ្ច កាមគុណា "អាវដ្ដភយ"ន្តិ វុត្តា.

១៦៤. អនុទ្ធំសេតីតិ កិលមេតិ មិលាបេតិ. រាគានុទ្ធំសេនាតិ រាគានុទ្ធំសិតេន. មាតុគាមស្សេតំ អធិវចនន្តិ យថា ហិ នាមិទំ ឧទកំ ឱតិណ្ណោ ចណ្ឌមច្ឆំ អាគម្ម លទ្ធប្បហារោ មរតិ, ឯវំ ឥមស្មិំ សាសនេ មាតុគាមំ អាគម្ម ឧប្បន្នកាមរាគោ វិព្ភមតិ. តស្មា មាតុគាមោ "សុសុកាភយ"ន្តិ វុត្តោ.

ឥមានិ បន ចត្តារិ ភយានិ ភាយិត្វា យថា ឧទកំ អនោរោហន្តស្ស ឧទកំ និស្សាយ អានិសំសោ នត្ថិ, ឧទកបិបាសាយ បិបាសិតោ ច ហោតិ រជោជល្លេន កិលិដ្ឋសរីរោ ច, ឯវមេវ ឥមានិ ចត្តារិ ភយានិ ភាយិត្វា សាសនេ អបព្ពជន្តស្សាបិ ឥមំ សាសនំ និស្សាយ អានិសំសោ នត្ថិ, តណ្ហាបិបាសាយ បិបាសិតោ ច ហោតិ កិលេសរជេន សំកិលិដ្ឋចិត្តោ ច. យថា បន ឥមានិ ចត្តារិ ភយានិ អភាយិត្វា ឧទកំ ឱរោហន្តស្ស វុត្តប្បការោ អានិសំសោ ហោតិ, ឯវំ ឥមានិ អភាយិត្វា សាសនេ បព្ពជិតស្សាបិ វុត្តប្បការោ អានិសំសោ ហោតិ. តេនេវ បនាហ – "ចត្តារិ ភយានិ ភាយិត្វា ឧទកំ អនោតរន្តោ សោតំ ឆិន្ទិត្វា បរតីរំ បាបុណិតុំ ន សក្កោតិ, អភាយិត្វា ឱតរន្តោ សក្កោតិ, ឯវមេវ ភាយិត្វា សាសនេ អបព្ពជន្តោបិ តណ្ហាសោតំ ឆិន្ទិត្វា និព្ពានបារំ ទដ្ឋុំ ន សក្កោតិ, អភាយិត្វា បព្ពជន្តោ បន សក្កោតី"តិ. សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវ. អយំ បន ទេសនា នេយ្យបុគ្គលស្ស វសេន និដ្ឋាបិតាតិ.

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

ចាតុមសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៨. នឡកបានសុត្តវណ្ណនា

១៦៦. ឯវំ មេ សុតន្តិ នឡកបានសុត្តំ. តត្ថ នឡកបានេតិ ឯកស្មិំ កាលេ. ពោធិសត្តោ កបិយោនិយំ និព្ពត្តោ, មហាកាយោ កបិរាជា អនេកកបិសហស្សបរិវុតោ បព្ពតបាទេ វិចរតិ. បញ្ញវា ខោ បន ហោតិ មហាបញ្ញោ. សោ បរិសំ ឯវំ ឱវទតិ – "តាតា, ឥមស្មិំ បព្ពតបាទេ វិសផលានិ នាម ហោន្តិ, អមនុស្សបរិគ្គហិតា បោក្ខរណិយោ នាម ហោន្តិ, តុម្ហេ បុព្ពេ ខាទិតបុព្ពានេវ ផលានិ ខាទេថ, បីតបុព្ពានេវ បានីយានិ ច បិវេថ, ឯត្ថ វោ មំ បដិបុច្ឆិតព្ពកិច្ចំ នត្ថិ, អខាទិតបុព្ពានិ បន ផលានិ អបីតបុព្ពានិ ច បានីយានិ មំ អបុច្ឆិត្វា មា ខាទិត្ថ មា បិវិត្ថា"តិ.

តេ ឯកទិវសំ ចរមានា អញ្ញំ បព្វតបាទំ គន្ត្វា គោចរំ គហេត្វា បានីយំ ឱលោកេន្តា ឯកំ អមនុស្សបរិគ្គហិតំ បោក្ខរណិំ ទិស្វា សហសា អបិវិត្វា សមន្តា បរិវារេត្វា មហាសត្តស្ស អាគមនំ ឱលោកយមានា និសីទិំសុ· មហាសត្តោ អាគន្ត្វា “កិំ តាតា បានីយំ ន បិវថា”តិ អាហ· តុម្ហាកំ អាគមនំ ឱលោកេមាតិ· សាធុ តាតាតិ សមន្តា បទំ បរិយេសមានោ ឱតិណ្ណបទំយេវ អទ្ទស, ន ឧត្តិណ្ណបទំ, ទិស្វា សបរិស្សយាតិ អញ្ញាសិ· តាវទេវ ច តត្ថ អភិនិព្វត្តអមនុស្សោ ឧទកំ ទ្វេធា កត្វា ឧដ្ឋាសិ សេតមុខោ នីលកុច្ឆិ រត្តហត្ថបាទោ មហាទាឋិកោ វង្កទាឋោ វិរូបោ ពីភច្ឆោ ឧទករក្ខសោ· សោ ឯវមាហ – “កស្មា បានីយំ ន បិវថ, មធុរំ ឧទកំ បិវថ, កិំ តុម្ហេ ឯតស្ស វចនំ សុណាថា”តិ? មហាសត្តោ អាហ – “ត្វំ ឥធ អធិវត្ថោ អមនុស្សោ”តិ? អាមាហន្តិ· ត្វំ ឥធ ឱតិណ្ណេ លភសីតិ? អាម លភាមិ, តុម្ហេ បន សព្វេ ខាទិស្សាមីតិ· ន សក្ខិស្សសិ, យក្ខាតិ· បានីយំ បន បិវិស្សថាតិ? អាម បិវិស្សាមាតិ· ឯវំ សន្តេ ឯកោបិ វោ ន មុច្ចិស្សតីតិ· បានីយញ្ច បិវិស្សាម, ន ច តេ វសំ គមិស្សាមាតិ ឯកនឡំ អាហរាបេត្វា កោដិយំ គហេត្វា ធមិ, សព្វោ ឯកច្ឆិទ្ទោ អហោសិ, តីរេ និសីទិត្វាវ បានីយំ បិវិ, សេសវានរានំ បាដិយេក្កំ ឯកេកំ អាហរាបេត្វា ធមិត្វា អទាសិ· សព្វេ យក្ខស្ស បស្សន្តស្សេវ បានីយំ បិវិំសុ· វុត្តម្បិ ចេតំ –

“ទិស្វា បទមនុត្តិណ្ណំ, ទិស្វានោ’ តរិតំ បទំ;

នឡេន វារិំ បិស្សាម, នេវ មំ ត្វំ វធិស្សសី”តិ· (ជា· ១·១·២០);

តតោ បដ្ឋាយ យាវ អជ្ជទិវសា តស្មិំ ឋានេ នឡា ឯកច្ឆិទ្ទាវ ហោន្តិ· ឥមិនា ហិ សទ្ធិំ ឥមស្មិំ កប្បេ ចត្តារិ កប្បដ្ឋិយបាដិហារិយានិ នាម – ចន្ទេ សសពិម្ពំ, វដ្ដកជាតកម្ហិ សច្ចកិរិយដ្ឋានេ អគ្គិស្ស គមនុបច្ឆេទោ, ឃដិការកុម្ភការស្ស មាតាបិតូនំ វសនដ្ឋានេ ទេវស្ស អវស្សនំ, តស្សា បោក្ខរណិយា តីរេ នឡានំ ឯកច្ឆិទ្ទភាវោតិ· ឥតិ សា បោក្ខរណី នឡេន បានីយស្ស បីតត្តា នឡកបានាតិ នាមំ លភិ· អបរភាគេ តំ បោក្ខរណិំ និស្សាយ គាមោ បតិដ្ឋាសិ, តស្សាបិ នឡកបានត្វេវ នាមំ ជាតំ· តំ សន្ធាយ វុត្តំ “នឡកបានេ”តិ· បលាសវនេតិ កិំសុកវនេ·

១៩៥· តគ្ឃមយំ, ភន្តេតិ ឯកំសេនេវ មយំ, ភន្តេ, អភិរតា· អញ្ញេបិ យេ តុម្ហាកំ សាសនេ អភិរមន្តិ, តេ អម្ហេ សទិសាវ ហុត្វា អភិរមន្តីតិ ទីបេន្តិ·

នេវ រាជាភិនីតាតិអាទីសុ ឯកោ រញ្ញោ អបរាធំ កត្វា បលាយតិ· រាជា កុហិំ, ភណេ, អសុកោតិ? បលាតោ ទេវាតិ· បលាតដ្ឋានេបិ មេ ន មុច្ចិស្សតិ, សចេ បន បព្វជេយ្យ, មុច្ចេយ្យាតិ វទតិ· តស្ស កោចិទេវ សុហទោ គន្ត្វា តំ បវត្តិំ អារោចេត្វា ត្វំ សចេ ជីវិតុមិច្ឆសិ, បព្វជាហីតិ· សោ បព្វជិត្វា ជីវិតំ រក្ខមានោ ចរតិ· អយំ រាជាភិនីតោ នាម·

ឯកោ បន ចោរានំ ឃរំ ភិន្ទិត្វា ចរតិ។ ចោរា សុត្វា “បុរិសានំ អត្ថិកភាវំ ន ជានាតិ, ជានាបេស្សាម ន”ន្តិ វទន្តិ។ សោ តំ បវត្តិំ សុត្វា បលាយតិ។ ចោរា បលាតោតិ សុត្វា “បលាតដ្ឋានេបិ នោ ន មុច្ចិស្សតិ, សចេ បន បស្សេយ្យ, មារេយ្យា”តិ វទន្តិ។ សោ តំ បវត្តិំ សុត្វា បក្កមតិ។ អយំ ចោរាភិភីតោ នាម។

ឯកោ បន ទាឋំ ភីរុំ លាជិត្វា តេន ភីតោ អដ្ឋោ បីឡិតោ តយ្យាកាយា បលាយតិ។ ភីរុនាយិកា សុត្វា “បលាតដ្ឋានេបិ នោ ន មុច្ចិស្សតិ, សចេ បន បស្សេយ្យ, មារេយ្យា”តិ វទន្តិ។ សោ តំ បវត្តិំ សុត្វា បក្កមតិ។ អយំ ភីរុដ្ឋោ នាម។

រាជភយាទីនំ បន អញ្ញតរេន ភយេន ភីតោ អដ្ឋោ អាតុរោ ហុត្វា តិណ្ណំ បក្ខីតោ ភយដ្ឋោ នាម។ កុច្ឆិរោគាទីសុ ឌីឃិតំ អសក្កោន្តោ បក្ខីតោ អាឌីឃិកាបកតោ នាម, អាឌីឃិកាយ បកតោ អភិភូតោតិ អត្ថោ។ ភយេសុ បន ឯកោបិ ភយេហិ ការណេហិ បក្ខីតោ នាម នត្ថិ, តស្មា “តេច រាជាភិភីតោ”តិអាទិមាហ។

ចិរេចកន្តិ ចិចិច្ឆ ចិចិកេត្វា ហុត្វា។ ភូតំ ទុត្តំ ហោតិ – ឃំ ការេហិ ច អកុសលធម្មេហិ ច ចិចិកេត្វា បធេយត្តិយញ្ញាតសម្ពាធំ បីតិសុខំ អធិកត្តព្វំ, សចេ តំ ចិចិច្ឆ ការេហិ ចិចិច្ឆ អកុសលេហិ ធម្មេហិ បីតិសុខំ នាធិកច្ឆតិ, អញ្ញា ចា ឧបរិ ខ្លិត្តំ ឈានានំ ចតុត្ថញ្ញា មក្កានំ ចរេសន សត្តានំ សុខំ នាធិកច្ឆតិ, តស្ស ភយេ អភិជ្ឈាទយោ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តីតិ។ តត្ថ អនីតិ អធិកុសលេសុ ធម្មេសុ ឧក្កណ្ឋិតតា។ តត្តិតិ អាលសិយការចោ។ ឯវំ សោ បក្ខីត្វា បក្ខីតកិច្ចំ កាតុំ ន សក្កោតិ, តស្ស ភយេ សត្ត បាបធម្មា ឧប្បជ្ជិត្វា ចិត្តំ បរិយាទិយន្តីតិ ធស្សេត្វា ភូតានិ យស្ស តេ ធម្មា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ, សោរេយច សមណកិច្ចម្បិ កាតុំ ន សក្កោតីតិ បុន ចិរេចកំ អត្ថុទ្ធា…បេ… អញ្ញា ចា តតោ សត្តានន្តិ អាហ។

ឯវំ កាលុប្បត្តិំ ធស្សេត្វា ភូតានិ តោតេច នយេន សុក្កបក្ខំ ធស្សេតុំ បុន ចិរេចកន្តិអាទិមាហ។ តស្សត្ថោ ទុត្តនយេនេច វេទិតព្ពោ។

១៩៥។ សព្វាយាតិ ជានិត្វា។ ឯកត្តិ ឯកច្ចំ។ បដិសេចតីតិ សេវិតព្វយុត្តកំ សេវតិ។ សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឧបបត្តិសុ ញ្ញាណេរាតីតិ សប្បដិសន្ធិកេ ពាច ញ្ញាណេរាតុ, អប្បដិសន្ធិកេ ពចំ ញ្ញាណេរាតីតិ។ អប្បដិសន្ធិកស្ស បុន ភវេ បដិសន្ធិ នត្ថីតិ វទន្តោ ឧបបត្តិសុ ញ្ញាណេរាតិ នាម។

ជនកុហនត្ថន្តិ ជនវិម្ហាបនត្ថំ។ ជនលបនត្ថន្តិ មហាជនស្ស ឧបលាបនត្ថំ។ ន ភូតិ យំ ជនោ ជានាតុតិ ឯវំ យំ មហាជនោ ជានិស្សតិ, ឯវំ មេ មហាជនស្ស អន្តរេ កិត្តិសទ្ទោ ឧគ្គច្ឆិស្សតីតិ ភូមិនាបិ ការណេន ន ញ្ញាណេរាតីតិ អត្ថោ។ ឧត្តរាវេចនាតិ មហន្តតុដ្ឋិតោ។

១៩៦។ សោ តោ បនស្ស អាយស្មាតិ សោ បរិកិត្តិតោ អាយស្មា ភូមស្ស ជិតស្ស អាយស្មតោ។ ឯវំសីលោតិអាទីសុ លោកិយលោកុត្តរមិស្សកាច សីលាទយោ វេទិតព្វា។ ឯវំធម្មាតិ ឯត្ថ បន សមាធិបក្ខិកា ធម្មា ធម្មាតិ អធិប្បេតា។ ឆាសុវិហារោ

ហោតីតិ តេន ភិក្ខុនា បុរិមបដិបត្តឹ បុរេភត្តស្ស អរហត្តផលំ សច្ឆិកត្វា ផលសមាបត្តិវិហារេន ផាសុវិហារោ ហោតិ, អរហត្តំ បត្តុមសក្កោន្តស្ស បដិបត្តឹ បូរយមានស្ស ចរតោបិ ផាសុវិហារោយេវ នាម ហោតិ។ ឥមិនា នយេន សព្វវារេសុ អត្ថោ វេទិតព្វោតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

នឡកបានសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. គោលិយានិសុត្តវណ្ណនា

១៧៣. ឯវំ មេ សុតន្តិ គោលិយានិសុត្តំ។ តត្ថ បទសមាចារោតិ ទុព្វលសមាចារោ ឱឡារិកាចារោ, បច្ចយេសុ សាបេក្ខោ មហារក្ខិតត្ថេរោ វិយ។ តំ កិរ ឧបដ្ឋាកកុលេ និសិន្នំ ឧបដ្ឋាកោ អាហ “អម្ហាកំ ថេរស្ស មេ, ភន្តេ, ចីវរំ ទិន្ន”ន្តិ។ សាធុ តេ កតំ តំយេវ តក្កេត្វា វិហរន្តស្ស ចីវរំ ទេន្តេនាតិ។ តុម្ហាកម្បិ, ភន្តេ, ទស្សាមីតិ។ សាធុ ករិស្សសិ តំយេវ តក្កេន្តស្សាតិ អាហ។ អយម្បិ ឯវរូបោ ឱឡារិកាចារោ អហោសិ។ សប្បតិស្សោតិ សជេដ្ឋកេន, ន អត្តានំ ជេដ្ឋកំ កត្វា វិហរិតព្វំ។ សេរិវិហារេនាតិ សច្ឆន្ទវិហារេន និរង្កុសវិហារេន។

នានុបខជ្ជាតិ ន អនុបខជ្ជ ន អនុបវិសិត្វា។ តត្ថ យោ ថេរេសុ មហាថេរេសុ ឧភតោ និសិន្នេសុ តេ អនាបុច្ឆិត្វាវ ចីវរេន វា ជាណុនា វា ឃដ្ដេន្តោ និសីទតិ, អយំ អនុបខជ្ជ និសីទតិ នាម។ ឯវំ អកត្វា បន អត្តនោ បត្តអាសនន្តិកេ ឋត្វា និសីទាវុសោតិ វុត្តេ និសីទិតព្វំ។ សចេ ន វទន្តិ, និសីទាមិ, ភន្តេតិ អាបុច្ឆិត្វា និសីទិតព្វំ។ អាបុច្ឆិតកាលតោ បដ្ឋាយ និសីទាតិ វុត្តេបិ អវុត្តេបិ និសីទិតុំ វដ្ដតិយេវ។ ន បដិពាហិស្សាមីតិ ឯត្ថ យោ អត្តនោ បត្តាសនំ អតិក្កមិត្វា នវកានំ បាបុណនដ្ឋានេ និសីទតិ, អយំ នវេ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហតិ នាម។ តស្មិំ ហិ តថា និសិន្នេ នវា ភិក្ខូ “អម្ហាកំ និសីទិតុំ ន ទេតី”តិ ឧជ្ឈាយន្តា តិដ្ឋន្តិ វា អាសនំ វា បរិយេសន្តា អាហិណ្ឌន្តិ។ តស្មា អត្តនោ បត្តាសនេយេវ និសីទិតព្វំ។ ឯវំ ន បដិពាហតិ នាម។

អាភិសមាចារិកម្បិ ធម្មន្តិ អភិសមាចារិកំ វត្តបដិបត្តិមត្តម្បិ។ នាតិកាលេនាតិ ន អតិបាតោ បវិសិតព្វំ, ន អតិទិវា បដិក្កមិតព្វំ, ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំយេវ បវិសិតព្វញ្ច និក្ខមិតព្វញ្ច។ អតិបាតោ បវិសិត្វា អតិទិវា និក្ខមន្តស្ស ហិ ចេតិយង្គណពោធិយង្គណវត្តាទីនិ បរិហាយន្តិ។ កាលស្សេវ មុខំ ធោវិត្វា មក្កដកសុត្តានិ ឆិន្ទន្តេន ឧស្សាវពិន្ទូនិ បាតេន្តេន គាមំ បវិសិត្វា យាគុំ បរិយេសិត្វា យាវ ភិក្ខាកាលា អន្តោគាមេយេវ នានប្បការំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តេន និសីទិត្វា ភត្តកិច្ចំ កត្វា ទិវា និក្ខម្ម ភិក្ខូនំ បាទធោវនវេលាយ វិហារំ បច្ចាគន្តព្វំ ហោតិ។ ន បុរេភត្តំ បច្ឆាភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជិតព្វន្តិ “យោ បន ភិក្ខុ និមន្តិតោ សភត្តោ សមានោ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ, អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ. ១៩៩) ឯវំ សិក្ខាបទំ រក្ខន្តេន តស្ស វិភង្គេ វុត្តំ បុរេភត្តញ្ច បច្ឆាភត្តញ្ច ចារិត្តំ ន អាបជ្ជិតព្វំ។ ឧទ្ធតោ ហោតីតិ ឧទ្ធច្ចបកតិកោ ចេវ ហោតិ ចីវរមណ្ឌន-

បត្តបល្លូត-ឧសតាសតបល្លូតា ព្ថុបស្ស ចា ប្អតិកាឃស្ស ពេលិឃតា បល្លូតាតិ ខុចំ ចុឧត្តូត ច តទ្រុលខាទកាចចាបល្សេត សបត្កាកេតា៉

បញ្ញាចតាកចិតព្ទត្តិ ឌឹចទកប្ខាឌឹស្វ ព្ថតិកត្តូឧព្ទាស្វ ក្តបិឃបញ្ញាឃ សបត្កាកេតត កចិតព្ទាំ៉ អកិឆឧប្ខ អកិចិតឧឃតិ អកិឆប្ខបិជពេ ឧចច ចិតឃបិជពេ ច បិញ្ញពុចឧសត ឧចច អដ្ឋកឆាចឧសត ច ឧឃាឧកា កទលឹឧឃា៉ សព្ទត្តិឧបត ហិ បរិឧច្ឆេឌត អកិឆឧប្ខ ទ្យុតិកបាតិកាហិ សឌ្ឋិ ឆប្ខហឌឃចិកក្តុំ ចិតា ត ចដ្ឋតិ៉ ចិតឧឃ បត កប្ខាកប្ខចិតិច្ឆឧឃត សឌ្ឋិ ស្វចិតិច្ឆិតាតិ ឧច្ហ បិតិឧបាក្លូតិ ចិតា ត ចដ្ឋតិ៉

អាទ្រុប្បាតិ ខុត្តាចតា អដ្ឋបិ សបាបត្តិឧឃា ចុត្តា ឧហាត្តិ៉ តា បត សឧព្ទាត សព្ទាំ អសឧក្កាឧត្តូត សត្តស្វបិ ឧឃាឧកា កទលឹឧឃា, លស្វបិ... ឧប... បច្ចាស្វបិ៉ សព្ទត្តិឧបត បរិឧច្ឆេឌត ខុកំ កសិឧលា បរិកប្ខកប្ខដ្ឋាតំ បក្យុលំ កត្វា អាឆាឃ ចិចទិតព្ទាំ, ខុត្តកំ ចិតា ត ចដ្ឋតិ៉ ក្តត្តូទិបត្យស្សឆឧប្ខតិ ព្ថបិតា សឧព្ទាបិ ឧលិក្យុត្តូទឆឧប្ខ ឌឧស្សតិ៉ តស្វា អឧទហឧត្តូត ហ្វត្វា ចិហាតព្ទាំ, អឧទហត្តំ អតកិសប្ហុលឧត្តូត អតាកាបិថឧល សកឆាកាបិថឧល ឧសាតាបត្តិថឧល ចា បតិដ្ឋាតព្ទាំ៉ សព្ទត្តិឧបត បរិឃាឧឃត ខុកំ ចិបស្សតាប្ខុលំ ឃាច អឧទហត្តា បក្យុលំ កត្វា អាឆាឃ ចិចទិតព្ទាំ៉ ឧសសំ សព្ទាត្ត ក្តត្តាតឧបច៉ ព្ថុបំ បត ឧឆសតំ អាឃស្វា សារិបុឧត្តា ឧតឃ្យបុក្កលស្ស ចឧសត អាកិសបាចាទិកចត្តូឧតា បដ្ឋាឃ អត្យុបុឧព្ទាត អឧទហត្តំ បិឧបត្វា តិដ្ឋាឧបឹតិ៉

បបច្ចាស្វទតិឃា បឌ្ឍុបតិកាឃដ្ឋកឆាឃ

ពេលិឃាតិស្វត្តចណ្ណូតា តិដ្ឋិតា៉

១០៉ កឹជាក៊ីរិស្វត្តចណ្ណូតា

១សិ៍៉ខុចំឧប ស្វតត្តិ កឹជាក៊ីរិស្វត្តំ៉ តត្ត កាសឹស្វតិ ខុចំតាបពេ ឌតបឌេ៉ ខុឆ តុឧបឆ្វិ, កិក្លូឧចតិ ខុឆ តុឧបឆ្វិ, កិក្លូឧច, ព្ថុឧប បច្ចា អាតិសំឧស សប្បស្សបាតា អព្ទាឧព្រច ទត្តិឧកាឌតា ក្សុឌ្ឍូឆ៉ ព្ថុតិ កកចា ទត្តិ ចិកាលឧកាឌតំ, ឌិចា ចិកាលឧកាឌតត្តិ ព្ថុបាតិ ឧច្ហ ឧកាឌតាតិ ខុកប្បហាឧទត អឌហាឧបត្វា ខុកស្វិ សបឧឃ ឌិចា ចិកាលឧកាឌតឧបច ឌហាឧបសិ, បុត កាលំ អតិតាឧបត្វា ទត្តិ ចិកាលឧកាឌតំ ឌហាឧបឧត្តា ខុចបាហ៉ កស្វា? ព្ថុបាតិ ហិ ឧច្ហ ឧកាឌតាតិ ចត្តបាតាតិ ចឧដ្ឋ អាចិណ្ណាតិ សបាចិណ្ណាតិ តឌិ ឆ្លុតិទិណ្ណាឌកំ ចិឃ អត្យុបក្លូត្តាតិ, តិចាឧតស្វ ច ឈឧទស្វ ស្វឧកាឌតាតិ ក្សុឌ្ឍិត្វា ចឌ្ឍិតា ស្វុស្វបាលិ ក្យុលបុត្តា ឧច្ហ ឧកាឌតាតិ ខុកប្បហាឧទត បឌហត្តា កិលបត្តិ៉ តស្វា ខុកប្បហាឧទត អឌហាឧបត្វា កដ្ឋាលិស្វឧត្តូ ឌិចា ចិកាលឧកាឌតំ ឌហាឧបសិ, ព្ថុឆ ទត្តិ ចិកាលឧកាឌតំ៉ ឌហាឧបឧត្តា បត ត តឌ្ឍិត្វា ចា តិក្កលិព្ធា ចា, ឧតសំ បហាតបច្ចឃា បត អប្បាតាឆតច្ចា សព្ទាតិស្សចាតិ ខុចំ អាតិសំសំ ឌឧស្សត្វាច ឌហាឧបសិ៉ កឹជាក៊ីទិតិ តស្ស តិកបស្ស តាបំ៉

១សិ៍៉អស្សឌិបុតព្ទាស្វកាតិ អស្សឌិ ច បុតព្ទាស្វឧកា ច លស្វ លព្ទាក្កិឧឃស្វ ឧច្ហ កលាចទិឃា៉ បណ្តូឧកា ឧលិហិតឧកា ឧបត្តិឧឃា ក្សុប្ខឌឧកា

អស្សជិ បុនព្ពសុកាតិ ឥមេ ឆ ជនា ឆព្ពគ្គិយា នាម។ តេសុ បណ្ឌុកលោហិតកា អត្តនោ បរិសំ គហេត្វា សាវត្ថិយំ វសន្តិ, មេត្តិយភុម្មជកា រាជគហេ, ឥមេ ទ្វេ ជនា កីដាគិរិស្មិំ អាវាសិកា ហោន្តិ។ អាវាសិកាតិ និពទ្ធវាសិនោ, តំ និពទ្ធា អកតំ សេនាសនំ ករោន្តិ, ជិណ្ណំ បដិសង្ខរោន្តិ, កតេ ឥស្សរា ហោន្តិ។ កាលិកន្តិ អនាគតេ កាលេ បត្តព្ពំ អាមិសំ។

១៤៧. យថា ចេតំ, ខិល្លេវតិ ឥធ កិំ វុច្ចតិ? ខិល្លេវ, ឥមស្ស តយោ វារេ កុជ្ឈិត្វា កុសលចេតនំយេវ ឧប្បាទេន្តោ ន ឥមស្មិំ សាសនេ កិច្ចការី នាម ហោតិ, ឯកទា បន ចេតនា សញ្ចេតិតត្ថា, ឯកទា ន សញ្ចេតិតត្ថាតិ ឯកបទេនេវ វុច្ចតិ។ ឥមំ វេនតំ អាទិកំ ឯវរូបំ កុសលចេតនំ បជហតាតិ ឥធម្ហា លោកស្សិតនយាននស្សវសេន វុត្តំ, ឧបនយិជ្ជ វិហរតាតិ ឥធម្ហា នេក្ខម្មសិតនយាននស្សវសេន។ ឥមេសា បនេវាបិ ទ្វីសុ វារេសុ លោកស្សិតនេក្ខម្មសិតានំ វេន ចោយនស្សានន្ទា ឧបេក្ខានន្ទា វសេន អត្ថោ វេទិតព្វោ។

១៧៨. ឯវំ សញ្ចេតិតត្ថាសញ្ចេតិតត្ថវេទនំ វុច្ចត្វា ឥទានិ យេសំ អប្បមាទេន កិច្ចំ កត្តព្ពំ, យេសញ្ច ន កត្តព្ពំ, តេ វុច្ចន្តំ នាមំ, ខិល្លេវ, សន្តានំ យេវាតិអាទិមាហ។ តត្ថ កតំ តេនំ អប្បមាទេនាតិ តេនំ យំ អប្បមាទេន កត្តព្ពំ, តំ កតំ។ អកុសលមិការតិតិ បដិបត្តិអកុសលមាតិ កម្មដ្ឋានស្សបាយាតិ, យត្ថ វសន្តេន សក្កា ហោន្តិ មគ្គផលានិ បាបុណិតុំ។ ឥន្ទ្រិយានិ សមន្នានយមានាតិ សទ្ធាទីនិ ឥន្ទ្រិយានិ សមានំ កុព្វមានា។

១៧៩. សត្តិមេ, ខិល្លេវ, បុគ្គលាតិ ឥធ កិំ វុច្ចតិ? យេសំ អប្បមាទេន ករណីយំ នត្ថិ, តេ ទ្វេ ហោន្តិ។ យេសំ អត្ថិ, តេ បញ្ចាតិ ឯវំ សព្វេបិ ឥមេ សត្ត បុគ្គលា ហោន្តីតិ ឥមមត្ថំ វុច្ចតិ។

តត្ថ ឧភតោភាគវិមុត្តោតិ ទ្វីហិ ភាគេហិ វិមុត្តោ។ អរូបសមាបត្តិយា រូបកាយតោ វិមុត្តោ, មគ្គេន នាមកាយតោ។ សោ ចតុន្នំ អរូបសមាបត្តីនំ ឯកេកតោ វុដ្ឋាយ សង្ខារេ សម្មសិត្វា អរហត្តំ បត្តានំ ចតុន្នំ, និរោធា វុដ្ឋាយ អរហត្តំ បត្តអនាគាមិនោ ច វសេន បញ្ចវិធោ ហោតិ។ បាឡិ បនេត្ថ – "កតមោ ច បុគ្គលោ ឧភតោភាគវិមុត្តោ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អដ្ឋ វិមោក្ខេ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ, បញ្ញាយ ចស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខីណា ហោន្តី"តិ (បុ. ប. ១០៧) ឯវំ អភិធម្មេ អដ្ឋវិមោក្ខលាភិនោ វសេន អាគតា។

បញ្ញាវិមុត្តោតិ បញ្ញាយ វិមុត្តោ។ សោ សុក្ខវិបស្សកោ, ចតូហិ ឈានេហិ វុដ្ឋាយ អរហត្តំ បត្តា ចត្តារោ ចាតិ ឥមេសំ វសេន បញ្ចវិធោវ ហោតិ។ បាឡិ បនេត្ថ អដ្ឋវិមោក្ខបដិក្ខេបវសេនេវ អាគតា។ យថាហ – "ន ហេវ ខោ អដ្ឋ វិមោក្ខេ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ, បញ្ញាយ ចស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខីណា ហោន្តិ។ អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ បញ្ញាវិមុត្តោ"តិ។

ផុដ្ឋន្តំ សច្ឆិករោតីតិ កាយសក្ខី។ យោ ឈានផស្សំ បឋមំ ផុសតិ, បច្ឆា និរោធំ និព្ពានំ សច្ឆិករោតិ, សោ សោតាបត្តិផលដ្ឋំ អាទិំ កត្វា យាវ អរហត្តមគ្គដ្ឋា ឆព្ពិធោ ហោតីតិ វេទិតព្វោ។ តេនេវាហ – "ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អដ្ឋ វិមោក្ខេ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ, បញ្ញាយ ចស្ស ទិស្វា ឯកច្ចេ អាសវា បរិក្ខីណា ហោន្តិ។ អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ កាយសក្ខី"តិ។

ទិដ្ឋន្តំ បត្តោតិ ទិដ្ឋិប្បត្តោ។ តត្រិទំ សង្ខេបលក្ខណំ – ទុក្ខា សង្ខារា, សុខោ និរោធោតិ ញាតំ ហោតិ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ផុសិតំ បញ្ញាយាតិ ទិដ្ឋិប្បត្តោ។ វិត្ថារតោ បនេសោបិ កាយសក្ខី វិយ ឆព្ពិធោ ហោតិ។ តេនេវាហ – "ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ, តថាគតប្បវេទិតា ចស្ស ធម្មា បញ្ញាយ វោទិដ្ឋា ហោន្តិ វោចរិតា...បេ... អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ"តិ (បុ. ប. ១០៤)។

សទ្ធាវិមុត្តោតិ សទ្ធាយ វិមុត្តោ។ សោបិ វុត្តនយេនេវ ឆព្ពិធោ ហោតិ។ តេនេវាហ – "ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ – យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ។ តថាគតប្បវេទិតា ចស្ស ធម្មា បញ្ញាយ វោទិដ្ឋា ហោន្តិ វោចរិតា...បេ... នោ ច ខោ យថា ទិដ្ឋិប្បត្តស្ស។ អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ"តិ (បុ. ប. ១០៤)។ ឯតេសុ ហិ សទ្ធាវិមុត្តស្ស បុព្ពភាគមគ្គក្ខណេ សទ្ទហន្តស្ស វិយ ឱកប្បេន្តស្ស វិយ អធិមុច្ចន្តស្ស វិយ ច កិលេសក្ខយោ ហោតិ, ទិដ្ឋិប្បត្តស្ស បុព្ពភាគមគ្គក្ខណេ កិលេសច្ឆេទកញាណំ អទន្ធំ តិខិណំ សូរំ ហុត្វា វហតិ។ តស្មា យថា នាម នាតិតិខិណេន អសិនា កទលិំ ឆិន្ទន្តស្ស ឆិន្នដ្ឋានំ ន មដ្ឋំ ហោតិ, អសិ ន សីឃំ វហតិ, សទ្ទោ សុយ្យតិ, ពលវតរោ វាយាមោ កាតព្ពោ ហោតិ, ឯវរូបា សទ្ធាវិមុត្តស្ស បុព្ពភាគមគ្គភាវនា។ យថា បន និសិតអសិនា កទលិំ ឆិន្ទន្តស្ស ឆិន្នដ្ឋានំ មដ្ឋំ ហោតិ, អសិ សីឃំ វហតិ, សទ្ទោ ន សុយ្យតិ, ពលវវាយាមកិច្ចំ ន ហោតិ, ឯវរូបា បញ្ញាវិមុត្តស្ស បុព្ពភាគមគ្គភាវនា វេទិតព្ពា។

ធម្មំ អនុស្សរតីតិ ធម្មានុសារី។ ធម្មោតិ បញ្ញា, បញ្ញាបុព្ពង្គមំ មគ្គំ ភាវេតីតិ អត្ថោ។ សទ្ធានុសារិម្ហិបិ ឯសេវ នយោ។ ឧភោ បនេតេ សោតាបត្តិមគ្គដ្ឋាយេវ។ វុត្តម្បិ ចេតំ – "យស្ស បុគ្គលស្ស សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ, បញ្ញាវាហិំ បញ្ញាបុព្ពង្គមំ អរិយមគ្គំ ភាវេតិ។ អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ ធម្មានុសារី"តិ (បុ. ប. ១០៤)។ តថា – "យស្ស បុគ្គលស្ស សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ, សទ្ធាវាហិំ សទ្ធាបុព្ពង្គមំ អរិយមគ្គំ ភាវេតិ។ អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ សទ្ធានុសារី"តិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ វិត្ថារតោ បនេសា ឧភតោភាគវិមុត្តាទិកថា វិសុទ្ធិមគ្គេ បញ្ញាភាវនាធិការេ វុត្តា។ តស្មា តត្ថ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពា។ យា បនេសា ឯតេសំ វិភាគទស្សនត្ថំ ឥធ បាឡិ អាគតា, តត្ថ យស្មា រូបសមាបត្តិយា វិនា អរូបសមាបត្តិយោ នាម នត្ថិ, តស្មា អារុប្បាតិ វុត្តេបិ អដ្ឋ វិមោក្ខា វុត្តាវ ហោន្តីតិ វេទិតព្ពា។

នាមកាយេន ផុសិត្វាតិ សហជាតនាមកាយេន ផុសិត្វា។ បញ្ញាយ ចស្ស ទិស្វាតិ បញ្ញាយ ច ឯតស្ស អរិយសច្ចធម្មេ ទិស្វា។ ឯកច្ចេ អាសវាតិ បឋមមគ្គាទីហិ បហាតព្ពា ឯកទេសអាសវា។ តថាគតប្បវេទិតាតិ តថាគតេន បវេទិតា ចតុសច្ចធម្មា។ បញ្ញាយ វោទិដ្ឋា ហោន្តីតិ ឥមស្មិំ ឋានេ សីលំ កថិតំ, ឥមស្មិំ សមាធិ, ឥមស្មិំ វិបស្សនា, ឥមស្មិំ មគ្គោ, ឥមស្មិំ ផលន្តិ ឯវំ អត្ថេន អត្ថំ ការណេន ការណំ វិចារិតត្តា មគ្គបញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ។ វោចរិតាតិ វិចរិតា។ សទ្ធា និវិដ្ឋា ហោតីតិ ឱកប្បនសទ្ធា បតិដ្ឋិតា ហោតិ។ មត្តសោ និជ្ឈាតំ ហោន្តីតិ មត្តាយ ឱលោកិតំ ហោន្តិ។ សទ្ធាមត្តន្តិ សទ្ធាមត្តមេវ, ឥតរំ តស្សេវ វេវចនំ

ញ្ញតិ ញ្ញេយសុ អប្យយាណេត ការហ៊ីយេសុ បុក្កលេសុ តេយា បដិចិន្ធយុក្តផលិ សេលា៎ តេសុ អតុសលិមសេតាសតំ សេចយាតា កល្យាណមិត្តេ កដយាតា ញ្ញត្រ្តិយាតិ សមត្តាតឃយាតា អតុប្បុព្វេត អរហត្តំ កណ្ហត្តិ៎ តស្មា តេសំ ឃឆាធិតោច បិញ្ញត្តអត្ថោ៎ អចសាតេ បត ចេត្វ សោតាបត្តិមក្កសមក្កតោ៎ តេហិ តស្ស មក្កស្ស អតុសលិមសេតាសតំ សេចិតំ, កល្យាណមិត្តា កដិតា, ញ្ញត្រ្តិយាតិ សមត្តាតិតាតិ៎ ក្ខុបរិ បត តិល្ហិ មក្កាតំ អត្ថាយ សេចយាតា កដយាតា សមត្តាតឃយាតា អតុប្បុព្វេត អរហត្តំ បិប្បុហិស្សត្តិតិ អឃយេត្វ បិញ្ញត្តអត្ថោ៎

ចិតល្ហចាឌី បត ញ្ញមយេច បិញ្ញត្តំ កតេហត្វា – “លោកុត្តរមក្កោ ត ឲកចិត្តក្ខហិកោ, ពហុចិត្តក្ខហិកោ”តិ ចទតិ៎ សោ ចត្តព្វោ – “យទិ អត្តេត ចិត្តេត សេតាសតំ បដិសេចតិ, អត្តេត កល្យាណមិត្តេ កដតិ, អត្តេត ញ្ញត្រ្តិយាតិ សមត្តាតេតិ, អត្ថា មក្កចិត្តត្តិ សត្តាយ ត្វំ ‘ត ឲកចិត្តក្ខហិកោ មក្កោ, ពហុចិត្តក្ខហិកោ’តិ ចទសិ, ឲចំ សន្តេ សេតាសតំ សេចយាតោ តិលោកានំ បត្តតំ បស្សតិ, ចតំ បស្សតិ, មិកបក្ខិតំ សទ្ទំ សុណាតិ, បុប្ផផលិតំ កន្ធំ ឃាយតិ, បាតីយំ បិចត្តោ រសំ សាយតិ, តិសីទត្តោ តិបជ្ជត្តោ ផស្សំ ផុសតិ៎ ឲចំ តេ បញ្ចចិត្តាណសមក្កិបិ លោកុត្តរធម្មសមក្កិតេយច កចិស្សតិ៎ សចេ បតេតំ សម្បដិច្ឆសិ, សត្ថារា សទ្ធិំ បដិចិរុជ្ឈសិ៎ សត្ថារា ហិ បញ្ចចិត្តាណកាយា ឲកត្តំ អព្យាកតាច វុត្តា, តំសមក្កិស្ស កុសលាកុសលំ បដិក្ខិត្តំ, លោកុត្តរមក្កោ ច ឲកត្តកុសលោ៎ តស្មា បដេហតំ ចាទ”ត្តិ បត្តាបេតព្វោ៎ សចេ បត្តាត្តិ ត ក្ខុបកច្ឆតិ, “កច្ឆ បាតោច ចិហារំ បចិសិត្វា យាកុំ បិចាហី”តិ ក្ខុយ្យាជេតព្វោ៎

១ប៉ៃ៎ តាហំ, កិក្ខុចេ, អាជិកោតចាតិ អហំ, កិក្ខុចេ, បឋមេច មណ្ណកស្ស ក្ខុប្បត្តិវា កមតំ ចិយ អត្តារាធតំ អរហត្តេ បតិដ្ឋាតំ ត ចទាមិ៎ អតុប្បុព្វសិក្ខាតិ កាលេត្វ បញ្ចត្តចចតំ៎ បរតោ បទត្វយេបិ ឲសេច តយោ៎ សត្ថាធារតាតិ ឆ្វកប្បតិយសត្តាយ ធាតសត្តោ៎ ក្ខុបសក្កមតីតិ កុរូតំ សមីបំ កច្ឆតិ៎ បយិរុបាសតីតិ សត្តិកេ តិសីទតិ៎ ឆោតេតីតិ សាឆុកំ កត្វា ឆោតេតិ៎ លចេត្តា ឌាយតីតិ កត្តកម្មតាកុសលច្ឆត្តេ ឌាយតិ៎ ក្ខុស្សហតីតិ ចីរិយំ កតោតិ៎ តុលេតីតិ អតិច្ចំ ទុក្ខំ អតត្តាតិ តុលយតិ៎ តុលយិត្វា បទហតីតិ ឲចំ តីរណចិបស្សតាយ តុលយត្តោ មក្កបធាតំ បទហតិ៎ បហិតត្តោតិ បេសិតចិត្តោ៎ កាយេត ចេច បរមសច្ចត្តិ តាមកាយេត តិព្វាតសច្ចំ សច្ឆិកោតិ៎ បញ្ញាយ ចាតិ តាមកាយសម្បយុត្តាយ មក្កបញ្ញាយ បដិចិជ្ឈិតិ បស្សតិ៎

ញ្ញជាតិ យស្មា តេ សត្ត អាកមតំ សុត្វា បក្ខុក្កមតមត្តម្បិ ត អកំសុ, តស្មា តេសំ ចរិយំ កតេហត្តោ សាបិ តាម, កិក្ខុចេ, សទ្ធា តាតេហាសីតិអាទិមាហ៎ តត្វ កិចក្ខុរេចិមេតិ កិត្តកំ ក្ខុរេ ជាតេ៎ មោឌតសតម្បិ មោឌតសហស្សម្បិ អបក្កត្តាតិ ចត្តុំ ចដ្ដតិ, ត បត កិញ្ចិ អាហ៎ ចតុប្បជំ ចេយ្យាករណត្តិ ចតុសច្ចព្យាករណំ សត្តាយ ទុត្តំ៎

១ប៉ះ៎ យស្សុទ្ទិដ្ឋស្សាតិ យស្ស ក្ខុទ្ទិដ្ឋស្ស៎ មោបិមោ, កិក្ខុចេ, សត្ថាតិ ឌាហិរកសត្ថារំ ទស្សេតិ៎ ឲចរូបីតិ ឲចំជាតិកា៎ បណោបណាចិយាតិ បណាចិយា ច ឆ្វបណាចិយា ច ៎ ត ក្ខុបេតីតិ ត ហោតិ៎ កយចិក្កយការេ ចិយ អក្ឃចដ្ឋតហាបតំ ត ហោតីតិ អត្ថោ៎ អយំ កោណោ កិំ អក្ឃតិ, ចីសតិ អក្ឃតីតិ កណត្តោ បណាតិ តាម៎ ត ចីសតិ អក្ឃតិ, ទស អក្ឃតីតិ កណត្តោ ឆ្វបណាតិ តាម៎ ញ្ញជំ បដិសេធត្តោ អាហ “បណោបណាចិយា ត ក្ខុបេតី”តិ៎ ញ្ញជាតិ តំ បណោបណាចិយំ ទស្សេត្តុំ ឲចព្ចូ តោ អស្ស, អថ តំ កតេយ្យាម, ត ច តោ ឲចមស្ស, ត តំ កតេយ្យាមាតិ អាហ៎

កិ បត, អិក្ខុនេចតិ, អិក្ខុនេច, ឃំ តឆាកេតា សន្តុនេសា អាយិនេសហិ ចិសំសន្ដោ ចិហទតិ, ឲចំ ចិសំសន្ដស្ស សត្ថុនេតា ឲចទុបិ បនេណាបណចិឃា

កិ ឃុជ្ជិស្សតិ? បរិនេឃាកាហិឃ ចត្ដនេតាតិ បរិនេឃាកាហិត្វា ក្ខុច្ឆិបិត្វា កនេហត្វា ចត្តុត្តស្ស៑ អឃយតុឆនេយ្យាតិ អឃំ សការនេចា៑ ឌាតាតិ

កកចា, តាហំ ឌាតាយឹតិ កកចា ឲកាសតនេកាឌនេត អាតិសំសំ ឌាតាតិ, អហំ ត ឌាតាយឹតិ យឃិ សទ្ធាឃ ចិចសស្ស តនេឃា ចានេទ នេកាឌតំ

បហាឃ ឲកាសតនេកាឌតំ កុជ្ជាតិ៑ ទុឮអហតឹឃត្តិ នេទាហតឹឃំ៑ ឱ្ឋចត្តត្តិ សិនេតហចត្តំ៑ កាយំ តនេចា ចាតិ ត្ថុយិតា ចតុទក្ដចឹទិឃំ ឥនេស្សតិ៑

ឲត្ត ហិ តនេចា ឲកំ អក្ដុ, តក្សូ ឲកំ, អដ្ឋិ ឲកំ, យំសនេលាហិតំ ឲកត្តិ ឲចំ ចតុទក្ដសយក្ខាកតំ ចឹទិឃំ អឆិដ្ឋហិត្វា អទហត្តំ អប្បត្វា ត

ចុដ្ឋហិស្សាយឹតិ ឲចំ បដិបឌ្ជីតិ ឥនេស្សតិ៑ នេសសំ សត្ថុត្ត ក្ខុត្តាតនេយច៑ នេឥសតំ បត កកចា នេតឃ្យបុក្កលស្ស ចនេសត អទហត្តតិក្មុនេឌត

តិដ្ឋានេបឃិតិ៑

បបញ្ចាស្ទូឥតិឃា យជ្ជិមតិកាឃដ្ឋកចាឃ

កិចាកិទិស្សត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

ទុតិឃចក្កុចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. បរិព្វាជកវគ្គោ

១. តេវិជ្ជវច្ឆសុត្តវណ្ណនា

១៨៥. ឯវំ មេ សុតន្តិ តេវិជ្ជវច្ឆសុត្តំ. តត្ថ ឯកបុណ្ឌរីកេតិ បុណ្ឌរីកោ វុច្ចតិ សេតម្ពរុក្ខោ, សោ តស្មិំ អារាមេ ឯកោ បុណ្ឌរីកោ អត្ថីតិ ឯកបុណ្ឌរីកោ. ឯតទហោសីតិ តត្ថ បវិសិតុកាមតាយ អហោសិ. ចិរស្សំ ខោ, ភន្តេតិ បកតិយា អាគតបុព្ពតំ ឧបាទាយ. ធម្មស្ស ចានុធម្មន្តិ ពុទ្ធ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ ធម្មោ នាម, យថា ឯតស្ស ព្យាករណំ អនុធម្មោ នាម. សេសំ ជីវកសុត្តេ (ម. និ. ២.៥១ អាទយោ) វុត្តនយេនេវ. ន មេ តេតិ អនុញ្ញាយ ឋត្វា អនុញ្ញម្បិ បដិក្ខិបតិ. “សព្ពញ្ញូ សព្ពទស្សាវី អបរិសេសំ ញាណទស្សនំ បដិជានាតី”តិ ហិ វុត្តំ អនុជានិតព្ពំ សិយា, – “ចរតោ ច មេ…បេ… បច្ចុបដ្ឋិត”ន្តិ វុត្តំ បន នានុជានិតព្ពំ. សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេន ហិ អាវជ្ជិត្វា បជានាតិ. តស្មា អនុញ្ញាយ ឋត្វា អនុញ្ញម្បិ បដិក្ខិបន្តោ ឯវមាហ.

១៨៦. អាសវានំ ខយាតិ ឯត្ថ សកិំ ខីណានំ អាសវានំ បុន ខេបេតព្ពាភាវា យាវទេវាតិ ន វុត្តំ. បុព្ពេនិវាសញាណេន ចេត្ថ ភគវា អតីតជាននគ្គហណំ ទស្សេតិ, ទិព្ពចក្ខុញាណេន បច្ចុប្បន្នជាននគ្គហណំ, អាសវក្ខយញាណេន លោកុត្តរគុណគ្គហណន្តិ. ឥតិ ឥមាហិ តីហិ វិជ្ជាហិ សកលពុទ្ធគុណេ សង្ខិបិត្វា កថេសិ.

គិហិសំយោជនន្តិ គិហិពន្ធនំ គិហិបរិក្ខារេសុ និកន្តិ. នត្ថិ ខោ វច្ឆាតិ គិហិសំយោជនំ អប្បហាយ ទុក្ខស្សន្តករោ នាម នត្ថិ. យេបិ ហិ សន្តតិមហាមត្តោ ឧគ្គសេនោ សេដ្ឋិបុត្តោ វីតសោកទារកោតិ គិហិលិង្គេ ឋិតាវ អរហត្តំ បត្តា, តេបិ មគ្គេន សព្ពសង្ខារេសុ និកន្តិំ សុក្ខាបេត្វា បត្តា. តំ បត្វា បន ន តេន លិង្គេន អដ្ឋំសុ, គិហិលិង្គំ នាមេតំ ហីនំ, ឧត្តមគុណំ ធារេតុំ ន សក្កោតិ. តស្មា តត្ថ ឋិតោ អរហត្តំ បត្វា តំទិវសមេវ បព្ពជតិ វា បរិនិព្ពាតិ វា. ភុម្មទេវតា បន តិដ្ឋន្តិ. កស្មា? និលីយនោកាសស្ស អត្ថិតាយ. សេសកាមភវេ មនុស្សេសុ សោតាបន្នាទយោ តយោ តិដ្ឋន្តិ, កាមាវចរទេវេសុ សោតាបន្នា សកទាគាមិនោ ច, អនាគាមិខីណាសវា បនេត្ថ ន តិដ្ឋន្តិ. កស្មា? តញ្ហិ ឋានំ លជ្ជនកស្ស អាចារោ, តត្ថ តត្ថ តេនំ បវិវេកការហំ បដិច្ឆន្នដ្ឋានំ. ហោតិ តត្ថ និលីយនោកាសោ បរិនិព្ពាតិ, អនាគាមី ចវិត្វា សុទ្ធាវាសេ និព្ពត្តតិ. កាមាវចរទេវតោ ឧបរិ បន ចត្តារោបិ អរិយា តិដ្ឋន្តិ.

សោបិ កម្មវាទីតិ សោបិ កម្មវាទី អហោសិ, កិរិយម្បិ ន បដិពាហិត្ថ. តញ្ហិ ឯកនវុតិកប្បមត្ថកេ អត្តានំយេវ គហេត្វា កថេតិ. តទា កិរ មហាសត្តោ បាសណ្ឌបរិគ្គណ្ហនត្ថំ បព្ពជិតោ តស្សាបិ បាសណ្ឌស្ស និប្ផលភាវំ ជានិត្វា វីរិយំ ន ហាបេសិ, កិរិយវាទី ហុត្វា សគ្គេ និព្ពត្តតិ. តស្មា ឯវមាហ. សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ.

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩅᨧ᩠ᨨᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩣ᪨

᪂᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩅᨧ᩠ᨨᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪈᪅᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩅᨧ᩠ᨨᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨮᨾᩅᩣᩁᩮ ᨶᩣᩉᩴ ᩈᩔᨲᨴᩥᨭᩛᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨶᩣᩉᩴ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᨴᩥᨭᩛᩥᨠᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨶ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩈᩔᨲᩅᩣᨴᩮᩣ᪨ ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩋᨾᩁᩣᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪁᪈᪆᪨ ᩈᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᩅᩥᨷᩣᨠᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨧ ᩈᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᩈᩅᩥᨥᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸᨥᩣᨲᨠᩴ᪨ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩴ᪨ ᩈᨸᩁᩥᩊᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩴ᪨

ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩥᨭᩛᩥᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨧᩥ ᩑᨠᩣ ᨴᩥᨭᩛᩥᨸᩥ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᨾᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᨸᨶᩦᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩦᩉᨭᩴ ᩋᨸᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨴᩥᨭᩛᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩥᨭᩛᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩴ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭᩛᩥᨾᩣᨶᨾᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨶᩴ᪨ ᨾᨳᩥᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩋᩉᩴᨠᩣᩁ-ᨾᨾᩴᨠᩣᩁ-ᨾᩣᨶᩣᨶᩩᩈᨿᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩋᩉᩴᨠᩣᩁᩮᩣ ᨴᩥᨭᩛᩥ, ᨾᨾᩴᨠᩣᩁᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ, ᨾᩣᨶᩣᨶᩩᩈᨿᩮᩣ ᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩮᩉᩥ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

᪁᪙᪀᪨ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᨶ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩮᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨸᨶ ᩈᩔᨲᨾᩮᩅ, ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨧ ᨶ ᨧ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩈᩔᨲᩴ, ᨶᩮᩅ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᨾᩁᩣᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨣᩅᩣ – “ᩋᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭᩛᩮᩤ ᩋᨶᩣᩃᨾ᩠ᨻᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩈᩩᨡᨸ᩠ᨸᩅᩮᩈᨶᨭᩛᩣᨶᩴ ᨾᩣ ᩃᨽᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᨶᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨿᨸᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥ᪨ ᩋᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕᨿᩮᩣᨣᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᨶ᪨

᪁᪙᪁᪨ ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᩅᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨾᩣᨸᩣᨴᩥᨲ᩠ᨳ ᩅᨴᩈᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴᨿᩮᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨶᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ᪨

᪁᪙᪂᪨ ᨿᩮᨶ ᩁᩪᨸᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩁᩪᨸᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᩁᩪᨸᩦᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨲᩥ ᨣᩩᨱᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩊ᩠ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨣᩣᩉᩮᩣ ᨴᩩᨩ᩠ᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨴᩩᨩ᩠ᨩᩣᨶᩮᩣ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣᨸᩥ᪨ ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ? ᨿᨳᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩴ ᨴᩥᩈᩴ

កតោតិអាទិ វុត្តំ ន យុជ្ជតិ, ឯវំ។

អនិច្ចតាតិ អនិច្ចតាយ។ ឋានេ បតិដ្ឋិតត្តំ លោកុត្តរធម្មឋានេ បតិដ្ឋិតំ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

អគ្គិវច្ឆសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ មហាវច្ឆសុត្តវណ្ណនា

១៨៣។ ឯវំមេ សុតន្តិ មហាវច្ឆសុត្តំ។ តត្ថ សហកថីតិ សទ្ធិំវាទកោ, ពហុំ មយា តុម្ហេហិ សទ្ធិំ កថិតបុព្ពន្តិ កថំ ឋានេតិ មេត្តិ ឈដេតិ។ បុរិមានិ ហិ ទ្វេ សុត្តានិ ឯតស្សេវ កថិតានិ, សំយុត្តកេ អព្យាកតសំយុត្តំ (សំ។ និ។ ៤។៤១៩ អាទយោ) នាម ឯតស្សេវ កថិតំ – “កិំ នុ ខោ, ភោ គោតម, សស្សតោ លោកោ ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញន្តិ អព្យាកតមេត”ន្តិ ឯវំ ឯកុត្តរនិកាយេបិ ឥមិនា សទ្ធិំ កថិតំ អត្ថិយេវ។ តស្មា ឯវមាហ។ សម្មាសម្ពុទ្ធោបិ តស្ស អាកតាកតស្ស សក្ខិំ កត្វា ឱកាសមកាសិយេវ។ កស្មា? អយញ្ហិ សស្សតទិដ្ឋិកោ, សស្សតទិដ្ឋិកា ច នាម លទ្ធិំ ន វិស្សជ្ជន្តិ, វសាតេលមក្ខិតបិលោតិកា វិយ ចិរេន ពុជ្ឈន្តិ។ បស្សតិ ច ភគវា – “អយំ បរិព្ពាជកោ កាលេ គច្ឆន្តេ គច្ឆន្តេ លទ្ធិំ វិស្សជ្ជេត្វា មម សន្តិកេ បព្ពជិត្វា ឆ អភិញ្ញាយោ សច្ឆិកត្វា អភិញ្ញាតសាវកោ ភវិស្សតី”តិ។ តស្មា តស្ស អាកតាកតស្ស សក្ខិំ កត្វា ឱកាសមកាសិយេវ។ ញាណំ បនស្ស បរិបាកំ គតំ។ សោ ហិ ឥមស្មិំ សុត្តេ តទំ វា ហេតុ អតទំ វា, យដ្ឋិ ឱតរិត្វា ឋានេ បតមានោ វិយ សមណស្ស គោតមស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា បព្ពជិស្សាមីតិ សន្និដ្ឋានំ កត្វា អាគតោ។ តស្មា ធម្មទេសនំ យាចន្តោ សាធុ មេ ភវំ គោតមោតិអាទិមាហ។ តស្ស ភគវា មូលវសេន សំខិត្តទេសនំ, កម្មបថវសេន វិត្ថារទេសនំ ទេសេសិ។ មូលវសេន ចេត្ថ អតិសំខិត្តា ទេសនា, កម្មបថវសេន សំខិត្តា វិត្ថារសទិសា។ ញាតំ បន និប្បរិយាយេន វិត្ថារទេសនា នាម នត្ថិ។ ចតុវីសតិសមន្តបដ្ឋានម្បិ ហិ សត្តប្បករណេ អភិធម្មបិដកេ ច សព្ពំ សំខិត្តមេវ។ តស្មា មូលវសេនាបិ កម្មបថវសេនាបិ សំខិត្តមេវ ទេសេសីតិ វេទិតព្ពំ។

១៨៤។ តត្ថ បាណាតិបាតា វេរមណី កុសលន្តិអាទីសុ បដិបាដិយា សត្តធម្មា កាមាវចរា, អនភិជ្ឈាទយោ តយោ ចតុភូមិកាបិ វត្តន្តិ។

យតោ ខោ, វច្ឆ, ភិក្ខុនោតិ កិញ្ចាបិ អនិយមេត្វា វុត្តំ, យថា បន ខីណកសុត្តេ ច ចង្កីសុត្តេ ច, ឯវំ ឥមស្មិម្បិ សុត្តេ ច អត្តានមេវ សន្ធាយេតំ ភគវតា វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។

១៨៥។ អត្ថិបនាតិ កិំ បុច្ឆាមីតិ បុច្ឆតិ? អយំ កិរស្ស លទ្ធិ – “តស្មិំ តស្មិំ សាសនេ សត្ថាវ អរហា ហោតិ, សាវកោ បន អរហត្តំ បត្តោ

ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩈᨾᨡᩮᩣ ᨧ ᨠᩮᩣᨲᨿᩮᩣ ‘ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ, ᨧᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣ’ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨣᩮᩣᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᨣᩮᩣᨨᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩩ ᨡᩮᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨠᩮᩣᨲᨿᩔ ᩈᩣᨧᨠᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩣᨧ ᨠᩮᩣᨲᨿᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ, ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩃᩮᨠ ᨷᩥᨠᩮᩣᨭᩥ ᩋᩁᩉᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨬ᩠ᨿᩣᨿᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨠᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩋᩣᨵᩦᨶᩴ ᨧᩮᨲᩈ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᨽᨣᩅᩣᨷᩥᩔ ᨬ᩠ᨿᩣᨠᩣᩈᩥ᪨

᪑᪙᪙᪨ ᩋᩣᩁᩣᨵᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᨠᩮᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨠᩮᩣ᪨

᪑᪙᪘᪨ ᩈᩮᨡᩣᨿ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩥ ᩉᩮᨲᩩᨾᩥᨿᨹᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᨲᩴ ᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᨿᨳᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨧᩁᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨧᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉ – “ᨠᨲᨾᩮ ᩁᩪᨸᩣ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩋᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩣᨶᩥ ᨧ ᨲᩦᨱᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᪑᪐᪑᪑) ᨧᨲᩩᨶᩮᩣᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩮᨠ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿᩅ᪨ ᨹᩃᩴ ᨷᨶ ᩋᨷᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨿᩮᩣᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ –

“ᨿᩮᩣ ᩅᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩥ ᨷᩉᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨧ,

ᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩈᩮᨡᩮᩣ ᩋᨷᩁᩥᩉᩣᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ;

ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩈᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩣ,

ᩈ ᩅᩮ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶᩁᩮᩣ ᨷᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪕);

ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩉᩥ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩈᩮᨡᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩈᩮᨡᩣᨿ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩴ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨿᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨶ ᩑᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩔ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨮᨷᩥᨶᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ ᨿᨣ᩠ᨣᩮᩣᨷᩥ ᨻᩉᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮ᪨ ᩑᨲᩴ ᨶ ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨧᨶᩴ, ᨧᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩣᨿ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᨠᨳᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶᩔ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᩏᨷᨶᩥᩔᨿᩮᩣ, ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩅᩥ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩏᨷᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨣᩅᩣ – “ᩑᩅᩣᨿᩴ ᩈᨾᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩔᨲᩥ , ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨳᩅᩥᨷᩔᨶᩣ ᩋᩣᩅᩥᨠᩣᩈᩥ᪨

᪑᪙᪗᪨ ᩈᨲᩥ ᩈᨲᩥᩋᩣᨿᨲᨶᩮᨲᩥ ᩈᨲᩥ ᩈᨲᩥᨠᩣᩁᨱᩮ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᩴ? ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩣᨴᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩣᨶᩮ ᨷᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪒᪐᪐᪨ ᨷᩁᩥᨧᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨾᩮ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩈᩮᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨿ, ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩈᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩁᩥᨧᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣᩅᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨬ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩮᨶ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩥᩴᩈᩩ, ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᩔ ᨧᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ᪨

ទេវតាតិ តេសំ កុលានំ លាភី ទេវតា។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

មហាវច្ឆសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤។ ទីឃនខសុត្តវណ្ណនា

២០១។ ឯវំ មេ សុតន្តិ ទីឃនខសុត្តំ។ តត្ថ សូករខតាយន្តិ សូករខតាតិ ឯវំនាមកេ លេណេ។ កស្សបពុទ្ធកាលេ កិរ តំ លេណំ ឯកស្មិំ ពុទ្ធន្តរេ បថវិយា វឌ្ឍមានាយ អន្តោភូមិគតំ ជាតំ។ អថេកទិវសំ ឯកោ សូករោ តស្ស ឆទនបរិយន្តសមីបេ បំសុំ ខណិ។ ទេវេ វុដ្ឋេ បំសុធោតោ ឆទនបរិយន្តោ បាកដោ អហោសិ។ ឯកោ វនចរកោ ទិស្វា – "បុព្ពេ សីលវន្តេហិ បរិភុត្តលេណេន ភវិតព្ពំ, បដិជគ្គិស្សាមិ ន"ន្តិ សមន្តតោ បំសុំ អបនេត្វា លេណំ សោធេត្វា កុដ្ដបរិក្ខេបំ កត្វា ទ្វារវាតបានំ យោជេត្វា សុបរិនិដ្ឋិត-សុធាកម្មចិត្តកម្មរជតបដ្ដសទិសាយ វាលិកាយ សន្ថតបរិវេណំ លេណំ កត្វា មញ្ចបីឋំ បញ្ញបេត្វា ភគវតោ វសនត្ថាយ អទាសិ។ លេណំ គម្ភីរំ អហោសិ ឱតរិត្វា អភិរុហិតព្ពំ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។

ទីឃនខោតិ តស្ស បរិព្ពាជកស្ស នាមំ។ ឧបសង្កមីតិ កស្មា ឧបសង្កមិ? សោ កិរ ថេរេ អឌ្ឍមាសបព្ពជិតេ ចិន្តេសិ – "មយ្ហំ មាតុលោ អញ្ញំ បាសណ្ឌំ គន្ត្វា ន ចិរំ តិដ្ឋតិ, ឥទានិ បនស្ស សមណស្ស គោតមស្ស សន្តិកំ គតស្ស អឌ្ឍមាសោ ជាតោ។ បវត្តិម្បិស្ស ន សុណាមិ, ឱជវន្តំ នុ ខោ សាសនំ, ជានិស្សាមិ ន"ន្តិ គន្តុកាមោ ជាតោ។ តស្មា ឧបសង្កមិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោតិ តស្មិំ កិរ សមយេ ថេរោ ភគវន្តំ ពីជយមានោ ឋិតោ ហោតិ, បរិព្ពាជកោ មាតុលេ ហិរោត្តប្បេន ឋិតកោវ បញ្ហំ បុច្ឆិ។ តេន វុត្តំ "ឯកមន្តំ ឋិតោ"តិ។

សព្ពំ មេ នក្ខមតីតិ សព្ពា មេ ឧបបត្តិយោ នក្ខមន្តិ, បដិសន្ធិយោ នក្ខមន្តីតិ អធិប្បាយេន វទតិ។ ឧច្ឆេទវាទេន "ឧច្ឆេទវាទោហមស្មី"តិ ទីបិតំ ហោតិ។ ភគវា បនស្ស អធិប្បាយំ មុញ្ចិត្វា អក្ខរេ តាវ ទោសំ ទស្សេន្តោ យាបិ ខោ តេតិអាទិមាហ។ តត្ថ ឯសាបិ តេ ទិដ្ឋិ នក្ខមតីតិ ឯសាបិ តេ បធំ រុច្ចិត្វា ខមាបេត្វា គហិតទិដ្ឋិ នក្ខមតីតិ។ ឯសា ចេ មេ, ភោ គោតម, ទិដ្ឋិ ខមេយ្យាតិ មយ្ហម្បាយំ សព្ពំ មេ នក្ខមតីតិ ទិដ្ឋិ, តស្ស មយ្ហាយា ឯសា សព្ពំ មេ នក្ខមតីតិ ទិដ្ឋិ, ឯសា មេ ខមេយ្យ។ យំ តំ "សព្ពំ មេ នក្ខមតី"តិ វុត្តំ, តម្បិស្ស តាទិសមេវ យថា សព្ពគហណេន គហិតាបិ អយំ ទិដ្ឋិ ខមតិ, ឯវមេវំ តម្បិ ខមេយ្យ។ ឯវំ អត្តនោ វាទេ អារោបិតំ ទោសំ ញត្វា តំ បរិហរាមីតិ សញ្ញាយ វទតិ, អត្ថតោ បនស្ស "ឯសា ទិដ្ឋិ ន មេ ខមតី"តិ អាបជ្ជតិ។ យស្ស បនេសា ន ខមតិ ន រុច្ចតិ, តស្សាយំ តាយ ទិដ្ឋិយា សព្ពំ មេ ន ខមតីតិ ទិដ្ឋិ រុចិតំ។ តេន ហិ ទិដ្ឋិអក្ខមេន អរុចិតេន ភវិតព្ពន្តិ សព្ពំ ខមតីតិ រុច្ចតីតិ អាបជ្ជតិ។ ន បនេស តំ សម្បដិច្ឆតិ, កេវលំ តស្សាបិ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា ឧច្ឆេទមេវ គណ្ហាតិ។ តេនាហ ភគវា អតោ ខោ តេ, អគ្គិវេស្សន,...បេ... អញ្ញញ្ច ទិដ្ឋឹ ឧបាទិយន្តីតិ។ តត្ថ អតោតិ បជហនកេសុ និស្សក្កំ, យេ បជហន្តិ, តេហិ យេ នប្បជហន្តីតិ វុច្ចន្តិ, តេវ ពហុតរាតិ អត្ថោ។ ពហូ ហិ ពហុតរាតិ ឯត្ថ

ហិការោ និបាតមត្តំ, ពាហុ ពាហុតរាតិ អត្ថោ។ បរតោ តត្ថ ហិ តត្ថតរាតិ បរេបិ ឯសេវ នយោ។ យេ ឧបយាហំសូតិ យេ ឧបេន្តិ។ តញ្ញេវ ទិដ្ឋឹ នប្បជហន្តិ, អញ្ញាញ្ញា ទិដ្ឋឹ ឧបាទិយន្តីតិ មូលទស្សនំ នប្បជហន្តិ, អបរទស្សនំ ឧបាទិយន្តិ។

ឯត្ថ ច សស្សតំ គហេត្វា តម្បិ អប្បហាយ ឧច្ឆេទំ វា ឯកច្ចសស្សតំ វា គហេតុំ ន សក្កា, ឧច្ឆេទម្បិ គហេត្វា តំ អប្បហាយ សស្សតំ វា ឯកច្ចសស្សតំ វា ន សក្កា គហេតុំ, ឯកច្ចសស្សតម្បិ គហេត្វា តំ អប្បហាយ សស្សតំ វា ឧច្ឆេទំ វា ន សក្កា គហេតុំ។ មូលសស្សតំ បន អប្បហាយ អញ្ញំ សស្សតមេវ សក្កា គហេតុំ។ កថំ? ឯកស្មិញ្ហិ សមយេ "រូបំ សស្សត"ន្តិ គហេត្វា អបរស្មិំ សមយេ "ន រូបមេវ សស្សតំ, វេទនាបិ សស្សតា, វិញ្ញាណម្បិ សស្សត"ន្តិ គណ្ហាតិ។ ឧច្ឆេទេបិ ឯកច្ចសស្សតេបិ ឯសេវ នយោ។ យថា ច ខន្ធេសុ, ឯវំ អាយតនេសុបិ យោជេតព្ពំ។ ឥទំ សន្ធាយ វុត្តំ – "តញ្ញេវ ទិដ្ឋឹ នប្បជហន្តិ, អញ្ញាញ្ញា ទិដ្ឋឹ ឧបាទិយន្តី"តិ។

ទុតិយវារេ អតោតិ អប្បជហនកេសុ និស្សក្កំ, យេ នប្បជហន្តិ, តេហិ, យេ បជហន្តីតិ វុច្ចិយន្តិ, តេវ តត្តរា អប្បតរាតិ អត្ថោ។ តញ្ញេវ ទិដ្ឋឹ បជហន្តិ, អញ្ញាញ្ញា ទិដ្ឋឹ ន ឧបាទិយន្តីតិ តញ្ញា មូលទស្សនំ បជហន្តិ, អញ្ញាញ្ញា ទស្សនំ ន គណ្ហន្តិ។ កថំ? ឯកស្មិញ្ហិ សមយេ "រូបំ សស្សត"ន្តិ គហេត្វា អបរស្មិំ សមយេ តត្ថ អាទីនវំ ទិស្វា "ឧច្ឆេទាទិកមេតំ យថាទស្សន"ន្តិ បជហតិ "ន កេវលញ្ហិ រូបំ សស្សតន្តិ ទស្សនំ ឧច្ឆេទាទិកំ, វេទនាបិ សស្សតា...បេ... វិញ្ញាណម្បិ សស្សតន្តិ ទស្សនំ ឧច្ឆេទាទិកមេវា"តិ វិស្សជ្ជេតិ។ ឧច្ឆេទេបិ ឯកច្ចសស្សតេបិ ឯសេវ នយោ។ យថា ច ខន្ធេសុ, ឯវំ អាយតនេសុបិ យោជេតព្ពំ។ ឯវំ តញ្ញា មូលទស្សនំ បជហន្តិ, អញ្ញាញ្ញា ទស្សនំ ន គណ្ហន្តិ។

សត្តក្កិចេយ្យតាតិ កស្មា អាហ? អយំ ឧច្ឆេទលទ្ធិកោ អត្តនោ លទ្ធឹ និគូហតិ, តស្សា បន លទ្ធិយា វណ្ណេ វុច្ចមានេ អត្តនោ លទ្ធឹ បិតុកទិស្សតីតិ តស្សា លទ្ធិយា ឯកតោ ទស្សេត្វា វិភជិតុំ ឥមំ ទេសនំ អាហ។

សារាគាយ សន្តិកេតិអាទីសុ រាគវសេន ចេវ រញ្ជនីយស្ស អារម្មណស្ស តណ្ហាទិដ្ឋិសំយោជនេន ចេវ សំយោជនីយស្ស សន្តិកេ។ អភិនន្ទនាយាតិ តណ្ហាទិដ្ឋិវសេន គិលិត្វា បរិយាទិយនស្ស គហណស្ស ច អាសត្តាតិ អត្ថោ។ អសារាគាយ សន្តិកេតិអាទីសុ ចេវ អរញ្ជនីយស្ស អាសត្តាតិអាទិនា នយេន អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

ឯត្ថ ច សស្សតទស្សនំ អប្បសាវជ្ជំ ទន្ធវិរាគំ, ឧច្ឆេទទស្សនំ មហាសាវជ្ជំ ខិប្បវិរាគំ។ កថំ? សស្សតវាទី ហិ ឥធលោកំ បរលោកញ្ច អត្ថីតិ ជានាតិ, សុកតទុក្កដានំ ផលំ អត្ថីតិ ជានាតិ, កុសលំ ករោតិ, អកុសលំ ករោន្តោ ភាយតិ, វដ្ដំ អស្សាទេតិ, អភិនន្ទតិ។ ពុទ្ធានំ វា ពុទ្ធសាវកានំ វា សម្មុខីភូតោ សីឃំ លទ្ធឹ ជហិតុំ ន សក្កោតិ។ តស្មា តំ សស្សតទស្សនំ អប្បសាវជ្ជំ ទន្ធវិរាគន្តិ វុច្ចតិ។ ឧច្ឆេទវាទី បន ឥធលោកបរលោកំ អត្ថីតិ ជានាតិ, សុកតទុក្កដានំ ផលំ អត្ថីតិ ជានាតិ, កុសលំ ន ករោតិ, អកុសលំ ករោន្តោ ន ភាយតិ, វដ្ដំ ន អស្សាទេតិ, នាភិនន្ទតិ, ពុទ្ធានំ វា ពុទ្ធសាវកានំ វា សម្មុខីភាវេ សីឃំ ទស្សនំ បជហតិ។ បារមិយោ បូរេតុំ សក្កោន្តោ ពុទ្ធោ ហុត្វា, អសក្កោន្តោ អភិនីហារំ កត្វា សាវកោ ហុត្វា បរិនិព្ពាយតិ។ តស្មា ឧច្ឆេទទស្សនំ មហាសាវជ្ជំ ខិប្បវិរាគន្តិ វុច្ចតិ។

១០៧។ សោ បន បរិព្ពាជកោ ឧបមត្ថំ អសល្លក្ខេត្វា – “មយ្ហំ ទិដ្ឋិំ វណ្ណេតិ បសំសតិ, អទ្ធា មេ យុត្តំ ភវិស្សតី”តិ សល្លក្ខេត្វា ឧក្កំសេតិ មេ ភវន្តិអាទិមាហ។

ឥទានិ យស្មា អយំ បរិព្ពាជកោ កញ្ចិ ទិដ្ឋិំ អនុជានាតិ, ឧច្ឆេទវាទោ ហិ សោ, ឥទានិ ទិដ្ឋិំ អបនេត្វា វទតិ, តស្មា អស្ស ទិដ្ឋិយា អាទីនវំ ទស្សេតុំ អតោ ខោតិអាទិមាហ។

១០៨។ អថស្ស ភគវា ទិដ្ឋិយា អាទីនវំ ទស្សេត្វា អាទិក្ខេត្វា អយំ ខោ បន, អគ្គិវេស្សន, កាយោតិអាទិមាហ។

ន កេនចិ សំវទតីតិ សស្សតំ គហេត្វា “សស្សតវាទី អហ”ន្តិ ឧច្ឆេទវាទិនាបិ សទ្ធិំ ន សំវទតិ, តមេវ គហេត្វា “សស្សតវាទី អហ”ន្តិ ឧក្កដ្ឋសស្សតវាទិនា សទ្ធិំ ន វិវទតិ។ ឯវំ តេនាបិ វាទា បរិច្ឆិន្ទិត្វា វោហារមត្តេន។ យញ្ច លោកេ វុត្តន្តិ យំ លោកេ កថិតំ វោហរិតំ, តេន វោហរតិ អបរាមសន្តោ កិញ្ចិ ធម្មំ បរាមាសគ្គាហេន អគ្គណ្ហន្តោ។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“យោ ហោតិ ភិក្ខុ អរហំ កតាវី,

ខីណាសវោ អន្តិមទេហធារី;

អហំ វទាមីតិបិ សោ វទេយ្យ,

មមំ វទន្តីតិបិ សោ វទេយ្យ;

លោកេ សមញ្ញំ កុសលោ វិទិត្វា,

វោហារមត្តេន សោ វោហរេយ្យា”តិ៑ (សំ៑ និ៑ ១៑២៥);

អបរម្បិ វុត្តំ – “ឥមា ខោ ចិត្ត លោកសមញ្ញា លោកនិរុត្តិយោ លោកវោហារា លោកបញ្ញត្តិយោ, យាហិ តថាគតោ វោហរតិ អបរាមស”ន្តិ (ទី៑ និ៑ ១៑៤៤០)៑

២០៩៑ អភិញ្ញាបហានាយាហាតិ សស្សតាទីសុ តេសំ តេសំ ធម្មានំ សស្សតំ អភិញ្ញាយ ជានិត្វា សស្សតស្ស បហានាយាហ, ឧច្ឆេទំ, ឯកច្ចសស្សតំ អភិញ្ញាយ ឯកច្ចសស្សតស្ស បហានំ វទតិ៑ រូបំ អភិញ្ញាយ រូបស្ស បហានំ វទតីតិអាទិនា នយេនេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្វោ៑

បដិសម្ភិទាប្បត្តោតិ បញ្ចវោក្ខន្ធស្ស៑ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តីតិ អនុប្បាទនិរោធេន និរុទ្ធេហិ អាសវេហិ អគ្គហេត្វាវ ចិត្តំ វិមុត្តិ៑ ឯត្តាវតា វេស បរស្ស វឌ្ឍិតំ កត្តំ កុដ្ឋិត្វា លុទ្ធំ វិនោទេន្តោ វិយ បរស្ស អារទ្ធាយ ធម្មទេសនាយ ញាណំ បេសេត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា អរហត្តមគ្គំ បត្តោ, សាវកបារមីញាណស្ស ច មត្ថកំ, សោតាបន្នស្ស ច បញ្ញា បដិវិទ្ធា ហោតិ៑ ទីឃនខោ បន សោតាបត្តិផលំ បត្វា សរណេសុ បតិដ្ឋិតោ៑

កថំ បន ព្រហ្មំ ទេសតិ សុទ្ធេយ ធរមានេយេវ និដ្ឋាបេត្វា គិញ្ញាដ ខន្ធយោជេត្វា ពន្ធំ ជត្វា សាវកបារមិតាយកាសិ, វិសុទ្ធិមគ្គប្បត្តកោ តេ សត្តិបិតោ អហោសិ៑ តតិយានិ អង្គានិ – យានភក្ខេត្តន យុត្តោ បុណ្ណរិយាបិសទិវេសោ, កោនទិ អនាយត្តិតានិ ហុត្វា អត្តនោយេវ ធម្មតាយ សត្តិបតិតានិ អដ្ឋតាលសមានិ និក្ខមិតានិ, តេសុ ឯកោបិ បុថុជ្ជនោ ច សោតាបន្ន-សកទាគាមិ-អនាគាមិ-សុក្ខវិបស្សក-អរហន្តេសុ ច អញ្ញតរោ ហោតិ, សន្តោ លទ្ធអភិញ្ញាច, ឯកោបិ នេត្ត សត្តកោន កោនេស លិក្ខិត្វា បដ្ឋិតោ នាម ហោតិ, សន្តោ ឯហិភិក្ខុនាមេវាតិ៑

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

ទីឃនខសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា៑

៦៑ មាគណ្ឌិយសុត្តវណ្ណនា

᪑᪐᪕᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨣᨱ᩠ᨯᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨣ᩠ᨿᩣᨣᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩉᩮᩣᨾᩈᩣᩃᩣᨿᩴ᪨ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᨠᩮᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩣᨣᨱ᩠ᨯᩥᨿᩣ ᨾᩣᨲᩩᩃᩮᩣ ᨧ ᨽᩣᨣᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩣᨲᩩᩃᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨽᩣᨣᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨸᩥ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩤᨸᩩᨱᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨳᩔ ᨽᨣᩅᩤ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩁᨾᨱᩦᨿᩴ ᨴᩮᩅᩅᩥᨾᩣᨶᩈᨴᩥᩈᩴ ᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩥᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩃᩣᨴᩥᨠᨲᩥᨱᨠᨧᨧᩁᩦᩉᩥ ᨠᩃ᩠ᩃᩣᨷᩮ ᩋᨣ᩠ᨿᩣᨣᩣᩁᩮ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩈᨦ᩠ᨣᩉᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨲᩥᨸᩣᩉᩴ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩦᨲᩥ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᩴᨴᩥᩅᩈᨾᩮᩅ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᨲᩴ ᩋᨣ᩠ᨿᩣᨣᩣᩁᩴ ᨣᩣᨾᩪᨸᨧᩣᩁᩮ ᨴᩣᩁᨠᨴᩣᩁᩥᨠᩣᩉᩥ ᩌᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨣᩅᩤ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩥᩅᩈᨽᩣᨣᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᩴ ᩅᩣᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨡᩮᩣ…ᨸᩮ… ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨣᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᨴᩥᩅᩈᩮᩈᩩ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ ᩈᩴᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩴᨴᩥᩅᩈᩴ ᨸᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨲᨴᩣ ᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩪᩈᩈᨾᨿᩮ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩅᩮᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ – “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩣᨣᨱ᩠ᨯᩥᨿᩮᩣ ᩍᨵᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩴ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨠᨳᩣᩈᩃ᩠ᩃᩣᨸᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨳᩣᩉᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ, ᩈᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩤᨸᩩᨱᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨾᨿᩣ ᨸᩤᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨸᩪᩁᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨

ᩈᨾᨱᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩩᩁᩪᨸᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ “ᩈᨾᨱᩔ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ᪨ ᨶ ᨧ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᨲᩈᨾᨱᩔ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨴᩤᩁᩮᩉᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩤ ᨸᩤᨴᩮᨶ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩤ ᩈᩦᩈᩮᨶ ᨸᩉᨭᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩤ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨠᩩᩃᩮᩣ ᩋᨶᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩃᩮᨡᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨶ ᨲᩪᩃᩥᨠᩣᨿ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᩈᨾᨱᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩅᩁᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨽᩪᨶᩉᩩᨶᩮᩣᨲᩥ ᩉᨲᩅᨯ᩠ᨰᩥᨶᩮᩣ ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨠᩣᩁᨠᩔ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ? ᨨᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩃᨴ᩠ᨵᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᨲᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨻᩕᩪᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᨻᩕᩪᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩈᩩᨲᩴ ᩈᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᩩᨲᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨥᩣᨶᩴ ᨻᩕᩪᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨥᩣᨿᩥᨲᩴ ᨥᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨥᩣᨿᩥᨲᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ ᨻᩕᩪᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩤ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᨻ᩠ᨻᩤ, ᩋᩈᩣᨿᩥᨲᩴ ᩈᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᩣᨿᩥᨲᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨻᩕᩪᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᨹᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨹᩩᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨾᨶᩮᩣ ᨻᩕᩪᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨨᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩤ ᨸᨶ –

“ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩮᩣᨲᩮᨶ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ;

ᨥᩣᨶᩮᨶ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᨵᩩ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ᪨

ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᨵᩩ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ;

ᨾᨶᩈᩣ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᨵᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ;

ສຎາຕ຺ຕ຺ ນິຈຸເທາ ກົກ຺ຕ຺, ສຎາຈຸກ຺ກ຺ ປຍຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ· (ຜ· ປ· ໑໙໐-໑໙໑) –

ເຕສຸ ຖານເຣສຸ ນິຈເຣ ປຎ຺ຎເປຕິ· ຕສ຺ມາ ເສາ “ຈສ຺ຖິເທາ ນຍເຕາ ເກາຕເຍາ ປຣິຍາຍການເກາ”ຕິ ປຎ຺ຎາຍາເຕາ “ຄຸຕຫຸເຕາ”ຕິ ອາຫ·

ອຣິເຍ ຕາເຍ ຊເປຸ ຄຸສເລຕິ ປຣິສຸເທ຺ທ ການເຟເປຸ ອເຕຈເຍ຺ຍ· ຢຸປິຕາ ກິ ຊເສ຺ສຕີ? ອຸຈຣູປສ຺ສ ຕາຍ ຊຸກ຺ກຕສ຺ສ ປຎ຺ຎາຕສ຺ສ ຍສສ຺ສີເຕາ ຊຸປຣິ ຈາຈິ ກາສຍາເຕຕ ຈີຍໍສີຕ຺ວາ ຊຸປຊາເຣຕ຺ວາ ຍຸເຕ ອາຣກ຺ຂ ຊເປຕ຺ວາ ກາສິຕເຍ຺ຍາ ເຫາຕີ· ຕສ຺ມາ ຍາ ສຫສາ ອກາສິ, ຍຸເຕ ອາຣກ຺ຂ ຊເປຫີຕີ ຊເສ຺ສຕີ· ອຸຈຕິຍາເຕາ ສຸເຕ຺ຕ ຍູຈເຣຕີຕີ ຍສ຺ມາ ອຍ຺ຍາກໍ ສຸເຕ຺ຕ ອຸຈິ ອາກຈ຺ຈຕິ, ຕ ຍຍໍ ຍຸຫາຣູຍຫີຈ຺ຈາຍຕ຺ຕ ຈຊາຍ, ສຸເຕ຺ຕ ຈ ຕາຍ ອາກຕໍ ຈຊຍາຕາ ກສ຺ສ ກາເຍສ຺ສາຍ, ຕສ຺ມາ ສຍຸຫາປິ ຕໍ ຈເຊສ຺ສາຍາຕີ ອເຕ຺ວາ· ອເປຍາສຸເກ຺ກາຕີ ຍຍ ຣກ຺ຂຕ຺ວາຍ ອຕຸສ຺ສຸເກ຺ກາ ອຈາຈເຣາ ຫຸຕ຺ວາຕີ ອເຕ຺ວາ· ຈຸເຕ຺ຕາຈ ຕໍ ຈເຊສ຺ສາຕີ ຍຍາ ຈຸເຕ຺ຕາຈ ຫຸຕ຺ວາ ອປຸຈ຺ຈິເຕາຈ ກຈໍ ສຍຊຸາເປຕ຺ວາ ອຍ຺ຍຊຍ຺ຍອາຊີຕິ ກເຫຕ຺ວາ ຈີຍ ອປຸຣຍຍາເຕາ ຍຍາ ກຈີຕຕິຍາເຍຕ ກຈິ ກາຣຖາເຂາ ຈເຊສ຺ສ, ຈຊສ຺ສຸຕີ ອເຕ຺ວາ·

໑໐໘· ອເສ຺ສາສິເຫາຕີ ສຕ຺ວາ ອາເລກໍ ຈເຊຕ຺ວາ ຊີຍ຺ຍຈກ຺ຂຕາ ຍາກຸສ຺ຖີຍໍ ຕຕ຺ວາ ອາກຕໍ ອຊຸສ, ຊິຕ຺ຕໍ ຂຕາຕໍ ກາສຍາຕາຕໍ ຊີຍ຺ຍເສາເຕຕ ສຊຸຍີ ອເສ຺ສາສີ· ປຊີສລ຺ລາຕາ ຈຸຊ຺ຊີເຕາຕີ ຜລສຍາປຕ຺ຕິຍາ ຈຸຊ຺ຊີເຕາ· ນິຈີເກ຺ກາຕີ ປີຕິນິເຈເກຕ ນິຈີເກ຺ກາ ຈລິເຕາ ກຍີເຕາ· ຕສ຺ສ ກິຣ ອຸຕຊເຫາສີ – “ເຕຈ ຍາກຸສ຺ຖີເຍຕ ສຍລສ຺ສ ເກາຕຍສ຺ສ ອາເຣາຈິຕໍ, ຕ ຍຍາ· ອເຍ຺ຍ ສຸກ຺ຖິຕ຺ວາ ອເຍ຺ຍາ ອຸຕ຺ວາ ຕຕິເຍາປິ ຕຕ຺ວາ, ສຸເທາ ກຈີສ຺ສຕີ ອຍ຺ຍາກໍ ສເຊາ ຕິລິຫເສາເຕຕ ປຸຣິເສຕາ”ຕິ· ອຊສ຺ສ ອຕ຺ຕຕ຺ເຣ ປີຕິ ຊຸປຍ຺ຍີຕ຺ວາ ຕຈຕຈຸຕິເລີຍກຸປສຫສ຺ສາຕິ ຊຸຊກ຺ກາຕິ ອກາສີ· ເຕຕ ຈຸຕ຺ຕໍ “ນິຈີເກ຺ກາ ເລີຍຫຊ຺ຊາເຕາ”ຕິ· ອຊເຫາ ຍາກຸສ຺ຖີເຍາ ປຣິຍາຂເກາຕີ ປຣິຍາຂກສ຺ສ ປກິຕ຺ຕຍຸໍ ຈີຍ ຕີຊໍ ປຣິປິກກຕໍ ຕາກໍ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕິສີຊິຕໍ ອສເກ຺ກາເຕ຺ຕາ ອາຫິສ຺ຖຍາເຕາ ປຸຕ ສຕ຺ຕຸ ສຕ຺ຕິກໍ ອາກຕ຺ວາ ອຸກຍຕ຺ຕ ຕິສີຊີ· ຕໍ ຊເສ຺ສຕໍ “ອຊ ເຫາ ຍາກຸສ຺ຖີເຍາ”ຕິອາຊີ ຈຸຕ຺ຕໍ·

໑໐໙· ສຕ຺ວາ – “ອຸຈິ ກິຣ ຕຸ໌, ຍາກຸສ຺ຖີຍ, ຍໍ ອເຈຈາ”ຕິ ອເຈຕ຺ວາຈ ຈກ຺ຂ ເຫາ, ຍາກຸສ຺ຖີຍາຕີ ປຣິຍາຂກສ຺ສ ຊຍຸເຊສຕໍ ອາຣກີ· ຕຕ຺ວາ ຈສຕຊ຺ຊາຕເຊ຺ຕ ຣູປໍ ຈກ຺ຂສ຺ສ ອາຣາເຍາຕີ ຈກ຺ຂ ຣູປາຣາຍໍ· ຣູເປ ຣຕຕ຺ຕິ ຣູປຣຕໍ· ຣູເປຕ ຈກ຺ຂ ອາເຍາຊີຕໍ ປເຍາຊີຕຕ຺ຕິ ຣູປສຍຸຊີຕໍ· ຊຕ຺ຕຕິ ຕິຍ຺ຍີເສຈຕໍ· ກຸຕ຺ຕຕິ ເກາປິຕໍ· ຣກ຺ຂຕຕ຺ຕິ ຊປິຕຣກ຺ຂ· ນິຈຸຕຕ຺ຕິ ປິຫິຕໍ· ນິຈຣາຍາຕີ ປິຊາຕຕ຺ວາຍ·

໑໑໐· ປຣິຈາຣິຕປຸເຍ຺ຍາຕີ ອກິຣຍິຕປຸເຍ຺ຍາ· ຣູປປຣິຍອາຫຕຕ຺ຕິ ຣູປໍ ອາຣຕ຺ຕ ຊຸປຍ຺ຍຕປຣິຍອາຫໍ· ຢຸຍສ຺ສ ປຕ ເຕ, ຍາກຸສ຺ຖີຍ, ກິຍສ຺ສ ຈຈຕີຍຕຕ຺ຕິ ຢຸຍສ຺ສ ຣູປໍ ປຣິກຸສ຺ຖີຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕປຕ຺ຕສ຺ສ ຕິລາສຈສ຺ສ ຕຍາ ກິ ຈຈຕໍ ຈຕ຺ຕຍ຺ຍໍ ອສ຺ສ, ອຸສ຺ຖິເທາ ປຣິຍາຊການເກາຕີ ຢຸຊິ ຈຕ຺ຕຍ຺ຍໍ, ຕ ຈຕ຺ຕຍ຺ຍຕຕ຺ຕິ ປຸຈ຺ຈຕີ· ຕ ກິຈ຺ຈໍ, ເກາ ເກາຕຍາຕີ, ເກາ ເກາຕຍ, ກິຈ຺ຈໍ ຈຕ຺ຕຍ຺ຍໍ ຕຕ຺ວາ· ເສສຖາເຣສຸປິ ອຸເສຈ ຕເຍາ·

໑໑໑· ຢຸຊາຕິ ຍສ຺ມາ ຕຍາ ປຍ຺ຈກ຺ຂເຕ຺ຖ ປຣິກຸເຫຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕປຕ຺ຕສ຺ສ ຕິລາສຈສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ ຈຕ຺ຕຍ຺ຍໍ ຕຕ຺ວາ, ອຫຍ຺ຈ ປຍ຺ຈກ຺ຂເຕ຺ຖ ປຣິກຸເຫຕ຺ວາ ສຍ຺ຍຍ຺ຍຕໍ ປເຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ອຫຍ຺ປິ ເຕ ຕ ກິຈ຺ຈໍ ຈຕ຺ຕເຍ຺ຍາຕີ ຊເສ຺ສຕໍ ອຫໍ ເຫາ ປຕາຕິອາຊີຍາຫ· ຕສ຺ສ ຍຍໍຍາກຸສ຺ຖີຍາຕີ ກິຫິການເລ ອຕ຺ຕເຕາ ສຍຕ຺ຕິ ຊເສ຺ສເຕ຺ຕາ ອາຫ· ຕຕ຺ວາ ຈສ຺ສີເກາຕິອາຊີສຸ ຍຕ຺ວາ ສຸຕໍ ເຫາຕີ ຈສ຺ສການເລ ຈສິຕໍ, ອຍໍ ຈສ຺ສີເກາ· ຢຸຕເຣສຸປິ ອຸເສຈ

ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩅᩔᩴ ᩅᩣᩈᩮᩣ ᩅᩔᩴ, ᩅᩔᩴ ᩋᩁᩉᨲᩦᨲᩥ ᩅᩔᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩁᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩔᩥᨠᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨶᩣᨲᩥᩏᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨲᩥᨶᩦᨧᩮᩣ, ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩣᨲᨸᩣᨶᩣᨶᩥᨸᩥᩔ ᨶᩣᨲᩥᨲᨶᩪᨶᩥ ᨶᩣᨲᩥᨻᩉᩪᨶᩥ, ᨽᩪᨾᨲ᩠ᨳᩁᨱᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨡᨩ᩠ᨩᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥᨸᩮᨲ᩠ᨳ ᨾᩥᩔᨠᩣᨶᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨳᨾ᩠ᨽᩣᨸᩥ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᨶᩦᨧᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩣᨲᨸᩣᨶᩣᨶᩥ ᨲᨶᩩᨠᩣᨶᩥ ᩈᩩᨡᩩᨾᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩣᨶᩥ᪨ ᩏᨱ᩠ᩉᨸᩅᩮᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨿᩪᩉᩣᨶᩥ ᨶᩦᩉᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩪᨾᨲ᩠ᨳᩁᨱᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨸᩣᩁᩩᨸᨶᩣᨶᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨱ᩠ᩉᩅᩦᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨡᨩ᩠ᨩᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᩈᩥᨶᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨠᨭᩩᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᨬ᩠ᨧ᪨ ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥᨠᩮ ᨳᨾ᩠ᨽᩣᨸᩥ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩣᨲᨸᩣᨶᩣᨶᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨻᩉᩪᨶᩥ ᩅᩥᨸᩩᩃᨩᩣᩃᩣᨶᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩪᨾᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩩᨠᩪᩃᨾᨿᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᨡᨩ᩠ᨩᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᨾᨵᩩᩁᩁᩈᩈᩦᨲᩅᩦᩁᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩅᩣᨲᨸᩣᨶᩈᨾᩦᨸᩮᩈᩩ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨶᩅ ᨧᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩔ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩦᩃᩩᨸ᩠ᨸᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨨᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᨸᨴᩮᩈᩮᩈᩩ ᩏᨴᨠᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮᩉᩥ ᨴᩮᩅᩮ ᩅᩔᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᨿ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨲᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨥᨭᩮ ᨧ ᩁᨩᨲᨥᨭᩮ ᨧ ᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣᨴᨠᩔ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩦᩃᩩᨸ᩠ᨸᩃᨣᨧ᩠ᨨᨠᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩃᩮᩣᩉᨠᨭᩣᩉᩮᩈᩩ ᨣᨶ᩠ᨵᨠᩃᩃᩴ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩦᩃᩩᨸ᩠ᨸᩃᨸᨴᩩᨾᨸᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩣᨶᩥ ᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨲᩩᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᨸᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩈᩪᩁᩥᨿᩁᩈ᩠ᨾᩦᩉᩥ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩣᨶᩥ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᩣ ᨽᨾᩁᨣᨱᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩮᩈᩩ ᩁᩈᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᩋᨲᩥᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨾᨠᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩃᩮᩣᩉᨶᩣᩊᩥᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᨸᩣᩈᩣᨴᩔ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᨦ᩠ᨣᨱᩮ ᩁᨲᨶᨾᨱ᩠ᨯᨸᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩈᩩᨡᩩᨾᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨩᩣᩃᩴ ᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨾᩉᩥᩴᩈᨧᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨾᩮᨥᨠᩦᩊᨶᩅᩮᩃᩣᨿ ᨾᩉᩥᩴᩈᨧᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᩣᩈᩣᨱᨣᩩᩊᩮ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩮᨥᨳᨶᩥᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨴᨠᩴ ᩋᨽᩥᩁᩪᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩣᩃᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨸᨲᨲᩥ, ᩅᩔᨸᨲᨶᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨴᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩦᩃᨸᨭᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨶᩦᩃᨸᨭᩴ ᨸᩣᩁᩩᨸᨲᩥ, ᨶᩦᩃᨸᩈᩣᨵᨶᩴ ᨸᩈᩣᨵᩮᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣᨸᩥᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨶᩣᨭᨠᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨶᩦᩃᩅᨲ᩠ᨳᩣᨽᩁᨱᩣᨶᩮᩅ ᨶᩦᩃᩅᩥᩃᩮᨸᨶᩣᨶᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲᨶᨾᨱ᩠ᨯᨸᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩥᩅᩈᨽᩣᨣᩴ ᨾᩉᩣᨠᩦᩊᩴ ᨠᩦᩊᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩦᨲᩃᩴ ᩏᨲᩩᩈᩩᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨸᩣᩈᩣᨴᩔ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩥᩅᩣᨠᩣᩃᩮ ᨶᩣᨶᩣᩅᨱ᩠ᨱᩈᨠᩩᨱᨣᨱᩣ ᨸᩣᨧᩦᨶᩈᩁᨲᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᩁᩅᨾᩣᨶᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩈᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩈᩁᨲᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᩣᨧᩦᨶᩈᩁᩴ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩈᩁᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩈᩁᩴ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩈᩁᨲᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩈᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔᩈᨾᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩥᨠᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᨽᩪᨾᩥᨠᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩅᩔᩥᨠᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨽᩪᨾᩥᨠᩮᩣ᪨

ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩦᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩉᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩪᩁᩥᨿᩣᨶᩮᩅ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥᨸᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩮᩅ ᪨ ᨴᩮᩣᩅᩣᩁᩥᨠᩣᨸᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣᩅ, ᨶ᩠ᩉᩣᨸᨶᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩣᨸᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣᩅ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨠᩥᩁ – “ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩴ ᩍᩔᩁᩥᨿᩈᩩᨡᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨾᩣᨶᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩈᩣ ᨾᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨾᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣᩅ ᨮᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩣᨿ ᩁᨲᩥᨿᩣ ᩁᨾᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩥᨠᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩁᨲᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪑᪒᪨ ᨣᩉᨸᨲᩥ ᩅᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩮᨲᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩩᩔᩥᨿᩮᩅ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨷᩮᨭ᩠ᨮᩣ, ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨣᩅᩮᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᨸᨶ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨣᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ

ខត្តិយព្រាហ្មណេ អគ្គហេត្វា “គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា”តិ អាហ។ អាវសេយ្យាតិ យាត្រាវកកាយហេតុ អាវសេ្វា ករេយ្យាតិ អវត្វា។ អភិក្កន្តតរាតិ វិសិដ្ឋតរា។ បណីតតរាតិ អតប្បកតរា។ ទុត្តយម្បិ វេទំ –

“កុសលេក្ខុនយាគាយ, សមុទ្ទេ ខ្ទុកំ មិនេ;

ឯវំ យាត្រាវកា កាយា, ចិត្តកាយាន សត្តិកោ”តិ។ (ជា. ១.១០.១០៥) –

សមណកោយ្យាតិដ្ឋិតិ ចិត្តសុចំ កលិត្វា តតោ វិសិដ្ឋតរា ហុត្វា តិដ្ឋតិ។

ឧបមាសំសន្ទនំ បនេត្ថ ឯវំ វេទិតព្វំ – គហបតិស្ស បញ្ចាហិ កាយពុណេហិ សមង្គីភូតកាលោ វិយ ទោឡិសត្តស្ស តីសុ បិសាចេសុ វត្តាលីសមហាទិស្សត្តិមន្តេយោគកាលោ, តស្ស សុវណ្ណំ បុរេត្វា សកេ តិត្តត្តកាលោ វិយ ទោឡិសត្តស្ស អភិកិណ្ណមនំ កត្វា ទោឡិបល្លង្កេ សន្តញ្ញាតំ បដិបិន្នកាលោ, តស្ស តន្តកវនេ សមត្តិ អនុភវកាលោ វិយ តថាកតស្ស វេទុត្តញ្ញាតិកាបលសមាបត្តិរតិយា វីតិវត្តកាលោ, តស្ស យាត្រាវកានំ បញ្ចន្នំ កាយពុណានំ អបត្តកាលោ វិយ តថាកតស្ស វេទុត្តញ្ញាតិកាបលសមាបត្តិរតិយា វីតិនាមេតុស្ស ហីនជនសុខស្ស អបត្តកាលោតិ។

១០៧។ សុខីតិ បទំ ទុក្ខិតោ បដ្ឋា សុខិតោ អស្ស។ រោគីតិ បទំ វេទនាតិយកោ បដ្ឋា រោគី ឯកកោ ករេយ្យ។ សមំវសីតិ បទំ វេទនស្ស វសេ វត្តយាតោ វេទនេន តិសីទាតិ ទុវត្ត តិសីទំ, តិបន្នាតិ ទុវត្ត តិបន្នំ, ក្រព្ភាតិ ទុវត្ត ក្រព្ភំ, បិវាតិ ទុវត្ត បិវំ, បដ្ឋា សមំវសី ជាតោ។ រោគ កាយំករោយាតិ បទំ ពុទ្ធិតិទ្ធិតដ្ឋានំ កត្វា តាលត្ត, បដ្ឋា ទោរោក ចូបសន្តេ វតនស្សតកិរិនស្សតបព្ពតនស្សតាជីសុបិ រោគកាយំ ករោយ ជាតោ, យត្ត យត្តេវ កត្វា ពុទ្ធតិ, តត្ត តត្តេវ ករេយ្យ។

ឯត្ថាបិ ពុទ្ធំ ឧបមាសំសន្ទនំ – សុរិសស្ស ពុទ្ធកាលោ វិយ ហិ ទោឡិសត្តស្ស អការបន្តេវសកាលោ, អង្គារកបល្លំ វិយ ឯកំ កាយវត្ត, ឆន្ទ កបល្លាតិ វិយ ឆន្ទ វត្ថូតិ, សក្កស្ស បន ខេវបរេណ្ណា អដ្ឋទោយ្យកោដិយោតិ អង្គារកបល្លាតិ វិយ អដ្ឋតិយតាជកោកោដិយោ, តទេហិ វលយុលាតិ តទេត្វា អង្គារកបល្លេ បរិតាបនំ វិយ វត្ថុបដិសេវនំ, គេសន្ធំ អាកមុ អនោគកាលោ វិយ កាយេសុ អាជីតវំ នេត្តមេ ម វ អាតិសំសំ ជិស្វា តិក្ខមុ ពុទ្ធភូតកាលោ វេទុត្តញ្ញាតិកាបលសមាបត្តិរតិយា វីតិវត្តកាលោ, អញ្ញា ពុទ្ធំ សុរិសំ ជិស្វា អបត្តកាលោ វិយ តាយ រតិយា វីតិនាមេតុស្ស ហីនជនរតិយា អបត្តកាលោតិ។

១០៨។ ខ្ទុបហតិគ្គេយាតិ កិមិរកុណ្ឌេត នាម ខ្ទុបហតកាយប្បសាទោ។ ខ្ទុបហតិគ្គិយាតិ ខ្ទុបហតបញ្ញិគ្គិយា។ ទេ យថា វេសា ខ្ទុបហតកាយិគ្គេយា ពុដ្ឋី ទុក្ខសមុស្សិរិយេវ អគ្គិម្ហិ សុលមិតិ វិបរីតសញ្ញា បច្ចលត្ត, ឯវំ បញ្ញិគ្គិយស្ស ខ្ទុបហតត្តា ទុក្ខសមុទេស្សេវ កាមេសុ សុលមិតិ វិបរីតសញ្ញា បច្ចលត្តិ។

១៣៥៉ អសុចិតរានិ ចេចាតិអាទីសុ បកតិយាច តានិ អសុចីនិ ច ទុគ្គន្ធានិ ច បូតីនិ ច, ឥទានិ បន អសុចិតរានិ ចេច ទុគ្គន្ធតរានិ ច បូតិតរានិ ច ហោន្តិ។ កាឡីតិ តស្ស ហិ បរិតាវេបត្តស្ស ច ពល្ហចត្តស្ស ច បិឡកា អន្តោ បចិសន្តិ, ទុដ្ឋលោហិតទុដ្ឋបុព្វា បឃ្ឈរន្តិ។ ឧចយស្ស កាឆិ អស្សាទេយត្តា ហោតិ។

អារោគ្យបរេយាតិ កាឆាឃ ទេឃ ទេពឆិ ឆតលិកា ចា ឃសលិកា ចា បុត្តលិកា ចា អត្ថិ, អារោគ្យំ ទេតសំ បរេយំ ក្តួយំ, តត្ថិ តទេតា ក្តួទិតទេរា លិទេកាតិ, អារោគ្យបរេយា លិកា។ ឃំកិត្វិ ឈាតសុល៌ ចា យក្កសុល៌ ចា ឋលសុល៌ ចា អត្ថិ, តិដ្ឋាត៌ តត្ថ បរេយំ, តត្ថិ តទេតា ក្តួទិតទំ សុលត្តិ តិដ្ឋាត៌ បរេយំ សុល៌។ អដ្ឋកិទេកា យក្កាតត្តិ បុដ្ឋកាកយក្កាត៌ បុដ្ឋកាកកយទេតទេតច អយតកាយីត៌ អដ្ឋកិទេកា ទេលទេយា, តត្ថិ តទេតា ទេលយតទេរា អទេដ្ឋា យទេក្កា។ អឆ ចា ទេលយំ អយតកាយិតត្តិ ឧត្ថ ទេលយត្តិបិ អយតត្តិបិ តិដ្ឋាតទេស្សច តាយំ។ ឃាចតា បុត្តុសយណ(ទ្រាហុណា បរប្បចាឝា ទេលយកាយិទេតា ច អយតកាយិទេតា ចាតិ លទ្ធិចទេសត កហិតា, សទេដ្ឋាសំ ទេតសំ ទេលយអយតកាយីត៌ យក្កាត៌ អដ្ឋកិទេកា បរទេយា ក្តួទេយាតិ អឃទេយត្ថ អទេត្ថា។

១៣៩៉ អាចរិយបរិចរិយាតត្តិ អាចរិយាតទេក្វាច អាចរិយាចរិយាតទេក្វា។ សទេយតីតិ ឧកតាញ្ញឃា យំត៌ ចិឃ ឧកតុលិឃ តុលិត៌ ចិឃ សចិសំ ហោតិ តិត្តាភាករលំ។ អទេតាយឌ្ឍីតិ បំលិំ ទេហដ្ឋា ឌ្ឍតារទេត្តា យឌ្ឍតិ – “ឥឆំ ត៌, ទេកា ទេកាតយ, អារោគ្យំ, ឥឆំ ត៌ តិដ្ឋាត”ត្តិ កាទេលត និរសំ កាទេលត ក្តរំ បរិយឌ្ឍទេត្តា ឧចយាហ។

១៣លិ៉ ទេលកត្តិ សយ្យត្ថិ៍ សាហុញ្ញឌ្ឍីទេតាតិ កាញ្ញអទេកហិ ឧញ្ញអកទេលិទេយហិ កតញ្ញលចិទេត។ សប្បាទេចាញ្ញអទេកាតាតិបិ ចទត្តិ៍ ចាឆំ តិដ្ឋាទេឃ្យាតិ កាទេលត ឆសាឃ កាទេលត អទេត្ត កាទេលត យទេឌ្ឍបរិយឌ្ឍទេត្តា តិដ្ឋាទេឃ្យ, ចទេឆឃ្យាតិ អទេត្ថា។ បុដ្ឋទេកទេហសាតិ បុដ្ឋទេកហិ ឧសា។ ចិបស្សិបិ ហិ កកចា…ទេប… កស្សទេបិបិ កកចា ចតុបរិសយទេឌ្ឍតិសិទេត្តា ឥតំ កាធំ អកាសិ, “អត្ថតិស្សិតកាចា”តិ យហាឌទេតា ក្តក្កហិ សត្ថិ បរិតិដ្ឋទេត អបរកាទេក បរិដ្ឋាឌកាត៌ អត្តទំ បចិដ្ឋា។ ទេត ទេបិត្តកកត៌ កត្វា បឆទ្ធឃទេយច ទក្ខិត្វំ សក្ខិស្ស។ ទេតតាហ – សា ឧតទេហិ អត្ថុបុទេដ្ឋាត បុត្តុឌ្ឍតកាចាតិ។

១៣ប៉ ទេរាទេកាច ក្ហទេតាតិ ទេរាកក្ហទេតា។ សេសបទេឆស្សុបិ ឧទេសច តទេយា។ អរិយំ ចក្កត្តិ បរិសុទ្ធិ ចិបស្សតាទោឡាទេក្វាច យក្កទោឡាទេក្វា បទេហាតីតិ សយទេត្ថា។ ទេកសឌ្ឍ កទេរឃ្យាតិ ក្តទ្ធិចិទេរចត៌ អទេឆាចិទេរចត៌ អឌ្ឍាតទេក្វាតិ ទេកសឌ្ឍ កទេរឃ្យ។

១៣ឌ៉ត ចក្ខុតិ ក្តប្បាទេឃ្យាតិ ឃស្ស ហិ អត្តទា បិត្តទេសយ្យឌ្ឍបលិទេចទេឆត ចក្ខុបសាទោ ក្តបហទេតា ហោតិ, ទេសា ទេលកំ ទេចឌ្ឍ អាកយូ សប្បាឃទេកសឌ្ឍ ទេសចទេត្តា ចក្ខុតិ ក្តប្បាទេតិ តាយ។ ឌដ្ឋត្តស្ស បត យាតុក្ខិទ្ធិឃំទេឃច ចិតដ្ឋាតិ, តស្មា ទេសា ត លកតិ។ ទេតត ចុត្តំ “ត ចក្ខុតិ ក្តប្បាទេឃ្យា”តិ។

១១០៍ ក្យតិយចាររេ ឌក្ខុត្ថេតិ ឌាតកាលតោ បដ្ឋាយ បិត្តាឌិបលិចេចផេត អត្ថេ៍ អយុប្បិត្តិ ពន្ធិ ប្បុត្ត្ត ច្យុត្តោ៍ អបិត្តតោបិ ឥហេឃ្យាតិ អបិតេត្តា ខេយ អយត្តិ ឧបំ អបិត្តតោ ឥបេយ្យ៍ ក្យតិយបេឥបិ ឧរេងច តេឃោ៍ ពួបិភា ចិតេត្តតាតិ ចេឌ្ឋេ អត្យាពចិត្តេត៍ ពឃ្ស ខេយ ហ្កបិតាតបច្ចយាតិ ឧពងត្ថិ ក្ខិងេច្ចេបិ បច្ចយាកាពេរា ពឆិតោ, ចេដ្ឋិ ចិកាចិពំ៍

១១១៍ឥបុ្ចាត្យឥបុត្តិ ឥបុឃ្ស អត្យឥបុំ អត្យួឆិចិតំ បឌិបឌិ៍ ពួខេយ រោកា ពល្ហា ងល្លាតិ បញ្ចាក្កុខេត្ថ ឥខេឃ្យតិ៍ ហ្កបិតាតតិរោឆាតិ ចិចេឌ្ឋិ ឥខេឃ្យេត្តា អាហ៍ ខេងំ ងត្តាត្ត ហ្កត្តាតខេយចាតិ៍

បបញ្ចាឃ្វតតិឃា បដ្ឋិបតិកាឃដ្ឋពឆាឃ

បាពល្ហិឃយ្យត្តចល្លតា តិដ្ឋិពា៍

៩៍ ងត្ថពយ្យត្តចល្លតា

១១២៍ឧចំខេយ យ្យតត្តិ ងត្ថពយ្យត្តំ៍ ពត្ត បិលក្កាក្យហាឃត្តិ ពឃ្សា ក្យហាឃ ក្ខុាឌេរ បិលក្កាក្យេក្កា អខេហាងិ, ពង្ហា បិលក្កាក្យហាខេត្តច ងត្ថិ ពតា៍ បឌិងល្លាភា ច្យដ្ឋិខេតាតិ ចិខេចពខេតា ច្យដ្ឋិខេតា៍ ខេឥចពតខេងាត្តុាតិ ចឃ្សាឥខេពខេតច តិត្ថ្ដុាខេត ឌាខេតា បហាហ្កឥពរហខេឥា៍ ក្យហាឥឃ្សាតាឃាតិ ឧត្ត ក្យហាតិ បំយ្យក្យហា៍ ងា ហ្កត្តុខេយ ហ្កឥពបុត្តដ្ឋាខេត អខេហាងិ, ឧពខេតា ហ្កបញ្ជ ពត្ថា ពាល្យេព ច បំយ្យាត្ថ តឹហទិត្វា អខេត្តា ឆប្ខុេ ហ្កឃ្សាខេបត្វា បត្តេព បឥេទ្ធត្តុខេពហងេច្ចេបត ពពា, ពត្ត ខេព បទិត្តាឌកា ចងត្តិ៍ ងា ចឃ្សាខេត ហ្កឥពបុល្លា ពិដ្ឋេតិ, តិឥាខេឈ ពត្ត ចងត្តិ៍ ពំ ងត្ថាឃ “ក្យហាឥឃ្សាតាឃា”តិ អាហ៍ ចិហាឥឃ្សាតត្តិញអតបពក្កិឃំ បច្ចខេចក្កិត្វា ងបុឌ្ឋបត្តាពឥឃ្សាតត្តំ ចាបិ ពត្តិ ចដ្ឋេតីតិ៍

ហ្កត្ថាឌិតិឃាតិ ហ្កច្ចំ តឥបាតាឃ៍ ឧចំ តឥបាតាឃ ចឃ្សា ហ្កឌ្ឍុបតចខេងត ហ្កខេច្ចា, ឌិងាយ្យ បត្តឌចខេងត បហាងខេត្ថោតិ ហ្កច្ចាងត្ថបហាងខេត្ថា, ពាឃ ហ្កច្ចាងត្ថបហាងត្ថាឃ៍ ខេពងំ បទិត្តាឌកាតំ បិខេពាច ហ្កដ្ឋាឃ ពត្តត្តិ តាយ ចេតិយចត្តំ ចា ខេពាឆិចត្តំ ចា អាចទិឃ្យបញ្ជាឃចត្តំ ចា ខេឃាតិខេងាយតងិកាខេរា ចា តត្តិ៍ ខេពត ខេព បិខេពាច ហ្កដ្ឋាឃ ពាលិពខេប តិងិត្ថា, ងាឃំ ចា ពឆាឃ ចាយ្យពត្តាឃ ងត្ថិបតិតា “ពួបឃ្ស ហខេត្តា ខេងាកខេណា ពួបឃ្ស បិខេឥា”តិ ឧចំ អញ្ញាបញ្ញាឃ្ស ហត្តបិឥាឌីតិ ចា អាខេត្ត ពួត្តិបុទិងឥាខេពឥាទិកាចខេល្លា ចា អញ្ញា ចា កាបឃ្សាឥកចឃ្សាឥាឌិចត្តំ អាខេត្ត ពឆំ បដ្ឋខេបត្វា អត្យបុខេត្តត ខេរាឌពឆាឌិអខេតពចិឆំ តិខេត្ថាតពឆំ ពខេឆត្តិ៍ ងា ហិ អតិឃ្យាតិពត្តា ងក្កខេបាក្កុបក្កាតំ តិខេត្ថាតក្យតា ពឆាតិ តិខេត្ថាតពឆា៍ ពត្ត ខេរាឌាតំ អាខេត្ត “បហាងបុខេតា បត្ថាតា ឥបុាខេងាខេកា ឧចំបហាត្យកាខេចា”តិអាឌិតា តខេឃត បចត្តា ពឆា ខេរាឌពឆា៍ ឧង តខេឃា ខេចាខេរពឆាឌីយ្យ៍

ខេពយ្យ “អយ្យខេពា ខេរាឌា អកិន្ទុខេបិ ឥឃ្សតឹខេឃា”តិអាឌិតា តខេឃត ខេពហឃ្សិពពឆាច តិខេត្ថាតពឆា ខេហាតិ៍ “ខេងាបិ តាយ ឧចំ បហាត្យកាខេចា លឃំ ពខេតា”តិ ឧចំ បចត្តា បត ពបុដ្ឋាតកាខេច តិដ្ឋេតិ៍ ខេចាខេរយ្យបិ “ប្បលខេឥខេចា ឧចំបហាត្យកាខេចា, ខេបឈបាខេលិ

ឯវំមហានុភាវតោ”តិ តេនំ ភយំ បដិច្ច អហោ សូរាតិ កោហញ្ញិតភាវេន វិរជ្ជិតភាវោ។ ឃុដ្ឋេបិ ការណម្ហុដ្ឋានេសុ “អសុភេន អសុភោ ឯវំ យាទិសោ ឯវំ ចិត្តេ”តិ កាយស្សានុបស្សនេន ភាវា វិរជ្ជិតភាវោ។ “សោបិ តាយ លយំ គតា”តិ ឯវំ បវត្តា បន សត្តាន ភាវា ភាវដ្ឋានេ អបេវ ហោតិ។ អបិច អដ្ឋានេសុ “ឯវំ វណ្ណវត្ថុ គន្ធវត្ថុ រសវត្ថុ ផស្សវត្ថុ លានិយ ព្រហ្មចរិយ មិចិយ មរិយាទិយា”តិ កាយស្សានុបស្សនេន ភាវេន ន វុត្តិ, សាមុក្កំ បន ភវតា – “បុគ្គលា ឯវំ វណ្ណានិសន្តិ អត្ថិ បរិតំ វត្ថុ សយនំ យាលំ គន្ធំ សីលវន្តានំ អចលោវនិយេន បុនំ អភិរមិយា”តិ ភាវេត្វា វុត្តំ។

ឋានិយភាវេសុបិ “អមានំ ឋានតកា សូរា នយត្ថា”តិ វា “បុគ្គលា យមំ ឯវំ ចិតិវេហិ ឃានេហិ វិរិយា”តិ វា អស្សានុបស្សនេន វត្ថុ ន វុត្តិ, សាមុក្កំ បន ភវតា “សោបិ តេ ឋានតកា លយំ គតា”តិ វា “បុគ្គលា យមំ ឯវរូបំ រូបិហតា សញ្ញស្ស អចលោ”តិ វា ភាវេតព្វា។ កាយភាវេបិ សុភិចិន្តនុភិចិន្ត សុភិក្ខនុភិក្ខានិវេសេន វា “អសុភកាយវាសិតោ សូរា នយត្ថា”តិ វា ឯវំ អស្សានុបស្សនេន ន វុត្តិ, សាមុក្កំ បន ភវតា សង្គា បសន្នាតិ វា លឃវយំ គតាតិ វា វត្ថុ វុត្តិ។ តិកយភាវដ្ឋានបក្ខភាវេសុបិ ឯវមេវ នយោ។ ព្ទត្ថិភាវេបិ វណ្ណសណ្ឋានានិ បដិច្ច អស្សានុបស្សនេន ន វុត្តិ, សង្គា បសន្នា លយំ គតាតិ ឯវមេវ វុត្តិ។ សូរភាវេបិ តក្កិមិតោ តាយ ឃោសោ សូរោ អហោសីតិ អស្សានុបស្សនេន ន វុត្តិ, សន្តោ បសន្នោ អហោសិ លយំ គតោតិ ឯវមេវ វុត្តិ។ ចិសិលាភាវេបិ អសុភា ចិសិលា សុភិចិន្តា នុភិចិន្តា សូរា នយត្ថាតិ អស្សានុបស្សនេន ន វុត្តិ, សង្គា បសន្នា លយំ គតា ព្ទោច្ចំ វុត្តិ។

ពុយ្ហានភាវេតិ ពុយ្ហានិតាភវិត្តភាវា វា ទុច្ចតិ ពុយ្ហានិកភាវា វា។ សាបិ “បិសានិកា តច្ចិតំ កាយិតំ ឈេកា”តិ អស្សានុបស្សនេន ន វុត្តិ, សង្គា បសន្នាតិអានិតា តយេវ វុត្តិ។ បុព្ពបេតភាវេតិ អតីតានាតិភាវា។ ឯត្ថ វត្តមានានាតិភាវានិមោច ចិតិច្ឆយា។

តានត្តភាវេតិ បុរិមបច្ឆិមភាវាចិមុត្តា អវមេសា នានារសតា តិរត្ថភាវា។ លោភក្ខាយិកាតិ អយំ លោហោ ភេន តិម្ពិតោ, អសុភេន តាយ តិម្ពិតោ, កាកា សេតា អដ្ឋិកំ សេតត្តា, តាកា រត្តា លោហិតស្ស រត្តត្តាតិ ឯវមាទិកា លោភាឃតចិតណ្ឌសល្លាបភាវា។

សមុទ្ទក្ខាយិកា តាយ ភង្គា សមុទ្ទា សាគរោ, សាគរេនេវ តលិតត្តា សាគរោ, លេតា យេតិ ហត្ថមុទ្ទាយ តិវេចនិតត្តា សមុទ្ទោតិ ឯវមាទិកា តិរត្ថភា សមុទ្ទក្ខាយិកភាវា។ ព្ទតិ ករោចា, ព្ទតិ អករោចាតិ ឃំ វា ចំ វា តិរត្ថភាករណំ វត្វា បវត្តិតភាវា ព្ទតិករោចករោចភាវា។ ឯត្ថ ច ករោចាតិ សស្សតំ, អករោចាតិ ឧច្ឆេទំ។ ករោចាតិ វឌ្ឍិ, អករោចាតិ ហានិ។ ករោចាតិ កាយសុខំ, អករោចាតិ អត្តកិលមថោ។ ព្ទតិ ព្ទមាយ លក្ខិសាយ ព្ទតិករោចករោចភាវាយ សទ្ធិំ ឆាត្តិំសតិរច្ឆានភាវា តាយ ហោតិ។ ឯវរូបិ តិរច្ឆានភាវំ ភាវេត្តិយា តិសិន្នោ ហោតិ។

តេតា សត្តកោ បរិច្ឆេទកោ តេ បរិច្ឆេទកេ ឆ្ពលោកេត្វា – “ព្ទយេ បរិច្ឆេទកា អតិចិរ អញ្ញមញ្ញំ អការោចា អប្បតិស្សា, យមញ្ចា សមណស្ស គោតមស្ស បិតុករោចតោ បដ្ឋាយ សុទិដ្ឋក្កមេន លាភប្បតក្កមយា ឌាតា, លោកសក្ការោបិ តេសំ បរិហីនោ។ សចេ បន ព្ទយំ ដោតំ សមណោ គោតមោ គោតមសាវកោ វា កិញ្ចិបដ្ឋានកោបិ វាស្ស អាភេន្តុយ្យ, អតិចិរ លច្ឆតិមំ ករិស្សតិ។ បរិសកោនោសា តោវ បន បរិសខេដ្ឋភេស្សេវ រូបរិ អាតេវាហតី”តិ ព្ទតោ ចិតោ ច ចិលោកេន្តា តេទំ អង្គំ។ តេន ចុត្តំ អង្គសា តោវ សត្តកោ បរិច្ឆេទកោ...

តត្ថ សណ្ឋបេសីតិ និក្ខិបេសិ, ចក្ខុស្ស បដិច្ឆាទេសិ។ យថា ស្វប្បិតា ហោតិ, តថា តំ ឋបេសិ។ យថា នាម បរិសុទ្ធព្យបចិតនេត្តា បុរិសោ ចក្ខុបដិច្ឆាទនត្ថំ និចោលតំ សណ្ឋបេតិ, បិទហតំ សណ្ឋបេតិ, ររេខាកិល្លដ្ឋានំ បុច្ឆតិ, ឧចយស្សា ចក្ខុបដិច្ឆាទនត្ថំ "អប្បសទ្ទា ហោន្តូ"តិ និក្ខិបេន្តោ យថា ស្វប្បិតា ហោតិ, តថា តំ ឋបេសីតិ អត្ថោ។ អប្បសទ្ទកាយាតិ អប្បសទ្ទំ ព្រូន្តិ, ឧកកា និសីទន្តិ, ឧកកា ពិដ្ឋន្តិ, ន គលសក្ខិលិកាយ យាបេន្តិ។ អប្បសទ្ទចិតីតាតិ អប្បសទ្ទេន និររចេន ព្រូទ្ទេន ចិតីតា។ អប្បសទ្ទស្សចណ្ណចាឌិនោតិ ឃំ ធាតំ អប្បសទ្ទំ និស្សន្ទំ។ តស្ស ចណ្ណចាឌិនោ។ ឧបសង្កមិតព្ពំ មញ្ញេយ្យាតិ ព្ពឆាគន្តព្ពំ មញ្ញេយ្យ។

គន្ធា បនេស ទេវស្ស ឧបសង្កមនំ បច្ចាសីសតីតិ។ អត្ថតោ ចុទ្ទិ បច្ចយោគោ។ បរិព្ពាជកា កិរ ព្រុទ្ធស្ស ចា ព្រុទ្ធសាចកោស្ស ចា អត្ថតោ សត្ថុនំ អាគមស្ស – "អជ្ជ អយ្យានំ សត្ថុនំ សមណោ គោតមោ អាគតោ, សារិបុត្តោ អាគតោ, ន ហោ បនេត យស្ស ចា តស្ស ចា សត្ថុនំ គច្ឆន្តិ, បស្សេច អយ្យានំ ខ្លួយការ"ន្តិ អត្ថតោ ឧបដ្ឋាកានំ សត្ថុកេ អត្ថានំ ខ្លុប្បត្តិឧទ្ទ ធានេត ធបេន្តិ។ កកចទោតាបិ ឧបដ្ឋាកេ គហិត្វា ចាយន្តិ។ ហោ កិរ កកចទោតា ឧបដ្ឋាកេ ជិស្វា ឧចំ ចទន្តិ – "ព្យយ្យានំ សត្ថា កចំ ហោតយោបិ ហោតយស្ស សាចកាបិ អយ្យានំ សត្ថុនំ អាគច្ឆន្តិ, យឃំ អញ្ញាមញ្ញា សមគ្គា។ ព្យោយ្យបន អយ្យអក្ខិហិ បស្សិត្វា ន ព្រូច្ឆ, សាយីចិកប្បំ ន គរោច, កិំ ហោ អយ្យត្វំ អបទ្ទេ"ន្តិ។ អបេយ្យកទ្ទ យត្យស្សា – "ព្រុទ្ធាបិ ឧទោតំ សត្ថុនំ គច្ឆន្តិ, កិំ អយ្យា"ន្តិ តទោតា បដ្ឋាយ ហោ ជិស្វា នប្បយជ្ជន្តិ។ ព្យាហិយទេហសុត្តិ សត្ថុនំ បរិចារេត្វា និស្សទ្ទា និសីជិស្សុ។

១១៦៖ ស្វាគតំ ភោតោ អាគតស្សាតិ ស្វាគមនំ ភោតោ អាគតស្ស។ កចន្តោ ហិ នោ អាគតោ អាគតទ្ទោ ហោតិ, គតោ ហោនោតិ ជីរេបតិ។ ជីរស្សំ ហោតិ បិយសមុទាចារចចនមេតំ។ ទេខរា បន ការលេត កាលំ បរិព្ពាជការាមំ ចារិកត្វាយ គច្ឆតីតិ បុរិមាគមនំ គហេត្វា ឧចយាហ។ ឧចទ្ធា បន ចត្វា ន យាតព្វទ្ទោ ហុត្វា និសីជិ, អត្ថតោ បន អាសនា ចុដ្ឋាយ ធំ អាសនំ បបេប្បាដេត្វា ទេទំ អាសនេន និមន្តេន្តោ និសីទតុ កចំ អាគតទ្ទោ, ព្ពដយាសនំ បញ្ញត្តន្តិ អាហ។

អត្ថរាគឆាចិប្បកតាតិ និសិន្នានំ ហោ អារព្ភតោ បដ្ឋាយ យាច យោកមនំ ឧតស្មិំ អន្តរេ កា នាម កថា ចិប្បកតា, យោកមនបច្ចយា គតយា កថា បរិយត្តំ ន គតាតិ បុច្ឆតិ។

អថ បរិព្ពាជកោ "និរត្ថកកថាច ឧសា និស្សារា ចដ្ឋសត្ថិស្សិតា, ន ព្យយ្យានំ បុរតោ ចត្តព្ពំ អរហតី"តិ ជីរេបន្តោ ពិដ្ឋតោសា, ហោតិអាឌិមាហ។ នេសា ហោតោតិ សចេ កចំ សោតុកាមោ កចិស្សតិ, បច្ឆាបេសា គឆា ន ទុល្លភា កចិស្សតិ, អយ្យានំ បកិយាយ អទេត្វា នត្ថិ។ ហោតោ បន អាគមនំ លភិត្វា អញ្ញទេច សុការណំ គធំ សោតុកាមយ្យាតិ ជីរេបតិ។ តទោតា ធប្បទេសនំ យាចន្តោ សាធុ ចត ភចន្តំ ហេយ ចាតិអាឌិមាហ។ តត្ថ អាចរិយកេតិ អាចរិយសមយេ។ អតស្សាសិកាតីតិ អស្សាសចិរហិតានិ។ សសក្កន្តិ ឧកំសទ្ធ និបាតោ, ចិញ្ញូ បុរិសោ ឧកំសេនេច ន ចសេយ្យាតិ អទេត្វា។ ចសន្តោ ច នារាធេយ្យាតិ ន សម្បាទេយ្យ, ន បរិបូរេយ្យាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ឆាយំ ធប្បំ

កុសលត្តិ ការលក្ខណំ អតចឆ្នេដ្ឋេត កុសលំ ឆយ្ថំ៍

១១៦៍ ពូលជាតិ ពូលស្មិំ លោកេ៍ តត្ថិ ជិត្តត្តិអាទីតិ សាលេឃ្យកសុត្តេ (ម៍ តិ៍ ១៍៣៣០) ចុត្តាតិ៍ ធាតុយហាភូតិកោតិ ធតុយហាភូតយយោ៍ បចចិ បចចិកាយត្តិ អដ្ឋេត្តិកា បចចិឆាតុ ឥាហិរបចចិឆាតុំ៍ អតុរេបតីតិ អតុយាតិ៍ អតុបគច្ឆតីតិ តស្សេច ចេចចត៌, អតុគច្ឆតីតិបិ អត្ថោ, ឧកយេភាបិ ឧបេតិ ឧបគច្ឆតីតិ ឥស្សេតិ៍ អាបាថំសុបិ ឧបេច តយោ៍ ពូត្រ្តិយាតីតិ មតច្ឆដ្ឋាតិ ពូត្រ្តិយាតិ អាកាសំ បញ្ញត្តិ៍ អាសត្តិបញ្ញាយាតិ តិបត្តមញ្ញោត បញ្ញាយា, មញ្ញោ ចេច, ចត្តារោ មញ្ញាបិរេឆ កេហត្វា ជិតា ចត្តារោ បុរិសា ធាតិ អត្ថោ៍ ឃាធាត្វអាហតាតិ ឃាធ សុសាភា៍ បតាតីតិ អយំ ឧចំ ឝីលចា អហោសិ, ឧចំ ទុស្សីលោតិអាជិតា តយេត បចត្តាតិ កុណបតាតិ៍ សឝីរេមេច ចា ឧត្ត បតាតីតិ អធិប្បេតំ៍ កាបោតកាតីតិ កបោតកចណ្ណាតិ, បារាចតបក្ខចណ្ណាតីតិ អត្ថោ៍

កស្សត្តាតិ កស្វត្តា, អយមេច ចា បាឡិ៍ អាហុតិយោតិ ឃំ បហេណកសក្ការាជិកេភំ ជិត្តភាត៌, សព្វំ តំ ឋាទិកាចសាភមេច ហោតិ, ត តេតា បរិ ផលភាយកំ ហុត្វា គច្ឆតីតិ អត្ថោ៍ ភត្តុបញ្ញាតត្តិ ភត្តហិ ពាលមតុស្សេហិ បញ្ញាត្តំ៍ ពាភំ ចុត្តំ ហោតិ – ពាលេហិ អត្ញដ្ឋិហិ បញ្ញាត្តមិទំ ភាត៌, ត បណ្ឌិតេហិ៍ ពាលា ទេន្តិ, បណ្ឌិតា គណ្ហន្តិតិ ឥស្សេតិ៍ អត្ថិកធាភត្តិ អត្ថិ ជិត្តំ ជិត្តផលត្តិ ពូមំ អត្ថិកធាទំមេច ធេត្តិ តេសំ តុច្ឆំ ចចត៌ មុសាចិលាបោបិ៍ ពាលេច បណ្ឌិតេ ធាតិ ពាលា ច បណ្ឌិតា ច៍

អកតេតភ មេ ឧត្ត កតត្តិ មយ្ហំអកតេតភេច សមណកមេខ្ញត ឧត្ត ឧតស្ស សមយេ កម្មំ កតំ ភាម ហោតិ, អចុសិតេតភេច ព្រហ្មចរិយេត ចុសិតំ ភាម ហោតិ៍ ឧត្តាតិ ឧតស្មិំ សមណឆម្ខេ៍ សមសមាតិ អតិចិយ សមា, សមេត ចា កុសលេភ សមា៍ សាមញ្ញំ បត្តាតិ សមាតភាចំ បត្តា៍

១១៩៍ ការេតាតិអាទីតិ អបណ្ណកសុត្តេ ចុត្តាតិ៍ តឆា តត្ថិ ហេតុតិអាទីតិ៍

១១៥៍ ចតុត្តព្រហ្មចរិយធារេស អកដាតិ អកតា៍ អកដចិឆាតិ អកតចិឆាភា, ឧចំ ករោហីតិ កេតចិ ការាបិតា ត ហោន្តីតិ អត្ថោ៍ អតិម្មិតាតិ ពូទ្ធិយាបិ ត តិម្មិតា៍ អតិម្មាតាតិ អតិម្មាបិតា៍ កេចិ អតិម្មិតព្ពាតិ បទំ ចទន្តិ, តំ តេច បាឡិយំ, ត អដ្ឋកថាយំ សន្ទិស្សតិ៍ ចញ្ញាតិ ចញ្ញបសុចញ្ញតាលោភយោ ចិយ អផលា, កស្សចិ អជនកាតិ អត្ថោ៍ ឧតេត បចចិកាយាជីតំ ទ្វាបិជីជនកកាចំ បដិក្ខិបតិ៍ បព្ពតកូដា ចិយ ជិតាតិ កូដដ្ឋា៍ ព្រាសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតាតិ មុទ្ធោ ព្រាសិកា ចិយ ជិតា៍ តព្រាឃមេឌិប្បាយោ – ឃមិទំ ជាយតីតិ ចុច្ចតិ, តំ មុទ្ធោតោ ព្រាសិកា ចិយ ចិទ្ធមាតមេច តិក្ខមតីតិ៍ “ឧសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា”តិបិ បាឡេ, សុតិឋាតោ ឧសិកត្វម្ភោ តិច្ចលោ ឋិដ្ឋតិ, ឧចំ ជិតាតិ អត្ថោ៍ ឧកយេតបិ តេសំ ចិភាសាកាចំ ជីបេតិ៍ ត ពូញ្ញត្តីតិ ឧសិកត្វម្ភោ ចិយ ជិតត្តា ត ចលត្តិ៍ ត ចិបរិណាមេត្តីតិ បកតិំ ត ជហត្តិ៍ ត អញ្ញាមញ្ញំ ឮ្យាពាធេត្តីតិ អញ្ញាមញ្ញំ ត ឧបហតត្តិ៍ ភាលត្តិ ត សមត្ថា៍

បចចិកាយោតិអាជីសុ បចចិយេច បចចិកាយោ, បចចិសមូហោ ចា៍ តត្ថាតិ តេសុ ជីចសត្តមេសុ កាយេសុ៍ តត្ថិ ហត្តា ធាតិ ហត្ថិ ចា ឃាតេតុំ ចា មោតុំ ចា សាចេតុំ ចា ឌាតិតុំ ចា ឌាតាបេតុំ ចា សមត្ថោ ភាម តត្ថីតិ ជីបេតិ៍ សត្តត្ថំត្វេច កាយាតត្តិ ឃធា

យុក្កទាសិអាឌិសុ បហដិ សត្តិ យុក្កទាសិអាឌិតំ អត្ថទេត បចិសតិ, ឲចំ សត្តត្ថិ កាឃាតំ អត្ថទេត លិទ្ធេត ចិចទេត សត្តិ បចិសតិ៍ ពត្តិ “អហំ ព្ទុយំ ឌីចិតា ទេចាទេទាទេបយី”តិ ខេកចលំ សញ្ញាយត្តទេយច ទេហាតីតិ ឌទេស្សតិ៍ ទេឃាតិបយុលសតសហស្សាតីតិ បយុលទេឃាតីតំ ក្លុត្តយទេឃាតីតំ ទុទ្ធសសតសហស្សាតិ អញ្ញាតិ ច សដ្ឋិសតាតិ អញ្ញាតិ ច លសតាតិ៍ បញ្ចា ច កយុទេតា សតាតីតិ បញ្ចា កយុសតាតិ ច, ខេកចលំ តក្កយត្តខេកត តិទត្តកំ ឌិដ្ឋិ ឌីទេបតិ៍ បញ្ចា ច កយុាតិ តីលិ ច កយុាតីតិអាឌីសុបិ ឲទេសច តទេឃា៍ ខេកធិ បតាហុ បញ្ចា កយុាតីតិ បញ្ចិត្រ្ថិយចទេសត កលតិ៍ តីលីតិ កាឃកយុាឌិចទេសតាតិ៍ កទេយុ ច អដ្ឋកទេយុ ចាតិ ឲត្តិ បតស្ស កាឃកយុញ្ចា ចឌីកយុញ្ចា កយុត្តិ លទ្ធិ, យទេតាកយុំ ក្លបដ្ឋកយុត្តិ៍ ដ្ឋដិបដិបតាតិ ក្តាសដ្ឋិ បដិបតាតិ ចតតិ៍ ដ្ឋដត្តទកប្យាតិ ឲកយ្លិ កទេប្យ ចត្យសដ្ឋិ អត្ថទកប្យា តាយ ទេហាត្តិ, អឃំ បត អទេញ្ញា ទេត្ត អឌាតទេត្តា ឲចយាហ៍ លញ្ចអាកិឌាតិទេឃា អបណ្ណកសុទេត្ត ចិត្តាទិតា៍

អដ្ឋ បុរិសក្សុយិទេឃាតិ យត្តក្សុយិ លិដ្ឋាក្សុយិ ឌីយំសកក្សុយិ ក្លញ្ចាកតក្សុយិ ទេសក្លក្សុយិ សយលក្សុយិ ឌិតក្សុយិ បត្តក្សុយីតិ ព្ទុយា អដ្ឋ បុរិសក្សុយិទេឃាតិ ចតតិ៍ ពត្តិ ឌាតឌិចសទេតា បដ្ឋាឃ សត្តឌិចទេស សប្បាឆដ្ឋាតទេតា តិក្លតត្តា សត្តា យត្តា ទេហាត្តិ ទេយាប្ជុហា៍ អឃំ យត្តក្សុយីតិ ចតតិ៍ ទេឃ បត ទ្បក្កតិទេតា អាកតា ទេហាត្តិ, ទេត អកិលំព្យទេទាឌត្តិ ទេចច ចិទចត្តិ ច៍ ស្សកតិទេតា អាកតា តំ អត្យស្សទិត្តា អត្យស្សទិត្តា ហសត្តិ៍ អឃំ លិដ្ឋាក្សុយិ តាយ៍ យាតាបិត្យតំ ហត្តិ ចា បិឌំ ចា យញ្ចា ចា ប៊ីធំ ចា កទេហត្តា ក្សុយិឃំ បឌតិក្លិបតំ ឌីយំសកក្សុយិ តាយ៍ បឌសាច កត្តិ សយត្តកាទេលិ ក្លញ្ចាកតក្សុយិ តាយ៍ សិប្បាតំ សិក្លតកាទេលិ ទេសក្លក្សុយិ តាយ៍ ឈទា តិក្លុយុ បត្តាឌតកាទេលិ សយលក្សុយិ តាយ៍ អាចទិឃំ ទេសចិត្តា ឌាតតកាទេលិ ឌិតក្សុយិ តាយ៍ កិក្លុ ច បត្តទេកា ឌិទេតា ត កិញ្ចា អាហាតិ ឲចំ អលិកិ សយលំ បត្តក្សុយីតិ ចតតិ៍

ឲក្សុតបញ្ញាសអាឌិចសទេតតិ ឲក្សុតបញ្ញាស អាឌិចចុត្តិសតាតិ៍ បរិត្តាឌកសទេតតិ បរិត្តាឌកបត្តាឌ្ឋសតាតិ៍ តាកាចាសសទេតតិ តាកយល្តលសតាតិ៍ ចិទេស ព្ទុត្រ្ថិឃសទេតតិ ចិស ព្ទុត្រ្ថិឃសតាតិ៍ តិំទេស តិទឃសទេតតិ តិំស តិទឃសតាតិ៍ ទទេឌាឆាត្យទេឃាតិ ទឌត្តកិទលដ្ឋាតាតិ៍ ហត្តបិដ្ឋិបិឌបិដ្ឋាឌីតិ សត្តាឃ ចតតិ៍ សត្ត សញ្ញីកគ្គាតិ ឡដ្ឋទេកាលាក(ក្រអឌបសុយិកយហិទេស សត្តាឃ ចតតិ៍ អសញ្ញីកគ្គាតិ សាលិឃចទេកាឆុយយុក្កកក្ខចទកក្យ្ក្រសទេក សត្តាឃ ចតតិ៍ តិកល្ពិកគ្គាតិ តិកល្ពិយិ ប្រាតកគ្គា, ក្លុទេចញ្ចុតញ្ចអាឌទេឃា សត្តាឃ ចតតិ៍ សត្ត ទេឌចាតិ ពហុ ទេឌចា, ទេសា បត សត្តាតិ ចតតិ៍ យាត្យសាបិ អតត្តា, ទេសា សត្តាតិ ចតតិ៍ សត្ត បិសាចាតិ បិសាចា យហត្តា, សត្តាតិ ចតតិ៍

សទាតិ យហាសទា៍ កណ្ណយុណ្ឌ-ទឆកាទ-អទេតាតត្ត-សីហបបិតក្យញ្ញព្ទុទ-យុចលិត្ត-ក្យណាលឌទេហ កទេហត្តា ចតតិ៍ បចុដិតិ កល្ពិកា៍ បបិតាតិ យហាបបិតា៍ បបិតសតាតីតិ លុដ្ឋកបបិតសតាតិ៍ សុបិតាតិ យហាសុបិតា៍ សុបិតសតាតីតិ លុដ្ឋកសុបិតសតាតិ៍ យហាកប្បិទេតាតិ យហាកប្បាតំ៍ ឲត្តិ ឲកយ្យាសទា ចស្សសទេត ចស្សសទេត ក្យសទេក្កត ឲកំ ក្លឌកនិត្តិ តីហទិត្តា តីហទិត្តា សត្តក្លត្តំ តយិប្រសទេទ តិទុឌទេក កទេត ឲទេកា យហាកទេប្យាតិ ចតតិ៍ ឲចទ្សុបិតំ យហាកប្បាតំ ចត្យទាសីតិសតសហស្សាតិ ទេលទេបត្តា ឌាលិ ច បល្ពិតា ច ទ្យក្លស្សត្តិ កទេទាត្តីតិ អឃយស្ស លទ្ធិ៍ បល្ពិទេតាបិ កិទ អត្ថទា ស្សញ្ញ្យ ត សទេក្កាតិ, ឌាទេលិបិ តទេតា ក្លដ្ឋំ ត កច្ឆតិ៍

សីទេលតាតិ អទេចលកសីទេលត ចា អទេញ្ញាត ចា ទេឃត ខេកតធិ៍ ចទេតតាតិ តាឌិទេសត ចទេតត៍ តទេបតាតិ តទេបិកទេយុត៍ អបទិបក្កិ

បរិបាចេតិ នាម យោ “អហំ បណ្ឌិតោ”តិ អន្តរា វិសុជ្ឈតិ។ បរិបក្កំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តឹ ករោតិ នាម យោ “អហំ ពាលោ”តិ វុត្តបរិមាណំ កាលំ អតិក្កមិត្វា យាតិ។ ហេវំ នត្ថីតិ ឯវំ នត្ថិ។ តញ្ហិ ឧភយម្បិ ន សក្កា កាតុន្តិ ទីបេតិ។ ទោណមិតេតិ ទោណេន មិតំ វិយ។ សុខទុក្ខេតិ សុខទុក្ខំ។ បរិយន្តកតោតិ វុត្តបរិមាណេន កាលេន កតបរិយន្តោ។ នត្ថិ ហាយនវឌ្ឍនេតិ នត្ថិ ហាយនវឌ្ឍនានិ។ ន សំសារោ បណ្ឌិតស្ស ហាយតិ, ន ពាលស្ស វឌ្ឍតីតិ អត្ថោ។ ឧក្កំសាវកំសេតិ ឧក្កំសាវកំសា, ហាយនវឌ្ឍនានមេវេតំ វេវចនំ។ ឥទានិ តមត្ថំ ឧបមាយ សាធេន្តោ សេយ្យថាបិ នាមាតិអាទិមាហ។ តត្ថ សុត្តគុឡេតិ វេឋេត្វា កតសុត្តគុឡំ។ និព្ពេឋិយមានមេវ បលេតីតិ បព្ពតេ វា រុក្ខគ្គេ វា ឋត្វា ខិត្តំ សុត្តប្បមាណេន និព្ពេឋិយមានំ គច្ឆតិ, សុត្តេ ខីណេ តត្ថ តិដ្ឋតិ ន គច្ឆតិ។ ឯវមេវ វុត្តកាលតោ ឧទ្ធំ ន គច្ឆតីតិ ទស្សេតិ។

១១៩។ កិមិទន្តិ កិមិទំ តវ អញ្ញាណំ, កិំ សព្វញ្ញុតាយ នត្ថិ។ ឯវំ បុដ្ឋោ សមានោ និយតិវាទេ បក្ខិបន្តោ សុញ្ញំ បេ អគារន្តិអាទិមាហ។

១២០។ អនុស្សវិកោ ហោតីតិ អនុស្សវនិស្សិតោ ហោតិ។ អនុស្សវសច្ចោតិ សវនំ សច្ចតោ គហេត្វា ឋិតោ។ បិដកសម្បទាយាតិ វគ្គបណ្ណាសកាយ បិដកត្តសម្បត្តិយា។

១២១។ មន្ទោតិ មន្ទបញ្ញោ។ មោមូហោតិ អតិមូឡ្ហោ។ វាចាវិក្ខេបំ អាបជ្ជតីតិ វាចាយ វិក្ខេបំ អាបជ្ជតិ។ កីទិសំ? អមរាវិក្ខេបំ, អបរិយន្តវិក្ខេបន្តិ អត្ថោ។ អថ វា អមរា នាម មច្ឆជាតិ។ សា ឧម្មុជ្ជននិមុជ្ជនាទិវសេន ឧទកេ សន្ធាវមានា គហេតុំ ន សក្កាតិ, ឯវមេវ អយម្បិ វាទោ ឥតោ ចិតោ ច សន្ធាវតិ, គាហំ ន ឧបគច្ឆតីតិ អមរាវិក្ខេបោតិ វុច្ចតិ។ តំ អមរាវិក្ខេបំ។

ឯវន្តិបិ មេ នោតិអាទីសុ ឯវំ កុសលន្តិ បុដ្ឋោ “ឯវន្តិបិ មេ នោ”តិ វទតិ, តតោ កិំ អកុសលន្តិ វុត្តេ “តថាតិបិ មេ នោ”តិ វទតិ, កិំ ឧភយតោ អញ្ញថាតិ វុត្តេ “អញ្ញថាតិបិ មេ នោ”តិ វទតិ, តតោ តិវិធេនាបិ ន ហោតីតិ តេ លទ្ធីតិ វុត្តេ “នោតិបិ មេ នោ”តិ វទតិ, តតោ កិំ នោ នោតិ តេ លទ្ធីតិ វុត្តេ “នោ នោតិបិ មេ នោ”តិ វិក្ខេបមាបជ្ជតិ, ឯកស្មិម្បិ បក្ខេ ន តិដ្ឋតិ។ និព្ពិជ្ជ បក្កមតីតិ អត្តនោបិ ឯវំ ហុត្វា អបស្សយោ កថិតុំ ន សក្កោតិ, យស្មា កិំ សក្ខិស្សតីតិ និព្ពិជ្ជិត្វា បក្កមតិ។ បុរិមេសុបិ អនស្សាសិកេសុ ឯសេវ នយោ។

១២៣។ សន្និធិការកំ កាមេ បរិភុញ្ជិតុន្តិ យថា បុព្ពេ គិហិភូតោ សន្និធិំ កត្វា វត្ថុកាមេ បរិភុញ្ជតិ, ឯវំ តិលតណ្ឌុលសប្បិនវនីតាទីនិ សន្និធិំ កត្វា ឥទានិ បរិភុញ្ជិតុំ អភព្វោតិ អត្ថោ។ តេ ច ខីណាសវស្ស វសនដ្ឋានេ តិលតណ្ឌុលាទីនិ បញ្ញាយន្តីតិ។ នោ ន បញ្ញាយន្តិ, ន បនេស តេ អត្តនោ អត្ថាយ ឋបេតិ, អផាសុកបព្ពជិតាទីនំ អត្ថាយ ឋបេតិ។ អនាគាមិស្ស កថន្តិ។ តស្សាបិ បញ្ចកាមគុណា សន្តោសេន បហីនា, ធម្មេន បន លទ្ធំ វិចារេត្វា បរិភុញ្ជតិ។

១២៤។ បុត្តមតាយ បុត្តាតិ សោ កិរ ពាលំ ឆវំ សុត្វា អាជីវកា មតា នាមាតិ សញ្ញី ហុត្វា ឯវមាហ។ អយញ្ហេត្ថ អត្ថោ – អាជីវកា មតា នាម, តេសំ មាតា បុត្តមតា ហោតិ, ឥតិ អាជីវកា បុត្តមតាយ បុត្តា នាម ហោន្តិ។ សមណេ គោតមេតិ សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយវាសោ អត្ថិ, អញ្ញត្ថ នត្ថីតិ ទីបេតិ។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

សន្ទកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. មហាសកុលុទាយិសុត្តវណ្ណនា

២៣៧. ឯវំ មេ សុតន្តិ មហាសកុលុទាយិសុត្តំ។ តត្ថ មោរនិវាបេតិ តស្មិំ ឋានេ មោរានំ អភយំ ឃោសេត្វា ភោជនំ អទំសុ។ តស្មា តំ ឋានំ មោរនិវាបោតិ សង្ខំ គតំ។ អន្នភារោតិ ឯកស្ស បរិព្វាជកស្ស នាមំ។ តថា វរធរោតិ។ អញ្ញេ ចាតិ ន កេវលំ ឥមេ តយោ, អញ្ញេបិ អភិញ្ញាតា ពហូ បរិព្វាជកា។ អប្បសទ្ទស្ស វណ្ណវាទីតិ ឥទម្បិ អប្បសទ្ទវិនីតោតិ អវត្វា ឥទំ វុត្តំ។ កស្មា? ន ហិ ភគវា អញ្ញេន វិនីតោតិ។

២៣៨. បុរិមានីតិ ហិយ្យោទិវសំ ឧបាទាយ បុរិមានិ នាម ហោន្តិ, តតោ បរំ បុរិមតរានិ។ កុតូហលសាលាយន្តិ កុតូហលសាលា នាម បច្ចេកសាលា នត្ថិ, យត្ថ បន នានាតិត្ថិយា សមណព្រាហ្មណា នានាវិធំ កថំ បវត្តេន្តិ, សា ពហូនំ – "អយំ កិំ វទតិ , អយំ កិំ វទតី"តិ កុតូហលុប្បត្តិដ្ឋានតោ "កុតូហលសាលា"តិ វុច្ចតិ។ "កោតូហលសាលា"តិបិ បាឋោ។ លាភាតិ យេ ឯវរូបេ សមណព្រាហ្មណេ ទដ្ឋុំ បញ្ហំ បុច្ឆិតុំ ធម្មកថំ វា នេសំ សោតុំ លភន្តិ, តេសំ អង្គមគធានំ ឥមេ លាភាតិ អត្ថោ។

សង្ឃិនោតិអាទីសុ បព្វជិតសមូហសង្ខាតោ សង្ឃោ ឯតេសំ អត្ថីតិ សង្ឃិនោ។ ស្វេវ គណោ ឯតេសំ អត្ថីតិ គណិនោ។ អាចារសិក្ខាបនវសេន តស្ស គណស្ស អាចរិយាតិ គណាចរិយា។ ញាតាតិ បញ្ញាតា បាកដា។ យថាភុច្ចគុណេហិ ចេវ អយថាភុច្ចគុណេហិ ច សមុគ្គតោ យសោ ឯតេសំ អត្ថីតិ យសស្សិនោ។ បូរណាទីនញ្ហិ "អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា, អប្បិច្ឆតាយ វត្ថម្បិ ន និវាសេន្តី"តិអាទិនា នយេន យសោ សមុគ្គតោ, តថាគតស្ស "ឥតិបិ សោ ភគវា"តិអាទីហិ យថាភុច្ចគុណេហិ។ តិត្ថករាតិ លទ្ធិករា។ សាធុសម្មតាតិ ឥមេ សាធុ សុន្ទរា សប្បុរិសាតិ ឯវំ សម្មតា។ ពហុជនស្សាតិ អស្សុតវតោ ចេវ អន្ធពាលបុថុជ្ជនស្ស វិភាវិនោ ច បណ្ឌិតជនស្ស។ តត្ថ តិត្ថិយា ពាលជនស្ស ឯវំ សម្មតា, តថាគតោ បណ្ឌិតជនស្ស។ ឥមិនា នយេន បូរណោ កស្សបោបិ សង្ឃីតិអាទីសុ អត្ថោ វេទិតព្វោ។ ភគវា បន យស្មា អដ្ឋតិំស អារម្មណានិ វិភជន្តោ ពហូនិ និព្វានោតរណតិត្ថានិ អកាសិ, តស្មា "តិត្ថករោ"តិ វត្តុំ វដ្ដតិ។

កស្មា បនេតេ សព្វេបិ តត្ថ សមោសដាតិ? ឧបដ្ឋាករក្ខណត្ថមេវ លាភសក្ការត្ថញ្ច។ តេសញ្ហិ ឯវំ ហោតិ – "អម្ហាកំ ឧបដ្ឋាកា សមណំ គោតមំ សរណំ គច្ឆេយ្យុំ, តេ ច រក្ខិស្សាម។ សមណស្ស ច គោតមស្ស ឧបដ្ឋាកេ សក្ការំ ករោន្តេ ទិស្វា អម្ហាកម្បិ ឧបដ្ឋាកា អម្ហាកំ សក្ការំ ករិស្សន្តី"តិ។ តស្មា យត្ថ យត្ថ ភគវា វសតិ, តត្ថ តត្ថ សព្វេ វសន្តិ។

១២៩. វាទំ អារោបេត្វាតិ វាទេ ទោសំ អារោបេត្វា។ អបក្កន្តាតិ, អបគតា, កេចិ ទិសំ បក្កន្តា, កេចិ គិហិភាវំ បត្តា, កេចិ ពុទ្ធ សាសនំ អាគតា។ សហិតំ មេតិ មយ្ហំ វចនំ សហិតំ សិលិដ្ឋំ, អត្ថយុត្តំ ការណយុត្តន្តិ អត្ថោ។ អសហិតំ តេតិ តុយ្ហំ វចនំ អសហិតំ។ អធិចិណ្ណំ តេ វិបរាវត្តន្តិ យំ តុយ្ហំ ទីឃរត្តាចិណ្ណវសេន សុប្បគុណំ, តំ មយ្ហំ ឯកវចនេនេវ វិបរាវត្តំ វិបរិវត្តិត្វា ឋិតំ, ន កិញ្ចិ ជាតន្តិ អត្ថោ។ អារោបិតោ តេ វាទោតិ យថា តវ វាទេ ទោសោ អារោបិតោ។ ចរ វាទប្បមោក្ខាយាតិ ទោសមោចនត្ថំ ចរ វិចរ, តត្ថ តត្ថ គន្ត្វា សិក្ខាតិ អត្ថោ។ និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសីតិ អថ សយំ បហោសិ, ឥទានេវ និព្ពេឋេហិ។ ធម្មក្កោសេនាតិ សភាវក្កោសេន។

១៣០. តំ នោ សោស្សាយាតិ តំ អម្ហាកំ ទេសិតំ ធម្មំ សុណិស្សាម។ ឧទ្ទយន្តិ ឧទ្ទកេបក្ខិកាហិ គតំ ធម្មកេបក្ខំ។ អនេកលកន្តិ និទ្ទោសំ អបគតមន្តិកណ្ដកំ។ បីឡុឡយ្ហាតិ ទទេយ្យ។ បច្ចាសីសមានោ ន្ហុបេតិ ប្ហុនេត្វា ន្ហុ នោ នោ ទោជនំ ទស្សតីតិ ភាជនហត្ថោ បច្ចាសីសមានោ បច្ចុបដ្ឋិតោ អស្ស។ សម្បយោជេត្វាតិ អប្បមត្តកំ វិវាទំ កត្វា។

១៣៨. ញាតទីតេនេភាតិ លិមកលិមនោភ។ បជិជិនេត្វាតិ ញាណំ បរិញ្ញាជនោ កាយវិនេធមត្តំ សន្ធាយ វទតិ, កាថា បភ ពីហិ វិនេធនោហិ វិវិនេត្វាន។

១៣១. កោសកាហារាបីតិ ញាតបតីតំ ឈនេរ អក្កិក្ខាទបភត្តំ ឧទ្ទកសរាចា ហោន្តិ, ញាតបតិតោ អក្កភត្តំ ចា តត្ថ ទេបត្វា ភុញ្ជន្តិ, បញ្ញាខិតេ សម្បេត្តំ តំ កត្តំ តស្ស ទេន្តិ។ តំ សន្ធាយ កោសកោតិ វុច្ចតិ។ តស្មា ថេ ច ឧកេនេវ ភត្តកោសកេន យាបេន្តិ, តេ កោសកាហារាតិ។ ពោលុចាហារាតិ ពោលុចមត្តភត្តាហារា។ សមតិត្តិកន្តិ ជ្ជុជប្បិយា ហេដ្ឋិមវេលាតាសមំ។ ញាមិភា ទមេមេភាតិ ញាមិភា អប្បាហារតាទមេមេភ។ ឧត្ត បភ សញ្ញាការនេនេវ ភកថា អភប្បាហារោតិ ន វត្តព្ពា។ បឆាភត្តមិយំ ឧញ្ញាស្សាតិ អប្បាហារោវ អហោសិ, វេនញ្ញាយំ តថា យាសេ បទ្ទាទេនេនេវ យាបេសិ បិលិលេយ្យកវភសណ្ឌ តថា យាសេ កិសម្បញ្ញអាលោហេវ យាបេសិ។ ញាទ បភ ឧត្តមត្តំ វេស្សតិ – “អហំ ឧកស្មិំ កាលេ អប្បាហារោ អហោសិំ, យម្ហាបភ សាវកា ញុតក្កសមាទាតតោ បដ្ឋាយ យាវជីវំ ញុតក្កំ ន ភិន្ទន្តី”តិ។ តស្មា យទិ តេ ញាមិភា ទមេមេភ សក្កេយ្យុំ, យថា ហិ តេ វិសេសតោរា អនញ្ញា វេទ បភ ទមេមា អត្ថិ, ហេភ យំ តេ សក្កោរាន្តីតិ វេស្សតិ។ ញាមិភា ភហេភ សញ្ញាចារេសុ ហោជនា វេទិតញ្ញា។

បំសុក្កូលិកាតិ សមាទិន្នបំសុក្កូលិកង្គា។ លូខចីវរធរាតិ សត្ថសុត្តលូខានិ ចីវរានិ ធារយមានា។ ភត្តកាតីតិ អត្តចិរហិតានិ វត្ថខណ្ឌានិ, យទិ ហិ តេសំ អត្តោ ភវេយ្យ, បិលោតិកាតិ សទ្ធំ គវេន្ដេយ្យុំ។ ភ្ជិតិត្វាតិ ថាលេត្វា ភុញ្ញាលព្ភាតំ បហាយ ធិរដ្ឋាភយេច គហេត្វា។ អលិត្តុលេមយាតីតិ អលិត្តុលេមសទិសសុត្តានិ សុលុយាតីតិ ជីវតិ។ ឧត្តាវតា ច សត្ថា ចីវរសត្តានេសភ អសត្តដ្ឋោតិ ន វត្តព្ពោ។ អតិយុត្តកសុសានតោ ហិស្ស បុណ្ណតាសិយា បរិទុបិត្វា បិតិតសាណបំសុក្កូលំ គហណទិវសេ ភ្ជកបរិយន្តំ គត្វា យថាបច្ចី អកប្បិ។ ញាទ បភ ឧត្តមត្តំ វេស្សតិ – “អហំ ឧកស្មិំ យេវ កាលេ បំសុក្កូលំ គណ្ហិំ យម្ហាបភ សាវកា ញុតក្កសមាទាតតោ បដ្ឋាយ យាវជីវំ ញុតក្កំ ន ភិន្ទន្តី”តិ។

បិណ្ឌបាតិកាតិ អតិរេកលាភំ បដិក្ខិបិត្វា សមាទិន្នបិណ្ឌបាតិកង្គា។ សបទានចារិនោតិ លោលុប្បចារំ បដិក្ខិបិត្វា សមាទិន្នសបទានចារា។ វុឌ្ឍាសនេក ចេត ទតាតិ វុឌ្ឍាចរិយសន្តានេត ភិក្ខុំ បកតិចេត ទតា, វុឌ្ឍិចេឈទក្ខាទដ្ឋាយិនោ ហុត្វា កតាទរិយស្សាកំ កត្វា និហរិត្វា បរិភុញ្ជន្តីតិ អនេត្វា។ អត្តទេលរន្តិ (ពាហុយាយុសុត្តវយាទេតា បដ្ឋាយ អត្តទេលរំ, ឍាឆ ឍាត្តពិលេតា បដ្ឋាយ អធិប្បេតំ។ ឧត្តាចតា ច សត្វា បិណ្ឌបាតសន្តោសេន អសន្តុដ្ឋោតិ ន ចត្តន្តោ, អប្បាហារតាយ ចុត្តកិយាមេតេច បន សត្វា ចិត្វាទេតត្វា។ ឍាឆ បន ឧតាយត្វា ឥនស្សតិ – “អហំ ឧកាស្មិំ យេច កាលេ កិយត្តកំ ន សាឥមិ, យឃិរាបន សាចកា សុតប្ប សមាឥាតទេតា បដ្ឋាយ យាចជីចំ សុតប្បំ ន កិត្តិត្តី”តិ។

ទុក្ខលូខិកាតិ លត្តំ បដិក្ខិបិត្វា សមាទិន្នទុក្ខលូខិកង្គា។ អព្ភោកាសិកាតិ លត្តុដ្ឋា ទុក្ខលូលដ្ឋា បដិក្ខិបិត្វា សមាទិន្នអព្ភោកាសិកង្គា។ អដ្ឋយានេសតិ ទោយត្តកិយិត្វា យានេស។ អនេត្វាចស្ស បន ឌិចទាត្កហត្វា លត្តំ បចិសត្តិ។ ឧត្តាចតា ច សត្វា សេតាសតសន្តោសេន អសន្តុដ្ឋោតិ ន ចត្តន្តោ, សេតាសតសន្តោសោ បតស្ស លត្តស្សិកយហាបឆាទេតត ច បរិលេឃ្យកចតសណ្ឌត ច ឌិបេតត្វា។ ឍាឆ បន ឧតាយត្វា ឥនស្សតិ – “អហំ ឧកាស្មិំ យេច កាលេ លត្តំ ន បរិចិសំ, យឃិរាបន សាចកា សុតប្ប សមាឥាតទេតា បដ្ឋាយ យាចជីចំ សុតប្បំ ន កិត្តិត្តី”តិ។

អារញ្ញិកាតិ កាមត្តសេតាសតំ បដិក្ខិបិត្វា សមាទិន្នអារញ្ញិកង្គា។ បច្ឆិមញ្ញាខុមសន្តីតិ អពាឍ្ឍិយាយ កចិតំ, ពាឍ្ឍិយាយំ បន ចសត្តា អត្តទោតា ចសតដ្ឋាតេយេច វុបបិលមធំ កទោរត្តិ។ ឧត្តាចតា ច សត្វា ទោតា បចិចិទេត្តាតិ ន ចត្តន្តោ, “ឍាឆ្ឋាយហំ, កិក្ខវេ, អឍ្ឍយានំ បដិសល្លិយិតុ”ន្តិ (បារា។ ១៩១; ៥៩៥) ឧចពិក្ខស្ស បចិចេកោ បញ្ញាយតិ។ ឍាឆ បន ឧតាយត្វា ឥនស្សតិ “អហំ ឧកាស្មិំ យេច តឆាទូបេ កាលេ បដិសល្លិយិ, យឃិរាបន សាចកា សុតប្ប សមាឥាតទេតា បដ្ឋាយ យាចជីចំ សុតប្បំ ន កិត្តិត្តី”តិ។ យមំ សាចកាតិ យំ សាចកា។

១៣៣។ សតិឥាតក្តិ សប្បច្ចយំ។ កិំ បន អប្បច្ចយំ គិត្តាតំ ន ឥេសេតិតិ។ ទោតា ន ឥេសេតិ, សទេហត្វាកំ បន តំ ឥេសតំ កត្វា ឥេសេតិ, ទោតា អទេហត្វាកន្តិ។ សប្បាដិហារិយន្តិ បុរិមស្សេចតំ ទេចចតំ, សការណន្តិ អនេត្វា។ តំ ចតាតិ ឧត្វ ចតាតិ តិបិតាយត្វា។

១៣៤។ អតាកតំ ចាឥបឆក្តិ អដ្ឋ ឆេបត្វា ទេវ្វ ចា បុតឌិចេសេ ចា អឍ្ឍយានេស ចា យានេស ចា និចឆ្ឋទេទ ចា តស្ស តស្ស បញ្ញស្ស វុបទិ អាកាយតចាឥបឆំ។ តឥក្ខតិតិ យឆា សច្ចកោ កិកណ្ឌោ អត្តទោតា កិក្កហណត្វា អាកតការណំ ចិទេសទេត្វា ចឥទេត្វា ត អឍ្ឍស, ឧចំ ត ឥក្ខតិតិ ទេតំ ឆាតំ ចិដ្ឋតិ។ សហឆទេឧតាតិ សការទេណត។ អត្តទត្តទា កចំ ខុបិទេតឃ្យុត្តិ យយ កឆាចារំ បដ្ឋិតិត្វា អត្តទត្តទេ អត្តទោតា កចំ បចេចសឃ្យុត្តិ អនេត្វា។ ត ទោ បតាហំ, វុឥាឃិតិ, វុឥាឃិ, អហំ អឲ្យុដ្ឋ ទេសាណឥណ្ឌក្ខឥត្តសច្ចកកិកណ្ឌាឌីហិ សទ្ធិំ យហាចាទេឥ ចត្តយាតេបិ – “អទេហា ចត ទេយ ឧកសាចទេកាបិ វុបយំ ចា ការណំ ចា អាហរិត្វា ឥទេឃ្យា”តិ ឧចំ សាចទេកស្ស អត្តសាសតិ ត បច្ចាសឹសាមិ។ យមទេយចាតិ ឧចទូទេបស្ស ឆាទេតស្ស សាចកា យមទេយច អត្តសាសតិ ខុចាឥំ បច្ចាសឹសត្តិ។

១៣៥។ ទេតសាហំចិត្តំ អារាទេធិតិ ទេតសំ អហំ តស្ស បញ្ញស្ស ទេចឃ្យាករទេណត ចិត្តំ គណ្ហាមិ សម្បាទេឥមិ បរិបូទេរមិ, អញ្ញំ បុដ្ឋោ អញ្ញំ ត ព្យាករោមិ, អម្ពំ បុដ្ឋោ លពុជំ ចិយ លពុជំ ចា បុដ្ឋោ អម្ពំ ចិយ។ ឧត្វ ច “អធិសីលេ សម្មាទេចត្តី”តិ ចុត្តដ្ឋាទេត ពុឍ្ឍសីលំ តាយ កចិតំ, “អភិក្កទេត្ត ញាណឥស្សទេត សម្មាទេចត្តី”តិ ចុត្តដ្ឋាទេត សច្ចញ្ញុតញ្ញាណំ, “អធិបញ្ញាយ សម្មាទេចត្តី”តិ ចុត្តដ្ឋាទេត ឆាត្វប្បត្តិកបញ្ញា, “ទេយត

ធុរគ្គតា”តិ ធុរដ្ឋានេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណបញ្ញា. តត្ថ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណញ្ច សព្ពញ្ញុតញ្ញាណបញ្ញាញ្ច ឧបេច្ច អធិសេសា បញ្ញា អធិបញ្ញា កថិតា.

១៣៤. ឥធាតិ ទេសំ ទេសំ ចិរេសនាធិការានំ បដិបត្តិំ អាចិក្ខន្តោ បុន ចេតោ ឧជុភាវំ អាហ. តត្ថ អភិញ្ញាវោសានបារមិប្បត្តាតិ អភិញ្ញាវោសានសង្ខាតញ្ច អភិញ្ញាបារមីសង្ខាតញ្ច អរហត្តំ បត្តា.

សម្មប្បធានេតិ ឧបាយបធានេ. ឆន្ទំ ជនេតីតិ កត្តុកម្យតាកុសលច្ឆន្ទំ ជនេតិ. វាយមតីតិ វាយាមំ ករោតិ. វីរិយំ អារភតីតិ វីរិយំ បវត្តេតិ. ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតីតិ ចិត្តំ ឧក្ខិបតិ. បទហតីតិ ឧបាយបធានំ ករោតិ. ឋិតិយា បារិបូរិយាតិ វឌ្ឍិយា បរិបូរណត្ថំ. អបិចេត្ថ –

“យា ឋិតិ, យោ អសម្មោសោ...បេ... យំ វេបុល្លំ, យា ភាវនាបារិបូរី”តិ (ទីក. ៣០៩) ឯវំ បុរិមំ បុរិមស្ស បច្ឆិមំ បច្ឆិមស្ស អត្ថោតិបិ វេទិតព្ពោ.

ឥមេហិ បន សម្មប្បធានេហិ កិំ កថិតំ? កម្មដ្ឋានបរិយាយេន សាវកស្ស បុព្ពភាគបដិបទា កថិតា. វុត្តញ្ហេតំ តត្ថ –

“ចត្តារោមេ, អាវុសោ, សម្មប្បធានា. កតមេ ចត្តារោ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ, អនុប្បន្នា មេ បាបកា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជមានា អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យុន្តិ អាតប្បំ ករោតិ. ឧប្បន្នា មេ បាបកា អកុសលា ធម្មា អប្បហីយមានា អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យុន្តិ អាតប្បំ ករោតិ. អនុប្បន្នា មេ កុសលា ធម្មា អនុប្បជ្ជមានា អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យុន្តិ អាតប្បំ ករោតិ. ឧប្បន្នា មេ កុសលា ធម្មា និរុជ្ឈមានា អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យុន្តិ អាតប្បំ ករោតី”តិ (សំ. និ. ១.១៣៥).

ឯត្ថ ច បាបកា អកុសលាតិ លោកិយាវ វេទិតព្ពា. អនុប្បន្នា កុសលា ធម្មាតិ សមថវិបស្សនា ចេវ មគ្គោ ច, ឧប្បន្នា កុសលា នាម សមថវិបស្សនាវ. មគ្គោ បន សកិំ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុជ្ឈមានោ អនត្ថាយ សំវត្តនកោ នាម នត្ថិ. សោ ហិ ផលស្ស បច្ចយំ ទត្វាវ និរុជ្ឈតិ. បុរិមស្មិម្បិ វា សមថវិបស្សនាវ គហេតព្ពាតិ វុត្តំ, តំ បន ន យុត្តំ.

តត្ថ “ឧប្បន្នា សមថវិបស្សនា និរុជ្ឈមានា អនត្ថាយ សំវត្តន្តី”តិ អត្ថស្ស អាវិភាវត្ថមិទំ វត្ថុ – ឯកោ កិរ ខីណាសវត្ថេរោ “មហាចេតិយញ្ច មហាពោធិញ្ច វន្ទិស្សាមី”តិ សមាបត្តិលាភិនា ឯកេន សាមណេរេន សទ្ធិំ ជនបទតោ មហាវិហារំ អាគន្ត្វា វិហារបរិវេណំ បាវិសិ. សាយន្ហសមយេ មហាភិក្ខុសង្ឃេ ចេតិយំ វន្ទមានេ ចេតិយំ វន្ទនត្ថាយ ន និក្ខមិ. កស្មា? ខីណាសវានញ្ហិ តីសុ រតនេសុ មហន្តំ គារវំ ហោតិ. តស្មា ភិក្ខុសង្ឃេ វន្ទិត្វា បដិក្កមន្តេ មនុស្សានំ សាយមាសភត្តវេលាយំ សាមណេរម្បិ អជានាបេត្វា “ចេតិយំ វន្ទិស្សាមី”តិ ឯកកោវ និក្ខមិ. សាមណេរោ – “កិំ នុ ខោ ថេរោ អវេលាយ ឯកកោវ គច្ឆតិ, ជានិស្សាមី”តិ ឧបជ្ឈាយស្ស បទានុបទិកោ និក្ខមិ. ថេរោ អនាវជ្ជនេន តស្ស អាគមនំ អជានន្តោ ទក្ខិណទ្វារេន ចេតិយង្គណំ អារុហិ. សាមណេរោបិ អនុបទំយេវ អារុឡ្ហោ.

យហារេឆរោ យហារេចតិឃំ ៗុស្លោរកេត្វា ញុទ្ធារយ្ហូលំ បីតិ កេហត្វា ឃត្ថ៉ា រេចតរេឃា ឃយត្ថាហរិត្វា ហដ្ឋបហរេដ្ឋា រេចតិឃំ ចត្តតិៈ ឃាយរេលាះរោ រេឆរឃ្យ ចត្តតាកាទ៌ ជិប្ហា "ៗុបន្ញារេឃា រេយ អតិចិឃ បឃត្ថចិត្តោ ចត្តតិ, កិំ តុ រោ បុបប្ញាតិ លតិត្វា បួឌំ កេរេឃ្យា"តិ ចិរេត្តឃិៈ រេឆរោ ចត្តិត្វា ៗុដ្ឋាឃ ឃិរឃិ អញ្ញលិ ឌេបត្វា យហារេចតិឃំ ៗុស្លោរកេត្វា ជិរេតាៈ ឃាយរេលាះរោ ៗុគ្គាឃិត្វា អត្តរេតា អាកាតកាចំ ឌាតារេបឃិៈ រេឆរោ បរិចរេត្តត្វា ឌុរលិរេកត្តា "កដា អាកេតាឃិ"តិ បុច្ឆិៈ ពុយ្យាកំ រេចតិឃំ ចត្តតាលេ, កេត្តាៈ អតិចិឃ បឃត្ថា រេចតិឃំ ចត្តិត្វ កិំ តុ រោ បុបប្ញាតិ លតិត្វា បួរេឌឃ្យាឆាតិ? អាយ ឃាយរេលារ ក្លាយឃ្ញិ រេចតិរេឃ ចិឃ អញ្ញុ(ព ខុត្តកំ ឆាក្មតំ តិឆាតំ តាយ តត្តិ, ខុចទ្បំ អឃជិឃំ យហាធ្មុំ បុបប្ញាតិ លតិត្វា រេកា ត បួរេឌឃ្យាតិៈ រេពត ហិ, កេត្តា, អឆិចារេឃឆ, អាហរិឃ្យាឃីតិ តាចរេឆច ឆឃាតំ ឃយាបឌ្ឌិត្វា ក្លត្តិឃា ហិយចត្តិ កត្តា ចហ្លកត្តឃយ្យត្តបុបប្ញាតិ បរិឃ្យាចតំ បួរេឌត្វា យហារេឆរេ ឌក្លិលយុលរេតា បត្ថិយំ យុលំ អឃយ្យរេត្តរេឃច អាកាត្តា បុបប្ញបរិឃ្យាចតំ ហរេត្ត ឌេបត្វា "បួរេឌឆ, កេត្តា,"តិ អាហ ៈ រេឆរោ "អតិយត្តាតិ រេតា ឃាយរេលារ បុបប្ញាតី"តិ អាហៈ កច្ឆឆ, កេត្តា, កកចរេតា ពុរេលា អាចឌ្ឌិត្វា បួរេឌឆាតិៈ

រេឆរោ បត្ថិយុលតិឃ្យិរេតត រេឃាបិរេលាត អាទុឃ្យាកុត្តិរេចជិកាត្មយិឃំ បុបប្ញបួឌំ កាតុំ អារេឌ្ឋាៈ រេចជិកាត្មយិឃំ បរិបុណ្ណាតិ បុបប្ញាតិ បតិត្វា ត្មតិឃត្មយិឃំ ឌេណ្ណុបយារេលាត ឌុឆិតា បួរឃិឃុៈ តរេតា ឌុតរិត្វា បិរេឌបិជ្ជិកបត្តិ បួរេឌឃិៈ ឃាបិ បរិបុទិៈ បរិបុណ្ណកាចំ ឆាត្វា រេហដ្ឋិយតរេល ចិកិររេត្តា អកយាឃិៈ ឃត្ថ៉ា រេចតិឃដ្ឋុលំ បរិបុទិៈ តយ្ហិ បរិបុរេណ្ណ "ឃាយរេលារ បុបប្ញាតិ ត លឹឃត្តិ"តិ អាហៈ បរិឃ្យាចតំ, កេត្តា, អរេឆាយុលំ កេរេទាឆាតិៈ អរេឆាយុលំ កត្វា ចារេលឃិ, តដា បុបប្ញាតិ លឹលាតិៈ បរិឃ្យាចតំ ឃាយរេលារឃ្យ ឌត្វា ឃត្ថិ ហត្តិបិការរេត រេចតិឃំ តិក្លត្តុំ បឌក្លិលំ កត្វា ចត្មាឃុ ឆាតេឃុ ចត្តិត្វា បរិរេចលំ កច្ឆរេត្តា ចិរេត្តឃិ – "ឃាច យហិឌ្ឋិរេកា ចតាឃំ ឃាយរេលារោ, ឃក្លិឃ្យតិ តុ រោ ក្លយំ ក្លដ្ឋាតុកាចំ ទក្លិតុ"ត្តិៈ តរេតា "ត ឃក្លិឃ្យតី"តិ ជិប្ហា ឃាយរេលារយាហ – "ឃាយរេលារ តុំ ក្លដាតិ យហិឌ្ឋិរេកា, ខុចទ្បំ បត ក្លដ្ឋិ តារេឃត្វា បត្ថិយកាលេ កាលាះបេឃការិឃា ហរេត្តត យឌ្ឋិតកញ្ញិឃំ បិចិឃ្យឃី"តិៈ ឌហទកកាចឃ្យ តារេយឃ រេឆារេឃាឃំ, រេឃា ៗុបន្ញាឃឃ្យ កឆាឃំ ឃំចិឌ្ឌិត្វា – "កយុដ្ឋាតំ រេយ, កេត្តា, អាចិក្លឆា"តិ ត ឃាចិ, អយ្យាកំ ៗុបន្ញារេឃា កិំ ចឌតីតិ តំ បត អឃុលារេត្តា ចិឃ អកយាឃិៈ

រេឆរោ យហារេចតិឃត្ថុ យហារេពាធិត្ថុ ចត្តិត្វា ឃាយរេលាទ៌ បត្តចីចទ៌ កាហារេបត្វា អត្មបុរេត្តត កុរេឌឮក្លតិឃ្យយហាចិហាទ៌ អកយាឃិៈ ឃាយរេលារោ ៗុបន្ញាឃឃ្យ បឌាតុបជិរេកា ហុត្វា កិក្លាចាទ៌ ត កច្ឆតិ, "កតាទ៌ កាយំ បចិឃឆ, កេត្តា,"តិ បុច្ឆិត្វា បត "ក្លដាតិ រេយ ៗុបន្ញារេឃា កាយត្វាទ៌ បរេត្តា កចិឃ្យតី"តិ ឆាត្វា អត្តរេតា ច ៗុបន្ញាឃឃ្យ ច បត្តចីចទ៌ កេហត្វា អាការរេឃត កត្តា រេឆរឃ្យ បត្តចីចទ៌ ឌត្វា បិណ្ឌាឃ បចិឃតិៈ រេឆរោ ឃត្ថកាលំ ឌុចឌតិ – "ឃាយរេលារ យា ខុចយកាឃិ, បុត្មឌ្ឌតិត្ថិ តាយ ចលិ អតិតាត្ថា, អឃប្បាឃំ ទ្បូបិជិអារយ្ហលំ លតិត្វា អប្បយត្តរេកតេច កិឌ្ឌតិ, ឃត្តាឃ ឃយាបត្តិឃា បរិហឹតាឃ (ពហុចរិឃចារេឃា ឃត្តុយ្យិតុំ ត ឃក្កោតី"តិៈ ឃាយរេលារោ "កិំ កេឆតិ យឃ្ហា ៗុបន្ញារេឃា"តិ រេឃាតុំ ត ក្លច្ឆតិ, តរេឆច កេរោតិៈ រេឆរោ អត្មបុរេត្តត រេចតិឃចត្តតំ កេរោរេត្តា កយុឌិត្តចិហាទ៌ តាយ កេតាៈ តត្វ ចឃរេត្តបិ រេឆរេ ឃាយរេលារោ តរេឆច កេរោតិៈ

អរេឆកជិចឃំ ខុកា រេបឃការដឹតា អតិទ្បុបិ បឌយចរេឃ ជិតា កយុឌិត្តកាយរេតា តិក្លមិត្វា បត្មយឃ្យទ៌ ឌុទុឃ្យាកាឃយាតា បុបប្ញាតិ កត្តាតិៈ តយ្ហិ ឃយរេឃ ឃាយរេលារោ បត្មយឃ្យរេយត្តរេកាត កច្ឆតិ, កច្ឆរេត្តា បត ឃិរលឃិកាឃ កាលាយត្ថិកា ចិឃ តឃ្យា កឹតឃត្ត ញត្ថ្យិ តាចរេឆចឃ្យ

ត្ថុ អត្ថុទហិតា, លិត្ថុបក្កការកោ ចិយ អទោហាសិ៍ សត្តុសយាបត្តិតាលេត បត ទតេ្ចច ្តកេបិដ្ដេ អបតិត្វា សិប្ពលិត្ងល់ ចិយ បតយាត់ អត្យុបុទត្តោត បក្យុយសទតិទេ អដ្ដាសិ៍ ទសោ ទចទោគ កត្តា ្តបញ្ញាឃស្ស បត្តឌិចទ៉ ឥត្វា តិចត្តិ៍ យហាទឆទេរា “បទកេទចត់ យឃា ឌិដ្ឋ, តិចាទិឃយាទតាបិ ត តិចត្តិស្សតិ”តិ កិច្ចិ អចត្វា បិណ្ឌាឃ បរិចិសិ៍

សាយទលាទេរា កត្តា បក្យុយសទតិទេ អដ្ឋាសិ តស្សា បច្ចត្តទលំ អាកយឃយាទតា៍ សាបិ សាយទលាទ៉ អាកាទសត កច្ឆត្ថុញ្ញ បុត អាកត្តា ឌិតច្ចុ ឌិស្វា “អដ្ឋា ឲុស យំ តិស្សាឃ ្តក្កល្ហិទតា”តិ ញាត្វា “បដិក្កុយ សាយទលាទេរា”តិ អាហ៍ ទសោ បដិក្កុយិ៍ ត្ថុតទេរា បច្ចុត្តទិត្វា សាដេក់ តិចាទសត្វា ត់ ្តបសក្កយិត្វា “កិំ, កទន្តេ,”តិ បុច្ឆិ៍ ទសោ តយត្វុ អាទទោទចសិ៍ សា តាហុហិ ការទលាហិ ឈទាចាទស អាឌឹតចំ ទ្រាហុចទិឃចាទស អាតិសំសញ្ញុ ឥទស្សត្វា ឲ្យចឥយាតាបិ តស្ស ្តក្កល្ហំ ចិទតាទឥតុំ អសទក្កាត្ថិ – “អឃំ យយ ការលា ឲចទ្ទបិឃ ត្ថុដ្ឋិឃា បទិហឹទតា, ត ឥាតិ ឃុត្តុំ បទិច្ចុឌិត្យុ”ត្តិ ត្ថុទឆច តិដ្ឋាតិ ចត្វា ឈទ៉ កត្តា យាតាបិត្ងត់ ត់ បចត្តិ អាទទោទចសិ៍ ទតបិ អាកត្តា តាតប្យកាទ៉ ឲ្យចឥយាតា ចទត់ អក្កលក្ខុត្តិ អាហំសុ – “ត្វុំ អទយ្យត្ថុក្យលិតិ សល្លទក្ខសិ, យឃំ ទបសការា៍ សក្កិស្សសិ ទបសការទកយុំ កាតុ”ត្តិ សាយទលាទេរា អាហ – “្តបិរេក កិហិក្ខុទតា តាយ ទបសការទកយុំ ចា កទទឃ្យ តត្យអការទកយុំ ចា, កិំ ត្ថុយិតា សាដេកយទត្តោត ទលាក៌ កទទោចា”តិ៍ ទបសការទេរា ្តឥទទ ពាដ្ឋសាដេក់ ឥត្វា ឈទ៉ ទតត្វា ឌឹតទ៉ អឥាសិ៍

ទសោ ទបសការទកយុំ ្តក្កល្ហិត្វា ទបសការទទហិ សទ្ធិំ សាលិឃ កយុំ កទទោតិ៍ អទញ្ញាសំ ត្ថុត្វុទឃា បិទតាច កត្តុំ សយ្យាទឥត្វា អាហទិំសុ, តស្ស កទិឃា ត តាច អាកច្ឆតិ៍ ទសោ ត្ថុតទទសុ កយុំ ចិស្សទជ្ជត្វា ក្យញ្ញាយាទតសុ តសទ៉ ចទដ្ឋទត្តា តិសីឌិ៍ សា បច្ឆា អកយាសិ៍ អថ ត់ ទសោ “អតិចិទទត អាកតាសី”តិ តទជ្ជសិ៍ យាត្យការទយា ច តាយ អបិ ចក្កចត្តិទាឌាត់ អត្តតិ បដិពទ្ធចិត្តុំ ញាត្វា ឥាសំ ចិយ សល្លទក្ខតិ៍ តស្មា សា ឲចយាហ – “អទញ្ញាសំ ឈទទ ឥាទុបណ្ណទលិលាឌឹតិ សត្ថិហិតាតិ, ឥាហិទទតា អាហទិត្វា ឥាឃកា ទបសតតការកាបិ អត្ថិ, អហំ បត ឲកិកាច, ត្វុយ្បិ យឃំ្យាឈទទ ត្ថុឥំ អត្ថិ ត្ថុឥំ តត្ថិតិ ត ឌាតាសិ៍ សទច ត្ថុច្ឆសិ, ក្យញ្ញ, ទតា ទច ត្ថុច្ឆសិ, យា ក្យញ្ញា”តិ៍ ទសោ “ត ទកចលញ្ញុ ្តស្សុទទ កត្តុំ អាហទសិ, ចាចាឃបិ យំ ឈទដ្ឋសី”តិ កុដ្ឋិត្វា អញ្ញា បហទលំ អបស្សទត្តា តទយច តសទឥល្លក់ តសទទតា លុច្ចិត្វា លិបិ៍ សា ត់ អាកច្ឆត្តិ ឌិស្វា ទ្រាសក់ បទិចត្តិ៍ តសទឥល្លកស្ស ច ទកាដិ តាយ តិលិលា ទហាតិ, សា តស្សា បទិចត្តយាតាឃ អក្កិទកាដិឃំ បចិសិត្វា អដ្ឋាសិ៍ សា ្តទកាហិ ហទត្ថុហិ ទចទោគ អក្កិ អក្កទហសិ, កិត្ថដ្ឋាតទតា ទលាហិត់ បឈ្ឈទតិ៍ ទសោ តស្មិំ កាទល ្តបញ្ញាឃស្ស ចទត់ អត្យស្សទិ – “ត្ថុឥំ សត្ថាឃ យំ ្តបញ្ញាទឃា ‘អតាកទត កាទល កាលាទបសការិឃា ហទត្វុហិ យឌ្ឋិតកញ្ជាឃំ បិចិស្សសី’តិ អាហ, ត្ថុឥំ ទឆទទត ឌិដ្ឋ កចិស្សតិ, អទហា ឌឹឈឥស្សុំ អទយ្យា”តិ យហាសទ្ធេត ទទាឌិត្យំ អាទកិ៍ តទយត់ អទញ្ញា – “អលំ, អាច្យុសោ, យា ទទាឌិ, អក្កិ តាយ កិត្ថុំ ត សក្កា ទទាឥទតត បដិបិរាតិកំ កាត្យុ”ត្តិ អាហំសុ៍ ទសោ “តាហទយតយត្វុ ទទាឥាយិ, អបិច ទលា ត្ថុយំ សត្ថាឃ ទទាឥាយី”តិ សត្ថា បដិបិរាឌិឃា កទឆសិ៍ ឲចំ ្តប្យត្ថា សយឆចិបស្សតា តិទ្ទឌ្ឍយាតា អតត្វាឃ សំចត្តត្តិ៍

អបទយ្បិ ចត្វុ – តិំសយត្តា កិក្ខុ កល្យាលិយហាទចតិឃំ ចត្ថិត្វា អដចិយទក្កត យហាយក្កុំ ឲ្យតទយាតា អត្តុទាយទក្កុ ឥសាយទលទត្ត កយុំ កត្វា អាកច្ឆត្តិ ឲកំ យត្យស្សំ អដ្ឋសំសុ៍ តស្ស សទិទំ យសិយក្កិតំ ចិយ អទោហាសិ៍ យសិយក្កិតំទឃច ឲកំ កាសាចំ កច្ឆំ បឹត្យឲត្វា តិចត្វុ, ឲ្យទលាកិឃយាទតា ឥសាយលាលុទកា ចិយ លាឃតិ៍ ទសោ ឌិចសការទក កយុំ កត្វា ្តបឌ្ឍញ្ញាឃយាតាត់ ឥាទ្ធត់ កលិបំ ្តក្កិបិត្វា បិដ្ឋិឃំ

វិប្បកិណ្ណេហិ កេសេហិ រុម្មុក្ខេន អាគន្ត្វា ភិក្ខូនំ សម្មុខេ អដ្ឋាសិ។ សាមណេរា ទិស្វា អញ្ញមញ្ញំ ឱលោកយមានា, – "អាវុសោ, តុម្ហំបិតា តុម្ហំមហាបិតា តុម្ហំមាតុលោ"តិ ហសមានា គន្ត្វា "កោនាមោ ត្វំ ឧបាសិកា"តិ នាមំ បុច្ឆិំសុ។ សា នាមំ បុច្ឆិតា វិប្បដិសារី ហុត្វា ទារុកលាបំ លភិត្វា វត្តំ សំវិធាយ និវាសេត្វា មហាថេរេ វន្ទិត្វា "តិដ្ឋថ តាវ, ភន្តេ,"តិ អាហ។ មហាថេរា អដ្ឋំសុ។

ទហរសាមណេរោ អាគន្ត្វា មហាថេរានំ សម្មុខាបិ បរិហារំ ករោន្តី ឧបាសិកា អាហ – "ភន្តេ, តុម្ហេ មំ បស្សិត្វា បរិហរថ, ឯត្តកោ មត្តកំ បត្តមត្ថិ មា សល្លក្ខេថ។ អហម្បិ បុព្វេ តុម្ហាកំ សោវ សមណោ អហោសិំ។ តុម្ហាកំ បន ធីតុកាកាយមត្តកម្បិ នត្ថិ, អហំ ឥមស្មិំ សាសនេ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ អហោសិំ, អាកាសំ គហេត្វា បថវឹ ករោមិ, បថវឹ អាកាសំ ទូរំ គហេត្វា សន្តិកំ ករោមិ, សន្តិកំ ទូរំ ចក្កវាឡសតសហស្សេ ខណេន វិនិវិជ្ឈាមិ។ ហត្ថេ មេ បស្សថ, ឥទានិ មក្កដហត្ថសទិសា, អហំ ឥមេហេវ ហត្ថេហិ ឥធ និសិន្នោវ ចន្ទិមសូរិយេ បរាមសិំ, ឥមេសំយេវ បិដ្ឋិំ ចន្ទិមសូរិយេ បិដ្ឋិកសលិកំ កត្វា និសីទិំ, ឯវរូបា មេ ឥទ្ធិ បមាទេន អន្តរហិតា, តុម្ហេ មា បមជ្ជិត្ថ, បមាទេន ហិ ឯវរូបំ ព្យសនំ បាបុណន្តិ។ អប្បមត្តា វិហរន្តា ជាតិជរាមរណស្ស អន្តំ ករោន្តិ។ តស្មា តុម្ហេ មំយេវ អារម្មណំ ករិត្វា អប្បមត្តា ហោថ, ភន្តេ,"តិ តជ្ជេត្វា ឱវាទមទាសិ។ តេ តស្សា កថេន្តស្សេវ សំវេគំ អាបជ្ជិត្វា វិបស្សមានា ឃដេន្តា វាយមន្តា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ ឯវម្បិ ឧប្បន្នា សមថវិបស្សនា និរុជ្ឈមានា អនត្ថាយ សំវត្តន្តីតិ វេទិតព្វា។

អនុប្បន្នានំ បាបកានន្តិ ឯត្ថ "អនុប្បន្នា វា កាមាសវា ន ឧប្បជ្ជន្តី"តិអាទីសុ វុត្តនយេន អត្ថោ វេទិតព្វោ។ ឧប្បន្នានំ បាបកានន្តិ ឯត្ថ បន ចតុព្ពិធំ ឧប្បន្នំ វត្តមានុប្បន្នំ ភុត្វាវិគតុប្បន្នំ, ឱកាសកតុប្បន្នំ, ភូមិលទ្ធុប្បន្នន្តិ។ តត្ថ យេ កិលេសា វិជ្ជមានា ឧប្បាទាទិសមង្គិនោ, ឥទំ វត្តមានុប្បន្នំ នាម។ កម្មេ បន ជវិតេ អារម្មណរសំ អនុភវិត្វា និរុទ្ធវិបាកោ ភុត្វា វិគតំ នាម។ កុសលាកុសលំ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធំ ភវិត្វា វិគតំ នាម។ តទុភយម្បិ ភុត្វាវិគតុប្បន្នន្តិ សង្ខំ គច្ឆតិ។ កុសលាកុសលំ កម្មំ អញ្ញស្ស កម្មស្ស វិបាកំ បដិពាហិត្វា អត្តនោ វិបាកស្ស ឱកាសំ ករោតិ, ឯវំ កតេ ឱកាសេ វិបាកោ ឧប្បជ្ជមានោ ឱកាសករណតោ បដ្ឋាយ ឧប្បន្នោតិ សង្ខំ គច្ឆតិ។ ឥទំ ឱកាសកតុប្បន្នំ នាម។ បញ្ចក្ខន្ធា បន វិបស្សនាយ ភូមិ នាម។ តេ អតីតាទិភេទា ហោន្តិ។ តេសុ អនុសយិតកិលេសា បន អតីតា វា អនាគតា វា បច្ចុប្បន្នា វាតិ ន វត្តព្វា។ អតីតក្ខន្ធេសុ អនុសយិតាបិ ហិ អប្បហីនាវ ហោន្តិ, អនាគតក្ខន្ធេសុ, បច្ចុប្បន្នក្ខន្ធេសុ អនុសយិតាបិ អប្បហីនាវ ហោន្តិ។ ឥទំ ភូមិលទ្ធុប្បន្នំ នាម។ តេនាហុ បោរាណា – "តាសុ តាសុ ភូមីសុ អសមុគ្ឃាតិតកិលេសា ភូមិលទ្ធុប្បន្នាតិ សង្ខំ គច្ឆន្តី"តិ។

អបរម្បិ ចតុព្ពិធំ ឧប្បន្នំ សមុទាចារុប្បន្នំ, អារម្មណាធិគ្គហិតុប្បន្នំ, អវិក្ខម្ភិតុប្បន្នំ, អសមុគ្ឃាតិតុប្បន្នន្តិ។ តត្ថ សម្បតិ វត្តមានំយេវ សមុទាចារុប្បន្នំ នាម។ សកិំ ចក្ខូនិ ឧម្មីលេត្វា អារម្មណេ និមិត្តេ គហិតេ អនុស្សរិតានុស្សរិតក្ខណេ កិលេសា នុប្បជ្ជិស្សន្តីតិ ន វត្តព្វា។ កស្មា? អារម្មណស្ស អធិគ្គហិតត្តា។ យថា កិំ? យថា ខីររុក្ខស្ស កុឋារិយា អាហតាហតដ្ឋានេ ខីរំ ន និក្ខមិស្សតីតិ ន វត្តព្វំ, ឯវំ។ ឥទំ អារម្មណាធិគ្គហិតុប្បន្នំ នាម។ សមាបត្តិយា អវិក្ខម្ភិតា កិលេសា បន ឥមស្មិំ នាម ឋានេ នុប្បជ្ជិស្សន្តីតិ ន វត្តព្វា។ កស្មា? អវិក្ខម្ភិតត្តា។ យថា កិំ? យថា សចេ ខីររុក្ខំ កុឋារិយា អាហនេយ្យុំ, ឥមស្មិំ នាម ឋានេ ខីរំ ន និក្ខមេយ្យាតិ ន វត្តព្វំ, ឯវំ។ ឥទំ អវិក្ខម្ភិតុប្បន្នំ នាម។ មគ្គេន អសមុគ្ឃាតិតកិលេសា បន ភវគ្គេ និព្វត្តស្សាបិ ឧប្បជ្ជន្តីតិ បុរិមនយេនេវ វិត្ថារេតព្វំ។ ឥទំ អសមុគ្ឃាតិតុប្បន្នំ នាម។

ញាណេសុ ឧប្បន្នេសុ វត្តមានុប្បន្នំ ភុត្វាវិគតុប្បន្នំ ឱកាសកតុប្បន្នំ សមុទាចារុប្បន្នន្តិ ចតុព្វិធម្បិ ឧប្បន្នំ ន មគ្គវជ្ឈំ ភូមិលទ្ធុប្បន្នំ អារម្មណាធិគ្គហិតុប្បន្នំ អវិក្ខម្ភិតុប្បន្នំ អសមុគ្ឃាតិតុប្បន្នន្តិ ចតុព្វិធម្បិ មគ្គវជ្ឈំ មគ្គោ ហិ ឧប្បជ្ជមានោ ឯតេ កិលេសេ បជហតិ។ សោ យេ កិលេសេ បជហតិ, តេ អតីតា វា អនាគតា វា បច្ចុប្បន្នា វាតិ ន វត្តព្វា។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“ហញ្ចិ អតីតេ កិលេសេ បជហតិ, តេន ហិ ខីណំ ខេបេតិ, និរុទ្ធំ និរោធេតិ, វិគតំ វិគមេតិ អត្ថង្គតំ អត្ថង្គមេតិ។ អតីតំ យំ នត្ថិ, តំ បជហតិ។ ហញ្ចិ អនាគតេ កិលេសេ បជហតិ, តេន ហិ អជាតំ បជហតិ, អនិព្វត្តំ, អនុប្បន្នំ, អបាតុភូតំ បជហតិ។ អនាគតំ យំ នត្ថិ, តំ បជហតិ, ហញ្ចិ បច្ចុប្បន្នេ កិលេសេ បជហតិ, តេន ហិ រត្តោ រាគំ បជហតិ , ទុដ្ឋោ ទោសំ, មូឡ្ហោ មោហំ, វិនិពទ្ធោ មានំ, បរាមដ្ឋោ ទិដ្ឋិំ, វិក្ខេបគតោ ឧទ្ធច្ចំ, អនិដ្ឋង្គតោ វិចិកិច្ឆំ, ថាមគតោ អនុសយំ បជហតិ។ កណ្ហសុក្កធម្មា យុគនទ្ធា សមមេវ វត្តន្តិ។ សំកិលេសិកា មគ្គភាវនា ហោតិ...បេ... តេន ហិ នត្ថិ មគ្គភាវនា, នត្ថិ ផលសច្ឆិកិរិយា, នត្ថិ កិលេសប្បហានំ, នត្ថិ ធម្មាភិសមយោតិ។ អត្ថិ មគ្គភាវនា...បេ... អត្ថិ ធម្មាភិសមយោតិ។ យថា កថំ វិយ, សេយ្យថាបិ តរុណោ រុក្ខោ អជាតផលោ...បេ... អបាតុភូតាយេវ ន បាតុភវន្តី”តិ។

ឯត្ថ បន អជាតផលរុក្ខោ អាគតោ, ជាតផលរុក្ខេន បន ទីបេតព្វំ។ យថា ហិ សផលោ តរុណម្ពរុក្ខោ, តស្ស ផលានិ មនុស្សា បរិភុញ្ជេយ្យុំ, សេសានិ បាតេត្វា បច្ឆិយោ បូរេយ្យុំ។ អថញ្ញោ បុរិសោ តំ ផរសុនា ឆិន្ទេយ្យ, តេនស្ស នេវ អតីតានិ ផលានិ នាសិតានិ ហោន្តិ, ន អនាគតបច្ចុប្បន្នានិ នាសិតានិ។ អតីតានិ ហិ មនុស្សេហិ បរិភុត្តានិ, អនាគតានិ អនិព្វត្តានិ, ន សក្កា នាសេតុំ។ យស្មិំ បន សមយេ សោ ឆិន្នោ, តទា ផលានិយេវ នត្ថីតិ បច្ចុប្បន្នានិបិ អនាសិតានិ។ សចេ បន រុក្ខោ អច្ឆិន្នោ, អថស្ស បថវីរសញ្ច អាបោរសញ្ច អាគម្ម យានិ ផលានិ និព្វត្តេយ្យុំ, តានិ នាសិតានិ ហោន្តិ។ តានិ ហិ អជាតានេវ ន ជាយន្តិ, អនិព្វត្តានេវ ន និព្វត្តន្តិ, អបាតុភូតានេវ ន បាតុភវន្តិ, ឯវមេវ មគ្គោ នាបិ អតីតាទិភេទេ កិលេសេ បជហតិ, នាបិ ន បជហតិ។ យេសញ្ហិ កិលេសានំ មគ្គេន ខន្ធេសុ អបរិញ្ញាតេសុ ឧប្បត្តិ សិយា, មគ្គេន ឧប្បជ្ជិត្វា ខន្ធានំ បរិញ្ញាតត្តា តេ កិលេសា អជាតា ន ជាយន្តិ, អនិព្វត្តា ន និព្វត្តន្តិ, អបាតុភូតា ន បាតុភវន្តិ, តរុណបុត្តាយ ឥត្ថិយា បុន អវិជាយនត្ថំ, ព្យាធិតានំ រោគវូបសមត្ថំ បីតភេសជ្ជេហិ ចាបិ អយមត្ថោ វិភាវេតព្វោ។ ឯវំ មគ្គោ យេ កិលេសេ បជហតិ, តេ អតីតា វា អនាគតា វា បច្ចុប្បន្នា វាតិ ន វត្តព្វា, ន ច មគ្គោ កិលេសេ ន បជហតិ។ យេ បន មគ្គោ កិលេសេ បជហតិ, តេ សន្ធាយ “ឧប្បន្នានំ បហាន”ន្តិអាទិ វុត្តំ។

ន កេវលញ្ច មគ្គោ កិលេសេយេវ បជហតិ, កិលេសានំ បន អប្បហីនត្តា យេ ច ឧប្បជ្ជេយ្យុំ ឧបាទិន្នកក្ខន្ធា, តេបិ បជហតិយេវ។ វុត្តម្បិ ចេតំ – “សោតាបត្តិមគ្គញាណេន អភិសង្ខារវិញ្ញាណស្ស និរោធេន សត្ត ភវេ ឋបេត្វា អនមតគ្គេ សំសារេ យេ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ នាមញ្ច រូបញ្ច, ឯត្ថេតេ និរុជ្ឈន្តី”តិ (ចូឡនិ។ ៦) វិត្ថារោ។ ឥតិ មគ្គោ ឧបាទិន្នអនុបាទិន្នតោ វុដ្ឋាតិ។ ភវវសេន បន សោតាបត្តិមគ្គោ អបាយភវតោ វុដ្ឋាតិ, សកទាគាមិមគ្គោ សុគតិភវេកទេសតោ, អនាគាមិមគ្គោ សុគតិកាមភវតោ, អរហត្តមគ្គោ រូបារូបភវតោ វុដ្ឋាតិ។ សព្វភវេហិ វុដ្ឋាតិយេវាតិបិ វទន្តិ។

អថ យក្កូលោ កថំ អនុប្បន្នានំ ឧប្បាទាយ ករោតា ហោតិ, កថំ ចា ឧប្បន្នានំ ឋិតិយាតិ៑ យក្កុប្បចត្តិយាយេថ៑ យក្កោ ហិ បចត្តយាតោ បុគ្គោ អនុប្បន្នបុគ្គត្តា អនុប្បន្នោ តាយ ចុច្ចតិ៑ អតោកោតបុគ្គចិព្យាថានំ អាកត្តា អតត្ថក្ខុតបុគ្គា ចា អារម្មណំ អនុកចិត្តា ចត្តារោ កចត្តិ “អតាកោតដ្ឋានំ អាកោតយព្យ, អតត្ថក្ខុតំ អារម្មណំ អនុកចាយា”តិ៑ យា ចស្ស បចត្តិ, អយមេច ឋិតិ តាយាតិ ឋិតិយា ការេចតីតិបិ ចត្តុំ ចដ្ឋតិ៑

ព្ភក្ខិបិតេស្ស សទ្ទេបកឆា ចេចោតាលិលស្សុតេ (យ៑ តិ៑ ១៑១ប័រ អាគមោ) ចុត្តា៑ ឧបសយយានំ កន្ធតិ, កិលេស្សបសយត្ថំ ចា កន្ធតីតិ ឧបសយកាយី៑ សម្ពុទ្ធយាតា កន្ធតិ, យក្កសទ្ធានត្ថាយ ចា កន្ធតីតិ សទ្ធានកាយី៑

ចិចេកតិស្សិតាឌីតិ សទ្ធាសចសំចេរ ចុត្តាតិ៑ អយមេត្ថ សទ្ទេបិ, ចិត្ថារតោ បតាយំ ទោលិឌិបក្កិយកឆា ចិសុទ្ធិមគ្គេ ចុត្តា៑

១៣ប័៑ ចិមោក្ខកឆាយំ ចិមោក្ខតិ កោតដ្ឋេត ចិមោក្ខា, អធិមុច្ចតដ្ឋេត៑ កោ បតាយំ អធិមុច្ចតដ្ឋោ តាយ? បច្ចនីកធម្មេហិ ច សុដ្ឋុ មុច្ចតដ្ឋោ, អារម្មណេ ច អភិរតិចសេត សុដ្ឋុ មុច្ចតដ្ឋោ, បិតុអង្កេ ចិស្សដ្ឋង្គបច្ចង្គស្ស ទារកស្ស សយតំ ចិយ អតិក្កហិតការេចត តិរាសង្កតាយ អារម្មណេ បចត្តីតិ ចុត្តំ ហោតិ៑ អយំ បតទត្ថោ បច្ឆិមចិមោក្ខេ តត្ថិ, បុរិមេសុ សទ្ធាសុ អត្ថិ៑ រូបី រូបានិ បស្សតីតិ ឯត្ថ អជ្ឈត្តកោសាឌីសុ តីលកសិណាឌិចសេត ឧប្បាឌិតំ រូបជ្ឈានំ រូបំ, តទស្ស អត្ថីតិ រូបី៑ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតីតិ ពហិទ្ធាបិ តីលកសិណាឌីនិ រូបានិ ឈានចក្ខុនា បស្សតិ៑ ឥមិនា អជ្ឈត្តពហិទ្ធាចត្ថុកេសុ កសិណេសុ ឧប្បាឌិតជ្ឈានស្ស បុក្កលស្ស ចត្តារិបិ រូបាចចរជ្ឈានានិ ទស្សិតានិ៑

អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញីតិ អជ្ឈត្តំ ត រូបសញ្ញី, អត្តនោ កោសាឌីសុ អនុប្បាឌិតរូបាចចរជ្ឈានោតិ អត្ថោ៑ ឥមិនា ពហិទ្ធា បរិកម្មំ កត្វា ពហិទ្ធាច ឧប្បាឌិតជ្ឈានស្ស រូបាចចរជ្ឈានានិ ទស្សិតានិ៑ សុភន្តេច អធិមុត្តោ ហោតីតិ ឥមិនា សុចិសុទ្ធេសុ តីលាឌីសុ ចណ្ណកសិណេសុ ឈានានិ ទស្សិតានិ៑ តត្ថ កិញ្ចាបិ អន្តោអប្បតាយំ សុភន្តិ អាភោគោ តត្ថិ, យោ បត សុចិសុទ្ធំ សុភកសិណំ អារម្មណំ កត្វា ចិហរតិ, សោ យស្មា សុភន្តិ អធិមុត្តោ ហោតីតិ ចត្តព្វតំ អាបជ្ជតិ, តស្មា ឯចំ ទេសតា កតា៑ បដិសម្ភិទាមគ្គេ បត “កថំ សុភន្តេច អធិមុត្តោ ហោតីតិ ចិមោក្ខោ៑ ព្ភធ ភិក្ខុ មេត្តាសហកតេត ចេតសា ឯកំ ឌិសំ ផរិត្វា ចិហរតិ…បេ… មេត្តាយ ភាចិតត្តា សត្តា អប្បដិក្កូលា ហោន្តិ៑ ករុណាសហកតេត, មុឌិតាសហកតេត, ឧបេក្ខាសហកតេត ចេតសា ឯកំ ឌិសំ ផរិត្វា ចិហរតិ…បេ… ឧបេក្ខាយ ភាចិតត្តា សត្តា អប្បដិក្កូលា ហោន្តិ៑ ឯចំ សុភន្តេច អធិមុត្តោ ហោតីតិ ចិមោក្ខោ”តិ (បដិ៑ ម៑ ១៑១១១) ចុត្តំ៑

សទ្ធសោរូបសញ្ញាតត្តិអាឌីសុ យំ ចត្តព្វំ, តំ សព្វំ ចិសុទ្ធិមគ្គេ ចុត្តមេច៑ អយំ អដ្ឋមោ ចិមោក្ខោតិ អយំ ចតុន្នំ ខន្ធានំ សទ្ធសោ ចិស្សដ្ឋត្តា ចិមុត្តត្តា អដ្ឋមោ ឧត្តមោ ចិមោក្ខោ តាម៑

១៣៥៑ អភិភាយតតកឆាយំ អភិភាយតតាតីតិ អភិភចតការណាតិ៑ កិំ អភិភចត្តិ? បច្ចនីកធម្មេបិ អារម្មណាតិបិ៑ ញាតំ ហិ បដិបក្ខភាចេត បច្ចនីកធម្មេ អភិភចត្តិ, បុក្កលស្ស ញាណុត្តរិតាយ អារម្មណាតិ៑ អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញីតិអាឌីសុ បត អជ្ឈត្តរូបេ បរិកម្មចសេត អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី

តាយ ហោតិ។ អដ្ឋញ្ញាត្ថា តីលបរិកម្មំ ករោន្តោ ខោរេ ចា បិទេត្តូ ចា អត្ថិតារកាយ ចា ករោតិ, បីតបរិកម្មំ ករោន្តោ រយេជ ចា លចិយា ចា ហត្តូតលបិឌតលេសុ ចា អត្តិតំ បីតដ្ឋានេត ចា ករោតិ, លោហិតបរិកម្មំ ករោន្តោ មំខេ ចា លោហិតេត ចា ខិច្ចាយ ចា អត្តិតំ រត្តដ្ឋានេត ចា ករោតិ, ឱ្ចាតបរិកម្មំ ករោន្តោ អដ្ឋិមិម្ហ ចា ជន្តេ ចា តខេ ចា អត្តិតំ សេតដ្ឋានេត ចា ករោតិ។ តំ បន សុតីលំ សុបីតកំ សុលោហិតកំ សុឱ្ចាតំ ត ហោតិ, អសុចិសុឌ្ឍយេច ហោតិ។

ឲ្យេកា ពាហិទ្ធា រូបានិ បស្សតីតិ យស្សេតំ បរិកម្មំ អដ្ឋញ្ញាត្តំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, តិមិត្តំ បន ពាហិទ្ធា, សោ ឲ្យចំ អដ្ឋញ្ញាត្តំ បរិកម្មស្ស ពាហិទ្ធា ច អប្បតាយ ចរេត – "អដ្ឋញ្ញាត្តំ រូបសញ្ញី ឲ្យេកា ពាហិទ្ធា រូបានិ បស្សតី"តិ ចុច្ចតិ។ បរិត្តានីតិ អចឌ្ឍិតានិ។ សុចណ្ណទុព្ពណ្ណានីតិ សុចណ្ណានិ ចា ហោន្តុ ទុព្ពណ្ណានិ ចា, បរិត្តចរេនេច ឥទយភិកាយតនំ ចុត្តន្តិ ចេជិតព្ពំ។ តានិអភិភុយ្យាតិ យថា តាម សម្បន្នគហណិកោ កដច្ឆុមត្តំ កត្តំ លភិត្វា "កិមេត្ត ភុញ្ជិតព្ពំ អត្ថី"តិ សង្កឌ្ឍិត្វា ឲ្យកពពញ្ចអយេច ករោតិ, ឲ្យចមេចំ ញាណុត្តរិកោ បុគ្គលោ ខិមជញាណោ – "កិមេត្ត បរិត្តកេ អារម្មណេ សមាបជ្ជិតព្ពំ អត្ថិ, តាយំ មម ភារោ"តិ តានិ រូបានិ អភិភចិត្វា សមាបជ្ជតិ, សហ តិមិត្តុប្បាទេនេវេត្ត អប្បនំ បាបេតីតិ អត្ថោ។ ជាតាមិ បស្សាមីតិ ពុមិតា បនស្ស អាភោគោ កចិតោ, សោ ច ខោ សមាបត្តិតោ វុដ្ឋិតស្ស, ត អន្តោសមាបត្តិយំ។ ឲ្យចំសញ្ញី ហោតីតិ អាភោគសញ្ញាយមិ ញាណសញ្ញាយមិ ឲ្យចំសញ្ញី ហោតិ។ អភិកចសញ្ញា ហិស្ស អន្តោសមាបត្តិយំ អត្ថិ, អាភោគសញ្ញា បន សមាបត្តិតោ វុដ្ឋិតស្សេច។

អប្បមាណានីតិ ចឌ្ឍិតប្បមាណានិ, មហន្តានីតិ អត្ថោ។ អភិភុយ្យាតិ ឲ្យត្ថ បន យថា មហគ្ឃសោ បុរិសោ ឲ្យកំ កត្តចឌ្ឍិតកំ លភិត្វា "អញ្ញាមិ ហោតុ, អញ្ញាមិ ហោតុ, កិមេសោ មម្ហំ ករិស្សតី"តិ តំ ត មហន្តតោ បស្សតិ, ឲ្យចមេច ញាណុត្តរោ បុគ្គលោ ខិមជញាណោ "កិមេត្ត សមាបជ្ជិតព្ពំ, តយិទំ អប្បមាណំ, ត មម្ហំ ចិត្តេកគ្គតាករណេ ភារោ អត្ថី"តិ តានិ អភិភចិត្វា សមាបជ្ជតិ, សហ តិមិត្តុប្បាទេនេវេត្ត អប្បនំ បាបេតីតិ អត្ថោ។

អដ្ឋញ្ញាត្តំ អរូបសញ្ញីតិ អលាភិតាយ ចា អតត្ថិកតាយ ចា អដ្ឋញ្ញាត្តរូបេ បរិកម្មសញ្ញាចិរហិតោ។ ឲ្យេកាពាហិទ្ធា រូបានិ បស្សតីតិ យស្ស បរិកម្មមិ តិមិត្តមិ ពាហិទ្ធាច ឧប្បន្នំ, សោ ឲ្យចំ ពាហិទ្ធា បរិកម្មស្ស ចេច អប្បតាយ ច ចរេត – "អដ្ឋញ្ញាត្តំ អរូបសញ្ញី ឲ្យេកា ពាហិទ្ធា រូបានិ បស្សតី"តិ ចុច្ចតិ។ សេសមេត្ថ ចតុត្ថាភិកាយតនេ ចុត្តតយេច។ ឥមេសុ បន ចតូសុ បរិត្តំ ចិតក្កចរិតចរេត អាគតំ, អប្បមាណំ មោហចរិតចរេត, សុចណ្ណំ ទោសចរិតចរេត, ទុព្ពណ្ណំ រាគចរិតចរេត។ ឲ្យេតេសញ្ហិ ឲ្យតានិ សប្បាយានិ។ សា ច តេសំ សប្បាយតា ចិត្ថារតោ ចិសុឌ្ឍិមគ្គេចរិយនិទ្ទេសេ ចុត្តា។

បញ្ចមអភិកាយតនាទីសុ តីលានីតិ សព្ពសង្គាហិកចរេត ចុត្តំ។ តីលចណ្ណានីតិ ចណ្ណចរេត។ តីលតិទស្សនានីតិ តិទស្សនចរេត។ អបញ្ញាយមានចិចរានិ អសម្ភិន្នចណ្ណានិ ឲ្យកតីលានេច ហុត្វា ទិស្សន្តីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ តីលតិភាសានីតិ ឥទំ បន ឱ្ភាសចរេត ចុត្តំ, តីលោភាសានិ តីលបភាយុត្តានីតិ អត្ថោ។ ឲ្យេតេត តេសំ សុចិសុទ្ធតំ ទស្សេតិ។ ចិសុទ្ធចណ្ណចរេនេច ហិ ឥមានិ ចត្តារិ អភិកាយតនានិ ចុត្តានិ។ ឧមាបុប្ផន្តិ ឲ្យតញ្ហិ បុប្ផំ សិតិទ្ធំ មុទុំ ទិស្សមានមិ តីលមេច ហោតិ។ ពិរិកណ្ណិកបុប្ផាទីតិ បន ទិស្សមានានិ សេតធាតុកានិ ហោន្តិ។

ຕສ຺ມາ ຍາເຓນ ກຖິຕໍ, ນ ຕານິ. ວິຣາຄເສຍ຺ຍຸກ຺ຕິ ວິຣາຄສິຍໍ ກຈິ. ຕຕ຺ຖ ກິຣ ກປ຺ປາເສປິ ຍຸຄ຺ຄ, ສຸກ຺ກປກ຺ເຂປິ ຕຕ຺ຖວາຍປິ ໂລເກ, ສຸກາຍຍ຺ຍ ສຸທິ ນິຕິຕ຺ວາ, ຕສ຺ມາ ວຕ຺ຕໍ ສຸກໂຕກາກວິຍຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ທ຺ວີສຸ ປເສ຺ສສຸ ຍຕ຺ຕໍ ຍຸຄ຺ຄ ນິຕິຕ຺ວາ ລາຍຕິ. ປີຕາທີຕິອາທີສຸ ພຸຍິຕາວ ນເຍນ ອເຕ຺ວາ ເວທິຕເພ຺ພາ. “ນີລກສິຓໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ນີລສ຺ມິໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫາຕິ ປຸປ຺ຜສ຺ມິໍ ວາ ວຕ຺ຖສ຺ມິໍ ວາ ວຓ຺ຓທາຕຸຍາ ວາ”ຕິອາທິກໍ ປເນຕ຺ຖ ກສິຓກຣຓເກ຺ວ ປຣິກມ຺ມໍ ອປ຺ປນາວິທານໍ ສພ຺ພໍ ວິສຸທ຺ທິມເຄ຺ຄ ວິຕ຺ຖາຣິໂຕ ວຸຕ຺ຕເມວ.

ອພິຍ຺ຍາເວາສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ຍາເຕາ ປຸເພ຺ພສຸ ສຕິປຏ຺ຖານາທີສຸ ເຕ ທເມ຺ມ ກາເວຕ຺ວາ ອເຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕານ ອພິຍ຺ຍາເວາສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ຍາເນສຸ ປນ ອຏ຺ຖສຸ ອພິກາຍຕເນສຸ ວິຓ຺ຓວສີກາວາເຍນ ອພິຍ຺ຍາເວາສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ນາມ.

໑໕໐. ກສິຓກວາຍໍ ສກເລຏ຺ຖ ກສິຓານິ, ຕຄາຣຍຸຫານໍ ທຍຸຫານໍ ເລຕ຺ຕເຏ຺ຖ ອທິຏ຺ຖານເຏ຺ຖ ວາ ອາຍຕນານິ. ສຸທ຺ຖິ ສຸປຣິ ກກນຕລິກິຍຸໍ ອເຫາຕິ ເຫຕ຺ຖາ ທຸມິຕລິກິຍຸໍ ຕິຣິຍນ຺ຕິ ເລຕ຺ຕຍມ຺ວລຍິນ ສຍນ຺ຕາ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ. ເອເກາ ຫິ ສຸທ຺ວເຍນ ກສິຓໍ ວເທ຺ທຕິ, ເອເກາ ອເຫາ, ເອເກາ ສຍນ຺ຕເຕາ. ເຕນ ເຕນ ກາເຣເຓນ ເອວໍ ປສາເຣຕິ ອາເລາກມິວ ທຸປຕສ຺ສນກາເມາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ປຖວີກສິຓເມເກາ ສຍ຺ຊານາຕິ ສຸທ຺ທໍອເຫາຕິຣິຍ”ນ຺ຕິ. ອທ຺ວຍນ຺ຕິ ທ຺ວາອຕຸທ຺ວາສຸ ອທ຺ວຍໍ. ຍາທິ ປນ ເອກສ຺ສ ອຍ຺ຍກາວາຕຸປາຍນເຕ຺ວ ວຸຕ຺ຕໍ ຍວາ ຫິ ສຸເຂ ປວິຏ຺ຖສ຺ສ ສພ຺ພທິສາສຸ ສຸເກເຍນ ໂຫຕິ ອນຍ຺ຍໍ, ເອວເມວ ປຖວີກສິຓໍ ປຖວີກສິຓເມວ ໂຫຕິ, ນຕ຺ຖິ ຕສ຺ສ ອຍ຺ຍາ ກສິຓສມ຺ເພໂທຕິ. ເອວ ນເຍາ ສພ຺ພຕ຺ຖ. ອປ຺ປມາຓນ຺ຕິ ຍາເຕ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຜຣຓອປ຺ປມາຓວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຍ຺ຫິເວຕສາ ຜເຣນ຺ໂຕ ສກເລນ ຜຣຕິ, ອຍມສ຺ສ ອາທີ, ຍາເທ ຍຕ຺ຕິ ປຍາຓໍ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ. ວິຍ຺ຍາຓກສິຓນ຺ຕິ ເວຕ຺ຖ ກສິຓຸຄ຺ຄຳຕິມາກາເສ ປວຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາຓໍ. ຕຕ຺ຖ ກສິຓວເສນ ກສິຓຸຄ຺ຄຳຕິມາກາເສ, ກສິຓຸຄ຺ຄຳຕິມາກາສວເສນ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕວິຍ຺ຍາເຓ ສຸທ຺ທໍອເຫາຕິຣິຍຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອຍເມຕ຺ຖ ສເງ຺ຂໂປ. ກມ຺ມຏ຺ຖານພາວນານເຍນ ປເນຕານິ ປຖວີກສິຓາທີນິ ວິຕ຺ຖາເຣເຕາ ວິສຸທ຺ທິມເຄ຺ຄ ວຸຕ຺ຕາເນວ. ຍາສາປິ ວິຓ຺ຓວສີກາເວເນວ

ອພິຍ຺ຍາເວາສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ຕທາ ຍາເຕາ ອຕຕ຺ເຖສຸ ວຕ຺ຖຸສຸ ຄເຣາເຕສຸ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ມຫາອສ຺ສປຸຣສຸຕ຺ເຕ

ວຸຕ຺ຕເມວ.

໑໕໑. ວິປສ຺ສນາຍາເທ ປນ ທ຺ວີຕິອາທີນເຍຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາເນວ. ເອຕ຺ຖ ນິຕເມຕ຺ຖ ປຈິຍຍຕ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວາຕຸມຫາພູຕິເກ ກາເຍ ນິສ຺ສິຕໍ ປຈິຍຍຕ຺ຕໍ. ສຸເກາຕິ ສຸຄ຺ເທາ. ອາຕິຍາຕິ ສຸປຣິສຸທ຺ທອາກາເຣນຍຕ຺ຖິເຕາ. ສຸປຣິກມ຺ມກເຕາຕິ ສຸຕ຺ຖ ກຕປຣິກມ຺ມາ ອປນີຕປາສາຓສກ຺ຂເຣາ. ອເຈ຺ຈາຕິ ຕນຸກ຺ຈິ. ວິປ຺ປເສນ຺ໂນຕິ ສຸຕ຺ຖ ວິປ຺ປເສນ຺ໂນ. ສພ຺ພາກາເຣເປເນນ຺ໂຕຕິ ເທາເສາຕາທີຫິ ສເຍ຺ຍຫິ ອາກາເຣຫິ ສເມ຺ປເນນ຺ໂຕ. ນີລນ຺ຕິອາທີຫິ ວຓ຺ຓສເມ຺ປຕ຺ຕິ ທເສ຺ສຕິ. ຕາທິສຍຸຫິອາວຸຕໍ ປກາຕໍ ໂຫຕິ.

ເອວເມວ ໂຂຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ ອຸປມາສໍສນ຺ທໍ ເວທິຕພ຺ພໍ – ມຫິ ວິຍ ຫິ ກເຣາກາເຍາ. ອາວຸຕວຸຕ຺ຖ ວິຍ ວິປສ຺ສນາຍາຓໍ. ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິເສາ ວິຍ ວິປສ຺ສນາລາພີ ພິກ຺ຂຸ. ຫເຕ຺ຖ ກເຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຕາ “ອຍໍ ເຂາ ມຫີ”ຕິ ມຫິເຕາ ອາວິກຸຕກາເລາ ວິຍ ວິປສ຺ສນາຍາຓໍ ອພິນີຫຣິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ພິກ຺ຂຸເນາ ຈາຕຸມຫາພູຕິກກາຍສ຺ສ ອາວິກຸຕກາເລາ. “ຕຕ຺ຣິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາວຸຕ”ນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາວິກຸຕກາເລາ ວິຍ ວິປສ຺ສນາຍາຓໍ ອພິນີຫຣິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ພິກ຺ຂຸເນາ ຕຄາຣຍຸຫານໍ ຜສ຺ສປຍ຺ຈມການໍ ວາ ສພ຺ພຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ວາ ວິປສ຺ສນາຍາເຓນ ວາ

អាចិក្ខតការេលិតិ។

កិំ បនេតំ ញាណស្ស អាចិក្ខតំ, បុគ្គលស្សាតិ។ ញាណស្ស, តស្ស បន អាចិកាចត្តា បុគ្គលស្ស អាចិក្ខតាច ហោត្តិ។ ព្ពាណញ្ញា ចិបស្សតាញាណំ យក្កស្ស អតត្តទំ, ឲចំ សទេត្តបិ ឃព្វា អកិញ្ញាចាទេរ អារេទ្ធ ឲតស្ស អត្តរាចាទេរា តត្តិ, តព្វា ព្ពាទេឆច ឥស្សិតំ។ ឃព្វា ច អតិច្ចាឌិចទេសត អកតសប្វុសតស្ស ឌិញ្ញាឃ ទេសាតឆាត្យឃា ទេករចសក្តិ ស្យលាទេត្តា បុទេញ្ញតិចាសាត្យស្សតិឃា ទេករទេច លទេទ្ធ អត្យស្សរេតា ឌិទេញ្ញត ចក្កុតា ទេករចទ្វបំ បស្សទេតា កឃសត្តាទេសា ក្កបប្បជ្ជតិ, ត អតិច្ចាឌិចទេសត កតសប្វុសតស្ស, តព្វា អកិញ្ញាបត្តស្ស កឃចិទេតាឥកទេហត្យសប្បាឥតត្តយ្បិ ព្ពាឥំ ព្ពាទេឆច ឥស្សិតំ។ ព្ពាឆាបិ អទេហត្តចទេសទេតច អកិញ្ញាទេចាសាតបិរេយិប្បត្តតា ទេចឌិតញ្ញា។

១៣៦។ យទេតាយឃិទ្ធិឃំ ចិល្លចសិតាឃ។ តត្ត យទេតាយឃត្តិ យទេតត តិញ្ញតត្តិ។ សញ្ញាក្កបច្ចក្កតិត្តិ សទេញ្ញហិ អទេក្កហិ ច បច្ចទេក្កហិ ច សយត្វាកតំ។ អហឹតិគ្រ្តិឃត្តិ សល្ហាតចទេសត អចិកលិគ្រ្តិឃំ។ ព្ពាទ្ធិយតា តិយ្វិតទ្វបញ្យាសទេច ព្ពាទ្ធិយា ញ្ហឥាទេតា, តយ្យិ ញ្ហឥាតំ សទេច អចិទ្ធកទេល្លា, តយ្យិ អចិទ្ធកល្លត្តិ ឲចំ សញ្ញាកាទេរហិ ទេតត សឌិសទេយច ទេហាតិ។ យុញ្ញ្ជាយ្យាគ្រ្យាសិកត្តិអាឌិ ក្កបយត្តឃយ្បិ តំ សឌិសកាចឥស្សតត្តទេយច ទុត្តិ។ យុញ្ញ្ជាសឌិសា ឲច ហិ តស្ស អទេត្តា គ្រ្យាសិកា ទេហាតិ។ ទេកាសសឌិទេសាទេឃច អសិ, ចក្កាឃ ទេកាសិឃា ចក្កំ អសិទេយច បក្លិបត្តិ, បត្តក្កឋឃ បត្តក្កំ។

កទេល្លាតិ ព្ពាឥយ្បិ អហិកញ្ញាកស្ស តាយំ, ត ចិលឹចកទេល្លកស្ស។ អហិកញ្ញាទេកា ហិ អហិតា សឌិទេសាច ទេហាតិ។ តត្ត កិញ្ញាបិ “បុទិទេសា អហិកទេល្លា ក្កទ្ធទេឃ្យា”តិ ហទេត្តត ក្កទ្ធរយាទេតា ចិឃ ឥស្សិទេតា, អឆ ទេលា ចិទេត្តទេតចស្ស ក្កទ្ធរលំ ទេចឌិតញ្ញា។ អឃញ្យាអហិ តាយ សឌាតិឃំ ឌិទេតា, កក្កត្តទំ ចា ទ្វក្លត្តទំ ចា តិស្សាឃ, តចទេតា សទិទតិក្លុធតបទេឃាកសក្លាទេតត ឆាទេយត, សទិទំ លាឥយាតំ ចិឃ បុរាលាតចំ ឌិក្យឆទេត្តាតិ ព្ពាទេយហិ ចត្យហិ កាទេរលាហិ សឃទេយច កញ្ញាកំ ឌហាតិ, ត សក្កា តទេតា អទេញ្ញាត ក្កទ្ធទិត្យំ។ តព្វា ចិទេត្តត ក្កទ្ធរលំ សត្ថាឃ ព្ពាឥំ ទុត្តត្តិ ទេចឌិតញ្ញំ។ ព្ពាតិ យុញ្ញ្ជាឌិសឌិសំ ព្ពាយស្ស កិក្លុទេតា សទិទំ, គ្រ្យាសិកាឌិសឌិសំ តិយ្វិតទ្វបត្តិ ព្ពាឥទេយត្ត ញ្ហបយ្វុសំសត្តតំ។ តិយ្វាតចិឆាតំ បទេតត្ត បរទេតា ច ព្ពាទ្ធិចិឆាឌិបញ្ញាអកិញ្ញាកឆា សញ្ញាកាទេរត ចិស្យទ្ធិយទេក្ក ចិត្តាទិតាតិ តត្ត ទុត្តតទេឃទេតច ទេចឌិតញ្ញា។ ក្កបយាយត្តទេយច ហិ ព្ពាឆ អឌិកំ។

តត្ត ទេលកក្យុក្កការាឥទេឃា ចិឃ ព្ពាទ្ធិចិឆញាលលិកឹ កិក្លុ ឥក្កទេញ្ញា។ ស្យបទិកយុកតយត្តិកាឥទេឃា ចិឃ ព្ពាទ្ធិចិឆញាលំ ឥក្កញ្ញំ។ ព្ពាឆ្ជិតិឆ្ជិតកាឌតចិកតិអាឌិករលំ ចិឃ តស្ស កិក្លុទេតា ចិក្យញ្ញតំ ឥក្កញ្ញំ។ ព្ពាឆាបិ ចិល្លចសិតាចទេសទេតច អកិញ្ញាទេចាសាតបិរេយិប្បត្តតា ទេចឌិតញ្ញា។ តឆា ព្ពាទេតា បរាស្យ ចត្យស្យ អកិញ្ញាស្យ។

១៣៧។ តត្ត ឌិញ្ញទេសាតឆាត្យក្កបយាឃំ សក្លឆទេយាតិ សក្លឆយទេកា។ អប្បកសិទេរទេតចាតិ តិក្កទេក្លទេតច។ ចិញ្ញាទេបឃ្យាតិ ឌាតាទេបឃ្យ។ តត្ត ឲចំ ចាត្យក្តិសា ចិញ្ញាទេបទេត្ត សក្លឆយទេក “សក្លសទេក្កា អឃ”ត្តិ ចចត្តាទេបត្តាតំ សត្តាតំ តស្ស សក្លសក្កស្ស អាចិក្ខតការេលិ ចិឃ ទេឃាកិទេតា ក្វុរសត្តិកទេកឥាតំ ឌិញ្ញាតទេញ្ញច យាត្យសកាតញ្ញា សក្កាតំ អាចិក្ខតការេលិ ឥក្កទេញ្ញា។

១៣៨។ ទេចទេតាបទិឃញាល-ក្កបយាឃំ ឥហទេរាតិ តទ្វទេលា។ ឃ្យចាតិ ទេឃាញ្ញទេតត សយត្វាកទេតា។ យល្ហតកឌាតិទេកាតិ ឃ្យចាបិ សយាទេតា ត

អលសិយោ កិលិដ្ឋវត្ថសរីរោ, អថ វា មណ្ឌនកបកតិកោ, ទិវសស្ស ទ្វេ តយោ វារេ ន្ហាយិត្វា សុទ្ធវត្ថ-បរិទហន-អលង្ការករណសីលោតិ អត្ថោ។ សកណិកន្តិ កាឡតិលកវង្គ-មុខទូសិបីឡកាទីនំ អញ្ញតរេន សទោសំ។ តត្ថ យថា តស្ស មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខតោ មុខទោសោ បាកដោ ហោតិ, ឯវំ ចេតោបរិយញាណាយ ចិត្តំ អភិនីហរិត្វា និសិន្នស្ស ភិក្ខុនោ បរេសំ សោឡសវិធំ ចិត្តំ បាកដំ ហោតីតិ វេទិតព្ពំ។ បុព្ពេនិវាសបាឡិអាទីសុ យំ វត្តព្ពំ, តំ សព្ពំ មហាអស្សបុរេ វុត្តមេវ។

២៥៩។ អយំ វា ឧទាយិ បញ្ចមោ ធម្មោតិ ឯកូនវីសតិ បព្ពានិ បដិបទាវសេន ឯកំ កត្វា បញ្ចមោ ធម្មោតិ វុត្តោ។ យថា ហិ អដ្ឋកនាគរសុត្តេ (ម។ និ។ ២។១៧ អាទយោ) ឯកាទស បព្ពានិ បុច្ឆាវសេន ឯកធម្មោ កតោ, ឯវមិធ ឯកូនវីសតិ បព្ពានិ បដិបទាវសេន ឯកោ ធម្មោ កតោតិ វេទិតព្ពានិ។ ឥមេសុ ច បន ឯកូនវីសតិយា បព្ពេសុ បដិបាដិយា អដ្ឋសុ កោដ្ឋាសេសុ វិបស្សនាញាណេ ច មនោមយិទ្ធិយា ច អរហត្តវសេន អភិញ្ញាវោសានបារមិប្បត្តា វេទិតព្ពា, សេសេសុ និយ្យានិកវសេន។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

មហាសកុលុទាយិសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧។ សមណមុណ្ឌិកសុត្តវណ្ណនា

២៦០។ ឯវំ មេ សុតន្តិ សមណមុណ្ឌិកសុត្តំ។ តត្ថ ឧគ្គាហមានោតិ តស្ស បរិព្ពាជកស្ស នាមំ។ សុមនោតិ បកតិនាមំ។ កិញ្ចិ កិញ្ចិ បន ឧគ្គហិតុំ ឧគ្គាហេតុំ សមត្ថតាយ ឧគ្គាហមានោតិ នំ សញ្ជានន្តិ។ សមយំ បវទន្តិ ឯត្ថាតិ សមយប្បវាទកំ។ តស្មិំ កិរ ឋានេ ចង្កីតារុក្ខបោក្ខរសាតិប្បភុតយោ ព្រាហ្មណា និគណ្ឋាចេលកបរិព្ពាជកាទយោ ច បព្ពជិតា សន្និបតិត្វា អត្តនោ អត្តនោ សមយំ វទន្តិ កថេន្តិ ទីបេន្តិ, តស្មា សោ អារាមោ សមយប្បវាទកោតិ វុច្ចតិ។ ស្វេវ តិន្ទុកាចីរសង្ខាតាយ តិម្ពរូសករុក្ខបន្តិយា បរិក្ខិត្តត្តា តិន្ទុកាចីរំ។ យស្មា បនេត្ថ បឋមំ ឯកា សាលា អហោសិ, បច្ឆា មហាបុញ្ញំ បោដ្ឋបាទបរិព្ពាជកំ និស្សាយ ពហូ សាលា កតា, តស្មា តមេវ ឯកំ សាលំ ឧបាទាយ លទ្ធនាមវសេន ឯកសាលកោតិ វុច្ចតិ។ មល្លិកាយ បន បសេនទិរញ្ញោ ទេវិយា ឧយ្យានភូតោ សោ បុប្ផផលសញ្ឆន្នោ អារាមោតិ កត្វា មល្លិកាយ អារាមោតិ សង្ខំ គតោ។ តស្មិំ សមយប្បវាទកេ តិន្ទុកាចីរេ ឯកសាលកេ មល្លិកាយ អារាមេ។ បដិវសតីតិ វាសផាសុតាយ វសតិ។ ទិវា ទិវស្សាតិ ទិវសស្ស ទិវា នាម មជ្ឈន្ហាតិក្កមោ, តស្មិំ ទិវសស្សបិ ទិវាភូតេ អតិក្កន្តមត្តេ មជ្ឈន្ហិកេ តិក្កមីតិ អត្ថោ។ បដិសល្លីនោតិ តតោ តតោ រូបាទិគោចរតោ ចិត្តំ បដិសំហរិត្វា លីនោ, ឈានរតិសេវនវសេន ឯកីភាវំ គតោ។ មនោភាវនីយានន្តិ មនវឌ្ឍកានំ, យេ អាវជ្ជតោ មនសិករោតោ ចិត្តំ វិនីវរណំ ហោតិ ឧន្នមតិ វឌ្ឍតិ។ យាវតាតិ យត្តកា។ អយំ តេសំ អញ្ញតរោតិ អយំ តេសំ អព្ភន្តរោ ឯកោ សាវកោ។ អប្បេវ នាមាតិ តស្ស ឧបសង្កមនំ បត្ថយមានោ អាហ។ បត្ថនាការោ បន សន្ទកសុត្តេ វុត្តមេវ។

១៩០. ឧតទេចាចាតិ ឥត្ថបញ្ញា អយំ គហបតិ, ឆល្លកចាយ តំ សក្កល្លិត្វា អត្តនោ សាចកំ ករិស្សាមីតិ យញ្ញាយានោ ឧចំ “ចក្ខុហិ លោ”តិអាទិចចត៍ អចេចាចៈ តត្ថ បតៅលេតៅយីតិ ឥស្សេយិ ឆេបយិៈ សយត្តក្កុសលត្តិ បរិបុណ្ណកុសល៍ៈ បរេយកុសលត្តិ ឯត្តយកុសល៍ៈ អចេយាឌ្ឍត្តិ ចាឥឃុទ្ធេត ឃុឌ្ឍិត្វា ចាលេតុំ អសក្កុណេយ្យំ អចល៍ តិក្កយំ ឆិទ៍ៈ ត គរេទាតីតិ អគរណេយត្តេយេច ចឥតិ, ឧត្ត បត សំចរបាហាត៍ ចា បដិសេចតបាហាត៍ ចា ត ចឥតិៈ សេសបទេសុបិ ឧសេច តយោៈ

េតច អភិតត្ថិតិ តិត្តិយា តាយ ឌាតិត្វាបិ អឌាតិត្វាបិ ឃំ ចា តំ ចា ចឥត្តីតិ យញ្ញាយានោ តាភិតត្ថិៈ ត បដិវេក្កាសីតិ សាសតស្ស អត្ថុលេយំ ចិឃ បសត្ថាការំ ចិឃ ចឥតីតិ យញ្ញាយានោ ត បដិសេឆតិៈ

១៩១. ឃចា ឯក្កាហយាតស្សាតិ ឃចា តស្ស ចចត៍, ឧចំ សេត្ត ឯត្តាតេសយ្យកោ កុយាទោ អចេយាឌ្ឍសយណោ ឆិរសយណោ កចិស្សតិ, យឃំ បត ឧចំ ត ចឥាយាតិ ឌីរេបតិៈ ការេយាតិបិ ត េហាតីតិ សគការេយា បរការេយាតិបិ ចិេសសតោណ៍ ត េហាតិៈ អញ្ញាបចត្តិតយត្តាតិ បច្ចត្តេណ ចលិសយ្យេស្សត ចា យក្កុលឥដ្ឋេត ចា កាឃបត្ថតយត្តំ តាយ េហាតិៈ តំ ឆេបត្វា អញ្ញា ការេឃត គរណកយុំ តាយ តត្តិៈ តយ្យិ ច កិលេសសហគតចិត្តេតច េហាតិៈ ចាចាតិបិ ត េហាតីតិ យិច្ឆាចាចា សយុាចាចាតិបិ តាតត្តំ ត េហាតិៈ ទោឌិតយត្តាតិ ឌិឈច្ឆាបិបាសាបទេតស្ស បត ទោឌិតយត្តំ េហាតិៈ តយ្យិ កិលេសសហគតចិត្តេតចៈ សក្កប្បាតិ យិច្ឆាសក្កប្បា សយុាសក្កប្បាតិបិ តាតត្តំ ត េហាតិៈ ចិក្ខុឌិតយត្តាតិ ចិក្ខុឌិតយត្តំ ទោឥតហសិតយត្តំ េហាតិៈ ឥហរកុយារកាតញ្ញាចិត្តំ អតីតារយុណ៍ បចត្តតិ, តិរឃេតា អាគតា តិរឃត្ថុក្កុ សរិត្វា ទោឥត្តិ, ឥេចលោកេតា អាគតា ហសត្តិ, តយ្យិ កិលេសសហគតចិត្តេតច េហាតិៈ អាឌីទោតិ យិច្ឆាឌីទោ សយុាឌីទោតិបិ តាតត្តំ ត េហាតិៈ អញ្ញាបត យាតុចញ្ញាតិ ចញ្ញាទោរឥារកា តាយ េហាត្តិ, យាតរិ លិទ៍ បិឃត្តិយា អបិចិត្វា អញ្ញាចិហិតការេល បិដ្ឋិបេស្សត អាគត្វា ចញ្ញា បិចត្តិៈ ឧត្តកំ យុត្វាត្វា អញ្ញា យិច្ឆាឌីទោ តត្តិៈ អឃយ្យិ កិលេសសហគតចិត្តេតច េហាតីតិ ឥស្សតិៈ

១៩២. ឧចំ បរិច្ឆាឌកចាឥំ បដិក្កុបិត្វា ញ្ញឥាតិ សយំ សេក្ខុមិយំ យាតិកំ ឆេបេត្វា ចក្ខុហិ លោ អហត្តិអាទិយាហៈ តត្ថ សយឆិកឃាតិដ្ឋីតិ ចិសេសត្វា តិដ្ឋតិៈ តការេឃត បិប គយុត្តិអាទិសុ ត រោចល៍ អគរណេយត្តេយេច, កគចា បត ឧត្ត សំចរបាហាតបដិសត្លា បញ្ញាបេតិៈ តំ សត្តាេឃចយាហៈ ត េចច សយត្តក្កុសលត្តិអាទិ បត លិណាសចំ សត្តាឃ ចុត្តំៈ

ញ្ញឥាតិ អសេក្ខុមិយំ យាតិកំ ឆេបេត្វា ឥសហិ លោ អហត្តិអាទិយាហៈ តត្ថ តីលិ បឥាតិ តិស្សាឃ ឥេត្វ បឆេយចត្តក្កា ឆបិតា, ឧកំ បឥំ តិស្សាឃ ឥេត្វ បឆ្ហិយចត្តក្កាៈ អយំ សេក្ខុមិយំ យាតិកាៈ

១៩៣. ញ្ញឥាតិ តំ ចិភឌេត្វា គតេយ ច ឆបតិ អកុសលសីលាតិអាទិយាហៈ តត្ថ សទោគត្តិ អដ្ឋចិធំ លោភសហគតចិត្តំៈ សេឥាសត្តិ បដិឃសយ្យុត្តចិត្តទ្វយំៈ សេយាហត្តិ ចិចិកិច្ឆុទ្ធច្ចសហគតចិត្តទ្វយ្យិ ចដ្ឋតិ, សព្វាកុសលចិត្តាតិបិ េយាេហា សព្វាកុសលេ ឯប្បជ្ជតីតិ ហិ

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨲᩥ ᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩈᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ᪨

ᨠᩩᩉᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲᩁᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᩈᩮᩈᩣ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩮ ᨠᩩᩉᩥᩴ᪨ ᨸᩣᨭᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩈᩦᩃᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩮ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩈᩦᩃᩴ ᩋᩈᩮᩈᩴ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᩋᨠᩩᩈᩃᩈᩦᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨴᩩᩔᩦᩃᩔᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩥ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨹᩃᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

᪑᪙᪓᪨ ᩅᩥᨲᩁᩣᨣᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩥᨵᩴ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨠᩩᩈᩃᩈᩦᩃᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩦᩃᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨣᩩᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧ ᩈᩦᩃᨾᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᩃᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨠᩁᨱᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩦᩃᨾᨿᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨲᩮᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩮ ᨠᩩᩉᩥᩴ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩈᩦᩃᩴ ᩋᩈᩮᩈᩴ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨹᩃᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

᪑᪙᪙᪨ ᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩃᩮᩣᨽᩈᩉᨣᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩉᨩᩣᨲᩣ, ᩍᨲᩁᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩈᩉᨣᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᨿᩮᨶ ᩈᩉᨩᩣᨲᩣ᪨

ᨸᨭᩥᨥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩮ ᨠᩩᩉᩥᩴ᪨ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨸᩁᩥᩈᩮᩈᩣ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨹᩃᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨
ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣᨸᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᨠᩩᩈᩃᩈᩉᨩᩣᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ᪨

᪑᪙᪘᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩮ ᨠᩩᩉᩥᩴ᪨ ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨸᩁᩥᩈᩮᩈᩣ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨹᩃᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨸᨸᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᩈᨾᨱᨾᩩᨱ᩠ᨯᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ឯ៑ ធម្មអបកុលុភាយិឃុត្តចណ្ណតា

១លិ០៑ឲចំះយ ឃុតត្តិ ធម្មអបកុលុភាយិឃុត្តំ៑ ពត្ត ឃភា បត, កះត្ត, កកចាតិ ព្ភដំ បរិព្ពាឌះកា ឆយ្ញកធំ ះឃាព្យកាះយា កកចះតា ឆយ្ញះភឃតាឃ ឃាលឃកាធំ ភះឃ្សះត្តា អាហ៑

១លិ១៑ពំះឃះចត្ត បដិកាព្វតិ ឃះច ឆយ្ញំ ះឃាព្យកាះយា, ព្យះឃ្យះចត្ត ឲះកា បះព្យា ឲកំ កាះលំ ក្ខបដ្ឋាព្យ៑ ឃធា យំ បដិកាះឃ្យាតិ ះឃត កាះះលាត យយ ឆយ្ញះភឃតា ក្ខបដ្ឋះហឃ្យ, ឲះពត ហិ កាះះលាត កធាឃ ឃយដ្ឋិពាឃ ឃុលំ ឆយ្ញំ ះភះឃព្យត្តិ ឌឹះបតិ៑ ពឃ្ស យឃ្យំ កះត្តតិ ះឃា កិះ ពំ ឌិឃ្វា – “ឃះច កកចា ព្ភឆ អកចិឃ្សា, អឃះយពឃ្ស កាឃិពឃ្ស អះត្វាតិ ឌឹបឃហឃ្សំ ចិឃ ក្ខឌ្ឍលិះបត្វា អឌ្ឍ ះយ បិកាដំ អកាទិឃ្សា”តិ ភឃពាលំះឃច អតុឃ្សទិ៑ ពឃ្វា ពឃ្ស យឃ្យំ កះត្តតិអាឌិយាហ៑ ពត្ត អះហា ត្វតាតិ អតុឃ្សះលាះត្ត តិបិពក្ខឃំ៑ ះពត ពឃ្ស កកចត្តំ អតុឃ្សទត្តឃ្ស ឲពភះហាឃិ “អះហា ត្វត កកចា អះហា ត្វត ឃុកះពា”តិ៑ ះឃា ព្ភះយឃត្តិ ះឃា ព្ភះយឃំ ឆយ្ញាតំ៑ ឃុក្យឃះលិតិ ឃុដ្ឋ ក្យឃះលិ តិបុះលា ះលះកា៑ ះឃា កកចា អះហា ត្វត កាះធឃ្យ, ះឃា ឃុកះពា អះហា ត្វត កាះធឃ្យ, ពឃ្ស ហិ កកចះតា បុះព្ពតិចាឃពាលាឃ្ស អះតកាតិ កាយ្យះកាឌឹឃហឃ្សាតិ ឲកក្កលាតិ បិកាដឌិតឹតិ, អឃះយត្ត អឆិប្យាះឃា៑

ពឃ្ស ចាហំ បុព្ពត្តិ អាទព្ភាតិ ះឃា ហិ លិកឹ ះហាតិ, ះឃា “បុះព្ព ព្វំ លត្តិះឃា អះហាឃិ, (ព្រាហ្មះលា អះហាឃី”តិ ចុះត្ត ឌាតះត្តា ឃក្កុត្ថំ ឃុឃ្សឃតិ៑ អលិកឹ បត – “ឲចំ កចិឃ្សតិ ឲចំ កចិឃ្សតី”តិ ឃឹឃកាយ្យះយត្តះយច ភះឃ្សតិ៑ ពឃ្វា ឲចយាហ – “ពឃ្ស ចាហំ បុព្ពត្តិ អាទព្ភ បះព្យាឃ្ស ះចឃ្យាកាះះលាត ចិត្តំ អាទាះឆឃ្យ”ត្តិ៑

ះឃា ចា យំ អបះត្តត្តិ ឌិព្ពចក្កុលិកិះតា ហិ អតាកពំឃពាលំ ព្ភញ្ញាតិ, ពឃ្វា ឲចយាហ៑ ព្ភពទំ បុះព្ព ចុត្តតឃះយច៑

ឆយ្ញំះព ះភះឃឃ្សាឃឹតិ អឃំ កិះ អតឹះព ះភឃិឃយាះតបិ ត ព្យុឌ្ឍិឃ្សតិ, អតាកះព ះភឃិឃយាះតបិ ត ព្យុឌ្ឍិឃ្សតិ៑ អធឃ្ស កកចា ឃព្យុឃ្យុយំ បច្ចឃាកាទំ ះភះឃព្យកាះយា ឲចយាហ៑ កិ បត ពំ ព្យុឌ្ឍិឃ្សតីតិ? ឲពំ បះកច ត ព្យុឌ្ឍិឃ្សតិ, អតាកះព បតឃ្ស ចាឃតាឃ បច្ចះឃា កចិឃ្សតីតិ ឌិឃ្វា កកចា ឲចយាហ៑

បំឃុបិឃាចកត្តិ អឃុចិដ្ឋាះត តិព្ពាត្តបិឃាចំ៑ ះឃា ហិ ឲកំ ឃ្វលំ កះហត្វា អឌិឃ្សយាតកាះឃា ះហាតិ៑ ពព្រិដំ ចត្ត – ឲកា កិះ ឃក្កិតឹ ះត្វ ភាះះកា ធ្វបិះាឃត្វាះះ តិឃឹភាះបត្វា អាហាះបរិះឃឃតត្វំ តកាទំ កពា៑ ភាះកា ឲកំ បិណ្ឌបាតិកះត្វទំ ឌិឃ្វា អាហំឃុ, – “កះត្ត, អយ្យាកំ យាពា អះត្តា តកាទំ បចិដ្ឋា, ពឃ្សា ចះភឃ្យាឆ ‘ឃំ ចា ពំ ចា លត្តកំ, កះហត្វា ឃីឃំ កត្ថ, ភាះកា ះព ឌិឈត្ថិពំ ឃត្តាះទពំ ត ឃះក្កាត្តី’”តិ៑ ពយហំ កធំ បឃ្សិឃ្សាឃីតិ? ព្ភដំ, កះត្ត, កណ្យចាតិ ឲកំ ឃ្វលលណ្ឌំ អដំឃុ៑ ះធះឃ្ស អះតកាតិ ឃក្កឃហឃ្សាតិ បព្ពាឃិឃុ, ះឃា ភាះះកាហិ ឌិត្តុឃព្ពាះលាត ពំ ឃក្កិតិ អដ្ឋឃ ចិទ្វបំ ពឹកត្ថំ ះកចលំ ចិធិឃំ កព្ភយលំ បច្ចាឃឹឃយាតំ៑ ឌិឃ្វា ពយត្វំ កាះធឃិ ៑ កធំ យំ ព្វំ បឃ្សឹតិ

ចុទេត្វា មូលពល្ល៍ ជេស្សសិ, សា អដ្ឋិគ្គិត្វា កហ្សិ ឧចំ បំសុបិសាចកា ឧកំ មូលំ កេហត្វា អឌិស្សយាតកាយា ហោត្តិ៍ ចំ សត្ថាយេស “បំសុបិសាចកយ្យិ ត បស្សាមី”តិ អាហ៍ ត បក្កាយតីតិ ត ជិស្សតិ ត ស្ថបដ្ឋាតិ៍

៣៧៧៣៍ឌីឈាបិ ខោ តេ ឧសាតិ ស្ថកាឃំ ឧសា ចច ចាចា ឌីឈាបិ កខេឃ្យ, ឧចំ ចគត្តស្ស ចស្សសចយ្យិ ចស្សសហស្សយ្យិ បចទេត្តឃ្យ, ត ច អត្ថិ ឌីខេបឃ្យាតិ អឌិប្បាយោ៍ អប្បាឌិហិរកតត្តិ អតិយ្យាតិកំ អមូលកំ តិរត្វកំ សយ្យដ្ឋីតិ អត្ថោ៍

ពួកាតិ ចំ ចល្លិ ជេស្សត្តា ខេឃ្យចាបិ, កខេត្តតិអាឌិយាហ៍ ចត្វ បណ្ណកម្ពលេ តិក្លិខេត្វាតិ ចិសកាកចល្លោ ខត្វកម្ពលេ ជបិខោ៍ ឧចំចល្លោ អត្តា ហោតីតិ ពួជំ ខេសា សុកកិលប្បជចលោកេ តិដ្ឋាតត្តក្តទត្ត សត្ថាឃ – “អយ្យាកំ យតកាលេ អត្តា សុកកិលប្បជចលោកេ ពត្ថា ចិឃ ខោតោតិ”តិ ចគតិ៍

៣៧៧៤៍អយំពួចេយំ ស្តកិត្តត្តិ ខេសា កិរ ឃស្មា យលិស្ស ធាហិ អាកា ត តិដ្ឋខតិ, ពខេដ្ឋាបតកស្ស អក្ខូលក្ខេក្ខូលចត្យខក្ខូលយត្វំ តិដ្ឋខតិ, យហាពខេដ្ឋាបតកស្ស បត ពត្យអយល្លលយត្តយ្យិ តិដ្ឋខតិខេយច, តស្មា ឧចយាហ៍

ចិខេត្តតិ ស្ថត្តិខេត្ត, ខេយឈចិកេយត ក្ខុទិក្ខុខេតតិ អត្ថោ៍ ចិកតចលិហេកតិ អបកតខេយខេឈ៍ ជេខេចតិ អាកាខេស៍ ឈ្វសធិតាខកាតិ សុក្កតាខកា៍ សា ហិ ឃស្មា តស្សា ស្ថឌឃខោ បដ្ឋាឃ ខេតត សព្ពាខេលាត ឈ្វសឆាតិ កល្លត្តិបិ បិចត្តិបិ, តស្មា “ឈ្វសធិតាខកា”តិ ចុច្ចតិ៍ អកិខេជា អឌ្ឍខត្តសយយត្តិ អកិខេត្ត អឌ្ឍខត្តសយខេឃ៍ ពួយិតា កកតយខ្ញោចិតចត្តំ ជេស្សតិ៍ អកិខេជា យព្ចុត្តិប្បកាបិ ឧខេសច តខេឃា៍

អខេតា ខោតិ ខេឃ អតុខេកាត្តិ, ខេតហិ ធាហុតខា, ធាហុ ខេចច ធាហុតខា ចាតិ អត្ថោ៍ អាកា តាតុខេកាត្តីតិ ឈ្វកាសំ ត ចត្យអញ្ញាត្តិ, អត្តខេតា សទិខេខាកាខេសខេតច អាខេលាកំ ចទិត្វា ចិហខត្តិ៍

៣៧៧៥៍ ពួកាតិ ឃស្មា ខេសា “ឧកត្តសុចំ ខេលាកំ បុដ្ឋិស្សាមី”តិ តិសិខេត្តា, បុដ្ឋាមូត្យខេហា បត ធាខេតា, តស្មា តំ កកចា ចំ បុដ្ឋំ សខាខេបខេត្តា កិំ បត, ស្ថកាឃំ, អត្ថិ ឧកត្តសុខោ ខេលាខេកាតិអាឌិយាហ៍ តត្វ អាកាខចតីតិ កាខលាចតី៍ អញ្ញាតខំ ចា បត តខេបិក្យលត្តិ អខេចលកបិត្យត្តំ សត្ថាឃាហ, សុខាបិតចិខតីតិ អត្ថោ៍

៣៧៧៦៍កតយា បត សា, កខេត្ត, អាកាខចតី បដិបកា ឧកត្តសុពស្សាតិ កស្មា បុដ្ឋតិ? ឧចំ កិខស្ស អខេហាសិ – “យឃំ សត្តាតំ ឧកត្តសុចំ ចកាយ, បដិបជំ បត កាខេលត សុចំ កាខេលត ខុក្លិ ចកាយ៍ ឧកត្តសុពស្ស ខោ បត អត្តខេតា បដិបកាឃបិ ឧកត្តសុតាឃ កចិតត្តា៍ អយ្យាកំ កចា អតិយ្យាតិកា, សត្វ កចាច តិយ្យាតិកា”តិ៍ ពួកាតិ សត្វាទំខេឃច បុដ្ឋិត្វា ធាតិស្សាមីតិ តស្មា បុដ្ឋតិ៍

ឧត្តយឃំ អតស្សាយាតិ ឧតសិ្ថ កាខេណា យឃំ អតស្សាយ៍ កស្មា បត ឧចយាហំសុ? ខេត កិរ បុខេត្ត បញ្ចាសុ ឆខេយ្យសុ បតិដ្ឋាឃ កសិណបរិកម្មំ

ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᩁᩥᩉᩦᨶᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᩮᩈᩩ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨷᨶ ᨠᩣᩃᩮ ᨠᩈᩥᨱᨷᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩥᩴᩈᩩ, ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᩴ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᩮ ᨷᨶ “ᩋᩣᨠᩣᩁᩅᨲᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ”ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ “ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᨧᨶᩣᩉᩴᩈᩩ᪨ ᨷᩩᨲ᩠ᨳᩩᨴᩥᨲᩁᨠ᩠ᨡᩥ ᨾᩮᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᨷᩩᨲ᩠ᨳᩩᨴᩥᨲᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨧ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᨲᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨳᩩᨴᩥᨲᩣ ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᩃᩮᩣᨠᩴ ᨧ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨠᩉᩣᩁᩮᩅᩥᨶ ᨾᩉᩣᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩅᩴ ᨶᩥᩔᨴ᩠ᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪔᪙᪨ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩉᩮᨲᩪᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨷᨭᩥᩃᩮᩣᨾᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᩁᩥᩉᩦᨶᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᨲᩮᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩈᨾᩣᨶᩣᨿᩩᨠᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨷᨭᩥᩃᩮᩣᨾᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᩉᨷ᩠ᨹᩃᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨷᨲᩥ ᩈᩣᨠᨧ᩠ᨨᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩣᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩋᩣᨠᩣᩁᩅᨲᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨶ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨲᩥ ᨴᩪᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ – “ᩑᨲᩔ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩮᩉᨷ᩠ᨹᩃᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩉᩮᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

᪑᪕᪐᪨ ᩏᨷᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩮᩣᨲᩥ ᩏᨷᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨠᩁᩣᨶᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩏᨷᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩣᨶᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩏᨷᨶᩥᩔᨿᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᨠᩥᩁ ᨠᩔᨷᨴᩈᨻᩃᩔ ᨠᩣᩃᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᨵᨾ᩠ᨾᨾᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳᩔ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩉᩣᨿᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩮᩣ, “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨾᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩮ ᩃᩮᩣᨽᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩥᩉᩥᨽᩣᩅᩣᨿ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨲᩁᩮᩣ ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨾᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨶᨠᩩᩃᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨶᨠᩩᩃᩮᩣ ᨷᨶᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᨽᩅᩮ ᩋᨷᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨷᨴᩮᩈᩮᩣ ᨷᩩᨷᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨿ ᨶᩩᩉᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨷ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᩥᨠᩮᩈᩮᨶᩣᨷᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩮᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᨷᨶᩔ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨶᨠᩩᩃᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩩᩴ ᩃᨽᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨶᨠᩩᩃᩮᩣ ᨾᩁᨱᩮ ᩑᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᨾᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᨷᩔᨲᩥ ᩉᩥ ᨶᨠᩩᩃᩮᩣ – “ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩋᨿᩴ ᨾᨾ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮ ᨾᩉᩣᨠᩔᨷᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩔᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩔ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩮᨷᩥ ᨾᩉᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᩈᩩ, ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᨠᩃᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩩ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᨩ᩠ᨫᩣᨿᩦ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥ, ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩦᨶᩥ ᩑᨠᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩣᨧᩁᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᨾᩥ, ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᩋᨠᩴᩈᩩ᪨ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᨳᩮᩁᩔ ᨣᩩᨱᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨠᩣᩁᨠᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩉᩥᨱᩥᩴ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩩ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩴ ᨽᨾ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᨧᩣᩁᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨷᨷᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᨧᩪᩊᩋᩔᨷᩩᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

១០. េចលភសសុត្តចណ្ណភា

១ល៊ិប័. ឲចំេយ សុតត្តិ េចលភសសុត្តុំ. ពត្ត េចលភេសាតិ អយំ ក៊ិរ សក្យុល្យុទាឃិស្ស អាចទិរេឃា, េសា "សក្យុល្យុទាឃឹ បទិឡ្ឍាឌេកា បរេយចណ្ណបេញ្យាបទាឌិេតា"តិ សុត្វា "យឃា េសា សាស្វុក៊ំ ក្កុហាបិេតា, េតភាបិ សាស្វុក៊ំ ក្កុហិត់, ពធ៌ ភុ េលា បទាឌិេតា, ហត្ថាហ៌ សយំ ពត្វា សយណ៌ េកាពយំ បរេយចណ្ណបញ៉្យាបុឌ្ឍិត្វា ឌាភិស្សាយឹ"តិ ទាឌកហេតា បញ្ចាចត្តាលឹសេឃាឌត៌ សាចត្តិ ពត្វា េឃភ ភកចា, េតភុបសន្តុយិ, ក្កបសន្តុយិត្វា បភ ផិតេកាច ភកចេតា សត្តិេក ក្កទាត៌ ក្កទាេភសិ. ពត្ត បុទិយសដិស៌ ចុត្តភេឃេភច េចដិតញ្ញ៉ា.

១ប័០. បញ្ចា េលា ឰេយតិ ពុជ្ជា អាទកិ? អកាទិេឃាបិ ឲកេច្ចា កាយកាទុេកា កាយាឆិយុេត្តា េហាតិ, ឲកេច្ចា េភក្ខុយុកាទុេកា េភក្ខុយាឆិយុេត្តា េហាតិ. បត្តាឌិេតាបិ ច ឲកេច្ចា កាយកាទុេកា កាយាឆិយុេត្តា េហាតិ, ឲកេច្ចា េភក្ខុយុកាទុេកា េភក្ខុយាឆិយុេត្តា េហាតិ. អយំ បភ កាយកាទុេកា កាយាឆិយុេត្តា េហាតិ. េសា ឰយាឃ ពឆាឃ ពឆិឃយាភាឃ អត្តេភា កាយាឆិយុត្តត្តំ សល្លេក្ខស្សតិ, ឲចយស្សាឃំ េឌសភា សប្យាឃា ភចិស្សតីតិ ឰយំ េឌសត៌ អាទកិ. កាយក្កុសុលត្តិ ភិត្តាត៌ អឆិេប្យត៌.

១ប័ល. បិបិេតាភចិស្សតីតិ អឌាភភភាច៌ បិបិេតា ភចិស្សតិ. ភាយក៊េឃច សយ្យឌ្ឈតីតិ ភិទត្វពចចភយត្តេយច សយ្យឌ្ឈតិ. ពិដ្ឋុត្យ បុត្តាេត្តា ពិដ្ឋុត្យ អបទេត្តាតិ ឃស្វា ពុឃ៉្យាអតីពពឆាឃ អភុឆ្ឆចិក៊ំ បុេត្តាភិចាសពាល៌ ភត្វា, អភាកពពឆាឃ អភុឆ្ឆចិក៊ំ ដិត្តាចក្ខុពាល៌ ភត្វា, ពស្វា ក្កភឃេយ្យត៌ ពិដ្ឋុត្យតិ អាហ. សុត្តពាត្ថេភហីតិ សុត្តយឃពាត្ថេភហិ. ពស្ស ហិ អាទក្ខុត្វាឃ ហត្វុបិេឆសុ េឆច ពីចាឃ ច សុត្តកាភិ ពាត្ថត្តិ. ពាភិ សត្ថាេឃត៌ ចុត្តុំ. យហល្លពកាេល បភស្ស ពាភិ សយំ ចា ប្ញុតីភិ ហុត្វា យុញ្ចាត្តិ, ឈិត្ថិត្វា ចា ហទត្តិ.

ឲចេយចេលាតិ ឰយិភា ឰក៌ ឆេស្សតិ – ឆហទស្ស ក្យុយាទស្ស សុត្តពាត្ថភាត៌ អឌាភភកាេលិ ចិឃ អចិឌ្ឍាឃ បុទិយាឃ េកាឌិឃា អឌាភត៌, ភ ហិ សក្កា អចិឌ្ឍាឃ បុទិយេកាឌិ ពាពុ៌, េយាចភកាេល ឌាភភសដិស៌ បភ អទហត្តយេក្កុភ អចិឌ្ឍាពាត្ថភស្ស បេយាេក្ខា ឌាេពាតិ ឌាភត៌. េសសំ សត្តត្វក្កត្តាភេយចាតិ.

បបញ្ចាស្វុភតិឃា យញ្ញ្យុភិពាឃដ្ឋុពឆាឃ

េចលភសសុត្តចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា.

ពតិយចក្កុចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. រាជវគ្គោ

១. ឃដិការសុត្តវណ្ណនា

២៨២. ឯវំ មេ សុតន្តិ ឃដិការសុត្តំ. តត្ថ សិតំ បាត្វាកាសីតិ មហាមគ្គេន គច្ឆន្តោ អញ្ញតរំ ភូមិប្បទេសំ ឱលោកេត្វា – “អត្ថិ នុ ខោ មយា ចរិយំ ចរមានេន ឥមស្មិំ ឋានេ និវុត្ថបុព្ព”ន្តិ អាវជ្ជេន្តោ អទ្ទស – “កស្សបពុទ្ធកាលេ ឥមស្មិំ ឋានេ វេគឡិង្គំ នាម គាមនិគមោ អហោសិ, អហំ តទា ជោតិបាលោ នាម មាណវោ អហោសិំ, មយ្ហំ សហាយោ ឃដិការោ នាម កុម្ភការោ អហោសិ, តេន សទ្ធិំ មយា ឥធ ឯកំ សុការណំ កតំ, តំ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អបាកដំ បដិច្ឆន្នំ, ហន្ទ នំ ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាកដំ ករោមី”តិ មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ បទេសេ ឋិតកោវ សិតបាតុកម្មមកាសិ, អគ្គគ្គទន្តេ ទស្សេត្វា មន្ទហសិតំ ហសិ. យថា ហិ លោកិយមនុស្សា ឧរំ បហរន្តា – “កុហំ កុហ”ន្តិ ហសន្តិ, ន ឯវំ ពុទ្ធា, ពុទ្ធានំ បន ហសិតំ ហដ្ឋបហដ្ឋាការមត្តមេវ ហោតិ.

ហសិតញ្ច បនេតំ តេរសហិ សោមនស្សសហគតចិត្តេហិ ហោតិ. តត្ថ លោកិយមហាជនោ អកុសលតោ ចតូហិ, កាមាវចរកុសលតោ ចតូហីតិ អដ្ឋហិ ចិត្តេហិ ហសតិ, សេក្ខា អកុសលតោ ទិដ្ឋិសម្បយុត្តានិ ទ្វេ អបនេត្វា ឆហិ ចិត្តេហិ ហសន្តិ, ខីណាសវា ចតូហិ សហេតុកកិរិយចិត្តេហិ ឯកេន អហេតុកកិរិយចិត្តេនាតិ បញ្ចហិ ចិត្តេហិ ហសន្តិ. តេសុបិ ពលវារម្មណេ អាបាថគតេ ទ្វីហិ ញាណសម្បយុត្តចិត្តេហិ ហសន្តិ, ទុព្ពលារម្មណេ ទុហេតុកចិត្តទ្វយេន ច អហេតុកចិត្តេន ចាតិ តីហិ ចិត្តេហិ ហសន្តិ. ឥមស្មិំ បន ឋានេ កិរិយាហេតុកមនោវិញ្ញាណធាតុសោមនស្សសហគតចិត្តំ ភគវតោ ហដ្ឋបហដ្ឋាការមត្តំ ហសិតំ ឧប្បាទេសិ.

តំ បនេតំ ហសិតំ ឯវំ អប្បមត្តកម្បិ ថេរស្ស បាកដំ អហោសិ. កថំ? តថារូបេ ហិ កាលេ តថាគតស្ស ចតូហិ ទាឋាហិ ចតុទ្ទីបិកមហាមេឃមុខតោ សតេរតាវិជ្ជុលតា វិយ វិជ្ជោតមានា មហាតាលក្ខន្ធប្បមាណា រស្មិវដ្ដិយោ ឧដ្ឋហិត្វា តិក្ខត្តុំ សីសវរំ បទក្ខិណំ កត្វា ទាឋគ្គេសុយេវ អន្តរធាយន្តិ. តេន សញ្ញាណេន អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ឆតោ គច្ឆមានោបិ សិតបាតុភាវំ ជានាតិ.

ភគវន្តិ ឯតទវោចាតិ – “ឥធ កិរ កស្សបោបិ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃំ ឱវទិ, ចតុសច្ចប្បកាសនំ អកាសិ, ភគវតោបិ ឥធ និសីទិតុំ រុចិំ ឧប្បាទេស្សាមិ, ឯវមយំ ភូមិភាគោ ទ្វីហិ ពុទ្ធេហិ បរិភុត្តោ ភវិស្សតិ, មហាជនោ គន្ធមាលាទីហិ បូជេត្វា ចេតិយដ្ឋានំ កត្វា បរិចរន្តោ សគ្គមគ្គបរាយណោ ភវិស្សតី”តិ ចិន្តេត្វា ឯវំ “តេន ហិ, ភន្តេ,”តិអាទិមាហ.

២៨៣. មុណ្ឌកេន សមណកេនាតិ មុណ្ឌំ មុណ្ឌោតិ, សមណំ វា សមណោតិ វត្តុំ វដ្ដតិ, អយំ បន អបរិបក្កញាណត្តា ព្រាហ្មណកុលេ ឧគ្គហិតវោហារវសេន ហីឡេន្តោ ឯវមាហ. សោត្តិសិនានិន្តិ សិនានត្ថាយ កតសោត្តិំ. សោត្តិ នាម កុរុវិន្ទបាសាណចុណ្ណានិ លាខាយ

ຊານິຕ຺ວາ ກຕາກຸສລກມ຺ມປກາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຍໍ ສນ຺ທາຍ – “ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈກາຍຸຕ຺ຕິຍາ ນຫາຍນ຺ຕີ”ຕິ (ຈູຬວ. ໑໓໑) ວຸຕ຺ຕໍ. ຕໍ ກເສກາສຸ ອເນ຺ຕສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ສີສໍ ຆໍສນ຺ຕີ. ອິທໍ ສນ຺ທາຍາຕິ ຍຖາ ອິເຕຫິປິ ມນຸສ຺ສາ “ເວຕິຍຈນ຺ທນາຍ ຄນ຺ທາຍ, ອຸສຸມ຺ສາວນ຺ນາຍ ຄນ຺ທາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ກສ຺ສາຫໍ ນ ກເຣານ຺ຕີ, “ນງ ສມຸຕ຺ຖາທິກສ຺ສນຸນ຺ນາຍ ຄນ຺ທາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ປນ ອຸກ຺ກວເຕເວ ສມຸຕິຕ຺ຖນ຺ຕີ, ເອເວເວ ສິນ຺ຫາມິຕຸນ຺ຕີ ວຸເຕ຺ຕ ອຸກ຺ກວເຕນ ສມຸຕິຕ຺ຖເຕ຺ຕ ອຸວມາຫ.

໑໕໓. ໂຊຕິປາລໍ ມານວໍ ອາມເຕ຺ຕສີຕິ ອຸກປເສ຺ສ ອຣິຍປຣິຫາເຣນ ປໂຍຕໍ ນຫາຍິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ຊິໂຕາ ຕສ຺ສ ມຫເນ຺ຕນ ຍສ຺ສຣິຍປຣິຫາເຣນ ນຫາຍນ຺ຕສ຺ສ ນຫານປຣິໂຍສານໍ ອາກເມຕ຺ວາ ຕໍ ນິວຕ຺ຖນິວາສນໍ ເກເສ ເວາລເກ ກຸກ຺ກາມໍ ອາມເນ຺ຕສິ. ອຍນ຺ຕິ ອາສນ຺ນາ ລເສ຺ສເນ຺ຕາ ອາຫ. ຍຸວຊີວໍ ວີຕີວເຫ຺ຕວາຕິ ນາກາຣໂລ ເທວິມສເຕ຺ຕາ “ອເປຫິ ສມ຺ມາ”ຕິ ຍຸສກໍ ປຣິວຕ຺ຕມານໂນວ ເຕນ ກຫິຕກຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ເກເສສຸ ປຣາມສິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕເລາວາຕິ ໂສ ກິຣ ຊິເນ຺ຕສິ – “ອຍໍ ໂຊຕິປາໂລ ປຍ຺ຍາວາ, ສກິໍ ສສ຺ສນໍ ລກມາໂນ ນວາກຕສ຺ສ ສສ຺ສເນປິ ປສີທິສ຺ສຕິ, ຊມ຺ມກວາມປິ ປສີທິສ຺ສຕິ, ປສເນ຺ນາ ຈ ປສນ຺ນາກາເຣ ກາຕຸໍ ສກ຺ກິສ຺ສຕິ, ມິຕ຺ຕາ ນາມ ອຸຕ຺ຕສ຺ສ ເຫາຕິ,
ຍໍກິຈ຺ຈ ກຕ຺ວາ ມມ ສຫາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສສຄາລສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄມິສ຺ສາມີ”ຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ເກເສສຸ ປຣາມສິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕເລາວ.

ນາຕ຺ຖເຣເຈ຺ຖາຕິ ອຍ຺ຍາຊາຕິເກາ, ມຖາ ສທ຺ທິ ອສມາກຊາຕິເກາ, ຂຸມກຊາຕິເກາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ນ ວຕິທນ຺ຕີ ນາທໍ ອມ຺ຫາກໍ ຄມນໍ ນ ວຕ ວູຣກໍ ກວິສ຺ສຕິ ນ ອຸຕ຺ຕກໍ, ມຫນ຺ຕໍ ກວິສ຺ສຕີ. ອຍມິນ຺ມາກ ອຕ຺ຖໂຕ ຖາເມນ ຄຫິຕ຺ວາ ມຕ຺ຕ ຖາເມນ ຄຫິຕ຺ວາຕິ ຄຫນ຺ຕສຸ໌ເມວ ນິຕ຺ຖິ ອກມາສິ. ຍາວຕາເກາຫິປີຕິ ອຸຕ຺ຕ ເກາການຫິການປິກາຣາ ນິປາຕາ, ຍາວຕຸປຣິມນ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ. ນາກໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ – “ຖາວາຍ ອາລປນໍ ວຸຈຸຕິກາຍ ຄຫນ຺ຕຸ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຍາວ ເກສຄ຺ຄຫນມ຺ປິ ອຕ຺ຖ ຄມນຕ຺ຖ ປເຍາເຄາ ກຕ຺ຕເຕ຺ຕາ”ຕິ.

໑໕໔. ອຸມຍາກຖາຍາຕິ ນາສ ສຕິປຕິລິກຕ຺ຖາຍ ປຸເຕ຺ຖນິວາສປຕິສໍຍຸຕ຺ຕາ ອຸມີ ກຖາ ເວທິຕເຕ຺ຖາ. ຕສ຺ສ ຫິ ກກຖາ, – “ໂຊຕິປາລ, ຕ຺ວໍ ນ ຂຸມກຊາຕໍ ວຸຕິກ຺ຂມເຕ຺ຕາ, ມຫາໂພທິປລ຺ລເງ຺ກ ປນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕໍ ປເຕ຺ຖຕ຺ວາ ວຸຕິເກ຺ຂາມສິ, ຕາທິສສ຺ສ ນາມ ປມາທວິຫາເຣາ ນ ຍຸເຕ຺ຕາ”ຕິອາທິກາ ນເຍນ ສຕິປຕິລິກາຍ ອຸມໍ ກເຣາສິ. ປເຣເສຍ຺ຍຸວາສີເຕເຣາ ປນ ວທນ຺ຕີ – “ໂຊຕິປາລ, ຍຖາ ອຫໍ ທສປາຣມີໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕໍ ປຕິວິທ຺ທາ ວີສຕິສຫສ຺ສກິກ຺ຂຸປຣິວາເຣາ ໂລເກ ວິວຣາມິ, ເອວເມວ ຕ຺ວມ຺ປິ ທສປາຣມີໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕໍ ປຕິວິທ຺ທາ ສມນກາກປຣິວາເຣາ ໂລເກ ວິວຣິສ຺ສສິ. ເອວຣູເປ ນາມ ຕຍາ ປມາເທ ອາປຊ຺ຊິຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕີ ຍຖາສ຺ສ ປຍ຺ຍາຍ ວິຕ຺ຕໍ ນມຕິ, ເອວໍ ກາເຍສຸ ອາທີນວໍ ເນກ຺ຂເມ຺ມ ຈ ອານິສໍສໍ ກເຖສີຕີ.

໑໕໖. ອລຕ຺ຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ,...ເປ... ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອລຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕີ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ກິມກາສິ? ຍໍ ທິວສໍ ເທວສິກ຺ຂາຫິ ກຕ຺ຕຕ຺ຖໍ. ທິວສຕ຺ວາ ຫິ ນິຕ຺ຖາຕໍ ສມຸເທ຺ທ ປພ຺ພຕ຺ຕ຺ຕິ. ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຈ ປນ ນາຕ຺ຖເຣສຕ຺ວາ ຊິມ ປຕິກສິກ຺ກາ ນ ເຫາຕິ, ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ທິສີເລ ປນ ສຸປຕິຕ຺ຖາຍ ເກປິຕກໍ ພຸທ຺ທວຈນໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເຕຣສ ທຸຕງ຺ຄານິ ສມາທາຍ ອຣຍ຺ຍໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ສມຸຕອຸມ຺ຫຸ ກເຣາເນ຺ຕາ ວິປສ຺ສນໍ ວເທ຺ຖຕ຺ວາ ຍາວ ອນຸໂລມຍາຕໍ ອາຫຈ຺ຈ ຕິຕ຺ຖຕິ, ມຄ຺ຄຜລຕ຺ຖໍ ວາຍາມໍ ນ ກເຣາຕີ. ໂຊຕິປາໂລປິ ຕເຖວ ອກາສິ.

เอปัลิฯ อทฺธมาสูปสมฺปนฺเนติ กุลทารกํ ปพฺพาเชตฺวา อทฺธมาสมฺปิ อจฺฉิตฺวา คเต มาตาปิตูนํ โสโก น อุปสมฺมติ, โสปิ ปตฺตจีวรคฺคหณํ น ชานาติ, ทหรภิกฺขุสามเณเรหิ สทฺธึ วิสฺสาโส น อุปฺปชฺชติ, เถเรหิ สทฺธึ สิเนโห น ปติฏฺฐาติ, คตาคตฏฺฐาเน อนภิรติ อุปฺปชฺชติฯ เอตฺตกํ ปน กาลํ นิวาเสน วสติ มาตาปิตโร ปสฺสิตุํ ลภนฺติฯ เตน เตสํ โสโก ตนุภาวํ คจฺฉติ, ปตฺตจีวรคฺคหณํ ชานาติ, สามเณรทหรภิกฺขูหิ สทฺธึ วิสฺสาโส ชายติ, เถเรหิ สทฺธึ สิเนโห ปติฏฺฐาติ, คตาคตฏฺฐาเน อภิรมติ, น อุกฺกณฺฐติฯ ตสฺมา เอตฺตกํ วสิตุํ วฏฺฏตีติ อทฺธมาสํ วสิตฺวา ปกฺกามิฯ

ปณฺฑุปุฏกสฺส สาลิโนติ ปุฏเก กตฺวา สุกฺขาปิตสฺส รตฺตสาลิโนฯ ตสฺส กิร สาลิโน วปฺปกาลโต ปฏฺฐาย อยํ ปริหาโร – เกทารา สุปริกมฺมกตา โหนฺติ, ตตฺถ พีชานิ ปติฏฺฐาเปตฺวา คนฺโธทเกน สิญฺจึสุ, วปฺปกาเล วิตานํ วิย อุปริ วตฺถกิลญฺชํ พนฺธิตฺวา ปริปกฺกกาเล วีหิสีสานิ ฉินฺทิตฺวา มุฏฺฐิมตฺเต ปุฏเก กตฺวา โยตฺตพทฺเธ เวหาสํเยว สุกฺขาเปตฺวา คนฺธจุณฺณานิ อตฺถริตฺวา โกฏฺฐเกสุ ฐเปตฺวา ตติเย วสฺเส วิวรึสุฯ เอวํ ฐิตสฺส ปริวุตฺถสฺส สุคนฺธรตฺตสาลิโน อปคตกาฬกานํ สุปริสุทฺธตณฺฑุเล คเหตฺวา ขชฺชกวิกติมฺปิ ภตฺตมฺปิ ปฏิยาทิยึสุฯ ตํ สนฺธาย วุตฺตํ ปณีตํ ขาทนียํ โภชนียํ...เป... กาลํ อาโรจาเปสีติฯ

เอปัปฯ อธิวุตฺโถ เมติ กึ สนฺธาย วทติ? เวภฬิงฺคโต นิกฺขมนกาเล ฆฏิกาโร อตฺตโน สนฺติเก วสฺสาวาสํ วสนตฺถาย ปฏิญฺญํ อคฺคเหสิ, ตํ สนฺธาย วทติฯ อหุเทว อญฺญถตฺตํ อหุ โทมนสฺสนฺติ เตมาสํ ทานํ ทาตุํ, ธมฺมํ โสตุํ, ชลิตา จ นิยาเมน ชีวติ ภิกฺขุสหสฺสานิ ปฏิชคฺคิตุํ นาลตฺถนฺติ อลาภํ อารพฺภ จิตฺตญฺญถตฺตํ จิตฺตโทมนสฺสํ อโหสิ, น ตถาคตํ อารพฺภฯ กสฺมา? โสตาปนฺนตฺตาฯ โส กิร ปุพฺเพ พฺราหฺมโณ หุตฺวา อโหสิฯ อเถกสฺมึ สมเย ปจฺจนฺเต กุปิเต วูปสมนตฺถํ คจฺฉนฺโต อุรจฺฉทํ นาม ธีตรมาห – “อมฺม อมฺหากํ เทเว มา ปมชฺชี”ติฯ พฺราหฺมณา ตํ ราชธีตรํ ทิสฺวา วิสญฺญิโน อเหสุํฯ เก พฺรูเย ภาติ วุตฺเต ตุมฺหากํ ภูมิเทวาติฯ ภูมิเทวา นาม เอวรูปาปิ โหนฺตีติ นิฏฺฐุภิตฺวา ปาสาทํ อภิรุหิฯ สา เอกทิวสํ วีถึ โอโลเกนฺตี ฐิตา กสฺสปสฺส ภควโต อคฺคสาวกํ ทิสฺวา ปกฺโกสาเปตฺวา ปิณฺฑปาตํ ทตฺวา อนุโมทนํ สุณมานาเยว โสตาปนฺนา หุตฺวา “อญฺญมฺปิ กิญฺจิ อตฺถี”ติ ปุจฺฉิตฺวา “สตฺถา วีสติยา ภิกฺขุสหสฺเสหิ สทฺธึ อิสิปตเน วสตี”ติ จ สุตฺวา นิมนฺเตตฺวา ทานํ อทาสิฯ

ราชา ปจฺจนฺตํ วูปสเมตฺวา อาคโตฯ อถ นํ ปฏิปเถเยว พฺราหฺมณา อาคนฺตฺวา ธีตุ อวณฺณํ วตฺวา ปริภินฺทึสุฯ ราชา ปน ธีตุ ชาตกาเลเยว วรํ อทาสิฯ ตสฺมา “สตฺต ทิวสานิ รชฺชํ ทาตพฺพ”นฺติ วรํ คณฺหิฯ อถสฺสา ราชา สตฺต ทิวสานิ รชฺชํ นิยฺยาเทสิฯ สา สตฺถารํ โภชยมานา ราชานํ ปกฺโกสาเปตฺวา พาหิสาณิยํ นิสีทาเปสิฯ ราชา สตฺถุ อนุโมทนํ สุตฺวาว โสตาปนฺโน ชาโตฯ โสตาปนฺนสฺส จ นาม ตถาคตํ อารพฺภ อาฆาโต นตฺถิฯ เตน วุตฺตํ – “น ตถาคตํ อารพฺภา”ติฯ

ยํ พุชฺฌตีติ ตํ หรตีติ โส กิร ภาชนานิ ปจิตฺวา กยวิกฺกยํ น กโรติ, เอวํ ปน วตฺวา ทารุตฺถาย วา มตฺติกตฺถาย วา ปลาลตฺถาย วา อรญฺญํ คจฺฉติฯ มหาชนา “ฆฏิกาเรน ภาชนานิ ปกฺกานี”ติ สุตฺวา ปริสุทฺธตณฺฑุลโลณทธิเตลผาณิตาทีนิ คเหตฺวา อาคจฺฉนฺติฯ โส จ ภาชนํ มหคฺฆํ โหติ, มูลํ อปฺปํ, ยํ วา ตํ วา ทตฺวา คณฺหาถาติ ตํ น คณฺหนฺติฯ ธมฺมิโก วาณิโช มาตาปิตโร ปฏิชคฺคติ, สมฺมาสมฺพุทฺธ

ឧបដ្ឋហតិ, ឥតោ ឥតោ អនុវេលំ គមិស្សតីតិ បុត គន្ត្វា ទិស្វា អាហរន្តិ។ សចេ បន គាថំ អបុណ្ណ្ហំ ហោតិ, អាគតំ ទិស្វា ឥតោ, ឥតិ ចោទិតោ, អថ តំ បុណ្ណំ គមិស្សតីតិ យថាគតំ ឃរសាមិកា បិយ សាតុកំ បដិសាមេត្វា គច្ឆន្តិ។ ឯតំ ភុត្តោ បន តស្មា ន បត្តុចាតីតិ។ ភន្តេ ឧចកាមំ បច្ឆិមភត្តោ អត្ត ឥតោ យាតាបិតរោ បោសេតីតិ អាហ។

១៥០។ កោ ត្វំ ភោតិ ក្វាហំ ត្វំ ភោ។ ក្រមិត្តាតិ ឧក្កលិតោ។ បរិភោគាតិ ស្នបការកតោ។ បរិក្ខារាតិ ក្ខារោ។ តស្មា បនេតេ ឯតំ ចរន្តិ? ឃដិការោ កិរ ភត្តំ បចិត្វា ស្នំ ឧទ្ធារេត្វា យាតាបិតរោ គោរេត្វា សយម្បិ ភុញ្ជិត្វា ភាជនោ ធោវាត្វំ ភត្តស្នំ បដ្ឋបេត្វា អាសនំ បញ្ញាបេត្វា អាធារកំ ឧបដ្ឋបេត្វា ឧទកំ បច្ចុបដ្ឋបេត្វា យាតាបិតូនំ សញ្ញំ ទត្វា អរញ្ញំ គច្ឆតិ។ តស្មា ឯតំ ចរន្តិ។ អភិចិស្សនោតិ អតិចិស្សនោ។ បីតិសុខំ ចិរដ្ឋហតីតិ ន តិរត្តនំ ចិរដ្ឋហតិ, អថ ខោ រត្តិភាគេ ចា ទិវសភាគេ ចា គាមេ ចា អរញ្ញេ ចា យស្មិំ យស្មិំ ខណេ – “សទេវកេ ភាគ លោកេ អគ្គបុគ្គលោ យថ្វារាគហំ បចិសិត្វា សហត្ថេន អាយិសំ គហេត្វា បរិភុញ្ជតិ, លាភា ចត មេ”តិ អនុស្សរតិ, តស្មិំ តស្មិំ ខណេ បញ្ចវណ្ណា បីតិ ឧប្បជ្ជតិ។ តំ សន្ធាយ ឯតំ វុត្តំ។

១៥០។ កឡោបិយាតិ បច្ឆិតោ។ កិំ បន ភគវា ឯតយោរាមិតិ។ បច្ចយោ ឥតិ ចោទិតោ, កិច្ចំ បនេត្ត ភត្តសមិសោ, តស្មា ឯតយោរាមិ។ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិបិ ច សាតកាតំយេវ ហោតិ, ព្ទុន្ធានំ សិក្ខាបទចេលិ ភាគ ភត្តំ។ យថា ហិ រញ្ញោ ឧយ្យានេ បុប្ផផលានិ ហោន្តិ, អញ្ញោ តានិ គណ្ហន្តោ និគ្គហំ ករោន្តិ, រាជា យថារុចិយា បរិភុញ្ជតិ, ឯតំសម្បទមេតំ។ បរសម្បុទ្ធចាសីខេរា បន “ខេចតា កិរ បដិគ្គហេត្វា អទំសុ”តិ ចរន្តិ។

១៥១។ ហរថ, ភន្តេ, ហរថ ភទ្រេមុខាតិ អយ្យាកំ បុត្តោ “ក្វាហំ គតោសី”តិ វុត្តេ – “ទសពលស្ស សន្តិក”ន្តិ ចរតិ, ក្វាហំ ត្វំ ភោ គច្ឆតិ, សត្ថុ ចសនដ្ឋានស្ស ឆ្ចស្សកាចម្បិ ន ឧាភាតីតិ បុត្តោ អបរាធសញ្ញិនោ គហេណ តុដ្ឋចិត្តា ឯចយាហំសុ។

តេមាសំ អាកាសច្ឆទនំ អដ្ឋាសីតិ ភកចា កិរ ចតុន្នំ ចស្សិកានំ មាសានំ ឯកំ មាសំ អតិក្កមិត្វា តិណំ អាហរាបេសិ, តស្មា ឯចមាហ។ អយំ បនេត្ថ បទត្ថោ – អាកាសំ ឆទនំ យស្សាតិ អាកាសច្ឆទនំ។ ន ទេវោតិចស្សីតិ ពេចលំ នាតិចស្សិ, យថា បនេត្ថ បកតិយា ច តិណ្ឌគោសស្ស ឧទកបិតដ្ឋានគ្គហត្ថេរ ឯកម្បិ ឧទកពិន្ទុ នាតិចស្សិ, ឯចំ ឃនលទនគេហគ្គហត្ថេរ បិយ ន ចាតាតបបិ អាពាធំ អកំសុ, បកតិយា ឧតុផរណមេច អហោសិ។ អបរភាគេ តស្មិំ និវេសេ លទ្ធិតេបិ តំ ឋានំ អនោចស្សកមេច អហោសិ។ មនុស្សា កម្មំ ករោន្តា ទេវេ ចស្សន្តេ តត្ថ សាដកេ ឋបេត្វា កម្មំ ករោន្តិ។ យាច កប្បដ្ឋាតា តំ ឋានំ តាទិសមេច ភវិស្សតិ។ តញ្ច ខោ បន ន តថាគតស្ស ព្ពុន្ធានុភាវេន, តេសំយេច បន ក្វាហសម្បត្តិយា។ តេសញ្ហិ– “សម្មាសម្ពុទ្ធោ កត្ថ ន លភេយ្យ, អយ្យាកំ ភាគ ឆិន្ទំ អត្តកានំ និវេសនំ ឧត្តិណំ ការេសី”តិ ន តប្បច្ចយា ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជិ – “សទេវកេ លោកេ អគ្គបុគ្គលោ អយ្យាកំ និវេសនា តិណំ អាហរាបេត្វា គន្ធកុដិំ ឆាទាបេសី”តិ បន តេសំ អនប្បកំ ពលចសោមនស្សំ ឧប្បជ្ជិ។ ឥតិ តេសំយេច ក្វាហសម្បត្តិយា ឥទំ បាដិហារិយំ ជាតន្តិ វេទិតព្វំ។

១៥១។ តណ្ឌុលចាហសតានីតិ ឯត្ថ ទ្វេ សកដានិ ឯកោ ចាហោតិ វេទិតព្វោ។ តទុបិយញ្ច ស្នបេយ្យន្តិ ស្នបត្ថាយ តទនុរូបំ

តេលផាណិតានិ។ វីសតិភិក្ខុសហស្សស្ស តេមាសត្ថាយ ភត្តំ ភវិស្សតីតិ កិរ សញ្ញាយ រាជា ឯត្តកំ បេសេសិ។ អលំ មេ រញ្ញោវ ហោតូតិ កស្មា បដិក្ខិបិ? អធិគតអប្បិច្ឆតាយ។ ឯវំ កិរស្ស អហោសិ – ‘‘នាហំ រញ្ញោ ទិដ្ឋបុព្ពោ, កថំ នុ ខោ បេសេសី’’តិ។ តតោ ចិន្តេសិ – ‘‘សត្ថា ពារាណសិំ គតោ, អទ្ធា សោ រញ្ញោ វស្សាវាសំ យាចិយមានោ មយ្ហំ បដិញ្ញាតភាវំ អារោចេត្វា មម គុណកថំ កថេសិ, គុណកថាយ លទ្ធលាភោ បន នដេន នច្ចិត្វា លទ្ធំ វិយ គាយកេន គាយិត្វា លទ្ធំ វិយ ច ហោតិ។ កិំ មយ្ហំ ឥមិនា, កម្មំ កត្វា ឧប្បន្នេន មាតាបិតូនម្បិ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាបិ ឧបដ្ឋានំ សក្កា កាតុ’’ន្តិ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

ឃដិការសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. រដ្ឋបាលសុត្តវណ្ណនា

២៩២. ឯវំ មេ សុតន្តិ រដ្ឋបាលសុត្តំ។ តត្ថ ថុល្លកោដ្ឋិកន្តិ ថុល្លកោដ្ឋំ បរិបុណ្ណកោដ្ឋាគារំ។ សោ កិរ ជនបទោ និច្ចសស្សោ សទា ពីជកោដ្ឋំ និក្ខមតិ, ផលកោដ្ឋំ បវិសតិ។ តេន តស្មិំ និគមេ កោដ្ឋា និច្ចបូរាវ ហោន្តិ។ តស្មា សោ ថុល្លកោដ្ឋិកន្តេវ សង្ខំ គតោ។

២៩៣. រដ្ឋបាលោតិ កស្មា រដ្ឋបាលោ? ភិន្នំ រដ្ឋំ សន្ធារេតុំ បាលេតុំ សមត្ថោតិ រដ្ឋបាលោ។ កទា បនស្សេតំ នាមំ ឧប្បន្នន្តិ។ បទុមុត្តរសម្មាសម្ពុទ្ធកាលេ។ ឥតោ ហិ បុព្ពេ សតសហស្សកប្បមត្ថកេ វស្សសតសហស្សាយុកេសុ មនុស្សេសុ បទុមុត្តរោ នាម សត្ថា ឧប្បជ្ជិត្វា ភិក្ខុសតសហស្សបរិវារោ លោកហិតាយ ចារិកំ ចរិ, យំ សន្ធាយ វុត្តំ –

‘‘នគរំ ហំសវតី នាម, អានន្ទោ នាម ខត្តិយោ;

សុជាតា នាម ជនិកា, បទុមុត្តរស្ស សត្ថុនោ’’តិ (ពុ។ វំ។ ១២។១៩);

បទុមុត្តរេ បន អនុប្បត្តេ ឯវ ហំសវតិយា ទ្វេ កុដុម្ពិកា សទ្ធា បសន្នា កបណទ្ធិកយាចកាទីនំ ទានំ បដ្ឋបយិំសុ។ តទា បព្ពតវាសិនោ បញ្ចសតា តាបសា ហំសវតិំ អនុប្បត្តា។ តេ ទ្វេបិ ជនា តាបសគណំ មជ្ឈេ ភិន្ទិត្វា ឧបដ្ឋហិំសុ។ តាបសា កិញ្ចិកាលំ វសិត្វា បព្ពតបាទមេវ គតា។ ទ្វេ សង្ឃត្ថេរា ឱហីយិំសុ។ តទា តេសំ តេ យាវជីវំ ឧបដ្ឋានំ អកំសុ។ តាបសេសុ ភុញ្ជិត្វា អនុមោទនំ ករោន្តេសុ ឯកោ សក្កភវនស្ស វណ្ណំ កថេសិ, ឯកោ ភូមិន្ធរនាគរាជភវនស្ស។

កុដុម្ពិកេសុ ឯកោ សក្កភវនំ បត្ថំ កត្វា សក្កោ ហុត្វា និព្ពត្តោ, ឯកោ នាគភវនេ បាលិតនាគរាជា នាម។ តំ សក្កោ អត្តនោ ឧបដ្ឋានំ

អាគតំ ទិស្វា នាគយោនិយំ អភិរមសីតិ បុច្ឆិ។ សោ នាភិរមាមីតិ អាហ។ តេន ហិ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ ទានំ ទត្វា ឥមស្មិំ ឋានេ បត្ថនំ ករោហិ, ឧភោ សុខំ វសិស្សាមាតិ។ នាគរាជា សត្តាហំ និមន្តេត្វា ភិក្ខុសតសហស្សបរិវារស្ស ភគវតោ សត្តាហំ មហាទានំ ទទមានោ បទុមុត្តរស្ស ទសពលស្ស បុត្តំ ឧបរេវតំ នាម សាមណេរំ ទិស្វា សត្តមេ ទិវសេ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ទិព្ពវត្ថានិ ទត្វា សាមណេរស្ស ឋានន្តរំ បត្ថេសិ។ ភគវា អនាគតំ ឱលោកេត្វា – “អនាគតេ គោតមស្ស នាម ពុទ្ធស្ស បុត្តោ រាហុលកុមារោ ភវិស្សតី”តិ ទិស្វា “សមិជ្ឈិស្សតិ តេ បត្ថនា”តិ កថេសិ។ នាគរាជា តមត្ថំ សក្កស្ស កថេសិ។ សក្កោ តស្ស វចនំ សុត្វា តថេវ សត្តាហំ ទានំ ទត្វា ភិន្នំ រដ្ឋំ សន្ធារេតុំ បាលេតុំ សមត្ថកុលេ និព្ពត្តិត្វា សទ្ធាបព្ពជិតំ រដ្ឋបាលំ នាម កុលបុត្តំ ទិស្វា – “អហម្បិ អនាគតេ លោកស្មិំ តុម្ហាទិសេ ពុទ្ធេ ឧប្បន្នេ ភិន្នំ រដ្ឋំ សន្ធារេតុំ បាលេតុំ សមត្ថកុលេ និព្ពត្តិត្វា អយំ កុលបុត្តោ វិយ សទ្ធាបព្ពជិតោ រដ្ឋបាលោ នាម ភវេយ្យ”ន្តិ បត្ថនមកាសិ។ សត្ថា សមិជ្ឈនកភាវំ ញត្វា ឥមំ គាថមាហ –

“សរាជិកំ ចាតុរន្តំ, បោសេតុំ យំ បហោស្សតិ;

រដ្ឋបាលកុលំ នាម, តត្ថ ជាយិស្សតេ អយ”ន្តិ។ –

ឯវំ បទុមុត្តរសម្មាសម្ពុទ្ធកាលេ តស្សេតំ នាមំ ឧប្បន្នន្តិ វេទិតព្ពំ។

ឯតទហោសីតិ កិំ អហោសិ? យថា យថា ខោតិអាទិ។ តត្រាយំ សង្ខេបកថា – អហំ ខោ យេន យេន ការណេន ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, តេន តេន មេ ឧបបរិក្ខតោ ឯវំ ហោតិ – “យទេតំ សិក្ខត្តយព្រហ្មចរិយំ ឯកទិវសម្បិ អខណ្ឌំ កត្វា ចរិមកចិត្តំ បាបេតព្ពតាយ ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ចរិតព្ពំ, ឯកទិវសម្បិ ច កិលេសមលេន អមលីនំ កត្វា ចរិមកចិត្តំ បាបេតព្ពតាយ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ, សង្ខលិខិតំ លិខិតសង្ខសទិសំ ធោតសង្ខសប្បដិភាគំ កត្វា ចរិតព្ពំ, នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា អគារមជ្ឈេ វសន្តេន ឯកន្តបរិបុណ្ណំ…បេ… ចរិតុំ, យំនូនាហំ កេសេ ច មស្សុញ្ច ឱហារេត្វា កសាយរសបីតតាយ កាសាយានិ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តានំ អនុច្ឆវិកានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា និក្ខមិត្វា អនគារិយំ បព្ពជេយ្យ”ន្តិ។

អចិរបក្កន្តេសុ ថុល្លកោដ្ឋិកេសុ ព្រាហ្មណគហបតិកេសុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមីតិ រដ្ឋបាលោ ឧដ្ឋិតេសុ តេសុ ន ភគវន្តំ បព្ពជ្ជំ យាចិ។ កស្មា? តត្រស្ស ពហូ ញាតិសាលោហិតា មិត្តាមច្ចា សន្តិ, តេ – “ត្វំ មាតាបិតូនំ ឯកបុត្តកោ, ន លព្ភា តយា បព្ពជិតុ”ន្តិ ពាហាយម្បិ គហេត្វា អាកឌ្ឍេយ្យុំ, តតោ បព្ពជ្ជាយ អន្តរាយោ ភវិស្សតីតិ សហេវ បរិសាយ ឧដ្ឋហិត្វា ថោកំ គន្ត្វា បុន កេនចិ សរីរកិច្ចលេសេន និវត្តិត្វា ភគវន្តំ ឧបសង្កម្ម បព្ពជ្ជំ យាចិ។ តេន វុត្តំ – “អថ ខោ រដ្ឋបាលោ កុលបុត្តោ អចិរបក្កន្តេសុ ថុល្លកោដ្ឋិកេសុ…បេ… បព្ពាជេតុ មំ ភគវា”តិ។ ភគវា បន យស្មា រាហុលកុមារស្ស បព្ពជិតតោ បភុតិ មាតាបិតូហិ អននុញ្ញាតំ បុត្តំ ន បព្ពាជេតិ, តស្មា នំ បុច្ឆិ អនុញ្ញាតោសិ បន ត្វំ, រដ្ឋបាល, មាតាបិតូហិ…បេ… បព្ពជ្ជាយាតិ។

១៥៥។ អម្មតាតាតិ ឯត្ថ អម្មាតិ មាតរំ អាលបតិ, តាតាតិ បិតរំ។ ឯកបុត្តកោតិ ឯកោវ បុត្តកោ, អញ្ញោ កោចិ ជេដ្ឋោ វា កនិដ្ឋោ វា នត្ថិ។ ឯត្ថ ច ឯកបុត្តោតិ វត្តព្វេ អនុកម្បាវសេន ឯកបុត្តកោតិ វុត្តំ។ បិយោតិ បីតិជនកោ។ មនាបោតិ មនវឌ្ឍនកោ។ សុខេធិតោតិ សុខេន ឯធិតោ, សុខសំវឌ្ឍិតោតិ អត្ថោ។ សុខបរិហតោតិ សុខេន បរិហតោ, ជាតកាលតោ បភុតិ ធាតីហិ អង្កតោ អង្កំ អាហរិត្វា ធារិយមានោ អស្សករថកាទីហិ ពាលកីឡនកេហិ កីឡមានោ សាទុរសភោជនំ ភោជយមានោ សុខេន បរិហតោ។ ន ត្វំ, តាត សុទិន្ន, កស្សចិ ទុក្ខស្ស ជានាសីតិ ត្វំ, តាត សុទិន្ន, អប្បមត្តកម្បិ កលភាគំ ទុក្ខស្ស ន ជានាសិ ន សរសីតិ អត្ថោ។ មរណេនបិ តេ មយំ អកាមកា វិនា ភវិស្សាមាតិ សចេបិ តវ អម្ហេសុ ជីវមានេសុ មរណំ ភវេយ្យ, តេន តេ មរណេនបិ មយំ អកាមកា អនិច្ឆកា ន អត្តនោ រុចិយា វិនា ភវិស្សាម, តយា វិយោគំ បាបុណិស្សាមាតិ អត្ថោ។ កិំ បន មយំ តន្តិ ឯវំ សន្តេ កិំ បន កិំ នាម តំ ការណំ, យេន មយំ តំ ជីវន្តំ អនុជានិស្សាម។ អថ វា កិំ បន មយំ តន្តិ កេន បន ការណេន មយំ តំ ជីវន្តំ អនុជានិស្សាមាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។

១៥៦។ តត្ថេវាតិ យត្ថ នំ ឋិតំ មាតាបិតរោ នានុជានិំសុ, តត្ថេវ ឋានេ។ អនន្តរហិតាយាតិ កេនចិ អត្ថរណេន អនត្ថតាយ។ បរិចារេហីតិ គន្ធព្ពនដនាដកាទីនិ បច្ចុបដ្ឋបេត្វា តត្ថ សហាយកេហិ សទ្ធិំ យថាសុខំ ឥន្ទ្រិយានិ ចារេហិ សញ្ចារេហិ, ឥតោ ចិតោ ច ឧបនេហីតិ វុត្តំ ហោតិ។ អថ វា បរិចារេហីតិ គន្ធព្ពនដនាដកាទីនិ បច្ចុបដ្ឋបេត្វា សហាយកេហិ សទ្ធិំ លឡ ឧបលឡ រម, កីឡស្សូតិបិ វុត្តំ ហោតិ។ កាមេ បរិភុញ្ជន្តោតិ អត្តនោ បុត្តទារេហិ សទ្ធិំ ភោគេ ភុញ្ជន្តោ។ បុញ្ញានិ ករោន្តោតិ ពុទ្ធញ្ច ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច អារព្ភ ទានប្បទានាទីនិ សុគតិមគ្គសោធកានិ កុសលកម្មានិ ករោន្តោ។ តុណ្ហី អហោសីតិ កថានុប្បពន្ធវិច្ឆេទនត្ថំ និរាលាបសល្លាបោ អហោសិ។

អថស្ស មាតាបិតរោ តិក្ខត្តុំ វត្វា បដិវចនម្បិ អលភមានា សហាយកេ បក្កោសាបេត្វា “ឯស វោ សហាយកោ បព្វជិតុកាមោ, និវារេថ ន”ន្តិ អាហំសុ។ តេបិ តំ ឧបសង្កមិត្វា តិក្ខត្តុំ អវោចុំ, សោបិ តុណ្ហី អហោសិ។ តេន វុត្តំ – អថ ខោ សុទិន្នស្ស កលន្ទបុត្តស្ស សហាយកា...បេ... តុណ្ហី អហោសីតិ។ អថស្ស សហាយកានំ ឯតទហោសិ – “សចេ អយំ បព្វជ្ជំ អលភមានោ មរិស្សតិ, ន កោចិ គុណោ លព្ភតិ។ បព្វជិតំ បន នំ មាតាបិតរោបិ កាលេន កាលំ បស្សិស្សន្តិ, មយម្បិ បស្សិស្សាម, បព្វជ្ជាបិ ច នាមេសា ភារិយា, ទិវសេ ទិវសេ មត្តិកាបត្តំ គហេត្វា បិណ្ឌាយ ចរិតព្វំ, ឯកសេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយំ អតិទុក្ករំ, អយញ្ច សុខុមាលោ នាគរិកជាតិយោ, សោ តំ ចរិតុំ អសក្កោន្តោ បុន ឥធេវ អាគមិស្សតិ, ហន្ទស្ស មាតាបិតរោ អនុជានាបេស្សាមា”តិ។ តេ តថា អកំសុ។ មាតាបិតរោបិ នំ “បព្វជិតេន ច បន តេ មាតាបិតរោ ឧទ្ទស្សេតព្វា”តិ ឥមំ កតិកំ កត្វា អនុជានិំសុ។ តេន វុត្តំ – “អថ ខោ សុទិន្នស្ស កលន្ទបុត្តស្ស សហាយកា យេន សុទិន្នស្ស កលន្ទបុត្តស្ស មាតាបិតរោ...បេ... អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ...បេ... ឧទ្ទស្សេតព្វា”តិ។ តត្ថ ឧទ្ទស្សេតព្វាតិ ឧទ្ធំ ទស្សេតព្វា, យថា តំ កាលេន កាលំ បស្សន្តិ, ឯវំ អាគន្ត្វា អត្តានំ ទស្សេតព្វា។

១៥៧។ ពលំ គហេត្វាតិ សប្បាយភោជនានិ ភុញ្ជន្តោ ឧច្ឆាទនាទីហិ ច កាយំ បរិហរន្តោ កាយពលំ ជនេត្វា មាតាបិតរោ វន្ទិត្វា អស្សុមុខំ ញាតិបរិវដ្ដំ បហាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... បព្វាជេតុ មំ, ភន្តេ, ភគវាតិ។ ភគវា សមីបេ ឋិតំ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ ភិក្ខុ សុទិន្នំ បព្វាជេហិ ចេវ ឧបសម្បាទេហិ ចា”តិ។ សាធុ, ភន្តេតិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុត្វា សុទិន្នំ

កុលបុត្តំ ជិនទត្តិយំ សទ្ធិវិហារិកំ លទ្ធា បព្ពាជេសិ ចេវ ឧបសម្បាទេសិ ច។ តេន វុត្តំ – “អលត្ថ ខោ រដ្ឋបាលោ កុលបុត្តោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, អលត្ថ ឧបសម្បទ”ន្តិ។

បហិតត្តោវិហរន្តោតិ ទ្វាទស វស្សានិ ឯវំ វិហរន្តោ។ នេយ្យបុគ្គលោ ហិ អយមាយស្មា, តស្មា បុញ្ញវា អភិនីហារសម្បន្នោបិ សមានោ “អជ្ជ អជ្ជេវ អរហត្ត”ន្តិ សមណធម្មំ ករោន្តោបិ ទ្វាទសមេ វស្សេ អរហត្តំ បាបុណិ។

យេន ភគវា តេនុបសង្កមីតិ មាតាបិតរោ បព្ពជ្ជំ អនុជានមានា – “តយា កាលេន កាលំ អាគន្ត្វា អម្ហាកំ ទស្សនំ ទាតព្ព”ន្តិ វត្វា អនុជានិំសុ, ទុក្ករការិកា ខោ បន មាតាបិតរោ, អហញ្ច យេនញ្ញាតេន បព្ពជិតោ, សោ មេ មត្ថំ បត្តោ, ឥទានិ ភគវន្តំ អាបុច្ឆិត្វា អត្តានំ មាតាបិតូនំ ទស្សេស្សាមីតិ ចិន្តេត្វា អាបុច្ឆនកាមោ ឧបសង្កមិ។ មនសាកាសីតិ “កិំ នុ ខោ រដ្ឋបាលេ គតេ កោចិ ឧបទ្ទវោ ភវិស្សតី”តិ មនសិ អកាសិ។ តតោ “ភវិស្សតី”តិ ញត្វា “សក្ខិស្សតិ នុ ខោ រដ្ឋបាលោ តំ មទ្ទិតុ”ន្តិ ឱលោកេន្តោ តស្ស អរហត្តសម្បត្តិំ ទិស្វា “សក្ខិស្សតី”តិ អញ្ញាសិ។ តេន វុត្តំ – យទា ភគវា អញ្ញាសិ…បេ… កាលំ មញ្ញសីតិ។

មិគចីរេតិ ឯវំនាមកេ ឧយ្យានេ។ តញ្ហិ រញ្ញា – “អកាលេ សម្បត្តបព្ពជិតានំ ទិន្នមេវ ហោតុ, យថាសុខំ បរិភុញ្ជន្តូ”តិ ឯវមនុញ្ញាតមេវ អហោសិ, តស្មា ថេរោ – “មម អាគតភាវំ មាតាបិតូនំ អារោចេស្សាមិ, តេ មេ បាទធោវនោទកបាទមក្ខនតេលាទីនិ បេសិស្សន្តី”តិ ចិត្តម្បិ អនុប្បាទេត្វា ឧយ្យានេយេវ បាវិសិ។ បិណ្ឌាយ បាវិសីតិ ទុតិយទិវសេ បាវិសិ។

មជ្ឈិមាយាតិ សត្តទ្វារកោដ្ឋកស្ស ឃរស្ស មជ្ឈិមេ ទ្វារកោដ្ឋកេ។ ឧល្លិខាបេតីតិ កប្បកេន កេសេ បហរាបេតិ។ ឯតទវោចាតិ – “ឥមេ សមណកា អម្ហាកំ បិយបុត្តកំ បព្ពាជេត្វា ចោរានំ ហត្ថេ និក្ខិបិត្វា វិយ ឯកទិវសម្បិ ន ទស្សាបេន្តិ, ឯវំ ផរុសការកា ឯតេ បុន ឥមំ ឋានំ ឧបសង្កមិតព្ពំ មញ្ញន្តិ, ឯត្តោវ និក្កឌ្ឍិតព្ពា ឯតេ”តិ ចិន្តេត្វា ឯវំ “ឥមេហិ មុណ្ឌកេហី”តិអាទិមាហ។ ញាតិទាសីតិ ញាតកានំ ទាសី។ អាភិទោសិកន្តិ បារិវាសិកំ ឯករត្តាតិក្កន្តំ បូតិភូតំ។ តត្រាយំ បទត្ថោ – បូតិភាវទោសេន អភិភូតោតិ អភិទោសោ, អភិទោសោវ អាភិទោសិកោ។ ឯករត្តាតិក្កន្តស្សេវ នាមសញ្ញា ឯសា។ ឦទិសំ អាភិទោសិកោតិ, តំ អាភិទោសិកំ។ កុម្មាសន្តិ យវកុម្មាសំ។ ឆឌ្ឌេតុកាមា ហោតីតិ យស្មា អន្តមសោ ទាសកម្មករានំ គោរូបានម្បិ អបរិភោគារហោ, តស្មា តំ កចវរំ វិយ ពហិ ឆឌ្ឌេតុកាមា ហោតិ។ សចេតន្តិ សចេ ឯតំ។ ភគិនីតិ អរិយវោហារេន អត្តនោ ញាតិំ ញាតិទាសិំ អាលបតិ។ ឆឌ្ឌនីយធម្មន្តិ ឆឌ្ឌេតព្ពសភាវំ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – “ភគិនិ ឯតំ សចេ ពហិ ឆឌ្ឌនីយធម្មំ និស្សដ្ឋបរិគ្គហំ, ឥធ មេ បត្តេ អាកិរាហី”តិ។ កិំ បន ឯវំ វត្តុំ លព្ភតិ , វិញ្ញត្តិ វា បយុត្តវាចា វា ន ហោតីតិ។ ន ហោតិ។ កស្មា? និស្សដ្ឋបរិគ្គហត្តា។ យញ្ហិ ឆឌ្ឌនីយធម្មំ និស្សដ្ឋបរិគ្គហំ, យត្ថ សាមិកា អនាលយា ហោន្តិ, តំ សព្ពំ “ទេថ អាហរថ អាកិរថា”តិ វត្តុំ វដ្ដតិ។ តេនេវ ហិ អយមាយស្មា អគ្គអរិយវំសិកោ សមានោបិ ឯវមាហ។

ហត្ថានន្តិ ភិក្ខាគហណត្ថំ បត្តំ ឧបនាមយតោ មណិពន្ធតោ បភុតិ ទ្វេបិ ហត្ថានិ។ បាទានន្តិ និវាសនន្តតោ បដ្ឋាយ ទ្វេបិ បាទានិ។ សរស្សាតិ សចេ តំ ភគិនីតិ វាចំ និច្ឆារយតោ សរស្ស ច។ និមិត្តំ អគ្គហេសីតិ ហត្ថបិដ្ឋិអាទីនិ ឱលោកយមានា – “បុត្តស្ស មេ រដ្ឋបាលស្ស

ວິຍ ສຸວຓ຺ຓກຉ຺ຉປປິຏ຺ຐິສທິສາ ຕຸມາ ຫຕ຺ຖປາທປິຏ຺ຐິໂຍ, ຫຣິຕາລວຏ຺ຏິໂຍ ວິຍ ສຸວຏ຺ຏິຕາ ອງ຺ຄຸລິໂຍ, ມຘຸໂຣ ສໂຣ”ຕິ ຄິຫິກາເລ ສລ຺ລກ຺ຂິຕປຸພ຺ພໍ ອາກາຣໍ ອຄ຺ຄເຫສິ ສຎ຺ຊານິ ສລ຺ລເກ຺ຂສິ. ຕສ຺ສ ຫາຍສ຺ມໂຕ ທ຺ວາທສວສ຺ສານິ ອຣຎ຺ຎາວາເສນ ປິຓ຺ຑິຍາເລາປເພາຊເນນ ປຣິກ຺ຂຕ຺ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎາທິໂສ ສຣີຣວຓ຺ໂຓ ອໂຫສິ, ເຕນ ຕໍ ສາ ຎາຕິທາສີ ທິສ຺ວາວ ນ ສຎ຺ຊານິ, ນິມິຕ຺ຕໍ ປນ ອຄ຺ຄເຫສີຕິ.

໑໐໐. ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ມາຕໍ ໂອຕເຣໂຈຈາຕິ ເຕຣສ຺ສ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິ ສຓ຺ຐາເປຕ຺ວາ ຉຏ຺ຏາ ປິເຍຕ຺ວາ ສັຈ຺ຈິຕຍາທີປິ ສມາຕາ ປຏ຺ຑິຕ຺ວາ ມຫາຄິລານສຈກາຈປ຺ປເຕ຺ຕນ ສາມິປຸເຕ຺ຕນ ສທ຺ທິໍ – “ຕ຺ວໍ ນຸ ໂຂ, ເນ ພນ຺ເຕ, ປຸເຕ຺ຕາ ຣຏ຺ຐປາເລີ”ຕິອາທິວຈນໍ ວຕ຺ວາ ອວິສຫນ຺ຕີ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປວິສິຕ຺ວາ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ມາຕໍ ໂອຕເຣໂຈຈ. ຍເທ຺ຍຕິ ອາເຣາຈນເຕ຺ຖ ນິປາໂຕ. ສເຈເຊ ສນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເຊຕິ ອາລປເນ ນິປາໂຕ. ເອວຍ຺ຍາຕສ຺ສ ເອເວ ທາສິເຊນ ອາລປນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ “ຕ຺ວໍຍ຺ຍາ ເກາຕິ ທາສິ, ສເຈ ສນ຺ຕໍ ກຫສີ”ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອເຕ຺ຖາ ທຏ຺ຐເພ຺ໂພ.

ອາພິເທາສິກນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ອາພິເທາສິກໍ? ມຫາກຸເລ ພຸຕ຺ຕິເຍາ ທາສີ ນິກ຺ຂມນ຺ຕາ ການໍ ປິປຸຫຕ຺ຕິ, ພຸກ຺ຂາ ອຈ຺ຈາຍິກກິຈ຺ຈໍ, ເສຏ຺ຏີສ຺ສ ນໍ ອາເທາເທສ຺ສາມີຕິ ວິເນ຺ຕີຕິ. ຕສ຺ມາ ອາພິເທາສິກໍ ອຎ຺ຎາຕໍ ກຸຏ຺ມາສຕ຺ຕິ ຕສ຺ມິໍ ກິຣ ເທເສ ທາສປຕີນໍ ຍເທຣຸ ສາລີ ເຫາຕ຺ຕິ, ອາສຸການິ ເວຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາຕ຺ຖານິ ເຫາຕ຺ຕິ, ອາປທາປິຕໍ ອາທິກກກ຺ຂຸປໍ. ຕຕ຺ຖ ປຏ຺ຑິຕາ ປິຓ຺ຑາຍ ວຣິຕ຺ວາ ນິສີທິຕ຺ວາ ພຸຍ຺ຊຕິ. ສເຈ ພຸຈ຺ຉຕິ, ທາສປຕີນມ຺ປິ ສຕ຺ຕໍ ຄາຫຕ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ຕມ຺ປິ ອຎ຺ຎາຕສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ຖວິສາຍ ສາລາຍ ອຎ຺ຎາຕໍ ກຸຏ຺ມາສຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ນ ຫິ ປຏ຺ຑິຕາ ກປຫມນຸສ຺ສາ ວິຍ ອສາທຸເປ຺ຍ ຖາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ພຸຍ຺ຊນ຺ຕີຕິ.

ອຕ຺ຖິ ນາມ ຕາຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ວິຊ຺ຊມານເຕ຺ຖ, ນາມາຕິ ປຸຉ຺ຉນເຕ຺ຖ ວິມ຺ຫຍນເຕ຺ຖ ວາ ນິປາໂຕ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອມ຺ຫາກໍ ຘນໍ, ນ ມຍໍ ນິທ຺ຘນາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ເຍສໍ ໂນ ຕ຺ວໍ ອີທິເສ ຖາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາພິເທາສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສິ. ຕຖາ ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອມ຺ຫາກໍ ຊີວິຕໍ, ນ ມຍໍ ມຕາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ເຍສໍ ໂນ ຕ຺ວໍ ອີທິເສ ຖາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາພິເທາສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສິ. ຕຖາ ອຕ຺ຖິ ມເນ຺ຕາ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ຕວ ອພ຺ພນ຺ຕເຣ ສາສເນ ນິສ຺ສາຍ ປຕິລເທ຺ຘາ ສມຓເພາຕາ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ສຸເກາຏ຺ເຖສູປວເຓ຺ຈົຂາປິ ພຸມ຺ມໍ ນິກ຺ຂເປ຺ຈ ອາພິເທາສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ອມຕມ຺ປິວ ນິພ຺ພິກາເຣາ ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສີຕິ. ໂສ ປນ ຄຫປຕິ ທຸກ຺ຂາພິຕຸນ຺ນຕາຍ ເອຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຸມສກ຺ໂກນ຺ໂຕ – “ອຕ຺ຖິ ນາມ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອາພິເທາສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສີ”ຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ອໂວຈ. ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ປເນຕ຺ຖ ພຸທ຺ທໍ ລກ຺ຂໍ ວທນ຺ຕິ – ອເນາກປ຺ປນາຍຣິສເຕ຺ວເອເສນາ ອຕ຺ຖິສທ຺ເທ ອຸປປເທ “ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສີ”ຕິ ອນາຄຕວຈນໍ ກຕໍ. ຕສ຺ສາຍມເຕ຺ໂຖ – “ອຕ຺ຖິ ນາມ...ເປ... ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສິ, ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂິ ອຫໍ ນ ສທ຺ທຫາມິ ນ ມຣິສຍາມີ”ຕິ. ພຸທ຺ທໍ ເອຕ຺ຕກໍ ວຈນໍ ຄຫປຕີ ເຖຣສ຺ສ ປຕ຺ຕມຸຂວຓ຺ຓໍ ກເຫຕ຺ວາ ວິຕເກາຈ ກເຖສິ. ເຖເຣາປິ ປິຕຣິ ປຕ຺ຕມຸຂວຓ຺ຓໍ ກເຫຕ຺ວາ ວິເຕຍເວ ຕໍ ປູຕິກຸມ຺ມາສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊີ ສຸຕພວຕ຺ຕສທິສໍ ປູຕິກຸກ຺ກຸລ຺ລມິວ ນິຕຸຍ຺ຖາເນ ປູຕິກໍ ວາຍນ຺ຕໍ. ປຸຖຸຊ຺ຊເນນ ກິຣ ຕຖາຣູປໍ ກຸມ຺ມາສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ. ເຖເຣາ ປນ ອຣິຍິທ຺ທິໍ ຊຕ຺ວາ ທິພ຺ພາໂຊ ອມຕຣສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊມາໂນ ວິຍ ປຣິພຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ຣມການເລາທ ອຸທກໍ ກເຫຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຍ຺ຈ ມຸຂຍ຺ຈ ຫຕ຺ຖປາເທ ຈ ໂທ຺ວຈິຕ຺ວາ ກຸໂຕ ໂນ ຄຫປຕີຕິອາທິມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ກຸໂຕ ໂນຕິ ກຸໂຕ ນຸ. ເອຕ ນາມຕ຺ຖີ ເຊຍ຺ຍທຸຍໂທຕສເນ ເອຕ ນາມ ອລຕ຺ຖມາຍ ປທ຺ທກ຺ຂາມຕ຺ຖີ “ກໍ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ກສ຺ສ ເຕ ຆຍຕີມໍ,

ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨸᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩥᩃᨾᨳᩮᨶ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ, ᨶ ᨲᩣᩅ ᨲᩣᨲ ᨣᩮᩉᩮ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥᨿᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩋᩃᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᩉᩣ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ? ᨸᩥᨲᩩ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩁᩔ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ – “ᨿᨳᩣ ᩑᩈ ᨾᩴ ᩅᨴᨲᩥ , ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩮ ᨧ ᨸᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨸᨴᩩᨾᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᨸᩣᩃᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᩅᩥᨿ ᨹᩮᨣ᩠ᨣᩩᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᩈᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᨲᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩃᩣᩉᨠᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩣᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨣᩩᨱᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩔᨲᩥ, ᩉᩥᨲᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨

ᩑᩉᩥ ᨲᩣᨲᩣᨲᩥ ᨲᩣᨲ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨥᩁᩴ ᨾᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩑᩉᩥ ᨥᩁᩴ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩑᨠᩣᩈᨶᩥᨠᨲᩣᨿ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩦᨲᩥ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨠᨲᩥᨿᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩈ᩠ᩅᩣᨲᨶᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩣᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨾᩣᨲᩩ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᨸᨶ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨾᩣᨲᩩ ᨠᩥᩁᩔ ᨳᩮᩁᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩈᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ, ᩁᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᨩᩣᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ “ᩈᨧᩣᩉᩴ ᨲᩴ ᩋᨸᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩉᨴᨿᨾ᩠ᨸᩥᩔᩣ ᨹᩣᩃᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩔ, ᩑᨠᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩔᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᩩᨬ᩠ᨩᩮ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᩦᩅᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᨸᩩᨬ᩠ᨩᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᩋᩮᩣᩁᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨸᩣᩁᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨶ ᨸᩔᨲᩥ, ᩑᩅᩴᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪐᪑᪨ ᩍᨴᩴ ᨲᩮ ᨲᩣᨲᩣᨲᩥ ᨠᩉᩣᨸᨱᨸᩩᨬ᩠ᨩᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨸᩩᨬ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ᪨ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᩍᨴᩴ ᨲᩮ ᨾᩣᨲᩣᨾᩉᩥᨿᩣ ᨾᩣᨲᩩ ᩍᨾᩴ ᨣᩮᩉᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᨵᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨸᨶ ᨲᩮ ᨸᩥᨲᩩ ᨧ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ, ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴᨿᩮᩅ, ᨶᩥᩉᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨻᩉᩩ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᨸᩥᨲᩣᨾᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴ᩠ᨵᩥᨲᩃᩮᩣᨸᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᨸᩮᨲᩣᨾᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨵᨶᩉᩮᨲᩩ ᨵᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ᪨ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨵᨶᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩁᩣᨩᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨵᨶᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩴ ᩅᩥᨸᩩᩃᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩈᩮᩣᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥ – “ᩋᩉᩴ ᩍᨾᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᩣᨶᩮᩈᩥᩴ, ᩈᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨶ ᨾᩮ ᩅᨧᨶᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩔ ᩒᩁᩮᩣᨵᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ – “ᩋᨿᩴ ᩅᩮᩣ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨳ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣᨿᨾᨳᩣ”ᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩩᩅᩮᨿ ᨮᩥᨲᩣ ᨶᩣᨭᨠᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᨿᩥᩴᩈᩩ , ᨲᩣᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨸᩩᩁᩣᨱᨴᩩᨲᩥᨿᩥᨠᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨸᩣᨴᩮᩈᩩ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᨴᩮ ᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᨠᩦᨴᩥᩈᩣᨶᩣᨾ ᨲᩣ ᩋᨿ᩠ᨿᨸᩩᨲ᩠ᨲ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ? ᨲᨴᩤ ᨠᩥᩁ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᨾᩣᩁᩣᨸᩥ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᨾᩣᩁᩣᨸᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨾᩉᩣᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᩉᩣᨿ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨣᩩᨱᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᨳᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ “ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨳᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ “ᨴᩮᩅᨧ᩠ᨨᩁᩣᨴᩮᩅᨶᩣᨭᨠᩣᨶᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᨠᨳᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨳ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨾᨿᩴ ᨽᨣᩥᨶᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩁᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ ᨸᨸᨲᩥᩴᩈᩪᨲᩥ ᨲᩴ ᨽᨣᩥᨶᩥᩅᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᨾᩴ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨩ᩠ᨩ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᨻᩉᩥ ᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ, ᩑᨲᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨶᩮᩣ ᨴᩣᩁᨠᩣ ᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ, ᨿᩮᩈᩴ ᩋᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨩᩦᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ, ᩍᨲᩮᩣ ᨧᨾ᩠ᩉᩣ ᨸᩁᩥᩉᩦᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨧ᪨ ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᩅ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩣᨸᩥ “ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨾᨿᩴ ᩋᨶᩣᨳᩣ ᨩᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᩅ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᨾᩣᨶᩣ – “ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩋᨿᩴ, ᩈᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩮ ᨸᨩᩣᨸᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᩣ ᩈᨿᩥᨲᨴᩣᩁᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨻᩃᩅᩈᩮᩣᨠᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨸᨴᩮᩈᩮ ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ ᨸᨸᨲᩥᩴᩈᩩ, ᨸᨲᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

មា នោ វិហេឋេថាតិ មា អម្ហេ ធនំ ទស្សេត្វា មាតុគាមេ ច ឧបយោជេត្វា វិហេឋយិត្ថ, វិហេសា ហេសា បព្វជិតានន្តិ. កស្មា ឯវមាហ? មាតាបិតូនំ អនុគ្គហេន. សោ កិរ សេដ្ឋី – “បព្វជិតលិង្គំ នាម កិលិដ្ឋំ, បព្វជ្ជាវេសំ ហារេត្វា ន្ហាបេត្វា តយោ ជនា ឯកតោ ភុញ្ជិស្សាមា”តិ មញ្ញមានោ ថេរស្ស ភិក្ខំ ន ទេតិ. ថេរោ – “មាទិសស្ស បិណ្ឌបាតស្ស អាហារត្ថាយ កត្វា ឯតេ ពហុំ អបុញ្ញំ បសវេយ្យុ”ន្តិ តេន អនុគ្គហេន ឯវមាហ.

១០១. គាថា អភាសីតិ គាថាយោ អភាសិ. តត្ថ បស្សាតិ សន្តិកេ ឋិតជនំ សន្ធាយ វទតិ. ចិត្តន្តិ ចិត្តវិចិត្តំ. ពិម្ពន្តិ អត្តភាវំ. អរុកាយន្តិ នវន្នំ វណមុខានំ វសេន វណកាយំ. សមុស្សិតន្តិ តីហិ អដ្ឋិសតេហិ សមុស្សិតំ, នវហិ ន្ហារុសតេហិ ពន្ធិត្វា នវហិ មំសបេសិសតេហិ លិម្បិត្វា សមុស្សិតំ. អាតុរន្តិ ជរាតុរតាយ រោគាតុរតាយ កិលេសាតុរតាយ ច និច្ចាតុរំ. ពហុសង្កប្បន្តិ បរេសំ បត្ថនាសង្កប្បេហិ ពហុសង្កប្បំ. ឥត្ថីនញ្ហិ កាយេ បុរិសានំ សង្កប្បា ឧប្បជ្ជន្តិ, តេសំ កាយេ ឥត្ថីនំ. សុសានេ ឆឌ្ឌិតម្បិ ច នំ កាកកុលលាទយោ បត្ថយន្តិយេវាតិ ពហុសង្កប្បោ នាម ហោតិ. យស្ស នត្ថិ ធុវំ ឋិតីតិ យស្ស កាយស្ស មាយាមរីចិផេណបិណ្ឌឧទកបុប្ផុឡាទីនំ វិយ ឯកំសេន ឋិតិ នាម នត្ថិ, ភិជ្ជនធម្មតាវ និយតា.

តចេន ឱនទ្ធន្តិ អល្លមនុស្សចម្មេន ឱនទ្ធំ. សហ វត្ថេហិ សោភតីតិ គន្ធាទីហិ មណិកុណ្ឌលេហិ ច ចិត្តកតម្បិ រូបំ វត្ថេហិ សហេវ សោភតិ, វិនា វត្ថេហិ ជេគុច្ឆំ ហោតិ អនោលោកនក្ខមំ.

អលត្តកកតាតិ អលត្តកេន រញ្ជិតា. ចុណ្ណកមក្ខិតន្តិ សាសបកក្កេន មុខបីឡកាទីនិ នីហរិត្វា លោណមត្តិកាយ ទុដ្ឋលោហិតំ វិលីយាបេត្វា តិលបិដ្ឋេន លោហិតំ បសាទេត្វា ហលិទ្ទិយា វណ្ណំ សម្បាទេត្វា ចុណ្ណកគោឡិកាយ មុខំ បហរន្តិ, តេនេស អតិវិយ វិរោចតិ. តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ.

អដ្ឋាបទកតាតិ រសោទកេន មក្ខិត្វា នលាដបរិយន្តេ អាវត្តកបរិវត្តេ កត្វា អដ្ឋបទករចនាយ រចិតា. អញ្ជនីតិ អញ្ជននាឡិកា.

ឱឌ្ឌេសីតិ ឋបេសិ. បាសន្តិ វាគុរាជាលំ. នាសទាតិ ន ឃដ្ដេសិ. និវាបន្តិ និវាបសុត្តេ វុត្តនិវាបតិណសទិសំ ភោជនំ. កន្ទន្តេតិ បរិទេវមានេ. ឥមាយ ហិ គាថាយ ថេរោ មាតាបិតរោ មិគលុទ្ទកេ វិយ កត្វា ទស្សេសិ, អវសេសញាតកេ មិគលុទ្ទកបរិសំ វិយ, ហិរញ្ញសុវណ្ណំ វាគុរាជាលំ វិយ, អត្តនា ភុត្តភោជនំ និវាបតិណំ វិយ, អត្តានំ មហាមិគំ វិយ កត្វា ទស្សេសិ. យថា ហិ មហាមិគោ យាវទត្ថំ និវាបតិណំ ខាទិត្វា បានីយំ បិវិត្វា គីវំ ឧក្ខិបិត្វា ទិសំ ឱលោកេត្វា “ឥមំ នាម ឋានំ គតស្ស សោត្ថិ ភវិស្សតី”តិ មិគលុទ្ទកានំ បរិទេវន្តានំយេវ វាគុរំ អផុសមានោ ឧប្បតិត្វា អរញ្ញំ បវិសិត្វា ឃនច្ឆាយស្ស ឆត្តស្ស វិយ គុម្ពស្ស ហេដ្ឋា មន្ទមន្ទេន វាតេន ពីជិយមានោ អាគតមគ្គំ ឱលោកេន្តោ តិដ្ឋតិ, ឯវមេវ ថេរោ ឥមា គាថា ភាសិត្វា អាកាសេន គន្ត្វា មិគាចីរំ បច្ចុបដ្ឋាសិ.

កស្មា បន ថេរោ អាកាសេន គតោតិ? បិតា កិរស្ស សេដ្ឋី សត្តសុ ទ្វារកោដ្ឋកេសុ អគ្គឡានិ ទាបេត្វា មល្លេ អាណាបេសិ – “សចេ

និក្ខមិត្វា គច្ឆតិ, ហត្ថបិឡន្ធនំ តំ គហេត្វា កាយសាមិកំ ទត្វា កិំ ហិរោត្តប្បំ កណ្ហាបេថា”តិ។ តស្មា ចោរោ – “ឧទេតុ យាតិ យំ ហោតិ ឧលារសវំ

ហត្ថំ ច ឧបរិ ច គហេត្វា អបុញ្ញំ បសវេយ្យំ, តំ នេតំ មា អហោសី”តិ ចិន្តេត្វា អាហារសេត អជានាសិ។ បានយជ្ជការិទេវត្ថានំ បត –

“ចិតលាកុ ព្ពុមា ពាថា ការិត្វា ឋេហារំ អត្ថរក្ខិត្វា រញ្ញោ សោភាវត្ថស្ស យិកនីនោ បច្ចុបដ្ឋាសី”តិ អយំ ថាចតាមទក្ខាសេថ។

១០២៖ មិកន្ថាតិ តស្ស ឧណ្ហាគបិលស្ស តាម៉។ នោសតត្វាតិ ឧណ្ហាគមក្កុ នមំ កាវេត្វា អត្ថាឧណ្ហាគេត តទ្ធិតព្វាយុត្តដ្ឋាតាតិ តច្ឆារបត្តា នមុទ្ធិតព្វាយុត្តាតិ ធាតាតិ នមុទ្ធារបត្តា ថាលុកាឌ្ឍកិរលា-បុប្ផចិកិរលា-បុណ្ណឈដ្ឋបត-កនលិក្ខត្ថបតាឌីតិ ច កាវោរត្តាតិ អនត្វា។ សេយត រាជា សោភាវត្ថា ទេតុបរក្ខិមីតិ អមក្កាំ រាជា នកា ព្ពុមស្ស កុលបុត្តស្ស ចណ្ហិ កានេសិ, បស្សិតុការយោ ឧតំ, អាភាតកាចំ បតស្ស ត

ឌាតាតិ, មហា ទោ បតាមំ បណ្ណាការោ, កន្ត្វា រញ្ញោ អារោរាធស្សាមីតិ ចិន្តេត្វា សេយត រាជា សោភាវត្ថា ទេតុបរក្ខិមិ៍។

កិត្តឃមារេតា អហោសីតិ នោសា កិរ រាជា នេរិ អតុស្សិត្វា ពាលយន្តេម្ពិ តាដកយន្តេម្ពិ – “ធក្កិរិ កតំ កុលបុត្តេត តាច មហត្តំ នមុត្តិ

បហាឃ បត្ថឌិត្វា បុតតិចត្តិត្វា អតបលេរិកោត្តតា”តិ កុលំ កានេសិ, តំ គហេត្វា អយំ ឧចមាហ៍ ចិស្សន្តេឌាតិចត្វាតិ

ឌ្ឍរាឍមហាមត្តពាលកាឃាឌីសុ ឃស្ស មំ អតុច្ឆិកំ, តស្ស តំ ឌារបត្វាតិ អនត្វា។ ឧស្សជិយ ឧស្សជិយាតិ ឧស្សិតាឃ ឧស្សិតាឃ,

មហាមត្តមហារដ្ឋិកាឌីតំ ចនេត ឧក្កតុក្កតនេច បរិនំ គហេត្វា ឧបនក្ខីមីតិ អនត្វា។ ព្ពុឈ កចំ រដ្ឋបរិលេរិ ហត្តត្តោ តិសីឌត្វាតិ ហត្តត្តោរា

តតុកោ ពាហលបុប្ផាឌិកុលំ កត្វា អត្តតោ អកិលក្ខិតោ ហោតិ, តាឌិនេ អតាបុច្ឆិត្វា តិសីឌិតុំ ត ឃុត្តត្តិ មត្តាមានតោ ឧចមាហ៍

១០៣៖ បរិទិនុញ្ញាតីតិ បរិទិនុញ្ញកាថា បរិក្ខឃា។ ឌិណ្ណោតិ ឌរាឌិណ្ណោ។ ចុនេឌ្ឋាតិ ចនេឃាចុនេឌ្ឋា។ មហល្លកោតិ ឌាតិមហល្លកោ។

អន្ឋុរតាតិ អន្ឋាតំ អតិក្កន្តោ។ ចនេឃាអតុប្បត្តោតិ បច្ឆិមចមំ អតុប្បត្តោ។ បត្តុឌតីតិ ធុរចិហារំ កន្ត្វា កិក្ខុ ចត្ថិត្វា, – “កន្តេ, មឃា

ឌហរកាលេ ពាហុំ កុសលំ កតំ, ព្ពុធាតិ មហល្លកោមិ្ហមហល្លកស្ស ចេសា បត្តុឌ្ឋា តាម, ចេតិយង្កណំ នមុទ្ធិត្វា អប្បហរិតំ កត្វា ឌិចិស្សាមិ,

បត្តាធេឆ មំ, កន្តេ,”តិ ការុញ្ញំ ឧប្បារេត្តា ឃាចតិ, ចេរា អតុកម្បាឃ បត្តាធេត្តិ។ តំ នត្ថារេមតំ ធុត្តុំ ធុតិឃចារេបិ ឧនេច តនេឃា។

អប្បារាមិនោតិ អនេរាកោ។ អប្បាតនេក្ខាតិ តិទ្ទុទ្ធេក្ខា។ នមនេចបិកិតិឃាតិ នមចិបិចតិឃា។ កហលិឃាតិ កមុឌទេរនឌាធាតុឃា។ តត្ថ

ឃស្ស កុត្តកុទេត្តា អាហារោ ឌីរតិ, ឃស្ស ចា បត បុដកត្តុំ ចិឃ តនេចច តិដ្ឋតិ, ឧទការេបទេត ត នមនេចបិកិតិឃា កហលិឃា នមត្តាកតា។

ឃស្ស បត កុត្តកាលេ កត្តច្ឆន្តោ ឧប្បន្នទេតច, អយំ នមនេចបិកិតិឃា នមត្តាកទេតា។ តាតិសីតាឃ តច្ឆុល្យាឃាតិ ទេតតេច ការណោត

តាតិសីតាឃ តច្ឆុល្យាឃ។ អតុបុព្ពេតាតិ រាឌារតា ចា ហរត្តិតិអាឌិតា អតុក្កមេត។ ធុតិឃចារេ រាឌកឃចោរកឃលាតពកឃាឌិតា

អតុក្កមេត។

១០៤៖ ឆមុទ្ធេសា ឧដ្ឋិដ្ឋាតិ ឆមុតិទ្ធេសា ឧដ្ឋិដ្ឋា។ ឧបតិឃ្យតីតិ ឌរាមរលាសត្តិកំ កច្ឆតិ, អាឃុក្ខមេត ចា តត្ថ តិឃ្យតិ។ អទ្ធុចាតិ

ធុចដ្ឋាតចិរហិទេតា។ អតាណោតិ តាឃិតុំ នមទេត្ថត ចិរហិទេតា។ អតកិស្សរោតិ អសរណោ អកិសរិត្វា អកិកន្ត្វា អស្សារសតុំ នមទេត្ថត

ចិរហិទេតា។ អស្សកោតិ តិស្សកោ នកកល្ឋចិរហិទេតា។ នព្ពុំ បហាឃ កមតីឃត្តិ នកកល្ឋត្តិ នលក្ខិតំ នព្ពុំ បហាឃ លេរិកោត កត្តព្ពុំ។

តណ្ហាការាតិ តណ្ហាយ ការា។

១០៩។ ហត្ថិស្មិន្តិ ហត្ថិសិប្បេ។ កតាវីតិ កតករណីយោ, សិក្ខិតសិក្ខោ បគុណសិប្បោតិ អត្ថោ។ ឯស ភវោ សព្ពត្ថ។ ខ្វាទុពាលីតិ ខ្វាទុពាលសម្បន្នោ។ យស្ស ហិ ផលកញ្ញា អាទុឆញ្ញា កហេត្វា បវេសេតំ បតិសិត្វា អភិតុំ ភិត្តវេតា ភិតុំ សត្តាទយេតា បទហត្វាគតំ ទេជ្ជ អាហទិតុំ ខ្វាទុពាលំ អត្ថិ, អយំ ខ្វាទុពាលី នាម។ ពាហុពាលីតិ ពាហុពាលសម្បន្នោ។ សេសំ បុរិមសទិសមេវ។ អលមត្តោតិ សមត្ថអត្តភាវោ។

បរិយោសានាយ ចត្តិស្សត្តីតិ ខ្វប្បត្តិខ្វប្បត្តិំ ឧត្តរាយ អចត្វទិត្វា ចត្តិស្សត្តីតិ សល្លទេត្វា គហិតា។

សចិជ្ជតិវេលា, វេកា ទេជ្ជបិល, ផ្លូមស្មិំ ទាឌក្យុល បហុតំ ហិទញ្ញាសុចណ្ណត្តិ ផ្លូគំ វេសា ទាឌា ខ្វបទិ ឆយ្ទេគ្គសស្ស ការណំ អាហទេត្វា អាហ។

អឆាបទិឧតឥចោចាតិ ឧតំ “បស្សាមិ លោកេ”តិអាទិតា ភវេយត ចតុត្តិ ឆយ្ទេគ្គសាតំ អត្យាំតិ អចោច។

១១០។ តត្ថ កិញ្ចោច ការេយ អភិបត្ថយន្តីតិ ឧកំ លភិត្វា ចេក្វ បត្ថយន្តិ, ចេក្វ លភិត្វា ចត្តារោតិ ឧចំ ខ្វត្តាទុត្តទិ ចត្តាឥយកិលេសការេយ បត្ថយន្តិមេវ។

បសេឃ្យាតិ សបត្តកណំ អភិភចិត្វា សសាកទេត្តត្តិ សដ្ឋិំ សាកទេត្តត ឧត្តទិ សមុទ្ទស្សាតិ ឃំ សមុទ្ទស្ស ឧត្តរេតា សកទេជ្ជ, វេតត អតិត្តទុនបិតិ អត្ថោ។ ត ហត្ថីតិ ត ហិ អត្ថិ។

អហោ ចតា វេតាតិ អហោ ចត ត្យ, អយមេវ ចា បិរេចា អយទាតិចាហុតិ អយទិ ផ្លតិ ច អាហុ។ ផ្លូគំ ចុត្តិ ហោតិ – ឃំ យតំ ពាតី បរិចាទេត្វា កត្ថត្តិ, តំ – “អហោ ចត អយ្យាកំ ភាតា យតោ, បុត្តោ យតោ”តិអាទីតិបិ ចឥត្តិ។

ចុសត្តិ ឃស្សត្តិ យទោលឃស្ស ចុសត្តិ។ តទេច ចុទេជ្ជាតិ ឃចា ពាលេលិ, ឌីទោបិ តទេច យទោលឃស្សេត ចុទេជ្ជា, អចុទេជ្ជា តាយ ភត្តិ, អយំ បភ ចិសេសោ។ ពាលេលិ ច ពាល្យា ចឌិតោច សេតីតិ ពាលេលិ ពាលការេចត យទោលឃស្ស អាកាយុ ចឌិតោច សេតិ អភិហតោច សឃតិ។ អកតំ ចត វេ កល្យាណត្តិអាទិចិប្បជិសាទចវេសត ចលតិ ចេឆតិ ចិប្បត្តតិ។ ឌីទោ ច ត ចេឆតីតិ ឌីទោ សុកាតិតិមិត្ត បស្សន្តោ ត ចេឆតិ ត ចលតិ។

ឃាឃ ចោសាតំ ផ្លូឆាឆិកច្ឆតីតិ ឃាឃ បញ្ញាយ ផ្លូមស្មិំ លោកេ សព្ពកិច្ចចោសាតំ អទហត្តំ អឆិកច្ឆតិ, សាច ឆតទោ ខ្វត្តយតទា។ អចេញ្ញាសិតត្តាតិ អបរិយោសិតត្តា, អទហត្តបត្តិយា, អកាចេតាតិ អត្ថោ។ កចាកចេឃ្សតិ ហឹតប្បលឹតោសុ កចេឃ្ស។

ᩏᨸᩮᨲᩥ ᨣᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨧ ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨸᩣᨸᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨧ ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩔᨸ᩠ᨸᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨲᩣᨴᩥᩈᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᨸᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᩈᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᩉᨬ᩠ᨬᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩅᩈᩮᨶ “ᨠᩈᩣᩉᩥᨸᩥ ᨲᩣᩊᩮᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᨱᩣᩉᩥ ᩉᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨ ᨸᩮᨧ᩠ᨧ ᨸᩁᨾ᩠ᩉᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨸᩣᨿᩃᩮᩣᨠᩮ᪨

ᩅᩥᩁᩪᨸᩁᩪᨸᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᩥᨵᩁᩪᨸᩮᨶ, ᨶᩣᨶᩣᩈᨽᩣᩅᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩈᩪᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩮᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩈᩩ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ᪨ ᨴᩉᩁᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨠᩃᩃᨾᨲ᩠ᨲᨠᩣᨴᩥᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᨲᩁᩩᨱᩣ᪨ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ ᩅᩔᩈᨲᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨸᨱ᩠ᨱᨠᩴ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨾᩮᩅ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨴ᩠ᩅᩮᨩ᩠ᨫᨣᩤᨾᩥᩴ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩴ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨾᩮᩅ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨲᩁᩮᩣ ᨸᨱᩦᨲᨲᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩏᨸᨵᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣᩈ᩠ᨾᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩅᨴᩮᩈᩥ – “ᨠᩥᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᩤ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩤ”ᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᨾᩴ ᨵᩤᩁᩮᩉᩦᨲᩥ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩈᩦᨲᩥ᪨

ᨸᨸᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᩁᨭ᩠ᨮᨸᩣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓᪨ ᨾᨥᨴᩮᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪐᪘᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨥᨴᩮᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨥᨴᩮᩅᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩮᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᨥᨴᩮᩅᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩴ ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩴ ᩁᩮᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩈᩩ ᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᩋᨸᩁᨽᩣᨣᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᩁᩮᩣᨸᩮᩈᩩᩴᨿᩮᩅ᪨ ᨲᩴ ᨸᨶ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨾᨥᨴᩮᩅᨾ᩠ᨻᩅᨶᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨲᩴ᪨ ᩈᩥᨲᩴ ᨸᩣᨲ᩠ᩅᩣᨠᩣᩈᩦᨲᩥ ᩈᩣᨿᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᩁᨾᨱᩦᨿᩴ ᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – “ᩅᩈᩥᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠᩣᩈᩮ”ᨲᩥ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᩉᩴ ᨾᨥᨴᩮᩅᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩴ ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩴ ᩁᩮᩣᨸᩮᩈᩥᩴ, ᩍᨵᩮᩅ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩅᩥᩉᩤᩁᩮ ᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩴᨥᩔ ᩋᨸᩣᨠᨭᩴ, ᨸᩣᨠᨭᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨣ᩠ᨣᨴᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩥᨲᩴ ᨸᩣᨲ᩠ᩅ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨

ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩁᩣᨩᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨧᩁᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩴ ᨧᩁᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩮᩈᩪᨲᩥ ᨿᩮᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩁᩣᨩᩪᩉᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩴ ᩋᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠᨲᩥᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨶᩮᩅ ᩋᨴᩣᩈᩥ, ᨲᨳᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᨠ᩠ᨡᩔᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨠᨸᨠ᩠ᨡᩮᩣᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩦᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩔ ᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨶᩅᨾᩥᨿᨬ᩠ᨧ, ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᨲᩮᩁᩈᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨭᩥᨸᨴᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᨴᩥᩅᩈᩣ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨠᨸᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᩏᨸᩅᩈᨲᩥ᪨

១០៥. ទេវទូតាតិ ទេវោតិ មច្ចុ, តស្ស ទូតាតិ ទេវទូតា។ សិរស្មិញ្ហិ បលិតេសុ បាតុភូតេសុ មច្ចុរាជស្ស សន្តិកេ ឋិតោ វិយ ហោតិ, តស្មា បលិតានិ មច្ចុទេវស្ស ទូតាតិ វុច្ចន្តិ។ ទេវា វិយ ទូតាតិបិ ទេវទូតា។ យថា ហិ អលង្កតបដិយត្តាយ ទេវតាយ អាកាសេ ឋត្វា “អសុកទិវសេ មរិស្សសី”តិ វុត្តេ តំ តថេវ ហោតិ, ឯវំ សិរស្មិំ បលិតេសុ បាតុភូតេសុ ទេវតាព្យាករណសទិសមេវ ហោតិ។ តស្មា បលិតានិ ទេវសទិសា ទូតាតិ វុច្ចន្តិ។ វិសុទ្ធិទេវានំ ទូតាតិបិ ទេវទូតា។ សព្វពោធិសត្តា ហិ ជិណ្ណព្យាធិតមតបព្វជិតេ ទិស្វាវ សំវេគមាបជ្ជិត្វា និក្ខម្ម បព្វជន្តិ។ យថាហ –

“ជិណ្ណញ្ច ទិស្វា ទុខិតញ្ច ព្យាធិតំ,

មតញ្ច ទិស្វា គតមាយុសង្ខយំ;

កាសាយវត្ថំ បព្វជិតញ្ច ទិស្វា,

តស្មា អហំ បព្វជិតោម្ហិ រាជា”តិ។

ឥមិនា បរិយាយេន បលិតានិ វិសុទ្ធិទេវានំ ទូតត្តា ទេវទូតាតិ វុច្ចន្តិ។

កប្បកស្ស គាមវរំ ទត្វាតិ សតសហស្សុដ្ឋានកំ ជេដ្ឋកគាមំ ទត្វា។ កស្មា អទាសិ? សំវិគ្គមានសត្តា។ តស្ស ហិ អញ្ជលិម្ហិ ឋបិតានិ បលិតានិ ទិស្វាវ សំវេគោ ឧប្បជ្ជតិ។ អញ្ញានិ ចតុរាសីតិវស្សសហស្សានិ អាយុ អត្ថិ, ឯវំ សន្តេបិ មច្ចុរាជស្ស សន្តិកេ ឋិតំ វិយ អត្តានំ មញ្ញមានោ សំវិគ្គោ បព្វជ្ជំ រោចេសិ។ តេន វុត្តំ –

“សិរេ ទិស្វាន បលិតំ, មឃទេវោ ទិសម្បតិ;

សំវេគំ អលភី ធីរោ, បព្វជ្ជំ សមរោចយី”តិ។

អបរម្បិ វុត្តំ –

“ឧត្តមង្គរុហា មយ្ហំ, ឥមេ ជាតា វយោហរា;

បាតុភូតា ទេវទូតា, បព្វជ្ជាសមយោ មមា”តិ។

បុរិសយុគោតិ ចំសសមុគ្គេច បុរិសា គោសយស្សំ ឱ្ហាសេទ្ធាតិ តាបសបដ្ឋាន្ញ្ញ បដ្ឋានត្តាបិ ហិ បឌេយំ គោសយស្សំ ឱ្ហាសេទ្ធា បដ្ឋានត្តិ, តទោតា បដ្ឋាយ ចត្តិ៍តេ គោសេ ពាត្តិ៍ទ្ធា ឌដិកលិបឆទា ហុទ្ធា ចិចទត្តិ៍ ទោនិសទេត្តាបិ តាបសបដ្ឋាន្ញ្ញ បដ្ឋានិ៍ បដ្ឋានិ៍ទោតា បត អគេតសត់ អតត្យុយុឡ្ហុទ្ធា ទាឌគោហទោតា អាហឌកិក្លាយ យារេបទេត្តា ព្រហ្មចិហាទំ កាទេចសិ៍ តស្មា ទេសា ទេយត្តាសហកទេតភាតិអាឌិ ចុត្តិ៍

ក្យរាទកិត្យព្ដត់ កិត្យព្រាតិ អទេក្កត អក្កំ បរិហរិយយារេតា កិត្យព្ដ៍ យាលិកលិបំ ចិយ ហិ តំ ក្តក្លិបិទ្ធាច ចិចទិ ស៊ុ៍ ទទេព្ឋា យឈទេចស្ស បុទេត្តា...ទេប... បដ្ឋានិ៍តិ ព្ដយស្ស បដ្ឋានិ៍តឌិចទេស បញ្ចា យក្កលិតិ អទេហស៊ុ៍ យឈទេចទទេព្ឋា យតាកកត្តំ, តស្ស ទទេព្ឋា បដ្ឋានិ៍តយក្កលំ, តស្ស បុត្តស្ស លត្តស្សាបតយក្កលំ, តស្ស បុត្តស្ស ក្តបទេឌ្ឈយក្កលំ, តស្ស បុត្តស្ស តាយកទេលាយក្កលត្តិ ឲ្កាស៊ិទេយច សយេយ បញ្ចា យក្កលិតិ អទេហស៊ុ, សកលឌព្ទុឌីបតទេល ក្តត្តក្កលយទេហាសិ៍

១១០៉ បុត្តបបុត្តកាតិ បុត្តា ច បុត្តបុត្តា ចាតិ ឲចំ បចត្តា តស្ស បទេយ្យទា៍ បន្ថិយទេកា អទេហាសីតិ បដ្ឋាន្ឋាបន្ថិយទេកា អទេហាសិ៍ ទោនិសទេត្តា កិទ ព្រហ្មទេលិទេក តិទ្ធាទេត្តា – “បចត្តតិ តុ ទេលា តំ យឃា យតុស្សទេលិទេក តិហតំ កល្យាលាចត្ត”ត្តិ អាចឌ្ឈទេត្តា អក្កស – “ឲត្តកំ អក្ខាត់ បចត្តតិ, ព្ដកាតិ ត បចត្តិស្សតី”តិ៍ ត ទេលា បតាហំ យឃ្យាបទេចលិឃា ក្តឆ្លិឌ្ឋិតំ ឥស្សាយីតិ អត្តទេតា ចំទេស ឌាតទទេព្ឋាទេយច អក្កុយទេហសិឃា ក្យឆ្លិស្លិ បដិសត្តិ៍ កទេហទ្ធា អត្តទេតា ចំសស្ស ទេតយិ ឈទេដទេត្តា ចិយ តិទ្ធាទេត្តា, ទោទេតចស្ស តិយីតិ តាយំ អទេហាសិ៍ ព្ដតិ ទេសា បដ្ឋានិ៍តទាន្ទុត់ សត្តាបន្ថិយទេកា ហុទ្ធា បដ្ឋានិ៍ទោតាតិ បដ្ឋាន្ឋាបន្ថិយទេកា អទេហាសិ៍ ក្យទេលាហិ បត អតិទទេកតទេទា៍ តស្ស ហិ សត្តាទាន្ទុហិ អតិទទេកតទេទា ឆេ្ធ ក្យលា អទេហស៊ុ ៍ ចត្តុស្ស ក្លាទេទស្ស សតសហស្សំ សតសហស្សំ ចិស្សទេឌ្ឈទ្ធា ឌេចសិកំ កាត់ អកាសិ, អត្តុទេបិសចិកស្ស ច កស្សត់ តិចាទទេសិ៍ អត្តុទេបិសចិទេកស្ស ហិ ទាឌាត់ បស្សិស្សាយាតិ កទេតស្ស ទោចាទិទេកា បុឆ្លតិ “ត្យទេយក្រុទេបិសចិកា ទេតា ចា”តិ៍ ទេយ អត្តុទេបិសចិកា ទេហាត្តិ, ទេត តិចាទទេតិ “អត្តុទេបិសចិកាត់ ទាឌា កស្សត់ ត ទេតី”តិ៍ “យឃំ ឌតបទេចាសិទេតា កាទេល ទេកាឌត់ ក្យហិ លកិស្សាយា”តិបិ តត្តុ ចចទេតាកាទេសា តត្តិ៍ ចត្តុស្ស ហិ ក្លាទេទស្ស ទាឌក្កទេល ច អទេតកាតិ កត្តចាឌិសហស្សាតិ បដិយត្តាទេតច ទេហាត្តិ៍ តស្មា យហាឌទេតា ព្ដឆ្លិតិឆ្លិតដ្ឋាទេត យស្សំ កាទេទ្ធា តក្សាយិទ្ធា ចត្តុតិ បរិចទេត្តទ្ធា យឆាទុចិតំ ទេកាឌត់ ក្សុឡ្ហុទ្ធា ក្តទេបិសចក្កាតិ អធិដ្ឋាយ ទទេព្ឋា ទោហក្លាទំ កឆ្លតិ៍ ទោចាទិទេកត “ក្តទេបិសចិកា ត្យទេយ”តិ បុឆ្លិតបុឆ្លិតា “អាយ អាយា”តិ ចកត្តិ៍ ទេតត ហិ អាកឆ្លឆាតិ បទេចសទ្ធា ទទេព្ឋា កទេស្សតិ៍ ព្ដតិ ព្ដទេយហិ ឌ្កីហិ ក្យទេលាហិ អតិទទេកតទេទា អទេហាសិ៍

១១១៉ ទេចាត់ តាចតិសាតត្តិ តាចតិសកចទេត តិទ្ធាតទេចាត់៍ ទេត កិទ ទេចា ចិទេហទេដ្ឋ យិឆិលតកទចាសិទេតា ទទេព្ឋា ឱ្ហចាទេក ឆទ្ធា បញ្ចា សីលិតិ ទក្លិទ្ធា ក្តទេបិសចកយំ កទ្ធា តត្តុ តិទ្ធាតា ទទេព្ឋា ក្យលាកចំ កទេឆត្តិ៍ ទេត សក្ខាយ ចុត្តំ “ទេចាត់ តាចតិសាត”ត្តិ៍

តិសិទេក្ខាទេហាតីតិ បិសាឌចទស្ស ក្តបរិកទេតា កាតត្ថា សីលត្ថា ក្តបបរិក្លយារេតា តិសិទេក្ខា ទេហាតិ៍ ឲចំ កិទស្ស អទេហាសិ – “កាត់ តុ ទេលា យហត្តិ ក្តកាហុ សីលំ, យឌិ កាត់ យហត្តិ, អទេក្សាតុទិទ្ធា កាតទេយច កស្សាយិ៍ អឆ សីលំ, សីលទេយច បុទិស្សាយី”តិ៍ តស្ស “ព្ដគំ យហត្តិ ព្ដគំ យហត្ត”ត្តិ តិឆ្លិតំ អសទេក្កាត្តទេស្សច សទេក្កា កត្តា បុទទេតា បិត្យទទេហាសិ៍ ទេតត ចុត្តំ អឆ ទេលា, អាតត្ថ...ទេប... សយុទេល បិត្យទទេហាសីតិ៍ ឲចំ កិទស្ស

ອໂຫສິ – “ຣັຎ຺ຎໍ ກັງ຺ຂາ ອຸປ຺ປັນ຺ນາ, ຕສ຺ສ ກັງ຺ຂາເຉທນັຕ຺ຖໍ ປັຎ຺ຫໍ ກເຖສ຺ສາມິ, ເທວໂລກຄມນາຍ ປຏິຎ຺ຎໍ ຄັຓ຺ຫິສ຺ສາມີ”ຕິ. ຕສ຺ມາ ກຕ຺ວາ ສມຸທ຺ເທ ປິຕຸຣໂຫສິ. ຣາຊາ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕໍ ປຸຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ກິໂຕ ອໂຫສິ ໂລມຫັຏ຺ຖຊາໂຕ. ອຖ ນໍ ສັກ຺ໂກ – “ມາ ກາຈິ, ມຫາຣາຊ, ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ວາ ປັຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉ, ກັງ຺ຂໍ ເຕ ປຏິວິໂນເທສ຺ສາມີ”ຕິ ອາຫ.

ຣາຊາ –

“ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມຫາຣາຊ, ສພ຺ພພູຕານມິສ຺ສຣ;

ທານໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວາ, ກຕມໍ ສຸ ມຫປ຺ຜລ”ນ຺ຕິ. –

ປັຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ. ສັກ຺ໂກ – “ທານໍ ຕາວ ກິ, ສີລເມວ ຄຸນວິສິຏ຺ຖຕາຍ ມຫັນ຺ຕໍ. ອຫຎ຺ຫິ ປຸພ຺ເພ, ມຫາຣາຊ, ທສວັສ຺ສສຫສ຺ສານິ ທສນ຺ນໍ ຊຏິລສຫສ຺ສານໍ ທານໍ ທັດ຺ວາ ເປຕ຺ຕິວິສຍໂຕ ນ ມຸຕ຺ໂຕ, ສີລວນ຺ຕາ ປນ ມຍ຺ຫໍ ສາຊາຕິ ຂຸທ຺ທິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພັຕ຺ຕາ”ຕິ ວັຕ຺ວາ ອິມາ ຄາຖາ ອໂວຈ –

“ຫີເນນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ, ຂັຕ຺ຕິເຍ ອຸປປັຊ຺ຊຕິ;

ມັຊ຺ຌິເມນ ຈ ເທວັຕ຺ຕໍ, ອຸຕ຺ຕເມນ ວິສຸຊ຺ຌຕິ.

ນ ເຫເຕ ສຸລພາ ກາຍາ, ຍາຈໂຍເຄນ ເກນຈິ;

ເຍ ກາເຍ ອຸປປັຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອນາຄາຣາ ຕປັສ຺ສິໂນ”ຕິ. (ຊາ. ໒.໒໒.໔໒໙-໔໓໐);

ເອວໍ ຣັຎ຺ຎໍ ກັງ຺ຂໍ ວິໂນເທຕ຺ວາ ເທວໂລກຄມນາຍ ປຏິຎ຺ຎາຄຫຓັຕ຺ຖໍ ເຕວ ມຫາຣາຊາຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປມັຕ຺ໂຕຕິ ອນາວຍາໂສ ອນຸປາຍາໂສ. ອຫໍ ມຫາຊນໍ ກຸສເລ ສມາທເປມິ, ປຸຎ຺ຎຈັກ຺ການິ ປນ ຈຣນ຺ຕານິ ທິສ຺ວາ ອາເນເຕນ ມນຸສ຺ສປເຖ ສຸຂໍ ເຕເຈວ ໂຫຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍສິ.

໑໒໑. ເອວໍ ວັຏ຺ຏາຕີຕິ ເອວໍ ໂຫຕຸ ວັຏ຺ຏໍ ຕສ຺ສ ຈຣນ຺ຕິ ຈຕ຺ວາ ໂຍເຊຕ຺ວາຕິ ເອກສ຺ມິໍ ເອວ ມເຂ ສຫສ຺ສອັສ຺ສາຊານີເຍ ໂຍເຊຕ຺ວາ. ເຕສໍ ປນ ປິຊີເຍກ຺ໂກ ໂຍຊນກິຈ຺ຈໍ ນັຕ຺ຖິ, ມນໍ ອາກາເສ ຍຸຕ຺ຕາເຍວ ໂຫນ຺ຕິ. ເຍສ ປນ ຊິຕ຺ວຣໂຈ ຊີວນ຺ໂຕ ໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍເຕາ ປຏ຺ຖາຍ ຣໂຈສິນ຺ນໍ ປັຎ຺ຎາສໂຍຊນໂຕນາຕິ, ອສ຺ສາຊານີຍໍ ປັຎ຺ຎາສໂຍຊນໂຕນາຕິ, ອສ຺ສາຊານີຍໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ປັຉາການໂກ ປັຎ຺ຎາສໂຍຊນໂຕນາຕິ, ສເຕ຺ຕາ

ນຕ຺ຕຈຓ຺ຓາຣຕນຍເຍາ ເຂຈເລີເກາ ຄາຍ ຽຕ຺ຕິ, ຍຕຸຍ຺ຍເລີເກາ ອເຂາ, ຕຍ຺ຍາ ເຫຕຸຍຸຕໍ ຣຕໍ ເປເນນຶຕິ ຄ ນລ຺ລເກ຺ຂຕ຺ຸຕາ ຍຄາ ປຄ ປກຕິຍກ຺ກໍ ເປເນຕິ, ໂຈເຍຈ ຍຕຸຍ຺ຍາຄໍ ນາຍຍານກເຕ຺ຕ ຄິຖິເຕ ຈເກ຺ຕຄ ນຖິ ຍຸກຄ຺ຖ ກຕ຺ວາ ເປເນນິ, ຍຍກຈເກ຺ຕ ຽຖິຕາ ຂິຍ ອເຫນຸໍ ຍຫາຂເຄາ ຂິຍ຺ວາ "ຍຍກຈເກ຺ຕ ຽກ຺ກຕາ"ຕິ ອາຫ ອາກຊ຺ເຕ຺ຕ ອາກຊ຺ເຕ຺ຕ ຄ ຍຍກຈເກ຺ຕ, ໂຄກໍ ຂິຍາຄໍ, ຄ ຂິຍາຄໍ, ໂຄເກາ ຣເຈາຕິ ຣເຈາປິ ອາກຊ຺ເຕ຺ຕາ ອາກຊ຺ເຕ຺ຕາ ປກຕິຣຈປຍາເໜາຈ, ອຍ຺ຍາປິ ປກຕິອຍ຺ຍປຍາໜາຈ ອເຫນຸໍ ໂຈຕໍ ຣຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຣເຕ຺ຕາ ປິນາຄໍ ປຄກ຺ກິໍ ກຕ຺ວາ ປິຂີຄນີຫປຊ຺ຊາຣຖຸາເຄ ຣຕໍ ຄິຈເຕ຺ຕຕ຺ວາ ອາກຕຍກ຺ກາຄິຍຸໍ ກຕ຺ວາ ນີຫປຊ຺ຊເຣ ຕເຕ຺ວາຈ ອາເຣາຫຄນຂ຺ຊ ຕເປນິ

ອຫິໍສກ ຍຫາຣາຊາຕິ ຣາຊາ – "ຂິຕ຺ຕຍາຄໍ ເຍ ລຖ຺ທ"ຕ຺ຕິ ຄ ຕາຈເຂຈ ອຫິໍສກິ, ຄາກຣາຄໍ ປຄ ຊຸຈາຄໍ ອເຂາສິ "ປຍ຺ຍຈ ຕາຕາ, ຍໍ ເຍ ນເກ຺ກຄ ເຂຈເຣ຺ຕາ ຂິຕ຺ຕເຣເຈາ ເປສິເຕາ, ເນາ ຈ ເຕາ ຄ ຊາຕິເກາຕ຺ຕໍ ຈາ ກຸລປຍເຂນໍ ຈາ ປຂິຕ຺ຕ ເປສິເຕາ, ຍຍໍປຄ ນີລເຈາຣກຸເລາ ປນີຂິຕ຺ວາ ເປສິເຕາ ນເຈ ຕຸເຍຍ຺ຍິ ນີລໍ ຣກ຺ຂິຍ຺ຍຈ, ຕຸຍ຺ຍາກຍິ ເປເນຍ຺ຍຕິ, ໂຈຕໍ ຣກ຺ຂິຕໍ ຍຸຕ຺ຕ ຄາເຍຕໍ ນີລໍ ຄາຫໍ ເຂຈເລີກໍ ກຕ຺ວາ ຂິຣາຍິຍ຺ຍາຍິ, ອປຍຕ຺ຕາ ເຫາເຈາ"ຕິ ຍຫາຂຄໍ ຊຸຈຂິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕານຸ ນີເລນຸ ປຕິຖາເປຕ຺ວາ ຣຕໍ ອຫິໍສກິ ຕເຕາ ຍາຕລິ ນກ຺ກາຫເກາ "ອຫຍິ ຍຫາຣາຂຍ຺ຍ ຍຍາຄຸຊ຺ຊິກໍ ກຣິຍ຺ຍາຍີ"ຕິ ອາກາລຍິປ຺ປຄ຺ວາ ຍເກ຺ກ ຄເຍ຺ຍຕ຺ວາ ອປິຈ ຍຫາຣາຂາຕິອາຂິຍາຫ

ຕຕ຺ຖ ກຕເຍຄາຕິ, ຍຫາຣາຂ, ຄູເຍນຸ ຍເກ຺ກນຸ ໂຄເກາ ຄິຣຍໍ ກຊ຺ຕິ, ໂຄເກາ ເຂຈເລີກໍ, ເຕນຸ ຕໍ ກຕເຍຄ ເຄຍິ ເຍຄາຕິ ເຍຄ ຍເກ຺ກຄ ກຕ຺ວາ ຍຕ຺ຖ ປິປກຍຸຕ຺ຕາ ປິປກາຄໍ ກຍຸາຄໍ ຂິປິລໍ ປຂິນໍເຈຂິຍຕ຺ຕິ, ຕໍ ຕາຄໍ ນກ຺ກາ ເຫາຕິ ປຍ຺ຍິຕຸຕ຺ຕິ ອເຕ຺ວາ ຄຸຕິຍປເຂປິ ໂຈນຈ ຄເຍາ ຊາຕເກປິ –

"ເກາຄ ຕໍ ເຄຍິ ຍເກ຺ກຄ, ຣາຂເຍຖຸ ຂິນຍຸຕິ;

ເຍຄ ຈາ ປິປກຍຸຕ຺ຕາ, ປຸຕ຺ຕກຍຸາ ຈ ເຍ ຄຣາ"ຕິ (ຊາ ໑.໑໑.໓໐) –

ກາຈາຍ ອຍເຍຈເຕ຺ວາ ເຕເຄຈາຫ –

"ຄິຣເຍ ຕາຈ ປຍ຺ຍາຍິ, ອາຈາເຣ ປິປກຍຸຄໍ;

ຕາຄາຄິ ລຸຖ຺ກຍຸາຄໍ, ຄຸຍ຺ຍີລິຄຊ຺ຈາ ຍາ ກຕີ"ຕິ (ຊາ ໑.໑໑.໓໑);

ຽຄເຍເຄຈ ຍໍ ຍາຕລິ ເຄຫີຕິ ຍາຕລິ ຊີຫີ ຍເກ຺ກຫິ ຍໍ ເຄຫິ, ອຫໍ ຄິຣຍໍ ປຍ຺ຍິຕຸກາເຍາ ເຂຈເລີກຍີຕິ ປຕຍໍ ກຕເຍຄ ເຄຍີຕິ ປຕຍໍ ຄິຣຍເກ຺ຄ ເຄຫີຕິ ຕເຕາ ຍາຕລິ ອຕ຺ຕເຄາ ອາຄຸກາເຣຈຄ ຣາຂາຄໍ ປຊ຺ຈເຣ ຍຫາຄິເຣຍ ຕເຍ຺ຍນິ ຂຕ຺ວາເຣກຈາ ປເຄຕ຺ຖ –

“ទស្សេសិ មាតលិ រញ្ញោ, ទុគ្គំ វេតរណិំ នទិំ;

កុថិតំ ខារសំយុត្តំ, តត្តំ អគ្គិសិខូបម”ន្តិ. (ជា. ២.២២.៣៧១) –

ជាតកេ វុត្តនយេន វេទិតព្វា. និរយំ ទស្សេត្វា រថំ និវត្តេត្វា ទេវលោកាភិមុខំ កត្វា ពីរណីទេវធីតាយ សោណទិន្នទេវបុត្តស្ស គណទេវបុត្តានញ្ច វិមានានិ ទស្សេន្តោ ទេវលោកំ នេសិ. តត្រាបិ វិត្ថារកថា –

“យទិ តេ សុតា ពីរណី ជីវលោកេ,

អាមាយទាសី អហុ ព្រាហ្មណស្ស;

សា បត្តកាលេ អតិថិំ វិទិត្វា,

មាតាវ បុត្តំ សកិមាភិនន្ទី;

សំយមា សំវិភាគា ច,

សា វិមានស្មិំ មោទតី”តិ. (ជា. ២.២២.៥០៤) –

ជាតកេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វា.

ឯវំ គន្ត្វា បន តស្ស រថេនេវ ចតុរ៉ីយា ចិត្តកូដទ្វារកោដ្ឋកស្ស សម្មុខេ បហាយទេវេន ទេវតានំ កោលាហលំ អហោសិ. សក្កោ ទេវរាជានំ ឯកកំយេវ ព្ហហាយ ទេវសភា មហាសត្តំ បច្ចុគ្គមនកមកាសិ, តំ ទេវតានំ អាគតំ ទិស្វា សក្កោ ចិត្តំ សន្ធារេតុំ អសក្កោន្តោ – “អភិរម, មហារាជ, ទេវេសុ ទេវានុភាវេនា”តិ អាហ. ឯកំ កិរស្ស អហោសិ – “អយំ រាជា អជ្ជ អាគន្ត្វា ឯកទិវសេនេវ ទេវគណំ អត្តនោ អភិមុខមកាសិ. សចេ ឯកំ ទ្វេ ទិវសេ វសិស្សតិ, ន មំ ទេវា ឱលោកស្សន្តី”តិ. សោ ឧស្សូយមានោ, “មហារាជ, តុម្ហាកម្បិ ទេវលោកេ វសិតុំ បុញ្ញំ នត្ថិ, អញ្ញេសំ បុញ្ញេន វសាហី”តិ ព្ហមិតា អធិប្បាយេន ឯវមាហ. ពោធិសត្តោ – “តាលក្លិ ទេវសក្កា យតិ សន្ធារេតុំ, បរំ និស្សាយ លទ្ធំ ហោ បន យាចិត្វា លទ្ធភណ្ឌំ វិយ ហោតី”តិ បដិក្ខិបន្តោ អលំ មារិសាតិអាទិមាហ. ជាតកេបិ វុត្តំ –

“យថា យាចិតកំ យានំ, យថា យាចិតកំ ធនំ;

ឧចំសយ្យេឌសេចេ ចំ, ឃំ បរេទា ឌាតបច្ចុយា;

ត ចាហសេយតយិច្ឆាយិ, ឃំ បរេទា ឌាតបច្ចុយា”តិ៎ (ឌា៎ ១៎១១៎៥៥៥-៥៥៩) –

សន្តាំ ចត្តាន្តាំ៎ ខេទាឆិសេត្តា បត យត្ស្សត្តការេចត ពតិចាខេរ ខេចខេលិកំ ពេតាតិ៎ ចត្តាខេរា – យត្ថាត្យរាឌការេល សាឆិតរាឌការេល ក្យត្តិលចឹលាចាឌកការេល តិយិយហារាឌការេលតិ៎ ខេសា យត្ថាត្យការេល ខេចខេលិខេក អសខេឡ្យ្យ កាលំ ចសិ, តស្តិញ្ញាចសយាខេតខេយច លត្តិស សក្កា ចចិស្យ៎ សាឆិតរាឌការេល សត្តាហំ ចសិ, យត្ស្សាកលតាឃ សត្ត ចស្សសតាតិ ខេហាត្តិ៎ ក្យត្តិលចឹលាចាឌកការេល ច តិយិរាឌការេល ច យ្យហ្យត្តយត្តំ ចសិ, យត្ស្សាកលតាឃ សត្ត ឌិចសាតិ ខេហាត្តិ៎

១៧៩៎តខេត្ថចយិធិលំ បឌិខេតឹតិ បឌិខេតត្វា បកតិសិទិកត្តខេខេយច បតិដ្ឋាខេបសិ៎

១៧១៎កត្យអាខេឌតខេកាតិ តស្ស តាយំ៎ កត្យអាខេឌត្តតាឃ បត កត្យអាខេឌតខេកាតិ ចុខេត្តា៎ ត ខេសា អការខេស្វា អតការិយំ បត្តាឌិតិ ឧត្តកយត្តខេយច ត អកាសិ, ខេសសំ សត្តាំ បិកតិកខេយច អខេហាសិ៎

១៧៩៎សយុខេច្ឆខេឌា ខេហាតីតិ ឧត្ត កល្យាលចត្តំ ខេកា សយុដ្ឋិតតិ, ខេកត សយុដ្ឋិតំ, ខេកា បចខេត្តតិ, ខេកត បចត្តិតំ តាយ ខេហាតីតិ អឃំ ចិការេកា ខេចឌិតខេត្តា៎ តត្ត សឹលចា កិក្ខុ “ត សក្កា យឃា អខេហត្តំ លត្ថុ”ត្តិ ចិទិឃំ អកខេរាខេត្តា សយុដ្ឋិតតិ៎ ក្យស្សិខេលត សយុដ្ឋិតំ តាយ ខេហាតិ៎ សត្ត ខេសលា បចខេត្តត្តិ៎ លឹលាសខេចត បចត្តិតំ តាយ ខេហាតិ៎ ខេសសំ សត្តាត្ត ក្កត្តាតខេយចាតិ៎

បបត្ថាស្យតតិយា យត្ថិបតិកាឃដ្ឋកចាឃ

យឈខេចសុត្តចល្លតា តិដ្ឋិតា៎

៥៎ យតុរសុត្តចល្លតា

១៧៤៎ឧចំខេយ សុតត្តិ យតុរសុត្តំ៎ តត្ត យហាកច្ចខេតាតិ កិហិការេល ក្កខេឌ្ឍតិកខេខេត្តា បុខេរាហិតបុខេត្តា អកិទ្វខេបិ ឌស្សតឹខេយា បិសាឌិខេកា សុចល្លចខេល្លា ច៎ យតុរាឃត្តិ ឧចំតាយខេក តកខេរ៎ ក្យត្ថាចខេតតិ កល្យាក្យត្ថាចខេត ៎ អចត្តិបុខេត្តាតិ អចត្តិខេឌ្ឍ ខេខេត្តា ឌឹតាឃ បុខេត្តា៎ ចុខេត្ថា ខេចច អខេហា ចាតិ ឌហេរ អខេហត្តយិ ត តចា សយុខេចត្តិ ឃចា យហល្លកំ, ខេចខេរា បត ចុខេត្ថា ខេចច អខេហាសិ អខេហា ច៎ ព្រាហ្មលា, ខេកា កច្ចាតាតិ ខេសា កិរ រាឌា ព្រាហ្មលលត្ថិខេកា, តស្វា ឧចយាហ៎ ព្រាហ្មខេលាច ខេសខេដ្ឋា ចខេល្លាតិអាឌិសុ ឌាតិខេកាត្តាឌិតំ

បញ្ញាបត្ថានេត ព្រាហ្មណាច សេដ្ឋាតិ ឥស្សេតិ៍ ហីនេតា អញ្ញោ ចណ្ណោតិ ឰតេ១ តយោ ចណ្ណា ហីតា លិយកាតិ ចតតិ៍ ឃុក្កោតិ បណ្ឌទោ៍ កលោ្យាតិ កាឡអកោ៍ ឃុដ្ឋិតិ ឌាតិកោវត្តាឌិបញ្ញាបត្ថានេតឃុ ឃុដ្ឋិ៍ ព្រាហ្មនេតា ឃុត្តាតិ យហាព្រាហ្មនេតា ឃុត្តា៍ ឍូទសា យុលតោ ឌាតាតិ ្វទេទ ចសិត្វា យុលតោ តិក្ខត្តា, ្វទេទ កត្វា សំចដ្ឋិតាតិ ចា ឍូទសា៍ ព្រាហ្មឌាតិ ព្រាហ្មតោ តិន្នត្តា៍ ព្រាហ្មតិឃ្ញុតាតិ ព្រាហ្មតា តិឃ្ញុតា៍ ព្រាហ្មតាឃាតាតិ ព្រាហ្មនេតា តាឃាតា៍ ឈោសោសោយេច តោ ៦សោតិ ចោហាទេយត្តនេយចេចតិ៍

១០ប៉៍ឰខ្ញេឃ្យាតិ សយិខ្ញេឃ្យ, ឃត្តកាតិ ឆតាឌីតិ បតេ្ចឃ្យ, តត្តកោហិស្ស យេតាទេចា ឃ្ញុទេឃ្យាតិ អតេ្ចា៍ ឍតិ្តខោយាបិស្សាឃ្យាតិ ឍតិ្តខោយាបិ អស្ស ឰស្សទិឃសេយ្យត្តស្ស ឃុត្ញុដ្ឋាឃី អស្ស៍ តេសំ ៦ត្ត កិត្ថិាតិ ត ៦តេសំ ៦ត្ត កិត្ថិា៍

១១១៍អាសតេត ចា តិយតេ្តឃ្យាយាតិ តិសិត្តាសតំ បតេប្បាខេត្វា ឰឆ តិសីតាតិ ចតេឃ្យាយ៍ អកិតិយតេ្តឃ្យាយបិ តត្តិ អកិហទិត្វា តំ តិយតេ្តឃ្យាយ៍ តត្ត ត្ញុបិតេឆា អកិហាទោ ចាចាឃ តេចច កាតេឃត ច៍ "ត្យាក៌ ឰដ្ឋិតិដ្ឋិតក្ខតោ យយំ ឌីចទាឌីហិ ចតេឃ្យាឆ តេឃតតេ្វា"តិ ចតតេ្តា ហិ ចាចាឃ អកិហទិត្វា តិយតេ្តតិ តាយ៍ ឌីចទាឌិទេចកល្ល សល្លខេ្ល្វា "ឰត៌ កណ្យុតា"តិ តាតិ ខេតេ្តា បត កាតេឃត អកិហទិត្វា តិយតេ្តតិ តាយ៍ តក្ញុកឃយ្យិ សត្តាឃ "អកិតិយតេ្តឃ្យាយបិ ត"ត្តិ អាហ៍ ទក្ខាចទលាក្យុតិ្តត្តិ ទក្ខាសឌ្ញាតខេ្ញាច អាចទលាសឌ្ញាតខ្ញា ក្យុតិ្ត៍ ឃា បតេសា អាច្ញុឆហតេ្ច ឃុទិតេស ឆតេបតេ្តត ទក្ខា, សា ឆយ្ញុកា តាយ សំចិហិតា ត តេហាតិ៍ ឃឆា បត អតេចលិឃ

កដ្ឋហាទិកាបណ្ណហាទិកាឆតេយា ចិហាទំ ត បចិសត្តិ, យិកល្យុដ្ឋកាឆតេយា ចិហាទសីយាឃ យិតេក ចា យតេដ្ឋ ចា ត កណ្យុតិ្ត, ៦ចំ សំចិតហតេ្តត ឆយ្ញុកា តាយ សំចិហិតា តេហាតិ៍ តំ សត្តាឃាហ "ឆយ្ញុក"ត្តិ៍

៦ចំសតេ្តតិ ៦ចំ ចត្យុត្តយ្យិ ចណ្ណាតំ បញ្ញឌិតាតំ បញ្ញឌិតសក្កាទេត សទេយ សយាតេត៍ តេសំ សញ្ញាត្ចុ្វត្តាតេយចាតិ៍

បបញ្ញាឃ្ញុតតិឃា យឌ្ញិយតិកាឃដ្ឋកចាឃ

យឆ្យុទឃ្យុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៣៍ តេចាឆិទាឌក្យុយាទឃ្យុត្តចណ្ណតា

១១៣៍៦ចំទេយ ឃ្យុតត្តិ តេចាឆិទាឌក្យុយាទឃ្យុត្តិ៍ តត្ត តេកាកតតោតិ តេកាកតឆិ ច្ញុច្ចតិ បត្ញុយំ៍ តេសា ច យក្កុលបិសាតោ ឍូតេលិកតកបត្ញុយំ ឆតេស្សត្វា កតោ, តស្វា តេកាកតតោតិ សដ្ឋ លកិ៍

១១៣៍ឃាច បដ្ឋិយតេសាបិតកាឡ៦ចទាតិ ៦ត្ត បដ្ឋិយតេសាបិតកាឡ៦ចទត្តិ បឆយំ តេសាបិតចលក៌ ច្ញុត្តិ៍ អដ្ឋសាតេលាតិ ឍូតេលិកតត្វំតេឃច ត្វាទតេកាដ្ឋតេក ឌិតោ អដ្ឋស៍ តកចា ត្យុឈិ្យអតេហាសីតិ "កិស្ស ត្ញុ តោ អត្វាឃ ទាឌក្យុយាតេត អឃំ យហាសក្កាទោ កតោ"តិ អាចឌ្ញុតេ្តា

បុត្តបត្ថនាយ កតភាវំ អញ្ញាសិ។ សោ ហិ រាជកុមារោ អបុត្តកោ, សុតញ្ចានេន អហោសិ – “ពុទ្ធានំ កិរ អធិការំ កត្វា មនសា ឥច្ឆិតំ លភតី”តិ។ សោ – “សចាហំ បុត្តំ លភិស្សាមិ, សម្មាសម្ពុទ្ធោ មម ចេលបដិកំ អក្កមិស្សតិ។ នោ ចេ លភិស្សាមិ, ន អក្កមិស្សតី”តិ បត្ថនំ កត្វា សន្ថរាបេសិ។ អថ ភគវា “និព្ពត្តិស្សតិ នុ ខោ ឥមស្ស បុត្តោ”តិ អាវជ្ជេត្វា “ន និព្ពត្តិស្សតី”តិ អទ្ទស។

បុព្ពេ កិរ សោ ឯកស្មិំ ទីបេ វសមានោ សមានច្ឆន្ទេន សកុណបោតកេ ខាទិ។ សចស្ស មាតុគាមោ អញ្ញោវ ភវេយ្យ, បុត្តំ លភេយ្យ។ ឧភោហិ បន សមានច្ឆន្ទេហិ ហុត្វា បាបកម្មំ កតំ, តេនស្ស បុត្តោ ន និព្ពត្តិស្សតីតិ អញ្ញាសិ។ ទុស្សេ បន អក្កន្តេ – “ពុទ្ធានំ អធិការំ កត្វា បត្ថិតបត្ថិតំ លភតីតិ លោកេ អនុស្សវោ, មយា ច មហាអភិនីហារោ កតោ, ន ច បុត្តំ លភាមិ, តុច្ឆំ ឥទំ វចន”ន្តិ មិច្ឆាគាហំ គណ្ហេយ្យ។ តិត្ថិយាបិ – “នត្ថិ សមណានំ អកត្តព្ពំ នាម, ចេលបដិកំ មទ្ទន្តា អាហិណ្ឌន្តី”តិ ឧជ្ឈាយេយ្យុំ។ ឯតរហិ ច អក្កមន្តេសុ ពហូ ភិក្ខូ បរចិត្តវិទុនោ, តេ ភព្ពំ ជានិត្វា អក្កមិស្សន្តិ, អភព្ពំ ជានិត្វា ន អក្កមិស្សន្តិ។ អនាគតេ បន ឧបនិស្សយោ មន្ទោ ភវិស្សតិ, អនាគតំ ន ជានិស្សន្តិ។ តេសុ អក្កមន្តេសុ សចេ បត្ថិតំ ឥជ្ឈិស្សតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ ឥជ្ឈិស្សតិ, – “បុព្ពេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អធិការំ កត្វា ឥច្ឆិតិច្ឆិតំ លភន្តិ, តំ ឥទានិ ន លភន្តិ។ តេយេវ មញ្ញេ ភិក្ខូ បដិបត្តិបូរកា អហេសុំ, ឥមេ បដិបត្តិំ បូរេតុំ ន សក្កោន្តី”តិ មនុស្សា វិប្បដិសារិនោ ភវិស្សន្តីតិ ឥមេហិ ការណេហិ ភគវា អក្កមិតុំ អនិច្ឆន្តោ តុណ្ហី អហោសិ។ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេសិ “ន, ភិក្ខវេ, ចេលបដិកា អក្កមិតព្ពា”តិ (ចូឡវ. ២៦៨)។ មង្គលត្ថាយ បញ្ញត្តំ អនក្កមន្តេសុ បន អក្កមនត្ថាយ អនុបញ្ញត្តិំ ឋបេសិ – “គិហី, ភិក្ខវេ, មង្គលិកា, អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិហីនំ មង្គលត្ថាយា”តិ (ចូឡវ. ២៦៨)។

១២៩. បច្ឆិមំ ជនតំ តថាគតោ អនុកម្បតីតិ ឥទំ ថេរោ វុត្តេសុ ការណេសុ តតិយំ ការណំ សន្ធាយាហ។ ន ខោ សុខេន សុខន្តិ កស្មា អាហ? កាយសុខល្លិកានុយោគសញ្ញី ហុត្វា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ន អក្កមិ, តស្មា អហម្បិ សត្ថារា សមានច្ឆន្ទោ ភវិស្សាមីតិ មញ្ញមានោ ឯវមាហ។

១៣០. សោ ខោ អហន្តិអាទិ “យាវ រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ”តិ តាវ មហាសច្ចកេ (ម. និ. ១.៣៦៤ អាទយោ) វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។ តតោ បរំ យាវ បញ្ចវគ្គិយានំ អាសវក្ខយា បាសរាសិសុត្តេ (ម. និ. ១.២៧២ អាទយោ) វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។

១៣១. អង្កុសគយ្ហសិប្បេតិ អង្កុសគហណសិប្បេ។ កុសលោ អហន្តិ ឆេកោ អហំ។ កស្ស បនាយំ សន្តិកេ សិប្បំ ឧគ្គណ្ហីតិ? បិតុ សន្តិកេ, បិតាបិស្ស បិតុ សន្តិកេវ ឧគ្គណ្ហិ។ កោសម្ពិយំ កិរ បរន្តបរាជា នាម រជ្ជំ ការេសិ។ រាជមហេសី គរុភារា អាកាសតលេ រញ្ញា សទ្ធិំ ពាលាតបំ តប្បមានា រត្តកម្ពលំ បារុបិត្វា និសិន្នា ហោតិ, ឯកោ ហត្ថិលិង្គសកុណោ “មំសបេសី”តិ មញ្ញមានោ គហេត្វា អាកាសំ បក្ខន្ទិ។ សា “ឆឌ្ឌេយ្យ ម”ន្តិ ភយេន និស្សទ្ទា អហោសិ, សោ តំ បព្ពតបាទេ រុក្ខវិដបេ ឋបេសិ។ សា បាណិស្សរំ ករោន្តី មហាសទ្ទមកាសិ។ សកុណោ បលាយិ, តស្សា តត្ថេវ គព្ភវុដ្ឋានំ អហោសិ។ តិយាមរត្តិំ ទេវេ វស្សន្តេ កម្ពលំ បារុបិត្វា និសីទិ។ តត្ថ ច អវិទូរេ តាបសោ វសតិ។ សោ តស្សា សទ្ទេន អរុណេ ឧគ្គតេ រុក្ខមូលំ អាគតោ ជាតិំ បុច្ឆិត្វា និស្សេណិំ ពន្ធិត្វា ឱតារេត្វា អត្តនោ វសនដ្ឋានំ នេត្វា យាគុំ បាយេសិ។ ទារកស្ស មេឃឧតុញ្ច បព្ពតឧតុញ្ច គហេត្វា ជាតត្តា ឧទេនោតិ នាមំ អកាសិ។ តាបសោ ផលាផលានិ អាហរិត្វា ទ្វេបិ ជនេ បោសេសិ។

សា ឲុកឌិចសំ តាបសស្ស អាកាយតរចេលិឃ បច្ឆកូយតំ គហេត្វា ខ្ពត្តិកូត្តំ ឧរស្សេត្វា តាបសំ សិលរេកង់ អាបិរេឆសិ៍ រេតសំ ឲុករេតា ចរត្ថាតំ កាលេ គច្ឆន្តេ បរត្ថបរាឌា កាលំ អកាសិ៍ តាបរេសា រត្តិកាលេ តក្កត្តំ ខ្ជលេរិកេត្វា ររេដ្ឋា យតកាចំ ឆាត្វា – “តុយ្ហំរាឌា យរេតា, បុរេត្តា តេ កិំ ខ្ពន ចរិតុំ ខ្ពច្ឆតិ, ក្ខាហុ រេបត្តិកេ ររេជ្ជ លត្តំ ក្ខស្សារេបតុ”ត្តិ បុច្ឆិ៍ សា បុត្តស្ស អាឌិរេតា បដ្ឋាយ សត្តំ បចត្តិ អាទិក្កិត្វា លត្តំ ក្ខស្សារេបតុកាយតច្ចាស្ស ឆាត្វា តាបសស្ស អារេរាចេសិ៍ តាបរេសា ច ហត្ថិកត្ថសិប្បំ ឌាតាតិ, កុរេតាតេត លង្គំ? សក្កស្ស សត្តិកា៍ បុរេដ្ឋា កិរស្ស សរេក្កា ក្ខបដ្ឋាតំ អាកត្វា “រេកត កិលយចា”តិ បុច្ឆិ៍ រេសា “ហត្ថិបរិស្សរេឃា អត្ថិ”តិ អារេរាចេសិ៍ តស្ស សរេក្កា ហត្ថិកត្ថរេច្ចាច ឌិលាកច្ចា ឥត្វា “បលិរេបតុកាយតាឃ សតិ ខ្ពយំ តត្តិំ ចារេឥត្វា ខ្ពយំ សិរេលិកំ ចរេឥឃ្យាឆ, បរេក្កាសិតុកាយតាឃ សតិ ខ្ពយំ សិរេលិកំ ចរេឥឃ្យាឆា”តិ អាហ៍ តាបរេសា តំ សិប្បំ កុយារស្ស អឥាសិ៍ រេសា ឲុកំ ចឌរុក្ខ អភិរុហិត្វា ហត្ថីសុ អាកេតសុ តត្តិំ ចារេឥត្វា សិរេលិកំ ចឥតិ, ហត្ថី ភីតា បលិឃិំសុ៍

រេសា សិប្បស្ស អាគុកាចំ ឆាត្វា បុតឌិចរេស បរេក្កាសតសិប្បំ បរេឃារេឌសិ៍ រេឌដ្ឋកហត្ថី អាកត្វា លត្តំ ក្ខបតារេយសិ៍ រេសា តស្ស លត្តកេតា ឃុច្ចសយរេត្ត តរុលាហត្ថី ក្ខដ្ឋិតិត្វា កប្ពលច្ចា យដ្ឋិកច្ចា កេហេត្វា យាតាបិតរេរា ចត្តិត្វា តិក្កេត្វា អត្តបុរេត្តត តំ តំ កាយំ បចិសិត្វា – “អហំ ររេដ្ឋា បុរេត្តា, សយត្តិ អត្ថិកា អាកច្ឆន្តុ”តិ ឌតសក្កហំ កត្វា តកោរ បរិចាររេត្វា – “អហំ ររេដ្ឋា បុរេត្តា, យយ្ហំលត្តំ ឥេចា”តិ អសក្កហត្ថាតំ កប្ពលច្ចា យដ្ឋិកច្ចា ឧរស្សេត្វា លត្តំ ក្ខស្សារេបសិ៍ រេសា ហត្ថិចិត្តរេកា ហុត្វា “អសុកដ្ឋារេត សុក្ខររា ហត្ថី អត្ថិ”តិ ចុរេត្ត កត្វា កល្យាតិ៍ ចល្លបរេឌ្ឋារេតា “តស្ស សត្តិកេ សិប្បំ កហ្យិស្សាមិ”តិ កដ្ឋហត្ថិ បរេឃារេឌត្វា តស្ស អរេត្តា រេឃារេឆ តិសីឥារេបត្វា តំ ហត្ថិ កហលត្វាឃ អាកតំ កហ្យិត្វា តស្ស សត្តិកេ សិប្បំ កហលត្វាឃ ឥីតរំ ក្ខរេឃ្យារេឌសិ៍ រេសា តាឃ សត្តិំ សំចារំ កេបត្វា តំ កេហេត្វា អត្តរេតា តកោររេឃច អាកយាសិ៍ តស្សា កុច្ឆិំឃំ ក្ខបុរេត្តា អឃំ រេពាឌិរាឌកុយាររេរា អត្តរេតា បិតុ សត្តិកេ សិប្បំ ក្ខកហ្យិ

ឲ្យ33៖បឥាតិឃក្កាតីតិ បឥាតំ ចុច្ចតិ បឥហតការេចា, បឥាតយស្ស អត្ថីតិ បឥាតិរេឃា៍ បឥាតិឃស្ស កិក្កុរេតា អក្កាតីតិ បឥាតិឃក្កាតិ៍ សរេដ្ឋាតិ សដ្ឋាឃ សយត្តាករេតា៍ សា បរេតសា អាកាយតសដ្ឋា អឥិកាយសដ្ឋា ខ្ជកប្បតសដ្ឋា បសាឥសដ្ឋាតិ ចតុព្ពិធា៍ តត្ថ សត្តុច្ចារេពាឌិសត្តាតំ សដ្ឋា អភិតីហាររេតា បដ្ឋាឃ អាកតត្តា អាកាយតសដ្ឋា តាយ៍ អរិឃសាចកាតំ បដិរេចរេឆត អឥិកតត្តា អឥិកាយសដ្ឋា តាយ៍ តុរេដ្ឋា ឥរេមា សរេឈ្ឍាតិ ចុរេត្ត អចលការេចត ខ្ជកប្បតំ ខ្ជកប្បតសដ្ឋា តាយ៍ បសាឥុប្បត្តិ បសាឥសដ្ឋា តាយ, ខ្ពន បត ខ្ជកប្បតសដ្ឋា អឥិរេប្បតា៍ រេពាឌិត្តិ ចតុយក្កុរេពាកំ តំ សុប្បដិចិត្តំ តចាការេតតាតិ សដ្ឋហតិ, រេឥសតាសីសរេយច រេចតំ, ខ្ពយិតា បត អរេក្កត តីសុបិ រតរេតសុ សដ្ឋា អឥិរេប្បតា៍ ឃស្ស ហិ តុដ្ឋាឌីសុ បសារេឥា ពលចា, តស្ស បឥាតំ ឌីរិឃំ ខ្ពញ្ញាតិ៍

អប្បាតីរេឆាតិ អរេរារេកា៍ អប្បាតរេក្កាតិ តិច្ឆរេក្កា៍ សយរេចបិកិតិឃាតិ សយចិបិចតិឃា៍ កហលិឃាតិ កយុឌរេតរេឌាឆាតុឃា៍ តាតិសីតាឃ តាច្ឆល្យាឃាតិ អតិសីតកហលិរេកា ហិ សីតភីរុ រេហាតិ, អច្ឆល្យាហលិរេកា ក្ខល្យាភីរុ, រេតសំ បឥាតំ ត ខ្ពញ្ញាតិ៍ យដ្ឋិយកហលិកស្ស ខ្ពញ្ញាតិ៍ រេតតាហ “យដ្ឋិយាឃ បឥាតក្កុយាឃា”តិ៍ ឃចាក្ខតំ អត្តាតំ អាចិកត្តាតិ ឃចាក្ខតំ អត្តរេតា អកុលំ បការេសតា៍ ក្ខឥឃត្តកាយិតិឃាតិ ក្ខឥឃច្ចា អត្តច្ចា កត្តុំ បរិច្ឆិត្តុំ សយត្តាឃ, ឲុរេតត បច្ឆាសលក្ខលាបរិក្កាហិកំ ក្ខឥឃត្តាឃរេពាកំ ចុត្តំ៍ អរិឃាឃាតិ

បរិសុទ្ធាយ. និព្ពេធិកាយាតិ អនិព្ពិទ្ធបុព្ពេ លោភក្ខន្ធាទយោ និព្ពិជ្ឈិតុំ សមត្ថាយ. សម្មាទុក្ខក្ខយគាមិនិយាតិ តទង្គវសេន កិលេសានំ បហីនត្តា យំ ទុក្ខំ ខីយតិ, តស្ស ទុក្ខស្ស ខយគាមិនិយា. ឥតិ សព្ពេហិបិ ឥមេហិ បទេហិ វិបស្សនាបញ្ញាវ កថិតា. ទុប្បញ្ញស្ស ហិ បធានំ ន ឥជ្ឈតិ. ឥមានិ ច បញ្ច បធានិយង្គានិ លោកិយានេវ វេទិតព្ពានិ.

៣៤៥. សាយមនុសិដ្ឋោ បាតោ វិសេសំ អធិគមិស្សតីតិ អត្ថង្គតេ សូរិយេ អនុសិដ្ឋោ អរុណុគ្គមនេ វិសេសំ អធិគមិស្សតិ. បាតមនុសិដ្ឋោ សាយន្តិ អរុណុគ្គមនេ អនុសិដ្ឋោ សូរិយត្ថង្គមនវេលាយំ. អយញ្ច បន ទេសនា នេយ្យបុគ្គលវសេន វុត្តា. ឥន្ទ្រិយបញ្ញា ហិ នេយ្យបុគ្គលោ សត្តហិ ទិវសេហិ អរហត្តំ បាបុណាតិ, តិក្ខបញ្ញោ ឯកទិវសេន, សេសទិវសេ មជ្ឈិមបញ្ញាវសេន វេទិតព្ពា. អហោ ពុទ្ធា អហោ ធម្មា អហោ ធម្មស្ស ស្វាក្ខាតតាតិ យស្មា ពុទ្ធសម្បត្តិ ធម្មស្ស ច ស្វាក្ខាតតាយ ឯវំ ខិប្បំ អរហត្តំ បាបុណាតិ, តស្មា បសំសន្តោ ឯវមាហ. ឯត្ថ ហិ ការាតិ និបាតមត្តំ ឥតិបិ វទន្តិ.

៣៤៦. កុច្ឆិគតោតិ អាបន្នសត្តា. យោ មេ អយំ, ភន្តេ, កុច្ឆិគតោតិ កិំ បនេវំ សរណំ គហិតំ ហោតីតិ. ន ហោតិ. អចិត្តកសរណគមនំ នាម នត្ថិ, អារក្ខា បនស្ស បច្ចុបដ្ឋិតាវ ហោតិ. អថ នំ យទា មហល្លកកាលេ មាតាបិតរោ, – “តាត, កុច្ឆិគតំ តំ សរណំ គាហាបយិម្ហា”តិ សារេន្តិ, សោ ច សល្លក្ខេត្វា “អហំ សរណំ គតោ ឧបាសកោ”តិ សតិំ ឧប្បាទេតិ, តទា សរណំ គហិតំ នាម ហោតិ. សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ.

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

ពោធិរាជកុមារសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៦. អង្គុលិមាលសុត្តវណ្ណនា

៣៤៧. ឯវំ មេ សុតន្តិ អង្គុលិមាលសុត្តំ. តត្ថ អង្គុលីនំ មាលំ ធារេតីតិ កស្មា ធារេតិ? អាចរិយវចនេន. តត្រាយំ អនុបុព្ពិកថា –

អយំ កិរ កោសលរញ្ញោ បុរោហិតស្ស មន្តាណិយា នាម ព្រាហ្មណិយា កុច្ឆិស្មិំ បដិសន្ធិំ អគ្គហេសិ. ព្រាហ្មណិយា រត្តិភាគេ គព្ភវុដ្ឋានំ អហោសិ. តស្ស មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមនកាលេ សកលនគរេ អាវុធានិ បជ្ជលិំសុ, រញ្ញោ មង្គលសកុណ្តោបិ សិរិសយនេ ឋបិតា អសិលដ្ឋិបិ បជ្ជលិ. ព្រាហ្មណោ និក្ខមិត្វា នក្ខត្តំ ឱលោកេន្តោ ចោរនក្ខត្តេន ជាតោតិ រញ្ញោ សន្តិកំ គន្ត្វា សុខសេយ្យភាវំ បុច្ឆិ.

រាជា “កុតោ, មេ អាចរិយ, សុខសេយ្យា? អជ្ជ មង្គលាវុធំ បជ្ជលិ, រជ្ជស្ស វា ជីវិតស្ស វា អន្តរាយោ ភវិស្សតិ មញ្ញេ”តិ. មា ភាយិ, មហារាជ, មយ្ហំ ឃរេ កុមារោ ជាតោ, តស្សានុភាវេន ន កេវលំ តុម្ហាកំ និវេសនេ, សកលនគរេបិ អាវុធានិ បជ្ជលិតានីតិ. កិំ

កថិស្សតិ អាចរិយាតិ? ចោរោ កថិស្សតិ មហារាជាតិ។ កិំ ឯកចោរកោ, ឧទាហុ វគ្គុសកោ ចោរោរាតិ? ឯកចោរកោ ទេវាតិ។ ឯវំ វត្វា ច បន រញ្ញោ មតំ គហិតុកាមោ អាហ – “មារេថ តំ ទេវា”តិ។ ឯកចោរកោ សមានោ កិំ ករិស្សតិ? ករីសសហស្សមត្ត ឯកសាលិសីសំ វិយ ហោតិ, បដិច្ឆន្នេ ឋត្វា តស្ស តាមក្កហណំ គណ្ហិត្វា សមនេ ឋបិតមក្កលអសិលដ្ឋិ, លេខនេ ឋបិតា សរា, គហ្យាសបិទ្ធុមិត្យា ឋបិតំ តាលចណ្ឌករោណសត្តកត្តិ ឯទេត បដ្ឋលត្តា កិញ្ចិ ន ហិសិស្ស, តស្មា អហិំសកោតិ នាមំ អកំសុ។ តំ និប្ផត្តិហាណាការេន តក្កសីលំ បេសេសុំ។

សោ ធម្មន្តេវាសិកោ ហុត្វា សិប្បំ បដ្ឋបេសិ។ វត្តសម្បន្នោ កិំការបដិស្សាវី មនាបចារី បិយវាទី អហោសិ។ សេសអន្តេវាសិកា ពាហិរកា អហេសុំ។ តេ – “អហិំសកមាណវកស្ស អាគតកាលតោ បដ្ឋាយ មយំ ន បញ្ញាយាម, កថំ តំ ភិន្ទេយ្យាមា”តិ? តិសីទិត្វា មន្តយន្តា – “សន្តោហិ អតិរេកបញ្ញាតា ទុប្បញ្ញោតិ។ ន សក្កា វត្តុំ, វត្តសម្បត្តិតា ទុព្ពត្តោតិ។ ន សក្កា វត្តុំ, ជាតិសម្បត្តិតា ទុជ្ជាតោតិ ន សក្កា វត្តុំ, កិន្តិ ករិស្សាមា”តិ? តតោ ឯកំ លទមន្តិ មន្តយិំសុ “អាចរិយស្ស អន្តរំ កត្វា តំ ភិន្ទិស្សាមា”តិ តយោ រាសី ហុត្វា បឋមំ ឯកទេ្ធ អាចរិយំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា អដ្ឋំសុ។ កិំ តាតាតិ? ឥមស្មិំ គេហេ ឯកា កថា សុយ្យតីតិ។ កិំ តាតាតិ? អហិំសកមាណវោ តុម្ហាកំ អន្តរេ ទុព្ភតីតិ មញ្ញាមាតិ។ អាចរិយោ សន្តជ្ជេត្វា – “គច្ឆថ វសលា, មា មេ បុត្តំ មយ្ហំអន្តរេ បរិភិន្ទថា”តិ និដ្ឋុភិ។ តតោ ទុតិយេ, អថ ទុតិយេហិ តតិយេហិ កោដ្ឋាសា អាគន្ត្វា តថេវ វត្វា – “អម្ហាកំ អសទ្ទហន្តា ឧបបរិក្ខិត្វា ជានាថា”តិ អាហំសុ។

អាចរិយោ សិនេហេន ចលេន្តោ ឥម្ស្វា “អត្ថិ មញ្ញេ សន្ធេវា”តិ បរិភិន្ទិត្វា ចិន្តេសិ “ឃាតេមិ ន”ន្តិ។ តតោ ចិន្តេសិ – “សចេ ឃាតេស្សាមិ ‘ឥសាបិមោទេត្លា អាចរិយោ អត្តនោ សន្តិកំ សិប្បុគ្គហណត្ថំ អាគតំ មាណវកំ ទោសំ ឧប្បាទេត្វា ជីវិតា វោរោបេតី’តិ។ បុន កោចិ សិប្បុគ្គហណត្ថំ ន អាគមិស្សតិ, ឯវំ មេ លាភោ បរិហាយិស្សតិ, អថ នំ សិប្បស្ស បរិយោសានុបចារោតិ វត្វា សហស្សមង្គុលិ ឃាតេហីតិ វក្ខាមិ។ អថស្ស ឯកោ ឯកោ ឧដ្ឋាយ តំ ឃាតេស្សតី”តិ។

អថ នំ អាហ – “ឯហិ តាត សហស្សមង្គុលិ ឃាតេហិ, ឯវំ តេ សិប្បស្ស ឧបចារោ កតោ ភវិស្សតី”តិ។ មយំ អហិំសកកុលេ ជាតា, ន សក្កា អាចរិយាតិ។ អលទ្ធុបចារំ សិប្បំ ផលំ ន ទេតិ តាតាតិ។ សោ បច្ចាហុតំ គហេត្វា អាចរិយំ វន្ទិត្វា អដវិំ បវិសិត្វា អដវិបវិសនដ្ឋានេបិ អដវិមជ្ឈេបិ អដវិតោ និក្ខមនដ្ឋានេបិ ឋត្វា មនុស្សេ ឃាតេតិ។ វត្ថំ វា វេឋនំ វា ន គណ្ហាតិ។ ឯកោ ទ្វេតិ គណិតមត្តមេវ ករោន្តោ គច្ឆតិ, គណនាមស្ស ន ឧគ្គណ្ហាតិ។ បកតិយាបិ បញ្ញវា ឯស, បាណាតិបាតិនោ បន ចិត្តំ ន បតិដ្ឋាតិ, តស្មា អនុក្កមេន គណនាមស្ស ន សល្លក្ខេសិ, ឯកេកំ អង្គុលិំ ឆិន្ទិត្វា ឋបេតិ។ ឋបិតដ្ឋានេ អង្គុលិយោ ចិនស្សន្តិ, តតោ ចិន្ទិត្វា អង្គុលីនំ មាលំ កត្វា ធារេសិ, តេនេវស្ស អង្គុលិមាលោតិ នាមំ ឧទបាទិ។ សោ អដ្ឋវិំ អរញ្ញំ និស្សព្ភារយកាសិ, ទារុអាទីនំ អត្ថាយ អរញ្ញំ គន្តុំ សមត្ថោ នាម នាហោសិ។

រត្តិភាគេ អន្តោគាមម្បិ អាគន្ត្វា បិទេតត បហរិត្វា ទ្វារំ វិវរិត្វា តតោ សយិតេ យេវ មារេត្វា ឯកោ ឯកោតិ គហេត្វា គច្ឆតិ។ គាមោ ឧសសិត្វា និគមេ អដ្ឋាសិ, និគមោ នគរេ។ មនុស្សា តិយោជនតោ បដ្ឋាយ ឃរានិ បហាយ ជនរេក ហរត្វា គហេត្វា អាគមុ

ນາຈຕ຺ວິ ປຣິຈາເຣຕ຺ວາ ຄນ຺ທາຈາເຣ ວາສ຺ເຕ຺ວາ ຣາຊັງ຺ຄເນ ສັນ຺ນິປະຕິຕ຺ວາ – "ໂຈໂຣ, ເທ ເທວ, ວິຊິເຕ ອັງ຺ຄຸລິມາໂລ ນາມາ"ຕິອາທີນິ ວັນ຺ທັນ຺ຕາ ຄນ຺ທັນ຺ຕິ. ກັງ຺ເຂາ "ຢມ຺ຫາປຸເຕ຺ຕາ ກປິສ຺ສຕີ"ຕິ ຊາຕ຺ວາ ພຣາຫ຺ມຜີ ອາຫ – ເກາຕິ ອັງ຺ຄຸລິມາໂລ ນາມ ໂຈໂຣ ຈຸປ຺ປເນ຺ນາ, ໂສ ນ ອເນ຺ຍາ, ຕສ຺ສ ປຸເຕ຺ຕາ ອຫິສກຄຸມາໂຣ. ຣາຊານັງ ຣາຊາ ຕັງ ຄເຫຕ຺ວາ ກິລຍິສ຺ສຕິ, ກິ ກຕ຺ຕພ຺ພັນ຺ຕິ? ຄຈ຺ສາມິ, ປຸຕ຺ຕັງ ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸທີຕິ. ອາຫັງ ກເທ຺ເທຸ ຈຸສ຺ສຫາມິ,

ຈຕຸສ຺ສຸ ຫິ ຊເນສຸ ປິສ຺ສາເສາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ໂຈໂຣ ເຍ ປຸຣາຜສຫາເຍາຕິ ອປິສ຺ສາສນີໂຍ, ສາຜາ ເຍ ປຸຣາຜສນ຺ຕາຕິ ອປິສ຺ສາສນີໂຍ, ຣາຊາ ຍັງ ປຸເຊຕີຕິ ອປິສ຺ສາສນີໂຍ, ອິຕ຺ຖີ ເຍ ຈສັ ກຕາຕິ ອປິສ຺ສາສນີຍາຕິ. ຍາຕຸ ຫຊຍັງ ປນ ຍຸຕ຺ຕັງ ໂຫຕີຕິ. ຕສ຺ມາ ອຫັງ ປນ ຄຕ຺ວາ ຍມ຺ຫາ ປຸຕ຺ຕັງ ອາເນສ຺ສາມີຕິ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ.

ຕັງທິວສັງ ກເຂາ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ໂລກັງ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ອັງ຺ຄຸລິມາລັງ ທິສ຺ວາ – "ຢມິ ກເຕ ອຸຕສ຺ສ ໂສຕິ ກປິສ຺ສຕີ. ອກາຍເຄ ອຣເນ຺ຍາ ຊິເຕາ ຈຕຸປ຺ປທິກັງ ຄາຄັງ ສຸຕ຺ວາ ຍຍ ສຕ຺ຖິເກ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຕ ອຄິ຺ຍາ ສຈ຺ຈິກຣິສ຺ສຕີ. ສເຈ ນ ຄມິສ຺ສາມິ, ຍາຕຣິ ອປຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອສຸທ຺ທຣເມາ ກປິສ຺ສຕິ, ກຣິສ຺ສາມິສ຺ສ ສັງ຺ຄຫ"ນ຺ຕິ ປຸພ຺ພັນ຺ຫສມເຍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປິນ຺ທາຍ ປວິສິຕ຺ວາ ກຕກຕ຺ຕກິເຈ຺ຈາ ຕັງ ສັງ຺ຄຫ຺ຸຫຄາເຍາ ປິຫາຣາ ນິກ຺ຂມິ. ອຸຕຍຕ຺ຕ ຊສ຺ສຕຸ "ອຖ ເຂາ ກເຂາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕັງ.

ອຸຣປັ ສັງ຺ກຣິຕ຺ວາ ສັງ຺ກຣິຕ຺ວາຕິ ສເງ຺ກຕັງ ຄຕ຺ວາ ຈກ຺ກຈກ຺ກາ ຫຸຕ຺ວາ. ຫຕ຺ຖຕ຺ຖັງ ຄໍ຺ຫີຕ຺ວາ ຫເຕ຺ວ ອຕ຺ວາ ປິຕາສັງ ຄຕ຺ວີ. ກິ ປນ ເຕ ກເຂຕ຺ຕັງ ສັງ຺ຍາຫິຕ຺ວາ ອຸປັ ຈຄ຺ຄີ ອສັງ຺ຍາຫິຕ຺ວາຕິ? ອສັງ຺ຍາຫິຕ຺ວາ. ອັງ຺ຍາຕາຄເຈເສນ ຫິ ກເຂາ ອຸຄເກາຈ ອກາຍາສີ. ໂຈໂຣປິ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຊີເລທຕ຺ວີ ຖຸພ຺ພາຊເກນ ຈ ຖຸພ຺ພເມຍ຺ຍາຍ ຈ ຈັກ຺ກຸລີເຕາ ໂຫຕີ. ກິຕ຺ຕກາ ປຄາເຣນ ຍສ຺ສາ ຍາຣີຕາຕິ? ອຸເກຕ຺ຖສຫສ຺ສັງ. ໂສ ປນ ຍຄາຕິ ອຸກັ ລກິຕ຺ວາ ສຫສ຺ສັງ ປູເຣສ຺ສາມີຕິ ສຍ຺ຍີ ຫຸຕ຺ວາ ຍເຍຈ ປຊຍັ ປສ຺ສາມີ, ຕັງ ຍາເຣຕ຺ວາ ຄາຄັງ ປູເຣຕ຺ວາ ສິປ຺ປສ຺ສ ຈຸປຈາເຣ ຄຕ຺ວາ ເຄຍສຍ຺ຫັງ ຊຸຫາເຣຕ຺ວາ ຕາຍີຕ຺ວາ ຈຕ຺ວາຣິ ປຣິເຈຕ຺ຕຕ຺ວາ ຍາຕາປິຕເຣາ ປສ຺ສິສ຺ສາມີຕິ ອະຊ຺ຈິຍັງ຺ເຍາຕາ ອະຊ຺ຈິຍຸເຕ ອາຄຕ຺ວາ ອຸຄຍຕ຺ຕ ຊິເຕາຈ ກເຂຕ຺ຕັງ ອທ຺ທສ. ອຸຕຍຕ຺ຕ ຊສ຺ສຕຸ "ອທ຺ທສາ ເຂາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕັງ.

ອາກ຺ຄກິສັງ຺ຂາຣັງ ອກິສັງ຺ຂາສີຕິ ຍຫາປຈຊີ ຈຸຍິ຺ເຍາ ຈຸຊ຺ຊເປເຕ຺ຕາ ປິຍ ສັຫຣິຕ຺ວາ ອປເຣກາເຄ ອກ຺ກຍຕິ, ຊ຺ຸເຣກາເຄ ຈລິເຍາ ກິລຍຕິ, ອັງ຺ຄຸລິມາໂລ ສເຣນ຺ຍປຍຕ຺ຕັງ ຍຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຊຕິ. ກເຂາ ປຸເຣເຕາ ຍຫຕ຺ຕັງ ອັງ຺ຄນັງ ຊສ຺ສຕ຺ວາ ສຍັງ ຍເຍ຺ຍາ ໂຫຕີ, ໂຈໂຣ ອເສ຺ຕາ ເສາ "ຄຸຊາຕິ ຕັງ ປິປຸລິຕ຺ວາ ຄລິສ຺ສາຍີ"ຕິ ສຍ຺ຍາເຍນ ສາຈຕີ. ກເຂາ ອັງ຺ຄນສ຺ສ ປິຣີຍເຕ຺ຕ ໂຫຕີ, ໂຈໂຣ ຍເຍ຺ຍ ເສາ "ອຸຕ຺ຕ ຕັງ ປິປຸລິຕ຺ວາ ຄລິສ຺ສາຍີ"ຕິ ເຈເກຕ ສາຈຕີ. ກເຂາ ຕສ຺ສ ປຸເຣເຕາ ຍາຕິກັງ ຈາ ຊລັ ຈາ ຊສ຺ສຕິ, ອຸເຕຕຸປິເຍຕ ຕີຫິ ໂຍາຊສາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ອກາຍາສີ. ໂຈໂຣ ກິລຍິ, ຍຸເຕ ເຄຍຍ຺ຍ ສຸສ຺ສິ, ຄເຊ຺ຫິ ເສຊາ ຍຸຊ຺ຊິສຸ. ອຊສ຺ສ "ອຊ຺ຊຣິຍັງ ວຕ ເຄາ"ຕິ ອຸຕຊເຫາສິ. ຍິຄຍຸຕີຕິ ຍິຄັ ຄສ຺ມາ ຄຫາຕິ?

ລາຕສຍເຍ ອາຫາຣຕ຺ວີ ໂສ ກິຣ ອຸກັ ຄຸຊ຺ຊີ ຊເງ຺ຄຕ຺ວາ ຍິເກ ຈຸຊ຺ຊາເຣຕີ. ຕເຕາ ຊິຕ຺ຕຣຸຊີຍັງ ຍິຄັ ອຕຸຊາສ຺ສເຕ຺ຕາ ຄລິປ຺ປາ ປຊິຕ຺ວາ ຄາຊຕີ. ປຸເຣສ຺ສຊ຺ຊິ ເຍຕ ຄາເຣຜາຕາຍັງ ຄເສ຺ຕຕ຺ຕາຈ ຊິເຕາ ຕາຍ, ອຫຊ຺ຊາ ຊິເຕາຈ ອຊີເຕາ ຕາຍ, ຍັຕຸຕາຫັງ ຊລຍັ ສຍຜັ ຕັງ ຄາເຣຜັ ປຸເຣສ຺ສຊ຺ຊິ ອເຕ຺ວາ.

ອຸຣຊັ ກິສາຍາຕິ ເຍາ ປິຫິສຕ຺ຕີ ຄຸເຕາສຸ ຊເຜ຺ຍາ ປຈຕ຺ຕຍິຕເຍ຺ຍາ ສິຍາ, ຕັງ ກິສາຍ ອປເຣຕ຺ວາ ເຍຕ຺ຕາຍ ຄຕ຺ຕິຍາ ປຊີສຍ຺ຍາຍ

អថិហិសាយ សារលឹយឆខ្យេសុ ច ជិតោ អហត្ថិ អខេត្វា ត្យេចយដ្ឋិតោសឹតិ បរិលោសុ អសខ្ញាតត្តា ឲត្តកាតិ បរិលាសហស្សាតិ ឈាខេតត្តស្ស

តច ខេយត្តា ចា ឈត្ថិ ចា បជិសទ្លា ចា អថិហិសា ចា សារលឹយឆខេយ្យា ចា តត្ថិ, តស្ចា ត្យេថ អដ្ឋិតោសិ, ពក្ខាតិ ពក្ខិយាបខេឆត ជិតោបិ

តិខរេយ ឆាថិស្សសិ, តិរុទ្ធាតខេយាតិយំ ខេបត្តិថិសខេយ អសុខកាខេយ ចា ឆាថិស្សសឹតិ ទុត្តំ ខេហាតិ៍

តខេតា ខេចាខេរា – “យហា អយំ សឹហតាខេគា, យហត្ថិ កខ្លិតំ, ត ពក្ខំ អញ្ញាស្ស កថិស្សតិ, យហាយាឃាយ បុត្តស្ស សិទ្ធត្តស្ស សយលាខេញ្ញា ឲតំ

កខ្លិតំ, ជិខេដ្ឋា ចតមិច្ឆខេញ្ញា តិលិលាចក្កតា សយ្យាសយ្យខេទ្ធត, សក្ខហកខលត្តំ ខេយ ភកចា អាកខេតា”តិ ចិខេត្តត្វា ចិខស្សំ ចត ខេយតិអាឌិយាហ៍

តត្តំ យហិខេតាតិ ឌេចយត្យស្សាឌឹហិ ចត្យបច្ចយប្ចាយ ប្ចឌិខេតា៍ បច្ចបិឌឹតិ ចិខស្សំ កាលស្ស អច្ចខេយត យឃ្យាសក្ខហតា្វយ ពក្ខំ យហាចតំ

បជិបខ្លិ៍ បហាយ បិបត្តិ បឌហិត្វា បិបំ៍

ពក្ខខេត្វចាតិ ឲចំ ចត្វាខេយច៍ អាចុឆត្តិ បច្ចាចុឆំ៍ ខេសាព្យុខេតិ សយត្តខេតា លិខេត្ថា៍ បបិខេតតិ ឲកខេតា លិខេត្ថា៍ តខខេកតិ ឲលិតដ្ឋាខេតា៍ ពក្ខឆ

បត តឹហិបិ ពក្ខខេយហិ បខេឌហិ អខេញ្ញខេយច ទុត្តំ៍ អកិទឹតិ លិបិ លខេទ្ធសិ៍

តខេយហិកិក្លុតិ តគា អខេចាចាតិ ភកចខេតា ពក្ខំ បព្ហាខេឌខេត្តា ក្យុហិ សត្វកំ លកិស្សាយិ, ក្យុហិ បត្តឹចខត្តិ បរិខេយសតកិច្ចំ តត្ថិ, កយ្ខំ បត

ឋ្ចខេលិខេកសិ៍ អឆស្ស បុខេត្តា សឹលចត្តាតំ អដ្ឋបរិក្លារកល្លកស្ស ជិត្ថកាចំ ឌាត្វា គក្លិលាហត្តំ បសាខេទ្វា – “ឲហិ កិក្លុ ស្វាក្លាខេតា ឆខេយ្យា, ចខ

ព្រហ្មចរិយំ សយ្យា ទុក្ខស្ស អត្តកិរិយាឃា”តិ អាហ៍ ខេសា សហ ចចខេតខេតច ពក្ខំយយបត្តឹចរំ បជិលកឹ៍ តាចខេឌចស្ស កិហិលិង្គំ អត្តខឆាយិ,

សយលាលិង្គំ បិត្យុខខេហាសិ៍

“តិឌឹចខេព្ពា បខេត្តា ច, ចាសិ ស្ចុចិ ច ឌាត្តតំ;

បរិស្សាចខេតត អខេដ្ឋខេត, យុត្តខេយាកស្ស កិក្លុខេតា”តិ៍ –

ឲចំ ទុត្តា អដ្ឋ បរិក្លាខា សរឹខបជិឌទ្ធាច ហុត្វា តិត្ថាត្តិសុ៍ ឲខេសច តស្ស អហុ កិក្លុកាខេចាតិ ឲស ឲហិកិក្លុកាខេចា តស្ស

ឧបសយ្យត្តកិក្លុកាខេចា អខេហាសិ, ត ហិ ឲហិកិក្លុតំ ថិសុំ ឧបសយ្យគា តាម អត្ថិ៍

១៦០៍បទ្ធាសយខេលាតាតិ កល្លក្កាហខេកត បទ្ធាសយខេលាត, ខេតខេតច អត្តខេតា បត្តឹចខំ កាហាខេបត្វា តំ បទ្ធាសយលំ កត្វា កខេតាតិ អខេត្វា៍

យាតាបិស្ស អខេដ្ឋាសកយខេត្តត ជាខេតត អត្តុរិតា, – “តាត, អហិសក កត្តំ ជិខេតាសិ, កត្តំ តិសិខេត្ថាសិ, ក្យុហិ កខេតាសិ? យឃា សទ្ធិំ ត កខេឆសិ

តាតា”តិ ចគត្តិ អាហិល្លិត្វា អបស្សយាតា ឲខេត្វាច កតា៍

បច្ចាយខេត្តហិអស្សសខេតហឹតិ សខេច ខេចាខស្ស បខាឌខេយា កថិស្សតិ, អត្យុឌាត្លិត្វា តំ កលិច្ឆស្សាយិ៍ សខេច យឃ្យាបខាឌខេយា កថិស្សតិ, ខេចខេកត

ປລາຍິສ຺ສາມີຕິ ສລ຺ລຫຸເກນ ເວເຄນ ນິກ຺ຂມິ. ເຍນ ອາຣາໂມຕິ ກສ຺ມາ ອາຣາມໍ ອຄມາສິ? ໂສ ກິຣ ໂຈຣສ຺ສ ຠາຍຕິ, ຊີເວຕ຺ວາ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ຄໂຫຕຸກາເມນ ນິກ຺ຂມິ. ເຕນສ຺ສ ເອວໍ ໂຫສິ – "ສພ຺ພາສຸ ທິສາສຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ນິສີທິສ຺ສາມີຕິ, ໂສ ປຸຉ຺ຉິສ຺ສຕິ 'ກສ຺ມາ ທານິ ຄໂຫຕ຺ວາ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕສີ'ຕິ. ອຖາຫໍ ອາໂຣໂຈສ຺ສາມິ, ກໂຈ ຫິ ຍໍ ນ ໂກຈິ ສພ຺ຣາຍິໂກເນວ ອເຕ຺ຕນ ສກ຺ກຫາຕິ, ຍົທ຺ທສ຺ສິໂກນາປິ ສກ຺ກຫາຕີເຕັວ. ໂສ ສເຈ ປຍຸຍ຺ຊໂນ ກຣິສ຺ສຕິ, ອທິວາເສສ຺ສຕິ. ສເຈ ປຣາຊໂຍ ກຣິສ຺ສຕິ 'ກີ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ເອກໍ ໂຈຣໍ ອາຣພ຺ພ ກມເນນາ'ຕິ ວກ຺ຂຕິ. ຕໂຕ ມໍ ຊໂນ ເອວໍ ສຊ຺ຊານິສ຺ສຕິ – 'ຣາຊາ ໂຈຣໍ ຄໂຫຕຸໍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ, ສພ຺ພາສຸ ທິສາສຸ ເປນ ນິວັຕ຺ຕິໂຕ'ຕິ" ຄໂຫຍາກ຺ໂລ ສພ຺ສ຺ສຍາເນາ ອຄມາສິ.

ຄ຺ເຕາ ປນສ຺ສາຕິ ກສ຺ມາ ອາຫ? ອປິ ນາມ ກໂຈ ຕສ຺ສ ຣູປສ຺ສຍໍ ອງ຺ຄຸລິໂກຕ຺ວາ ຕໍ ອາເນຕ຺ວາ ປຕ຺ຕາເຂຍ຺ຍາຕິ ກໂຈເຕາ ປຣິກ຺ຂຍຕ຺ຕໍ ອາຫ. ຣເຕ຺ຕາຕິ ນ ໂກຈິ ຣເຕ຺ຕາເຍນ ກຍໍ ອໂຫສິ, ອຍເສໂສປິ ມຫາຊໂນ ກີເຕາ ຜລກາວຸຘານິ ລເທ຺ທຕ຺ວາ ສພ຺ຍົລສພ຺ຍົລຖ຺ຖາເນນ ປລາຍິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ປິທາຍ ອຖ຺ຖາລເກ ອາຣຸຍ຺ຫ ອງ຺ຄຸລິມາລີໂກເຕ຺ຕາ ອຖ຺ຖາສິ. ເອວໍ ອເວາຈ – "ອງ຺ຄຸລິມາໂລ 'ຣາຊາ ມຍໍ ສມ຺ມຕ຺ຕິກໍ ອາຄຈ຺ຉຕີ'ຕິ ຍາຕ຺ວາ ປເຍຕທໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເທຕເຈເຕ ນິສິເນ຺ນ, ຣາຊາ ເຕນ ຄຫິເຕາ, ມຍໍ ປນ ປລາຍິຕ຺ວາ ມຸຕ຺ຕາ"ຕິ. ນຕ຺ຖິ ເຕ ທ຺ເວຕາ ກມຕ຺ຕີ ອມຍິຍາທ຺ເວຄາຕິ ຄ຺ຍຕ຺ວກິປິລ຺ລໍ ຊີຈິຕາ ນ ໂຈໂຣເວຕິ, ນຕ຺ຖິ ເຕ ທ຺ວຍສ຺ສ ສຕ຺ຕິກາ ກມຕ຺ຕີ ອເຕ຺ວາ.

ກໍ ໂຄເຕ຺ຕາຕິ? ກສ຺ມາ ປຸຉ຺ຉຕິ? ປຕ຺ຕຊິຕໍ ຄາຣຸລກໍເຍນ ຣູປຍຸຕ຺ຕາຍໍ ຄໂຫຕ຺ວາ ໂຈຫຣິຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ, ຍາຕາປິຕຸນໍ ໂກຕ຺ຕເຍນ ຕໍ ສຍຸຄາຣິສ຺ສາມີຕິ ຍຕ຺ຕຍາເນາ ປຸຉ຺ຉິ. ປຣິກ຺ຂາຣາຕ຺ຕີ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖາຍ ອຫໍ ຣູສ຺ສຸກ຺ກໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ອເຕ຺ວາ. ກເຈເຕ຺ຕາເຍນ ຈ ຣູເຄເຣ ທຖ຺ສາຄໍ ຍຸຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເຈຣສ຺ສ ປິຄຍຸເລ ຄເປສິ.

ອຸປັຊ຺ອາຣຕ຺ຕິໂກຕິອາຊີຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຸຕງ຺ຄານີ ປິທ຺ທປໍ ອາກຕານີ. ເຉເຣຕ ປນ ເຕຣເສປິ ສຍາຊີຕ຺ຖາເນຕ ອໂຫສຸໍ, ຕສ຺ມາ ອລຕ຺ຖີ ອາຫ. ຍຕິຍຍໍ, ກເຕ຺ຕາຕິ ກີ ສຕ຺ຖາຍ ຈຄຕິ? "ຫຕ຺ຖິຍ຺ປິ ສາຈຕ຺ຕໍ ອຕຸຊາຕິຕ຺ຖາ ຄຍຍີ"ຕິ ອາກຕຖ຺ຖາເນ ຣເຕ຺ຕາ ເປສິຕຫຕ຺ຖາຄໂຍ ໂສ ເອວໍ ອກ຺ກໂຫສິ. ຣາຊາປິ – "ຫຕ຺ຖີຫິເຍນ ຕໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຍຍ, ອເສ຺ສເຫນ, ຣເຉເຫຈາ"ຕິ ເອວໍ ອເຕກໂຈຣໍ ທຫູ ຫຕ຺ຖາຄໂຍ ເປເສສິ. ເອວໍ ຄເຕາ ປນ ເຕາ – "ອຫໍ ອເຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ"ຕິ ຕສ຺ສ ຣຸຖາຍ ສທ຺ທໍ ຄເຣາເຕ຺ຕ ເອໂກປິ ອາວຸຘໍ ປຣິຈເຕ຺ຕຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ, ສເຕ຺ຕຈ ໂກເຣຖ຺ຖຕ຺ວາ ຍາເຣສິ. ຫຕ຺ຖີ ອຣເຕ຺ຕາຫຕ຺ຖີ, ອສ຺ສາ ອຣເຕ຺ຕາອສ຺ສາ, ຣຉາປິ ຕເຕ຺ຕຈ ກິຊ຺ຊຕ຺ຕີຕິ ປຸຣໍ ສຕ຺ຖາຍ ຣາຊາ ເອວໍ ຈຄຕິ.

ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສີຕິ ນ ປຸຣໍ ປຉຍໍ ປາວິສີ. ປຸຕ຺ຕິຄສ຺ສຕຊິຈສໍ ສຕ຺ຖາຍ ປເຕຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເສຈສິກາຍປິ ປເຕສ ປວິສເຕຈ, ຍຕຸສ຺ສາ ຈ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣູຕ຺ຕສຕ຺ຕິປິ ປລາຍຕ຺ຕິປິ ທ຺ວາຣຍ຺ປິ ເຉໂກຕ຺ຕິ, ອາໂຍ ອງ຺ຄຸລິມາໂລຕິ ສຸຕ຺ວາຈ ປລາຍິຕ຺ວາ ອຣເຕ຺ຕາ ຈາ ປວິສຕ຺ຕິ, ຍານ຺ ຈາ ປວິສິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ເຉໂກຕ຺ຕິ. ປລາຍິຕຸໍ ອສເກ຺ກາເຕ຺ຕາ ປີຖໍ ຄຕ຺ວາ ຕິຖ຺ຖຕ຺ຕິ. ເຉເຣາ ຣູຍ຺ຣູຄ຺ຍາຄຸຍ຺ປິ ກຄ຺ຄຸກິກ຺ລຍ຺ປິ ນ ລຄຕິ, ປິຓ຺ຑປາເຕນ ກິລໝຕິ. ທານີ ອລຄເຕ຺ຕາ ນກາຣໍ ສຕ຺ຕສາຊາຣລຕ຺ຕີ ນກາຣໍ ປວິສຕິ. ເຍນ ທ຺ວາເຣນ ປວິສຕິ, ຕຕ຺ຖ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ອາຄເຕາຕີ ຄ຺ຍຸຄສຫສ຺ສານໍ ກິຊ຺ຊນກາຣໍ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຫສີຕີ ກາຣຸຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອໂຫສິ. ເອໂກ ຣູນຍຕຸສ຺ສສຫສ຺ສໍ ຆາເຕຕ຺ວາສ຺ສ ເອໂກຊິຈສຍ຺ປິ ກາຣຸຊ຺ຊໍ ນາໂຫສິ, ກສ຺ຍຸຍ຺ຕຫາຍ ປຸຕ຺ຕິຍາ ເທສ຺ສຕຍເຕ຺ຕເນຕ ກໍ ຣູປຍຕ຺ຕິ? ປຕ຺ຕຊາຕເລຕ, ປຕ຺ຕຊາທລຊາເຕ.

ເຕນ ຫີຕິ ຍສ຺ມາ ເຕ ກາຣຸຎ຺ຎໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺ມາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາຕິ, ອງ຺ຄຸລິມາລ, ເອຕໍ ຕ຺ວໍ ມາ ຄຫິ, ເນສາ ຕວ ຊາຕິ. ຄິຫິກາເລ ເອສ, ຄິຫີ ນາມ ປາຓມ຺ປິ ຫນນ຺ຕິ, ອທິນ຺ນາທານາທີນິປິ ກເຣານ຺ຕິ. ອິທານິ ປນ ເຕ ອຣິຍາ ນາມ ຊາຕິ. ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ “ຍເຕາ ອຫໍ, ພຄິນິ, ຊາເຕາ”ຕິ ສເຈ ເອວໍ ວຕ຺ຕຸໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍສິ, ເຕນ ຫິ “ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ”ຕິ ເອວໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ວທາຫີຕິ ອຸປເທສໍ ອທາສິ.

ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈາຕິ ວຸຕ຺ຕີຕິ ຄພ຺ພວຸຏ຺ຐານຏ຺ຐານໍ ນາມ ນ ສກ຺ກາ ປຸຣິເສນ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ. ເຖເຣາ ກິໍ ກເຣາສີຕິ? ອງ຺ຄຸລິມາລເຖ຺ເຣາ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ເສາຕ຺ຖິກຣຓຕ຺ຖາຍ ອາຄເຕາຕິ ອາເຣາເຈເປສຸໍ. ຕເຕາ ເຕ ສາຏິຍາ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເຖຣສ຺ສ ພຫິສາຏິຍໍ ປີຐກໍ ປຎ຺ຎາເປສຸໍ. ເຖເຣາ ຕຕ຺ຖ ນິສີທິຕ຺ວາ – “ຍເຕາ ອຫໍ ພຄິນິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸພຸທ຺ທສ຺ສ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາເຕາ”ຕິ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ອກາສິ, ສຫ ສຈ຺ຈວຈເນນ ທມກຣເຓາ ມຸຕ຺ຕຸທກໍ ວິຍ ທາຣເກາ ນິກ຺ຂມິ. ມາຕາປຸຕ຺ຕານໍ ເສາຕ຺ຖິ ອເຫາສິ. ມຫນ຺ຕໍ ປນ ປຣິຕ຺ຕໍ ນ ກິຎ຺ຈິ ປຣິສ຺ສຍໍ ນ ມທ຺ທຕິ, ມຫາປຣິຕ຺ຕໍ ນາເມຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຖເຣນ ນິສີທິຕ຺ວາ ສຈ຺ຈກິຣິຍກຕຏ຺ຐາເນ ປີຐກໍ ອກໍສຸ. ຄພ຺ພມູຬ຺ຫໍ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕິຕ຺ຖິມ຺ປິ ອາເນຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິສຊ຺ຊາເປນ຺ຕິ, ຕາວເທວ ສຸເຂນ ຄພ຺ພວຸຏ຺ຐານໍ ເຫາຕິ. ຍາ ທຸພ຺ພລາ ເຫາຕິ ນ ສກ຺ກາ ອາເນຕຸໍ, ຕສ຺ສາ ປີຐກເທາວນອຸທກໍ ເນຕ຺ວາ ສີເສ ສິຎ຺ຈນ຺ຕິ, ຕງ຺ຂເຓຍ຺ເຍວ ຄພ຺ພວຸຏ຺ຐານໍ ເຫາຕິ, ອຎ຺ຎມ຺ປິ ເຣາຄໍ ວູປສເມຕິ. ຍາວ ກປ຺ປາ ຕິຏ຺ຐນກປາຏິຫາຣິຍໍ ກິເຣຕໍ.

ກິໍ ປນ ກເທາ ເຖເຣ ເວຊ຺ຊກມ຺ມໍ ກາເຣາເປສີຕິ? ນ ກາເຣາເປສີ. ເຖເຣນ ຫິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສາ ຄີວາ ປລິພຸທ຺ທິ. ເຖເຣາ ພິກ຺ຂາຫາເຣນ ກິລມຕິ, ສມຓທມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ສເກ຺ກາຕິ. ຕສ຺ສ ອນຸກ຺ກເຫນ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ກາເຣສິ. ເອວໍ ກິຣສ຺ສ ອເຫາສິ – “ພຄວາ ກິຣ ອງ຺ຄຸລິມາລເຖ຺ເຣາ ເຍາຕ຺ຕິສິຕ຺ຕໍ ປຏິລຓິຕ຺ວາ ສຈ຺ຈກິຣິຍາຍ ມນຸສ຺ສານໍ ເສາຕ຺ຖິກາຈໍ ກເຣາຕີຕິ ມນຸສ຺ສາ ເຖຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕເຕາ ພິກ຺ຂາຫາເຣນ ອກິລມເນ຺ຕາ ສມຓທມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສຕີ”ຕິ ອນຸກ຺ກເຫນ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ກາເຣສິ. ນ ຫິ ສຈ຺ຈກິຣິຍາ ເວຊ຺ຊກມ຺ມໍ ເຫາຕິ. ເຖຣສ຺ສາປິ ຈ “ສມຓທມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ມູລກມ຺ມຓ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຓ຺ຐານທິວາຓ຺ຐາເນ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ກມ຺ມຓ຺ຐານາພິມຸຂໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຏວິຍໍ ຐຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ຆາຕິຕຓ຺ຐານເມວ ປາກຏໍ ເຫາຕິ. “ທຸກ຺ເຂາມ຺ຫິ,ຕາຕ,ຊີວິຕໍ ເມ ເທຫີ”ຕິ ມນຸສ຺ສານໍ ວຈນາກາເຣາ ຈ ຫຕ຺ຖປາທວິກາເຣາ ຈ ອາປາຖໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ເສາ ວິປ຺ປຏິສາຣີ ຫຸຕ຺ວາ ຕເຕາວ ອຸຏ຺ຐາຍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອເຖສ຺ສ ພຄວາ ຕໍ ຊາຕິ ອເຓາ຺ຐານາທິກໍ ກຕ຺ວາ ວາມໍ ວິປສ຺ສໍ ວເທ຺ຐາ ອເຣາຫຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕີຕິ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ກາເຣສິ. ເອເກາ ອຸປເຓາ຺ຐາຕິອາທິ ວຕ຺ຖຸເວຕ຺ຕ (ມ. ນິ. ໒.໓໕໐) ວິຕ຺ຖາຣິຕໍ.

໓໕໒. ອເຎ຺ຎນປິ ເລຑ຺ຑຸ ຂິເຕ຺ຕາຕິ ກາກສຸນຂສູກຣາທີນໍ ປຏິກ຺ກມາປນຕ຺ຖາຍ ສມນ຺ຕາ ສເຣເປ຺ປພເຕ຺ຕ ຊເນ ເຂຕ຺ເຕ ເລຑ຺ຑຸ ວິສ຺ສເຊຕ຺ວາ ອາກຕ຺ຕາ ເທຣສ຺ສ ກາເຍ ປຕຕິ. ກິຕ຺ຕເກ ຊເນ ເອວໍ ເຫາຕິ? ຄຓ຺ຫິຕໍ ປຏິປຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຏິນິວເຕ຺ຕຕ຺ວາ ຍາວ ຄຓ຺ຫິກປຏິປຸຄ຺ຄຓ຺ຐານໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຕາວ ເຫາຕິ. ພິເນ຺ນນ ປີເຣເນາຕິ ມຫາວຣຸຍ຺ເຍ ລິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຍາວ ອຎ຺ຎຍຣິຍາວາ ພິເນ຺ນນ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ຂີຓາສວກາວໍ ສນ຺ທາຍ ອາຫ. ຍສ຺ສ ເຂາ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາເກນາຕິ ອິທໍ ສກາວິຎ຺ຎສຸເຈຕນິຍກມ຺ມໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກມ຺ມໍ ຫິ ກຕ຺ວາ ກມ຺ມກາຣເກາ ອິຕ຺ຖີຣິຍາເນາຕິ ຕເຍາ ເກາຎ຺ຐາເສ ປຸເຣຕິ. ສຕ຺ຕສຸ ຈິເຕ຺ຕສຸ ກຸສລີ ວາ ອກຸສລີ ວາ ປຐມຊວນເຈຕນາ ທິຎ຺ຐທມ຺ມເວທນີຍກມ຺ມໍ ນາມ ເຫາຕິ. ຕໍ ອິທ຺ເທວ ອຕ຺ຕພາເວ ວິປາກໍ ເທຕິ. ຕຖາ ອສກ຺ເກາຍ຺ຕ຺ເຕາ ອເຫາສິກມ຺ມໍ, ນາເຫາສິ ກມ຺ມວິປາເກາ, ນ ກວິສ຺ສຕິ ກມ຺ມວິປາເກາ,

នត្ថិ កម្មវិបាកោតិ ឥមស្ស តិកស្ស វសេន អហោសិកម្មំ នាម ហោតិ។ អត្ថសាធិកា សត្តមជវនចេតនា ឧបបជ្ជវេទនីយកម្មំ នាម។ តំ អនន្តរេ អត្តភាវេ វិបាកំ ទេតិ។ តថា អសក្កោន្តំ វុត្តនយេនេវ អហោសិកម្មំ នាម ហោតិ។ ឧភិន្នមន្តរេ បញ្ចជវនចេតនា អបរាបរិយវេទនីយកម្មំ នាម ហោតិ។ តំ អនាគតេ យទា ឱកាសំ លភតិ, តទា វិបាកំ ទេតិ។ សតិ សំសារប្បវត្តិយា អហោសិកម្មំ នាម ន ហោតិ។ ថេរស្ស បន ឧបបជ្ជវេទនីយញ្ច អបរាបរិយវេទនីយញ្ចាតិ ឥមានិ ទ្វេ កម្មានិ កម្មក្ខយករេន អរហត្តមគ្គេន សមុគ្ឃាដិតានិ, ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ អត្ថិ។ តំ អរហត្តប្បត្តស្សាបិ វិបាកំ ទេតិយេវ។ តំ សន្ធាយ ភគវា "យស្ស ខោ ត្វ"ន្តិអាទិមាហ។ តស្មា យស្ស ខោតិ ឯត្ថ យាទិសស្ស ខោ ត្វំ, ព្រាហ្មណ, កម្មស្ស វិបាកេនាតិ ឯវំ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

អព្ភា មុត្តោតិ ទេសនាសីសមត្តមេតំ, អព្ភា មហិកា ធូមា រជោ រាហូតិ ឥមេហិ បន ឧបក្កិលេសេហិ មុត្តោ ចន្ទិមា ឥវ អតិរោចតិ។ យថា ហិ ឯវំ និរុបក្កិលេសោ ចន្ទិមា លោកំ បភាសេតិ, ឯវំ បមាទកិលេសវិមុត្តោ អប្បមត្តោ ភិក្ខុ ឥមំ អត្តនោ ខន្ធាយតនធាតុលោកំ បភាសេតិ, វិហតកិលេសន្ធការំ ករោតីតិ។

កុសលេន បិធីយតីតិ មគ្គកុសលេន បិធីយតិ អប្បដិសន្ធិកំ ករីយតិ។ យុញ្ជតីតិ ពុទ្ធសាសនេតិ ពុទ្ធសាសនេ កាយេន វាចាយ មនសា ច យុត្តប្បយុត្តោ វិហរតិ។ ឥមា តិស្សោ ថេរស្ស ឧទានគាថា នាម។

ទិសា ហិ មេតិ ឥទំ កិរ ថេរោ អត្តនោ បរិត្តាណាការំ ករោន្តោ អាហ។ តត្ថ ទិសា ហិ មេតិ មម សបត្តា។ យេ មំ ឯវំ ឧបវទន្តិ – "យថា មយំ អង្គុលិមាលេន មារិតានំ ញាតកានំ វសេន ទុក្ខំ វេទិយាម, ឯវំ អង្គុលិមាលោបិ វេទិយតូ"តិ, តេ មយ្ហំទិសា ចតុសច្ចធម្មកថំ សុណន្តូតិ អត្ថោ។ យុញ្ជន្តូតិ កាយវាចាមនេហិ យុត្តប្បយុត្តា វិហរន្តុ។ យេ ធម្មមេវាទបេន្តីតិ យេ សន្តោ សប្បុរិសា ធម្មំយេវ អាទបេន្តិ សមាទបេន្តិ គណ្ហាបេន្តិ, តេ មនុជា មយ្ហំ សបត្តា ភជន្តុ សេវន្តុ បយិរុបាសន្តូតិ អត្ថោ។

អវិរោធប្បសំសីនន្តិ អវិរោធោ វុច្ចតិ មេត្តា, មេត្តាបសំសកានន្តិ អត្ថោ។ សុណន្តុ ធម្មំ កាលេនាតិ ខណេ ខណេ ខន្តិមេត្តាបដិសំយុត្តធម្មំ សុណន្តុ។ តញ្ច អនុវិធីយន្តូតិ តញ្ច ធម្មំ អនុករោន្តុ បូរេន្តុ។

ន ហិ ជាតុ សោ មមំ ហិំសេតិ យោ មយ្ហំ ទិសោ, សោ មំ ឯកំសេនេវ ន ហិំសេយ្យ។ អញ្ញំ វា បន កិញ្ចិ នត្ថិ ន កោចលំ មំ, អញ្ញម្បិ បន កញ្ចិ បុគ្គលំ មា ហិំសន្តុ មា វិហេឋេន្តុ។ បប្បុយ្យ បរមំ សន្តិន្តិ បរមំ សន្តិភូតំ និព្ពានំ បាបុណិត្វា។ រក្ខេយ្យ តសថាវរេតិ តសា វុច្ចន្តិ សតណ្ហា, ថាវរា និត្តណ្ហា។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – យោ និព្ពានំ បាបុណាតិ, សោ សព្ពំ តសថាវរំ រក្ខិតុំ សមត្ថោ ហោតិ។ តស្មា មយ្ហម្បិ ទិសា និព្ពានំ បាបុណន្តុ, ឯវំ មំ ឯកំសេនេវ ន ហិំសិស្សន្តីតិ។ ឥមា តិស្សោ គាថា អត្តនោ បរិត្តំ កាតុំ អាហ។

ឥទានិ អត្តនោ បដិបត្តិំ ទីបេន្តោ ឧទកញ្ហិ នយន្តិ នេត្តិកាតិ អាហ។ តត្ថ នេត្តិកាតិ យេ មាតិកំ សោធេត្វា ពន្ធិតព្ពដ្ឋានេ ពន្ធិត្វា ឧទកំ នយន្តិ។ ឧសុការាតិ ឧសុការកា។ នមយន្តីតិ តេលកញ្ជិកេន មក្ខេត្វា កុក្កុឡេ តាបេត្វា ឧន្នតុន្នតដ្ឋានេ នមេន្តា ឧជុំ ករោន្តិ។

តេជន្តិ កណ្ឌំ។ តវិញ្ញាដ្ឋស្សារេសា តេជំ ករោតិ, បច្ឆា តេជ្ជតិ, តស្មា តេជន្តិ វុច្ចតិ។ អត្តានំ ទមយន្តីតិ យថា នេត្តិកា ឧជុមគ្គេន ឧទកំ នយន្តិ, ឧសុការា តេជនំ, តច្ឆកា ច ទារុំ ឧជុំ ករោន្តិ, ឯវមេវំ បណ្ឌិតា អត្តានំ ទមេន្តិ ឧជុកំ ករោន្តិ និព្វិសេវនំ ករោន្តិ។

តាទិនាតិ ឥដ្ឋានិដ្ឋាទីសុ និព្វិការេន – “បញ្ចហាការេហិ អរហា តាទី, ឥដ្ឋានិដ្ឋេ តាទី, ចត្តាវីតិ តាទី, វន្តាវីតិ តាទី, តិណ្ណាវីតិ តាទី, តន្និទ្ទេសាតិ តាទី”តិ (មហានិ. ៣៨; ១៩២) ឯវំ តាទិលក្ខណប្បត្តេន សត្ថារា។ ភវនេត្តីតិ ភវរជ្ជុ, តណ្ហាយេតំ នាមំ។ តាយ ហិ គោណា វិយ គីវាយ រជ្ជុយា, សត្តា ហទយេ ពទ្ធា តំ តំ ភវំ និយន្តិ, តស្មា ភវនេត្តីតិ វុច្ចតិ។ ផុដ្ឋោ កម្មវិបាកេនាតិ មគ្គចេតនាយ ផុដ្ឋោ។ យស្មា ហិ មគ្គចេតនាយ កម្មំ បច្ចតិ វិបច្ចតិ ឌយ្ហតិ, បរិក្ខយំ គច្ឆតិ, តស្មា សា កម្មវិបាកោតិ វុត្តា។ តាយ ហិ ផុដ្ឋត្តា ឯស អណណោ និក្កិលេសោ ជាតោ, ន ទុក្ខវេទនាយ អណណោ។ ភុញ្ជាមីតិ ចេត្ថ ថេយ្យបរិភោគោ ឥណបរិភោគោ ទាយជ្ជបរិភោគោ សាមិបរិភោគោតិ ចត្តារោ បរិភោគា វេទិតព្វា។ តត្ថ ទុស្សីលស្ស បរិភោគោ ថេយ្យបរិភោគោ នាម។ សោ ហិ ចត្តារោ បច្ចយេ ថេយ្យាយ ភុញ្ជតិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ “ថេយ្យាយ វោ, ភិក្ខវេ, រដ្ឋបិណ្ឌោ ភុត្តោ”តិ (បារា. ១៩៥)។ សីលវតោ បន អបច្ចវេក្ខណបរិភោគោ ឥណបរិភោគោ នាម។ សត្តន្នំ សេក្ខានំ បរិភោគោ ទាយជ្ជបរិភោគោ នាម។ ខីណាសវស្ស បរិភោគោ សាមិបរិភោគោ នាម។ ឥធ កិលេសឥណានំ អភាវំ សន្ធាយ “អណណោ”តិ វុត្តំ។ “អនិណោ”តិបិ បាឋោ។ សាមិបរិភោគំ សន្ធាយ “ភុញ្ជាមិ ភោជន”ន្តិ វុត្តំ។

កាមរតិសន្ថវន្តិ ទុវិធេសុបិ កាមេសុ តណ្ហារតិសន្ថវំ មា អនុយុញ្ជេថ មា ករិត្ថ។ នយិទំ ទុម្មន្តិតំ មមាតិ យំ មយា សម្មាសម្ពុទ្ធំ ទិស្វា បព្ពជិស្សាមីតិ មន្តិតំ, តំ មម មន្តិតំ ន ទុម្មន្តិតំ។ សុវិភត្តេសុ ធម្មេសូតិ អហំ សត្ថាតិ ឯវំ លោកេ ឧប្បន្នេហិ យេ ធម្មា សុវិភត្តា, តេសុ ធម្មេសុ យំ សេដ្ឋំ និព្វានំ, តទេវ អហំ ឧបាគមិំ ឧបគតោ សម្បត្តោ, តស្មា មយ្ហាគមនំ ស្វាគតំ នាម គតន្តិ។ តិស្សោ វិជ្ជាតិ បុព្ពេនិវាសទិព្វចក្ខុអាសវក្ខយបញ្ញា។ កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ យំ ពុទ្ធស្ស សាសនេ កត្តព្វកិច្ចំ អត្ថិ, តំ សព្ពំ មយា កតំ។ តីហិ វិជ្ជាហិ នវហិ ច លោកុត្តរធម្មេហិ ទេសនំ មត្ថកំ បាបេសីតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

អង្គុលិមាលសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. បិយជាតិកសុត្តវណ្ណនា

៣៥៣. ឯវំ មេ សុតន្តិ បិយជាតិកសុត្តំ។ តត្ថ នេវ កម្មន្តា បដិភន្តីតិ ន សព្វេន សព្វំ បដិភន្តិ, បកតិនិយាមេន បន ន បដិភន្តិ។ ទុតិយបទេបិ ឯសេវ នយោ។ ឯត្ថ ច ន បដិភាតីតិ ន រុច្ចតិ។ អាឡាហនន្តិ សុសានំ។ អញ្ញថត្តន្តិ វិវណ្ណតាយ អញ្ញថាភាវោ។ ឥន្ទ្រិយានីតិ មនោវិញ្ញេយ្យា, បតិដ្ឋិតោកាសំ បន សន្ធាយ ចក្ខុវិញ្ញាណាទីនិ កថិតានិ។ បិយជាតិកាតិ បិយតោ ជាយន្តិ។ បិយប្បភាវិកាតិ បិយតោ បភវន្តិ។

៣៥៥។ សចេ តំ, មហារាជាតិ តស្ស អត្ថំ អសល្លក្ខយមានាបិ សត្ថរិ សទ្ធាយ ឯវំ វទតិ។ ចរ បិរេតិ អបេហិ អម្ហាកំ បរេ, អនជ្ឈត្តិកភូតេតិ អត្ថោ។ អថ វា ចរ បិរេតិ បរតោ គច្ឆ, មា ឥធ តិដ្ឋាតិបិ អត្ថោ។

៣៥៦។ ទ្វិធា ឆេត្វាតិ អសិនា ទ្វេ កោដ្ឋាសេ ករោន្តោ ឆិន្ទិត្វា។ អត្តានំ ឧប្ផាលេសីតិ តេនេវ អសិនា អត្តនោ ឧទរំ ផាលេសិ។ យទិ ហិ តស្ស សា អប្បិយា ភវេយ្យ, ពហ្វាភាតិ អញ្ញា មាតុគាមំ លភិស្សាមីតិ អត្តានំ ន ឃាតេយ្យ។ យស្មា បនស្ស សា បិយា អហោសិ, តស្មា បរលោកេបិ តាយ សទ្ធិំ សមង្គិភាវំ បត្ថយមានោ ឯវមកាសិ។

៣៥៧។ បិយា តេ វជិរីតិ ឯវំ កិរស្សា អហោសិ – "សចាហំ, 'ភូតបុព្ពំ, មហារាជ, ឥមិស្សាយេវ សាវត្ថិយំ អញ្ញតរិស្សា ឥត្ថិយា'តិអាទិកំ កថេយ្យំ, 'កោ តេ ឯវំ អកាសិ, អបេហិ នត្ថិ ឯត'ន្តិ មំ បដិសេធេយ្យ, វត្តមានេនេវ តំ សញ្ញាបេស្សាមី"តិ ចិន្តេត្វា ឯវមាហ។ វិបរិណាមញ្ញថាភាវាតិ ឯត្ថ មរណវសេន វិបរិណាមោ, កេនចិ សទ្ធិំ បលាយិត្វា គមនវសេន អញ្ញថាភាវោ វេទិតព្វោ។

វាសភាយាតិ វាសភា នាម រញ្ញោ ឯកា ទេវី, តំ សន្ធាយាហ។

បិយាតេ អហន្តិ កស្មា សព្ពបច្ឆា អាហ? ឯវំ កិរស្សា អហោសិ – "អយំ រាជា មយ្ហំ បិតា, សចាហំ សព្ពបឋមំ 'បិយា តេ អហ'ន្តិ បុច្ឆេយ្យំ, 'ន មេ ត្វំ បិយា, ចរ បិរេ'តិ វទេយ្យ, ឯវំ សន្តេ កថា បតិដ្ឋានំ ន លភិស្សតី"តិ កថាយ បតិដ្ឋានត្ថំ សព្ពបច្ឆា បុច្ឆិ។ កាសិកោសលេសុ ឆិន្ទិតភាវេន វិបរិណាមោ, បដិរាជូនំ ហត្ថគមនវសេន អញ្ញថាភាវោ វេទិតព្វោ។

អាចមេហីតិ អាចមនោទកំ ទេហិ។ អាចមិត្វា ហត្ថបាទេ ធោវិត្វា មុខំ វិក្ខាលេត្វា សត្ថារំ នមស្សិតុកាមោ ឯវមាហ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

បិយជាតិកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨។ ពាហិតិកសុត្តវណ្ណនា

៣៥៨។ ឯវំមេ សុតន្តិ ពាហិតិកសុត្តំ។ តត្ថ ឯកបុណ្ឌរីកំ នាគន្តិ ឯវំនាមកំ ហត្ថិំ។ តស្ស កិរ ផាសុកានំ ឧបរិ តាលផលមត្តំ បណ្ឌរដ្ឋានំ អត្ថិ, តេនស្ស ឯកបុណ្ឌរីកោតិ នាមំ អកំសុ។ សិរិវឌ្ឍំ មហាមត្តន្តិ បច្ឆាកហត្ថិំ អភិរុហិត្វា គតាឆាសុកំ សទ្ធិំ គច្ឆន្តំ ឯវំនាមកំ មហាមត្តំ។

អាយស្មាតោតិ វុត្តំ ហោតិ បុច្ឆាយ និបាតោ។ មហាមត្តោ ថេរស្ស សញ្ញាណបត្តធារណាការំ សល្លក្ខេត្វា “ឯវំ, មហារាជា”តិ អាហ។

១៨៩. ឱបារម្ភោតិ ឧបារម្ភំ ទោសំ អារោបនារហោ។ កិំ បុច្ឆាមីតិ រាជា បុច្ឆតិ។ សុត្តនិទ្ទេសំ ឧបរក្ខិមិទំ សុត្តំ, តំ បុច្ឆាមីតិ បុច្ឆតិ។ យញ្ហិ មយំ, ភន្តេតិ, ភន្តេ, យំ មយំ វិញ្ញូហីតិ បទំ បរំ គហេត្វា បញ្ហេន បរិបូរេតុំ នាសក្ខិម្ហា, តំ ការណំ អាយស្មតា ឯវំ ភទន្តេន បរិបូរិតំ។

១៩០. អកុសលោតិ អកោសល្លសម្ភូតោ។ សាវជ្ជោតិ សទោសោ។ សព្យាបជ្ឈោតិ សទុក្ខោ។ ទុក្ខវិបាកោតិ ឯត្ថ និស្សន្ទវិបាកោ កថិតោ។ តស្សាតិ តស្ស ឯវំ អត្តព្យាពាធាទីនំ អត្ថាយ បវត្តកាយសមាចារស្ស។

សព្ពាកុសលធម្មបហីនោ ខោ, មហារាជ, តថាគតោ កុសលធម្មសមន្នាគតោតិ ឯត្ថ សព្ពេនេវ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានំ វណ្ណេតីតិ។ អាម វណ្ណេតីតិ ចុទេត្ត យថា បុច្ឆា, តថា អទេត្វា ចុទេត្តា កថេយ្យ។ ឯវំ ព្យាករណំ បន ន ការិយំ។ អប្បហីនអកុសលោបិ ហិ បហានំ វណ្ណេយ្យ, កថា បន បហីនាកុសលតាយ យថាការី តថាវាទីតិ ឥទស្សេតុំ ឯវំ ព្យាកាសិ។ សុក្កបក្ខេបិ ឯសេវ នយោ។

១៩១. ពាហិតិកាតិ ពាហិតិករដ្ឋេ ឧដ្ឋិតវត្ថស្សេតំ នាមំ។ សោឡសសមា អាយាមេនាតិ អាយាមេន សមសោឡសហត្ថា។ អដ្ឋសមា វិត្ថារេនាតិ វិត្ថារេន សមអដ្ឋហត្ថា។

១៩២. ភគវតោបាទាសីតិ ភគវតោ និយ្យាតេសិ។ ទត្វា ច បន គន្ធកុដិយំ វិតានំ កត្វា ពន្ធិ។ តតោ បដ្ឋាយ គន្ធកុដិ ភិយ្យោសោមត្តាយ សោភិ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានត្ថមេវ។ នេយ្យបុគ្គលស្ស បន វសេន អយំ ទេសនា និដ្ឋិតាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

ពាហិតិកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨. ធម្មចេតិយសុត្តវណ្ណនា

១៩៣. ឯវំមេ សុតន្តិ ធម្មចេតិយសុត្តំ។ តត្ថ មេទាឡុម្បន្តិ នាមេតំ តស្ស, តស្ស ហិ និគមស្ស មេទវណ្ណា បាសាណា កិរេត្ថ ឧស្សន្នា អហេសុំ, តស្មា មេទាឡុម្បន្តិ សង្ខំ គតំ។ សេនាសនំ បនេត្ថ អនិយតំ, តស្មា ន តំ វុត្តំ។ នគរកន្តិ ឯវំនាមកំ សក្យានំ និគមំ។ កេនចិទេវ ករណីយេនាតិ ន អញ្ញេន ករណីយេន, អយំ បន ពន្ធុលសេនាបតិំ សទ្ធិំ ទ្វត្តិំសាយ បុត្តេហិ ឯកទិវសេនេវ ឃាតាបេតិ អាណាបេសិ, តំទិវសញ្ញេវស្ស ភរិយាយ មល្លិកាយ បញ្ចហិ ភិក្ខុសតេហិ សទ្ធិំ ភគវា និមន្តិតោ, ពុទ្ធប្បមុខេ ភិក្ខុសង្ឃេ ឃរំ អាគន្ត្វា និសិន្នមត្តេ “សេនាបតិ កាលង្កតោ”តិ សាសនំ អាហរិត្វា មល្លិកាយ អទំសុ។ សា បណ្ណំ គហេត្វា មុខសាសនំ បុច្ឆិ។ “រញ្ញា អយ្យ សេនាបតិ សទ្ធិំ

ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາຍ ປຸຕ຺ເຕຫິ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ຄຫາປິເຕາ"ຕິ ອາເຣາເຈສຸໍ. ມຫາຊນກຕໍ ມາ ກຣິຕ຺ວາຕິ ໂອວຏ຺ຏິກາຍ ປຓ຺ຓໍ ກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຣິວິສິ. ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ເອກາ ສປ຺ປິຈາຏິ ນີຫຣິຕາ, ສາ ທ຺ວາເຣ ອາຫຈ຺ຈ ຠິນ຺ນາ, ຕໍ ອປເນຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຣິວິສິ.

ສຕ຺ຖາ ກຕຠຕ຺ຕກິເຈ຺ຈາ ຄຈາສມຸຏ຺ຐາປກຕ຺ວາ – "ສປ຺ປິຈາຏິຍາ ຠິນ຺ນປຈ຺ຈຍາ ນ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ມລ຺ລິກາ ປຓ຺ຓໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ຠຄວເຕາ ປຸຣເຕາ ຐເປຕ຺ວາ – "ຠຄວາ ອິທໍ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາຍ ປຸຕ຺ເຕຫິ ສທ຺ທິໍ ເສນາປຕິເນາ ມຕສາສນໍ, ອຫໍ ເອຕມ຺ປິ ນ ຈິນ຺ຕຍາມິ, ສປ຺ປິຈາຏິປຈ຺ຈຍາ ກິໍ ຈິນ຺ເຕສ຺ສາມີ"ຕິ ອາຫ. ຠຄວາ – "ມລ຺ລິເກ, ມາ ຈິນ຺ຕຍິ, ອນມຕຄ຺ເຄ ສໍສາເຣ ນາມ ວຕ຺ຕມານານໍ ເຫາຕິ ເອວ"ນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈຕາທິປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ທມ຺ມກຖໍ ກຕ຺ວາ ອຄມາສິ. ມລ຺ລິກາ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສ ສຸຓິສາເຍາ ປກ຺ເກາສາເປຕ຺ວາ ໂອວາທໍ ອທາສິ. ຣາຊາ ມລ຺ລິກໍ ປກ຺ເກາສາເປຕ຺ວາ "ເສນາປຕິເນາ ອມ຺ຫາກໍ ອນ຺ຕເຣ ເທາເສາ ອຕ຺ຖິ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ນຕ຺ຖິ ສາມີຕິ. ເສາ ຕສ຺ສາ ວຈເນນ ຕສ຺ສ ນິທ຺ເທາສຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ວິປ຺ປຏິສາຣີ ພລວເທາມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປາເທສິ. ເສາ – "ເອວຣູປໍ ນາມ ອເທາສກາຣກໍ ມໍ ສມ຺ຠາວຍິຕ຺ວາ ອາຄຕໍ ສຫາຍກໍ ວິນາເສສີ"ນ຺ຕິ ຕເຕາ ປຏ຺ຐາຍ ປາສາເທ ວາ ນາຏເກສຸ ວາ ຣຊ຺ຊສຸເຂສຸ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ອລຠມາເນາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິຈຣິຕຸໍ ອາຣທ຺ເທາ. ເອຕເທວ ກິຈ຺ຈໍ ອເຫາສິ. ຕໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ເຄານິເຕນ ຄຣຫີເຍຕາ"ຕິ.

ທີຄກາຣາຍນນ຺ຕິ ທີຄກາຣາຍເນາ ນາມ ພນ຺ທຸລເສນາປຕິສ຺ສ ຠາຄິເນຍ຺ເຍາ "ເອຕສ຺ສ ເມ ມາຕຸເລາ ອເທາສກາຣເກາ ນິກ຺ກາຣເນນ ຄາຕິເຕາ"ຕິ ຣຎ຺ຎາ ເສນາປຕິຏ຺ຐາເນ ຐປິເຕາ. ຕໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ມຫຈ຺ຈາ ຣາຊານຸຠາເວນາຕິ ມຫຕາ ຣາຊານຸຠາເວນ, ເຠຣິຕລໍ ຠິນ຺ທນ຺ຕາ ວິຍ ສາຄຣໍ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕາ ວິຍ ວິວິຕ຺ຕເວເສເນກ ມຫຕາ ພລກາເຍນາຕິ ອຕ຺ເຖາ. ປາສາທິການີຕິ ທສ຺ສເນເນວ ປສາທຣຊ຺ຊນການິ. ປສາທນີຍານີຕິ ຕເສ຺ສວ ເວວຈນໍ. ອຖ ວາ ປາສາທິການີຕິ ປສາທຊນການິ. ອປ຺ປສທ຺ທານີຕິ ນິສ຺ສທ຺ທານິ. ອປ຺ປນິຄ຺ເຄາສານີຕິ ອວິຠາວິຕເຕ຺ຖນ ນິຄ຺ເຄາເສນ ຣຫິຕານິ. ວິຊນວາຕານີຕິ ວິຄຕຊນວາຕານິ. ມນຸສ຺ສຣາຫເສ຺ສຍ຺ຍການີຕິ ມນຸສ຺ສານໍ ຣຫສ຺ສກມ຺ມານຸຉ຺ຉວິການິ, ຣຫສ຺ສມນ຺ຕໍ ມນ຺ເຕນ຺ຕານໍ ອນຸຣູປານີຕິ ອຕ຺ເຖາ. ປຏິສລ຺ລານສາຣຸປ຺ປານີຕິ ນິລີຍນກາຈສ຺ສ ເອກີຠາວສ຺ສ ອນຸຉ຺ຉວິການິ. ຍຕ຺ຖ ສຸທໍ ມຍນ຺ຕິ ນ ເຕນ ຕຕ຺ຖ ຠຄວາ ປຍິຣຸປາສິຕປຸພ຺ເພາ, ຕາທິເສສຸ ປນ ປຍິຣຸປາສິຕປຸພ຺ເພາ, ຕສ຺ມາ ຍາທິເສສຸ ສຸທໍ ມຍນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ເຖາ.

ອຕ຺ຖິ, ມຫາຣາຊາຕິ ປຓ຺ທິເຕາ ເສນາປຕິ "ຣາຊາ ຠຄວນ຺ຕໍ ມມາຍຕີ"ຕິ ຊານາຕິ, ເສາ ສເຈ ມໍ ຣາຊາ "ກຫໍ ຠຄວາ"ຕິ ວເທຍ຺ຍ, ອສນ຺ທາຍເຕ຺ຕນ ອາຈິກ຺ຂິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈຣປຸຣິເສ ປເຍາເຊຕ຺ວາ ຠຄວເຕາ ນິວາສຏ຺ຐານໍ ຎຕ຺ວາວ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ມາ ເອວມາຫ. ອາຣາມໍ ປາວິສີຕິ ພຫິນິຄເມ ຂນ຺ທາວາຣໍ ພນ຺ທາເປຕ຺ວາ ກາຣາຍເນນ ສທ຺ທິໍ ປາວິສິ.

໑໙໙. ວິຫາເຣາຕິ ຄນ຺ທກຸຏີ, ສນ຺ທາຍາຫໍສຸ. ອາຬິນ຺ທນ຺ຕິ ປມຸຂໍ. ອຸກ຺ກາສິຕ຺ວາຕິ ອຸກ຺ກາສິຕສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ. ອຄ຺ຄຬນ຺ຕິ ກວາຏໍ. ອາເກາເຏຫີຕິ ອຄ຺ຄນເຂນ ອີສກໍ ກຸຎ຺ຈິກຉິທ຺ທສມີເປ ເກາເຏຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. ທ຺ວາຣໍ ກິຣ ອຕິອຸປຣິ ອມນຸສ຺ສາ, ອຕິເຫຏ຺ຐາ ທີຄຊາຕິກາ ເກາເຏນ຺ຕິ. ຕຖາ ອເກາເຏຕ຺ວາ ມຊ຺ເຌ ຉິທ຺ທສມີເປ ເກາເຏຕພ຺ພນ຺ຕິ ທ຺ວາຣເກາຏ຺ຐກວຕ຺ຕໍ ທີເປຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິ. ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຠິກ຺ຂູຫິ ວຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນເຍວ. ຂຄ຺ຄຎ຺ຈ ອຸຓ຺ຫີສຎ຺ຈາຕິ ເທສນາມຕ຺ຕເມຕໍ,

ចាលនីឧតិយុហ៊ិយុ, ពក្កំ លត្តក្នុាបិហត់;

ឧក្ខុរាឌា ឃាតយុា, ឋបយិត្វា បដិច្ឆនត្តិ –

អាកាតាតិ បត បញ្ចាបិ រាឌកកុឆកណ្ឌានិ អឌាសិ ។ កម្ពា បត អឌាសិតិ ។ អតិកនុតោ សមុាសម្ពុទ្ធស្ស សត្តិក់ ឃ្លតចេសេត កត្ថុំ ត យុត្តត្តិ ច, ឧកកោច ឃ្លបសក្កមិត្វា អត្តតោ រុចិចេសេត សមុាឌិស្សាមិ ចាតិ ។ បញ្ចាសុ ហិ រាឌកកុឆកណ្ឌេសុ តិចត្តិតេសុ ត្វំ តិចត្តាតិ ចត្តត្តំ ត ហោតិ, សត្តេ សឃមេច តិចត្តត្តិ ។ ឡាតិ ឡាមេហិ ខ្លឹហិ ការណេហិ អឌាសិ ។ រហាឃតីតិ រហស្សំ កនោតិ តិក្ខហតិ ។ អយំ កិរស្ស អធិប្បាយោ "បុទ្ធោបិ អយំ រាឌា សមណោត កោតមេត សទ្ធិំ ចត្យក្កហយត្តំ មត្តត្វា មឃំយាត្យលំ សទ្ធិំ ឌុត្តិំសាឃ បុត្តេហិ កហ្យាមេសិ, ឡាតាតិបិ ចត្យក្កហយត្តំ មត្តត្យកាមោ, កត្តំ ត្យ ខោ មំ កហ្យាមេស្សតី"តិ ។ ឧចំ កោបចេសេតស្ស ឧតឌហោសិ ។

ចិចរិកកចា ខ្វារត្តិ ត កកចា ឃ្លដ្ឋាឃ ខ្វារំ ចិចរិ, ចិចរត្វតិ បត ហត្ថំ បសាររេសិ ។ តទោ – "កកចា ត្យមេត្តិំ អតេតកោសុ កប្យកោដ្ឋីសុ ឆាត់ ឆឆមានេហិ ត សហត្វា ខ្វារចិចរលាកយុំ កត"ត្តិ សឃមេច ខ្វារំ ចិចដំ ។ តំ បត ឃម្ពា កកចតោ មតេត ចិចដំ, តម្ពា "ចិចរិ កកចា ខ្វារ"ត្តិ ចត្ថុំ ចដ្ឋតិ ។ ចិហារំ បចិសិត្វាតិ កត្ថក្កុដិំ បចិសិត្វា ។ តស្មិំ បត បចិដ្ឋមត្តេមេច ការាឃតោ បញ្ចា រាឌកកុឆកណ្ឌានិ កហេត្វា ពគ្គាចារំ កត្ត្វា ចិដក្ខកំ អាមត្តេសិ "លត្តំ សមុ ឃ្លស្សាមេហី"តិ ។ មឃំបិតា កិំ កតោតិ? បិតារំ មា បុច្ឆ, សចេ ត្វំ ត ឃ្លស្សាមេសិ, តំ កហិស្សាមិ អហំ ឃ្លស្សាមេមីតិ ។ "ឃ្លស្សាមេមិ សមុា"តិ សម្បដិច្ឆិ ។ ការាឃតោ រតេញ្ញា ឧកំ អស្សញ្ចា អសិញ្ចា ឧកមេច ច បរិចារិកំ ឡាត្តិំ ឋបេត្វា – "សចេ រាឌា ឌីចិតេត អត្ថិកោ, មា អាកច្ឆត្យ"តិ ចិដក្ខកស្ស លត្តំ ឃ្លស្សាមេត្វា តំ កហេត្វា សាចត្ថិមេច កតោ ។

១៩៧ ។ ឆមុក្ខមោតិ បច្ចក្ខធាលាសក្ខាតស្ស ឆមុស្ស អក្ខតោ អក្ខមាត់, អក្ខត្យខ្លឹតិ អត្ថោ ។ ឡាតាតិ មេឃតស្ស ឆមុក្ខមេត "សមុាសម្ពុទ្ធោ កកចា"តិអាឌិ ហោតិ, តំ ឆស្សត្យំ ឡាឆ បតាហំ, កត្តតិអាឌិមាហ ។ តត្ថ អាបិលាកោដិកត្តិ បិណោតិ ឌីចិតំ, តំ មរិឃាឌំ អត្តោ កទិត្វា, មរលាសមមេបិ ចរត្តិមេច, តំ ត ឌីតិក្កមត្តីតិ ចុត្តំ ហោតិ ។ "អបិលាកោដិក"ត្តិបិ បិឋោ, អាឌីចិតបរិឃត្តត្តិ អត្ថោ ។ ឃថា ឧកច្ចេ ឌីចិតហេត្យ អតិក្កមត្តា បិលាកោដិកំ កត្វា ចរត្តិ, ត ឧចត្តិ អត្ថោ ។ អឃម្បិ ខោ មេ, កត្តតិ ត្យទ្ធសុត្យទ្ធតាឃ ឆមុម្ពាក្ខាតតាឃ សឈ្ឈស្សប្បដិបត្តតាឃ ច ឧតំ ឧចំ ហោតិ, ឧចត្យាមេ, កត្តេ, អយំ កកចតិ ឆមុក្ខមោ ហោតីតិ ឌីមេតិ ។ ឧមេសច តមោ សត្ថាត្វ ។

១៩៨ ។ តចិឃ មតេញ្ញា ចក្កំ ពាត្ថតេត្តតិ ចក្កំ អពាត្ថតេត្ត ចិឃ ។ អបិសាឌិកត្យាឌិស្វា បុត ឡូតលិកតកិច្ចំ ត ហោតិ, តម្ពា តេសា ចក្កំ ត ពាត្ថតិ តាម ។ បិសាឌិកំ ឌិស្វា បុតប្បុត់ ឡូតលិកតកិច្ចំ ហោតិ, តម្ពា តេសា ចក្កំ ពាត្ថតិ តាម ។ ឡាមេ ច អបិសាឌិកា, តម្ពា ឧចមាហ ។ ពាត្ថុកតេរាតេកា តោតិ ក្យលតេរាតេកា ។ អមុាក់ ក្យលេ ឌាតា ឧចរូបិ ហោត្តីតិ ចឆត្តិ ។ ឃ្លខ្យអារត្តិ មហេហសក្កិ ។ បុតេត្តាតាបរត្តិ បុត្តតោ អបរំ ចិសេសំ ។ តត្ថ កសិណបរិកម្មំ កត្វា សមាបត្តិំ តិព្ពតេត្តត្តា ឃ្លខ្យអារំ បុតេត្តា ចិសេសំ សត្តោតាតិ តាម, សមាបត្តិំ បឆដ្ឋាត់ កត្វា ចិបស្សត់ ចឌ្ឍេត្វា អរហត្តំ កហ្យាត្តា ឃ្លខ្យអារំ បុត្តតោ អបរំ ចិសេសំ សត្តោតាតិ តាម ។

១៥០ˋ ឈាតេតាយំ ចា ឈាតេតុត្តិ ឈាតេតត្ថាយុត្តកំ ឈាតេតុំˋ ឌាបេតាយំ ចា ឌាបេតុត្តិ ឆតេត ចា ឌាបេតត្ថាយុត្តកំ ឌាបេតុំ ឌាភិតុំ អឆតំ កាតុំˋ បត្ថាឌេតាយំ ចា បត្ថាឌេតុត្តិ ៥ង្គតោ ចា បត្ថាឌេតត្ថាយុត្តកំ បត្ថាឌេតុំˋ

១៥១ˋ ព្លនិឥត្តបុរាណាតិ ព្លនិឥតេត្តា ឥ បុរាណោ ឥˋ តេសុ ឧតេកា (ព្រហ្មចារី, ឧតេកា នឥារនត្តុង្គាˋ យយកត្តាតិ យយ នត្តកំ កត្តំ ឧតេតនត្តិ យយកត្តាˋ យយឃាភាតិ យយ នត្តកំ ឃាតំ ឧតេតនត្តិ យយឃាភាˋ ឌីចិកាឃ ឥាតាតិ ឌីចិតចុត្តិ ឥាតាˋ ចីយំនយាតេភាតិ ង្កបបរិក្ខយាតេភាˋ តឥា កិរ រាឌា តិង្គំ អតេភាក្កតេត្តាច ឌក្កតេត្តា ចិឃ ហុត្វា តិបន្ខីˋ អឆ តេ ឆបតេឃា “កតេរស្មិំ ឌីនាភារេក ភកចា”តិ បុឆ្ឆិត្វា “អសុកស្មិំ ភាយា”តិ សុត្វា យត្តឃិសុ – “តេឃភ នយ្ហានយ្ហុតេង្គា, តេតភ និតេន កតេត រាឌា បិឥតេតា តេហាតិˋ តេឃភ រាឌា, តេតភ និតេន កតេត នត្វា បិឥតេតា តេហាតិ, កិំ ករិស្សាមា”តិ? តតេតា តេភនំ ឧតឥតេហានិ – “រាឌា កុប្បយាតេភា ឃំ អយក្កំ តេឥតិ, តំ អន្ធិតេត្តឃ្យុˋ ភ តោ បភ យឃំ នតេក្កាយ ឌាភយាភា នត្វារំ បិឥតេតា កាតុ”ន្តិ រាឌាភំ បិឥតេតា កត្វា តិបន្ខីសុˋ តំ នត្តាឃ អឃំ រាឌា ឧចយាហˋ

១៥២ˋ បក្កាយីតិ កន្តកុឌិតេតា តិក្ខមិត្វា ការាឃភស្ស ឌិតង្គាភំ កតេតា, តំ តត្វ អឌិស្វា លន្តាចារង្គាភំ កតេតា, តត្វាបិ អត្ថា អឌិស្វា តំ ព្លត្តិំ បុឆ្ឆិˋ នា នត្ថំ បចត្តិំ អាចិក្ខិˋ រាឌា – “ភ ព្លឥាតិ យឃា ឧកតេកភ តត្វ កត្តុំ, រាឌកហំ កត្វា ភាកិតេភឃ្យក នត្ថិំ អាកត្វា យឃំ្ហារន្ខី កហិំ្សស្សាមី”តិ រាឌកហំ កឆតេត្តា អត្តរាយតេក្ក កណាឌកកត្តតេច្ចាច ភុត្ថិំ, ឌាហទ៍លិងកច្ចា បិចិˋ តស្ស សុលុយាលបកតិកស្ស អាហារតេរា ភ នយ្ហា បរិណាមិˋ តេនា រាឌកហំ បិបុណាតេត្តាបិ ចិការេល ក្ខារតេសុ បិហិតេតសុ បិបុណិˋ “អន្ខ នាលិឃំ នឃិត្វា តេស្វ យឃំ្ហាភាកិតេភឃ្យ បស្សិស្សាមី”តិ ឌាហិភកតេរ នាលិឃ តិបន្ខីˋ តស្ស រត្តិការេក ង្កង្គាភាតិ បចត្តិំសុ, កតិបយចារតេរ ឌាហិ តិក្ខមិˋ តតេតា បង្គាឃ បឥនា កត្តុំ អនតេក្កាតេត្តា តស្សា ព្លត្តិំឃា អតេក្ក តិបន្ខីត្វា ឌាលចបក្ខុតេន កាលយកានិˋ នា តស្ស យតកាចំ ឌាត្វា – “ក្ខឹសុ រតេន្ខសុ រន្ខំ ការេត្វា ព្លឥាតិ បរស្ស ឌាហិភកតេរ អភាឆនាលិឃ អភាឆកាលកិរិឃំ កត្វា តិបតេត្តា យឃំ្ហានាយិ តេការនលរាឌា”តិអាឌីតិ ចឥយាភា ង្កក្ខានតេក្ក បរិតេឥចិតុំ អារកិˋ យត្តុស្សា សុត្វា រតេត្ថា អាតេរាតេចសុំˋ រាឌា អាកត្វា ឌិស្វា នឌ្ឍាតិត្វា អាកតការណំ ឌាត្វា យហាបរិហារតេភ នរិរកិច្ចំ ករិត្វា “ចិងង្វក់ កហិំ្សស្សាមី”តិ តេកទិ ចរារតេបត្វា ឌាលកាឃំ នត្តិបិតេតនិˋ អយច្ចា បិឥតេសុ បតិត្វា – “នតេច, តេឥច, តុយ្ហំ យាតុតេលិ អតេរាតេកា អស្ស, តុយ្ហំ កត្តុំ ឃុត្តំ ភតេចឃ្យ, ព្លឥាតិ បភ ចិងង្វតេកាបិ តុតេយ្ហភិស្សាឃ លត្តំ ង្កស្សារេបតុំ អរហតិតេឃចា”តិ នត្ថារេបត្វា តិចារេសុំˋ

ឆយ្ហតេចតិឃាភីតិ ឆយ្ហស្ស ចិត្តិការចេតាតិˋ តិសុ ហិ រតេភតេសុ ឃត្វ កត្វចិ ចិត្តិការេ កតេត នត្ថត្វ កតេតាតេឃច តេហាតិ, តស្មា ភកចតិ ចិត្តិការេ កតេត ឆតេយ្ហាបិ កតេតាច តេហាតីតិ ភកចា “ឆយ្ហតេចតិឃាភី”តិ អាហˋ អាឌិព្រហ្មចរិឃកាភីតិ យក្កព្រហ្មចរិឃស្ស អាឌិក្ខតាភិ, បុត្ថកាកបឌិបត្តិក្ខតាភីតិ អតេត្វាˋ តេនំ នត្ថត្វ ង្កត្តាភតេយចាតិˋ

បបញ្ចាសូឥភិឃា យន្ថិយភិកាឃង្គកឆាឃ

ឆយ្ហតេចតិឃសុត្តចណ្ណភា តិង្គិតាˋ

᪑᪐᪨ ᨠᨱ᩠ᨱᨠᨲ᩠ᨳᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪗᪔᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨱᨠᨲ᩠ᨳᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨩᩩᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨩᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩁᨭ᩠ᨮᩔᨷᩥ ᨶᨣᩁᩔᨷᩥ ᩑᨲᨴᩮᩅ ᨶᩣᨾᩴ, ᨽᨣᩅᩣ ᩏᨩᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᨣᩁᩴ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨠᨱ᩠ᨱᨠᨲ᩠ᨳᩃᩮ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮᨲᩥ ᨲᩔ ᨶᨣᩁᩔ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᨠᨱ᩠ᨱᨠᨲ᩠ᨳᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᩮᩣ ᩁᨾᨱᩦᨿᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩈᩮᩣ ᨾᩥᨣᩣᨶᩴ ᩋᨽᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨱ᩠ᨱᨠᨲ᩠ᨳᩃᩮ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮ᪨ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ, ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶᩮᩅ᪨ ᩈᩮᩣᨾᩣ ᨧ ᨽᨣᩥᨶᩦ ᩈᨠᩩᩃᩣ ᨧ ᨽᨣᩥᨶᩦᨲᩥ ᩏᨽᩮᩣ ᨲᩣ ᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨷᨩᩣᨷᨲᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩉᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ᪨ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨷᩥ ᩒᩁᩮᩣᨵᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩣᨴᩦᨶᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨷᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᩋᨣᨾᩴᩈᩩ᪨

᪓᪗᪕᪨ ᨠᩥᩴ ᨷᨶ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ? ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᨳᩣᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩁᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ – “ᩋᨿᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨾᩣᨶᩮᩣ ᨿᩣᨲᩕᩣᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ, ᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ, ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᨿᩣᨲᩕᩣᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨿᩣᨲᩕᩣᨠᩣᨿᨣᨲᩣᩈᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨾᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩣᨣᨾᨶᨠᩣᩁᨱᩴ ᨠᨳᩮᩔᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩔ ᩋᨿᩴ ᨠᨳᩣ ᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨠᨳᩣᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨

᪓᪗᪖᪨ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨴᩣᩉᩣᩈᩦᨲᩥ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨬᩔᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩑᨠᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᩑᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨬᩔᨲᩥ ᨧ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨲᩥ ᨧ, ᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩮᨶ ᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨲᩦᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᩣᨶᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩋᨲᩦᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᩑᨠᨴᩮᩈᨾᩮᩅ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨷᨶ ᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶᩮᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩴ ᩑᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶᩣᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᩣ ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩉᩮᨲᩩᩁᩪᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᩈᨽᩣᩅᩴ ᨠᩣᩁᨱᨩᩣᨲᩥᨠᩴ᪨ ᩈᩉᩮᨲᩩᩁᩪᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨠᩣᩁᨱᨩᩣᨲᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᨣᩩᨱᩴ ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ᪨

᪓᪗᪗᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨷᨵᩣᨶᩥᨿᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᩥᩔᨠᩣᨶᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨳᩥᨲᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨧᩣᨲᩥᩈᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨷᨶ “ᩈᩥᨿᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩥᩴ ᩈᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮ “ᨿᨾ᩠ᩉᩣᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨷᨵᩣᨶᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨵᩣᨶᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔ ᨷᨵᩣᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩴ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩔ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩴ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩴ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩴ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩴ ᩋᩈᩦᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ᪨ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔ ᨷᨵᩣᨶᩴ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨷᨵᩣᨶᩴ ᨶ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨷᨵᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨷᨵᩣᨶᩴ ᨶ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᨷᨵᩣᨶᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩴ ᩅᨴᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᩋᨴᨶ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩴ, ᩋᨶᩅᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ , ᨴᩪᩁᩔ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᨽᩪᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨽᩪᨾᩥᩴ᪨ ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨷᩥ ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᩔ, ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᩔ, ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩦ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣᨷᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨷᩥ ᨻᩉ᩠ᩅᩣᨻᩣᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᨷᨶ ᩈᨮᩣ ᨾᩣᨿᩣᩅᩦᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨳᩮᩁᩮᩣ – “ᨷᨬ᩠ᨧ ᨷᨵᩣᨶᩥᨿᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨶᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᨿᨾ᩠ᩉᩣᩅᨴᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᩔᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ – “ᨲᨿᩮᩣ ᨧ,

ភិក្ខវេ, អស្សខឡុង្កេ តយោ ច បុរិសខឡុង្កេ ទេសេស្សាមី”តិ (អ. និ. ៣.១៤១) ឯត្ថ អរិយសាវកស្សាបិ សទ្ធានិកាយំ អាគតំ, តស្ស វសេន លោកុត្តរមិស្សកា កថិតាតិ វុត្តំ. បុថុជ្ជនោ បន សោតាបត្តិមគ្គវីរិយំ អសម្បយុត្តោ…បេ… អនាគាមី អរហត្តមគ្គវីរិយំ អសម្បយុត្តោតិ កុសីតោបិ អស្សទ្ធោ វិយ វត្តារោវ ហោតិ, តថា ទស្សេន្តោ.

ឯវំ បនេត្ថ ឧបមាសំសន្ទនំ វេទិតព្ពំ – អន្ធហត្ថិអារោហា វិយ ហិ មគ្គបច្ចយរហិតា បុគ្គលា. ចន្ធហត្ថិអារោហា វិយ មគ្គបច្ចយវា. យថា អន្ធា ហត្ថិអារោហា កុដិការេ អកត្វា អធិដ្ឋិត្វា ធុរំ អបិនេត្វា ឥដ្ឋការំ វា គន្តុំ ឥដ្ឋភូមិំ វា បត្តុំ ន សក្កោន្តិ, ឯវមេវ មគ្គបច្ចយរហិតា មគ្គបច្ចយវតា បត្តព្ពំ វិបុលំ និព្ពត្តេតព្ពំ កុសលំ និព្ពត្តេតុំ ន សក្កោតិ. យថា បន ចន្ធហត្ថិអារោហា កុដិការេ អកត្វា អធិដ្ឋិត្វា ធុរំ អបិនេត្វា ឥដ្ឋការំ វា គន្តុំ ឥដ្ឋភូមិំ វា បត្តុំ សក្កោន្តិ, ឯវមេវ មគ្គបច្ចយវា មគ្គបច្ចយវតា បត្តព្ពំ វិបុលំ និព្ពត្តេតព្ពំ កុសលំ និព្ពត្តេតុំ សក្កោតិ. ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – “សោតាបត្តិមគ្គបច្ចយវា សោតាបត្តិមគ្គបច្ចយវតា បត្តោកាសំ វិបុលំ និព្ពត្តេតព្ពំ កុសលំ និព្ពត្តេតុំ សក្កោតិ…បេ… អរហត្តមគ្គបច្ចយវា អរហត្តមគ្គបច្ចយវតា បត្តោកាសំ វិបុលំ និព្ពត្តេតព្ពំ កុសលំ និព្ពត្តេតុំ សក្កោតី”តិ.

១៩០. សមុប្បាទនាតិ មគ្គបច្ចយេន សមុប្បាទនា. ន កិញ្ចិ នានាករណំ វទាមិ យទិទំ វិមុត្តិយា វិមុត្តិន្តិ យំ ឯកស្ស ផលវិមុត្តិយា អញ្ញតរស្ស ផលវិមុត្តិំ អារព្ភ នានាករណំ វត្តព្ពំ សិយា, តំ ន កិញ្ចិ វទាមីតិ អត្ថោ. អដ្ឋិយា វា អដ្ឋិន្តិ អដ្ឋិយា វា អដ្ឋិម្បិ សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ. កុម្មេ ហិ ឯតំ ឧបយោគវចនំ. កិំ បន តំ, មហារាជាតិ, មហារាជ, កិំ តំ? “អត្ថិ ទេវ ចាតុមហារាជិកា, អត្ថិ ទេវ តាវតិំសា…បេ… អត្ថិ ទេវ បរនិម្មិតវសវត្តិនោ, អត្ថិ ទេវ តតុត្តរិ”ន្តិ ឯវំ ទេវានំ អត្ថិភាវំ ន ជានាមិ, យេន ឯវំ វទេសីតិ. តតោ អត្ថិភាវំ ជានាមិ, មនុស្សលោកំ បន អាគច្ឆន្តិ នាគច្ឆន្តីតិ ឥទំ បុច្ឆន្តោ យទិ វា តេ, កត្តិអាទិមាហ. សព្យាពជ្ឈាតិ សទុក្ខា, សមុច្ឆេទប្បហានេន អប្បហីនចេតសិកទុក្ខា. អាគន្តារោតិ ឧបបត្តិវសេន អាគន្តារោ. អព្យាពជ្ឈាតិ សមុច្ឆិន្នទុក្ខា. អនាគន្តារោតិ ឧបបត្តិវសេន អនាគន្តារោ.

១៩១. បហោតីតិ សក្កោតិ. រាជា ហិ បុញ្ញវន្តម្បិ លោកសក្ការសម្បត្តំ យថា ន កោចិ ឧបសង្កមតិ, ឯវំ ករោន្តោ តម្ហា ឋានា ចាវេតុំ សក្កោតិ. តំ អបុញ្ញវន្តម្បិ សកលកាយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា យាបនមត្តំ អលភន្តំ យថា លោកសក្ការសម្បន្នោ ហោតិ, ឯវំ ករោន្តោ តម្ហា ឋានា ចាវេតុំ សក្កោតិ. ព្រហ្មចរិយវន្តម្បិ ឥត្ថីហិ សទ្ធិំ សម្បយោជេត្វា សីលវិនាសំ បាបេន្តោ ពលក្ការេន ច ឧប្បព្ពាជេន្តោ តម្ហា ឋានា ចាវេតុំ សក្កោតិ. អព្រហ្មចរិយវន្តម្បិ សម្បត្តកាមគុណំ អមច្ចំ ពន្ធនាគារំ បវេសេត្វា ឥត្ថីនំ មុខម្បិ បស្សិតុំ អទេន្តោ តម្ហា ឋានា ចាវេតិ នាម. រដ្ឋតោ បន យំ ឥច្ឆតិ, តំ បព្ពាជេតិ នាម.

ទស្សនាយបិ នប្បហោន្តីតិ បឋមវារេ តាវ អព្យាពជ្ឈេហេវ សព្យាពជ្ឈា ទេវា ចក្ខុវិញ្ញាណទស្សនាយបិ នប្បហោន្តិ. កស្មា? អរហតោ តត្ថ ឋានាភាវតោ. ទុតិយវារេ បន ឯកវិមានស្មិំយេវ ឋិតត្តា ច និសិន្នត្តា ចាតិ ចក្ខុវិញ្ញាណទស្សនាយ បហោន្តិ, ឯតេហិ ទិដ្ឋំ បន សល្លក្ខិតំ បដិវិទ្ធំ លក្ខណំ ទដ្ឋុំ សល្លក្ខិតុំ បដិវិជ្ឈិតុំ ន សក្កោន្តីតិ ញាណចក្ខុនា ទស្សនាយ នប្បហោន្តិ, ឧបរិទេវេ ច

ចក្ខុវិញ្ញាណាទស្សនេនាបីតិ។

ឲប័ឲ៌ កោ នាមោ អយំ, ភន្តេតិ រាជា ថេរំ ជានន្តោបិ អជានន្តោ វិយ បុច្ឆតិ។ កស្មា? បរំសិត្យកាយតាយ។ អានន្ទុទ្ធេបិតិ អានន្ទុសកាលេចា។ ព្រហ្មបុច្ឆាបិ ចុត្តនេយនេន ចេនិតព្វា។ អឆ លោ អញ្ញតរោ បុរិសោតិ សោ កិរ កថា វិជ្ជមានេន កថិតា, ពេ “តថា កថិតា, តថា កថិតា”តិ កុបិតា អញ្ញាយញ្ញា ព្វាយស្មិំយេន ផានេ អត្តនោ អត្តនោ ពលកាយំ វុដ្ឋានេបត្វា កលហយិ កនេរយ្យុត្តិ តិចារលត្តំ សោ រាជបុរិសោ ឲតនចោន។ សេយំ សព្វត្តំ វុត្តានេយេន។ អយំ បន ខេសនា តេយ្យបុក្កលស្ស ចនេន តិដ្ឋិតាតិ។

បបញ្ចាឃ្មុតតិយា យញ្ញិយតិកាយដ្ឋកថាយ

កណ្ហកត្តលសុត្តចណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

ចត្តុត្តចក្កចណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥។ ព្រាហ្មណវគ្គោ

១។ ព្រហ្មាយុសុត្តវណ្ណនា

៣៨៣។ ឯវំ មេ សុតន្តិ ព្រហ្មាយុសុត្តំ។ តត្ថ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិន្តិ មហតាតិ គុណមហត្តេនបិ មហតា, សង្ខ្យាមហត្តេនបិ។ សោ ហិ ភិក្ខុសង្ឃោ គុណេហិបិ មហា អហោសិ អប្បិច្ឆតាទិគុណសមន្នាគតត្តា, សង្ខ្យាយបិ មហា បញ្ចសតសង្ខ្យត្តា។ ភិក្ខូនំ សង្ឃេន ភិក្ខុសង្ឃេន, ទិដ្ឋិសីលសាមញ្ញសង្ឃាតសង្ខាតេន សមណគណេនាតិ អត្ថោ។ សទ្ធិន្តិ ឯកតោ។ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហីតិ បញ្ច មត្តា ឯតេសន្តិ បញ្ចមត្តានិ។ មត្តាតិ បមាណំ វុច្ចតិ, តស្មា យថា ភោជនេ មត្តញ្ញូតិ វុត្តេ ភោជនេ មត្តំ ជានាតិ បមាណំ ជានាតីតិ អត្ថោ ហោតិ, ឯវមិធាបិ តេសំ ភិក្ខុសតានំ បញ្ចមត្តា បញ្ចបមាណន្តិ ឯវមត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ ភិក្ខូនំ សតានិ ភិក្ខុសតានិ, តេហិ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ។

វីសវស្សសតិកោតិ វីសាធិកវស្សសតិកោ។ តិណ្ណំ វេទានន្តិ ឥរុវេទយជុវេទសាមវេទានំ។ ឱដ្ឋបហតករណវសេន បារំ គតោតិ បារគូ។ សហ និឃណ្ឌុនា ច កេដុភេន ច សនិឃណ្ឌុកេដុភានំ, និឃណ្ឌូតិ នាមនិឃណ្ឌុរុក្ខាទីនំ វេវចនប្បកាសកំ សត្ថំ។ កេដុភន្តិ កិរិយាកប្បវិកប្បោ កវីនំ ឧបការាយ សត្ថំ។ សហ អក្ខរប្បភេទេន សក្ខរប្បភេទានំ។ អក្ខរប្បភេទោតិ សិក្ខា ច និរុត្តិ ច។ ឥតិហាសបញ្ចមានន្តិ អាថព្ពណវេទំ ចតុត្ថំ កត្វា “ឥតិហ អាស ឥតិហ អាសា”តិ ឦទិសវចនប្បដិសំយុត្តោ បុរាណកថាសង្ខាតោ ឥតិហាសោ បញ្ចមោ ឯតេសន្តិ ឥតិហាសបញ្ចមា, តេសំ ឥតិហាសបញ្ចមានំ។ បទញ្ច តទវសេសញ្ច ព្យាករណំ អធីយតិ វេទេតិ ចាតិ បទកោ វេយ្យាករណោ។ លោកាយតំ វុច្ចតិ វិតណ្ឌវាទសត្ថំ។ មហាបុរិសលក្ខណន្តិ មហាបុរិសានំ ពុទ្ធាទីនំ លក្ខណទីបកំ ទ្វាទសសហស្សគន្ថប្បមាណំ សត្ថំ, យត្ថ សោឡសសហស្សគាថាបរិមាណា ពុទ្ធមន្តា នាម អហេសុំ, យេសំ វសេន “ឥមិនា លក្ខណេន សមន្នាគតា ពុទ្ធា នាម ហោន្តិ, ឥមិនា បច្ចេកពុទ្ធា នាម ហោន្តិ, ឥមិនា ទ្វេ អគ្គសាវកា, អសីតិមហាសាវកា, ពុទ្ធមាតា, ពុទ្ធបិតា, អគ្គុបដ្ឋាកោ, អគ្គុបដ្ឋាយិកា, រាជា ចក្កវត្តី”តិ អយំ វិសេសោ ញាយតិ។ អនវយោតិ ឥមេសុ លោកាយតមហាបុរិសលក្ខណេសុ អនូនោ បរិបូរការី, អវយោ ន ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ អវយោ នាម យោ តានិ អត្ថតោ ច គន្ថតោ ច សន្ធារេតុំ ន សក្កោតិ។ អស្សោសិ ខោតិអាទីសុ យំ វត្តព្ពំ សិយា, តំ សាលេយ្យកសុត្តេ (ម។ និ។ ១។៤៣៩ អាទយោ) វុត្តមេវ។

៣៨៤។ អយំ តាតាតិ អយំ មហល្លកតាយ គន្តុំ អសក្កោន្តោ មាណវំ អាមន្តេត្វា ឯវមាហ។ អបិច ឯវំ ព្រាហ្មណោ ចិន្តេសិ “ឥមស្មិំ លោកេ ‘អហំ ពុទ្ធោ អហំ ពុទ្ធោ’តិ ឧគ្គតស្ស នាមំ គហេត្វា ពហូ ជនា វិចរន្តិ, តស្មា ន មេ អនុស្សវមត្តេនេវ ឧបសង្កមិតុំ យុត្តំ។ ឯកច្ចញ្ហិ ឧបសង្កមន្តស្ស អបក្កមនម្បិ គរុ ហោតិ, អនត្ថោបិ ឧប្បជ្ជតិ។ យំនូនាហំ មម អន្តេវាសិកំ បេសេត្វា ‘ពុទ្ធោ វា នោ វា’តិ ជានិត្វា ឧបសង្កមេយ្យ”ន្តិ តស្មា មាណវំ អាមន្តេត្វា “អយំ តាតា”តិអាទិមាហ។ តំ ភវន្តន្តិ តស្ស ភោតោ។ តថា សន្តំយេវាតិ តថា សតោយេវ។ ឥត្ថម្ភូតាខ្យានត្ថេ ឧបយោគវចនំ។ យថាកថំ បនាហំ, ភោ, តំ ភវន្តំ គោតមំ ជានិស្សាមិ, យថា សក្កា សោ ញាតុំ, តថា មេ អាចិក្ខាតិ អត្ថោ។ យថាតិ វា និបាតមត្តមេវេតំ។ កថន្តិ អយំ អាការបុច្ឆា, កេនាការេនាហំ ភវន្តំ គោតមំ

ជាតិស្សាមីតិ អត្ថោ

ឧច៌ ចុរត្ត ពិរ ត៌ ួបន្នោរយា – “ពិ ត៌ុ, តាត, បឆចិឃំ ជិរតា បឆចិ ត បស្សាមីតិ ចិឃ ចត្តិយស្វុទិឃាត៌ ឈ្ពុការង ជិរតា ចត្តិយស្វុទិរយ ត បស្សាមីតិ ចិឃ ចជសី”តិអាឌីតិ ចត្វា ជាតតាពារ៍ ជរស្សរត្តា អាពតាតិ រតា តាតាតិអាឌិយាហ៊ តត្វ យរត្តស្វុតិ រចរជស្វ៊ តឆាពរតា ពិរ ួបប្បឌ្ឌិស្សតីតិ បដិពរច្ឆច ស្វុឌ្ឍាចាសា រជចា រចរជស្វ លក្លណាតិ បក្លិបិត្វា “ញុឌ្ឍយត្តា តាយ ឧរត”តិ ព្រាហ្មណរចរសត រចរជ ចារចត្តិ “តជត្វុសារទត យរហសក្លា សត្តា តឆាពត៌ ជាតិស្សត្តិ”តិ៊ រតត បុរត្ថ រចរជស្វ យហាបុរិសលក្លណាតិ អាពច្ឆត្តិ៊ បរិតិត្ថរត បត តឆាពរត អត្វក្កុរយត អត្តុរឆាឃត្តិ, រតត ឧតរហិ តត្វិ៊ យហាបុរិសស្សាតិ បហិឌិសយាគាតឆាហពរុហាឌិព្យហយហរតា បុរិសស្ស៊ រត្វុរឃច ពតិរឃាតិ រត្វ ឧច តិដ្ឋា ៊ ពាយច្ចាឃំ ពតិសរដ្ឋា – “បត្ចា រតា ព្គយា , សារិបុត្ត, ពតិរឃា”តិអាឌីស្វុ (យ៊ តិ៊ ១៊១៥៦) គចរគរជ ចត្តតិ, “ពតិ យិពាត៌ បចត”ត្តិអាឌីស្វុ (បរិ៊ ១១៨) តិចារដ្ឋារត, “ឧច៌ អឌិយត្តពតិយរត្តា”តិអាឌីស្វុ (យ៊ តិ៊ ១៊១៩១) បត្ថាឃ, “ពតិពត”ត្តិអាឌីស្វុ ចិសជការច, ព្គឆ បត តិដ្ឋាឃំ ចត្តតីតិ រចឌិតរត្ថា៊ តត្វ ពិច្ចាបិ រឃហិ សយត្កាពរតា រាជា រហាតិ, ត រតរហច ញុរឌ្ឍ រហាតិ, ជាតិសាយត្ថារតា បត តាតិរឃច តាតីតិ ចុច្ចត្តិ៊ រតត ចុត្តិ – “រឃហិ សយត្កាពតស្សា”តិ៊ សរច អការ៍ អត្ថាចសតីតិ ឃជិ អាការរ ចសតិ, រាជា រហាតិ ចក្កចត្តិ៊ ចត្វុហិ អច្ឆរិយឆរយ្វហិ សក្កហចត្វុហិ ច រលិពំ រត្ថាតរតា រាជា៊ ចក្ករតត៌ ចរត្តតិ, ចត្វុហិ សយ្យត្តិចក្កហិ ចរត្តតិ, រតហិ ច បរ៍ ចរត្តតិ, បរហិតាឃ ច ព្គុរិឃាបឆចក្កាត៌ ចរត្តា ឧតស្វុំ អត្វុតិ ចក្កចត្តិ៊ ឧត្វ ច រាជាតិ សាយត្ថា, ចក្កចត្តីតិ ចិរសសត៌ ឆរយ្វត ចរតីតិ ឆយ្វិរពា, ជាតរឃត សរយត ចត្តតីតិ អរត្ថា៊ ឆរយ្វត រជ្ជ លភិត្វា រាជា ជារតាតិ ឆយ្វរាជា៊ បរហិតឆយ្វករណោត ចា ឆយ្វិរពា, អត្តហិតឆយ្វករណោត ឆយ្វរាជា៊ ចត្វុរត្តាឃ ព្គស្សរទាតិ ចាត្វុររត្តា, ចត្វុសយុឌ្ឍត្តាឃ ចត្វុត្តិឆឌីបក្វុសិតាឃ ច បឆចិឃា ព្គស្សរទាតិ អរត្ថា៊ អត្ថាត្តិ រពាបិឌិបច្ចត្តិរព ពាហិឌ្ឍ ច សត្ថុរាជារតា ចិរជសីតិ ចិឌិតាចិ៊ ជតបឆត្វាចទិឃប្បរត្តាតិ ជតបរជ ឆាចរកាច៌ ស្វុចកាច៌ បរត្តា, ត សក្កា រពតឌិ ចារលតុំ, ជតបរជា ចា តយិត្រ្វាចទិឃប្បរត្តា អត្វុស្សុរក្កា សពយ្វតិររតា អចរលិ អសយ្យរចឌីតិ ជតបឆត្វាចទិឃប្បរត្តា៊ សេឃ្យចិឆត្តិ តិបិរតា, តស្ស តាតិ ពតយាតីតិ អរត្ថា៊ ចក្ករតតត្តិអាឌីស្វុ ចក្កច្ចា ត៌ ទតិជតតរត្វត រតតច្ចាតិ ចក្ករតត៌៊ ឧរសច តរឃា សត្ថុត្វ៊

ព្គរយស្វុ បត រតតរតស្វុ អឃំ ចក្កចត្តិរាជា ចក្ករតតរតត អជិត៌ ជិតាតិ, ហត្តិអស្សរតតរតហិ ចិឌិរត ឃឆាស្វុលំ អត្វុចិចរតិ, បរិណាឃករតតរតត ចិឌិតយត្វុរក្កតិ, ររសរសហិ ួបរភាពស្វុលយត្វុកចតិ៊ បជរយត ចស្ស ួស្សាហសត្តិរឃារពា, ហត្តិអស្សពហបតិរតតរតហិ បគ្វុសត្តិរឃារពា, បត្ថិរយត យត្តសត្តិរឃារពា ស្វុបរិបុរណ្ណា រហាតិ, ព្គត្តិយហិរតតរតហិ តិចិឆសត្តិរឃាពផល៊ រសា ព្គត្តិយហិរតតរតហិ រភាពស្វុលយត្វុកចតិ, ររសរសហិ ព្គស្សុទិឃស្វុល៊ ចិររសរតា ចស្ស បុរិយាតិ តីហិ អរគារសព្យុសលយ្វលជតិតពយ្វាត្វុការចត សយ្យជ្ជត្តិ, យត្ថិយាតិ អរលិកព្យុសលយ្វលជតិតពយ្វាត្វុការចត, បត្ថិយរយពំ អរយាហព្យុសលយ្វលជតិតពយ្វាត្វុការចតាតិ រចឌិតត្ថា៊ អឃរយត្វ សរត្តរបិ, ចិត្វាររា បត រចិត្ថត្ថុសំឃុរត្ត រតតស្វុត្តស្ស (សំ៊ តិ៊ ៥៊១១១-១១៣) ួបរជសរតា ពរហតរត្ថា៊ អបិច ចាលបណ្ឌិតស្វុរត្តបិ (យ៊ តិ៊ ៣៊១៥៥) ព្គរយសំ រតតាត៌ ួប្បត្តិក្កុរយត សត្ថិ ចណ្ណតា អាពយិស្សតិ៊

បររាសហស្សត្តិ អតិររពសហស្សំ៊ ស្វុរាតិ អភិរុពជាតិពា៊ ចិរក្កុរ្វុបិតិ រជចបុត្តសជិសពាឃា, ឧច៌ តាច ឧរព ចណ្ណឃត្តិ, អឃំ បរតត្វ

សការេ ច – វីរាតិ ឧត្តមសូរា វុច្ចន្តិ។ វីរានំ អង្គំ វីរង្គំ, វីរការណំ វីរិយន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ វីរង្គំ រូបំ ឯតេសន្តិ វីរង្គរូបា, វីរិយមយសរីរា វិយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ បរសេនប្បមទ្ទនាតិ សចេ បដិយុទ្ធំ តិដ្ឋេយ្យ បរសេនា, តំ មទ្ទិតុំ សមត្ថាតិ អធិប្បាយោ។ ធម្មេនាតិ "បាណោ ន ហន្តព្វោ"តិអាទិនា បញ្ចសីលធម្មេន។

អរហំ ហោតិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ វិវដ្ដច្ឆទោតិ ឯត្ថ រាគទោសមោហមានទិដ្ឋិអវិជ្ជាទុច្ចរិតឆទនេហិ សត្តហិ បដិច្ឆន្នេ កិលេសន្ធការេ លោកេ តំ ឆទនំ វិវដ្ដេត្វា សមន្តតោ សញ្ជាតាលោកោ ហុត្វា ឋិតោតិ វិវដ្ដច្ឆទោ។ តត្ថ បឋមេន បទេន បូជារហតា, ទុតិយេន តស្សា ហេតុ យស្មា សម្មាសម្ពុទ្ធោតិ, តតិយេន ពុទ្ធត្តហេតុភូតា វិវដ្ដច្ឆទតា វុត្តាតិ វេទិតព្វា។ អថ វា វិវដ្ដោ ច វិច្ឆទោ ចាតិ វិវដ្ដច្ឆទោ, វដ្ដរហិតោ ឆទនរហិតោ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តេន អរហំ វដ្ដាភាវេន, សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឆទនាភាវេនាតិ ឯវំ បុរិមបទទ្វយស្សេវ ហេតុទ្វយំ វុត្តំ ហោតិ។ ទុតិយវេសារជ្ជេន ចេត្ថ បុរិមសិទ្ធិ, បឋមេន ទុតិយសិទ្ធិ, តតិយចតុត្ថេហិ តតិយសិទ្ធិ ហោតិ។ បុរិមញ្ច ធម្មចក្ខុំ, ទុតិយំ ពុទ្ធចក្ខុំ, តតិយំ សមន្តចក្ខុំ សាធេតីតិបិ វេទិតព្វំ។ ត្វំ យន្តានំ បដិគ្គហេតាតិ ឥមិនាស្ស សុករតំ ទេតិ។

២៥៣។ សោបិ តាយ អាចរិយកថាយ លក្ខណេសុ វិគតសម្មោហោ ឯកោកាសគតោ វិយ ពុទ្ធមន្តេ សមប្បស្សមានោ ឯវំ, ភោតិ អាហ។ តស្សត្ថោ – យថា, ភោ, យំ ត្វំ វទសិ, ឯវំ ករិស្សាមីតិ។ សមន្នេសីតិ គវេសិ, ឯកំ ទ្វេតិ វា គណយន្តោ សមានយិ។ អទ្ទសា ខោតិ កថំ អទ្ទស? ពុទ្ធានញ្ហិ និសិន្នានិ ច និបន្នានិ ច កោចិ លក្ខណំ បរិយេសិតុំ ន សក្កោតិ, ឋិតានិ បន ចង្កមន្តានិ ច សក្កោតិ។ តស្មា លក្ខណបរិយេសនត្ថំ អាគតំ ទិស្វា ពុទ្ធា ឧដ្ឋាយាសនា តិដ្ឋន្តិ វា ចង្កមំ វា អធិដ្ឋហន្តិ។ ឥតិ លក្ខណទស្សនានុរូបេ ឥរិយាបថេ វត្តមានស្ស អទ្ទស។ យេភុយ្យេនាតិ បាយេន, ពហុកានិ អទ្ទស, អប្បានិ ន អទ្ទសាតិ អត្ថោ។ តតោ យានិ ន អទ្ទស, តានិ ទីបេតុំ វុត្តំ ឋបេត្វា ទ្វេតិ។ កង្ខតីតិ "អហោ វត បស្សេយ្យ"ន្តិ បត្ថនំ ឧប្បាទេតិ។ វិចិកិច្ឆតីតិ តទេវ តទេវ ឋានំ វិចិនន្តោ កិច្ឆតិ ន សក្កោតិ និដ្ឋំ។ នាធិមុច្ចតីតិ តាយ វិចិកិច្ឆាយ សន្និដ្ឋានំ ន គច្ឆតិ។ ន សម្បសីទតីតិ តតោ "បរិបុណ្ណលក្ខណោ អយ"ន្តិ ភគវតិ បសាទំ នាបជ្ជតិ។ កង្ខាយ វា ទុព្ពលា វិមតិ វុត្តា, វិចិកិច្ឆាយ មជ្ឈិមា, អនធិមុច្ចនតាយ ពលវតី, អសម្បសាទេន តេហិ តីហិ ធម្មេហិ ចិត្តស្ស កាលុស្សិយភាវោ។ កោសោហិតេតិ វត្ថិកោសេន បដិច្ឆន្នេ។ វត្ថគុយ្ហេតិ អង្គជាតេ។ ភគវតោ ហិ វារណស្សេវ កោសោហិតវត្ថគុយ្ហំ សុវណ្ណវណ្ណំ បទុមគព្ភសមានំ, តំ សោ វត្ថបដិច្ឆន្នត្តា, អន្តោមុខគតាយ ច ជិវ្ហាយ បហូតភាវំ អសល្លក្ខេន្តោ តេសុ ទ្វីសុ លក្ខណេសុ កង្ខី អហោសិ វិចិកិច្ឆី។

អថ ខោ ភគវាតិ អថ ភគវា ចិន្តេសិ – "សចាហំ ឥមស្ស ឯតានិ ទ្វេ លក្ខណានិ ន ទស្សេស្សាមិ, និក្កង្ខោ ន ភវិស្សតិ។ ឯតស្ស កង្ខាយ សតិ អាចរិយោបិស្ស និក្កង្ខោ ន ភវិស្សតិ, អថ មំ ទស្សនាយ ន អាគមិស្សតិ, អនាគតោ ធម្មំ ន សោស្សតិ, ធម្មំ អសុណន្តោ តីណិ សាមញ្ញផលានិ ន សច្ឆិករិស្សតិ។ ឯតស្មិំ បន និក្កង្ខេ អាចរិយោបិស្ស និក្កង្ខោ មំ ឧបសង្កមិត្វា ធម្មំ សុត្វា តីណិ សាមញ្ញផលានិ សច្ឆិករិស្សតិ។ ឯតទត្ថំយេវ ច មយា បារមិយោ បូរិតា។ ទស្សេស្សាមិស្ស តានិ លក្ខណានី"តិ។

តឆាទ្វបំ ខ្ពុង្គាកិសង្ការយកាសិ៍ ពឆំទ្វបំ? កិរេយត្ន អន្ទេញ្ញាត ចតួឆ្នាំ? ទ្យូតួរេយតំ តាកេសតេត្ធរេតច យិលិត្ថុរេញ្ញា ប្យុដ្ឋេត –

អាហ ច ទុក្កទំ, កន្តេ តាកេសត, កកចតា ពតត្តិ៍ កិ យហារាឌាតិ? យហាឌេតត ហិរិកេរលោកាសំ ព្រាហ្មាឃុព្រាហ្មលាយ្ស ច អន្តេចាសិក្ខតួរេយ្ស ច ឆាំចទិឃយ្ស អន្តេចាសឹតំ សោត្យអសព្រាហ្មលាតញ្ចា សេលយ្ស ច ព្រាហ្មលាយ្ស អន្តេចាសឹតំ តិសតយាលចាតញ្ចា ឥេយ្សិ, កន្តេតិ៍ ត, យហារាឌ, កកចា ក្យំ្យាឥេយ្សតិ, លាឃំ កកចា ឥេយ្សតិ, ខ្ពង្គិឃា អកិសង្កុទិត្វា តិចាសតតិចតុំ កាឃពាត្តុតពាត្តុំ ឌឹចរបាទ្វតំ លាឃាទ្វបកយត្តុំ ឥេយ្សិ យហារាឌាតិ៍ លាឃំ ឌិរេដ្ឋ សតិ ឌិរេដ្ឋរេឃច៍ តត្យ, កន្តេតិ? តិដ្ឋេពតំ, យហារាឌ, ហឥឃទ្វបំ ឌិប្ឆា ព្យុញ្ញួតកាសេត្វា កេចឃ្យ, ហឥឃបំសំ តឹហទិត្វា ឥេយ្សឃ្យ សឃ្ចាសឃ្យុត្តោតិ៍ ពេល្លាសិ, កន្តេ តាកេសតាតិ៍

តិត្ថារេយត្វាតិ តឹហទិត្វា៍ អត្យសឹតិ ពឆិតស្វុចិ ចិឃ ពតា្វ អត្យសញ្ញិ៍ តឆា ពរេលាត េចត្ត យុត្យការេចា, ពណ្ហារេសាតាត្យសេតត ឌឹឈការេចា, តាសិពរេសាតាត្យសេតត តត្យការេចា, តលិដន្ធាឥេតត ប្យុត្យុលការេចា បកាសិរេតាតិ េចឌិតេត្ឋា៍ ង្គេកាបិ ពណ្ហារេសាតាតឹតិអាឌឹស្យ េចត្ត ព្យុង្គាតំ ពណ្ហារេសារេតស្យ យលំ ចា ឌល្លិកា ចា តត្តុំ, េឆាចិត្វា ឥបិតរេឌតបតាព្យង្គកា ចិឃ េហាត្តិ, តឆា តាសិពរេសារេតស្យ, តាតិបិ ហិ ស្យបទិកយ្ពុកតពក្ខាតបតាព្យង្គកា ចិឃ ច យលិបតាព្យង្គកា ចិឃ ច េហាត្តិ៍ តស្មា ឌិចំ្យាតឹហទិត្វា ពឆិតស្វុចិ ចិឃ ពត្វា យ្យុលបទិឃេត្តេ ង្កបសំហរេត្តា ឥក្កិលាពណ្ហារេសាតំ បេចេរសត្វា តេតា តឹហទិត្វា ចាយពណ្ហារេសាតំ បេចេរសសិ, តេតា តឹហទិត្វា ឥក្កិលាតាសិពរេសាតំ បេចេរសត្វា តេតា តឹហទិត្វា ចាយតាសិពរេសាតំ បេចេរសសិ, តេតា តឹហទិត្វា ប្យុត្យុលកាចំ ឥេយ្សេត្តា រេត្តចលិហេពាត អឆ្លចត្ថុំ ចិឃ ច ស្យុចណ្ហបត្តុំ ចិឃ ច រេត្តកព្ពលបេដេលត ចិឌ្ឍេឌាតសឌិសាឃ ឌិច្យាឃ េពចលកប្យំ តលិដយណ្ហុលំ បដិន្ធារេឥសិ៍

ឃំត្យតាហត្តិ ពស្មា ចិរេត្តសិ? អហឌាំ្យយហាប្យុទិសលក្ខលាតិ សយេត្ថសិត្វា ពេតា “ឌិដ្ឋាតិ េត, តាត, យហាប្យុទិសលក្ខលាតឹ”តិ អាចទិរេឃត ប្យុឆ្ឋិេតា “អាយ, អាចទិឃា”តិ ចត្យុំ សក្កិស្យាយិ៍ សេច បត យំ “កិទិឃាពរេលយ្ស កិឌិស”ត្តិ ប្យុឆ្ឋិស្យតិ , តំ ចត្យុំ ត សក្កិស្យាយិ, ត ឌាតាយឹតិ ទ្យុេត្ត បត អាចទិេឃា ពញ្ញ្ញិស្យតិ “តត្យ ត្វុំ យឃា សព្ពេយ្យតំ ឌាតតត្តាឃ េបសិេតា, ពស្មា អឌាតិត្វា អាពេតាសី”តិ, តស្មា ឃត្ត្យតាហត្តិ ចិរេត្តត្វា អត្យពាត្តិ៍ កកចា ត្យាត្ដ្ឋាតំ យ្យុលេឆាចតដ្ឋាតំ សទឹរបដិឌក្កុតដ្ឋាតំ រាឌរាឌយហាយត្តាឌឹតំ ខ្ពុរេទារេឥហិ សឌ្ឍិ បទិចារេត្វា តិសិត្ថុដ្ឋាតត្តិ ខ្ពុយាតិ ចត្តារិ ឥាតាតិ ឥេបត្វា េសសដ្ឋារេតស្យ អត្តយេសា ឲពកត្តុក្យុដិឃយ្យិ ខ្ពុកាសយកាសិ៍

ពន្ធេត្ត ពន្ធេត្ត ពារេល – “អឃំ កិរ ព្រាហ្មាឃុព្រាហ្មលាយ្ស យាលេចា ង្កតួេរា តាយ ‘ត្យុេទ្ឋា ចា េតា ចា’តិ តឆាពតយ្ស ត្យុទ្ឋកាចំ ឌឹយំសេត្តា ចរតិ, ត្យុទ្ឋឌឹយំសេពា តាយាឃ”ត្តិ បិពេដាំ ឌារេតា៍ ឃយិំ្យឃយិំ្យាេត ត្យុទ្ឋា ចសត្តិ, បញ្ចា កិច្ចាតិ ពតារេតច េហាត្តិ, តាតិ េហដ្ឋា ឥយ្សិតារេតច ៍ តត្ត បន្ធាកត្តុំ អលដ្ឋតឆយ្ពាសេត តិសឹឌិត្វា ឥត្តលចិតំ ចិត្តពឹឌតិ ពេហត្វា យហាឌតយ្ស ឆយ្ពុំ េឥេសេត្ត កកចតិ ង្កតួេរាបិ អចិត្វេរ តិសឹឥតិ៍ ឆយ្ពុយ្សចតបទិេឃាសារេត សន្ធា យត្យុស្សា ស្វាតតាឃ កកចត្តិ តិយេត្តត្វា យាលចយ្យិ ង្កបសដ្ឋយិត្វា ឲចំ ចឥត្តិ – “តាត, អេយត្យុំ កកចា តិយត្តិេតា, ត្វុយ្យិ កកចតា សឌ្ឍិ អាពត្តុ អយ្យាពំ េពេហ កត្តុំ ពេលាយ្យាសី”តិ៍ ប្យុតឌិចេស តឆាពេតា កិត្តុសឈ្ឈុបទិច្យុេតា កាយំ បចិសតិ, ង្កតួេរាបិ បឥចារេរ បឥចារេរ បទិក្កុលាយ្យត្តា បឥាត្យបឌិេពា អត្យពាត្តិ៍ ក្យុលពេហំ បចិដ្ឋេពារេល ឥក្កិលោឥពក្កុហលំ អាឌិ ពត្វា សឌ្ឍា ខ្ពុេលិេពេត្តា តិសឹឥតិ៍ កត្តកិច្ចាចសារេត តឆាពតយ្ស បត្តុំ ក្យុយិឃំ ឥេបត្វា តិសិត្តុពារេល យាលចកយ្ស បិតរាសកត្តុំ សេឌ្ឍត្តិ៍

សោ ឧកាយត្តេ តិសិត្តោ កុដ្ឋិតា្វ បុត អាកត្វា សត្ត សត្តិកេ ឥត្វា កត្វាតុយោឥតំ សុត្វា ករចតា សត្តិយេច ចិហារំ កន្ឋតិ៍

ពត្ត ករចា កិក្ខតំ កត្តកិច្ចបរិយោយសាតំ អាកយត្តោ កត្តយល្តលយាច្ឆុ តិសីឥតិ៍ កិក្ខហិ កត្តកិច្ចំ ពត្វា បត្តឹចទំ បជិសាយត្វា អាកយ្ចេ ចត្តិត្វា ពាលេ អាទោឆិតេ ករចា កត្តក្យជិ បចិសតិ, យាលាចាបិ ករចតា សត្តិយេច កន្ឋតិ៍ ករចា បរិចារត្វា អាកតំ កិក្ខសដ្ឋ៌ កត្តក្យជិប្យុយុតេ ចិតេ ឆ្ពចឥត្វា ភ្ជេឃ្យាឌត្វា កត្តក្យជិ បចិសតិ, យាលាចាបិ បចិសតិ៍ ករចា ល្មក្រយត្វោ អប្យយត្តកំ ពាលំ តិសីឥតិ, យាលាចាបិ អចិត្វុទេ ឆ្ពលៃកេត្តោ តិសីឥតិ៍ ករចា យុហុត្តំ តិសីឥត្វា សីសោក្កយតំ ឥស្សេតិ, – “កោតោ កោតយស្ស ចិហារចេលិ កចិស្សតី”តិ យាលាចា កត្តក្យជិត្វារំ បិឥហត្តោ តិក្ខយិត្វា ឧកាយត្តំ តិសីឥតិ៍ យត្យស្សា បុរេកត្តំ ឥាតំ ឥត្វា កុត្តបិពរាសា សយាឥិត្តារបិសេឆក្កា សុក្តត្តារាសក្កា យាលិកត្តាឥហត្វា ឆយុំ សុលិស្សាយាតិ ចិហារំ អាកន្តត្តិ, ចក្កចត្តិតោ លត្តាចារដ្ឋាតំ ចិយ ហោតិ៍

ករចា យុហុត្តំ សីហសេឃ្យំ កប្យេត្វា ចុដ្ឋាយ បុត្តាការេកត បរិច្ឆិត្តិត្វា សយាបត្តិ សយាបដ្ឋតិ៍ សយាបត្តិតោ ចុដ្ឋាយ យហាឌតស្ស អាកតកាចំ ឆាត្វា កត្តក្យជិតោ តិក្ខយ្ចេ យហាឌតបរិចុតោ កត្តយល្តលយាច្ឆអំ កត្វា បត្តាត្តចរាក្តាសតកោ បរិសាយ ឆយុំ ឥេសតិ៍ យាលាចាបិ អចិត្វុទេ តិសីឥត្វា – “កិ ត្ យោ សយលោ កោតយោ កហស្សិតចសេត បរិសំ ភ្ជស្សាឥត្តោ ចា អបសារឥត្តោ ចា ឆយុំ ឥេសតិ, ភ្ជាហុ តោ”តិ អក្កូកក្លូរំ បឥំ បឥំ បរិក្កល្យាតិ៍ ករចា ពឆាចិឆំ ពឆំ អកចេត្វាច ពាលំ ឆាត្វា ឥេសតំ តិដ្ឋារបសិ៍ យាលាចា ញ្ពយិតា តិយារយត បរិក្កល្យត្តា សត្ត យារស ឧកតោ ចិចរិត្វា ករចតោ កាយត្វារាឌីសុ អល្យយត្តយ្បិ អចក្កលិតំ ត អទ្ទស៍ អតច្ឆរិយត្វោតំ, យំ ញុក្តក្ខតស្ស យត្យស្សក្ខតោ យាលាចា ត បស្សេយ្យ, យស្ស ពៅឆិសត្តក្ខតស្ស លេញ្ញស្សាតិ បឆាតក្ខយិយំ អយត្យស្សក្ខតោ យារោ ឥេចបុត្តោ កហស្សិតចិតក្កយត្តយ្បិ អឌិក្វា ញុក្តក្ខតំ ឧកសំចន្ឋរំ អត្យពត្តិត្វា កិត្វិ អបស្សត្តោ –

“សត្ត ចស្សានិ ករចត្តិ, អត្យពត្តិ បឆាបឥំ;

ឆ្ពតារំ តាឆិកន្ថិស្សំ, សម្ពុទ្ធស្ស សតីយតោ”តិ៍ (សុ៍ តិ៍ ៣៣ប៉) –

អាឌិកាឆាយោ ចត្វា បក្កាយិ៍ ពតោ យាលាចា ចិតត្តសិ – “អហំ ករចត្តំ កោតយំ សត្ត យារស អត្យពត្តយាតោ កិត្វិ ចដ្ឋ ត បស្សាយិ៍ សចេ បតាហំ អញ្ញោបិ សត្ត យារស សត្ត ចា ចស្សានិ ចស្សសតំ ចា ចស្សសហស្សំ ចា អត្យពត្តេយ្យំ, តេចស្ស ចដ្ឋ បស្សេយ្យំ៍ អាចរិយោ ពោ បតស្ស យេ យហល្លកោ, យោកត្លុយំ តាយ ត សក្កា ឌាតិតុំ៍ សយលស្ស កោតយស្ស សការចក្យលោតេច ញុក្តកាចំ ចត្វា យឃ្យាអាចរិយស្ស អារោចេស្សាយី”តិ ករចត្តំ អាបុច្ឆិត្វា កិក្ខសដ្ឋ៌ ចត្តិត្វា តិក្ខយិ៍

អាចរិយស្ស សត្តិកញ្ចុ បត កត្វា – “កច្ឆិ, ពាត ភ្ជត្តរ, តំ ករចត្តំ កោតយំ ពឆាសត្តិយេច សដ្ឋា អត្យក្កតោ”តិ បុច្ឆិតោ, “អាចរិយ, កិំ ចឥសិ? ចក្កចាច្ឆអំ អតិសញ្ញាឆំ, ករក្កំ អតិតឹចំ, ពស្ស ហិ, កោតោ កោតយស្ស អាកាសំ ចិយ អបរិយត្តោ ក្យលាកលោ៍ ពឆាសត្តិយេច, កោ, តំ ករចត្តំ កោតយ”ត្តិអាឌីតិ ចត្វា យឆាឥដ្ឋាតិ ភ្ជត្តិសយហាបុរិសលក្ខលាតិ បជិបិជិយា អាចិក្ខិត្វា កិរិយសយាចារំ អាចិក្ខិ៍ ពោត

ចុត្តំ – “អឆ ខោ វត្តខោ យាលោចោ...បេ... ឲនីយោ ច ឲនីយោ ច កចំ កោតយោ តតោ ច កិរេយ្យា”តិ៍

៩ប័៩៍ តត្ថ សុប្បតិដ្ឋិតបរិសោតិ យថា ហិ អនេញ្ញាសំ ក្នុបិណំ បរិងំ ផេបត្តាតំ អក្កតល់ ចា បហ្សិចា បស្សុំ ចា បទេំ ថុសតិ, ខេចបញ្ញ៉ាចា បត លិឌ្ធិ ហោតិ, វក្លិបត្តាតយ្យំ អក្កតលិនិស្ស ឲកកោដ្ឋានសោច បទេំ វដ្ឋហតិ, ត ឲចំ តស្សៈ តស្ស បត សុចល្លបរិទ្យកតល់ ចិយ ឲកប្បហារេតេច សកល់ បរិងតល់ ក្នុបិ ថុសតិ, ក្នុបិខោ វដ្ឋហតិ៍ តស្មា “សុប្បតិដ្ឋិតបរិសោ ខោ បត សោ កចំ កោតយោ”តិ ចតតិ៍

តត្រិងំ កកចខោ សុប្បតិដ្ឋិតបរិងតាយ – សខេចបិ ហិ កកចា អខេតកសតបេរិទិសំ តរកំ អក្កមិស្សាមីតិ បរិងំ តីហរតិ, តាចខេច តិត្ថដ្ឋានំ ចាតប្បុទិតំ ចិយ កម្ពោរកត្តំ វត្ថមិត្វា បឆចីសយំ ហោតិ, វត្តដ្ឋានយ្យំ អខេត្តា បចិសតិ៍ ទ្មេខេ អក្កមិស្សាមីតិ អកិតីហរន្តស្ស សិខេតនុប្បយាខេលាបិ បន្តខេតា ខេសជិតខេចត្តក្កខេទា ចិយ តមិត្វា បរិងសមីបំ អាកច្ឆតិ៍ តឆា ហិស្ស ឃយកបរិដិហារិយំ កត្វា ឃុកន្ទរបន្តតំ អក្កមិស្សាមីតិ បរិងេ អកិតីហរខេតា បន្តខេតា តមិត្វា បរិងសមីបំ អាកខេតា, ខេសា តំ អក្កមិត្វា ទុតិឃបរិខេងត តាចតិសកចតំ អក្កមិ៍ ត ហិ ចក្កលក្ខលោត បតិដ្ឋាតដ្ឋានំ ចិសយំ កចិតំុ សក្កោតិ៍ តាលុ ចា កល្លខេកា ចា សក្ខរកឆលិ ចា វច្ចារបស្សាខេចា ចា ខេលឡអមិឡ្លាលិកាឌីតិ ចា បុរិមតរាច អបកឆ្ឆន្តិ, តត្ថ តខេត្ថច ច បឆចិ បចិសន្តិ៍ តថាគតស្ស ហិ សីលខេតខេជត បញ្ញាខេតខេជត ធម្មខេតខេជត ជសត្តំ បរិមីតំ អាត្មភាខេចត អយំ យហាបឆវី សយា ឃុក្ខ បុប្បាកិកិល្លា ហោតិ៍ តត្រ តថាកខេតា សយំ បរិងំ តិក្លិបតិ, សយំ វដ្ឋរតិ, សន្តាចខេត្តហិ បរិងតខេលហិ ក្នុបិ ថុសតិ៍

ចក្កានីតិ ទ្វីសុ បរិងេសុ ទេ្វ ចក្កានិ៍ ខេតសំ អរា ច ខេតមិ ច តាភិ ច បរិឡត្តយំ ចុត្តាច៍ សន្តាកាការបរិបុរានីតិ ត្តមិតា បត អយំ ចិខេសខេសា ខេចជិតខេន្តា – ខេតសំ កិរ ចក្កានំ បរិងតលស្ស យខេញ្ញាតាភិ ជិស្សតិ, តាភិបរិច្ឆិន្នា ចដ្ឋខេលខា ជិស្សតិ, តាភិមុលបរិខេក្ខបបខេដ្ឋា ជិស្សតិ, បតាឡត្តមុលំ ជិស្សតិ, អរា ជិស្សន្តិ, អខេរសុ ចដ្ឋខេលខា ជិស្សន្តិ, ខេតមី ជិស្សន្តិ, ខេតមិយលិកា ជិស្សន្តិ៍ ត្តតំ តាច បរិឡត្តអាកតខេយច៍

សន្តហុលចាខេរា បត អតាកខេតា, ខេសា ឲចំ ឥដ្ឋខេន្តា – សត្តិ សិរិ ចខេច្ឆា តត្ថិ ខេសាចត្តិខេកា ចដំសខេកា ចដ្ឋឆាតកំ យឆ្ឆឃុកល់ កក្ខិមីដំ អក្កុសំ ខេតាយខេរា បរិសាខេតា ខេតារណំ ខេសតច្ឆត្តំ ខេតក្កា តាលចល៉ំ ខេយារហត្ថខេកា ចាឡអតីជតី វាលុីចរំ បខេត្តា យលិ កុសុមតាយំ តីលុប្បល់ រត្តុប្បល់ ខេសតុប្បល់ បតុមំ បុណ្ឌរិកំ បុណ្ណឃដេ បុណ្ណបរិតិ សមុខេទ្ទា ចក្កចាឡ ហិមចា សិខេតរុ ចន្ទិមសុរិយា តក្ខត្តានិ ចត្តាខេរា យហាទីបា ខេទ្វបរិត្តទីបសហស្សានិ, អន្តមខេសា ចក្កចត្តិខេញ្ញា បរិសំ វបិតាឃ សខេន្តា ចក្កលក្ខលោខេស្សច បរិចាខេរា៍

អាឃតបហ្សីតិ ឌីឃបហ្សីបរិបុណ្ណបហ្សីតិ អខេត្ថ៍ ឃថា ហិ អនេញ្ញាសំ អក្កបរិខេកា ឌីខេឃា ហោតិ, បហ្សីមត្តខេក ជង្ឃា បតិដ្ឋាតិ, បហ្សីតខេច្ឆត្វា ផបិតា ចិយ ហោតិ, ត ឲចំ តថាកតស្ស ៍ តថាកតស្ស បត ចតុសុ ខេកាដ្ឋាខេសសុ ទេ្វ ខេកាដ្ឋាសា អក្កបរិខេកា ហោតិ, តតិខេយ ខេកាដ្ឋាខេស ជង្ឃា បតិដ្ឋាតិ, ចតុខេត្ថ ខេកាដ្ឋាខេស អារខេក្កត ចខេដ្ឋត្វា ផបិតា ចិយ រត្តកម្ពខេល ខេកណ្ឌុកសជិសា បហ្សីហោតិ៍

ឌីឃដ្គុលីតិ ឃថា អនេញ្ញាសំ កាចិ អដ្គុលិ ឌីឃា ហោតិ, កាចិ រស្សា, ត ឲចំ តថាកតស្ស៍ តថាកតស្ស បត យក្កដស្សេច

ទីឃហត្ថបាទង្គុលិយោ មូលេ ថូលា អនុបុព្វេន គន្ត្វា អគ្គេ តនុកា និយ្យាសតេលេន មទ្ទិត្វា វដ្ដិតហរិតាលវដ្ដិសទិសា ហោន្តិ។ តេន វុត្តំ "ទីឃង្គុលី"តិ។

មុទុតលុណហត្ថបាទោតិ សប្បិមណ្ឌេ ឱសារេត្វា ឋបិតំ សតវារវិហតកប្បាសបដលំ វិយ មុទុ, ជាតមត្តកុមារស្ស វិយ ច និច្ចកាលំ តលុណា ច ហត្ថបាទា អស្សាតិ មុទុតលុណហត្ថបាទោ។

ជាលហត្ថបាទោតិ ន ចម្មេន បដិពទ្ធអង្គុលន្តរោ។ ឯទិសោ ហិ ផណហត្ថកោ បុរិសទោសេន ឧបហតោ បព្វជ្ជម្បិ ន លភតិ។ តថាគតស្ស បន ចតស្សោ ហត្ថង្គុលិយោ បញ្ចបិ បាទង្គុលិយោ ឯកប្បមាណា ហោន្តិ, តាសំ ឯកប្បមាណត្តាយ យវលក្ខណំ អញ្ញមញ្ញំ បដិវិជ្ឈិត្វា តិដ្ឋតិ។ អថស្ស ហត្ថបាទា កុសលេន វឌ្ឍកិនា យោជិតជាលវាតបានសទិសា ហោន្តិ។ តេន វុត្តំ "ជាលហត្ថបាទោ"តិ។

ឧទ្ធំ បតិដ្ឋិតគោប្ផកត្តា ឧស្សង្ខា បាទា អស្សាតិ ឧស្សង្ខបាទោ។ អញ្ញេសញ្ហិ បិដ្ឋិបាទេ គោប្ផកា ហោន្តិ។ តេន តេសំ បាទា អាណិពទ្ធា វិយ ពទ្ធា ហោន្តិ, ន យថាសុខំ បរិវត្តន្តិ, គច្ឆន្តានំ បាទតលានិ ន ទិស្សន្តិ ។ តថាគតស្ស បន អភិរុហិត្វា ឧបរិ គោប្ផកា បតិដ្ឋហន្តិ។ តេនស្ស នាភិតោ បដ្ឋាយ ឧបរិមកាយោ នាវាយ ឋបិតសុវណ្ណបដិមា វិយ និច្ចលោ ហោតិ, អធោកាយោវ ឥញ្ជតិ។ សុខេន បាទា បរិវត្តន្តិ។ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឧភយបស្សេសុបិ ឋត្វា បស្សន្តានំ បាទតលានិ បញ្ញាយន្តិ, ន ហត្ថីនំ វិយ បច្ឆតោយេវ។

ឯណិជង្ឃោតិ ឯណិមិគសទិសជង្ឃោ មំសុស្សទេន បរិបុណ្ណជង្ឃោ, ន ឯកតោ ពទ្ធបិណ្ឌិកមំសោ , សមន្តតោ សមសណ្ឋិតេន មំសេន បរិក្ខិត្តាហិ សុវដ្ដិតាហិ សាលិគព្ភសទិសាហិ ជង្ឃាហិ សមន្នាគតោតិ អត្ថោ។

អនោនមន្តោតិ អនមន្តោ។ ឯតេនស្ស អខុជ្ជអវាមនភាវោ ទីបិតោ។ អវសេសសត្តា ហិ ខុជ្ជា វា ហោន្តិ វាមនា វា, ខុជ្ជានំ ឧបរិមកាយោ អបរិបុណ្ណោ ហោតិ, វាមនានំ ហេដ្ឋិមកាយោ។ តេ អបរិបុណ្ណកាយត្តា ន សក្កោន្តិ អនោនមន្តា ជណ្ណុកានិ បរិមជ្ជិតុំ។ តថាគតោ បន បរិបុណ្ណឧភយកាយត្តា សក្កោតិ។

ឧសភវារណាទីនំ វិយ សុវណ្ណបទុមកណ្ណិកសទិសេន កោសេន ឱហិតំ បដិច្ឆន្នំ វត្ថគុយ្ហំ អស្សាតិ កោសោហិតវត្ថគុយ្ហោ។ វត្ថគុយ្ហន្តិ វត្ថេន គុហិតព្ពំ អង្គជាតំ វុច្ចតិ។

សុវណ្ណវណ្ណោតិ ជាតិហិង្គុលកេន មជ្ជិត្វា ទីបិទាឋាយ ឃំសិត្វា គេរុកបរិកម្មំ កត្វា ឋបិតឃនសុវណ្ណរូបកសទិសោតិ អត្ថោ។ ឯតេនស្ស ឃនសិនិទ្ធសណ្ហសរីរតំ ទស្សេត្វា ឆវិវណ្ណទស្សនត្ថំ កញ្ចនសន្និភត្តចោតិ វុត្តំ, បុរិមស្ស វា វេវចនមេវ ឯតំ។

រជោជល្លន្តិ រជោ វា មលំ វា។ ន ឧបលិម្បតីតិ ន លគ្គតិ, បទុមបលាសតោ ឧទកពិន្ទុ វិយ វិវដ្ដតិ។ ហត្ថធោវនបាទធោវនាទីនិ បន

ឧតុគ្គហណត្ថាយ ចេវ ទាយកានំ បុញ្ញផលត្ថាយ ច ពុទ្ធា ករោន្តិ, វត្តសីសេនាបិ ច ករោន្តិយេវ។ សេនាសនំ បវិសន្តេន ហិ ភិក្ខុនា បាទេ ធោវិត្វា បវិសិតព្វន្តិ វុត្តមេវ។

ឧទ្ធគ្គលោមោតិ អាវដ្ដបរិយោសានេ ឧទ្ធគ្គានិ ហុត្វា មុខសោភំ ឧល្លោកយមានានិ វិយ ឋិតានិ លោមានិ អស្សាតិ ឧទ្ធគ្គលោមោ។

ព្រហ្មុជុគត្តោតិ ព្រហ្មា វិយ ឧជុគត្តោ, ឧជុមេវ ឧគ្គតទីឃសរីរោ។ យេភុយ្យេន ហិ សត្តា ខន្ធេ កដិយំ ជាណូសូតិ តីសុ ឋានេសុ នមន្តិ។ តេ កដិយំ នមន្តា បច្ឆតោ នមន្តិ, ឥតរេសុ ទ្វីសុ ឋានេសុ បុរតោ។ ទីឃសរីរា បនេកេ បស្សវង្កា ហោន្តិ, ឯកេ មុខំ ឧន្នាមេត្វា នក្ខត្តានិ គណយន្តា វិយ ចរន្តិ, ឯកេ អប្បមំសលោហិតា សូលសទិសា ហោន្តិ, បវេធមានា គច្ឆន្តិ។ តថាគតោ បន ឧជុមេវ ឧគ្គន្ត្វា ទីឃប្បមាណោ ទេវនគរេ ឧស្សិតសុវណ្ណតោរណំ វិយ ហោតិ។

សត្តុស្សទោតិ ទ្វេ ហត្ថបិដ្ឋិយោ ទ្វេ បាទបិដ្ឋិយោ ទ្វេ អំសកូដានិ ខន្ធោតិ ឥមេសុ សត្តសុ ឋានេសុ បរិបុណ្ណមំសុស្សទោ អស្សាតិ សត្តុស្សទោ។ អញ្ញេសំ បន ហត្ថបិដ្ឋិបាទបិដ្ឋីសុ សិរាជាលំ បញ្ញាយតិ, អំសកូដខន្ធេសុ អដ្ឋិកោដិយោ, តេ មនុស្សបេតា វិយ ខាយន្តិ, ន តថា មហាបុរិសោ។ មហាបុរិសោ បន សត្តសុ ឋានេសុ បរិបុណ្ណមំសុស្សទត្តា និគូឡ្ហសិរាជាលេហិ ហត្ថបិដ្ឋាទីហិ វដ្ដេត្វា ឋបិតសុវណ្ណាលិង្គសទិសេន ខន្ធេន សិលារូបកំ វិយ ចិត្តកម្មរូបកំ វិយ ច ខាយតិ។

សីហស្ស បុព្ពទ្ធំ វិយ កាយោ អស្សាតិ សីហបុព្ពទ្ធកាយោ។ សីហស្ស ហិ បុរិមកាយោវ បរិបុណ្ណោ ហោតិ, បច្ឆិមកាយោ អបរិបុណ្ណោ។ តថាគតស្ស បន សីហស្ស បុព្ពទ្ធកាយោ វិយ សព្ពោ កាយោ បរិបុណ្ណោ។ សោបិ សីហស្សេវ ន តត្ថ តត្ថ វិនតុន្នតាទិវសេន ទុស្សណ្ឋិតវិសណ្ឋិតោ, ទីឃយុត្តដ្ឋានេ បន ទីឃោ, រស្សកិសថូលអនុវដ្ដយុត្តដ្ឋានេសុ តថាវិធោវ ហោតិ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“មនាបិយេ ច ខោ, ភិក្ខវេ, កម្មវិបាកេ បច្ចុបដ្ឋិតេ យេហិ អង្គេហិ ទីឃេហិ សោភតិ, តានិ អង្គានិ ទីឃានិ សណ្ឋហន្តិ។ យេហិ អង្គេហិ រស្សេហិ សោភតិ, តានិ អង្គានិ រស្សានិ សណ្ឋហន្តិ។ យេហិ អង្គេហិ ថូលេហិ សោភតិ, តានិ អង្គានិ ថូលានិ សណ្ឋហន្តិ។ យេហិ អង្គេហិ កិសេហិ សោភតិ, តានិ អង្គានិ កិសានិ សណ្ឋហន្តិ។ យេហិ អង្គេហិ វដ្ដេហិ សោភតិ, តានិ អង្គានិ វដ្ដានិ សណ្ឋហន្តី”តិ។

ឥតិ នានាចិត្តេន បុញ្ញចិត្តេន ចិត្តិតោ ទសហិ បារមីហិ សជ្ជិតោ តថាគតស្ស អត្តភាវោ, តស្ស លោកេ សព្ពសិប្បិនោ វា សព្ពឥទ្ធិមន្តោ វា បដិរូបកម្បិ កាតុំ ន សក្កោន្តិ។

ចិតន្តរំសោតិ អន្តរំសំ វុច្ចតិ ទ្វិន្នំ កោដ្ដានមន្តរំ, តំ ចិតំ បរិបុណ្ណមស្សាតិ ចិតន្តរំសោ។ អញ្ញេសំ ហិ តំ ឋានំ និន្នំ ហោតិ, ទ្វេ បិដ្ឋិកោដ្ដា បាដិយេក្កា បញ្ញាយន្តិ។ តថាគតស្ស បន កដិតោ បដ្ឋាយ មំសបដលំ យាវ ខន្ធា ឧគ្គម្ម សមុស្សិតសុវណ្ណផលកំ វិយ បិដ្ឋិំ ឆាទេត្វា បតិដ្ឋិតំ។

ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᨸᩁᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨸᩁᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩉᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᩈᨲᩉᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᩈᨾᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩈᩣᨡᩮᩣ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣᨸᩥ ᩑᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨲᩮᩣᨸᩥ ᩑᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨴᩦᨥᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨾᩮᩣ ᩅᩣ, ᨶ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩈᨾᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ "ᨿᩣᩅᨲᨠ᩠ᩅᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᨠᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲᨠ᩠ᩅᩔ᪨

ᩈᨾᩅᨭ᩠ᨭᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩑᨠᩮ ᨠᩮᩣᨬ᩠ᨧᩣ ᩅᩥᨿ ᨻᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩁᩣᩉᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨴᩦᨥᨣᩃᩣ ᩅᨦ᩠ᨠᨣᩃᩣ ᨸᩩᨳᩩᩃᨣᩃᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨳᨶᨠᩣᩃᩮ ᩈᩥᩁᩣᨩᩣᩃᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨾᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᩁᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᨶ ᩑᩅᩴ ᨲᩔ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨸᨶ ᩈᩩᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨳᨶᨠᩣᩃᩮ ᩈᩥᩁᩣᨩᩣᩃᩴ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨾᩮᨥᩔ ᩅᩥᨿ ᨣᨩ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᩈᩁᩮᩣ ᨾᩉᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩁᩈᨣ᩠ᨣᩈᨣ᩠ᨣᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩁᩈᩴ ᨣᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩁᩈᨣ᩠ᨣᩈᩣ, ᩁᩈᩉᩁᨱᩦᨶᨾᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩁᩈᨣ᩠ᨣᩈᨣ᩠ᨣᩦ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩁᩈᩉᩁᨱᩦᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨣ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩦᩅᩣᨿᨾᩮᩅ ᨸᨭᩥᨾᩩᨠ᩠ᨠᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩥᩃᨹᩃᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᨣ᩠ᨣᩮ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᨶᩩᨹᩁᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩉᩣᨸᨵᩣᨶᩴ ᨸᨴᩉᨲᩮᩣ ᩑᨠᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᩉᩥᨸᩥ ᨠᩊᩣᨿᨿᩪᩈᨸᩈᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ ᨠᩣᨿᩔ ᨿᩣᨸᨶᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨸᨶ ᨲᨳᩣ ᩋᨽᩣᩅᩣ ᨶ ᩈᨠᩃᨠᩣᨿᩴ ᩒᨩᩣ ᨹᩁᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮ ᨻᩉ᩠ᩅᩣᨻᩣᨵᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨻᩣᨵᨲᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩔ ᨶᩥᩔᨶ᩠ᨴᨹᩃᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩦᩉᩔᩮᩅ ᩉᨶᩩ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩈᩦᩉᩉᨶᩩ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩦᩉᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩉᨶᩩᨾᩮᩅ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩏᨸᩁᩥᨾᩴ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨸᨶ ᩈᩦᩉᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩴ ᩅᩥᨿ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩥᨿᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩔ ᨧᨶ᩠ᨴᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨸᩁᩥᨾᩉᨶᩩᨠᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩅᩦᩈᨲᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩮ ᩅᩦᩈᨲᩦᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈ ᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩴ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᨠᩮᨧᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣ ᨠᩮᨧᩥ ᨶᩦᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᨾᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨸᨶ ᩋᨿᨸᨭ᩠ᨭᩮᨶ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩈᨦ᩠ᨡᨸᨭᩃᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᨾᩣ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᩃᩣᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩁᩊᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩣᨴᩦᨶᩥ ᨡᩣᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨸᩪᩁᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨸᨶ ᨠᨶᨠᩃᨲᩣᨿ ᩈᨾᩩᩔᩣᨸᩥᨲᩅᨩᩥᩁᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨿ ᩋᩅᩥᩁᩊᩣ ᨲᩪᩃᩥᨠᩣᨿ ᨴᩔᩥᨲᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣ ᩅᩥᨿ ᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩩᩈᩩᨠ᩠ᨠᨴᩣᨮᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᩪᨲᩥᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨧᩥ ᨴᩣᨮᩣ ᨠᩣᩊᩣᨸᩥ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩣᨸᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᩩᩈᩩᨠ᩠ᨠᨴᩣᨮᩮᩣ ᩒᩈᨵᩥᨲᩣᩁᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨾᩣᨶᩣᨿ ᨸᨽᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨴᩣᨮᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩈᩩᩈᩩᨠ᩠ᨠᨴᩣᨮᩮᩣ"ᨲᩥ᪨

បហូតជិវ្ហោតិ អញ្ញេសំ ជិវ្ហា ថូលាបិ ហោតិ កិសាបិ រស្សាបិ ថទ្ធាបិ វិសមាបិ, តថាគតស្ស បន មុទុ ទីឃា បុថុលា វណ្ណសម្បន្នា ហោតិ។ សោ តំ លក្ខណំ បរិយេសិតុំ អាគតានំ កង្ខាវិនោទនត្ថំ មុទុកត្តា តំ ជិវ្ហំ កថិនសូចិំ វិយ វដ្ដេត្វា ឧភោ នាសិកសោតានិ បរាមសតិ, ទីឃត្តា ឧភោ កណ្ណសោតានិ បរាមសតិ, បុថុលត្តា កេសន្តបរិយោសានំ កេវលម្បិ នលាដំ បដិច្ឆាទេតិ។ ឯវំ តស្សា មុទុទីឃបុថុលភាវំ បកាសេន្តោ កង្ខំ វិនោទេតិ។ ឯវំ តិលក្ខណសម្បន្នំ ជិវ្ហំ សន្ធាយ “បហូតជិវ្ហោ”តិ វុត្តំ។

ព្រហ្មស្សរោតិ អញ្ញេ ឆិន្នស្សរាបិ ភិន្នស្សរាបិ កាកស្សរាបិ ហោន្តិ, តថាគតោ បន មហាព្រហ្មុនោ សរសទិសេន សរេន សមន្នាគតោ។ មហាព្រហ្មុនោ ហិ បិត្តសេម្ហេហិ អបលិពុទ្ធត្តា សរោ វិសុទ្ធោ ហោតិ។ តថាគតេនាបិ កតកម្មំ វត្ថុំ សោធេតិ, វត្ថុស្ស សុទ្ធត្តា នាភិតោ បដ្ឋាយ សមុដ្ឋហន្តោ សរោ វិសុទ្ធោ អដ្ឋង្គសមន្នាគតោវ សមុដ្ឋាតិ។ ករវិកោ វិយ ភណតីតិ ករវិកភាណី, មត្តករវិករុតមញ្ជុឃោសោតិ អត្ថោ។

តត្រិទំ ករវិករុតស្ស មធុរតាយ – ករវិកសកុណេ កិរ មធុររសំ អម្ពបក្កំ មុខតុណ្ឌកេន បហរិត្វា បគ្ឃរិតំ រសំ បិវិត្វា បក្ខេន តាលំ ទត្វា វិកូជមានេ ចតុប្បទាគីតិ មត្តាតិ វិយ លឡិតុំ អារភន្តិ។ គោចរបសុតាបិ ចតុប្បទា មុខគតានិបិ តិណានិ ឆឌ្ឌេត្វា តំ សទ្ទំ សុណន្តិ, វាឡមិគា ខុទ្ទកមិគេ អនុពន្ធមានា ឧក្ខិត្តបាទំ អនុក្ខិបិត្វាវ តិដ្ឋន្តិ, អនុពន្ធមិគាបិ មរណភយំ ហិត្វាបិ តិដ្ឋន្តិ, អាកាសេ បក្ខន្ទបក្ខិនោបិ បក្ខេ បសារេត្វា តិដ្ឋន្តិ, ឧទកេ មច្ឆាបិ កណ្ណបដលំ អប្បោថេន្តា តំ សទ្ទំ សុណមានាវ តិដ្ឋន្តិ។ ឯវំ មធុរា ករវិកា។

អសន្ធិមិត្តាបិ ធម្មាសោកស្ស ទេវី – “អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, ពុទ្ធស្សរេន សទិសោ កស្សចិ សទ្ទោ”តិ សង្ឃំ បុច្ឆិ។ អត្ថិ ករវិកសកុណស្សាតិ។ កុហិំ, ភន្តេ, សកុណាតិ? ហិមវន្តេតិ។ សា រាជានំ អាហ, – “ទេវ, ករវិកសកុណំ ទដ្ឋុកាមា”តិ។ រាជា “ឥមស្មិំ បញ្ជរេ និសីទិត្វា ករវិកោ អាគច្ឆតូ”តិ សុវណ្ណបញ្ជរំ វិស្សជ្ជេសិ។ បញ្ជរោ គន្ត្វា ឯកស្ស ករវិកស្ស បុរតោ អដ្ឋាសិ។ សោ “រាជាណាយ អាគតោ បញ្ជរោ, ន សក្កា អគន្តុ”ន្តិ តត្ថ និសីទិ។ បញ្ជរោ អាគន្ត្វា រញ្ញោ បុរតោវ អដ្ឋាសិ។ ករវិកំ សទ្ទំ ការាបេតុំ ន សក្កោន្តិ។ អថ រាជា “កថំ ភណេ ឥមេ សទ្ទំ ន ករោន្តី”តិ អាហ? ញាតកេ ទិស្វា ទេវាតិ។ អថ នំ រាជា អាទាសេហិ បរិក្ខិបាបេសិ។ សោ អត្តនោ ឆាយំ ទិស្វា “ញាតកា មេ អាគតា”តិ មញ្ញមានោ បក្ខេន តាលំ ទត្វា មញ្ជុស្សរេន មណិវំសំ ធមមានោ វិយ វិរវិ។ សកលនគរេ មនុស្សា មត្តា វិយ លឡិំសុ។ អសន្ធិមិត្តា ចិន្តេសិ – “ឥមស្ស តាវ តិរច្ឆានគតស្ស ឯវំ មធុរោ សទ្ទោ, កីទិសោ នុ ខោ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណសិរិប្បត្តស្ស ភគវតោ អហោសី”តិ បីតិំ ឧប្បាទេត្វា តំ បីតិំ អវិជហិត្វា សត្តហិ ជង្ឃសតេហិ សទ្ធិំ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាសិ។ ឯវំ មធុរោ ករវិកសទ្ទោ។ តតោ សតភាគេន សហស្សភាគេន ច មធុរតរោ តថាគតស្ស សទ្ទោ, លោកេ បន ករវិកតោ អញ្ញស្ស មធុរស្ស អភាវតោ “ករវិកភាណី”តិ វុត្តំ។

អភិនីលនេត្តោតិ ន សកលនីលនេត្តោវ, នីលយុត្តដ្ឋានេ បនស្ស ឧមាបុប្ផសទិសេន អតិវិសុទ្ធេន នីលវណ្ណេន សមន្នាគតានិ អក្ខិនិ ហោន្តិ។ បីតយុត្តដ្ឋានេ កណិការបុប្ផសទិសេន បីតវណ្ណេន, លោហិតយុត្តដ្ឋានេ ពន្ធុជីវកបុប្ផសទិសេន លោហិតវណ្ណេន, សេតយុត្តដ្ឋានេ ឱសធិតារកសទិសេន សេតវណ្ណេន, កាឡយុត្តដ្ឋានេ អទ្ទារិដ្ឋកសទិសេន កាឡវណ្ណេន សមន្នាគតានិ សុវណ្ណវិមានេ

ឫណ្ណាទិតេយលិខិតបញ្ញាសវិនាតិ ពាយត្តិ៑

ករាបព្ទេយាតិ ឲត្ត បព្ទយត្តិ សកលំ ចក្ខុកល្លំ អឌិរេប្យតំ៑ ពំ កាឡអចន្ធកស្ស ពាហលឆាឮកំ ហោតិ, រត្តចន្ធកស្ស ចិប្យសត្តំ, ពំយុហុត្តឌាពរត្តចន្ធសឌិសចក្ខុករណ្លាតិ អទេត្វា៑ អទេញ្ញាសព៌្យាអក្តិកល្លា អបរិបុណ្ណា ហោត្តិ, ហត្តិឲ្យសិកកាកាឌិតំ អក្តិសឌិរេសហិ ចិតិក្កទេពហិ កឡឹ្កទហិបិ អក្តិហិ សយត្តាកពា ហោត្តិ៑ ពឆាកពស្ស បត ឆេាចិត្វា យឌ្ជិត្វា ឍបិពយលិក្យឡាត្តកា ចិយ យុត្សិតិគ្គិលស្ទុយបព្ទយាចិពាតិ អក្តិតិ៑

ឫណ្ណាតិ ឫណ្ណលិមំ៑ កយុកត្តទេតិ ឌ្វិត្តិ កយុកាតំ ចេយឡ្សែតាសិកយត្វកេឃេច ឌាពា៑ ឫក្កត្វា បត តលិដេយឡ្សែឌាពា៑ ឡ្តៃាពាតិ បរិសុន្ធា ឡ្តៃសឌិពារកចណ្ណា៑ យុត្វតិ សប្បិយល្ហ ឡ្តៃសារេឥត្វា ឍបិពសពចាវចិហពកប្យាសបដលសឌិសា៑ ឮលសត្តិកាតិ សិឡ្តលិឮលលពាឮលសយាតា, អឃយស្សា ឡ្តៃាពពាឃ ឫបយា៑ សា បតេសា កោឌិ ឃំ កហេត្វា អាកឌ្តិឃយាតា ឫបឌ្តិពីហុប្យយាណា ហោតិ, ចិស្សុជ្ជា ឥក្តិណាចដ្ចទេសត អាចឌិត្វា ឫឌ្ណកា ហុត្វា សត្តិដ្ជតិ, ស្ទចណ្ណផលកយឡ្សែឍបិពរឌពបុប្បឡអកា ចិយ ស្ទចណ្ណឈដទោ តិក្តុយាតា ពិរឆារា ចិយ អទ្រុណប្យការឡ្តៃពេ កយតពលេ ឡ្តៃសឌិពារកា ចិយ ច អពិយតោហរាឃ សិរិឃា ចិទោចតិ៑

ឫណ្ហិ៍្យសឹសេាតិ ត្តដំ បរិបុណ្ណតលិដពទ្យាច បរិបុណ្ណសឹសពទ្យាតិ ឌេ្វ អត្វចេស បដិក្ខ ឮត្តិ៑ ពឆាកពស្ស ហិ ឥក្តិណាកណ្ណទ្ធឡត្តកពោ បដ្ជាឃ ឃំសបដលំ ឫជ្ជហិត្វា សកលំ តលិដំ ណាឥឃយាតំ ប្ទរឃយាតំ កត្វា ចាយកណ្ណទ្ធឡត្តកាឃ បពិដ្ជិតំ, រទេញ្ញា ពាទិ៍្ងាលិ៍្យសបជ្ជា ចិយ ចិទោចតិ៑ បត្ថិយកចិកទៅឌិសត្វាតំ កិរ ត្តយំ លក្ខណំ ចិឌិត្វា រាឌ្ជតំ ឫណ្ហិ៍្យសបដិ អកំស្ទ, អឃំ ពាច ឲកោ អទេត្វា៑ អទេញ្ញា បត ឌតា អបរិបុណ្ណសឹសា ហោត្តិ, កេចិ កប្យសឹសា, កេចិ ផលសឹសា, កេចិ អដ្ឋិសឹសា, កេចិ ឮឡ្តសឹសា, កេចិ បត្តារសឹសា៑ ពឆាកពស្ស បត អារកេក្កត ចដេត្វា ឍបិពំ ចិយ ស្ទបរិបុណ្ណំ ឫឥកបុប្បឡអសឌិសំ សឹសំ ហោតិ៑ ពត្វ បុរិយតយេត ឫណ្ហិ៍្យសចេឌិពសឹសេា ចិឃាតិ ឫណ្ហិ៍្យសឹសេា៑ ឮតិយតយេត ឫណ្ហិ៍្យសំ ចិយ សត្តត្វ បរិយណ្លលសឹសេាតិ ឫណ្ហិ៍្យសឹសេា៑

ត្តយាតិ បត យហាប្ទរិសលក្ខណាតិ កយ៉ុ កយ៉ុសរិក្តកំ លក្ខណំ លក្ខណាតិសំសត្តិ ត្តេយ ចត្វាទេរា កោដ្ជារេស ឲទេកកស្ពុំ លក្ខណេ ឥទេស្សត្វា កឆិពាតិ ស្ទកឆិពាតិ ហោត្តិ៑ ពស្ពា កកចពា លក្ខណស្ទត្វ (ឌី៑ និ៑ ១៑១០០-១០១) ឮត្តាតិ ត្តយាតិ កយ៉ុឌិតិ ឥទេស្សត្វា កទេឆពត្តាតិ ៑ ស្ទត្វចេសត ចិតិត្ថិតំ អសេក្កាទេត្វត ស្ទយក្កលចិលិសិតិឃា ឌិឈតិកាឃដ្ជកឆាឃ ពទេស្សច ស្ទត្វស្ស ចណ្ណតាឃ ឮត្តតយេត កហេពត្តាតិ៑

ត្តេយហិ ពោ, កោ, សេា កចំ កោពេយាតិ, កោ អាចរិឃ, ត្តេយហិ ត្វត្តិសយហាប្ទរិសលក្ខណេហិ សេា កចំ កោពេយា សយត្តាកពោ ឥចតកេរ សយុស្សិពរពតចិចិត្ត ស្ទចណ្ណពោរណំ ចិយ ឃោឌតសឮទេត្តឆោ សត្តាបិលិប្ទុល្លោ បិរិន្ធត្តកោ ចិយ សេលត្តរយ៉ិ្យា ស្ទប្បុប៉ិពសាលទ្រុក្កោ ចិយ ពារាកណបដិយល្កិពកកតពលយិច ច អត្តតោ សិរិចិកចេត លេាកំ អាលោកំ ក្យុយាតោ ចិយ ចរពីតិ ត្តយត្វយ៉ិ ឌិរេបត្វា កិរិឃាចារំ អាចិក្ខិពំ្យ កឆ្ជត្តោ ពោ បតាតិអាឌិយាហ៑

ឲ្យប័លិ៍ៈ ឧក្កិលេសាតិ ឋត្វានញ្ញាណត្វា វា និសីទិត្វា វា និបជ្ជិត្វា វា កាយំ អភិនីហរន្តានំ ឧក្កិលេសបរិភោគ បូរទោ ហោតិ ៕ សតតបរិបិហារិយំ កិរទេតំ ៕ នាតិទូរេបរិនំ ឧក្ខេបតីតិ តំ ឧក្កិលេសបរិនំ ន អតិទូរេ ឧបេបស្សាយីតិ ឧក្ខេបតិ ៕ អតិទូរេញ្ញាអភិហរិយយានេន ឧក្កិលេសបរិនេន វាយបរិនោ អាគន្តិយយានោ កន្តេស្សុ, ឧក្កិលេសបរិនោបិ ទូរេ គត្វា ន សក្កុណេយ្យ, អាសន្នេយេន បតិដ្ឋហេយ្យ, ឲ្យចំ សតិ បឧបិនេស្ថនោ នាយ ហោតិ ៕ ឧក្កិលេសបរិនេ បន បយាលោនេន ឧក្ខេត វាយបរិនោបិ បយាលោនេន ឧក្ខេរិយតិ, បយាលោន ឧក្ខេតា បតិដ្ឋហន្តាបិ បយាលោយេន បតិដ្ឋាតិ ៕ ឲ្យវយនេន តទាកតស្ស ឧក្កិលេសបរិនកិច្ចំ វាយបរិនេន និយមិតំ, វាយបរិនកិច្ចំ ឧក្កិលេសបរិនេន និយមិតន្តិ វេទិតព្ពំ ៕

នាតិសីឈន្តិ ឧិវា ឧិហារកត្តព្វាយ កន្តេន្តា កិក្លុ ឧិយ ន អតិសីឈំ កន្តតិ ៕ នាតិសលិកន្តិ យថា បច្ឆតោ អាគន្តេន្តា ឧ្ឍកាសំ ន លកតិ, ឲ្យចំ ន អតិសលិកំ កន្តតិ ៕ អដ្ឋេចេន អដ្ឋចន្តិ ឧណ្ហេកេន ឧណ្ហកំ, នសត្វិ ឧក្ខានេយតីតិ កម្ពីរេ ឧនេក កន្តេន្តា ឧិយ ន ឧរ្ខាទំ ឧក្ខានេយតិ ៕ ន ឧ្កានេយតីតិ ទុក្លសាលារេឈនឧណ្ហក្កុសបរិនោ ឧិយ ន បច្ឆតោ ឧ្ឍសក្កាបតិ ៕ ន សន្តានេយតីតិ ឧ្ឍពទ្ធាតាពឌ្ឍានេនហិ បរិនំ កោរេដ្ឋន្តា ឧិយ ន ឆន្ទំ កនេរាតិ ៕ នឧិនានេយតីតិ យត្តទូបកំ កីឡូអារេបន្តា ឧិយ ន ព្លតោ ឧិតោ ឋ ឋារេលតិ ៕ អឈេរកោយោឋាតិ ហេដ្ឋិយកោយោឋ ព្លត្ថាតិ, ឧ្ឍបរិយកោយោ នាឋាយ ឧបិតវុឋណ្ហបជិយា ឧិយ និច្ចលេ ហោតិ ៕ ទូរេ ឧត្វា ឧ្ឍលេកេន្តា ហិ ព្យឌ្ឍានំ ឧិតកាឋំ វា កយនកាឋំ វា ន ឌានាតិ ៕ កាយពាលេនាតិ ឆាហា លិបន្តា សរីរទោ សេឧហិ ឫច្ចន្តេហិ ន កាយពាលេន កន្តតិ ៕ សណ្ឋាកោយនេឋាតិ កិចំ អបរិចទេត្វា ទាហុលេឋាឧ ចុត្តកាកាបលេកិតឋេសេនេច អបលេកេតិ ៕

ន ឧ្ឍន្តិអាឌីសុ នក្ខត្តាតិ កលោន្តា ឧិយ ន ឧ្ឍិ ឧ្ឍលេ្លាកេតិ, នដ្ឋ កាកលិកំ វា យាសកំ វា បរិយោសន្តា ឧិយ ន អឆោ ឧ្ឍលេកេតិ, ន ហត្ថិអស្សាឧយោ បស្សន្តា ឧិយ ព្លតោ ឧិតោ ឋ ឧិបេក្ខយានោ កន្តតិ ៕ យុកមត្តន្តិ នឋឧិឧត្វិយត្ត ឋក្ខិ ឧបេត្វា កន្តន្តា យុកមត្តំ បេក្ខតិ នាយ, ភកវាបិ យុកេ យុត្តោ សុឧត្តអាឌានីយោ ឧិយ ឲ្យត្តកំ បស្សន្តា កន្តតិ ៕ តតោ ឋស្ស ឧ្ឍត្តទីតិ យុកមត្តតោ បរំ ន បស្សតីតិ ន ឋត្តព្ពំ ៕ ន ហិ ក្សដ្ឋំ វា កឋាដំ វា កន្តោ វា លតា វា អាឋទិត្វំ សក្កោតិ, អឋ ល្វស្ស អនាឋរលោកាលស្ស អនេកាតិ ឋក្កាឋាឡអសហស្សាតិ ឲ្យកក្កលោនេឋ ហោន្តិ ៕ អត្តរឈន្តិ ហេដ្ឋា យហាសក្យលុឌាយិសុត្ត ព្លត្ថលិលតោ បដ្ឋាយ អត្តរឈំ, ព្លឌ ឈទ៌ាយូរតោ បដ្ឋាយ វេទិតព្ពំ ៕ នកាយន្តិអាឌិ បកតិព្លរិយបនេឆនេឋ បឋិសតីតិ ឧស្សនត្វំ ទុត្តំ ៕ ឧលិន្តយនុស្សានំ និឋឈទកំ បឋិសន្តោបិ ហិ តទាកេត ឈេនំ វា ឧ្កក្កន្តិ, បឆឹ វា ឧ្ឍកន្តិ, ភកវា បន បកតិកយនេនេឋ កន្តតិ ៕ នាតិទូរេតិ អតិទូរេ បរិឋត្តន្តេន ហិ ឲ្យកំ ឧក្កេ បឧឋារេ បិដ្ឋិកាកេន កន្តា និសីទិតព្ពំ ហោតិ ៕ នាច្ចាសន្នេតិ អច្ចាសន្នេ បរិឋត្តន្តេន ឲ្យកំ ឧក្កេ បឧឋារេ បុរតោ កន្តា និសីទិតព្ពំ ហោតិ ៕ តស្មា យស្មឹ បឧឋារេ ឧិតេន បុរតោ វា បច្ឆតោ វា អកន្តា និសីទិតព្ពំ ហោតិ, តត្ថ បរិឋត្តតិ ៕

បរិហិនាតិ កឌិឋាតាឆាឆិកោ ឧិយ ន អាសនំ ហត្ថេហិ កហេត្វា និសីទតិ ៕ បក្កិបតីតិ យោ កិញ្ចិ កយំ កត្វា កីឡូអន្តោ ឧិតកោឋ បតតិ, យោបិ ឧ្ឍរិយំ អង្គំ និស្សាយ និសិន្នោ ឈសន្តោ យាឋ បរិយង្កា កន្តតិ, បរិយង្កំ វា និស្សាយ និសិន្នោ តឆេឋ យាឋ ឧ្ឍរិយង្កា អាកន្តតិ, សព្ពោ សោ អាសនេ កាយំ បក្កិបតិ នាយ ៕ ភកវា បន ឲ្យចំ អកត្វា អាសនស្ស យឌ្ឍេ្យលព្ពំ ឆារេន្តោ ឧិយ ត្វលបិចុំ ឧបេន្តោ ឧិយ សណិកំ និសីទតិ ៕ ហត្ថក្កុច្ចន្តិ បត្តយុឧឋដ្ឋិយំ ឧ្ឍកពិន្ទុឧបនំ យក្ខិកពីឌនិយា បណ្ហវេឆ្ឆនឋាលនាឌិ ហត្ថេន អសំយតការលា ៕ បាទក្កុច្ចន្តិ

ន លព្ភតីតិ ន កាឃតិ៑ ន គព្យតីតិ ន ឍ្លឹងតិ៑ ន ចេឆតីតិ ន ចលតិ៑ នបរិតប្បតីតិ កឃបរិតប្បនាឃបិ តណ្យាបរិតប្បនាឃបិ ន បរិតប្បតិ៑ ឲកេដ្ឋា ហិ ឥយ្យុគឆាឌិតំ អត្តាឃ អាគន្តា យត្យេឃ្យុ ចត្តិត្វា ជ៊េតស្យុ "សក្លិឃ្យាមិ ត្យ េលា េតរំ ឌិត្តុំ គណ្យន្តា ឥយ្យុំ ចា គេឆត្យុំ, បធ៌្យាចា បុន្និេតា ចិឃ្យេឌ្ឃត្យុំ, កត្តាត្យេយាឥតំ ចា គាត្យ"ន្តិ កឃបរិតប្បនាឃ បរិតប្បតិ៑ ឲកេដ្ឋា "យតាបិ ត្យ េលា េឃ ឃាក្យ អាគន្តិឃ្យតិ, យតាបំ អត្តូរលឌ្ឃគ"ន្តិ ចា តណ្យាបរិតប្បនាឃ បរិតប្បតិ៑ តក្យកឃយ្យិ តឃ្យ តត្តីតិ ន បរិតប្បតិ៑ ចិេចគាចេដ្ឋាតិ ចិេចេគ តិន្ហាេត អាចដ្ឋយាតេរា ហុត្វា៑ ចិេចគចេត្វាតិបិ បារេធា, ចិេចគចត្តឃុេត្វា ហុត្វាតិ អេត្ថា៑ ចិេចគចត្តំ តាឃ គតកត្តគិដ្ឋឃ្យ កិក្លុេតា ឌិចាចិហាេរ រយឆចិបឃ្យតាចេរត ម្ហុលគយ្ឌ្ឍាតំ គេហត្វា បល្លក្កំ អាក្យុឌិត្វា តិរឹងតំ៑ ឲចំ តិរិន្តុឃ្យ ហិ ឍ្លទិឃាបេធា ង្កបរេន្តា េហាតិ៑

ន បត្តុំ ង្គ្នាេយតីតិអាឌឹស្យុ ឲកេដ្ឋា បត្តយុលចដ្ឋិឃា ង្គគកាតំ អាហរេន្តា ចិឃ បត្តុំ ង្គ្នាេយតិ, ឲេគា បារិឥបិដ្ឋិឃំ ធេបេន្តា ចិឃ ឍ្លតាេយតិ, ឲេគា ពាន្លិ គត្វា គណ្យាតិ, ឲេគា ឍ្លេតា ចិេតា ច ឍន្តាេបតិ, ឲចំ អគត្វា ង្គេកាហិ ហេត្វហិ គេហត្វា ថ្មាបគំ តាេយត្វា ង្គគំ បដិក្កណ្យាតីតិ អេត្ថា៑ ន សយ្យរិចត្តគន្តិ បរិចេត្តត្វា បធេយេច បត្តបិដ្ឋិ ន េឆាចតិ៑ តាតិត្វេទតិ ឃឆា តិរិន្តាររតេតា ត្វេទ បតតិ, ន ឲចំ លេឌ្ឍតិ៑ តាដ្ឋារេន្តិ បារយ្យុេលឃេច ន លេឌ្ឍតិ៑ ចិដ្ឋឌ្ឍឃយាេតាតិ ចិគិរេន្តា, ឃឆា បដិក្កាហេគា េតយតិ, ន ឲចំ លេឌ្ឍតិ៑

តាតិេឆាគន្តិ ឃឆា ឲកេដ្ឋា បារិេឌ្ឋា អប្យិឌ្ឋតំ ឥេឃ្យេន្តា យដ្ឋយត្តេយច គណ្យាតិ, ន ឲចំ៑ អតិពាហុន្តិ ឃាបតយត្តេតា អតិេទគំ៑ ព្យញ្ជូតយត្តាឃាតិ ព្យញ្ជូតឃ្យ យត្តា តាឃ ឍ្លឥតេតា ចត្យេត្វា កាេគា៑ ឲកេដ្ឋា ហិ កេត្ត យតាេប កត្តុំ ពាហុំ គណ្យាតិ, ព្យញ្ជូេត យតាេប ព្យញ្ជូតំ ពាហុំ៑ សត្វា បត តឆា ន គណ្យាតិ៑ ន ច ព្យញ្ជូេតតាតិ អយតាបធ៌្យាព្យញ្ជូតំ ធេបត្វា កត្តេយច ក្យុញ្ជូេន្តា, កត្តុំ ចា ធេបត្វា ព្យញ្ជូតេយច លាឥេន្តា ព្យញ្ជូេតត អាេលាបំ អតិតាេយតិ តាឃ៑ សត្វា ឲគន្តទិគំ ព្យញ្ជូតំ គណ្យាតិ, កត្តយ្យិ ព្យញ្ជូតយ្យិ ឲគេតាច តិដ្ឋន្តិ៑ ដ្ឋតិក្កត្តិ តឆាគតឃ្យ ហិ បុត្យុឌិចា្យឃ ឥន្តាតំ ង្កបតឹតេកាឌតំ ដ្ឋតិក្កត្តំ ឥេន្តហិ ឬដ្ឋយត្តេយច សណ្យារលឹឃបិដ្ឋចិេលបតំ ចិឃ េហាតិ, តព្វា ឲចយាហ៑ ន យុេល អចសិដ្ឋាតិ េបលិក្លុរបេត្ត បតិទ៌តាឥគពិត្ត ចិឃ ចិតិចត្តិត្វា បេរគលេយច ឃាតិ, តព្វា អចសិដ្ឋា ន េហាតិ៑ រេសបដិរំេចឌីតិ យឥ្យុទិត្តគក្យគាឌិេរ ឌាតាតិ៑ ព្យន្លាតធ៌្យាអត្តយេរា បារតឹេឃបិ ឌិេន្ហាឌា បក្លិត្តាច េហាតិ, េតត េតរំ សន្ហាេត្វច រេរា បាគេដា េហាតិ, រេសេគឆា បត តត្តិ៑

អដ្ឋក្ករយត្តាគតន្តិ "េតច ឥចាឃា"តិ ចុេត្តហិ អដ្ឋហិ អេក្កហិ រយត្តាគតំ៑ ចិស្យុន្លិយេក្ក បតឃ្យ ចិតិឌ្ឋេឃា អាគេតាតិ សន្ហាសចស្យុេត្ត ចុត្តេយតំ៑ ហេត្វស្យុ េឆាេតស្វុតិ សត្វា គិំ គេទាតិ? បធយំ បត្តឃ្យ គហលដ្ឋាតំ េឆាចតិ៑ តត្វ បត្តុំ គេហត្វា ស្យុលុយឌាលហត្វំ េបេរត្វា ឥេត្វ ចាេរ សដ្ឋារេទតិ៑ ឲត្តាចតា េបលិក្លុរបេត្ត បតិទ៌តាឥគំ ចិឃ ចិតិចត្តិត្វា គន្ឋតិ៑ ន ច អតត្វិេគាតិ ឃឆា ឲកេដ្ឋា បត្តុំ អាឆារេគ ធេបត្វា បេត្ត ង្គគំ ន បុដ្ឋាតិ, រេឌ បតេន្ត អដ្ឋ្យបក្លុតិ, ន ឲចំ គេទាតិ៑ ន ច អតិេចលិត្យុក្លិតិ ឃឆា ឲកេដ្ឋា បយាណាតិក្កត្តំ អារក្លុ ធេបតិ, ក្យុឌ្ឌិត្វា ចា បេត្ត ង្គគំ បុឌ្ឋិត្វា ឌឹចេរកាគន្តុំ បេចេរត្វា បត្តុំ ង្គឥេទត អក្កយិត្វា គណ្យាតិ, ន ឲចំ គេទាតិ៑

ន ច អនុយោគស្សាតិ ឯវា ហិ ភុត្តមត្តោច ភាវទេយ្យ ភត្តត្ថាយ ទោគត្តេស្ស លោតញ្ញត្តេស្ស មនុស្សេស្ស ភុញ្ជិត្វា អភាកេតស្វេច អនុយោគំ អារភតិ, តតោ សព្ពកម្មាតិ លខេណ្ឌត្វា ឲកទេច្ច អាកច្ឆន្តិ, ឲកទេច្ច អភាកតាច ហោន្តិ, អយំ កាលំ អតិភាមេតិ។ ឯវាបិ មនុស្សេស្ស អាកន្ត្វា អនុយោគត្ថាយ ចក្ខិត្វា តិសិន្នេស្ស អនុយោគំ អកត្វាច “កធំ តិស្ស, កធំ ចុស្ស, កធំ ស្សុមត, កធំ តិស្សេ, កធំ ចុស្សេ, កធំ ស្សុមតេ, កច្ចិត្ថ អទោកា, សស្សំ សម្បន្ន”ន្តិអាទិំ បរិបុច្ឆន្តំ កធំ សមុដ្ឋាបេតិ, អយំ អនុយោគស្ស កាលំ អតិភាមេតិ, មនុស្សានំ បភ ឮកាសំ ទាត្វា អាយាចិតកាលេ កទោន្តោ ភាតិភាមេតិ ភាម, សត្ថា តធា កទោតិ។

ន ចំ ភត្តន្តិ កិំ ភត្តំ ភាមេតំ ប្តត្តលាលំ អតិកិលិត្តន្តិអាទីតិ ចត្វា ន ករហតិ។ ភអញ្ញា ភត្តត្តិ ប្ញាតភាយ ចា បុគឌិចសាយ ចា ភត្តំ ប្តប្បាទេស្សាមីតិ ហិ អនុយោគំ កទោន្តោ អញ្ញា ភត្តំ បដិកច្ចតិ។ ឯវា ចា – “យាច យាត្យកាយាតំ ភត្តំ បច្ចតិ, តាច អនុយោគំ កទិស្សាមិ, អធ មេ អនុយោគាចសានេ អត្តនោ បក្កភត្តតោបិ ទោកំ ឥស្សន្តី”តិ អនុយោគំ ចទេណ្ឌតិ, អយម្បិ បដិកច្ចតិ ភាម។ សត្ថា ន ឲចំ កទោតិ។ ន ច មុច្ចិត្យកាមោតិ ឲកទេច្ចា ហិ បដិសំមុច្ចិត្វា កច្ឆតិ, ទេចកោត អនុចាត្ថិតទេត្តា ហោតិ។ សត្ថា បភ ន ឲចំ កច្ឆតិ, បរិសាយ មទេញ្ញធិតោច កច្ឆតិ។ អច្ចកាដ្ឋត្តិ ឯវា ហិ យាច ហត្ថកជ្ជិតោ ប្តក្កបិត្វា បិរុបតិ, តស្ស អច្ចកាដ្ឋំ ភាម ហោតិ។ ឯវា យាច កោបប្ពកា ឮតានទេត្វាច បិរុបតិ, តស្ស អច្ចកាដ្ឋំ ហោតិ។ ឯវាបិ ប្តភតោ ប្តក្កបិត្វា ប្តគេរំ ចិចទិត្វា យាតិ, តស្សាបិ អច្ចកាដ្ឋំ ហោតិ។ ឯវា ឲកំសំ កត្វា ឆតំ ចិចទិត្វា យាតិ, តស្សាបិ អច្ចកាដ្ឋំ។ សត្ថា តំ សព្ពំ ន កទោតិ។

អល្លិតត្តិ យធា អញ្ញោសំ សេឌេត តិត្តំ អល្លិយតិ, ន ឲចំ សត្ថុ។ អបកដ្ឋត្តិ ពលិសាដកោ ចិយ កាយតោ មុច្ចិត្វាបិ ន តិដ្ឋតិ។ ចាតោតាតិ ទេចមុត្តាតោបិ ប្តដ្ឋហិត្វា ចាលេត្យំ ន សក្កោតិ។ បិឌមល្លភាគុយោកត្តិ ពូដ្ឋកាយ ឈំសភាទីហិ បិឌសោកាគុយោកំ។ បក្លាលេត្វាតិ បិឌេទេតច បិធំ ឆោចិត្វា។ សោ ទេតច អត្តញ្ញាពាឈាយាតិអាទីតិ ន បុទេញ្ញតិចាសទេចតោបរិយកាណាតំ អត្ថិតាយ ចឥតិ, ព្ហទិយាបឆសត្តតំ បភ ជិប្វា អនុយាទេតត ចឥតិ។ ឥមុត្តិ បរិយត្តិឥម្ពុំ។ ន ប្តស្សាទេតីតិ កិំ មហាទេកិក, កិំ មហាកុដ្ឋម្ពិកាតិអាទីតិ ចត្វា ទេកហស្សិតចទេសត ន ប្តស្សាទេតិ។ ន អបសាទេតីតិ “កិំ, ប្តបិសក, កធំ ទេត ចិហាទេមទេក្ក ទានទេតា? កិំ ភទេយត ភាកច្ឆសិ? ន ហិ ភិក្ខូ កិច្ចិ អច្ចិគិត្វា កលាន្តិ, យា ភាយិ”តិ ចា “កិំ ត្យយំឲចំ មច្ឆទិយដីចិតំ ភាមា”តិ ចា អាទីតិ ចត្វា ទេកហស្សិតទេបទេមត ន អបសាទេតិ។

ចិស្សុទេថ្ងាតិ សិតិទេណ្ឌា អបលិតុទេណ្ឌា។ ចិទេញ្ញាទេយ្យាតិ ចិញ្ញាបតិទេយា បិកទេជា, ចិស្សុដ្ឋត្តាទេយច ទេចស ចិទេញ្ញាទេយ្យា ហោតិ។ មញ្ជុតិ មធុទោ។ សចតិទេយាតិ សោតសុខោ, មធុរត្តាទេយច ទេចស សចតិទេយា ហោតិ។ ពិន្ទុតិ សម្បិណ្ឌិតោ។ អចិសាទីតិ អចិសទេជា, ពិន្ទុត្តាទេយច ទេចស អចិសាទី ហោតិ។ កម្ភីទោតិ កម្ភីរសមុដ្ឋិតោ។ តិន្នាទីតិ តិន្នាឥចា, កម្ភីរត្តាទេយច ទេចស តិន្នាទី ហោតិ។ យធាបរិសន្តិ ចក្កចាឡអបរិយន្តម្បិ ឲកាពាឡបរិសំ ចិញ្ញាបេតិ។ ពាហិណ្ឌាតិ អព្ភុលិមត្តម្បិ បរិសតោ ពាហិណ្ឌា ន កច្ឆតិ។ តស្មា? សោ ឲចទ្ទុបិ មធុស្សុទោ អកាទេលា យា ភស្សីតិ។ ឮតិ ភកចទេតា ឈោទេសា បរិសាយ មត្ថកេតច ចទតិ។

អចេលកយោគាតិ សិទស្មិំ អញ្ជលិំ ឥបេត្វា ភកចន្តំ ឮទេលកេត្វាច បច្ចោសក្កិត្វា ឥស្សតចិដហតដ្ឋានេត ចក្ខិត្វា កច្ឆន្តិ។ អចិដហិតត្តាតិ ឯវា ហិ កធំ ស្សុត្វា ចុដ្ឋិតោ អញ្ញា ឋិដ្ឋស្សុតាឌិកំ កធំ កទេធន្តោ កច្ឆតិ, ឲស សការេចត ចិដហតិ ភាម។ ឯវា បភ ស្សុតឥម្ពុកធាយ ចណ្ឌុ

កេចេន្តោច កច្ឆតិ, អយំ ត ចិដហតិ តាយ, ទុចំ អចិដហត្តកាដេច បក្កយត្តិ៍ កច្ឆន្តត្តិ រដ្ឋយត្តចសេត រតាតសត្តុទ្ទោងំ ឃុចណ្ឃិក្កុំ ចិយ កច្ឆន្តិ៍ អដ្ឋសាយ ជិតត្តិ សយុស្សិតាកញ្ចាតបន្តាតំ ចិយ ជិតំ អដ្ឋសាយ៍ តេតា ច កិសេយ្យាតិ ចិត្តារេទ្ធា កុសេលា កេឆតុំ អសេក្កាតេត្តា អចសេសេ កុសេលា សំលិបិត្ធា កលិបំ ចិយ ឃុត្តកពាដ្ឋំ ចិយ ច កត្ធា ចិស្សេដ្ឋេត្តា ទុចយាហ៍ អយសេត្ត អឆិប្បាសេយា – យយា កឆិតកុសេលាហិ អកឆិតាច ពាហុតរា៍ យហាបឆចិយហាសយុដ្ឋាគសេយា ចិយ ហិ តស្ស សេកាសេតា អតន្តា អប្បសេយ្យា កុលា អាកាសយិច ចិត្តារិតាតិ៍

១៥០៍អប្បដិសំចិជិសេតាតិ អចិញ្ញាតអាកាយតោ៍ បញ្ញាខិសេត ប្តុបសព្ទយត្តេត ហិ ឌិចរបរិកយុាជិសយសេយ ចា ទុកំ តិចាសេត្ធា សទិរកញ្ញាតសយសេយ ចា ប្តុបសព្ទយិត្ធា តេតាច បដិតិចត្តិតញ្ញាំ សេហាតិ, បដិសត្តារយត្តយ្យិ ត ឌាយតិ៍ បុរេតរំ បត ឆ្ពកាសេស កាទិសេត ជិចាដ្ឋាតំ សយុឌ្ឍិត្ធា ឌិចរំ បិរុបិត្ធា កិក្កុ ចិចិសេត្ត ជាតេត តិឃិគតិ, តំ អាកត្តា បស្សត្តា គស្សេតតបិ បឃិគត្តិ, បដិសត្តាសេរា ឌាយតិ, បញ្ចាញ្ចាកេលំ ចា ឆយុកឆា ចា លគ្គតិ៍ តយុា បឡិតា ឆ្ពកាសំ កាសេត្តិ៍ សេសា ច តេសំ អញ្ញាតេរា, សេតស្ស ទុតគសេហាសិ៍ ខិសេណ្ហា ចុសេដ្ឋាតិ អត្តតោ ប្តុកុតកាចំ អកេឆត្ធា កយុា ទុចយាហ? ញុដ្ឋា តាយ អតុដ្ឋយសយុត្តា សេហាត្តិ, យហល្លកកាចំ ពាត្ធា ឃិឈំ ឆ្ពកាសំ កទិស្សតីតិ ទុចយាហ៍

១៥១៍ឆ្ពរយិយ ឆ្ពកាសយកាឃិតិ តេចកេត ប្តុដ្ឋាយ ខ្លិឆា កិឌ្ឍិត្ធា ឆ្ពកាសយកាឃិ៍

សេយ សេយតិ សេយ យយា៍ តារិសយាតសច្ចយាតិ តារិសយាតតាយំ ត្តុត្តិលិក្កុំ, សេតត អច្ចាតញ្ញាតិ តារិសយាតសច្ចយា, ត្តុត្តិលិសេក្កត ចត្តញ្ញាតិ សេចាហាសេកុសលតាយ ទុចំ ចគតិ៍ បហុតខិសេច្ចាតិ បុឆុលខិសេច្ចា៍ តិត្តាយសេយតត្តិ តឹហរ ទុតំ៍

១៥២៍កេចលីតិ សកលកុលាសយុសេត្តា៍

១៥៣៍បច្ចកាឃិតិ ទុកប្បហាសេរត បុច្ឆិសេត អដ្ឋ បញ្ចាញ្ចាកសេរាសេត្តា បតិអកាឃិ៍ សេយា សេចឌិតិ សេយា ចិគតិ ឌាតាតិ, ឃស្ស បុត្តាតិចាសេសា បិកេដោ៍ សក្កាបិយញ្ចា បស្សតីតិ ជិត្តាចក្កុកោលំ កឆិតំ៍ ឌាតិក្ខុឃំបសេត្តាតិ អរហត្តំ បសេត្តា៍ អកិញ្ញា សេចាឃិសេតាតិ តំ អរហត្តំ អកិឌាតិត្ធា សេចាឃិសេតា សេចាសាតប្បសេត្តា៍ យុតីតិ អរហត្តកោលាសេយាតេតស្សេត សយត្តាកេតា៍

ចិស្សុដ្ឋត្តិ បល្ហូរំ៍ យុត្តំ រាកេហីតិ កិលេសរាកេហិ យុត្តំ៍ បហីតឌាតិយសេលាតិ ឌាតិក្ខុយប្បត្តត្តា បហីតឌាតិកោ, ឌាតិបហាសេតតេច បហីតយសេលា៍ ព្រហ្មចរិយស្ស កេចលីតិ ឃំ ព្រហ្មចរិយស្ស កេចលី សកលកាសេចា, សេតត សយត្តាកេតា, សកលចតុយក្កព្រហ្មចរិយចាសេសាតិ អសេត្ធា៍ បរិកុ សព្ទាឆយុាតត្តិ សសេត្តាសំ សេលាកិយសេលាកុត្តរឆយុាតំ អកិញ្ញាយ បរំ កេតា, សព្ទាឆយុ អកិឌាតិត្ធា ជិសេតាតិ អសេត្ធា៍ បរិកុតិ ចា ទុត្តាចតា បរិញ្ញាបរិកុ បញ្ចាត្តំ ឍន្ធាតំ, បហាតបរិកុ សព្ទាកិលេសាតំ , កាចតាបរិកុ ចតុត្តំ យក្កាតំ, សដ្ឋិកិរិយាបរិកុ តិសេរាឆស្ស, សយាបត្តិបរិកុ សព្ទាសយាបត្តីតត្តិ អយសេត្ធា ចុសេត្តា៍ បុត សព្ទាឆយុាតត្តិ ត្តាយិតា អកិញ្ញាបរិកុ ចុសេត្តាតិ៍ ញុសេដ្ឋា តាឌិ បចុច្ចតីតិ តាជិសេសា ឍហិ អាកាសេហិ បរំ កេតា សព្ទាកាសេត ចតុត្តំ សច្ចាតំ ញុដ្ឋត្តា ញុសេដ្ឋាតិ បចុច្ចតីតិ៍

កិំ បន ឧត្តាចតា សទ្ធា បញ្ញា ចិយ្យន្ចិតា ហោន្តីតិ? អាយ ចិយ្យន្ចិតា, ចិត្តំ ចិសុទ្ធំ ខាតាតិ, យុត្តំ ទានេហីតិ ព្ភយិតា តាច ធាហិតបិបត្តា (ព្រាហ្មណោតិ បឆយបញ្ញោ ចិយ្យន្ចិតា ហោតិ៑ បិទេក្ខតិ ព្ភយិតា ចេចេហិ គតត្តា ចេចក្ខតិ ទុតិយបញ្ញោ ចិយ្យន្ចិតា ហោតិ៑ ឞុទ្ធាតិចាសត្តិអាឌីហិ ព្ភយាសំ តិយ្យត្ថំ ចិន្ខាតំ អតិ្តតាឃ តេចិន្ខោតិ តតិយបញ្ញោ ចិយ្យន្ចិតា ហោតិ៑ យុត្តំ ទានេហិ សទ្ធាសោតិ ព្ភយិតាច តិយ្យជត្តា បិបឆយ្ឋាតំ សោត្តិឃោតិ ចតុត្ថបញ្ញោ ចិយ្យន្ចិតា ហោតិ៑ ខាតិក្លឃំ បទត្តាតិ ព្ភយិតា បន អទហត្តស្សេច ទុត្តត្តា បញ្ចមបញ្ញោ ចិយ្យន្ចិតា ហោតិ៑ ចោសិតោតិ ច (ព្រាហ្មចទិឃស្ស គេចលីតិ ច ព្ភយេហិ ឆដ្ឋបញ្ញោ ចិយ្យន្ចិតា ហោតិ៑ អកិន្ថា ចោសិតោ យុតីតិ ព្ភយិតា សត្តមបញ្ញោ ចិយ្យន្ចិតា ហោតិ៑ បិទេក្ខ សទ្ធាឆយ្ឋាតំ, ញុទ្ធា តាឌី បទុទ្ធីតិ ព្ភយិតា អដ្ឋមបញ្ញោ ចិយ្យន្ចិតា ហោតិ៑

១៨៨៑ឌាតកឆត្តិអាឌីតិ ហេដ្ឋា សុត្តេ ចិត្តទិតានេច៑ បទ្ធបិឌីតិ បដិបន្ថិ៑ ឆយ្យុស្សាតុឆយ្ឋត្តិ ព្ភយស្សិ សុត្តេ ឆយ្ឋា តាយ អទហត្តមគ្គេ, អតុឆយ្ឋា តាយ ហេដ្ឋិមា តយោ មគ្គា តីណិ ច សាមញ្ញាផលានិ, តានិ បដិបិដិឃា បដិលភីតិ អត្ថោ៑ ត ច យំ ឆយ្ឋាធិគេណំ ចិហេសសីតិ យទ្ធា ឆយ្ឋគារណា ត កិលមេសិ, ត ឞុតប្បំ គឆាបសីតិ ទុត្តំ ហោតិ៑ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានមេច៑ តត្ថ បរិតិត្ថាឃីតិ បន បចេត ចេសតាឃ អទហត្តេតេច គ្ខដំ គហិតត្តិ៑

បបញ្ចាសុទតិឃា យន្ថិប្បតិកាយដ្ឋគឆាឃ

(ព្រាហ្មាឃុសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

១៑ សេលសុត្តចណ្ណតា

១៨៩៑ឧចំមេ សុតត្តិ សេលសុត្តំ៑ តត្ថ អង្គុត្តទាបេសុតិអាឌី បេតិលិឃសុត្តេ ចិត្តទិតមេច៑ អឌ្ឍតេឡសេហីតិ អឌ្ឍេត តេឡសេហិ, ទ្វាទសហិ សតេហិ បញ្ញាសាយ ច កិក្ខូហិ សន្ធិំ ទុត្តំ ហោតិ៑ តេ បន សាចកសត្ថិបិតេ សត្ថុបតិតា កិក្ខូមេច សទ្ធា ឧហិកិក្ខូបព្វាន្ខាយ បព្វាន្ខិតា តីណាសចា៑ គេណិយោតិ តស្ស តាមំ, ជដិលោតិ តាបសោ៑ សោ កិទ (ព្រាហ្មណមហាសាលោ, ឆតទក្ខណត្ថាយ បន តាបសបព្វជ្ជំ សមាតាឃ ទន្ថោ បណ្ណាកាទំ ឥត្វា ឝ្វយិកាកំ គហេត្វា តត្ថ អស្សមំ កាទេត្វា ចសតិ បទ្ធាហិ សគដសតេហិ ចណិជ្ជំ បយោជេត្វា កុលសហស្សស្ស តិស្សយោ ហុត្វា, អស្សមេបិ ចស្ស ឧគេកា តាលក្ខន្ធា ឌិចសេ ឌិចសេ ឧគំ សោចណ្ណមយំ តាលផលំ យុទ្ធាតីតិ ចទន្តិ៑ សោ ឌិចា កាសាយានិ ធារេតិ, ជដា ច ពន្ធតិ, ទត្តិំ កាមសម្បត្តិំ អតុកចតិ៑ ឆយ្ឋិឃា គឆាឃាតិ បិតកាតិសំសបដិសំយុត្តាយ ឆយ្ឋិឃា គឆាយ៑ អយមព្យាគេណិយោ ពុទ្ធហទេត្វា ភគចតោ ចស្សតាយ គត្វា លន្ថាឃយាតោ – “ចិកាលគោជតា ចិទតាតយ្យិ បិតកំ គប្បតី”តិ ចិន្តេត្វា សុសទ្ធតពាឥទបិតំ បទ្ធាហិ កាជសតេហិ កាហាបេត្វា អកយាសិ៑ ឧចំ គតភាចោ ចស្ស – “អឆ ខោ គេណិយស្ស ជដិលស្ស ឧតាឥហោសិ កិំ តុ ខោ អហំ សមណស្ស គោតមស្ស ហទាបេយ្យ”ន្តិ គេសន្ថក្ខន្ធគេ (មហាច៑ ១០០) បិឡព្ភអាទុឡ្ហហោឃេច៑

ទុតិយម្បិ ខោ ភគវាតិ កស្មា បុនប្បុនំ បដិក្ខិបិ? តិត្ថិយានំ បដិក្ខេបបសន្នតាយ, អការណមេតំ, នត្ថិ ពុទ្ធានំ បច្ចយហេតុ ឯវរូបំ កោហញ្ញំ។ អយំ បន អឌ្ឍតេឡសានិ ភិក្ខុសតានិ ទិស្វា ឯត្តកានំយេវ កិញ្ចិ បដិយាទេស្សតិ, ស្វេ ច សេលោ តីហិ បុរិសសតេហិ សទ្ធឹ បព្ពជិស្សតិ។ អយុត្តំ ខោ បន នវកេ អញ្ញតោ បេសេត្វា ថេរេហេវ សទ្ធឹ គន្តុំ, ថេរេ វា អញ្ញតោ បេសេត្វា នវកេហិ សទ្ធឹ គន្តុំ។ អថាបិ សព្វេ គហេត្វា គមិស្សាមិ, ភិក្ខាហារោ នប្បហោស្សតិ។ តតោ ភិក្ខូសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តេសុ មនុស្សា ឧជ្ឈាយិស្សន្តិ – “ចិរស្សាបិ កេណិយោ សមណំ គោតមំ និមន្តេត្វា យាបនមត្តំ ទាតុំ នាសក្ខី”តិ, សយម្បិ វិប្បដិសារី ភវិស្សតិ។ បដិក្ខេបេ បន កតេ “សមណោ គោតមោ បុនប្បុនំ ‘ត្វញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោ’តិ ព្រាហ្មណានំ នាមំ គណ្ហាតី”តិ ចិន្តេត្វា ព្រាហ្មណេបិ និមន្តេតុកាមោ ភវិស្សតិ, តតោ ព្រាហ្មណេ បាដិយេក្កំ និមន្តេស្សតិ , តេ តេន និមន្តិតា ភិក្ខូ ហុត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ។ ឯវមស្ស សទ្ធា អនុរក្ខិតា ភវិស្សតីតិ បុនប្បុនំ បដិក្ខិបិ។ កិញ្ចាបិ ខោ, ភោតិ ឥមិនា ឥទំ ទីបេតិ, – “ភោ គោតម, កិំ ជាតំ យទិ អហំ ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោ, អធិវាសេតុ ភវំ គោតមោ, អហំ ព្រាហ្មណានម្បិ ទាតុំ សក្កោមិ តុម្ហាកម្បី”តិ។

កាយវេយ្យាវដិកន្តិ កាយវេយ្យាវច្ចំ។ មណ្ឌលមាឡន្តិ ទុស្សមណ្ឌបំ។

២៨៦. អាវាហោតិ កញ្ញាគហណំ។ វិវាហោតិ កញ្ញាទានំ។ សោ មេ និមន្តិតោតិ សោ មយា និមន្តិតោ។ អថ ព្រាហ្មណោ បរិបក្កូបនិស្សយត្តា ពុទ្ធសទ្ទំ សុត្វាវ អមតេនេវាភិសិត្តោ បសាទំ អាវិករោន្តោ ពុទ្ធោតិ, ភោ កេណិយ, វទេសីតិ អាហ។ កេណិយោ យថាភូតំ អាចិក្ខន្តោ ពុទ្ធោតិ, ភោ សេល, វទាមីតិ អាហ។ តតោ នំ បុនបិ ទឡ្ហីករណត្ថំ បុច្ឆិ, ឥតរោបិ តថេវ អារោចេសិ។

២៨៧. អថស្ស កប្បសតសហស្សេហិបិ ពុទ្ធសទ្ទស្សេវ ទុល្លភភាវំ សម្បស្សតោ ឯតទហោសីតិ។ ឯតំ “ឃោសោបិ ខោ”តិអាទិ អហោសិ។ នីលវនរាជីតិ នីលវណ្ណរុក្ខបន្តិ។ បទេ បទន្តិ បទប្បមាណេ បទំ។ អច្ចាសន្នេ ហិ អតិទូរេ វា បាទេ និក្ខិបមានេ សទ្ទោ ឧដ្ឋាតិ, តំ បដិសេធេន្តោ ឯវមាហ។ សីហាវ ឯកចរាតិ គណវាសី សីហោ សីហបោតកាទីហិ សទ្ធឹ បមាទំ អាបជ្ជតិ, ឯកចរោ អប្បមត្តោ ហោតិ។ ឥតិ អប្បមាទវិហារំ ទស្សេន្តោ ឯកចរសីហេន ឧបមំ ករោតិ។ មា មេ ភោន្តោតិ អាចារំ សិក្ខាបេន្តោ អាហ។ អយញ្ហេត្ថ អធិប្បាយោ – សចេ តុម្ហេ អាចារំ អលភិត្វា មម កថាយ អន្តរេ កថំ បវេសេស្សថ, “អន្តេវាសិកេ វិនេតុំ នាសក្ខី”តិ មយ្ហំ គរហា ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្មា ឱកាសំ បស្សិត្វា មន្តេយ្យាថាតិ។ នោ ច ខោ នំ ជានាមីតិ វិបស្សីបិ ពោធិសត្តោ ចតុរាសីតិសហស្សបព្វជិតបរិវារោ សត្ត មាសានិ ពោធិសត្តចារិកំ ចរិ, ពុទ្ធុប្បាទកាលោ វិយ អហោសិ។ អម្ហាកម្បិ ពោធិសត្តោ ឆព្វស្សានិ ពោធិសត្តចារិកំ ចរិ។ ឯវំ បរិបុណ្ណសរីរលក្ខណេហិ សមន្នាគតាបិ ពុទ្ធា ន ហោន្តិ។ តស្មា ព្រាហ្មណោ “នោ ច ខោ នំ ជានាមី”តិ អាហ។

២៨៨. បរិបុណ្ណកាយោតិ លក្ខណេហិ បរិបុណ្ណតាយ អហីនង្គតាយ ច បរិបុណ្ណសរីរោ។ សុរុចីតិ សុន្ទរសរីរប្បភោ។ សុជាតោតិ អារោហបរិណាហសម្បត្តិយា សណ្ឋានសម្បត្តិយា ច សុជាតោ។ ចារុទស្សនោតិ សុចិរម្បិ បស្សន្តានំ អតិត្តិជនកោ មនោហរទស្សនោ។

សុចណ្ណចណ្ណោតិ សុចណ្ណសទិសចណ្ណោ។ សុសុក្កឆារឆោតិ សុថ្ង សុក្កឆារឆោ។ យហាបុរិសលក្ខណាតិ បធយំ ចុត្តញ្ញញ្ញាតាតេច ចចតត្តទេត តិកេយទេត្វា អាហ។

ឋានាតិ តេសុ លក្ខណេសុ អត្តនោ ចិត្តរុចិតានិ កេហត្វា ទេឆាយេត្វា បសត្ថតេត្វាតិអាឌិយាហ។ កកចា ហិ បញ្ចចណ្ណបសាទសម្បត្តិយា បសត្ថតេត្វា, បុណ្ណចន្ទសទិសមុខតាយ សុមុខោ, អាទោរាហបរិណាហសម្បត្តិយា ព្រហា, ព្រហ្មុក្កត្តតាយ ឱជុ, ឌុតិយត្តតាយ បតាបចា។ យម្បិ ចេត្ត បុទេត្តា ចុត្តំ, តំ “យទេត្តសមណសច្ឆុស្សា”តិ ឋាយិតា បរិយាទេយត ទេឆាយមតា បុត ចុត្តំ។ ឲតិសោ ហិ ឲចំ ចិទោចតិ។ ឱត្តរកាឆាយបិ ឲសេច តយោ។ ឱត្តមចណ្ណិតោតិ ឱត្តមចណ្ណសម្បត្តស្ស។ រទេឆសកោតិ ឱត្តមសារទធិ។ ឌព្ទុសណ្ឋស្សាតិ ឌព្ទុឌឹបស្ស។ បិកទេជត ឋាស្សរិយំ ឋាស្សទោ ហោតិ។

ពត្តិយាតិ ឌាតិពត្តិយា។ កោកិតិ កោកិយា។ រាឌាតោតិ យេ កេចិ រជ្ជំ កាទេត្វា។ រាឌាកិរាឌាតិ រាជុតំ បុឌតិយោ, អធិរាឌា ហុត្វា, ចក្កចត្តិតិ អធិប្បាយោ។ យតុឌិទេត្វាតិ យតុស្សាធិបតិ បទេរិស្សទោ ហុត្វា។

ឲចំ ចុទេត្ត កកចា – “យេ តេ កចត្តិ អទេហទេត្តា សម្មាសម្ពុទ្ធា, តេ សកចណ្ណ កញ្ញាយាទេត អត្តានំ បិតុកទោត្តិ”តិ ឋាយំ សេលស្ស យតោទធំ បូទេត្វា រាឌាហមប្ចិតិអាឌិយាហ។ តត្រាយមធិប្បាយោ – យំ មំ ត្វំ សេល “រាឌា អទេហសិ កចិត្ត”ត្តិ យាចសិ, ឲត្ថ អប្បោស្សុក្កោ ហោតិ។ រាឌាហមស្ចិ។ សតិ ច រាជទេត្ត យថា អញ្ញោ រាឌា យោជនសតំ ចា អនុសាសតិ យោជនសហស្សំ ចា, ចក្កចត្តិ ហុត្វាបិ ចតុឌិបបរិយន្តមត្តំ ចា, តាហមេចំ បរិច្ឆិន្នចិសយោ, អហញ្ហិ ធម្មរាឌា អនុត្តទោ កចក្កទោ អចិចិបបរិយន្តំ កត្វា តិរិយំ អប្បយាណលោកធាតុយោ អនុសាសាមិ។ យាចតា ហិ អបទាទិបាទិកេធា សត្តា, អហំ តេសំ អក្កោ។ ត ហិ មេ កោចិ សីលេត ចា...បេ... ចិមុត្តិញ្ញាណទស្សទេត ចា បដិភាគោ អត្ថិ, ស្វាហំ ឲចំ ធម្មរាឌា អនុត្តទោ អនុត្តទេទេតច ចតុសតិបដ្ឋានាទិកេទេត ធទេម្មត ចក្កំ ចត្តេមិ។ ឋានំ បទហថ, ឋានំ ឱបសម្បជ្ជ ចិហរថាតិ អាណាចក្កំ, ឋានំ តោ បត, កិក្ខចេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចន្តិអាទិនា បរិយត្តិធទេម្មត ធម្មចក្កមេច ចា។ ចក្កំ អប្បដិចត្តិយន្តិ យំ ចក្កំ អប្បដិចត្តិយំ ហោតិ សមទេណត ចា...បេ... កោតស្ចិ ចា លោកស្មិន្តិ។

ឲចំ អត្តានំ អាចិកទោត្តំ កកចន្តំ ទិស្វា បីតិសោមនស្សជាតោ សេលោ បុត ឥឡ្ហិកកោណត្ថំ សម្ពុទ្ធោ បដិជានាសីតិ កាថាទ្វយមាហ។ តត្ថ កោ នុ សេនាបតីតិ ទទេញ្ញា កោទតោ ធទេម្មត បចត្តិតស្ស ចក្កស្ស អនុបចត្តកោ សេនាបតិ កោ ត្វតិ បុច្ឆិ។

តេត ច សមយេន កកចតោ ទក្ខិណបស្សេ អាយស្មា សារិបុត្តោ តិសិន្នោ ហោតិ សុចណ្ណបុញ្ញោ ចិយ សិរិយា សោកយាតោ, តំ ទស្សេទេត្តា កកចា យយា បចត្តិតត្តិ កាថយាហ។ តត្ថ អនុជាតោ តថាកតត្តិ តថាកតំ ហេតុំ អនុជាតោ, តថាកទេតត ហេតុតា ជាតោតិ អទេត្ថ។ អបិច អចជាតោ អនុជាតោ អតិជាតោតិ តយោ ចុត្តា។ តេសុ អចជាតោ ទុស្សីលោ, សោ តថាកតស្ស បុទេត្តា តាម ត ហោតិ។ អតិជាតោ តាម បិតរោ ឱត្តរិតទោ, តាទិសោបិ តថាកតស្ស បុទេត្តា តត្ថិ។ តថាកតស្ស បត ឲទកោ អនុជាតោច បុទេត្តា ហោតិ, តំ ទស្សេទេត្តា ឲចយាហ។

ឯវំ “កោ នុ សេនាបតី”តិ បញ្ហំ ព្យាករិត្វា យំ សេលោ អាហ “សម្ពុទ្ធោ បដិជានាសី”តិ, តត្រ តំ និក្កង្ខំ កាតុកាមោ “នាហំ បដិញ្ញាមត្តេនេវ បដិជានាមិ, អបិ ចាហំ ឥមិនា ការណេន ពុទ្ធោ”តិ ញាបេតុំ អភិញ្ញេយ្យន្តិ គាថមាហ។ តត្រ អភិញ្ញេយ្យន្តិ វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច។ ភាវេតព្វំ មគ្គសច្ចំ។ បហាតព្វំ សមុទយសច្ចំ។ ហេតុវចនេន បន ផលសិទ្ធិតោ តេសំ ផលានិ និរោធសច្ចទុក្ខសច្ចានិបិ វុត្តានេវ ហោន្តិ។ ឯវំ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ បរិញ្ញាតព្វំ បរិញ្ញាតន្តិ ឥទម្បេត្ថ សង្គហិតន្តិ ចតុសច្ចភាវនាផលញ្ច វិមុត្តិញ្ច ទស្សេន្តោ “ពុជ្ឈិតព្វំ ពុជ្ឈិត្វា ពុទ្ធោ ជាតោស្មី”តិ យុត្តហេតុនា ពុទ្ធភាវំ សាធេតិ។

ឯវំ និប្បរិយាយេន អត្តានំ អាវិកត្វា អត្តនិ កង្ខាវិតរណត្ថំ ព្រាហ្មណំ អភិត្ថរយមានោ វិនយស្សូតិ គាថត្តយមាហ។ តត្ថ សល្លកត្តោតិ រាគាទិសល្លកន្តនោ។ អនុត្តរោតិ យថា ពាហិរវេជ្ជេន វូបសមិតរោគោ ឥមស្មិញ្ញេវត្តភាវេ កុប្បតិ, ន ឯវំ។ យថា វូបសមិតស្ស បន រោគស្ស កទាចិបិ ឧប្បត្តិ នត្ថិ, តស្មា អហំ អនុត្តរោតិ អធិប្បាយោ។ ព្រហ្មភូតោតិ សេដ្ឋភូតោ។ អតិតុលោតិ តុលំ អតីតោ, និរុបមោតិ អត្ថោ។ មារសេនប្បមទ្ទនោតិ កាមា តេ បឋមា សេនាតិ ឯវំ អាគតាយ មារសេនាយ បមទ្ទនោ។ សព្វាមិត្តេតិ ខន្ធកិលេសាភិសង្ខារមច្ចុទេវបុត្តមារសង្ខាតេ សព្វបច្ចត្ថិកេ។ វសីកត្វាតិ អត្តនោ វសេ វត្តេត្វា។ អកុតោភយោតិ កុតោចិ អភយោ។

ឯវំ វុត្តេ សេលោ ព្រាហ្មណោ តាវទេវ ភគវតិ សញ្ជាតប្បសាទោ បព្វជ្ជាបេក្ខោ ហុត្វា ឥមំ ភោន្តោតិ គាថត្តយមាហ។ តត្ថ កណ្ហាភិជាតិកោតិ ចណ្ឌាលាទិនីចកុលេ ជាតោ។ តតោ តេបិ មាណវកា បព្វជ្ជាបេក្ខា ហុត្វា ឯតញ្ចេ រុច្ចតិ, ភោតោតិ គាថមាហំសុ។ អថ សេលោ តេសុ មាណវកេសុ តុដ្ឋចិត្តោ តេ ច ទស្សេន្តោ បព្វជ្ជំ យាចន្តោ “ព្រាហ្មណា”តិ គាថមាហ។

តតោ ភគវា យស្មា សេលោ អតីតេ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ សាសនេ តេសំយេវ តិណ្ណំ បុរិសសតានំ គណសេដ្ឋោ ហុត្វា តេហិ សទ្ធិំ បរិវេណំ ការេត្វា ទានាទីនិ បុញ្ញានិ កត្វា តេន កមេន ទេវមនុស្សសម្បត្តិំ អនុភវមានោ បច្ឆិមេ ភវេ តេសំយេវ អាចរិយោ ហុត្វា និព្វត្តោ, តស្មា តេសំ កម្មំ វិមុត្តិបរិបាកាយ បរិបក្កំ ឯហិភិក្ខុភាវស្ស ច ឧបនិស្សយភូតំ, តស្មា តេ សព្វេវ ឯហិភិក្ខុបព្វជ្ជំ បព្វាជេន្តោ ស្វាក្ខាតន្តិ គាថមាហ។ តត្ថ សន្ទិដ្ឋិកន្តិ សយមេវ ទដ្ឋព្វំ បច្ចក្ខំ។ អកាលិកន្តិ មគ្គានន្តរផលុប្បត្តិតោ ន កាលន្តរេ បត្តព្វផលំ។ យត្ថ អមោឃាតិ យស្មិំ មគ្គព្រហ្មចរិយេ អប្បមត្តស្ស សិក្ខត្តយបូរណេន សិក្ខតោ បព្វជ្ជា អមោឃា ហោតិ, សផលាតិ អត្ថោ។ ឯវញ្ច វត្វា “ឯថ ភិក្ខវោ”តិ ភគវា អវោច។ តេ សព្វេ បត្តចីវរធរា ហុត្វា អាកាសេនាគន្ត្វា វស្សសតិកត្ថេរា វិយ ភគវន្តំ អភិវាទយិំសុ។ ឯវមិមំ តេសំ ឯហិភិក្ខុភាវំ សន្ធាយ “អលត្ថ ខោ សេលោ”តិអាទិ វុត្តំ។

៣០០. ឥមាហីតិ ឥមាហិ កេណិយស្ស ចិត្តានុកូលាហិ គាថាហិ។ តត្ថ អគ្គិបរិចរិយំ វិនា ព្រាហ្មណានំ យញ្ញាភាវតោ “អគ្គិហុត្តមុខា យញ្ញា”តិ វុត្តំ។ អគ្គិហុត្តសេដ្ឋា អគ្គិជុហនប្បធានាតិ អត្ថោ។ វេទេ សជ្ឈាយន្តេហិ បឋមំ សជ្ឈាយិតព្វតោ, សាវិត្តី, “ឆន្ទសោ មុខ”ន្តិ វុត្តា។ មនុស្សានំ សេដ្ឋតោ រាជា “មុខ”ន្តិ វុត្តោ។ នទីនំ អាធារតោ បដិសរណតោ ច សាគរោ “មុខ”ន្តិ វុត្តោ។ ចន្ទយោគវសេន “អជ្ជ កត្តិកា អជ្ជ រោហិណី”តិ សញ្ញាណតោ អាលោកករណតោ សោម្មភាវតោ ច “នក្ខត្តានំ មុខំ ចន្ទោ”តិ វុត្តំ។ តបន្តានំ អគ្គត្តា

អាទិច្ចោ “តបតំ មុខ”ន្តិ វុត្តោ។ ទក្ខិណេយ្យានំ បន អគ្គត្តា វិសេសេន តស្មិំ សមយេ ពុទ្ធប្បមុខំ សង្ឃំ សន្ធាយ “បុញ្ញំ អាកង្ខមានានំ, សង្ឃោ វេ យជតំ មុខ”ន្តិ វុត្តំ។ តេន សង្ឃោ បុញ្ញស្ស អាយមុខន្តិ ទស្សេតិ។

យំ តំ សរណន្តិ អញ្ញាព្យាករណគាថាយ ទស្សេត្វា – បញ្ចហិ ចក្ខូហិ ចក្ខុមា ភគវា យស្មា មយំ ឥតោ អដ្ឋមេ ទិវសេ តំ សរណំ អាគតម្ហា, តស្មា អត្តនា តវ សាសនេ អនុត្តរេន ទមថេន ទន្តាម្ហា, អហោ តេ សរណស្ស អានុភាវោតិ។

តតោ បរំ ភគវន្តំ ទ្វីហិ គាថាហិ ថោមេត្វា តតិយាយ វន្ទនំ យាចន្តោ ភិក្ខវោ តិសតា ឥមេតិអាទិមាហាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

សេលសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. អស្សលាយនសុត្តវណ្ណនា

៣០៨. ឯវំ មេ សុតន្តិ អស្សលាយនសុត្តំ។ តត្ថ នានាវេរជ្ជកានន្តិ អង្គមគធាទីហិ នានប្បការេហិ វេរជ្ជេហិ អាគតានំ, តេសុ វា រដ្ឋេសុ ជាតសំវឌ្ឍានន្តិបិ អត្ថោ។ កេនចិទេវាតិ យញ្ញុបិសតាទិនា អនិយមិតកិច្ចេន។ ចាតុវណ្ណិន្តិ ចតុវណ្ណសាធារណំ។ យំ បន ចាគសុទ្ធិយា ភាវនាសុទ្ធិយាបិ ព្រាហ្មណាវ សុជ្ឈន្តីតិ វទាម, អយុត្តម្បិ សមណោ គោតមោ ពទោតីតិ យញ្ញាយាតា ឯវំ ចិន្តយិំសុ។ វុត្តសិរោតិ វាបិតសិរោ។

ធម្មវាទីតិ សភាវវាទី។ ទុប្បដិមន្តិយាតិ អម្ហាទិសេហិ អធម្មវាទីហិ ទុក្ខេន បដិមន្តិតព្វា ហោន្តិ។ ធម្មវាទិនោ នាម បរាជយោ ន សក្កា កាតុន្តិ ទស្សេតិ។ បរិព្ពាជកន្តិ បព្ពជ្ជាបិធាតំ, តយោ វេទេ ឧគ្គហេត្វា សព្ពបច្ឆា បព្ពជន្តា យេហិ មន្តេហិ បព្ពជន្តិ, បព្ពជិតា ច យេ មន្តេ បរិហរន្តិ, យំ វា អាចារំ អាចរន្តិ, តំ សព្ពំ ភោតា ចរិតំ និក្ខិតំ។ តស្មា តុម្ហំ បរាជយោ នត្ថិ, ជយោវ ភវិស្សតីតិ មញ្ញន្តា ឯវមាហំសុ។

៣០៩. ទិស្សន្តិ ខោ បនាតិអាទិ តេសំ លទ្ធិភិន្ទនត្ថំ វុត្តំ។ តត្ថ ព្រាហ្មណិយោតិ ព្រាហ្មណានំ បុត្តបដិលាភត្ថាយ អាវាហវិវាហវសេន កុលា អានីតា ព្រាហ្មណិយោ ទិស្សន្តិ។ តា ខោ បនេតា អបរេន សមយេន ឧតុនិយោបិ ហោន្តិ, សញ្ជាតបុប្ផាតិ អត្ថោ។ គព្ភិនិយោតិ សញ្ជាតគព្ភា។ វិជាយមានាតិ បុត្តធីតរោ ជនយមានា។ បាយមានាតិ ទារកេ ថញ្ញំ បាយន្តិយោ។ យោនិជាវ សមានាតិ ព្រាហ្មណិយា បស្សាវមគ្គេន ជាតា សមានា។ ឯវមាហំសូតិ ឯវំ វទន្តិ។ កិំ? ព្រាហ្មណោវ សេដ្ឋោ វណ្ណោ...បេ... ព្រហ្មទាយាទាតិ។ យទិ បន តេសំ សច្ចវចនំ សិយា, ព្រាហ្មណិយា កុច្ឆិ មហាព្រហ្មុនោ ឧរោ ភវេយ្យ, ព្រាហ្មណិយា បស្សាវមគ្គោ មហាព្រហ្មុនោ មុខំ ភវេយ្យ, ឧត្តានតា

“យមំ យថាព្រាហ្មណោ ក្ខេរ ចសិត្វា យុលតោ តិក្ខត្តា”តិ ចត្តុំ យា លកត្វតិ អឃំ យុលតោ ជាតន្តេកចារោគោ ចុរត្តា។

៣០៦។ អសេយ្យោ ហុត្វា គានេសា ហោតិ, គានេសា ហុត្វា អសេយ្យោ ហោតីតិ ព្រាហ្មណោ សកទិយោ ចលិង្គ បយោនេត្តា ឃោតកាទ្ជំ ចា កេទ្ធានទ្ជំ ចា កត្វា កាល់ កនោតិ, តស្ស ពេហេ ចឃបត្តេ បុត្តេ អសតិ ព្រាហ្មណី គានេសត ចា កយុកនេត ចា សង្គិ និចាសំ កបេត្យិ។ ឲកាស្មិំ គានេក ជានេត សោ បុរិសោ គានេសាច ហោតិ, តស្ស ជាតគានកោ បត គាឃន្ទសាយិកោ ហោតិ។ យាតិតោ សុទ្ធោ បិតិតោ អសុទ្ធោ សោ ចលិង្គ បយោនេត្តា យន្ទិយបនេសំ កត្វា ព្រាហ្មណគាទិកំ កហេត្វា តស្សា ក្យន្និស្មិំ បុត្តំ បដិលកតិ, សោបិ យាតិតោច សុទ្ធោ ហោតិ បិតិតោ អសុទ្ធោ។ ឲចំ ព្រាហ្មណសយឃស្មិំ ទ្ធោច ជាតិសម្ភេទោ ហោតីតិ គស្សតត្វេយតំ ចុត្តំ។ កិចាល់, កោ អស្សានសាតិ ឃត្វ ព្យេព្រ គាសា ហោត្តា សទ្ធោច គាសា ហោច, អយ្យោ ហោត្តា សទ្ធោច អយ្យោ ហោច, ឲត្វ ចេ កោ ចានេយា, កោ អចស្សយោ, ឃំ ព្រាហ្មណោច សេទ្ជោ ចណ្ណោតិ ចគចាតិ ឌីបេតិ។

៣០៧។ លត្តិយោច ត្យ លោតិអាគយោ សុត្តន្តេកចាគោ តាយ ហោត្តិ។

៣០៨។ ព្ទគាតិ ចាត្យចណ្ណិសុទ្ធិ គស្សត្តោ ព្ទឆ ទាជាតិអាឌិយាហ។ សាបិតគោលិឃាតិ សុតលាត់ បិចតគោលិឃា។ អក្កិកលិឃត្តិ សឹតចិតោគតអត្តការចិឆយតកត្តបចតាឌិ អក្កិកិច្ចំ។ ឲត្វ អស្សលិឃតាតិ ឲត្វ សត្ថស្មិំ អក្កិកិច្ចំ កនោត្តា។

៣០៩។ ព្ទគាតិ ឃគេតំ ព្រាហ្មណា ចាត្យចណ្ណិសុទ្ធិតិ ចគត្តិ, ឲត្វ ចាត្យចណ្ណាតិ តិឃយោ តត្វ។ បច្ចោយោ ហិ បិគសិកចណ្ណោបិ អត្វិតិ និលិតេត្វត តេសំ ចានេគ គោសគស្សតត្វំ ព្ទឆ លត្តិយក្យានោតិអាឌិយាហ។ តព្រ អយុព្រ ច បតេសាតត្តិ អយុស្មិំ បត បុរិយតឃ ឲតេសំ យាលចកាត់ កិច្ចិ តាតាកាទល់ ត បស្សាឃីតិ ចគតិ។ តាតាកាទល់ បត តេសឃិ អត្វិឃេច។ លត្តិយក្យានស្ស ហិ ព្រាហ្មណកញ្ញាយ ក្ដបត្តោ លត្តិយបិគសិកោ តាយ, ព្ទតនោ ព្រាហ្មណបិគសិកោ តាយ, ឲតេ ហឹតជាតិយាលចកា។

ឲចំ បច្ចោយស្ស ចណ្ណស្ស អត្វិតាឃ ចាត្យចណ្ណិសុទ្ធិតិ ឲតេសំ ចានេគ គោសំ គស្សត្វា ព្ទគាតិ បុត ចាត្យចណ្ណិសុទ្ធិយំ ខ្ទចគត្តា តំ កិំ យញ្ញាឃឹតិអាឌិយាហ។ តត្វ សទ្ធេតិ យតកកត្តេ។ ចាលិបាកេតិ បណ្ណាការកត្តេ។ ឃញ្ញេតិ ឃញ្ញកត្តេ។ បាហុតេតិ អាកត្តុកាត់ កតកត្តេ។ កិំ ហឹតិ កិំ យហប្ឋល់ កចិស្សតិ, តោ កចិស្សតីតិ ឌីបេតិ។

៣១០។ ក្វតបុត្តត្តិ អស្សលិឃត បុទ្ធោ យមិ ជាតិឃា ហឹតតរេ ព្យេព្រ សទ្ជតទា សយាតាបិ យឃា ជាតិចានេគ បញ្ញាបុទ្ជា សយ្យានេគត្យ ត សក្កិត្វ, ព្ទគាតិ ព្យេព្រ ហឹតតទា ហុត្វា យឃា សេទ្ជតនេត ព្យគ្គាត់ សកេ ជាតិចាគបញ្ញាបុទ្ជា កិំ សយ្យានេស្សច? ត ឲត្វ ចិត្តា កាតត្ថាតិ យាលចំ ក្ដបត្វេ្កគត្តា ព្ទយំ គេសត់ អាទកិ។ តត្វ អសិតោតិ កាឡអកោ។ គេចតេលិតិ តស្ស តាយំ, អឃយេច កកចា តេតត សយឃេត។ បដលិឃោតិ កលក្កព្យបិហតា។ បត្វដ្ហិលេតិ បណ្ណសាលបរិចេណោ។ កោ ត្យ លោតិ កហំ ត្យ លោ។ កាយស្ថលទ្វេបិ ចិឃាតិ កាយគានកទ្វេបិ ចិឃ។ សោ ត្វាហំ, គេកា, ហោយឹតិ សោ អហំ, គេកា, អសិតគេចតេលិ ហោយឹតិ ចគតិ។ តគា កិទ យហាសត្តា កោស្ថលយកោ

ຫຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ. ອພິຈາເຣຕ຺ວາ ຮູປກ຺ຂຍິໍສູຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຮູປກ຺ຂຍໍ ອກໍສຸ. ຕເທາ ປຏ຺ຐາຍ ຈ ຈຕ຺ສຕິກທາປເສາປິ ທເຈຫຸຂາທໍ ຄາຫຸຘກຸຍາເຣ
ອຈຕ຺ຈເຕ຺ຕາ ເກາສ຺ສເທາ ເຫາຕິ.

໔໑໑. ຆຏິກາ ຍາຕາຕິ ຆາຍ ຕຸເຍ ຆຏິຕາ, ສາ ເຈາ ຆຏິກາ ຍາຕາ. ຆຏິກາຍາຕູຕິ ຆຏິກາຍ ຍາຕຸ. ເຆາ ຆຏເກາຕິ ເຆາ ຆຏເກາ ປິຕາ. "ເຆາ ຆຏິເກາ ປິຕາເຕຈ" ຈາ ປາເຐາ.

ອສິເຕາຕາຕິ ປຏ຺ຉາກິເຣ຺ຕາ ອສິເຕາ ເທຈເລາ ຣູສິກາ ຣູປໍ ກຏ຺ຐປຕ຺ວາປຸຏ຺ຐາ ຕ ສຍ຺ຍາຍິສ຺ສຕິ. ເຍສຕິ ເຍສໍ ສຕ຺ຕນໍ ຣູສີຕໍ. ຕ ປຸເຕ຺ຕາ
ທຕ຺ຕິກາເຫາຕິ ເຕສໍ ສຕ຺ຕນໍ ຣູສີຕໍ ທຕ຺ຕິ ກເຫຕ຺ວາ ປລ຺ລໍ ປຈິຕ຺ວາ ທາຍເກາ ປຸເຕ຺ຕາ ຕາຍ ຈຸເກາ ອເຫາສິ, ເສາ ທຕ຺ຕິກຫລສິປ຺ປໍ ຂາຕາຕິ. ຕ຺ວໍ
ສາຈຣິຍເກາ ເຕສໍ ປຸເຕ຺ຕາປິ ຕ ເຫາຕິ, ເຕຕ ຈາຕາທໍ ທຕ຺ຕິກຫລສິປ຺ປຍຕ຺ຕຍິ ຕ ຂາຕາສີຕິ. ເສສໍ ສຕ຺ຕຕ຺ຕ ຮູປຕ຺ຕາຕເຍຈາຕິ.

ອຍໍ ປຕ ອສ຺ສລາຍເຕາ ສທ຺ຘາ ອເຫາສິ ປສເຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕເຕາ ອເຕ຺ຕາຕິເຈສເຕເຍຈ ເຈຕິຍໍ ກາເຣສິ. ຍາຈຊ຺ຊທິຈສາ ອສ຺ສລາຍຕຈິເສ
ຂາຕາ ຕິເຈສຕໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອເຕ຺ຕາຕິເຈສເຕ ເຈຕິຍໍ ກເຣາເຕ຺ຕຈາຕິ.

ປປຏ຺ຉາສູທຕິຍາ ຍຊ຺ຌິຍຕິກາຍຏ຺ຐກຖາຍ

ອສ຺ສລາຍຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕຕາ ຕິຏ຺ຐິຕາ.

໓. ເຆາຏຍຸຂສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕຕາ

໔໑໒. ເອວໍ ເຍ ສຸຕຕ຺ຕິ ເຆາຏຍຸຂສຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ເຂຍິຍຍ຺ພວເຕຕິ ເອວໍຕາຍເກ ອຍ຺ພວເຕ. ທຍ຺ຍິເກາ ປຣິພ຺ພາເຊາຕິ ທຍ຺ຍິກາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ. ອຕວຏ຺ຐາຕິ
ຕຍຊ຺ຌີສາຕໍ ຈາ ປລ຺ລິຕາຕໍ ອຕວຏ຺ຐເຕ. ເຍາ ຈາ ປເຕຕ຺ຕ ທເຍ຺ຍາຕິ ເຍາ ຈາ ປຕ ອຕ຺ຕ ທເຍ຺ຍາ ສກາເຣາ, ຕເວ຺ຸຕ ຈາ ອຕວຏ຺ຐເຕ. ຣູປິຕາ
"ອຍ຺ຍາກໍ ກຖາ ອປ຺ປຍາທໍ, ທເຍ຺ຍາຈ ປຍາທໍ"ຕ຺ຕິ ຕເວ຺ຍຕິ. ຕເຕາ ເທເຣາ "ຕທິຈາເຣາປິສຈາກາເຣ ຈິຍ ຕຫຸຕາ ກເຍຸຕ ຣູທ ກຈິຕຕ຺ຕາ"ຕ຺ຕິ
ຈິເຕ຺ຕຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕຍາ ຊ຺ລຸຍ຺ຍາປຕ຺ຕສາລໍ ປຈິສິຕ຺ວາ ຕິສີທິ. ຕໍ ຕເວ຺ຍຕໍ ຈຸຈິ ຖຸເຕ຺ຕຕິອາທິ ຖຸຕ຺ຕໍ.

໔໑໓. ຈຕ຺ຕາເຣາເຍ ຄາຫຸຘາຕິ ເທເຣາ ກິເຣ ຈຸຕທເຫາສິ – "ອຍໍ ຄາຫຸເຘາ 'ທຍ຺ຍິກໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຮູປເກຕາ ສຍເຘາ ຈາ ຄາຫຸເຘາ ຈາ
ຕຕ຺ຕີ'ຕິ ຈທຕິ. ຣູຍສ຺ສ ຈຕ຺ຕາເຣາ ປຸຄ຺ຄເລ ເທ຺ຕ ຈ ປຣິສາ ທເຍ຺ຍຕ຺ວາ 'ຈຕຸຕ຺ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ກຕຣາຍ ປຣິສາຍ ຕຫຸລໍ ປສ຺ສສີ'ຕິ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາຍິ,
ຂາຕຍາເຕາ 'ອຕາກາຣິຍປຣິສາຍ'ຕ຺ຕິ ຈກ຺ຂຕິ. ຈຸຈເຍຕໍ ສກຍຸເທເຕຈ 'ທຍ຺ຍິເກາ ປຣິພ຺ພາເຊາ ອຕ຺ຕີ'ຕິ ຈຕາເປສ຺ສາຍີ"ຕິ ຣູປໍ ເທສຕໍ ອາຣພິ.

໔໑໔. ຕຕ຺ຕ ສາເຣຕ຺ຕເຣຕ຺ຕາຕິ ສຸຕ຺ຕ ເຣຕ຺ຕເຣຕ຺ຕາ. ສາຣຸຄ຺ຄຫາ ຈາຈາ ກາສິຕາ ສກາເຣາ ຈາຈາ ກາສິຕາ. ຖຸຕ຺ຕເຕາຍຸຕ຺ຕໍ ຍຍາ "ອຍ຺ຍາກໍ ກຖາ ອປ຺ປຍາທໍ,

ᨹᩮᨿ᩠ᨿᩣᨧ ᨸᨿᩣᨲᩣ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪔᪒᪑᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᨲᩮᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᩈᩦᨲᩥ ᨾᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨳᩔ ᨠᩥᩁ ᨴᩣᨶᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨾᩣᨲᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩥᨲᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨬᩣᨸᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᨳᩴ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᨴᩣᨶᨠᨳᩣ ᨹᩮᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨳᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨿᩴ ᨸᨶ ᨴᩮᩅᩮ ᩈᩩᨸᩥᨶᩔᩣᨾ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᨶ "ᨴᩮᩅᩮᩣᩉᩴ ᨴᩮᩅᩮᩣᨶ ᩉᩮᩣᨠᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨿᩣ ᨠᨲᩴ ᨬᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠ ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩣᨿ ᨸᩩᩁᩥᩈᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨸᩉᩁᨱᩮᨶ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩈᩩ ᩋᩣᨣᨲᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ – "ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨸᩉᩁᨱᩮᨶᩣ"ᨲᩥ? ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩣᨿ ᨸᩩᩁᩥᩈᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩣᩁᩥᨲᩣᨲᩥ? ᨥᩮᩣᨭᨾᩩᨡᩮᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈ ᩈᩮᩣ ᨠᩩᩉᩥᨶ᩠ᨲᩥ? ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨶᩔ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨬᩣᨲᨠᩮᩣᨲᩥ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨠᩣ ᨶᨦ᩠ᨣᩥᨶᩦᨲᩥ᪨ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨷᩣᩁᩮᨧ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨷᩣᩁᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ – "ᩋᩉᩴ, ᨲᩣᨲ ᨶᩣᨲᩣ, ᨥᩮᩣᨭᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨾᩣᩃᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨾ᩠ᨷᩣᨷ ᨧ ᩋᨾ᩠ᨷᩣᨷ ᨧ ᨹᩣᩁᩮᨶ ᨾᩉᩣ ᨹᩃᩴ ᨹᩃᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩴ ᨠᩣᩁᩮᩉᩥ, ᨴᩣᨶᩮ ᨧ ᩁᨾᩥᩔᩈᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨴᩮᩅ ᩋᨠᨾᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨸᨸᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᨥᩮᩣᨭᨾᩩᨡᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪕᪨ ᨧᨦ᩠ᨠᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪔᪒᪒᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨦ᩠ᨠᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩒᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᩈᩣᩃᩅᨶᩮᨲᩥ ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᩒᨸᩣᩈᩣᨴᩔ ᨣᩣᨾᩔ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᩪ, ᨴᩮᩅ ᨲᩴ ᩒᨸᩣᩈᩣᨴᩮᨲᩥᨸᩥ ᩈᩣᩃᩅᨶᩮᨲᩥᨸᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩏᨷᩥᨩᩣᨲᩴ ᩋᨫᩣᩅᩈᨲᩦᨲᩥ ᩏᨷᩥᨩᩣᨲᨶᩣᨾᨠᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩣᨾᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩥ, ᨲᩔ ᩈᩣᨾᩦ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᨠᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩅᩈᨲᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩣᨿ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᨠᩣᨿ ᨧᩅᨲᩥ᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᨠᩥᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨲ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᨸ᩠ᨸᩮᩣᨴᨸᨶᩮ ᨲᨶᩮᨴᩥᨲᨲ᩠ᨳᩴ, ᨲᨳᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨶ ᩈᨴᩮᨷᨶᩮᩈ᩠ᨶ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩩᩔᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩏᩔᨴᩴ ᩏᩔᨶ᩠ᨶᩴ, ᨻᩉᩩᨩᨶᩴ ᩋᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᨾᨶᩩᩔᩴ ᨸᩮᩣᩈᩣᩅᨶᩥᨿᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᨾᩮᩣᩁᨾᨿᩪᩁᩣᨴᩥᩋᨶᩮᨠᩈᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩑᩈᩣ ᨠᩁᩦᩈᩣ ᨻᩉᩥ ᩋᩣᩅᩥᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᩁᩩᨲᩥᨱ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩣᨴᩦᨶᩴ ᨥᩣᩈᨲᩥᨱᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᨣᩮᩉᩈᨶ᩠ᨴᨲᩥᨱᩮᨶ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᨳᩣ ᨴᩣᩁᩩᨣᩮᩉᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᨣᩮᩉᩮᩉᩥ ᨧ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧᩔᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩅᨭ᩠ᨭᨧᨲᩩᩁᩔᩣᨴᩥᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨻᩉᩪ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩮᩣ, ᨩᩃᨩᨠᩩᩈᩩᨾᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨻᩉᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨲᩊᩣᨠᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩔ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨽᩁᩥᨲᩣᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲᩥᨱᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩈᩉ ᨵᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩈᨵᨬ᩠ᨬᩴ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣᨸᩁᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᨻᩉᩩᨵᨬ᩠ᨬᩈᨶ᩠ᨶᩥᨧᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩣᨾᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩈᩮᨲᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᩔᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᩃᩦᩃᩣᨿ ᩅᩈᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨷᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᨲᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩁᩣᨩᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᩴ᪨ ᨠᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮ, ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥᨶᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᨶ

ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᩁᩣᨩᨴᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨴᩣᨿᨽᩪᨲᩴ, ᨴᩣᨿᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᩔᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨨᩮᨩ᩠ᨩᨽᩮᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᨴᩦᨲᩥᨲ᩠ᨳᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩩᨦ᩠ᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩮᨲᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᩔᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥᨶᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᩣᨩᨴᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩣᨩᨴᩣᨿᩴ, ᨴᩣᨿᨠᩁᩣᨩᨴᩦᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨶᩔ "ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥᨶᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨿᨳᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶ ᨸᩩᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪓᪐᪐᪨ ᨻᩉᩪ ᨻᩉᩪ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩉᨲᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣ᪨ ᩑᨠᩮᨠᩥᩔᩣ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩦ᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩣᨿᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣᨱᩣ ᨻᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨣᨱᩦᨽᩪᨲᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶᨾᩩᨡᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨴᩥᩈᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩣ᪨ ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩦᨲᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨸᨬ᩠ᩉᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪨ ᩋᩣᨣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨾᩣᨶᩮᨶ᩠ᨲᩩ, ᩋᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪓᪐᪑᪨ ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᩁᨩ᩠ᨩᨠᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᩮᩈᩩ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᨠᩣᩈᩥᨠᩮᩣᩈᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᨩᩣᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ, ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᩁᨩ᩠ᨩᨠᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᩁᨩ᩠ᨩᨠᩣᨶᩴ᪨ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨿᨾᩥᨲᩮᨶ ᨿᨬ᩠ᨬᩩᨸᩈᩮᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ᪨ ᨲᩮ ᨲᩔ ᨣᨾᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩥᩴᩈᩩ – "ᩋᨿᩴ, ᨧᨦ᩠ᨠᩦ, ᩏᨣ᩠ᨣᨲᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ, ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩈᨾᨱᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩣ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨶ ᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩈᨧᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨾᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᨶᩥᨿᩣ ᨾᩣᨿᩣᨿ ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨾᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩑᨲᩔᩣᨸᩥ ᨣᩮᩉᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩋᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩉᨶ᩠ᨴᩔ ᨣᨾᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨣᨾᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ "ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨽᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ᪨ ᨾᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᩥᨲᩥᨲᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ, ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᨾᩣᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩦ, ᨾᩣᨲᩩᨾᩣᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩦ, ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨾᩣᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩦ᪨ ᨸᩥᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ, ᨸᩥᨲᩩᨸᩥᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ, ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᩥᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨽᩅᩴ ᩏᨽᨲᩮᩣ ᩈᩩᨩᩣᨲᩮᩣ, ᨾᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᩥᨲᩥᨲᩮᩣ ᨧ᪨ ᩈᩴᩈᩩᨴ᩠ᨵᨣᩉᨱᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᩴᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨲᩮ ᨾᩣᨲᩩ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩣᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᨿᩩᨣᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩥᨲᩩ ᨸᩥᨲᩣ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᩮᩣ, ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᩔ ᨿᩩᨣᩴ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᨿᩩᨣᩴ᪨ ᨿᩩᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨿᩩᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᩃᩣᨸᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨧᩮᨲᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᩮᩣᩅ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᨿᩩᨣᩴ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩩᩁᩥᩈᩣ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩮᩅ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨿᩣᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ, ᨲᩣᩅ ᩈᩴᩈᩩᨴ᩠ᨵᨣᩉᨱᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᨠ᩠ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩅᩤᨴᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸᨶᩮᨳ ᩑᨲᩴ, ᨠᩥᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩅᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨸᨠ᩠ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨩᩣᨲᩥᩅᩤᨴᩮᨶ, ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩉᩦᨶᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩑᩈᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᨶ ᩅᨧᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨴᩪᨿᩥᨶᩣᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩪᨿᩥᨶᩣᨸᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ᪨

ᩋᨯ᩠ᨰᩮᩣᨲᩥ ᩍᩔᩁᩮᩣ᪨ ᨾᩉᨴ᩠ᨵᨶᩮᩣᨲᩥ ᨾᩉᨲᩣ ᨵᨶᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨣᩮᩉᩮ ᩉᩥ ᨣᩮᩉᩮ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨸᩴᩈᩩᩅᩣᩃᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᨻᩉᩩ ᨵᨶᩴ, ᩈᨿᩮᨱᩣ ᨸᨶ ᨠᩮᩣᨭᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩋᨨᩁᩣ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨽᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩅᩈᩮᨶ ᨾᩉᩣᩏᨸᨽᩮᩣᨣᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨿᩴ ᨿᩴ ᨣᩩᨱᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔ ᨲᩔ ᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᩅᩈᩮᨶ ᨶᩣᨶᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩋᨣᩩᨱᩴ ᨴᩔᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨶᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨽᩥᩁᩪᨸᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩋᨵᩥᨠᩁᩪᨸᩮᩣ᪨ ᨴᩔᨶᩦᨿᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᨴᩔᨶᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨴᩔᨶᩮᨶᩮᩅ

ចិត្តប្បសាទជននតោ បាសាទិកោ។ បោក្ខរតា វុច្ចតិ សុន្ទរភាវោ, វណ្ណស្ស បោក្ខរតា វណ្ណបោក្ខរតា, តាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ, វណ្ណសម្បត្តិយាតិ អត្ថោ។ បោរាណា បន បោក្ខរន្តិ សរីរំ វទន្តិ, វណ្ណំ វណ្ណមេវ។ តេសំ មតេន វណ្ណោ ច បោក្ខរញ្ច វណ្ណបោក្ខរានិ, តេសំ ភាវោ វណ្ណបោក្ខរតា។ ឥតិ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយាតិ សព្វបរិសុទ្ធេន វណ្ណេន ចេវ សរីរសណ្ឋានសម្បត្តិយា ចាតិ អត្ថោ។ ព្រហ្មវណ្ណីតិ សេដ្ឋវណ្ណី, បរិសុទ្ធវណ្ណេសុបិ សេដ្ឋេន សុវណ្ណវណ្ណេនេវ សមន្នាគតោតិ អត្ថោ។ ព្រហ្មវច្ឆសីតិ មហាព្រហ្មុនោ សរីរសទិសេន សរីរេន សមន្នាគតោ។ អខុទ្ទាវកាសោ ទស្សនាយាតិ ភោតោ សរីរេ ទស្សនស្ស ឱកាសោ ន ខុទ្ទកោ មហា។ សព្វានេវ តេ អង្គបច្ចង្គានិ ទស្សនីយានេវ, តានិ ចាបិ មហន្តានេវាតិ ទីបេតិ។

សីលមស្ស អត្ថីតិ សីលវា។ វុឌ្ឍំ វឌ្ឍិតំ សីលមស្សាតិ វុឌ្ឍសីលី។ វុឌ្ឍសីលេនាតិ វុឌ្ឍេន វឌ្ឍិតេន សីលេន សមន្នាគតោតិ អត្ថោ, ឥទំ វុឌ្ឍសីលីបទស្សេវ វេវចនំ។ សព្វមេតំ បញ្ចសីលមត្តមេវ សន្ធាយ វុត្តំ។

កល្យាណវាចោតិអាទីសុ កល្យាណា សុន្ទរា បរិមណ្ឌលបទព្យញ្ជនា វាចា អស្សាតិ កល្យាណវាចោ។ កល្យាណំ មធុរំ វាក្ករណំ អស្សាតិ កល្យាណវាក្ករណោ។ វាក្ករណន្តិ ឧទាហរណឃោសោ។ គុណបរិបុណ្ណភាវេន បុរេ ភវាតិ បោរី។ បុរេ វា ភវត្តា បោរី។ នាគរិកិត្ថិយា សុខុមាលត្តនេន សទិសាតិបិ បោរី។ តាយ បោរិយា។ វិស្សដ្ឋាយាតិ អបលិពុទ្ធាយ, សន្ទិដ្ឋវិលម្ពិតាទិទោសរហិតាយ។ អនេលគលាយាតិ ឯលគលេន វិរហិតាយ។ យស្ស ហិ កថេន្តស្ស ឯលំ គលតិ, លាលា វា បគ្ឃរតិ, ខេឡផុសិតានិ វា និក្ខមន្តិ, តស្ស វាចា ឯលគលា នាម ហោតិ។ តព្ពិបរីតាយាតិ អត្ថោ។ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយាតិអាទិមជ្ឈបរិយោសានំ បាកដំ កត្វា ភាសិតត្ថស្ស វិញ្ញាបនសមត្ថាយ។ សេសមេត្ថ ព្រាហ្មណវណ្ណេ វុត្តនយេន។

៣៩៥។ ឧចិតំ វុត្តោតិ ឧចិតំ តេហិ ព្រាហ្មណេហិ វុត្តោ, ចិន្តេសិ, “ឥមេ ព្រាហ្មណា អត្តនោ វណ្ណេ វុច្ចមានេ អត្តមនតរា ហោន្តិ, វណ្ណស្ស កថិតត្តា តិចីវរស្សាយាតិ ជាតិអាទីហិ មម វណ្ណំ វទន្តិ, ន ខោ បន មេ យុត្តំ អត្តនោ វណ្ណំ វណ្ណេតុំ, ហន្ទាហំ ឧភតោ ទានំ កិត្តេត្វា សមណស្ស គោតមស្ស មហន្តភាវំ ឋានេ ឋបេត្វា ឧភតោ តត្ថ គមនំ ករោមី”តិ ចិន្តេត្វា តេន ហិ, ភោ, មមាបិ សុណាថាតិអាទិមាហ។ តត្ថ ខោបិ “ភវន្តោ សន្តោ”តិអាទយោ អត្តនោ គុណេហិ សទិសា គុណា, តេបិ “ភោតា ចាហំ, ភោ ច សមណស្ស គោតមស្ស ជាតិសម្បត្តិអាទយោ គុណា”តិ អត្តនោ គុណេហិ សព្វទិសាវេន បញ្ញាយតោ, ឥតរេ បន ឧភតោ តត្ថ ភាសិតោ មហន្តភាវទីបនត្ថំ បកាសេតិ។ មហាមេវ អនុហាយាតិ ឧចិ តិមមេន្តោ វេត្វ ឥទំ ទីបេតិ – មហតិ គុណមហន្តតាយ សុបសង្កមិតព្ពោ នាម ហោតិ, មហា សិនេរុំ សុបតិដ្ឋាយ សាគរំ, មហាសមុទ្ទំ សុបតិដ្ឋាយ គោចរំ, សត្តសុ មហាសរេសុ សុបតិដ្ឋាយ សព្វាវចរិត្វា បរិវត្តា លីមតោ, ឯវមេវ សមណស្ស គោតមស្ស ជាតិសម្បត្តិអាទយោ គុណា សុបតិដ្ឋាយ អមេយ្យា គុណា បរិវត្តា លីមតោ, តស្មា មហាមេវ អនុហាយ តំ ភវន្តំ គោតមំ ទស្សនាយ សុបសង្កមិតុន្តិ។

គ្លុមិតត្ថា ចេតោបសង្កមោតិ ឧត្ត ទានក្កមោ ចេវ សព្វាទេន ច សុខាយញ្ចា បដិក្កូលមិទេយា សត្តនេតប្បទិ គត្វា គ្លុមិមំ ឋបិតំ ឆន្ទំ គ្លុមិកតំ តាយ, បិសាទនីយ្យាហាទេយា បន បុទេត្វា ឋបិតំ ចេតោបសង្កំ តាយ។ ឧចិ តាន កុលបរិយាយេន អាគតំ។ តទាគតស្ស បន

ខាទនិយេនេវ សក្កា ឯកេហិ ទ្វីហិ បុណ្ណារិកោតិ ចត្តារោ វិនេយ្យា ឧបគតា។ តេសុ សក្កា កាយិកោ, ឯកេហិ អដ្ឋយោជនិកោ, ទ្វីហិ តិកាយិកោ បុណ្ណារិកោ យោជនិកោតិ។ តេសុបិ គហិតាគហិតដ្ឋានំ បូរេតិយេវ។ ឥតិ ភគវា បហូតំ ហិរញ្ញសុវណ្ណំ ឧដ្ឋាយ បដ្ឋហិតោតិ វេទិតព្វោ។ ឯវំ ចាតិអាគីតិ វេហដ្ឋា ទិដ្ឋារិតារតេច។

អព្ភុណ្ហាចការោតិ ឯត្ថ ភគវតិ អបរិយាពោយេន នយស្សាទការោតិ វេទិតព្វោ។ តត្រិទំ វត្ថុ – រាជគហេ កិរ អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ "សមណស្ស កិរ គោតមស្ស បរាណំ គេហតំ ន សក្កា"តិ សុត្វា ភគវតោ បិណ្ឌាយ បវិសនកាលេ សដ្ឋិហត្ថំ វេឡុំ គហេត្វា ភគវន្តស្ស ឋាហិ ឋត្វា សម្បេត្តុ ភគវតិ វេឡុំ គហេត្វា សមីបេ អដ្ឋាសិ, វេឡុ ភគវតោ ឧបរិយេវ បញ្ញាយិ។ បុនទិវសេ ទ្វេ វេឡុ ឃដេត្វា សមីបេ អដ្ឋាសិ, ភគវា ទ្វិន្នំ វេឡូនំ ឧបរិ ទ្វិវេឡុមត្តមេវ បញ្ញាយមានោ, "ព្រាហ្មណ, កិំ ករោសី"តិ អាហ? តស្សាហំ បរាណំ គណ្ហាមីតិ។ "ព្រាហ្មណ, សចេបិ ត្វំ សកលចក្កវាឡគព្ភំ បូរេត្វា ឋិតវេឡុំ ឃដេត្វា អាគមិស្សសិ, នេវ មេ បរាណំ គហេតុំ សក្ខិស្សសិ។ ន ហិ មយា ចត្តារិ អសង្ខេយ្យានិ កប្បសតសហស្សញ្ច តថា បារមិយោ បូរិតា, យថា មេ បរោ បរាណំ គណ្ហេយ្យ, អបិច ព្រាហ្មណ, តថាគតោ អប្បមេយ្យោ"តិ វត្វា ធម្មបទេ គាថមាហ។ គាថាបរិយោសានេ ចតុរាសីតិបាណសហស្សានិ អមតំ បិវិំសុ។

អបរោបិ វត្ថុ – រាហុ កិរ អសុរិន្ទោ ចត្តារិ យោជនសហស្សានិ អដ្ឋ ច យោជនសតានិ ឧព្ពេធោ, ពាហន្តរមស្ស ទ្វាទសយោជនសតានិ, ហត្ថតលបាទតលានំ បុថុលតា តីណិ យោជនសតានិ, អង្គុលិបព្វានិ បណ្ណាសយោជនានិ, ភមុកន្តរំ បណ្ណាសយោជនំ, នលាដំ តិយោជនសតំ, សីសំ នវយោជនសតំ។ សោ – "អហំ ឧច្ចោស្មិ, សត្ថារំ ឱនមិត្វា ឱលោកេតុំ ន សក្ខិស្សាមី"តិ ន អគច្ឆិ។ សោ ឯកទិវសំ ភគវតោ វណ្ណំ សុត្វា "យថា តថា ឱលោកេស្សាមី"តិ អាគតោ។ ភគវា តស្ស អជ្ឈាសយំ វិទិត្វា "ចតូសុ ឥរិយាបថេសុ កតរេន ទស្សេមី"តិ ចិន្តេត្វា "ឋិតកោ នាម ឧច្ចោបិ ឧច្ចោ វិយ បញ្ញាយតិ, និបន្នោវស្ស អត្តានំ ទស្សេស្សាមី"តិ, "អានន្ទ, គន្ធកុដិបរិវេណេ មញ្ចកំ បញ្ញាបេហី"តិ វត្វា តត្ថ សីហសេយ្យំ កប្បេសិ។ រាហុ អាគន្ត្វា និបន្នំ ភគវន្តំ គីវំ ឧន្នាមេត្វា នភមជ្ឈេ បុណ្ណចន្ទំ វិយ ឧល្លោកេតិ។ កិមិទំ អសុរិន្ទាតិ ច វុត្តេ, ភគវា ឱនមិត្វា ឱលោកេតុំ ន សក្ខិស្សាមីតិ ន អគច្ឆិន្តិ។ ន មយា អសុរិន្ទ អធោមុខេន បារមិយោ បូរិតា, ឧទ្ធគ្គំ វេ កត្វា ទានំ ទិន្នន្តិ។ តំទិវសំ រាហុ សរណំ អគមាសិ។ ឯវំ ភគវា អព្ភុណ្ហាចការោ នយស្សាទោ។

ចតុបារិសុទ្ធិសីលេសុ សីលវា។ តំ បន សីលំ អរិយំ ឧត្តមំ បរិសុទ្ធំ, តេនាហ អរិយសីលីតិ។ តទេវ អនវជ្ជដ្ឋេន កុសលំ, តេនាហ កុសលសីលីតិ។ កុសលេន សីលេនាតិ វុត្តស្ស វេវចនំ។ ពាហុំ អាចរិយបាចរិយោតិ ភគវតោ ឯកកោយ នយស្សាទោ ចតុរាសីតិបាណសហស្សានិ អបរិយាពោបិ វេវចនស្សា យក្ខកុលមិតំ បិវន្តិ។ តស្សា ពាហុំ អាចរិយោ, សាវកបរិសាយានំ បាចរិយោតិ។

ពិណ្ឌកាយរាគោតិ ឯត្ថ កាមំ ភគវតោ សព្ពេបិ កិលេសា ពីណា, ព្រាហ្មណោ បន វេ ន ជានាតិ, អត្តនោ ជានគដ្ឋានេយេវ គុណំ កថេតិ។ ទីឃនិកាយេ បន វុត្តោតិ "បត្តមណ្ឌនា ចិត្តមណ្ឌនា សេតាសនមណ្ឌនា ឧច្ចាសយនា ច ពុទ្ធិកាយស្ស...បេ... លោលតា បដិលោលតា"តិ ឯវំ វុត្តចាបល្យចិរហិតោ។

អបាបបុរេក្ខារោតិ អបាបេ នវលោកុត្តរធម្មេ បុរតោ កត្វា វិចរតិ។ ព្រហ្មញ្ញាយ បជាយាតិ សារិបុត្តមោគ្គល្លានមហាកស្សបាទិភេទាយ ព្រាហ្មណបជាយ។ (អវិរុទ្ធោ ហិ សោ) ឯតិស្សាយ បជាយ បុរេក្ខារោ។ អយញ្ហិ បជា សមណំ គោតមំ បុរតោ កត្វា ចរតីតិ អត្ថោ។ អបិច អបាបបុរេក្ខារោតិ ន បាបបុរេក្ខារោ, ន បាបំ បុរតោ កត្វា ចរតិ, បាបំ ន ឥច្ឆតីតិ អត្ថោ។ កស្ស? ព្រហ្មញ្ញាយ បជាយ អត្តនា សទ្ធិំ បដិវិរុទ្ធាយបិ ព្រាហ្មណបជាយ អវិរុទ្ធោ ហិតសុខត្ថិកោយេវាតិ វុត្តំ ហោតិ។

តិរោរដ្ឋាតិ បររដ្ឋតោ។ តិរោជនបទាតិ បរជនបទតោ។ សំបុច្ឆិតុំ អាគច្ឆន្តីតិ ខត្តិយបណ្ឌិតាទយោ ចេវ ព្រាហ្មណបណ្ឌិតាទយោ ច បញ្ហេ អភិសង្ខរិត្វា បុច្ឆិស្សាមាតិ អាគច្ឆន្តិ។ តត្ថ កេចិ បុច្ឆាយ វា ទោសំ វិស្សជ្ជនសម្បដិច្ឆនេ វា អសមត្ថតំ សល្លក្ខេត្វា អបុច្ឆិត្វាវ តុណ្ហីភូតា និសីទន្តិ, កេចិ បុច្ឆន្តិ, កេសញ្ចិ ភគវា បុច្ឆាយ ឧស្សាហំ ជនេត្វា វិស្សជ្ជេតិ។ ឯវំ សព្ពេសម្បិ តេសំ វិមតិយោ តីរំ បត្វា មហាសមុទ្ទស្ស ឩមិយោ វិយ ភគវន្តំ បត្វាវ ភិជ្ជន្តិ។ សេសមេត្ថ តថាគតស្ស វណ្ណេ វុត្តនយេន។

អតិថី នោ តេ ហោន្តីតិ តេ អម្ហាកំ អាគន្តុកា នវកា បាហុនកា ហោន្តីតិ អត្ថោ។ បរិយាបុណាមីតិ ជានាមិ។ អបរិមាណវណ្ណោតិ តថារូបេនេវ សព្ពញ្ញុនាបិ អប្បមេយ្យវណ្ណោ, បគេវ មាទិសេនាតិ ទស្សេតិ។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“ពុទ្ធោបិ ពុទ្ធស្ស ភណេយ្យ វណ្ណំ,

កប្បម្បិ ចេ អញ្ញមភាសមានោ;

ខីយេថ កប្បោ ចិរទីឃមន្តរេ,

វណ្ណោ ន ខីយេថ តថាគតស្សា”តិ។

ឥមំ បន គុណកថំ សុត្វា តេ ព្រាហ្មណា ចិន្តយិំសុ “យថា, ភវំ, សមណស្ស គោតមស្ស វណ្ណំ ភាសតិ, អនោមគុណោ សោ ភវំ គោតមោ, ឯវំ តស្ស គុណេ ជានមានេន ខោ បន ឥមិនា អតិចិរំ អធិវាសិតំ, ហន្ទ នំ អនុវត្តាមា”តិ អនុវត្តមានា “តេន ហិ, ភោ”តិអាទិមាហំសុ។

៣១៨. ឱបាតេតីតិ បវេសេតិ។ សំបុរេក្ខរោន្តីតិ បុត្តមត្តនត្តមត្តម្បិ សមានំ បុរតោ កត្វា វិចរន្តិ។

៣១៩. មន្តបទន្តិ មន្តាយេវ មន្តបទំ, វេទោតិ អត្ថោ។ ឥតិហិតិហ បរម្បរាយាតិ ឯវំ កិរ ឯវំ កិរាតិ បរម្បរភាវេន អាគតន្តិ ទីបេតិ។ បិដកសម្បទាយាតិ បាវចនសង្ខាតសម្បត្តិយា។ សាវិត្តិអាទីហិ ឆន្ទពន្ធេហិ ច វគ្គពន្ធេហិ ច សម្បាទេត្វា អាគតន្តិ ទស្សេតិ។ តត្ថ ចាតិ តស្មិំ មន្តបទេ។ បវត្តារោតិ បវត្តយិតារោ។ យេសន្តិ យេសំ សន្តកំ។ មន្តបទន្តិ វេទសង្ខាតំ មន្តមេវ។ គីតន្តិ អដ្ឋកាទីហិ ទសហិ

ᩅᩮᨴᩣᩃᨠᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ, ᨧᩣᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨾᩥᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩩᨷᨻ᩠ᨻᩪᩉᩴ ᩁᩣᩈᩥᨠᨲᩴ, ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥ

ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨲᨦ᩠ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᨴᩮᩈᩉᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨲᩴ ᨲᩮᩉᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨦ᩠ᨠᩣᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ

ᩋᨶᩩᨠᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩮᨧᨧᨧᨶᩴ ᨠᩣᩈᩥᨲᨾᨶᩩᨠᩣᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩮᨲᩉᩥ ᨠᩣᩈᩥᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᩁᩥᨲᨾᨶᩩᨧᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩮᨲᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ

ᨧᩣᩁᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᨧᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩮᨲ ᨠᨲᨾᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩮᨲᩈᩴ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ, ᩮᨲ ᨠᩥᩁ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ

ᨷᩁᩪᨷᨥᩣᨲᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩔᨷᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩣᩅᨧᨶᩮᨶ ᩈᩉ ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᩈᩩᩴ, ᩋᨷᩁᩣᨷᩁᩮ ᨷᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ

ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩮ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᨠᩴᩈᩩ

᪑᪐᪙. ᩋᨯ᩠ᨰᨧᩮᩃᩦᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨷᨧᩮᩃᩦ ᩑᨠᩮᨶ ᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᨲᩣ ᨣᩉᩥᨲᨿᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩴ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨵᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ

ᨷᨱ᩠ᨱᩣᩈ ᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᨶ᩠ᨵᩣ ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᨥᨭᩥᨲᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨧᩮᩃᩦᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᩁᨾ᩠ᨷᩁᩣᩈᩴᩈᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩃᨣ᩠ᨣᩣ, ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩮᨶᨷᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᨲᩣ ᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩣᨲᩥ

ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨵᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨣᨱᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᩋᨾᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᩣᨾᩮ ᨡᨩ᩠ᨩᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᩈᩩᩃᨽ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᩔᩣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ “ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩮᩣ ᨶᩮᩉᩥ, ᩍᨴᩴ ᨶᩣᨾ

ᨲᩮ ᨴᩮᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩃᨬ᩠ᨩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩴ ᩋᨶᩩᨷᩁᩥᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩔ ᨣᨧ᩠ᨨᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ

ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨳ ᨲᩣᩅ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩃᩣᨿᩥ ᨲᩮ ᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩅᩥᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩣ “ᨠᩉᩴ, ᨽᩮᩣ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ ᨠᩉᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨴᩮᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ

ᩋᩅᩥᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨾᩁᩥᩴᩈᩩ ᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨷᩁᨾ᩠ᨷᩁᩣᩈᩴᩈᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᩮᩣᨷᩦᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᩮᩣ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩑᨠᩮᩣᨷᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᩣᨷᩦᨲᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ

ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨷᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᩣᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᩣᨷᩦᨲᩥ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᩣᨷᩥ

ᨷᨬ᩠ᩉᩮᩣᩅᩣᨲᩥ ᨷᩥᨬ᩠ᨨᩣᨠᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩩᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥ ᩑᨠᨴᩮᩈᩴ ᨲᨳᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨲᩥ ᩈᩣᩁᩣᨲᩥᨷᩣᨠᩣᨲᩥ ᩈᩩᨲᩥᨷᩣᨠᩣ ᨧ ᩋᩈᩩᨲᩥᨷᩣᨠᩣ ᨧ

ᨶᩣᩃᨾᩮᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ, ᨠᩣᩁᨱᩴ, ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ “ᩍᨴᩴ ᨾᨿᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᩍᨴᩴ ᨾᨾ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨾᩣ ᨬᩣᨿᨲᩪ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩑᨠᩴᩈᩮᨶ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩴ

ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᨶᩣᩃᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ

᪑᪑᪐. ᩍᨴᩣᨶᩥ, ᨠᩣᩁᨱᩴ, ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨥᨶᩥᨠᩣᨿᩮ (ᨾ. ᨶᩥ. ᪑.᪓᪕᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨧᩮᩅ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᩮ (ᨾ. ᨶᩥ. ᪑.᪑᪗᪒ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨧᩮᩅ ᨧ

ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩮᩈᩩ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩈᩩ ᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ

᪑᪑᪑. ᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨥᩁᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨷᨶ᩠ᨳᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩣᨣᩣᩁᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩑᨠᩴ ᩑᩅᩣᨣᩣᩁᩴ

ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩩᨾ᩠ᨷᨶᩴ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨷᨶ᩠ᨳᩮᨲᩥ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩏᨷᨷᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨧ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨷᩁᨴᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ

ᨾᩉᩣᩃᩮᩣᨠᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨶᩥᩅᩣᨷᩥᨲᩴ, ᩍᨴᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨷᨶᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᩕᩣᨲᩥ ᨠᩩᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨾᨲᩣ ᨣᩮᩣᨲᩕᩣ ᩏᩔᩣᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨧᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ

ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿᨧᩮᩈᩩ ᨾᩦᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨷᩣᨲᩴ ᨷᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲ ᩑᩅ ᨷᩁᩮᩈᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᩣᨿᨲᩣᨿᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨠᩮᨴᩣᨲᩥ,

ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨶᩥᨬ᩠ᨬᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨠᩁᩴ ᨠᩮᩁᩣᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᩔᨲᩥ

᪑᪑᪒. ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨶᩩᨲᩣᨷᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩩᨲᩣᨷᩥᨶᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨶᩩᨲᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨹᩃᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩮᨴᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩈᨶ᩠ᨶᩴ, ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨥᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨧᩣᩁᩴ

អត្ថេលិខេយតិ, តស្មា ភាឃយទេ្វា៌ អយំ បទេត្ត អទេ្វា – ទេតសំទេយចាតិ ទេតសំ យក្ខសយ្យយុត្តឆយ្មាត៌ បឆាតត្តិ យក្ខបឆាត៌ តេឝ្យា ឞលសន្ធិកិរិយសន្តាតាឃ សច្ចាត្ថុប្បត្តិយា ពាហុកាទំ, យទេក្ក អសតិ ឞលិកាចទេតាតិ៌ ឰយិភា ភទេឃភ សប្តាបទេឝ្យ អទេ្វា ទេចឌិតទេត្តា៌ ទេសនំ សប្តាត្ត ហ្វត្តាភទេយចាតិ៌

បបញ្ចាស្ទូឝតិយា យដ្ឋិមតិកាឃដ្ឋកចាឃ

ចក្កិស្សត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៌

៩៌ ឲស្សកាទីស្សត្តចណ្ណតា

៣០៩៌ ឲចំទេយ ស្សតត្តិ ឲស្សកាទីស្សត្តំ៌ តត្ត ពិលំ ឱលទេក្កឃ្យត្តិ ទេកាដ្ឋានំ លក្កាទេបឃ្យំ, ឰយិភា សត្តឆយំ ភាយ ឆទេស្សតិ៌ សត្តចាទេហា កិទ យហាកត្តាទេបឌិបទេក្កា អត្ថទាយទេក្ក ទេកាទេលា យទេត យំសំ កទេហត្វា សទេត្តាសំ សត្តិកាត៌ “ឰឆំ ឈាឌិត្វា ឲត្តកំ ឞ្វលំ ឆាតត្តា”ត្តិ ទេកាដ្ឋានំ ឱលទេក្កតិ, ទេកាលាយំសំ ភាយ ឈាឆត្តាបិ អត្តិ អឈាឆត្តាបិ, ឞ្វលំ ឆាតំ សទេក្កាត្តាបិ អសទេក្កាត្តាបិ៌ សត្តចាទេហា ទេឃភ ឞ្វទេលភ ទេកាទេលា កហិទេតា, តស្ស តិក្កូយតត្តំ សទេត្តាសំ ពាលក្កាទេទភ ទេកាដ្ឋានំ ឆត្វា ឞ្វលំ កល្យាតិ, អយំ សត្តឆទេយ្មា៌ ឲចទេយចំ ព្រាហ្មណាបិ ទេលិកស្ស បឌិត្តាា អក្កទេហត្វា អត្តទេភាច ឆយ្មតាឃ ចតទេស្សា បិទិចទិយា បញ្ញាទេបត្តិតិ ឆទេស្សតំ ឲចទេយច ទេឈាតិអាឌិយាហ៌ បិបិទេឃា អស្សាតិ បិបំ អស្ស៌ ទេសទេឃ្យា អស្សាតិ ហិតំ អស្ស៌ អឆ ចា បិបិទេឃាតិ បិបទេកា លិយទេកា អត្តកាទេចា អស្ស៌ ទេសទេឃ្យាតិ ទេសទេដ្ឋា ហ្វត្តទេយា៌ ទេសឃ្យំទេសាតិ ទេសទេឃ្យា៌ ហ្វច្ចាក្យលិភតាតិ ហ្វច្ចាក្យលិភទេត្តភ ទេសទេឃ្យា៌ បិបិយំទេសាតិ បិបិទេឃា៌ ហ្វច្ចាក្យលិភតា ច ទ្ធិស្ស ក្យទេលស្ស ចទេឆ្លតិ ឈត្តិយក្យទេល ព្រាហ្មណក្យទេល ច, ហ្វញ្ញអាទចណ្ណតា តឹស្ស៌ ទេចទេស្សាបិ ហិ ហ្វញ្ញអាទចណ្ណា ទេហាតិ៌ ហ្វញ្ញអាទទេភាកតា ចត្វាស្សបិ៌ ស្សទេដ្ឋាបិ ហិ អត្តយទេសា ចណ្ឌាទេលិបិ ហ្វញ្ញអាទទេភាទេកា ទេហាតិទេឃច៌

៣៣០៌ កិក្កាចទិយត្តិ ទេកាឌិឆទេភភបិ ហិ ព្រាហ្មទេណាភ កិក្កា ចទិតត្តាច, ទេបិទាណកព្រាហ្មណា អឃឹតិទេកាឌិឆភាបិ ឲកទេចលំ កិក្កូ ចទត្តិ៌ កស្មា? ឝ្យក្កតកាទេល ចទត្តាត៌ ឰឆាតិ កិក្កូ ចទិតំ អាទទ្ធាតិ កទេហា ភ កឋិស្សតឹតិ៌ អតិយញ្ញាយាទេភាតិ ទេឃា កិក្កាចទិយចំសំ ហទិត្វា សត្តឌឹចកសិកយ្មចហិដ្ឋាឌឹហិ ឌឹចិកំ កទេប្បតិ, អយំ អតិយញ្ញាតិ ភាយ៌ ទេកាទេបិ ចាតិ ឃឆា ទេកាបទេកា អត្តភា ទក្កិតត្តំ កល្ហំ ទេឆទេភទេត្តា អកិច្ចកាទី ទេហាតិ, ឲចត្តិ អទេ្វា៌ ឰយិភា ភទេឃភ សប្តាចាទេទស្ស អទេ្វា ទេចឌិតទេត្តា៌ អសិតញ្ជាកក្តិត្តិ តិណលិឃភអសិតទេច្ចាច កាឌញ្ចា៌ អត្ថស្សទទេតាតិ ឃត្ត ឌាទេតា, តស្មិំ ទេបិទាទេណ យាតាទេបត្តិទេក ក្យលចំទេស អត្ថស្សទិយយាទេភតិ អទេ្វា៌ ទេសនំ សប្តាត្ត ហ្វត្តាភទេយចាតិ៌

បបញ្ចាស្ទូឝតិយា យដ្ឋិមតិកាឃដ្ឋកចាឃ

ឲស្សកាទីស្សត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៌

᪇᪨ ᨵᨶᨬ᩠ᨩᩣᨶᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪃᪅᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨵᨶᨬ᩠ᨩᩣᨶᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨣᩥᩁᩥᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩁᩦᨲᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ, ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᨸᨻ᩠ᨻᨲᩔ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨴᩥᩈᩣᨽᩣᨣᩮ ᨩᨶᨸᨴᩔᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨸᩣᩃᩥᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨿᩣᨲᩥ ᩁᩣᨩᨣᩉᩔ ᨠᩥᩁ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᨾᩉᩣᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᨧᨲᩩᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩴ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨸᩣᩃᩥᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨶᩣᨾ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩮᨲᨾᩣᩉ᪨ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿᩣᨲᩥ “ᨣᨧ᩠ᨨ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᩋᨸᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩔᨽᩣᨣᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩮᩈᩥᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩈᩔᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, “ᨾᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨶᩣᩈᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ – “ᩁᩣᨩᨠᩩᩃᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᩋᩉᩴ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩣᨣᨾᨶᨠᩣᩃᩮᨿᩮᩅ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨾᩣ ᨠᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩮ ᩅᩥᩃᩩᨾ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᨵᨬ᩠ᨬᩴ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨥᩁᩴ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᩁᩣᨩᨠᩩᩃᩮ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᨶ ᨸᩦᩊᩴ ᩋᨠᩣᩈᩦᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ – “ᩋᩣᨾ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣᩁᩮ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨾᨶ᩠ᨴᩈᩔᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨸᩦᩊᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩮ ᨣᩉᩥᨲᩣ ᨶ ᨻᩉᩩᩴ ᨩᩣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩮ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᩅᩥᩃᩩᨾ᩠ᨸᨲᩥ᪨

᪃᪃᪆᪨ ᨸᩮᨿᩣ ᨸᩦᨿᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩁᩩᨱᨡᩦᩁᩴ ᨸᩥᩅᨲᩩ᪨ ᨲᩣᩅ ᨽᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅ ᨡᩦᩁᩴ ᨸᩥᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩔᨳ, ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᨽᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᩃᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩍᨵᩮᩅ ᩉᩥ ᨶᩮᩣ ᨸᩣᨲᩁᩣᩈᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩁᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩣ ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩁᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨠᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᨸᩣᩅᩩᩁᨱᩣᨶᩥ ᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨾᨵᩩᩁᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᨣᨶ᩠ᨵᨾᩣᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩮᩣᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨵᩦᨲᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᨠᩁᨱᨾᨦ᩠ᨣᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣᩁᩣ ᨸᩮᩣᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨣᩁᩉᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪃᪃᪇᪨ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᩔᩦᩃ᩠ᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨴᩈ ᨴᩩᩔᩦᩃ᩠ᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᩍᨵ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩏᨸᨠᨯ᩠ᨰᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᨠᨯ᩠ᨰᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ᪨

᪃᪃᪈᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᩥᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩦ᪨ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩒᩈᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᩈᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᩅᩁᨲᩁᩮᩣ᪨ ᩉᩦᨶᩮᨲᩥ ᨶᩥᩉᩦᨶᩮ ᩃᩣᨾᨠᩮ᪨ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨽᨣᩅᩣ “ᨲᨲᩕᩔ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩈᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ ᨳᩮᩁᨾᩣᩉ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᨡᨱᩴᨿᩮᩅ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨧᩣᨲᩩᨸ᩠ᨸᨴᩥᨠᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨠᨳᩮᩈᩦᨲᩥ᪨

ᨸᨸᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᨵᨶᨬ᩠ᨩᩣᨶᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪈᪨ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

៣៥៣។ ឯវំ មេ សុតន្តិ ចង្កីសុត្តំ។ តត្ថ ទេវវនសាលវនសណ្ឌោតិ ទេវវនសាលវនកាយស្ស អវិទូរេ វនសណ្ឌោ។ ចង្កីតិ អាគតោ បញ្ញាបិ ជាតា រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស បុរោហិតោ ឯវំ។ អញ្ញេ ច អភិញ្ញាតាតិ អញ្ញេ ច ពហុ អភិញ្ញាតា ព្រាហ្មណា។ តេ កិរ លទ្ធេ លទ្ធេ ឋានេ ទ្វីសុ ឋានេសុ សន្និបតន្តិ យទា ជាតិ សោធេតព្ពកាមា ហោន្តិ, តទា បោក្ខរសាតិស្ស សន្តិកេ ឧក្កដ្ឋាយ សន្និបតន្តិ។ យទា មន្តេ សោធេតព្ពកាមា ហោន្តិ, តទា ទេវវនសាលវនេ សន្និបតន្តិ។ ទូតស្សំ ការេល មន្តសោធនត្ថំ សន្និបតិំសុ។ អយមត្ថោ កថាតិ យំ អត្តនោ សហាយកការណាតុរូបំ កថំ កថេន្តា អនុវិចរិំសុ, តស្សា កថាយ អត្ថោ។ អយមញ្ញា កថា ឧទបាទិ។ សីលវាតិ គុណវា។ វត្តសម្បន្នោតិ អាចារសម្បន្នោ។

៣៥៤។ អនុញ្ញាតបដិញ្ញាតាតិ សិក្ខិតា ចរេយ្យាតិ ឯវំ អាចរិយេហិ អនុញ្ញាតា, អាម អាចរិយ សិក្ខិតបយ្យាតិ ឯវំ សយញ្ច បដិញ្ញាតា។ អបុរាតិ ភវាម។ អហំ បោក្ខរសាតិស្ស, តារុក្ខស្សាយំ យាណោវាតិ អហំ បោក្ខរសាតិស្ស ជេដ្ឋន្តេវាសី អគ្គសិស្សោ, អយំ តារុក្ខស្សាតិ ទីបេតិ។

ខេមិជ្ឈានត្តិ តិវេទានំ ព្រាហ្មណានំ។ យទក្ខាតន្តិ យំ អត្ថេន ច ព្យញ្ជនេន ច ឯកំ បទម្បិ អក្ខាតំ។ តត្រ អកោសលភាវោ នត្ថីតិ តំ សកលំ ជាននោ តត្ថ តិដ្ឋាកតមយ្ហាតិ អត្ថោ។ ឧទ្ធានិ តំ អកោសលភាវំ អាទិកពេទនត្ថា បទកបទ្ធាតិអាទិមាហ។ តត្ថ ជមេយ្យ អាចរិយសាធិសាតិ កថេន្តានេ យមំ អាចរិយសទិសោ ឯវ។

កម្មភាតិ ជនក្កុសលកម្មបថកម្មភា។ អយញ្ហិបុគ្គលោ សព្វេបិធំ កាយវចីកម្មំ សន្ធាយ “យថា វទា, តថា, សីលវា ហោតី”តិ អាហ, តិវិធំ មនោកម្មំ សន្ធាយ “វត្តសម្បន្នោ”តិ។ តេន សមន្នាគតោ ហិ អាចារសម្បន្នោ ហោតិ។ ចក្ខុយាតិ បញ្ញាហិ ចក្ខូហិ ចក្ខុមន្តកោរណេន កថេន្តិ អាលបតិ។

លោកាតិតន្តិ វាទការណំ អតីតំ, បរិបុណ្ណន្តិ អត្ថោ។ បេនាតិ វុបកន្តោ។ តរុស្សន្តីតិ តនយោ កនោន្តិ។

ចក្ខុ លោកេ ឧប្បន្នន្តិ អវិជ្ជន្ធការេ លោកេ តំ អន្ធការំ វិធមិត្វា លោកស្ស ទិដ្ឋធម្មិកាទិអត្ថទស្សនេន ចក្ខុ ហុត្វា ឧប្បន្នំ។

៣៥៩។ ឯវំ វុត្តេ ភគវានេត វទេយ្យាតិ ឃាតិកោ កថា ទ្វេបិ ជនេ សង្គណ្ហន្តោ តេសំ ចោ អហំ ញាតិកស្សន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ ញាតិកស្សន្តិ ញាណតិស្សាមិ។ អនុបុព្វន្តិ តិដ្ឋតុ តាវ ព្រាហ្មណចិន្តា, តិណរុក្ខាទីនំ បទន្តោ បដ្ឋាយ អនុបដិបាដិយា អាចិក្ខិស្សាមីតិ អត្ថោ។ ជាតិវិភង្គន្តិ ជាតិវិភាគំ។ អញ្ញមញ្ញា ហិ ជាតិយោតិ តេសំ តេសញ្ហិបាណានំ ជាតិយោ អញ្ញមញ្ញា នានប្បការាតិ អត្ថោ។

តិណរុក្ខេតិ អនុបាទិន្នកជាតិ ភត្វា បច្ឆា ឧបាទិន្នកជាតិ កថេស្សាមិ, ឯវំ តស្ស ជាតិភេទោ បាកដោ ភវិស្សតីតិ ទូតំ ទេសនំ អារភិ។ យថា សីហចម្មេន បត “កិំ, ភន្តេ, អនុបាទិន្នកំ ទីឃនានតាយ នានំ, ឧបាទិន្នំ កម្មនានតាយាតិ? ឯវំ ចត្តុ ន ចតតី”តិ បុច្ឆិតោ អាម ន ចតតិ។ កម្មវិញ្ញាណោហិតំ លភតិ។ ខោភិសិទ្ធា ព្យុហេ សត្តា នានាវណ្ណា ហោន្តីតិ។ តិណរុក្ខេតិ ឯត្ថ អន្តោផេគ្គុ ពហិសារា អន្តមសោ

តាលនាឡិកេរាទយោបិ តិណានេវ, អន្តោសារា បន ពហិផេគ្គុ សន្តា រុក្ខា នាម។ ន ចាបិ បដិជានរេតិ មយំ តិណា មយំ រុក្ខាតិ វា, អហំ តិណំ, អហំ រុក្ខោតិ វា ឯវំ ន ជានន្តិ។ លិង្គំ ជាតិមយន្តិ អជានន្តានម្បិ ច តេសំ ជាតិមយមេវ សណ្ឋានំ អត្តនោ មូលភូតតិណាទិសទិសមេវ ហោតិ។ កិំ ការណា? អញ្ញមញ្ញា ហិ ជាតិយោ។ យស្មា អញ្ញា តិណជាតិ, អញ្ញា រុក្ខជាតិ។ តិណេសុបិ អញ្ញា តាលជាតិ, អញ្ញា នាឡិកេរជាតិ, ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ។ ឥមិនា ឥទំ ទស្សេតិ – យំ ជាតិវសេន នានា ហោតិ, តំ អត្តនោ បដិញ្ញា បរេសំ វា ឧបទេសំ វិនាបិ អញ្ញជាតិតោ វិសេសេន គយ្ហតិ។ យទិ ច ជាតិយា ព្រាហ្មណោ ភវេយ្យ, សោបិ អត្តនោ បដិញ្ញា បរេសំ វា ឧបទេសំ វិនា លត្តិយតោ វេសតោ សទ្ទតោ វា វិសេសេន គយ្ហេយ្យ, ន ច គយ្ហតិ។ តស្មា ន ជាតិយា ព្រាហ្មណោតិ។ បរតោ បន "យថា ឯតាសុ ជាតីសូ"តិ គាថាយ ឯតមត្ថំ វិភជន្តេនេវ អាវិករិស្សតិ។

ឯវំ អនុបាទិន្នកេសុ ជាតិំ ទស្សេត្វា ឧបាទិន្នកេសុ ទស្សេន្តោ តតោ កីដេតិអាទិមាហ។ យាវ កុន្ថកិបិល្លិកាតិ កុន្ថកិបិល្លិកំ បរិយន្តំ កត្វាតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ ច យេ ឧប្បតិត្វា គច្ឆន្តិ, តេ បដង្គា នាម។ អញ្ញមញ្ញា ហិ ជាតិយោតិ តេសម្បិ នីលរត្តាទិវណ្ណវសេន ជាតិយោ នានប្បការាវ ហោន្តិ។

ខុទ្ទកេតិ កាឡកាទយោ។ មហល្លកេតិ សសពិឡារាទយោ។

បាទូទរេតិ ឧរបាទេ, ឧរោយេវ តេសំ បាទាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ទីឃបិដ្ឋិកេតិ សប្បជាតិយោ, យាវ នង្គុដ្ឋា បិដ្ឋិយេវ ហោតិ, តេន តេ "ទីឃបិដ្ឋិកា"តិ វុច្ចន្តិ។

ឧទកេតិ មច្ឆេ, ឧទកប្បជាតេ។

បក្ខីតិ សកុណេ។ តេ ហិ បត្តេហិ យន្តីតិ បត្តយានា, វេហាសំ គច្ឆន្តីតិ វិហង្គមា។

ឯវំ ថលជលាកាសគោចរានំ បាណានំ ជាតិភេទំ ទស្សេត្វា ឥទានិ យេនាធិប្បាយេន តំ ទស្សេតិ, តំ អាវិករោន្តោ យថា ឯតាសូតិ គាថមាហ។ តស្សត្ថោ សង្ខេបេន វុត្តោវ។ វិត្ថារតោ បនេត្ថ យំ វត្តព្ពំ, តំ សយមេវ ទស្សេន្តោ ន កេសេហីតិអាទិមាហ។ តត្រាយំ យោជនា – យំ វុត្តំ "នត្ថិ មនុស្សេសុ លិង្គជាតិមយំ បុថុ"តិ, តំ ឯវំ នត្ថីតិ វេទិតព្ពំ។ សេយ្យថិទំ? ន កេសេហីតិ។ ន ហិ – "ព្រាហ្មណានំ ឯទិសា កេសា ហោន្តិ, ខត្តិយានំ ឯទិសា"តិ និយមោ អត្ថិ យថា ហត្ថិអស្សមិគាទីនន្តិ ឥមិនា នយេន សព្ពំ យោជេតព្ពំ។

លិង្គំ ជាតិមយំ នេវ, យថា អញ្ញាសុ ជាតិសូតិ ឥទំ បន វុត្តស្សេវត្ថស្ស និគមនន្តិ វេទិតព្ពំ។ តស្សាយំ យោជនា – ឯវំ យស្មា ឥមេហិ កេសាទីហិ នត្ថិ មនុស្សេសុ លិង្គំ ជាតិមយំ បុថុ, តស្មា វេទិតព្ពមេតំ "ព្រាហ្មណាទិភេទេសុ មនុស្សេសុ លិង្គំ ជាតិមយំ នេវ, យថា អញ្ញាសុ ជាតិសូ"តិ។

៣៥លិ៍ ប្ដដាតិ ៦ចំ ឌាតិរកដេ អឯតិបិ “ព្រាហ្មណោ លត្តិរយា”តិ ប្ដដំ ភាគត្ត ឃឆា ឌាតំ , តំ ដរឃ្សុតំ បច្ចត្តត្តិ កាឆយាហ៍ តត្ត រចាការរត្តិ ភាគត្ត៍ អឃំ បរគត្ត ឃរដ្ឋបរត្វា – ឃឆា ហិ តិរច្ឆាភាគំ រយាតិនិទ្ធរយច រកឃាឌិឃណ្ឌារគត ភាគត្ត, តឆា ព្រាហ្មណាឌិតំ អត្តរតា អត្តរតា ឃទិរេ តំ គត្តិ៍ ៦ចំ ឃរគ្គបិ ឃរដតំ “ព្រាហ្មណោ លត្តិរយា”តិ រចាកាទំ, តំ រចាការរច្ចា យគុរឃ្សុឃុ ឃយញ្ញាឃ បចុច្ចតិ, រចាហាររយត្តរគច បចុច្ចតីតិ៍

៦ត្តាចតា កកចា ការច្ឆាឌឃ្ស ចាដំ គិក្កហិច្ចា ប្ដដាតិ ឃឌី ឌាតិឃា ព្រាហ្មណោ កចេឃ្យ, អាឌីចឃិលិចាទចិបត្តោបិ ព្រាហ្មណោ កចេឃ្យ៍ ឃទ្វា បត រយិទាណា ព្រាហ្មណា តឃ្ស ព្រាហ្មណកាចំ គ ប្ដច្ឆត្តិ, រលិរក ច អចញ្ញាបិ បណ្ឌិតយគុឃ្សា, តទ្វា ចារឃដ្ឋឃ្ស ចាដំ បក្កហាត្តា រយា ហិ រកាចិ យគុរឃ្សុឃ្ចតិ អដ្ឋ កាឆា អាហ៍ តត្ត រការក្កត្តិ រលត្តរក្លំ, កឃិកយ្ហត្តិ ចុត្តំ រហាតិ៍ រកាតិ ហិ បឆចិឃា គាយំ, តទ្វា ៦ចយាហ៍ បុឆុឃិរបុតាតិ តគ្គចាឃកយុាឌិតាភាឃិរប្យគ៍ រចាហារត្តិ ចលិង្គ៍ បររបរឃ្សុតាតិ បររឃំ រចឃ្យាចច្ចរកយ្យូគ៍ ប្ដឃ្សាត្តត្តិ អាចុឆឌីចិកំ, ដ្ឋឃុច្ចា ឃត្តិ ចាតិ ចុត្តំ រហាតិ៍ រយិរទាហិរច្ចតាតិ បុរទាហិតកយ្យូគ៍

៦ចំ ព្រាហ្មណឃយរយគ ច រលិករចាហាររគ ច អាឌីចឃិលិចាទចិបត្តឃ្ស អព្រាហ្មណកាចំ ឃារឆត្វា ៦ចំ ឃរគ្គ គ ឌាតិឃា ព្រាហ្មណោ, ក្សុរណាហិ បត ព្រាហ្មណោ រហាតិ៍ តទ្វា ឃត្ត កត្តចិ ក្សុរល ឌារតា រយា ក្សុណចា, រឃា ព្រាហ្មណោ, អឃរយត្ត ឆាររយាតិ ៦ចរយតំ ឆាឃំ អត្តរតា អាយិរឌត្វា ប្ដដាតិ គំ ចឌីរករដគ បការរឃគ្គា គ ចាឃំ ព្រាហ្មណត្តិអាឌិយាហ៍ តឃ្សរត្វា – អហញ្ញាឃ្សាឃំ ចត្តុគ្គិ រយាតិគំ ឃត្ត កត្តចិ ឌារតា, តព្រាបិ ចិរឃរឃគ រយា ព្រាហ្មណឃ្ស ឃំចណ្ណិតាឃ យាតទិ ឃម្ពុតា, តំ រយាតិដំ យត្តិឃម្ពុចំ, ឃា ចាឃំ ដ្ឋរតា ឃុឌារតាតិអាឌិតា តរយគ ព្រាហ្មណោហិ ព្រាហ្មណឃ្ស បរិឃុទ្ធាឃ្យត្តិយក្កឃជ្ចាតា រយាតិ ចុត្តា, ឃំឃុទ្ធកាហណិរកាតិ ប្ដយិតា ច យាតិឃយ្យត្តិ, តរតាបិ ឌាតឃម្ពូតត្តា រយាតិរឌា យត្តិឃម្ពូរចាតិ ចុច្ចតិ, តំ រយាតិដំ យត្តិឃម្ពុចំ ប្ដយិតា ច រយាតិឌយត្តិឃម្ពុចយត្តរគ គ ព្រាហ្មណំ ព្រូមិ៍ កឆ្វា? ឃទ្វា, រកា រកាតិ, ចចគយត្តរគ អចញ្ញាហិ ឃកិច្ចារគហិ ចិឃិដ្ឋត្តា រកាចាឌី គាឃ រឃា រហាតិ, ឃរច រហាតិ ឃកិច្ចារតា ឃបលិរចាិរឆា៍ រយា បតាឃំ ឃត្ត កត្តចិ ឌារតាបិ ទាកាឌិកិច្ចាគាការចគ អកិច្ចារតា, ឃគ្គកហណបឌិតិឃ្សុរក្កគ អគាឌារតា, អកិច្ចាគំ អគាឌាគំ, តយតំ ព្រូមិព្រាហ្មណំ៍ កឆ្វា? ឃទ្វា ឆាហិតបិរបិតិ៍

៣៥ប៍ កិច្ចាកិរឃ្យា ឃគ្គាឃំរយាឌគំ រលត្វាតិអាឌី ឃត្តឌឹឃតិ កាឆា៍ តត្ត ឃគ្គាឃំរយាឌគត្តិ ដឃចិដឃំរយាឌគំ៍ គ បរិតឃ្សុតីតិ តណ្ហាបរិតឃ្សុតាឃ គ បរិតឃ្សុតិ៍ ឃក្កាតិកត្តិ ទាកឃក្កាដរយា អតិក្កត្តំ៍ ចិឃំឃុត្តត្តិ ចតុហិ រយាតិតិ ឃគ្គកិលេឃរយហិ ចា ចិឃំឃុត្តំ៍

គដ្ឋិត្តិ ដ្ឋបគាហំ៍ ចរត្តត្តិ តណ្ហា ឃគ្គាគត្តិ ឃុត្តបិឃំ, ឌិដ្ឋិបរិឃុដ្ឋាគរឃ្សុតំ អដិចចគំ៍ ឃហគុក្កយត្តិ អគុក្កយា ចុច្ចតិ បិរឃ បរចឃគកណ្ហិ, ឌិដ្ឋាគុឃយរឃ្សុតំ គាយំ៍ ដ្ឋក្លិត្តបលិឃត្តិ ៦ត្ត បលិរឃាតិ អចិឌ្ជា៍ ញុដ្ឋត្តិ ចតុឃច្ចញុដ្ឋ៍ តិតិក្លតីតិ លយតិ៍

លត្តិចាលត្តិ អដិចាឃគលត្តិចាលំ៍ ឃា បគ ឃកិ ដ្ឋយុគ្គា ចាលិតិកំ គាឃ គ រហាតិ, បុគបុគំ ដ្ឋយុគ្គា បគ រហាតិ៍ តឃ្សា អត្តិតាឃ ចាលិតិកំ៍

ᩅᨲᩅᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩩᨱᩅᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶᩩᩔᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩏᩔᨴᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩴ᪨ “ᩋᨶᩩᩔᩩᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᩈᩮᩅᨶᩴ᪨

ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨿᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨾᩮᩈᩪᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩮᩈᩩ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩍᨵᩮᩅ ᨡᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ᪨ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨣᨾᩅᩈᩮᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨶ᩠ᨶᨽᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩒᩉᩥᨲᨽᩣᩁᩴ, ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩥᩃᩮᩈᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨠᩣᨾᨣᩩᨱᨽᩣᩁᩮ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᩅᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨

ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨸᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩈᩩ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᩈᩩ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨾᩮᨵᩣᩅᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᨲᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩴ᪨

ᩋᨶᩣᨣᩣᩁᩮᩉᩥᨧᩪᨽᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧ ᩅᩥᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᩏᨽᨿᩮᩉᩥᨸᩥ, ᩑᨲᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩮᩣᨠᩈᩣᩁᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩒᨠᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩣᩃᨿᩮᩣ, ᨲᩴ ᩋᨶᩃ᩠ᩃᩦᨿᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨨᩴ᪨

ᨲᩈᩮᩈᩪᨲᩥ ᩈᨲᨱ᩠ᩉᩮᩈᩩ᪨ ᨳᩣᩅᩁᩮᩈᩪᨲᩥ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᩉᩮᩈᩩ᪨

ᩋᨲ᩠ᨲᨴᨱ᩠ᨯᩮᩈᩪᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᨴᨱ᩠ᨯᩮᩈᩩ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩴ᪨ ᩈᩣᨴᩣᨶᩮᩈᩪᨲᩥ ᩈᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩮᩈᩩ᪨

ᩒᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᨲᩥᨲᩮᩣ᪨

ᩋᨠᨠ᩠ᨠᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨠ᩠ᨠᩈᩴ᪨ ᩈᨴᩮᩣᩈᩣ ᩉᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨸᩥ ᩈᨠᨠ᩠ᨠᩈᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩥᩴ᪨ ᩈᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᩥᩈᩴᩅᩣᨴᩥᨠᩴ᪨ ᩏᨴᩦᩁᨿᩮᨲᩥ ᨽᨱᨲᩥ᪨ ᨿᩣᨿ ᨶᩣᨽᩥᩈᨩᩮᨲᩥ ᨿᩣᨿ ᨣᩥᩁᩣᨿ ᨸᩁᩔ ᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩅᩣ ᩃᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩋᨹᩁᩩᩈᩴ ᨣᩥᩁᩴ ᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨴᩦᨥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨭᨠᩣᨴᩥᨴᩦᨥᨽᨱ᩠ᨯᩴ᪨ ᩁᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨱᩥᨸ᩠ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨽᨱ᩠ᨯᩴ᪨ ᩋᨱᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩴ᪨ ᨳᩪᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩩᨽᩣᩈᩩᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩣᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩴ᪨ ᨴᩦᨥᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨣ᩠ᨥᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᨾ᩠ᨸᩥ, ᩁᩔᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨷᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨱ᩠ᨱᩴ, “ᩈᩩᨽᩣᩈᩩᨽ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨶᩥᩁᩣᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᩉᩴ᪨

ᩋᩣᩃᨿᩣᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩃᨿᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᨲᩴ ᩒᨣᩣᩊ᩠ᩉᩴ᪨ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨

ᩏᨽᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨽᨿᩮᨾ᩠ᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩴ᪨ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᩮᨣ᩠ᨣ ᩃᨣ᩠ᨣᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩋᨸᩩᨬ᩠ᨬ ᩋᨸᩣᨿᩮ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨽᨿᩮᨾ᩠ᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩏᨸᨧ᩠ᨧᨣᩣᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩣᩅᩥᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩅᩥᩃᨠᩁᨱᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩦᨽᩅᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨶᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨽᩅᩴ᪨

“ᨿᩮᩣ ᩍᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣᨿ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿᩮᩅ ᩅᩥᩈᩴᩅᩣᨴᨠᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᩃᩥᨸᨳᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩅᩥᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣᨿ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩴ, ᩈᩴᩈᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ, ᨾᩮᩣᩉᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨾᩮᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᩮᩣᨥᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ᪨ ᨸᩣᩁᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨫᩣᨿᩦᨲᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩃᨠ᩠ᨡᨱᩪᨸᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ᪨ ᩋᨶᩮᨩᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᩉᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩉᨱᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ᪨

ᨠᩣᨾᩮᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨸᩥ ᨠᩣᨾᩮ᪨ ᩋᨶᩣᨣᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᩣᩁᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᨩᩮᨲᩥ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᨩᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨾᨽᩅᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩦᨱᨠᩣᨾᩴ ᨡᩦᨱᨽᩅᩴ᪨

ᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩴ ᨿᩮᩣᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᨿᩮᩣᨣᩴ᪨ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᩮᩣᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᨿᩮᩣᨣᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨿᩮᩣᨣᩅᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᨿᩮᩣᨣᩅᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩁᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩁᨲᩥᩴ᪨ ᩋᩁᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᩅᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩅᨶ᩠ᨲᩴ᪨

ᩈᩩᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨲᩴ, ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨣᨲᩴ᪨

ᨣᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨲ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᨸᩩᩁᩮᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᩮ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᨠᩣᩁᨠᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ᪨

ᨾᩉᩮᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᨣᩩᨱᩮ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨾᩉᩮᩈᩥᩴ᪨ ᩅᩥᨩᩥᨲᩣᩅᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨩᩥᨲᩅᩥᨩᨿᩴ᪨

᪓᪙᪐᪨ ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨣᩩᨱᨲᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩴᨿᩮᩅ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮ ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ, ᩈᩣᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩩᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩮᩈᩣᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣᨴ᩠ᩅᨿᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᨠᨲᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ, ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩮᩈᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨾᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩴ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᩣᨣᨲᩴ᪨ ᩑᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨲᨠᩣᩃᩮᨿᩮᩅᩔ ᨬᩣᨲᩥᩈᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩮᩉᩥ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᨠᨲᩴ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨲᩴ ᩑᩅᩴ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨿᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᨸᨶ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩈᨿᩥᨲᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᨾᨩᩣᨶᨲᩴ, ᨲᩴ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ “ᨶᩣᨾᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᨲᩴ, ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩉᨴᨿᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᨾᨶᩩᩈᨿᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩔ ᩋᨶᩩᩈᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ᨶᩣᨾᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᨸᨻᩕᩩᨶ᩠ᨲᩥ, “ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᩅ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ឯវំ “យេ ‘ជាតិតោ ព្រាហ្មណោ’តិ អភិនិវេសំ ករោន្តិ, តេ ឥទំ វោហារមត្តំ អជានន្តា, យាវ តេសំ ទិដ្ឋិ ទុទ្ទិដ្ឋី”តិ ទស្សេត្វា ឥទានិ និប្បរិយាយមេវ ជាតិវាទំ បដិក្ខិបន្តោ កម្មវាទញ្ច បតិដ្ឋបេន្តោ ន ជច្ចាតិអាទិមាហ។ តត្ថ “កម្មុនា”តិ ឧបឌ្ឍគាថាយ វិត្ថារណត្ថំ កស្សកោ កម្មុនាតិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ កម្មុនាតិ បច្ចុប្បន្នេន កសិកម្មាទិនិព្ពត្តកចេតនាកម្មុនា។

បដិច្ចសមុប្បាទទស្សាតិ ឥមិនា បច្ចយេន ឥទំ ហោតីតិ ឯវំ បដិច្ចសមុប្បាទទស្សាវិនោ។ កម្មវិបាកកោវិទាតិ សម្មានាវមានារហកុលេ កម្មវសេន ឧប្បត្តិ ហោតិ, អញ្ញាបិ ហីនបណីតតា ហីនបណីតេ កម្មេ វិបច្ចមានេ ហោតីតិ។ ឯវំ កម្មវិបាកកុសលា។

កម្មុនា វត្តតីតិ គាថាយ បន លោកោតិ វា បជាតិ វា សត្តោតិ វា ឯកោយេវត្ថោ, វចនមត្តភេទោ។ បុរិមបទេន ចេត្ថ “អត្ថិ ព្រហ្មា មហាព្រហ្មា សេដ្ឋោ សជិតា”តិ ទិដ្ឋិយា បដិសេធោ វេទិតព្វោ។ កម្មុនា ហិ តាសុ តាសុ គតីសុ វត្តតិ លោកោ, តស្ស កោ សជិតាតិ។ ទុតិយបទេន “ឯវំ កម្មុនា និព្ពត្តោបិ ច បវត្តោបិ អតីតបច្ចុប្បន្នភេទេន កម្មុនា វត្តតិ, សុខទុក្ខានិ បច្ចនុភោន្តោ ហីនបណីតាទិភេទញ្ច អាបជ្ជន្តោ បវត្តតី”តិ ទស្សេតិ។ តតិយេន តមេវត្ថំ និគមេតិ “ឯវំ សព្វថាបិ កម្មនិពទ្ធា សត្តា កម្មេនេវ ពទ្ធា ហុត្វា បវត្តន្តិ, ន អញ្ញថា”តិ។ ចតុត្ថេន តមេវត្ថំ ឧបមាយ វិភាវេតិ។ យថា ហិ រថស្ស យាយតោ អាណិ និពទ្ធា ហោតិ, ន តាយ អនិពទ្ធោ យាតិ, ឯវំ លោកស្ស និព្ពត្តតោ ច បវត្តតោ ច កម្មំ និពទ្ធំ, ន តេន អនិពទ្ធោ និព្ពត្តតិ ន បវត្តតិ។

ឥទានិ យស្មា ឯវំ កម្មនិពទ្ធោ លោកោ, តស្មា សេដ្ឋេន កម្មុនា សេដ្ឋភាវំ ទស្សេន្តោ តបេនាតិ គាថាទ្វយមាហ។ តត្ថ តបេនាតិ ធុតង្គតបេន។ ព្រហ្មចរិយេនាតិ មេថុនវិរតិយា។ សំយមេនាតិ សីលេន។ ទមេនាតិ ឥន្ទ្រិយទមេន។ ឯតេនាតិ ឯតេន សេដ្ឋេន បរិសុទ្ធេន ព្រហ្មភូតេន កម្មុនា ព្រាហ្មណោ ហោតិ។ កស្មា? យស្មា ឯតំ ព្រាហ្មណមុត្តមំ, យស្មា ឯតំ កម្មំ ឧត្តមោ ព្រាហ្មណគុណោតិ វុត្តំ ហោតិ។ “ព្រហ្មាន”ន្តិបិ បាឋោ។ អយំ បនេត្ថ វចនត្ថោ – ព្រហ្មំ អានេតីតិ ព្រហ្មានំ, ព្រាហ្មណភាវំ អាវហតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

ទុតិយគាថាយ សន្តោតិ សន្តកិលេសោ។ ព្រហ្មា សក្កោតិ ព្រហ្មា ច សក្កោ ច, យោ ឯវរូបោ, សោ ន កេវលំ ព្រាហ្មណោ, អថ ខោ ព្រហ្មា ច សក្កោ ច សោ វិជានតំ បណ្ឌិតានំ, ឯវំ វាសេដ្ឋ, ជានាហីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

វាសេដ្ឋសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. សុភសុត្តវណ្ណនា

១៩៧ ។ ឯវំមេ សុតន្តិ សុភសុត្តំ ។ តត្ថ តោទេយ្យបុត្តោតិ តុទិគាមវាសិនោ តោទេយ្យព្រាហ្មណស្ស បុត្តោ ។ អារាធកោ ហោតីតិ សម្បាទកោ ហោតិ បរិបូរកោ ។ ញាយំ ធម្មន្តិ ការណធម្មំ ។ កុសលន្តិ អនវជ្ជំ ។

១៩៨ ។ មិច្ឆាបដិបត្តិន្តិ អនិយ្យានិកំ អកុសលបដិបទំ ។ សម្មាបដិបត្តិន្តិ និយ្យានិកំ កុសលបដិបទំ ។

មហដ្ឋន្តិអាទីសុ មហន្តេហិ វេយ្យាវច្ចករេហិ វា ឧបករណេហិ វា ពហូហិ អត្ថោ ឯត្ថាតិ មហដ្ឋំ ។ មហន្តានិ នានប្បការានិ កិច្ចានិ ឯត្ថាតិ មហាកិច្ចំ ។ ឋានំ អដ្ឋ កត្តព្វំ, ឋានំ ទេតិ ឯវំ មហន្តានិ អធិការប្បវត្តានិ អធិករណានិ ឯត្ថាតិ មហាធិករណំ ។ ពហូនំ កម្ម យុត្តប្បយុត្តតាវសេន បីឡាសង្ខាតោ មហាសមារម្ភោ ឯត្ថាតិ មហាសមារម្ភំ ។ ឃរាវាសកម្មដ្ឋានន្តិ ឃរាវាសកម្មំ ។ ឯវំ សព្វវារេសុ អត្ថោ វេទិតព្វោ ។ កសិកម្មំ ហេត្ថ នង្គលកោដិំ អាទិំ កត្វា ឧបករណានំ បរិយេសនវសេន មហន្តតា, វណិជ្ជាយ យថាឋិតំយេវ ភណ្ឌំ គហេត្វា បរិវត្តនវសេន អប្បតា វេទិតព្វា ។ វិបជ្ជមានន្តិ អវុដ្ឋិអតិវុដ្ឋិអាទីហិ កសិកម្មំ, មណិសុវណ្ណាទីសុ អនេកតាទីហិ ច វណិជ្ជាកម្មំ អប្បផលំ ហោតិ, មូលច្ឆេទម្បិ បាបុណាតិ ។ វិបរិយាយេន សម្បជ្ជមានំ មហប្ផលំ ធនអន្តេវាសិកស្ស វិយ ។

១៩៩ ។ ឯវមេវ ខោតិ យថា កសិកម្មដ្ឋានំ វិបជ្ជមានំ អប្បផលំ ហោតិ, ឯវំ ឃរាវាសកម្មដ្ឋានម្បិ ។ អកតកល្យាណោ ហិ កាលំ កត្វា និរយេ និព្ពត្តតិ ។ មហាទត្តសេនាបតិ នាម កិរេកោ ព្រាហ្មណភត្តោ អហោសិ, តស្ស មរណសមយេ និរយោ ឧបដ្ឋាសិ ។ សោ ព្រាហ្មណេហិ “កិំ បស្សសី”តិ វុត្តោ? លោហិតឃរន្តិ អាហ ។ ព្រាហ្មលោកោ ភោ ឧសោតិ ។ ព្រាហ្មលោកោ នាម ភោ កហន្តិ? ឧបរីតិ ។ មយ្ហំ ហេដ្ឋា ឧបដ្ឋាតីតិ ។ កិញ្ចាបិ ហេដ្ឋា ឧបដ្ឋាតិ, តថាបិ ឧបរីតិ កាលំ កត្វា និរយេ និព្ពត្តោ ។ “ព្រាហ្មណា អម្ហាកំ យញ្ញោ ទោសោ ជិន្តោ”តិ សមស្សំ គហេត្វា នីហរិតំ អង្គំ ។ សម្បជ្ជមានំ បន មហប្ផលំ ហោតិ ។ កតកល្យាណោ ហិ កាលំ កត្វា សគ្គេ និព្ពត្តតិ ។ សកលាយ កុត្តិលវិមានកថាយ ទីបេតព្វំ ។ យថា បន តំ វណិជ្ជកម្មដ្ឋានំ វិបជ្ជមានំ អប្បផលំ ហោតិ, ឯវំ សីលេសុ អបរិបូរការិនោ អនេកភាគ យុត្តស្ស បព្វជ្ជាកម្មដ្ឋានម្បិ ។ ឯវរូបា ហិ នេវ ឈានាទីសុ សំ ន សគ្គមោក្ខំ លភតិ ។ សម្បជ្ជមានំ បន មហប្ផលំ ហោតិ ។ សីលានិ ហិ បូរេត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា អរហត្តម្បិ បាបុណាតិ ។

ព្រាហ្មណា, ភោ គោតមាតិ ឥទំ កិំ បុច្ឆាមីតិ បុច្ឆតិ? ព្រាហ្មណា វទន្តិ – “បព្ពជិតោ ឥធេវ បញ្ច ធម្មេ បូរេតុំ សមត្ថោ នាម នត្ថិ, គហដ្ឋោវ បូរេតី”តិ ។ សមណោ បន គោតមោ – “គិហិស្ស វា អហំ មាណវ បព្ពជិតស្ស វា”តិ បុគ្គលំ វទតិ, នេវ បព្ពជិតំ មុញ្ចតិ, មយ្ហមេវ បុច្ឆំ មញ្ញេ ន សល្លក្ខេតីតិ វាទយិត្វា បញ្ច ធម្មេ បុច្ឆាមីតិ បុច្ឆតិ ។ សចេ តេ អគរូតិ សចេ តុម្ហាកំ ព្រាហ្មណា បញ្ញាបេន្តិ, តថា ឥធ ភាសិតុំ ការិយំ ន ហោតិ, យទិ ន កោចិ អផាសុកការោ ហោតិ, ភាសស្សុតិ អត្ថោ ។ ន ខោ មេ, ភោតិ កិំ សន្ធាយាហ? បណ្ឌិតបតិរូបកានញ្ហិ សន្តិកេ កថេតុំ ទុក្ខំ ហោតិ, តេ បទេ បទេ អក្ខរេ អក្ខរេ ទោសមេវ វទន្តិ ។ ឯកច្ចបណ្ឌិតា បន កថំ សុត្វា សុកថិតំ បសំសន្តិ, ទុក្កថិតេ បាឡិបទអត្ថព្យញ្ជនេសុ យំ យំ វិរុជ្ឈតិ, តំ តំ ឧជុំ កត្វា ទេន្តិ ។ ឯកវតា ច សទិសោ ឯកច្ចបណ្ឌិតោ នាម នត្ថិ, តេនាហ “ន ខោ មេ, ភោ គោតម, គរុ, យត្ថស្សុ ភវន្តោ វា និសិន្នា ភវន្តរូបោ វា”តិ ។ សន្ធាតិ វទីសត្ថំ តបន្តិ តបវតិយំ ។

ព្រហ្មចរិយន្តិ មេថុនវិរតិ។ អញ្ញត្តិ យត្តកហលំ ទានន្តិ អាមិសបរិច្ចាគំ។

១៩៦។ បិបាសិតោ កចិឃ្យតីតិ។ អញាតកកាចំ បិបាសិតោ កចិឃ្យតិ។ ឧតតេចាចាតិ កកចតា អត្ថចេល្អបយាឃ និក្ខមិតោ តំ បច្ចាហរិត្វា អសកោ្ការត្វា ឃថា តាយ ទុក្ខាលសុតតោ មិកំ ឋូរេបត្វា សាមិកស្ស អភិមុខំ កត្វា សមំ អបសក្កតិ, ឧចរេមចំ អាចរិមំ អបតិសត្វា ឧចំ “ព្រាហ្មណោ”តិអាទិចចតំ អគចាធ។ តត្ថ បេភិក្ខុរសាតីតិ ឡាធំ តស្ស តាមំ, “បេភិក្ខុរសាមី”តិបិ ចុច្ចតិ។ តស្ស កិរ ការយោ សេតបេភិក្ខុរសតិសោ គេចតការេរ ឋស្សាបិតរេតតោតារហំ ចិឃ សោកតិ, សឹសំ បតស្ស កាឡអចទ័ណ្ណត្តឹលមយំ ចិឃ, មស្សុបិ ចត្ថមណ្ឌល កាឡអមេយឈរាខិ ចិឃ លាឃតិ, អក្ខីនិ តីលុប្បលសតិសានិ, តាសា រេតបតាឡក្ខកា ចិឃ សុចដ្ឋិតា សុបរិសុទ្ធា, ហត្ថបាទតលានិ ចេច ម្ហុខញ្ញា កតលិលាររសបរិកម្មំ ចិឃ សោកតិ។ អតិចិឃ សោកក្ខបេត្វា ព្រាហ្មណស្ស អត្តការចោ។ អរាជកោ ជាតេត រាជានំ កាតុំ ឃុត្តមិមំ ព្រាហ្មណំ, ឧចរេមស សស្សិរិកោ, ឡាតិ តំ បេភិក្ខុរសតិសត្វា “បេភិក្ខុរសាតី”តិ សញ្ញាតត្តិ, បេភិក្ខុរេ បត សោ តិឡ្ហត្វា, ត មាត្យុក្ខិយត្តិ ឡាតិ តំ បេភិក្ខុរេ សមិតត្វា “បេភិក្ខុរសាមី”តិបិ សញ្ញាតត្តិ។ ខុបមស្លោតិ ឋុបមស្លោការត្វា។ សុកាចតិកោតិ ឋក្ខណ្ឌាឃ សុកាចតស្ស ឡាស្សរោ។ ហស្សកំយេចាតិ ហសិតឡ្លោកស្លោច។ តាយកំយេចាតិ លិមកំយេច។ តចេច តំ អត្តាការចេត រិត្តកំ។ រិត្តកត្វា ច តុច្ឆកំ។ ឡាធាតិ តំ កកចា សាចរិយកំ និក្ខមិត្វា កំ បត យាហចាតិអាទិយាហ។

១៩៧។ តត្ថ កតយា តេសំ សេឃ្យាតិ កតយា ចាចា តេតំ សេឃ្យា, បិសំសតេរាតិ អតេត្ថា។ សមុច្ចាតិ សមុតិឃា លោកេចាហារេត។ មត្តាតិ តុលឃិត្វា បរិក្ខិបិត្វា។ បដិសណ្ឋាយាតិ ជាតិត្វា។ អត្ថសំហិតត្តិ ការណតិស្សិតំ។ ឧចំ សតត្តិ លោកេចាហារេ អមុញ្ចិត្វា តុលឃិត្វា ជាតិត្វា ការណតិស្សិតំ កត្វា កថិតាឃ សេឃ្យករេច សតិ។ អាចុរេតាតិ អាចរិតោ។ តិចុតោតិ តិចារិតោ។ ខ្ពុបុជោតិ ខ្ពុតចេ្ចា។ បរិយោតចេ្ចាតិ បលិចេចធិតោ។

១៩៨។ កថិតោតិអាទីតិ ចុត្តត្ថាចេច។ សចេ តំ, ភោ កោតម, ជាតត្តិ សចេ ឧតំ ការណមត្ថិ។ ឃ្វាស្សាតិ ស្វមហារិកាទីតំ អការេចត សោ អស្ស អក្កិ អច្ចិយា ច ចណ្ណិយា ច បភស្សរោ ចាតិ។ តត្ថបយាហំ យាហចាតិ តប្បដិកាកំ អហំ។ ឡាធំ ចុត្តំ ហោតិ – ឃថេច ហិ តិលាកឌ្ឍបិធាតំ បដិច្ច ដលមាតោ អក្កិ ស្វមហារិកក្ខារាតំ អតិ្វតាឃ សគោរសា ហោតិ, ឧចរេមចំ បត្ថា កាមក្ខេលា បដិច្ច ឋប្បត្តា បីតិ ឌាតិឌរាឡ្យាធិមរលាសោកាទីតំ អតិ្វតាឃ សគោរសា។ ឃថា បត បរិច្ចត្តតិលាកឌ្ឍបិធាតោ ស្វមាទីតំ អការេចត បរិសុទ្ធោ, ឧចរេមចំ លោកុត្តរញ្ញាតច្ចឃសម្បយុត្តា បីតិ ឌាតិអាទីតំ អការេចត បរិសុទ្ធាតិ អតេត្ថា។

១៩៩។ ឡាធាតិ ឃេ តេ ព្រាហ្មណេហិ ចាកសឹមេត បត្តា ឆម្មា បញ្ញត្តា, តេបិ ឃម្មា បតេត្តច ហុត្វា ត តិច្ចលិ តិដ្ឋត្តិ, អត្តកម្យាឌាតិកោត សត្តិ ឲ អាបជ្ជត្តិ។ តម្មា តំ គោរសំ ជតស្សតុំ ឃេ តេ យាហចាតិអាទិយាហ។ តត្ថ អត្តកម្យាឌាតិកត្តិ អត្តកម្យារសកាចំ។

កត្ថ ពាហុលំ សមត្តបស្សីតិ ឡាធំ កកចា ឃម្មា – “ឧស ឡាមេ បត្ថា ឆម្មេ បញ្ញត្តិតោ បរិបុរេត្វា សមេត្វា តាយ តត្វិ, កហជ្ជោ បរិបុរេតី”តិ អាហ, តម្មា – “បញ្ញត្តិតោច ឡាមេ បុរេតិ, កហជ្ជោ បុរេត្វា សមេត្វា តាយ តត្វី”តិ តោតេច មុរេលត កលារេបត្វា បុច្ឆតិ។

ន សតតំ សមិតំ សព្ពទាឌីតិអាទីសុ គហេត្វា អញ្ញាសិ អសតិ ចត្វអញ្ញាតកមុសាវាទេហិ ករោតិយេវ, បណ្ឌិតា អសិនា សីសេ ឆិន្ទន្តេបិ ទេច្ច

កថា ន កេឆត្តិ។ គហេត្វា ច អត្តានេតយាសយត្តហិ សិក្ខាបទំ រក្ខិតុំ ន សក្កោតិ, បណ្ឌិតោ កិច្ចេយេវ តបស្សី សីលវា តបតិស្សិតកោ

ហោតិ។ គហេត្វា យាវស្ស អដ្ឋិមិញ្ជយត្តហិ ភូបេរិមឆកម្មំ កាតុំ ន សក្កោតិ, បណ្ឌិតោ យាចនីចំ ព្រហ្មចារិនោ ហោន្តិ។ គហេត្វា

រតនសុត្តយក្ខលសុត្តយត្តហិ បេរិត្តកេ លិខិត្វា ធរេតិ, បណ្ឌិតោ តិច្ចំ សជ្ឈាយន្តិ។ គហេត្វា សលិកកត្តហិ អលង្កំ កត្វា ធាតុំ ន សក្កោតិ,

បណ្ឌិតោ អញ្ញាសិ អសតិ កាកសុតលាឌីតហិ បិណ្ឌំ ទេន្តិ, កណ្ហកាហកធហទស្សបិ បទេត្ត បក្ខិបន្តេចាតិ ឧចយេត្វា ធដ្ឋេណ្ឌា។

ចិត្តស្សាហយេតន្តិ អហំ ឧទេត បញ្ចា ឆេយ្យ យេត្តចិត្តស្ស បរិចារេ ចការីតិ អត្ថោ។

៣៤០។ ឌាតចង្កមនេតិ ឌានេតា ច ចង្កមេតា ច។ យោ ហិ កោចល់ តត្ថ ឌានេតាច ហោតិ, អញ្ញត្ថ ចង្កមេតា, តស្ស សមត្តា កាយយក្កា ន

សម្ពុមោ បញ្ចក្ខា ហោន្តិ, តស្មា ឌាតចង្កមនេតិ អាហ។ ឌាតចង្កមនេបិ ហិ យោ ចិរំ តិក្ខមន្តា, តស្ស ន សម្ពុមោ បញ្ចក្ខា ហោន្តិ, តស្មា

តាចទេធច អចសជន្តិ អាហ, តំលលយេច តិក្ខត្តតិ អត្ថោ។ ធន្ធាយិតត្តន្តិ “អយំ នុ ខោ យក្កា អយំ ន នុ ខោ”តិ កង្ខាចសេន ចិរាយិតត្តំ។

ចិត្តាយិតត្តន្តិ យថា សុលុយំ អត្ថឌាតំ សហសា បុច្ឆិតស្ស កស្សចិ សរីរំ ឆម្ភកាចំ គណ្ហាតិ, ឧចំ ឆម្ភកាចគហណំ។ នត្ថចាតិ ថ្កាយិតា

សម្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស អប្បដិហតកាចំ ទស្សេតិ។ តស្ស ហិ បុរិសស្ស យាទាចដ្ឋតាឌីតំ ចរេសន សិយា ញាណស្ស បដិឃាតោ, តេន សោ

ធន្ធាយេយ្យ ចា ចិត្តាយេយ្យ ចា, សម្ពញ្ញុតញ្ញាណំ បន អប្បដិហតំ, ន សក្កា តស្ស កោនចិ អន្តរាយោ កាតុន្តិ ទីបេតិ។

សេយ្យថាបិ យាណច ពលចា សព្ពឆយោតិ ឧត្ត ពលចាតិ ពលសម្បន្នោ។ សព្ពឆយោតិ សព្ពឆយកោ។ អប្បកសិរេនាតិ អកិច្ឆេន អទុក្ខេន។

ទុព្ពលោ ហិ សព្ពឆយកោ សព្ពំ ឆយន្តោបិ ន សក្កោតិ ចតស្សោ ទីសា សមេន ចិញ្ញាបេតុំ, នាស្ស សព្ពសទ្ទោ សម្ពុមោ ផរិ។ ពលចតោ បន

ចិប្បារិកោ ហោតិ, តស្មា ពលចាតិ អាហ។ យេត្តាយ ចេទេតាចិមុត្តិយាតិ ឧត្ត យេត្តាយាតិ ទុត្តេ ឧបចារោបិ អប្បនាបិ ចដ្ដតិ,

ចេទេតាចិមុត្តិយាតិ ទុត្តេ បន អប្បនាច ចដ្ដតិ។ យំ បមាណកតំ កម្មន្តិ បមាណកតំ កម្មំ នាម កាមាចចរំ ចុច្ចតិ, អប្បមាណកតំ កម្មំ នាម

រូបារូបាចចរំ។ តេសុបិ ឥធ ព្រហ្មវិហារកម្មមេញ្ញាច អធិប្បេតំ។ តញ្ហិ បមាណំ អតិក្កមិត្វា ឱធិសកអនោធិសក ទិសាផរណចសេន ចឌ្ឍេត្វា

កតត្តា អប្បមាណកតន្តិ ចុច្ចតិ។ ន តំ តត្រាចសិស្សតិ, ន តំ តត្រាចតិដ្ឋតីតិ តំ កាមាចចរកម្មំ តស្មិំ រូបារូបាចចរកម្មេ ន ឱហីយតិ ន

តិដ្ឋតិ។ កិំ ចុត្តំ ហោតិ? កាមាចចរកម្មំ តស្ស រូបារូបាចចរកម្មស្ស អន្តរា លគ្គិតុំ ចា ឋាតុំ ចា រូបារូបាចចរកម្មំ ផរិត្វា បរិយាទិយិត្វា

អត្តនោ ឱកាសំ គហេត្វា បតិដ្ឋាតុំ ចា ន សក្កោតិ, អថ ខោ រូបារូបាចចរកម្មមេច កាមាចចរំ មហោឃោ ចិយ បរិត្តំ ឧទកំ ផរិត្វា

បរិយាទិយិត្វា អត្តនោ ឱកាសំ គហេត្វា តិដ្ឋតិ, តស្ស ចិបាកំ បដិពាហិត្វា សយមេច ព្រហ្មសហព្យតំ ឧបនេតីតិ។ សេសំ សព្ពត្ថ

ឧត្តានមេចាតិ។

បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមនិកាយដ្ឋកថាយ

សុភសុត្តចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

᪑᪐. ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨴᩈᨾᩮ. ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨬ᩠ᨩᩣᩃᩥᨠᩮᨿ᩠ᨿᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩮ ᨣᩤᨾᩮ. ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩣ. ᩈᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩔ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨽᩁᩥᨿᩣ. ᩈᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ. ᩍᨾᩴ ᨸᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᩴ ᨥᩁᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᩁᩪᨸᩣᨿ ᨾᩉᩣᨠᩩᩃᩦᨿ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩮᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥ. ᩋᨳ ᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨴᩥᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ – "ᨶᨿᩥᨴᩣᨶᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩃᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ, ᩑᨠᩣᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᩈᩦ"ᨲᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩦᩊᩮᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᨥᩁᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ – "ᩈᨧᩮ, ᨽᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨾᩩᨡᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ. ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨶᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨴᩮᩉᩥ, ᨠᩥᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨸᨧᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨥᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ. ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩦ ᨾᩉᩣᩈᩣᨭᨠᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨭᨧ᩠ᨨᩩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩦ ᨴᩩᩔᨠᨱ᩠ᨱᨠᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ "ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮ ᨸᩁᩥᩅᩥᩈᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩅᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᩈᩉᩈᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᩈᩥ.

ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ "ᩏᨽᨲᩮᩣᨸᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ ᩑᩈ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ, ᨶᩣᩔᩣ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᨠᩩᨸᩥᨲᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᩴᩈᩩ. ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ – "ᨶᨶᩩ ᨸᨮᨾᩴᨿᩮᩅ ᨲᩴ ᩋᩅᨧᩴ 'ᩋᨩ᩠ᨩᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨾᩩᨡᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩦ'ᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨲᩮ ᨡᩦᩁᨬ᩠ᨧ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧ ᨶᩣᩈᩥᨲᩣᨶᩦ"ᨲᩥ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨠᩮᩣᨸᩅᩈᩴ ᩏᨸᨣᨲᩮᩣ – "ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨸᨶᩣᨿᩴ ᩅᩈᩃᩦ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᨲᩔ ᨾᩩᨱ᩠ᨯᨠᩔ ᩈᨾᨱᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲ᩠ᨿᩣᩉᩴ ᩅᩈᩃᩥ ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᩅᩣᨴᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ. ᩋᨳ ᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩦ "ᨣᨧ᩠ᨨ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨩᩣᨶᩥᩔᩈᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ "ᨶ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ ᨲᩴ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨸᩔᩣᨾᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ...ᨸᩮ... ᩅᩣᨴᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ –

"ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩮᨲᩥ, ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩈᩮᩣᨧᨲᩥ;

ᨠᩥᩔᩔᩩ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩅᨵᩴ ᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ ᨣᩮᩣᨲᨾᩣ"ᨲᩥ. (ᩈᩴ. ᨶᩥ. ᪑.᪑᪘᪗) –

ᨸᨬ᩠ᩉᩣᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᩣᩉ –

"ᨠᩮᩣᨵᩴ ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩮᨲᩥ, ᨠᩮᩣᨵᩴ ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩈᩮᩣᨧᨲᩥ;

ᨠᩮᩣᨵᩔ ᩅᩥᩈᨾᩪᩃᩔ, ᨾᨵᩩᩁᨣ᩠ᨣᩔ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ;

ចង៌ អរិយា បស់សន្តិ, តនៀវលេត្វា ន វេរាចតី”តិ៉ (វ៉ តិ៉ ១៉១ប័សិ) –

បត៌ាកេឆសិ៉ វេសា បន្តាឌិត្វា អរហត្តំ បទេត្វា៉ តេវស្សេច ពតិដ្ឋកាតា អតេក្កានពការទ្វាវេឌា ភាយ “កាតា វេយ បន្តាឌិវេតា”តិ វុត្វា កពចត្តំ ក្លបវន្តយិត្វា អតេក្កានិត្វា កពចតា ចិតិវេតា បន្តាឌិត្វា អរហត្តំ បទេត្វា៉ អបវេរា តស្ស ពតិដ្ឋេ វុត្តិពការទ្វាវេឌា ភាយ៉ វេសាបិ កពចត្តំ ក្លបវន្តយិត្វា បត៌ាបុន្ថិត្វា ចិស្សន្ធុត៌ វុត្វា បន្តាឌិត្វា អរហត្តំ បទេត្វា៉ អបវេរា តស្ស ពតិដ្ឋេ បិក្កុលការទ្វាវេឌា ភាយ៉ វេសា បត៌ាបុន្ថិត្វា បត្យ៌ាកេរលាបរិវេយាវសាតេ បន្តាឌិត្វា អរហត្តំ បទេត្វា៉ វក្ការេចាយាលេចាតិ អយំ តេវំ វន្តាពតិដ្ឋេ តស្មិំ ឌិចវេ ទ្រាហ្វលេហិ វន្ទិ ឲពកត្តពេក្កុ តិសិតេន្ទា៉ អចក្ខុតាចាតិ អចន្ទិក្ខុតា អចយក្កលក្ខុតាវេឃច៉ បរក្ខុតាចាតិ ចិភាវំ បត្តាវេឃច៉ ចិន្ទូយាភាតត្តិ ចិន្ទូយាវេតវុ៉ វិលបន្ថាលត្តិ វិលន្ទា ចាវាលន្ទា ន ឌាភាសិ៉

ឞសិឞ៉ឌិដ្ឋឆយ្វាកិន្ថារេចាវសាតបិរេយិបត្តាតិ ឌិដ្ឋឆេយ្វ អកិន្ថាវេត ត្ពយស្វិវេន្ថាច អត្តការេច អកិឌាតិត្វា វេចាសិតវេចាវសាភា ហុត្វា បិរេយឹវន្ទាត៌ វន្តាឆយ្វាត៌ បិរក្ខុត៌ តិន្ទាត៌ បត្តា យឃត្តិ ចត្វា អាឌិទ្រាហ្វចរិឃំ បឌិឌាតត្តីតិ អតេ្វា៉ អាឌិទ្រាហ្វចរិឃត្តិ ទ្រាហ្វចរិឃស្ស អាឌិក្ខុតា ក្លបាគកា ឌតកាតិ ឲច៌ បឌិឌាតត្តីតិ ចុត្តំ វេហាតិ៉ តក្កីតិ តក្កាកាហិ៉ ចិយំសិតិ ចិយំវេកា, បន្ថាចារ៍ ចរាវេបត្វា ឲច៌ចាឌិ៉ វេតវសាហយស្វីតិ តេវំ វយ្វាវយ្យន្ទាត៌ អហយស្វិ អន្ថាតវេរា៉

ឞប័វ៉ អដ្ឋិតចតត្តិ អដ្ឋិតតបំ, អស្ស បឆាតបេឆត វន្ទិ វន្តវេន្ទា, តឆា វប្បុរិវបឆស្ស៉ ត្ពឆនៀវចុត្តំ វេហាតិ – វេកាវេតា វេកាតយស្ស អដ្ឋិតបឆាតចត៌ អវេហាសិ, វប្បុរិវបឆាតចត៌ អវេហាសីតិ៉ អត្ថិវេឆចាតិបុវេដ្ឋា វយាវេភាតិ ត្ពឆំ យាលវេចា “វយ្វាវយ្យវេន្ទា អឌាតវេន្ទាច បកាវេវសី”តិ វន្ថាឃ អាហ៉ ឲច៌ វវេន្ទូតិ តុយ្យារ៍ អឌាតភការេច វវេន្ទា៉ តុន្ធ យុវា វេហាតីតិ តុយ្យារ៍ ពឆា អចលិ តិបុលិ វេហាតិ៉ ឲច៌ យាលវេចា កពចត្តំ យុវាចាវេឆត តិក្កុលាតិ ភាយ៉ ចិន្ថ្យុតា បុរិវេវតាតិ បល្អិវេតត យត្តុវេស្សត៌ ត្វំ បត អចិន្ថ្យុតាឃ យឃា ត្យាពតយិ ន ឌាភាសីតិ ឌីវេបតិ៉ ក្លវេន្ទត វយ្វតត្តិ ក្លវេន្ទត វវេន្ទត វយ្វត៌ បិពដំ វេលិពស្វិ៉ អឆិវេឆចាតិ វុវុឌាវកាបិ ហិ វេឆចា ភាយ វេហាត្តិ, វេឆចិវេឃា ភាយ វេហាត្តិ វេឆចា បត អឆិវេឆចា ភាយ, វេលិវេព វេឆវេចា វេឆចីតិ លន្ទភាវេយហិ យត្តុវេស្សហិ អឆិកាតិ អតេ្វា៉ វេវំ វន្តាត្វ ក្លត្តាតវេយចាតិ៉

បបន្ទាវុតតិឃា យន្ថិបតិកាឃដ្ឋពចាឃ

វក្ការេចវុត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៉

បន្ទាយចក្កុចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៉

យន្ថិបណ្ណាវ-អដ្ឋពចា តិដ្ឋិតា៉